

༡། ཡོངས་འཛིན་ཡི་སྤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་

གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

(ཕ/༣༣)

དབུ་མཆོན་འབུམ་འཛིན་སྤེས་པའི་ལྷན་ཁག་གི་འཕེལ་བྱེད་པའི་ལྷན་ཁག་

ལྷན་ཁག་གི་འཕེལ་བྱེད་པའི་ལྷན་ཁག་

མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་ལས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བརྒྱ་གྲིག་ལས་མིའི་མཚན་གྱི།

ཁྱིམ་བརྒྱ་གྲིག་འགན་འཁུར་བ་གཙོ་བོ། གཟན་དཀར་ཁུབ་བཟན་ཉི་མ། འགྲོ་འདུལ་རྩོམ་།
བརྒྱ་གྲིག་འགན་ཁུར་བ་གཙོ་བོ་བ་དང་གཙོ་གྲིག་བ། ཀྲུ་བདེ་ལེགས།
གཙོ་གྲིག་གཙོ་བོ་བ། བཟན་འཛིན་ལྷོ་གྲོ་མ། ཁུབ་བཟན་ཉི་མ། ལྷ་བ་བཟན་འཛིན། ཁུབ་བཟན་འོད་ཟེང་།
དཔྱིད་ས་དཔལ་བཟང་། དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། ལྷོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ།
ཁུངས་བ། དཀོན་མཆོག་བསམ་གཏན། དཔྱིད་ས་དཔལ་བཟང་མོགས།
དེབ་གྲིག་ལས་རྒྱལ་བ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་མཚོ། བུ་ལྷ་མཚོ། དཀོན་མཆོག་བཟང་མོ་མོགས་དཔལ་བཟུགས་
ལས་བྱེད་པ་རྣམས།

༥ གདན་ས་གྲིབ་ཆེ་མཆོག་གླིང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡོངས་འཛིན་
བསྟོན་ལེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོག་གྲིས་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅན།

ॐ

ॐ

ॐ

དཀར་ཆག

སྒྲུལ་རབས་སོ་བཞི་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཐེག་ཆེན་གསལ་བའི་

སྒྲོན་མེའི་བསྐུས་དོན་བཞུགས། ..... (1)

བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པར་ཤད་ལམ་བཟང་གསལ་བྱེད་

རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ། ..... (109)

༡༡། ཁདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཁས་མཆོག་དབང་པོས་མཛད་པའི་
 རྒྱུས་རབས་སོ་བཞི་པའི་དོན་རྣམས་པར་བཤད་པ་
 ཐེག་ཆེན་གསལ་པའི་སྟོན་མའི་
 བསྟུན་དོན་བཞུགས་སོ། །

ཐེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་དཔེགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་ཐེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཆལ་ཞིང་སྐབས་སུ་མཆོད། ཁུའི་བ་ཆེན་པོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཐེས་སུ་བཟུང་དུ་གསོལ། དེ་ལ་འདིར་ཁདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཁས་
 མཆོག་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྒྱུས་རབས་སོ་བཞི་པའི་དོན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ལམ་
 ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྒྱར་ཏེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་
 བ་བཤད་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཉིད་བཤད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་
 ཀྱི་ཐུག་གཞུང་གི་དོན་ནོ། ཁད་པོ་ལ་བཞི། མཚན་བསྒྱུར་བ། མཚན་དོན་
 བཤད་པ། རྒྱ་སྐད་ལྟར་དུ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། གཞུང་ཚད་རྟོགས་པའི་
 ཐུར་དུ་བམ་གངས་བསྟན་པ་ལོ། གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། བསྟན་
 བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་བཤད་པ། བཤད་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 དོན་ཉིད་བཤད་པ། མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོས་སྟོན་སྟོན་པ་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་ཐུག་ཐུས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་ཐེ་ལྷར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་

ནུས་པ་བཤད་བྱུང་བཞིན་ནས་དེ་ལ་འདུད་ཕྱག་མཛད་པ། རྒྱལ་དེ་བཤད་ན་དོན་
 ཆེ་བར་བསྟན་པ། དེ་རྒྱུར་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། དེའི་ཕྱིར་དུ་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་ཕྱག་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཤིས་པ་བཞེད་པ། བཤད་བྱའི་
 དངོས་པོ་དེས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཕྱག་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་བཤད་བྱ་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་དོན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡན་ལག་
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྦྱིན་པ་
 ལ་སྦྱོབ་ཚུལ། རྒྱལ་བྱིམས་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ། བཞེད་པ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ། བར་ཕྱིན་ཐམ་
 གསུམ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཟང་ཟིང་གི་
 སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་
 སྦྱོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་གཏོར་བའི་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ། ལོངས་
 སྦྱོང་གཏོར་བའི་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རིལ་པོ་གཏོར་
 བའི་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཏོར་བའི་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ་
 ལོ། །

དང་པོ་ལ་ལ། མཚོམས་སྐྱར་ཏེ་སྒྲིང་བསྐྱར་བ། རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྦྱོང་བའི་
 ལུས་མདོར་བསྟན་པ། ལྷག་མོ་ལ་ལུས་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་བཞེད་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ། དོན་བསྟན་ཏེ་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་སྐྱར་བ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་
 པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྦྱོང་བའི་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཅུ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྦྱེད་ཚུལ་
 ཀྱི་གནད་བསྟན་པ་དང་། སེམས་བསྦྱེད་ནས་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ་
 མདོར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ལྷག་མོ་ལ་ལུས་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་བཞེད་རྒྱས་པར་

ཡག་དཔ་ལ་གཉིས། བསམ་བཞིན་ཏུ་སྒྲིབ་བཞེས་པའི་སྤྱི་པ་དང་། མེས་ལ་དཔའ་
ཆེན་པོ་དེས་མེས་ལ་འཇགས་གྱི་དོན་རི་ལྟར་མཛད་སྤྱི་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་སེམས་དཔེ་ཆ་པོ་དེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རིམ་མཛད་
 པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་གྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་
 པར་གྱི་ན་པ་རྒྱུ་པ་དེ་ཆེ་རིམ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གྲུ་བ་
 བུ་དང་ནས་ཐོག་མར་ལུས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རིམ་མཛད་པའི་ཚུལ། བར་ཐོན་
 བས་ཁྲིམ་དུ་གནས་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རིམ་མཛད་པའི་ཚུལ། རབ་དུ་
 བྱུང་ནས་དཔེན་པར་གནས་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རིམ་མཛད་པའི་ཚུལ་
 ལོ། །གཉིས་པ་ནར་ཐོན་བས་ཁྲིམ་དུ་གནས་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རིམ་
 མཛད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་བསམ་ཅད་ལ་མཁས་པའི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་ཐོན་པར་
 བྱུང་པའི་ཚུལ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་བས་ཀྱིས་ཁྲིམ་ན་གནས་པའི་སྒྲུ་བོ་ཀྱན་གྱི་
 མཛོད་པའི་གནས་སུ་བྱུང་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལུག་པའི་སྒོ་
 བས་བསྐྱགས་པ་བཟོད་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྒོ་བས་བསྐྱགས་པ་བཟོད་
 པའོ། །གསུམ་པ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དཔེན་པར་གནས་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 རིམ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཁྲིམ་ན་གནས་པའི་སྒྲོན་དང་རབ་དུ་བྱུང་པའི་
 ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་རབ་དུ་ལྷུང་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་པའི་ཚུལ་དང་།
 རབ་དུ་བྱུང་ནས་དཔེན་པའི་གནས་སུ་རིམ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་
 རབ་དུ་བྱུང་ནས་དཔེན་པའི་གནས་སུ་རིམ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་བརྒྱད། ཁྲིམ་
 བས་ཁྲིམ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་ནས་དཔེན་པའི་གནས་སུ་ཐོན་པ། དེར་སྒྲུབ་པ་རི་
 རིམ་མཛད་པ། སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུས་གཅན་གཟན་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཞོད་

པ། མི་རྒྱུས་དང་ཅིང་བྱུས་པ། ལྷ་རྒྱུས་ཀྱང་དང་ནས་གྲུས་པར་བྱེད་པ།
དཔེན་པའི་གནས་དེར་སྒྲོབ་མའི་ཆོག་མ་འདུས་པ། སྒྲོབ་མ་རྒྱུས་ལ་ཆོས་རི་
ལྟར་བསྟན་པ། ཆོས་བསྟན་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་ལོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པར་
སྒྲིན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་དུག །དཔེན་པར་སྒྲིང་རྒྱའི་ལུང་
གཟིགས་པ། ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་སྒྲུས་པ། སྒྲོབ་མ་ལ་གདམས་པག་བརྟེན་ནས་
ཟས་འཕྲོལ་དུ་བཏང་པ། རང་གི་ལུས་གཏོང་པར་དགོངས་པ། ལུས་བཏང་པ་
དངོས། མཛད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མཛོད་
པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེན་པ་ནས་དཔེན་པར་བྱོན་པ་དང་། སྒྲིང་
རྒྱའི་ལུང་རི་ལྟར་གཟིགས་པའི་རྒྱལ་ལོ། །གསུམ་པ་སྒྲོབ་མ་ལ་གདམས་པག་
བརྟེན་ནས་ཟས་འཕྲོལ་དུ་བཏང་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོབ་མ་ལ་གདམས་པག་བརྟེན་
པ་དང་། རང་གི་སྒྲིན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་གཟིགས་བྱས་དོགས་ནས་ཟས་འཕྲོལ་པ་
ལ་སྒྲིང་བཏགས་ཏེ་བློགས་གཞན་དུ་བཏང་བའོ། །བཞི་པ་རང་གི་ལུས་གཏོང་
པར་དགོངས་པ་ལ་བཞི། སྒྲིན་བྱའི་རྒྱས་རང་ལ་ཡོད་པཞིན་དུ་གཞན་ལས་
བཅའ་བར་མི་རིགས་ཤིང་རང་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིན་བྱའི་རྒྱས་དེ་གཏོང་བར་རིགས་
པ། རུས་བཞིན་དུ་སྒྲིན་པ་མ་བཏང་བའི་ཉེས་པ། སྒྲིན་པ་བཏང་བའི་དགོས་པ་
དང་པོ་ཡོན་བསྟན་པ། གཏོང་པ་ལ་ཉེ་བར་བློགས་པའི་ཆེ་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་
པའོ། །

གཉིས་པ་རུས་བཞིན་དུ་སྒྲིན་པ་མ་བཏང་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་ལ་
གསུམ། ལུས་ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ། བདག་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་སྤོང་རྟེ་
ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲིད་ལ་ཆགས་ནས་གཏོང་མ་རུས་ན་བྱང་མེས་མ་གྱི་བསྐྱབ་པ་

འགལ་བའི་ཉེས་པས་རང་ལུང་བར་འགྱུར་བ། ལྷོ་མ་འདིར་ལུས་མ་བཏང་ན་
 ལྷོ་མ་མོ་ལྷོ་མ་གྱི་དང་བཅས་པ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ལྷོ་མ་བསྟུན་དེ་ལས་བསྟུང་མི་
 ལྷོ་མ་པས་དེས་པར་གཏང་དགོས་པར་བསམ་པའོ། །གསུམ་པ་སྟོན་པ་བཏང་བའི་
 དགོས་པ་དང་ཡན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
 ལམ་ལ་སྟོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་བསྟན་བ། མཐར་ལྷོ་མ་གྱི་
 ར་མེད་པའི་བྱང་ལྷོ་མ་བཏང་བའི་ཡན་ཡོན་བསྟན་བ། ལུས་གཏོང་བར་དགོངས་
 པ་འདི་ལ་ཀུན་སྟོང་ལ་སྟོན་མེད་པའི་བདེན་པའི་མཐུ་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྟུང་ལྷོ་མ་ཐེག་པ་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་
 པའི་དགོས་པ་བསྟན་བ། དེ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་བདུད་མེ་ལྷོ་མ་གཞོན་
 པའི་དགོས་པ་བསྟན་བ། ལྷོ་མ་ཐེག་ཆེན་ལ་མ་ལྷོ་མ་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་ལ་དང་བ་བསྟེན་ནས་སྟུང་ལྷོ་མ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་
 བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ལུས་གཏོང་བར་དགོངས་པ་འདི་ལ་ཀུན་སྟོང་ལ་སྟོན་
 མེད་པའི་བདེན་པའི་མཐུ་བཟོད་པ་ལ་བཞི། རྟེན་བཀུར་སྟུང་གྲགས་ཐོགས་ཆོ་
 འདིའི་ལུན་ཆོགས་འདོད་པའི་ཀུན་སྟོང་མེད་པར་བསྟན་བ། ལྷོ་མ་སྟོང་པའི་
 ལུན་ཆོགས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཀུན་སྟོང་མེད་པར་བསྟན་བ། རང་གཅིག་ལ་ཞི་
 བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མེད་པར་བསྟན་བ། རྣམ་མཁའི་མཐུ་བཟོད་ཀྱི་ལྷོ་མ་
 པའི་ལུས་ཕན་ཐུགས་ཕན་གྱི་དོན་དུ་གཏོང་བ་ཡོན་པར་བསྟན་པའོ། །ལྷོ་མ་པ་
 མཐོང་པ་ལྷོ་མ་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ལྷོ་མ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མཆོད་པའི་ལྷོ་མ་
 ལ་གཉིས། ལྷོ་མ་པའི་གཙོ་བོ་མ་ལས་པས་ཆེད་བཟོད་བྱས་ལྷོ་མ་དང་། ལྷོ་མ་
 གཞན་རྣམས་དང་ལྷོ་མ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐུགས་ཕན་གྱིས་སྟུང་ལྷོ་མ་པ་

ལྷོ་མ་པའི་རྒྱུ་མ་ར་བཀ་མོ་པ་བཅོད་པ་དང་། ཆོག་མ་བཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ར་བཀ་མོ་པ་
 བ་བཅོད་པའོ། གཉིས་པ་ཆོག་མ་བཅད་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ར་བཀ་མོ་པ་བཅོད་པ་ལ་
 གཉིས། མངོན་མཐོན་དཔལ་འབྱོར་ལུ་ལུ་ཆོག་མ་པའི་རྒྱུ་མ་ར་བཀ་མོ་པ་
 བཅོད་པ་དང་། རྒྱལ་ལྷོ་མ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ར་བཅོད་པ་ཆེད་རྒྱུ་མ་ར་བཀ་མོ་པ་བཅོད་
 པའོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་མངོན་མཐོན་
 འབྱོར་པ་ལུ་ལུ་ཆོག་མ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ལུ་ལུ་ཆོག་མ་པ་གཉིས་ཀ་
 མཐུན་པར་གནས་པ། ལྷོ་མོངས་ཐབས་ལ་མི་མཐས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་མཐོན་
 འབྱོར་པ་ཆོས་ཀྱི་གོགས་ལུ་འཁྱུར་བ། བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་
 མངོན་མཐོན་དཔལ་མིང་དོན་མཐུན་པར་གནས་པའོ། གཉིས་པ་ཡོ་བྱད་ཐམས་
 ཅད་མངས་པ་མེད་པར་གཏོང་བའི་རྒྱུ་མ་ར་བཅོད་པ་ཆེད་རྒྱུ་མ་ར་བཅོད་པའི་རྒྱལ་
 ལ་བཞི། མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་གང་ལ་གང་འདོད་དུ་
 སངས་པ་མེད་པར་གཏོང་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ། རྒྱལ་མཐའ་དག་ནས་རྒྱུ་
 པའི་ཞིང་སྤྱོད་མོ་བ་འདུས་པ། དེ་ལ་བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྲགས་དགའ་
 བ། རྒྱུ་མ་ར་བཅོད་པ་ཆེད་པའི་མཐུས་རྒྱལ་མཐའ་དག་དུ་རྒྱུ་པའི་གྲགས་པ་
 རྒྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་མཐའ་དག་ནས་རྒྱུ་པའི་ཞིང་སྤྱོད་མོ་བ་འདུས་པ་ལ་
 གཉིས། རྒྱལ་མཐའ་དག་ནས་སྤྱོད་མོ་བ་རྣམས་གནས་དེར་ལྷགས་པར་བསྟན་
 པ་དང་། སྤྱོད་མོ་བ་རྣམས་ལུ་ལུ་གཞན་དུ་མི་རྒྱ་བར་རྒྱལ་པོ་མེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོའི་དུང་ཉིད་དུ་ལྷགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། གསུམ་པ་བྱད་པར་ལུས་
 གཏོང་བའི་རྒྱུ་མ་ར་བཅོད་པ་ཆེད་རྒྱུ་མ་ར་བཅོད་པའི་རྒྱལ་ལ་བདུན། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་

བདར་བས་སྒྲོང་མོ་བ་རྣམས་ཚིམ་ནས་འདྲ་བ་ཁྱད་བར་སྒྱུར་ནས་བྱག་ས་མ་མགུ་
 བ། ཡོ་བྱད་ལྷ་ཅི་སྒྲོམ་ལུས་ཀྱང་སྒྲོང་བ་པོ་བྱུང་ན་ངེས་པར་གདོང་བར་དགོངས་
 བ། བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བྱག་ས་བསམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དེའི་མཐུས་ས་
 གཡོས་པ། ས་གཡོས་པས་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས་གཡོས་པ་ན་ལྷའི་
 དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་འདི་ཅི་ཞིག་སྒྲུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲུམ་པ། བརྒྱ་བྱིན་
 གྱིས་བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གདོང་མེམས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དེའི་མཐུས་ས་
 གཡོས་པར་རིག་པ། དེ་ལྟར་རིག་ནས་བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་ཉམས་
 མད་པར་བརྩམས་པ། ལྷན་སྒྲིམ་པར་བདར་བའི་རྩལ་ལོ། །བདུན་པ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་
 པར་བདར་བའི་རྩལ་ལ་བརྒྱད། བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བྱག་ས་བསྒྲུབ་
 དར་སྒྲིམ་ལས་གྱི་མཐུས་སྒྲོང་བ་པོ་སྒྱི་དར་ཁྱད་བར་སྒྱུར་སྒྲོང་བ་གནས་དེར་
 ལྷགས་པ། སྒྲོང་བ་པོ་མཐུས་ཅན་དར་ཁྱད་པར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་རྩལ་པ་བཅུ་ཟེ་ཡོང་
 བ་དེར་ལྷགས་པ་ལ་ཅི་འདྲོད་དྲིས་པ། བཅུ་ཟེ་ཡོང་བས་སྒྲིམ་བསྐྱར་བ། དེ་ལ་
 བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་སྒྲུམ་གྱི་སྒྲིམ་བྱིན་པས་དེ་
 ལ་ཕན་ཐོགས་མི་ཐོགས་བརྟགས་པ། བཅུ་ཟེ་ཡོང་བས་བྱིན་ན་ཕན་ཐོགས་པའི་
 ལྷམ་ཚན་བཞོད་དེ་ངེས་པར་སྒྲིམ་སྒྲུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་བསྐྱར་ས་པ། ལྷན་བྱིན་པས་
 ཕན་ཐོགས་པར་རིག་ནས་སྒྲིམ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ། སྒྲོན་པོ་རྣམས་སྒྲིག་
 བས་སྒྲིམ་མི་སྒྲིམ་པར་གསོལ་བ་བདེའ་ཀྱང་དེ་དག་གི་དབང་དུ་ས་བདར་བ།
 ལྷན་སྒྲིམ་པར་བདར་རྩལ་དངོས་ལོ། །བདུན་པ་སྒྲོན་པོ་རྣམས་སྒྲིག་ནས་སྒྲིམ་མི་
 ལྷན་སྒྲིམ་པར་གསོལ་བ་བདེའ་ཀྱང་དེ་དག་གི་དབང་དུ་ས་བདར་བ་ལ་དུག །སྒྲོན་པོ་
 རྣམས་གྱིས་སྒྲིམ་མི་སྒྲིམ་པར་གསོལ་བ་བདེའ་པ། རྩལ་པོ་མེམས་དབང་ཆེན་

པོ་མ་ཁས་སྒྲངས་ནས་མི་སྒྲིན་པ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་པའི་
དབང་དུ་མ་བཏང་བ། སྒྲུང་ཡང་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ། རྒྱལ་པོ་སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོ་མ་ཁས་སྒྲངས་ནས་མི་སྒྲིན་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ངེས་པར་སྒྲིན་པར་
ཐག་བཅད་བ། སྒྲོན་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མི་
ཆོག་པར་རང་གི་སྒྲུན་ཡང་གཏོང་བ་འདི་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེས་དྲིས་བ།
ཕྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྒྲུན་གཏོང་བའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱལ་པོའི་སྒྲུན་སྒྲིན་པ་ནི་མི་རིགས་པའི་ལས་ཡིན་པས་
དེ་མི་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ། སྒྲུན་གྱི་ཆོད་དུ་ཕོ་བྱང་ནང་གི་ལོངས་སྤྱོད་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་སྒྲིན་པར་མཛོད་ཅེས་གསོལ་བ། རྒྱལ་པོ་སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོའི་སྒྲུན་སྒྲིན་པ་ནི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་གཞི་དཔའི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་མ་མཛོད་ཅེས་ནན་ནན་དུ་
གསོལ་བ། སྒྲིན་པ་བྱེད་པ་ནི་དབུལ་ཕོངས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན་སྒྲུན་སྒྲིན་
པས་དབུལ་ཕོངས་ལ་མི་ཕན་པས་མ་བརྟགས་པའི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་མ་མཛོད་ཅེས་
ནན་ནན་དུ་གསོལ་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་མ་ཁས་སྒྲངས་
ནས་མི་སྒྲིན་པ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་སྒྲོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བའི་དབང་དུ་མ་བཏང་
བ་ལ་ལྟ། སྒྲིན་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས་མ་བྱིན་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བཅིངས་ནས་
རང་ཉིད་ཕྱང་བར་བྱེད་པས་གཞན་དོན་ལྟ་ཞིག་རང་དོན་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་
བསྟན་བ། སྒྲིན་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས་མི་སྒྲིན་པ་ནི་སྤྲིག་པ་གིན་དུ་ཆེ་བར་མདོ་
ལས་གསུངས་པས་སྤྲིག་པའི་ལས་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་མི་རུང་བར་བསྟན་བ། སྒྲིན་པར་
ཁས་སྒྲངས་ནས་མི་སྒྲིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྒྲུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཕྱང་སེམས་ཀྱི་

སྒྲིབ་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པ། ལྷའི་མཐུས་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་བྱེན་མང་པོ་
 ཞིག་ཚང་དགོས་པར་བསྟན་པ། རྒྱ་མཚོན་དེ་དག་ལས་ན་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
 རྒྱབས་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲོབ་པ་ལ་གཤགས་བྱ་བར་མི་དེགས་པོ་ཞེས་གོ་བར་བྱས་ནས་སྒྱུན་
 སྒྱིན་པར་ཐག་བཅད་པའོ། །བརྒྱད་པ་སྒྱུན་སྒྱིན་པར་བཏང་ཚུལ་དངོས་ལ་དགུ།
 སྒྱུན་བྱིན་ནས་བྱམ་ཟེ་ལོང་བ་མིག་དང་ལྷན་པར་མཛད་པ། སྒྱུན་བྱིན་པ་ལ་
 འགྲོད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲེས་པ། དེ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ངོ་མཛར་དུ་
 ལྟར་ཏེ་བསྒྲེད་ཅིང་བདེན་པའི་མཐུ་བསྐྱེལ་བར་བསམས་པ། བརྒྱ་བྱིན་བྱང་
 མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་ལོང་བ་ལ་དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་བྱས་པ། ལྷའི་
 དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདེན་པའི་མཐུ་བསྐྱེལ་
 བ། བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བདེན་ཆོག་བརྗོད་དེ་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་བསྟན་པ། བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལྷག་བསམ་རྣམས་པར་དག་པའི་
 བདེན་མཐུས་ས་གཡོས་ཤིང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་པ་བྱས་པ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
 ལེགས་པོ་བརྗོད་པ། སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་གདམས་པར་མཛད་པའོ། །
 གཉིས་པ་སྒྱུན་བྱིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲེས་པ་ལ་
 གསུམ། རྒྱལ་པོ་མེམས་དབང་ཆེན་པོ་སྒྱིན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དེ་བྱས་པས་ཐུགས་
 འབར་དུ་ཆོམ་ཞིང་དགའ་བ། ལའོར་རྣམས་ཕྱ་ངན་གྱི་གདུངས་པ། བརྒྱ་བྱིན་ངོ་
 མཛར་སྒྲེས་པའོ། །བཞི་པ་བརྒྱ་བྱིན་བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་
 ལོང་བ་ལ་དྲི་བ་དང་དྲི་ལན་བྱས་པ་ལ་གཉིས། བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 དཔེན་པར་བསམ་གཏན་ལ་བཞུགས་པའི་མདུན་དུ་བརྒྱ་བྱིན་ལོངས་པ་དང་། དེ་
 ལ་དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་བྱས་ཏེ་ཆོག་ཤིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །

ལྷ་པ་བྱང་མེམས་བདག་ནིང་ཆེན་པོས་བདེན་ཆོག་བཟོད་དེ་མཐོང་ཆོས་
 གྱི་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། བྱང་མེམས་བདག་ནིང་ཆེན་པོ་རང་གི་ཡོན་
 ཏན་བསྐྱེད་པར་མི་བཞིན་པ་དང་། མེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་པར་
 གཞིགས་ནས་བདེན་པའི་མཐུ་བཟོད་དེ་རྒྱུ་གཉིས་སྐར་ལས་བྱང་གསལ་པར་
 ལྷུང་པའོ། །བདུན་པ་བྱང་མེམས་བདག་ནིང་ཆེན་པོའི་ལྷ་ག་བསམ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་བདེན་པའི་མཐུས་ས་གཞིས་གིང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱས་པ་ལ་གཉིས།
 གཏོང་མེམས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་དར་བདེན་པའི་མཐུ་བསྐྱེད་པའི་མཐུས་ས་གཞིས་གིང་
 མེ་དྲོག་གི་ཆར་བབས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་འདུས་ནེ་མཆོད་ཅིང་བཟོད་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལྷ་རྣམས་འདུས་ནེ་མཆོད་ཅིང་བཟོད་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་རྣམས་བྱང་
 མེམས་བདག་ནིང་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་ལྷ་གས་ནེ་མཆོད་ཅིང་བཟོད་པ་བྱས་པར་
 བསྐྱེད་པ་དང་། བཟོད་ཆོག་དངོས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་བཟོད་ཆོག་དངོས་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྷུན་གཉིས་ལྷུན་པར་བདར་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ལྷ་ག་
 བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་བདེན་ཆོག་གི་མཐུས་རྒྱུན་གཉིས་སྐར་བྱང་པ་ལ་བཟོད་
 པའོ། །དགུ་པ་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་གདམས་པར་མཛོད་པ་ལ་གཉིས། བྱང་
 མེམས་བདག་ནིང་ཆེན་པོ་མོ་བྱང་དུ་བྱོན་ནེ་དག་འཕྲོན་རྒྱས་པར་བྱས་པ་དང་།
 སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་ཆོས་བཤད་པ་
 ལ་གཉིས། སྟོགས་མཐའ་དག་ནས་འདུས་པའི་སྟོབ་མའི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་
 ཆོས་བཤད་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། བཤད་བྱའི་ཆོས་དངོས་སོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པུང་ཆོས་དངོས་ལ་བཞི། སང་གིས་ཉམས་ལུས་མེད་པའི་
མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་ལ་བརྟན་ཏེ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་གདམས་པ། གནས་སྐབས་

མདོན་མཐོ་ལ་ཕྱོམ་ནས་ཀྱང་སྒྲིན་པ་བྱ་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་གདམས་པ།
མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་ཕྱོམ་ནས་སྒྲིན་པ་བྱ་བར་གདམས་པ། སྒྲིན་པ་བྱས་པའི་
ཐར་ཚལ་དང་མ་བྱས་པའི་ཤེས་དམིགས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བརྟན་པའོ། །གསུམ་པ་
དོན་བསྐྱུས་ཏེ་གདམས་པ་ལ་གསུམ། རྟོགས་བརྗོད་འདིའི་དགོས་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་
སྒྲིན་པུང་སྒྲིན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲུབ་དགོས་
པར་བརྟན་པ། རྟོགས་བརྗོད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིན་པ་ལ་དད་གུས་ལྷག་པར་
འཕེལ་བ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་གྱི་རུ་བ་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་
རྟེན་པ་དང་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོས་དྲངས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་འབྲས་ལུ་མཐོང་ཆོས་ལ་
སྒྲིན་པའི་རུལ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བརྟན་པ། གི་པའི་རུལ་པོར་འབྲངས་
པའི་ཆེ་སྒྲིན་པ་མཛད་པའི་འབྲས་ལུ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བརྟན་པའོ། །ལེ་ལྷན་གཉིས་
པའི་བསྐྱུས་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད་གཏོང་བའི་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཁིང་
བྱང་པར་ཅན་ལ་མཆོད་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དང་། ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་བཏང་
བས་དབུལ་པོར་གྱུར་གྱིང་ཞུས་པ་མེད་པར་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ཡོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། བསམ་པ་དག་པས་ཁིང་བྱང་པར་ཅན་ལ་མཆོད་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲོབ་
ཚུལ་དང་། བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་ཁིང་བྱང་པར་ཅན་ལ་
མཆོད་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ཡོ། །དང་པོ་བསམ་པ་དག་པས་ཁིང་བྱང་པར་
ཅན་ལ་མཆོད་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་བས་སྒྲོབ་སྒྲོབ་པ་ལས་
ཤི་གནས་སྒྲུབས་པུ་སྒྲིན་པ་ཆི་ལྷུར་མཆོད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་གྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་
བཞི། མཚམས་སྒྲུར་ལ། ཀོས་ལའི་བདག་པོར་ལུངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རྒྱས་

ཡོ། །གསུམ་པ་པེས་འབྱུང་དང་བྱུང་རྒྱུ་གི་མེམས་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་
 བསྐྱོད་ནམས་གི་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་འབད་པ་ཆེར་མཛད་རྒྱལ་ལ་གནིས།
 རྒྱུན་པ་རི་ལྟར་མཛད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྱིམས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་
 ཡོ། །གནིས་པ་འཁོར་ནམས་ལ་བསྐྱོད་ནམས་གི་མཐུ་བསྐྱགས་པས་སྒོ་བ་བསྐྱོད་
 རྒྱལ་ལ་དུག །མེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འཁོར་ནམས་ལ་བསྐྱོད་ནམས་གི་མཐུ་
 བསྐྱགས་རྒྱལ་དངོས། དེ་ལྟར་བསྐྱགས་པ་ལ་འཁོར་ནམས་དེ་མཆར་དུ་གྱུར་པ།
 བཅུན་མོས་བསྐྱོད་ནམས་གི་མཐུ་བསྐྱགས་པའི་ཚོགས་བཅད་གི་དོན་དྲིས་པ།
 རྒྱལ་པོ་མེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེའི་དོན་བཤད་པ། བཅུན་མོས་མཐུན་འབྱུར་
 བསྐྱོད་པ། རྒྱལ་པོ་མེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བཅུན་མོ་བསྐྱོད་ནམས་གི་མཐུ་བསྐྱགས་
 ལ་བཅུག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནིས། བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཐུགས་བརྩེ་
 བས་མེམས་ཅན་ནམས་དགེ་པ་ལ་བསྐྱལ་བྱིར་བསྐྱོད་ནམས་གི་མཐུ་ཡང་ཡང་
 བསྐྱགས་པར་བསྐྱན་པ་དང་། བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བསྐྱོད་ནམས་གི་
 མཐུ་བསྐྱགས་པའི་ཚོགས་བཅད་དངོས་བསྐྱན་པའོ། །འཁོ་པ་རྒྱལ་པོ་མེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོས་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གནིས། རྒྱལ་པོ་མེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
 ཚོགས་བཅད་གནིས་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་ཉན་པར་
 བསྐྱལ་བ་དང་། ཚོགས་བཅད་གནིས་པོའི་དོན་བཤད་པ་དངོས་སོ། །གནིས་པ་
 ཚོགས་བཅད་གནིས་པོའི་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་གནིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། དོན་བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནིས། རྩོན་གི་སྒྲེ་བ་རྩེས་ལུང་ན་
 བར་བསྐྱན་པ་དང་། སྒྲེ་བ་དེ་ལ་བསྐྱོད་ནམས་གིས་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་ལུ་
 བཟང་པོ་སྐྱོ་ཆེ་འདྲིར་གྱུ་བ་བར་བསྐྱན་པའོ། །

ལྷ་པ་བཙུན་མོས་མཐུན་འགྲུར་བརྩོད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་པོ་སེམས་
 དཔལ་ཚེན་པོས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ལེགས་སོ་དང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་མཐུན་འགྲུར་
 བརྩོད་པ། ཆོག་ས་ལྷ་བཙན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟགས་པ། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔལ་ཚེན་
 པོས་བཙུན་མོས་རི་ལྷར་བརྩོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ལྟུང་བཞེས་པའོ། །དུག་
 པ་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོས་བཙུན་མོ་བཟོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་སྒྲིགས་ལྷ་
 བཙུག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོས་བཙུན་མོ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་ཆོ་
 སྒོན་བཟོད་ནམས་ཅི་བྱས་ཞེས་དྲིས་པ་དང་། བཙུན་མོས་སྒྲེ་བ་དཔར་ཚུལ་ཞུས་
 པའོ། །གསུམ་པ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་
 དུག །དེས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྟོད་རུང་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་
 སྟོན་པར་སྟོབ་སྟེས་པ། དེས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་སྟགས་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་
 སྟོད་པ་ལ་རེས་པར་སྟོབ་དགོས་པར་གདམས་པ། སེར་སྒྲུའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་
 པ། སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུས་དེ་གདམས་པ། དེས་
 ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གིས་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོའི་བཀའ་བཞིན་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྟོད་
 པ་ལ་སྟོབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་སེར་སྒྲུའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་
 པ་ལ་གསུམ། ཝོར་ཡོད་ཀྱང་སེར་སྒྲུས་གཏོར་མི་རུས་པ་སྤྱད་པ། རང་གིས་མ་
 བཏང་ཡང་ནམ་ཞིག་དབང་མེད་དུ་གཏང་དགོས་པ། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་རང་
 ལ་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་བསམས་ནས་སེར་སྒྲུའི་
 དབང་དུ་མི་གཏོར་བའོ། །བཞི་པ་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ། སྦྱིན་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། སྦྱིན་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ནོར་དང་ཆོས་དང་འདོད་པའི་ཡོངས་སྟོད་གསུམ་འགྲུབ་པར་བསྟན་

བ། སྦྱིན་པ་བྱས་པ་ལས་ཆོར་བས་ཁྱིམ་ར་འབྲས་ལུ་བཟང་པོ་རི་ལྟར་འབྲུབ་པ་འདི་
 ཚུལ་བཞུན་པ་འོ། །གཉིས་པ་སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོར་དང་ཆོས་དང་འདོད་པ་འདི་
 ཡོངས་སྤྱོད་གསུམ་འབྲུབ་པར་བཞུན་པ་ལ་གསུམ། སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོར་
 འབྲུབ་པར་བཞུན་པ། སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་འབྲུབ་པར་བཞུན་པ། སྦྱིན་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་འདི་ཡོངས་སྤྱོད་འབྲུབ་པར་བཞུན་པ་འོ། །ལཱ་པ་དོན་བསྐྱུས་
 ཏེ་གདམས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱིན་པ་འདི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྦྱིན་པ་
 ལ་རེས་པར་འབད་དགོས་པར་གདམས་པ་དང་། སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་རང་
 དབང་དུ་མིན་པར་རྒྱལ་པ་འདི་བཀའ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 རྟགས་བཞུན་པ་འོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་གདམས་པ་ལ་གཉིས། ཀོ་ས་ལ་འདི་
 རྒྱལ་པོར་འབྲུངས་པ་འདི་རྟོགས་བརྟུན་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཞུན་པ་དང་། སྦྱོན་བྱུང་
 སྦྱོན་པ་འདི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འདུག་གདུལ་བྱ་འདི་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་ཚུལ་བཞུན་
 པ་འོ། །ལེའུ་གསུམ་པ་འདི་བསྐྱུས་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདུན་གྱི་པར་ཆད་ཀྱི་དཔལ་དུ་མ་བཟང་བར་ཞིང་ཁྱད་པར་
 ཅན་ལ་མཚན་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྒོར་སྒྲོབ་པ་
 ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་སྒྲིན་པ་ནི་ལུང་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྒྲུབ་ཏེ་བཟད་
 པ་ལ་བཞི། མཚན་སྒྲུབ་པ། མཛད་དཔོན་སྒྲིན་པ་ལ་དཔལ་བར་ལྟུངས་པའི་
 རྟོགས་བརྟུན་རྒྱས་པར་བཟད་པ། དོན་བསྟུན་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཚན་
 བསྟུན་པའོ། །གཉིས་པ་མཛད་དཔོན་སྒྲིན་པ་ལ་དཔལ་བར་ལྟུངས་པའི་རྟོགས་
 བརྟུན་རྒྱས་པར་བཟད་པ་ལ་གསུམ། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཚོན་དན་ཐམས་ཅད་
 ཡོངས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཏུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་བཞེས་པའི་

རྒྱལ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིར་བསྟན་པ། རྒྱུད་པར་བདུད་ཀྱི་
 བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་ལུས་སྟོགས་སྟོས་བཏང་སྟེ་སྒྲིན་པ་མཛད་
 རྒྱལ་ལོ། །གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིར་བསྟན་པ་ལ་བཞི།
 སྒྲིན་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་མཛད་པས་སྒྲིན་གྲགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ།
 ལུས་བསྐྱངས་ཀྱང་གང་ལ་གང་འདོད་དུ་སྒྲིན་པས་ཐོངས་པ་རྒྱུས་ཆེས་པ། བྱང་
 སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྒྱལ་སྟེས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་སྤྱི་
 མོ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟགས་སྒྲིར་རྗེའི་གཞན་
 དབང་དུ་གྱུར་པ་ལུས་གང་བསྐྱངས་ཀྱང་སྟེར་བར་མཛད་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་
 བར་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་ལུས་སྟོགས་སྟོས་བཏང་སྟེ་སྒྲིན་
 པ་མཛད་རྒྱལ་ལ་གཉིས། སྒྲིན་པའི་ཞིང་རྒྱུད་པར་ཅན་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་།
 བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྒྲིན་པ་བྱེད་པར་བརྒྱུས་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་བར་
 ཆད་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་ལུས་སྟོགས་
 སྟོས་བཏང་སྟེ་སྒྲིན་པ་མཛད་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྒྲོན་མ་
 བསྟགས་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་བསྟགས་པའོ། །གཉིས་པ་བྱང་
 སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྒྲིན་པ་བྱེད་པར་བརྒྱུས་པ་ལ་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་
 མང་དུ་བྱས་ཀྱང་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་ལུས་སྟོགས་སྟོས་
 བཏང་སྟེ་སྒྲིན་པ་མཛད་རྒྱལ་ལ་བཟ། བདུད་སྟོག་ཏེ་ཅན་གྱིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོའི་སྒྲིན་པ་ལ་བར་ཆད་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔྱལ་བར་སྒྲུལ་པ། རྒྱུ་མ་འཕགས་པ་ལ་
 བསོད་སྟོམས་འབུལ་དུ་བཏང་བ་ལ་དེས་གོགས་བྱས་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 རང་ཉིད་འཕགས་པ་ལ་བསོད་སྟོམས་འབུལ་བར་བྱོན་པ། བདུད་ཀྱིས་རང་

གཞུགས་བསྐྱོན་ཏེ་བསྐྱུ་བའི་ཚིག་གིས་བཤོལ་བཏབ་པ། མེས་ས་དཔའ་ཚེན་པོས་
 དེ་ལ་ལན་སྒྲུས་པ། བདུད་མྱིག་ཏེ་ཅན་གྱིས་སྒྲར་ཡང་མན་པ་ལྟར་བཅོས་པའི་
 བསྐྱུ་ཚིག་གིས་ནན་གྱིས་བསྒྲུག་པ། མེས་ས་དཔའ་ཚེན་པོས་བདུད་ཀྱི་བསྐྱུ་ཚིག་གི་
 དབང་དུ་མ་བཏང་བར་ལུས་སྒྲིག་སྒྲིམ་བཏང་སྟེ་མེའི་དོར་བཞུལ་ནས་སྒྲིམ་པ་
 རྩེད་དུ་བྱོན་པ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུ་བསྐྱན་པ།
 འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ལ་བསོད་སྟོམས་སུལ་བ། བདུད་མྱིག་ཏེ་ཅན་ཡིད་ཆད་
 ཅིང་དོག་ཅོང་ནས་མི་སྒྲར་བར་གྱུར་པའོ། །

ལྟ་བུ་མེས་ས་དཔའ་ཚེན་པོས་དེ་ལ་ལན་སྒྲུས་པ་ལ་ལྟ། མེས་ས་དཔའ་
 ཚེན་པོས་བདུད་མྱིག་ཏེ་ཅན་གྱིས་བྱང་མེས་ས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་གཤགས་བྱེད་པར་
 མཁུན་ནས་བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་གཏོར་བར་དམ་བཅས་པ། ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་
 མེས་ས་ཅན་ལ་ལེགས་ཉེས་བསྐྱོན་ཏེ་མན་འདྲེགས་བྱེད་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་ཚིག་
 འཇམ་པོ་སྟོན་དུ་བཏང་བ། མེས་ས་དཔའ་ཚེན་པོ་རང་ཉིད་བདུད་མྱིག་ཅན་གྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་ཚིག་དེའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་སྒྲིམ་པ་ལས་སྒྲར་མི་སྟོག་གོ་ཞེས་
 བརྟེན་པ། ཅོར་གཏོར་བའི་སྒྲིམ་པ་སྟོག་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྟེན་པ་དེ་ལ་རིག་
 བས་གཞིར་བྱེད་བསྐྱན་པ། སྒྲིམ་པ་བྱེད་པ་པོ་དཔུལ་བར་འགྲོ་ཞིང་ལེན་པ་པོ་ལྟ་
 ཡུལ་དུ་འགྲོ་ཞེས་བརྟེན་པ་དེ་ལ་བྱང་མེས་ས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གྲུབ་པར་བསྐྱན་
 པའོ། །

དགྲ་པ་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ལ་བསོད་སྟོམས་སུལ་པ་ལ་གཉིས།
 བྱང་མེས་ས་བདག་ཉིད་ཚེན་པོས་བསྐྱེད་སྟོགས་ལས་བྱོན་ཏེ་འཕགས་པ་རང་
 སངས་རྒྱལ་ལ་བསོད་སྟོམས་སུལ་བ་དང་། འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དེས་སྒྲ་

མེད་ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་གིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྦྱོར་བདག་དང་པར་བྱས་པའོ། །
གསུམ་པ་དོན་བསྟན་ཏེ་གདམས་པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་བརྟུན་འདིའི་དོན་བསྟན་
ཏེ་གདམས་པ་དང་། རྟོན་བྱང་རྟོན་པའི་རྒྱུ་ཐར་རྗེས་འདུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་
ཡེན་དུ་འབྱེར་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །ཡེ་ལུ་བཞི་པའི་བསྟན་དོན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་བཏང་བས་དབུལ་པོར་གྱུར་ཀྱང་ལུས་པ་
མེད་པར་སྦྱོར་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྟོན་སྒྲོབ་པ་ལས་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོར་པ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱུ་ཐར་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་
བཞི། མཚམས་སྦྱར་བ། ཆོར་དཔོན་ཟིལ་གྱིས་མི་ལོན་པར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་
བརྟུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟན་ཏེ་གདམས་པ། ཡེ་ལུའི་མཚན་བསྟན་
པའོ། །གཉིས་པ་ཆོར་དཔོན་ཟིལ་གྱིས་མི་ལོན་པར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟུན་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ལྟོན་པའི་རྟོན་བྱང་
པར་ཅན་ཞིག་དུ་བསམས་བཞིན་དུ་སྦྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་
དེའི་ཡོན་ཏན་སྦྱར་བསྟན་པ། བྱང་པར་ལོར་ཟད་དུ་དོགས་པ་སོགས་སྦྱོར་བ་གི་
རྟོན་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཐོགས་པར་སྦྱོར་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་
སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྦྱར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་པའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་སྒོ་ནས་མཚན་སྟན་གསལ་ཚུལ། སྦྱོར་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་སྒོར་བར་
མཛད་པ། ལོར་གསོག་པ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་གཏོང་བ་ལ་དགའ་
བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལོར་གསོག་པ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་
གཟིགས་ནས་གཏོང་བ་ལ་དགའ་བར་མཛད་ཚུལ་ལ་བཞི། རང་གི་ཁྱིམ་དུ་ལོར་
བྱང་བ་བས་སོང་བ་ལ་དགའ་བར་མཛད་པ། ལོར་བསགས་པས་ཆེ་འདིར་གཞོན་

བ་འབྱུང་བར་བརྟན་པ། རྣོ་བཟགས་པས་མེ་ཕྱི་མར་གནོད་པ་འབྱུང་བར་
 བརྟན་པ། རྣོ་བཟང་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་འབྱུང་པའོ། །གསུམ་པ་
 བྱུང་བར་རྣོ་བཟང་དུ་དོགས་པ་ཤོགས་ཕྱི་ནར་གི་ཕྱིན་གང་གིས་བྱང་མ་ཐོགས་
 བར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་རྩལ་ལ་གསུམ། བྱང་མེམས་བདག་ཉིད་ཅེན་པོས་སྒྲོང་
 བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་པ་སྐབས་པོ་ཅེས་ཅེས་པར་མཛད་པ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་
 ཕྱིན་གྱིས་ཐེམས་དཔའ་ཅེན་པོ་དེ་ཉམས་སྐད་ཕྱིར་ཕྱིན་པ་ལས་ཕྱོག་པའི་ཐབས་
 བྱས་བྱང་ཕྱོགས་ཐུབ་པར་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པ། བརྒྱ་ཕྱིན་ཡིད་ཅེས་
 བསྟན་དང་པ་ལྷག་པར་ཐེམ་དེ་ཤོགས་མོ་དང་བཟུགས་པ་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལྟེ་དབང་པོ་བསྐྱུ་བྱིས་མེམས་དབང་ཚེ་པོ་དེ་ཉམས་
མད་ཤིང་བྱིན་པ་ལས་ཕྱོག་པའི་ཐབས་བྱས་ཀྱང་ཕྱོག་མ་ཐབས་པར་བྱིན་པ་ལ་
བརྩོན་པར་མཛད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱུ་བྱིས་མེམས་དབང་ཚེ་པོ་དེའི་སྤྱིང་
སྤྱོད་མ་བརྩན་མི་བརྩན་བརྩག་པའི་ཤིང་ཙོར་རྒྱལ་མ་སྤྱུང་ཉེ་བྱིན་པ་ལས་ཕྱོག་པའི་
ཐབས་བྱས་ཀྱང་མ་ཕྱོག་པ་དང་། དེས་ལྟ་ལྟེ་གཟུགས་བསྐྱར་དེ་བྱིན་པ་ལས་
ཕྱོག་པའི་ཚིག་བཟོད་ཀྱང་མ་ཕྱོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག །བསྐྱུ་བྱིས་ཉམས་
མད་པའི་ཤིང་མེམས་དབང་ཚེ་པོ་དེའི་ཙོར་རྒྱལ་མ་སྤྱུང་ཉེ་བྱིན་པ་ལས་
པ་མེམས་དབང་ཚེ་པོ་དེས་ཙོར་རྒྱུ་ཙོར་ཐང་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་བྱིན་པ་ལ་
བརྩོན་པར་མཛད་པ། བསྐྱུ་བྱིས་བྱིས་དེའི་ཙོར་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱང་བར་བྱས་པ།
མེམས་དབང་ཚེ་པོས་དེ་མཐོང་བ་ན་ཙོར་མེད་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་མི་སྤྱེ་བར་
དབུལ་ཐོངས་ཉམ་ཐག་པ་ལ་མི་བཟོད་པའི་བརྩེ་བ་སྤྱེས་པ། སང་ནིང་བཙོ་བ་
གཞན་ལ་ཕྱོས་དགོས་པར་བྱག་པ་ན་སྤྱིང་བ་རྒྱལ་མ་མེས་ཚེ་བརྩེ་བར་བྱུར་

པ། རྣོ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ནང་སྒྲིན་པ་ཅི་ལྟས་
སྒྲུ་མཛད་པའོ། །

གཉིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དངོས་སུ་སྤྲི་གཟུགས་བསྟན་ཏེ་སྒྲིན་པ་ལས་ལྷོག་
པའི་ཆོག་བརྟེན་གྲང་མ་ལྷོག་པ་ལ་གཉིས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྲིན་པ་བྱེད་པ་དོར་ཏེ་
རྣོ་བསགས་ན་ལེགས་ཞེས་ཆོག་གིས་བརྟེན་གྲང་དེའི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་
སྒྲིན་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རེ་ཤིག་སྒྲིན་པ་བཤོལ་ནས་རྣོ་
བསགས་ན་ལེགས་ཞེས་བརྟེན་གྲང་དེའི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་སྒྲིན་པ་ལ་
བརྟེན་པ་ཆེར་མཛད་ཚུལ་ཡོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་སྒྲིན་པ་ལས་ལྷོག་པར་བསྟུལ་བ་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སྒྲིན་པ་
ལས་ལྷོག་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་སྒྲིན་པ་ལས་ལྷོག་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ་དུག །མེར་སྤྲི་རྒྱ་
རྒྱལ་མི་རིགས་པ། མེར་སྤྲི་དབང་དུ་མང་པའི་ཆོག་བརྟེན་མི་རིགས་པ། སེམས་
ཅན་ལ་མི་མན་པའི་རྣོ་གསོག་མི་རིགས་པ། མེར་སྤྲི་སྒྲེ་བར་འཁྱར་བའི་རྣོ་མི་
བཟུང་བར་གཏང་དགོས་པ། མེར་སྤྲི་སྒྲིན་དང་སྒྲིན་པའི་མན་ཡོན་བསྟན་པ།
བརྒྱ་བྱིན་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བའོ། །གཉིས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རེ་ཤིག་སྒྲིན་པ་
བཤོལ་ནས་རྣོ་བསགས་ན་ལེགས་ཞེས་བརྟེན་གྲང་དེའི་དབང་དུ་མ་བཏང་
བར་སྒྲིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཆེར་མཛད་ཚུལ་ལ་གཉིས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རེ་ཤིག་སྒྲིན་
པ་ལས་ལྷོག་ན་ལེགས་པར་ཁྱས་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེའི་དབང་དུ་མ་
བཏང་བར་སྒྲིན་པ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་དེའི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་སྒྲིན་པ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་

བསྟན་པ་ལ་ལ། རང་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་
པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྦྱིན་པ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ། ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོང་མི་དྲག་པས་
སྦྱིན་པ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པ། སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྲུང་བཀོད་པའི་ལམ་བཟང་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཕྱོགས་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ།
དོན་བསྟུན་ཏེ་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་དོར་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་བརྒྱ་བྱིན་ཡིད་ཆེས་ནས་དད་པ་ལྷག་པར་སྦྱིས་ཏེ་ལེགས་པོ་
དང་བསྟུགས་པ་བྱས་པ་ལ་དུག །བརྒྱ་བྱིན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
དད་པ་ཆེད་ནས་ལེགས་པོ་བརྗོད་ཅིང་དམ་པའི་རང་རྒྱལ་བསྟན་ཅིས་བསྟུགས་པ།
ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་གི་ཡང་དབང་དུ་མ་སོང་བ་དོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་
བསྟུགས་པ། རྒྱལ་ཁྲིམ་གྱི་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་ལ་གཞན་ལུས་ཀྱང་བརྒྱར་མི་བྱལ་
པས་སྦྱོ་བརྟན་ཞེས་བསྟུགས་པ། ཉམས་སད་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ།
སྤར་མོར་སྤས་པ་རྣམས་ལུལ་ཞིང་གཞན་ཡང་ལུལ་ཏེ་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱལ་བ། བྱང་
སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་གསོལ་བྱས་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་མི་སྤར་བར་གྱུར་
པའོ། །ལེའུ་ལཱ་པའི་བསྟུན་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོབ་རྒྱལ་ལ་གཉིས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
གང་ལ་གང་འཚོམ་གྱི་ལུས་བསྟན་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བསྐྱབ་བྱིས་ས་
ལ་འགོད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱེད་རྒྱལ། དཔེར་བའི་གནས་སུ་རང་རྒྱུད་འདུལ་བ་
གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱེད་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གང་
ལ་གང་འཚོམ་གྱི་ལུས་བསྟན་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བསྐྱབ་བྱིས་ས་ལ་

འགོད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་པ་བྱེད་ཚུལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པས་སྒོར་སྒོར་པ་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་པ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམས་ཐར་དང་སྐྱར་དེ་བཟད་
པ་ལ་བཞི། མཆོམས་སྐྱར་པ། རི་པོར་དུ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟོན་རྒྱས་པར་
བཟད་པ། རོན་བསྐྱར་དེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཆོན་བསྐྱར་པའོ། །གནིས་པ་རི་
པོར་དུ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟོན་རྒྱས་པར་བཟད་པ་ལ་བཞི། བསམ་བཞིན་དུ་
སྒྱེ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྐྱར་བསྐྱར་པ། ལྷན་
པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་པ་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ། ལུས་སྟོག་ཡལ་བར་དོར་ནས་བསྟོན་
ནམས་གསོག་པར་མཛད་ཚུལ་འོ། །གནིས་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་
སྐྱར་བསྐྱར་པ་ལ་གསུམ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་བསྐྱར་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་དང་པས་འདུས་པའི་
འཁོར་བསྐྱར་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྦྱང་ཚུལ་ལྷན་
པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་མཁུ་བསྐྱར་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཕྱིའི་སྦྱང་
ཚུལ་མཛེས་པར་བསྐྱར་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
བསྐྱར་པའོ། །གསུམ་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྦྱང་ཚུལ་
ལྷན་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱགས་པ་ལ་གནིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྟོ་
ནས་བསྐྱགས་པ་དང་། ཆོགས་ལུ་བཅད་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱགས་པའོ། །གསུམ་པ་
ལྷན་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུར་པ་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ལ་གསུམ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་
དེས་སྟོབ་མ་རྣམས་དུས་ཆོགས་ཀྱི་དགོ་བ་བསྐྱབ་བྲིམས་ལ་སྐྱར་པ། སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོ་དེས་ཆོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཟད་པ། སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་

བཀའ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་ཆོས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་
བཀད་པ་ལ་བཞི། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འཕྱུང་བསྐྱེད་དེ་བག་ཡོད་ལ་གདམས་པ།
རྒྱས་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པར་གདམས་པ། ལས་བཟང་ངན་གཉིས་གྱི་འབྲས་
བྱ་སོ་སོར་དེས་པར་བསྟན་པ། དོན་བསྟུན་ཏེ་དགོ་ཕྱིག་གི་སྤང་སྤང་ལ་འབད་
པར་གདམས་པའོ། །བཞི་པ་ལུས་སྤྲོག་ཡལ་བར་དོར་ནས་བསོད་ནམས་གསོག་
པར་མཛད་རྒྱལ་ལ་ལྔ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གཏོར་སེམས་སྤྲུམས་པོ་
ཆེ་སྒྲོམ་པར་མཛད་པ། བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དེའི་མཐུ་ལྷན་ས་གཤོ་བ་སོགས་དོ་
མཚན་བའི་ལྷན་བྱུང་པར་ཅན་བྱུང་བ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ཉམས་སད་ཕྱིར་བུམ་ཟེ་སྤྱོད་པར་སྐྱལ་ཏེ་འོར་བ། སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་གྱིས་བུམ་ཟེ་དེ་དབུགས་སྤྱང་སྟེ་མགོན་དུ་བོས་པ། སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་གྱིས་སྦྱིན་པ་རི་ལྷར་མཛད་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་སང་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་གསོ་སྤྱོད་
སྤངས་ཏེ་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་ནས་སྦྱིན་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རི་ལྷ་བུ་ཞིག་བྱ་
སྟུང་དུ་བསམ་པ། རང་གི་ལུས་སྦྱིན་པར་གཏོར་བར་དམ་བཅས་པ། བསམ་པ་
བྱུང་པར་ཅན་དེའི་མཐུ་ལྷ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའོ། །ལྔ་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
འཁོར་བཅས་གྱིས་སྦྱིན་པ་རི་ལྷར་མཛད་རྒྱལ་ལ་བཞི། ལྷ་མ་གྱིས་སྦྱིན་པ་རི་ལྷར་
བྱས་རྒྱལ། ཅེ་སྤྱང་གིས་སྦྱིན་པ་རི་ལྷར་བྱས་རྒྱལ། རྒྱེ་ལུས་སྦྱིན་པ་རི་ལྷར་བྱས་
རྒྱལ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རི་བོར་དུ་འབྱུངས་པས་སྦྱིན་པ་རི་ལྷར་མཛད་རྒྱལ་
ལོ། །བཞི་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རི་བོར་དུ་འབྱུངས་པས་སྦྱིན་པ་རི་ལྷར་མཛད་

མེད་པ་བཟུང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་བཅའ་ཆེ་དེ་ལ་ཡུམ་གྱིས་པར་བཅས་པ།
 བཟུ་བྱིན་བཅའ་ཆེ་དེ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་ཞུག་མི་གཙོད་དེ་ཞེས་བཟོད་པ། སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོས་ཡུམ་གྱིས་དུ་རུང་པའི་ཐབས་བཅོམ་པར་བཅུམས་པ། བཟུ་བྱིན་
 གྱིས་མེ་ལྷུ་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཡུམ་མེ་ནང་དུ་དོར་དེ་གྱིན་པར་བཟོད་
 པ། བཟུ་བྱིན་གྱིས་མེ་ནང་ནས་བྲངས་དེ་མཚོད་ཅིང་བཟོད་ནས་ལུས་ཅུ་ཅ་
 གསུམ་དུ་བྱེད་པ། བཟུ་བྱིན་གྱིས་ལྷ་ལྷུངས་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་
 ཟུ་ཆེ་བཟོད་པ། བཟུ་བྱིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལྷོད་པ་མྱོད་དུ་བྱུང་བ་དེ་ལྷ་
 མི་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །ལེའུ་དུག་པའི་བསྐྱེད་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་པའི་གནས་ལུ་རྒྱ་ཡུལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་
 ཚོས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་བྱེད་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤམས་པས་ཐོན་སྟོབ་པ་ལས་བྱི་གནས་
 སྐབས་ལུ་ཚོས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་རི་ལྷུང་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་
 དམི། མཚམས་སྤྱར་པ། བུམ་ཟེར་ལུངས་པའི་རྟོགས་བརྟོན་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ། དོན་བསྟུས་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་བུམ་ཟེར་
 ལུངས་པའི་རྟོགས་བརྟོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་
 བཞིས་པའི་རྩལ། སེམས་དབང་ཚེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱང་པར་
 དཔེར་པར་འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས་ལ་གནས་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་རི་ལྷུང་མཛད་
 ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་སེམས་དབང་ཚེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
 བྱིམ་ན་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟགས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དཔེར་པ་
 བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐས་པ་དང་འབྱོར་
 པའི་རྩལ་ལ་བསྟགས་པ་དང་། ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟགས་པའོ། །གཉིས་པ་

རབ་རྒྱུ་རྒྱུ་ནས་དབེན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐྱགས་པ་ལ་གསུམ། ཁྱིམ་
ན་གནས་པའི་ཉེས་དམིགས་གཟིགས་ནས་རབ་རྒྱུ་རྒྱུ་བ། དགོན་པའི་གནས་སུ་
སྐྱེ་བོ་མང་བོ་འདུས་པས་ཡིད་ལྷན་ནས་གིན་རྒྱ་དབེན་པའི་གནས་སུ་བྱོན་པ།
དབེན་པའི་གནས་དེར་སྐྱབ་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པ་
ཁྱེད་པར་དབེན་པར་འདོད་ཚུང་ཆོག་གེས་ལ་གནས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་རི་ལྷ་ར་
མཛད་ཚུལ་ལ་བདུན། མེས་པོ་དཔལ་ཆེན་པོ་དེས་དབེན་པར་རང་གཅིག་པུ་ཞི་བ་
དོན་དུ་གཉེར་བ་མིན་པར་སྦྱོན་ཆོགས་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྦྱོབ་པ་གཙོ་བོར་
མཛད་པ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་མེས་པོ་དཔལ་ཆེན་པོ་ཉམས་སད་པའི་བྱིར་དཀའ་ཐུབ་
ཀྱི་ཟས་ཉམས་རིམ་གྱིས་མི་སྤྱང་བ་བྱས་པ། མེས་པོ་དཔལ་ཆེན་པོས་དཀའ་ཐུབ་
ཀྱི་ཟས་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་གང་ལྟར་གིས་ཆོག་གེས་པར་མཛད་པ།
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤྱར་ཡང་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཟས་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱང་བར་བྱས་པ།
མེས་པོ་དཔལ་ཆེན་པོས་འཛོལ་ཉམས་པ་ལ་རི་ལྷ་ར་དུ་མི་མེས་པོ་པར་བསམ་
གཏན་གྱི་བདེ་བས་ཆོས་པར་མཛད་པ། བརྒྱ་བྱིན་མདུན་དུ་འོང་ནས་བཞག་པ།
བརྒྱ་བྱིན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་པར་མཛད་པའོ། །གསུམ་པ་
མེས་པོ་དཔལ་ཆེན་པོས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ཟས་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་
གང་ལྟར་གིས་ཆོག་གེས་པར་མཛད་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལུག་པའི་སྒོ་ནས་
བསྐྱགས་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱགས་པའོ། །ལྷ་པ་མེས་པོ་
དཔལ་ཆེན་པོས་འཛོལ་ཉམས་པ་ལ་རི་ལྷ་ར་དུ་མི་མེས་པོ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་
བདེ་བས་ཆོས་པར་མཛད་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལུག་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱགས་པ་དང་།
ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱགས་པའོ། །དུག་པ་བརྒྱ་བྱིན་མདུན་དུ་འོང་།

བས་བཟླ་པ་ལ་གསུམ། བརྒྱ་བྱེད་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་ལ་བསྐྱར་ནས་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་འོངས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་དེ་ལ་རང་གི་འཕྲོ་བ་
 གང་ཡོད་བྱེད་པ། དེས་སྤྱར་ཡང་ནན་ཏན་དུ་བཟླ་བའོ། །གསུམ་པ་སྤྱར་ཡང་
 དེས་ནན་ཏན་དུ་བཟླ་བ་ལ་གཉིས། བརྒྱ་བྱེད་གྱིས་བཟླ་བའི་ཕྱིར་ཉེན་གསུམ་
 གྱི་རིང་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དྲོ་ལ་བཟ་བའི་དུས་ལ་འོངས་པ་དང་། སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོས་ཟས་ཅི་ཡོད་དེ་ལ་བྱིན་ཏེ་ལྷུ་པ་མེད་པར་གནས་པའོ། །བདུན་
 པ་བརྒྱ་བྱེད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་པར་མཛད་པ་ལ་བཞི། བརྒྱ་
 བྱེད་དོགས་པ་སྤྱིས་ཏེ་དཀའ་ཐུབ་གྱི་དགོས་པ་དྲིས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་
 དཀའ་ཐུབ་གྱི་དགོས་པ་བསྟན་པ། བརྒྱ་བྱེད་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་རྟེན་ནས་མཆོག་
 སྤྱིན་པར་བྱས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་མཆོག་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱད་བདགས་ཏེ་
 ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །བཞི་པ་ལ་བརྒྱད། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
 བསྟན་པ། ཞེ་སྤང་གི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ། གདོ་སྤྱུག་གི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་
 པ། གྲོགས་རན་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་པ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་བསྟེན་དགོས་པར་བསྟན་པ། ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་གསོག་དགོས་པར་བསྟན་པ། ལམ་ལ་བར་ཆད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྤོང་དགོས་
 པར་བསྟན་པ། བརྒྱ་བྱེད་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ནས་ཐུག་འཕྲིལ་ཞིང་མཆོད་པ་ལུལ་
 བའོ། །བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས། བརྒྱ་བྱེད་གྱིས་མཆོད་པ་བྱས་རྒྱལ་དང་། སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་དང་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་མི་སྤྱ་བས་དགའ་
 བར་མཛད་རྒྱལ་ལོ། །ལེ་ལེ་བདུན་པའི་བསྟན་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་མི་འདིགས་པའི་སྒྲིལ་བ་ལ་སྒྲོབ་རྩུབ་ལ་གསུམ། སེམས་ཅན་

འཛིགས་པ་བསྐྱེད་མ་རྒྱས་པ། བ་ལང་རྩི་ལ་དེའི་རྒྱ་དྲིས་པ། བ་ལང་རྩིས་ལན་
བརྩོད་པ། གཞོད་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱམས་ཀྱིས་བ་ལང་རྩི་ལ་རྒྱལ་པོའི་མཐུ་དྲིས་པ། བ་ལང་
རྩིས་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེར་བརྩོད་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱམས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པས་ཡུལ་དེ་ན་གནས་པ་
རྒྱམས་ལ་གཞོད་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱམས་ཀྱིས་གཞོད་འཆེ་བྱ་བར་མ་རྒྱས་པ་ལ་གསུམ།
མདངས་འཕྲོག་པའི་གཞོད་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱམས་ཡུལ་དེར་འོང་བ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་
བྱམས་པས་བསྐྱབས་པས་ཡུལ་དེའི་སེམས་ཅན་སུའི་ཡང་མདངས་འཕྲོག་མ་རྒྱས་
པ། གཞོད་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱམས་ཡི་མཁུ་སྤྲེ་རྟོག་པ་ལ་ཁུགས་པའོ། །བཞི་པ་རང་གི་ལུས་
དང་ཕྱོག་ལའང་མི་ལྟ་བུར་གཞོད་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་བརྟན། གཞོད་
སྤྱོད་ལྟ་པོ་དེས་ཡུལ་དེའི་སྤྱོ་བོ་སུའི་ཡང་མདངས་འཕྲོག་མ་རྒྱས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་
མི་བཟོད་པ་སྐྱེས་པ། གཞོད་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱམས་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་གི་སྒྲོ་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་
ཟས་བསྐྱངས་པ། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བཟའ་བའི་མཆོག་སྤྱོད་ཡང་
གཞོད་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་མི་འདོད་དོ་ཞེས་མ་སྐྱངས་པ། གཞོད་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱམས་ཀྱིས་
གཞོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་ཟས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་གཟུགས་བསྟན་པ། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་གཞོད་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་བརྟེ་བ་ཆེར་སྐྱེས་པ། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་གཞོད་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཤམ་གཏོང་བར་མཛད་པ། གཏོང་
བ་ཆེན་པོ་མཛད་པའི་ལྟས་དང་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དྲུག་པ་
རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གཞོད་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཤམ་
གཏོང་བར་མཛད་པ་ལ་བརྟན། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་
གཤམ་གཏོང་བར་དམ་བཅས་པ། གཞོད་སྤྱོད་རྒྱུ་རྒྱམས་ལ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་གཤམ་

སྤྱིན་པར་ཁས་བླངས་པ། གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིན་པར་བསྐྱུལ་པ།
 རྒྱལ་པོས་ཤ་ཁྲག་སྤྱིན་སྤྱིན་ཅུ་བརྒྱེ་པའི་མི་བོས་པ། སྤྱིན་པོ་རྣམས་གདུང་བས་
 གཞིར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སྐུ་ལུས་མི་གཏོང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། རྒྱལ་པོའི་སྐུ་
 ལུས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་བཏག་ཅག་གིས་ལུས་ལས་ཤ་ཁྲག་སྤྱིན་ལོ་ཞེས་ལུས་པ། རྒྱལ་པོ་
 མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལུས་སྤྱིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་དེ་བར་
 ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་མཛད་པ། གཞོད་སྤྱིན་ལ་ཤ་ཁྲག་སྤྱིན་ཅུ་པ་དཔོན་
 མོ། །བརྒྱད་པ་ལ་བརྩ། རྒྱལ་པོ་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོས་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཅུ་རྣམས་སྤྱིན་
 ཏེ་གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ལ་ཁྲག་སྤྱིན་པ། རྒྱལ་པོ་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོས་ལུས་ཀྱི་ཤ་
 བཅད་ཅིང་གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པ། གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ཤ་ཁྲག་གིས་ཆོམ་
 ཞིང་མེས་ས་དུལ་བ། གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་རྒྱལ་པོ་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་དང་ཅིང་
 གུས་པས་བྱག་འཚལ་ཞིང་ཞོངས་པ་བཤགས་པ། གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་
 མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་ལྟར་ལུས་ཀྱང་གཏོང་བར་མཛད་པའི་དགོས་པ་གང་
 ཡིན་དེས་པ། རྒྱལ་པོ་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོས་ལུས་གཏོང་བའི་དགོས་པ་བཤད་
 པ། གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིན་ལམ་བཏབ་པ། གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་ཞོངས་
 པ་བཞུང་བར་གསོལ་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པར་ཁས་བླངས་པ། གཞོད་
 སྤྱིན་རྣམས་བསྐྱབ་ཁྲིམས་ལ་བཀོད་པ། གཞོད་སྤྱིན་དེ་དག་རྒྱལ་པོ་མེས་ས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་ལ་བྱག་འཚལ་ནས་མི་སྤྱང་བར་སྤྱར་པའོ། །བདུན་པ་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་
 མཛད་པའི་ལྟས་དང་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བསྐྱར་པ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་པོ་
 མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོས་གཞོད་སྤྱིན་ལྔ་ལ་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཁྲག་སྤྱིན་པས་ས་གཡོས་
 ཤིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་བབས་པ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱིས་དེ་རིག་ནས་མེས་

དཔལ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་འོང་སྟེ་བསྟགས་པ་བརྟེན་པ། ཉིད་ཀྱི་བསྟེན་ནམས་
དང་ལྷའི་མཐུས་སྟེ་ལུས་གསོར་རྒྱུ་པའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུས་ཏེ་གདམས་པ་
ལ་གཉིས། རྟོགས་བརྟེན་འདིའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་
རྒྱལ་བསྟན་པ། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞོད་སྦྱོར་ལྷ་ཤ་ཁག་གིས་ཆོས་
པར་བྱས་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཐོག་མར་སྦྱོར་ནི་ཞེས་དམ་
བཅས་པ་ལྷར་བྱང་རྒྱལ་ལོ། །ལེའུ་བརྒྱད་པའི་བསྟུས་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉེ་དྲིང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་པ་
ཐམས་ཅད་བཏང་སྟེ་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱོར་པ་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྟབས་སུ་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱོར་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་
པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྦྱར་བ། རྒྱལ་བུ་ཐམས་
ཅད་སྟོལ་དུ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟེན་རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྟུས་ཏེ་
གདམས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་དུ་
འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་
བཞེས་པའི་རྒྱལ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱར་བསྟན་
པ། རྒྱད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་བསྟུབ་པའི་སྦྱིར་དུ་གང་ལའང་མ་ཆགས་པ་
ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །

གཉིས་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱར་བསྟན་
པ་ལ་བཞི། སྦྱིར་མཁས་པ་དང་དུལ་པ་དང་སྦྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པ། རྒྱད་པར་ནོར་ཡོངས་སྦྱོང་གང་ལའང་མ་
ཆགས་པར་སྦྱོར་བའི་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་མཛད་པ། སྦྱོར་པ་གཏོང་བའི་ཆོ་

ན་ཡང་ཀླུ་པལ་གྱི་མས་སོགས་པར་བྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཉམས་པ་མེད་པར་སྒྲོང་
 པ། རྟོག་ཡོངས་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་སྒྱུན་པས་ལྷག་པར་དགའ་བ་ཐོབ་
 པའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གང་ལའང་
 མ་ཆགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་ཐམས་ཅད་གཏོང་པར་མཛད་པའི་ཀླུ་པལ་ལ།
 ཀླུ་པའི་གཅེས་རྟོག་གྲང་ཆེན་སྒྱུན་པར་བཏང་བ། བཤུལ་ཐག་རིང་པོར་བཞོང་
 པའི་ཆེ་མེད་དུ་མི་རུང་པའི་བཞོན་པ་རྟ་དང་གིང་རྟ་སྒྱུན་པར་བཏང་བ། གིར་རྟ་
 གཅེས་པའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་སྒྱུན་པར་བཏང་བ། བརྩན་མོ་སྒྱུན་པར་བཏང་བ།
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
 མཐུས་སྐར་ཡང་གི་པའི་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་ལ་བཞོང་པའོ། །དང་པོ་ཀླུ་པའི་གཅེས་རྟོག་
 གྲང་ཆེན་སྒྱུན་པར་བཏང་བ་ལ་བཅུ་ཉི་འག་གི་ཀླུ་པོ་ལྷག་དོག་གིས་ཡིད་
 དཀྱུགས་གིང་གི་པའི་ཀླུ་པའི་གཟི་བརྒྱན་གྱིས་ལྷག་པ་ཞིག་གིས་བམ་ཟེ་གྲང་
 ཆེན་སྒྲོང་དུ་བཏང་བ། བམ་ཟེས་གྲང་ཆེན་བསྐྱངས་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱིས་ཀླུ་པའི་གཅེས་རྟོག་གྲང་ཆེན་གསེར་གྱི་དྲ་བས་གཡོགས་
 པ་སྒྱུན་པར་བཏང་བ། གྲང་ཆེན་བྱིན་པས་གི་པའི་བ་རྣམས་ལྷུགས་ཏེ་ཀླུ་པོ་
 ཀྱང་རྟ་ཀླུ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ནགས་ཁྲོད་དུ་བསྒྲོང་པར་གསོལ་བ། ཀླུ་པོས་
 འབངས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མ་བསྐྱོག་པར་མི་འདོད་བཞོན་དུ་ཁས་བྲུངས་ནས་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་ལ་སྒྲུན་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་
 ཀྱིས་དཔེན་པའི་ནགས་སུ་འགྲོ་པར་ཁས་བྲུངས་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
 བརྩན་མོ་ལ་གདམས་པལ་བརྒྱུད་ཅིང་སྒྱུན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ། བརྩན་
 མོས་དཔེན་པའི་ནགས་ཚལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དེ་སྒྲོལ་བ་བསྐྱེད་པ། སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་བསྐྱད་པ་ཐོས་ནས་དཔལ་ཐོངས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་གདུངས་པ། སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་དཔེན་པའི་ནགས་སུ་བྱོན་པའོ། །གཉིས་པ་བསུལ་ཐག་རིང་པོར་
 བསྐྱོད་པའི་ཆེ་མེད་དུ་མི་རུང་པའི་བཞུན་པ་རྟ་དང་གིང་རྟ་སྒྲིན་པར་བཏང་བ་ལ་
 གསུམ། གིང་རྟ་འབྲེན་པའི་རྟ་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་བཏང་བ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་
 བསྐྱོད་རམས་ཀྱི་མཐུས་གཞོན་སྒྲིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་གིང་རྟ་དངས་པ། གིང་རྟ་སྒྲིན་
 པར་བཏང་པའོ། །གསུམ་པ་གིན་རྟ་གཅེས་པའི་བུ་དང་བུ་མོ་སྒྲིན་པར་བཏང་བ་
 ལ་བཞི། བཞུན་པ་མེད་པར་དཔེན་པའི་ནགས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བྱོན་པ། དཔེན་
 པའི་ནགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ། དཔེན་པའི་ནགས་སུ་རི་ལྟར་གནས་པ། བུ་
 དང་བུ་མོ་སྒྲིན་པར་བཏང་ཚུལ་དངོས་སོ། །

བཞི་པ་བུ་དང་བུ་མོ་སྒྲིན་པར་བཏང་ཚུལ་དངོས་ལ་བརྟེན་གཉིས། སྒྲིན་
 པའི་ཞིང་སྤྱོད་པ་ཉི་པར་ལྷགས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་བྲམ་ཟེ་སྤྱོད་པ་ལ་ཅི་
 འདོད་དྲིས་པ། བྲམ་ཟེས་ཀྱས་གཉིས་བསྐྱངས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སྒྲིན་
 པར་དམ་བཅས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་ལ་དེ་རིང་ལ་བསོལ་ལ་སང་
 ཁྲིད་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོད་པ། བྲམ་ཟེ་འདོད་པས་གདུངས་ཏེ་ད་ལྟ་ཁྲིད་པར་གསོལ་བ།
 བྲམ་ཟེའི་འདོད་པ་ལྟར་བྱོན་པ། གཞོན་ལུ་གཉིས་འཇིགས་སྒྲིག་སྒྲེ་སེམས་དཔལ་
 ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏང་བ། བྲམ་ཟེ་བརྟེ་བ་མེད་པས་བཅིངས་ཏེ་ཁྲིད་པ།
 གཞོན་ལུ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲེ་སྒྲིགས་བརྟོན་པ། བུང་རུབ་སེམས་དཔལ་ཐུགས་གིན་རྟ་
 བརྟེ་བས་དགོངས་པ། བརྟེན་མོའི་ཕྱ་རན་བསལ་བའོ། །བརྟེན་གཉིས་པ་བརྟེན་
 མོའི་ཕྱ་རན་བསལ་བ་ལ་ལ། གིན་རྟ་གཅེས་པའི་བུ་དང་བུ་མོ་སྒྲིན་པར་བཏང་
 པའི་ལྷས་ས་གཡོ་བ་དང་ལྷ་རྒྱལ་ཅ་ཅའི་རྒྱ་སྒྲོག་པ་སོགས་བརྟེན་མོས་མཐོང་

བ། བཙུན་མོ་བསྟོན་གནས་སྤྱི་བ་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲོས་གནིས་བྱིས་
 བ། དེ་ལ་མྱ་ངན་སྦྱིས་བ། བཙུན་མོའི་མྱ་ངན་བསལ་བ། བཙུན་མོས་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་མཛད་པ་ལ་རྗེས་སྤྱི་བ་རངས་བྱས་པའོ། །བཞི་པ་བཙུན་མོ་སྦྱིན་
 པར་བཏང་བ་ལ་བཞི། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉམས་
 སད་པའི་ཕྱིར་བཙུན་མོ་བསྐྱངས་བ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆགས་པ་མེད་པར་
 བཙུན་མོ་བྱིན་བ། བརྒྱ་བྱིན་རོ་མཚར་བར་སྒྱར་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་
 བསྟོན་བ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷའི་ལུས་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་ལ་བཙུན་མོ་སྒྲར་སྤུལ་ཁིང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་གྲོགས་བྱེད་པར་ཁས་སྤངས་
 པའོ། །ལེན་དགུ་པའི་བསྐྱས་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་གནོད་འཆེ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་མི་འཛིགས་
 པའི་སྦྱིན་པ་བྱེད་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྦྱོན་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
 ལུ་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ་རི་ལྷར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྒྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་
 བཞི། མཚམས་སྒྱར་བ། རྒྱལ་པོར་འབྲུངས་པའི་རྟོགས་བརྟུན་རྒྱས་པར་བཤད་
 བ། དོན་བསྐྱས་ཏེ་གདམས་བ། ལེན་ཏེ་མཚན་བསྟན་པའོ། །གནིས་པ་རྒྱལ་པོར་
 འབྲུངས་པའི་རྟོགས་བརྟུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྦྱོབ་
 བཞེས་པའི་རྒྱལ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྦྱིར་བསྟན་བ། ལྷ་པར་
 མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ་མཛད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གནིས་པ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྦྱིར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཉམས་ལེན་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྐྱགས་བ། ལྷ་པར་དུ་རང་གི་མངའ་
 རོག་ཏུ་གཏོགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆོས་ལ་གཟུང་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཆོས་དང་

མཐུན་པར་མཛད་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མཛད་པ་བཞད་པ་ལ་བརྟུན། རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལས་
སྤྱོད་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལས་བརྒྱུ་མཛད་པ་བཞད་པ་ལ་བརྟུན། །གཞུང་པ་མི་འཛིགས་
པའི་སྤྱོད་པ་མཛད་ཚུལ་རྒྱུ་ལས་བཞད་པ་ལ་བརྟུན། རྒྱལ་དེར་ཐན་པའི་གཞོན་
པ་བྱུང་བ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བུམ་ཟེ་མཁས་པ་རྣམས་དང་སྤོན་པོ་རྣམས་ལ་
ཐན་པའི་གཞོན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་དྲིས་པ། བུམ་ཟེ་དང་སྤོན་པོ་རྣམས་གྱིས་
དུང་འགྲོ་མར་པོ་བསད་ནས་གྲག་གིས་ལྷ་མཛོད་ན་ཆར་འབབ་པོ་ཞེས་གསེལ་
བ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེ་བས་ཤོག་ཆགས་གསོད་པར་གསེལ་བ་དེས་
མ་མགུ་ནས་བུམ་ཟེ་དང་སྤོན་པོ་དེ་དག་གི་གདམ་དེ་སྐབས་གཞན་གྱིས་བྱུང་དུ་
བསད་པ། བུམ་ཟེ་དང་སྤོན་པོ་རྣམས་གྱིས་སྤྲར་ཡང་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ལ་གྲག་གི་མཛོད་སྤྱོད་མཛད་པར་ནན་གྱིས་གསེལ་བ། རྒྱལ་པོ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་ཤོག་ཆགས་བསད་པའི་གྲག་གིས་ལྷ་རྣམས་མགུ་བ་དང་རྟིག་
པ་བྱས་པ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་མི་རིགས་སོ་སྐྱུམ་དུ་དགོངས་པ། རྒྱལ་པོ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་འབངས་རྣམས་དགེ་ལ་གཟུང་པའི་ཕྱིར་ཐབས་མཁས་གྱིས་
མཛོད་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ་ལོ། །བརྟུན་པ་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འབངས་
རྣམས་དགེ་ལ་གཟུང་པའི་ཕྱིར་ཐབས་མཁས་གྱི་མཛོད་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ་ལ་བརྟུ་
གཞིས། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཛོད་སྤྱོད་མཛད་པར་གསེལ་པའི་བུམ་
ཟེ་དང་སྤོན་པོ་དེ་དག་ལ་མི་སྤྱོད་གི་མཛོད་སྤྱོད་ཞིག་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ།
བུམ་ཟེ་དང་སྤོན་པོ་རྣམས་འཛིགས་ནས་ཅིག་ཅར་བུས་ན་འབངས་རྣམས་འབྲུག་
པར་འབྱུང་བས་རིམ་གྱིས་མཛད་པར་གསེལ་བ། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་འབངས་རྣམས་འབྲུག་པར་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ངས་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ།

མཚན་སྒྲིལ་བུ་པའི་ཕྱིར་བཀའ་ཁྲིམས་བསྒྲགས་པ། མེམས་དཔའ་ཚེན་པོའི་
 བཀའ་ཁྲིམས་དེ་ལ་འབངས་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཅིང་འདུན་པ། རྟིག་པ་བྱེད་པ་ལྷན་སྐྱེས་
 བཟུང་པའི་ཕྱིར་སའི་ཆ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོན་པོ་ལྷན་སྐྱེས་བཀྲའ་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་
 བཀའ་ཁྲིམས་བསྒྲགས་པ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་རང་སྟོག་ལ་གཅེས་
 པས་རྟིག་པ་བྱེད་པ་སུ་ཡང་མ་བྱུང་ནིར་ཐམས་ཅད་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་ལ་གནས་
 པ། རྒྱལ་པོ་མེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཐུགས་མཉམས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་པོ་
 ཁྲིམས་ལྷན་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་པའི་གནས་སུ་བཀུར་བ། བང་མཚན་ལྷན་སྐྱེས་ཁ་སྐྱེ་
 ལས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིལ་བ་བདེར་བ། འཛམ་བུའི་གླིང་
 གི་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་གཉིས་ཀས་ཚིམ་ནས་རྒྱལ་པོ་མེམས་
 དཔའ་ཚེན་པོའི་སྒྲིལ་པའི་གྲགས་པས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ། འཛམ་བུའི་
 གླིང་གི་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཚོས་བཞིན་སྐྱེད་པའི་མཐུས་བདེ་སྐྱིད་ཚོགས་ལྷན་གྱི་
 དུས་བཞིན་འཕེལ་བ། མེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཚན་སྒྲིལ་
 མཚན་པ་དེ་ལ་སྒྲོན་པོ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་པའོ། །ཡེ་ཤུ་བཅུ་པའི་བཅུ་སྐུ་
 དོན་ནོ། །

སྒོ་སྒྲིབ་པ་ལ་མ་གྱི་གནས་སྐབས་ལུ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་སྒྲིབ་ཏེ་
བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྒྲིབ་བ། ལྟའི་དབང་པོར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་
བརྟུན་རྒྱལ་པོ་བཤད་བ། རོན་བསྐྱེས་ཏེ་གདམས་བ། ལེའུའི་མཚན་བསྐྱེས་
པའོ། །

གཉིས་པ་ལྟའི་དབང་པོར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟུན་རྒྱལ་པོ་བཤད་པ་
ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། རོན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་
བསྐྱེས་བ། རྟེན་པར་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྟོག་གཅོད་སྟོང་པའི་རྒྱལ་གྲིམས་བསྐྱེད་
བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་པོ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རོན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་
བསྐྱེས་པ་ལ་གཉིས། ལྟའི་དབང་པོར་འབྱུང་ཆེན་པོས་བསྐྱེས་པའི་རྒྱལ་དང་། རྟེན་
རན་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཉམས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །གསུམ་པ་
རྟེན་པར་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྟོག་གཅོད་སྟོང་པའི་རྒྱལ་གྲིམས་བསྐྱེད་བར་མཛད་
པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རག་པོའི་བྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་མ་
ཡིན་རྒྱལ་གྱི་དམག་དཔུང་ལྷགས་པ་དང་། ལྟའི་དབང་པོས་ལྷ་དང་མིའི་ཡུལ་དུ་
དམ་པའི་ཆོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རག་བྱོགས་ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་དེ་བསྐྱོག་པར་མཛད་
པའི་རྒྱལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟའི་དབང་པོས་ལྷ་དང་མིའི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོང་
པའི་ཕྱིར་རག་བྱོགས་ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་དེ་བསྐྱོག་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་བརྒྱད།
ལྟའི་དབང་པོས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལྷ་དང་མིའི་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་བཤད་པར་གནས་
པར་བྱ་བ་དང་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རག་བྱོགས་ལྷ་མིན་གྱི་
དཔུང་འཛོམས་པའི་ཆེད་དུ་ལྟའི་དམག་དཔུངས་པ་ལ་བྱགས་གཞིལ་བ། ལྟའི་
དམག་དཔུང་ཆེན་པོ་བཤམས་ཏེ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་གི་དཔུང་གང་ན་ཡོད་པའི་

ས་དེར་གཤེགས་པ། གནས་དེར་ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཡུལ་སྤྲད་པ། ལྷ་དང་ལྷ་
མ་ཡིན་དམག་འཐབ་པའི་རྒྱལ་དེ་ལ་འཛིགས་རུང་གི་ཉམས་ལྷན་དུ་བསྐྱེད་པ།
དེ་ལྷར་གཡུལ་སྤྲད་པས་ལྷ་མང་པོ་ཞིག་དང་ལྷ་མིན་བགྱང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་
རྣམས་གིང་ཉམས་པར་གྱུར་པ། རེ་གིག་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དཔུང་སྟོབས་ཆེ་བས་ལྷ་
རྣམས་བྱེད་པ། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དཔུང་གིས་བསྐྱོར་དེ་ལྷ་དབང་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་གཅིག་ཤུ་གཡུལ་དོར་ལུས་པ། ལྷ་དབང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་
རྣམས་པར་དག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནག་ཕྱོགས་ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་དེ་འཛིན་པར་
མཛད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ལྷ་དབང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་རྣམས་པར་དག་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ནག་ཕྱོགས་ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་དེ་འཛིན་པར་མཛད་པ་ལ་བརྟུ།
གིང་རྟའི་ཁ་ལོ་བ་སྐྱེད་ལོས་ལྷ་དབང་གི་གིང་རྟ་སྤྲར་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ། ལྷ་དབང་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གིང་རྟ་འགྲོ་བའི་ལམ་དུ་བྱ་བྱུག་གནས་པ་གཞིགས་པ།
བྱ་བྱུག་ཉམ་ཐག་པར་གྱུར་པ་གཞིགས་ནས་བྱུགས་སྤྱིང་རྟའི་དབང་དུ་གྱུར་དེ།
ཁ་ལོ་བ་ལ་གིང་རྟ་བྱེད་ལྷ་མིན་གྱི་དམག་གི་སྟོགས་སུ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅིས་བསྐྱོ་བ།
ཁ་ལོ་བས་གིང་རྟ་སྤྲར་བསྐྱེད་ན་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དམག་གིས་ལྷ་དབང་ཉིད་འཛིན་ས་
པར་གསོལ་བ། ལྷ་དབང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སྟོག་སྟོས་བཏང་སྟེ་བྱ་བྱུག་གི་
སྟོག་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ལ་ཉིད་གི་ཡང་སྤྱིས་གིང་རྟ་སྤྲད་དུ་སྟོག་ཅིག་ཅིས་བཀའ་
སྤྱུལ་པ། ཁ་ལོ་བ་སྐྱེད་ལོས་བཀའ་བཞིན་དུ་གིང་རྟ་སྤྲར་བསྐྱོག་པ། ལྷ་དབང་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་བྱིས་ས་རྣམས་པར་དག་པའི་སྟོབས་དང་སྤྱིང་རྟའི་ཆེ་ཆེན་
པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནག་ཕྱོགས་ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་རྣམས་འཛིགས་ནས་བྱེད་པ། ལྷའི་

དབང་རྣམས་སྤྱར་འོང་སྟེ་ལྷ་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ། ལྷ་དབང་
 སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ལ་ཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་ནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་
 ཏུ་བྱོན་པ། ལྷ་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོས་སྟོག་གཅོད་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་སྟོག་ཡོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཡལ་བར་དོར་བར་མཛད་པ་
 དེ་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟགས་པའི་གནས་སུ་བསྟན་པའོ། །ལེའུ་བཙུ་གཅིག་
 པའི་བསྟན་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་མ་བྱོན་ལེན་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རི་ལྷར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་
 དང་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཆོམས་སྤྱར་པ། བུམ་ཟེར་ལུངས་པའི་རྟོགས་
 བརྟེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟན་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཆོན་བསྟན་
 པའོ། །གཉིས་པ་བུམ་ཟེར་ལུངས་པའི་རྟོགས་བརྟེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། རྟེན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་
 པ། ཁྱད་པར་མ་བྱོན་ལེན་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བུམ་ཟེར་ལུངས་
 པའི་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དེས་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་
 དམ་པ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འདོམས་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་མ་མཐས་པ་ཞིག་ལ་བསྟེན་པ། སྤྱོད་མཐས་སྤྱིར་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་
 བཞིན་དུ་བསྟེན་པས་མཉམས་པར་སྤྱར་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྤྱོད་མ་བུམས་
 ཤིང་དགའ་བའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པའོ། །

གསུམ་པ་ཁྱད་པར་མ་བྱོན་ལེན་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་རྒྱལ་རྒྱས་པར་

བཤད་པ་ལ་བརྟུ། བུམ་ཟེའི་མཁའ་པོ་དེས་སྟོབ་མ་རྣམས་བརྟག་པའི་ཕྱིར་བདག་
 ཉིད་དབུལ་བའི་སྟག་བཟུལ་བསྟགས་པ། སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མ་བཟོད་ནས་
 བཟོད་སྟོམས་མར་དུ་བསྐྱངས་པ། བུམ་ཟེའི་མཁའ་པོས་ཞོར་མེད་ན་བཟོད་
 སྟོམས་ཅམ་གྱིས་འདི་དབུལ་ཡོངས་སེལ་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་སྟུས་པ། སྟོབ་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཞོར་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་དྲིས་པ། བུམ་ཟེའི་མཁའ་པོས་སྟོབ་མ་རྣམས་
 བརྟག་པའི་ཕྱིར་སྟུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་ཞོར་རྒྱས་གིག་ཅེས་གདམས་པ། སྟོབ་
 མ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་བར་ཁས་བླངས་པ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་དེ་གཞན་གྱི་ཆོག་གིས་བསྐྱར་མ་བྱུང་བར་བརྟན་པར་གནས་པ། བུམ་ཟེའི་
 མཁའ་པོ་དེས་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་བརྟན་པར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དྲིས་པ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བུམ་ཟེའི་མཁའ་པོ་དེ་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 ལ་སྟོང་ནས་དད་པར་སྐྱར་དེ་ལེགས་སོ་བརྟོད་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་བསྟགས་པའོ། །དགུ་
 པ་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མ་བྱིན་པར་ལེན་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བར་མ་བྱིན་པར་ལེན་དུ་རུང་ངོ་
 ཞེས་བརྟོད་པ་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལུས་སྟག་ཡོངས་སྟོད་ཐམས་ཅད་
 ཉམས་ཀྱང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ལས་མི་བྱ་བར་རྩལ་བྲིམས་མཐར་བྱིན་པ་ཞིག་
 བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའོ། །ལེའུ་བརྟུ་གཉིས་པའི་བསྟུས་དོན་མོ། །

གསུམ་པ་འདོད་ལོག་སྟོང་བའི་རྩལ་བྲིམས་ལ་སྟོབ་རྩལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྟབས་སུ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་
 དང་སྐྱར་དེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྐྱར་བ། ཤི་བའི་རྩལ་པོར་འབྱུངས་པའི་

རྟོགས་བརྟུན་ཀྱིས་པར་བཤད་པ། རོན་བསྐྱེས་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུ་མཚན་
 བསྐྱེས་པའོ། གཉིས་པ་གི་པའི་རྒྱལ་པོར་ལུང་ས་པའི་རྟོགས་བརྟུན་ཀྱིས་པར་
 བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲེབ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། རོན་དེའི་ཡོན་ཏན་
 སྒྲིར་བསྐྱེས་པ། རྒྱད་པར་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་ལོག་གཡེམ་སྒྲོང་པའི་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བར་མཛད་རྒྱལ་ལོ། གཉིས་པ་རོན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིར་བསྐྱེས་
 པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སྒྲེད་གྲུ་རྣམས་ཀྱི་རོན་མཛད་རྒྱལ་
 མཛོར་བསྐྱེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་རོན་མཛད་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
 གསུམ་པ་རྒྱད་པར་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་ལོག་གཡེམ་སྒྲོང་པའི་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་བསྐྱར་བར་མཛད་རྒྱལ་ལ་བརྒྱད། གི་པའི་ལུལ་དེར་ལུ་མོ་གཟུགས་གིན་
 ཏུ་བཟང་བཞིག་ལྷུང་བ། ལུ་མོ་དེའི་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་ལུ་མོ་དེ་བཞེས་པར་གསོལ་
 བ། རྒྱལ་པོས་བུམ་ཟེ་མཚན་མཁན་རྣམས་རྟོག་ཏུ་བརྟག་པ། བུམ་ཟེ་མཚན་
 མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་མོ་དེ་བརྟག་པ། བུམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་མོ་དེའི་བྱད་
 གཟུགས་བཟང་ཆེས་པས་རྒྱལ་པོའི་ཆོས་སྤྱིད་ཉམས་སྤྱོད་གསལ་ནས་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་
 མི་འོས་པར་གསོལ་བ། རྒྱལ་པོས་བུམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཞིན་མ་བཞེས་
 བ། ལུ་མོ་དེ་པས་སྒྲོན་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་རྒྱད་མར་བདར་བ། རྒྱལ་པོ་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོས་ལུས་སེམས་ལ་གདུང་བ་ཆེན་པོ་ལྷུང་བ་དང་གཞན་ཀྱིས་ནན་
 ཀྱིས་བསྐྱལ་ལང་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་སྐན་བརྟུགས་ཏེ་ལོག་གཡེམ་ལ་མ་ཞུགས་པར་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བ་མཐར་ཐྱིན་པར་མཛད་རྒྱལ་ལོ། །བརྒྱད་པ་རྒྱལ་པོ་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོས་ལུས་སེམས་ལ་གདུང་བ་ཆེན་པོ་ལྷུང་བ་དང་གཞན་ཀྱིས་ནན་
 ཀྱིས་བསྐྱལ་ལང་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་སྐན་བརྟུགས་ཏེ་ལོག་གཡེམ་ལ་མ་ཞུགས་པར་

ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བ་མཐར་ཐྱིན་པར་མཛད་ཚུལ་ལ་ལ། ཤི་བའི་ཡུལ་དུ་ཀྱ་མུ་
 དའི་དུས་སྟོན་བྱུང་བ་ན་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཀྱ་མུ་དའི་དུས་སྟོན་
 ཉམས་སུ་བྱོང་བ་དང་བྱོང་ཁྱེར་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བྱོང་ཁྱེར་དུ་གསེགས་པ།
 མྱོས་བྱེད་མས་རྒྱལ་པོ་ལ་བརྟག་པ། རྒྱལ་པོས་མྱོས་བྱེད་མ་མཐོང་བ། རྒྱལ་པོ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་ལམ་
 ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཕྱིར་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གདམས་
 པའི་ཕྱིར་བུ་མོ་དའི་བྱུང་གཟུགས་མཐོང་བས་སེམས་དབང་མེད་དུ་བློགས་པར་
 བསྟན་པ། བུ་མོ་དའི་བྱོ་བྱོན་པོ་ཆེན་པོས་མྱོས་བྱེད་མ་བཞེས་པར་གསོལ་ཡང་
 འོག་གཡིམ་ལ་མ་ཞུགས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བ་མཐར་ཐྱིན་པར་མཛད་ཚུལ་
 འོ། །བཞི་པ་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་
 དུ་མི་འགྲོ་བར་ལམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཕྱིར་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ལ་གདམས་པའི་ཕྱིར་བུ་མོ་དའི་བྱུང་གཟུགས་མཐོང་བས་སེམས་དབང་
 མེད་དུ་བློགས་པར་བསྟན་པ་ལ་བརྟན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚང་ན་འདོད་
 ཆགས་ཤེས་པར་སྒྱུའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བུ་མོ་དའི་བྱུང་གཟུགས་མཐོང་བས་
 སེམས་ཆགས་པར་བྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ། ཁ་ལོ་བ་ལ་བུ་མོ་དེ་སུ་ཡིན་དྲིས་པ། ཁ་
 ལོ་བས་ལན་གསོལ་བ། འདོད་ཆགས་མཐུ་ཆེ་བར་བསྟན་པ། འདོད་ཆགས་སྤྱོད་
 དཀའ་བར་བསྟན་པ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཆོ་འདིར་ལུས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་
 པའི་བདེ་བ་དང་ཕྱི་མར་ལན་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀ་ཉམས་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པ།
 ཆགས་པ་དྲག་པོས་བཅིངས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤྱང་བ་
 རྣམས་སེམས་འཁྲུག་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བར་བསྟན་པ། ཆགས་པ་དྲག་པོས་

གདུངས་པ་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུར་བྱིར་མཛོན་པར་བསྟན་པའོ། །ལཱ་པ་བྱ་མོ་དེའི་
 རྩོམ་པོ་ཆེན་པོས་ཐུས་བྱེད་མ་བཞེས་པར་གསོལ་ཡང་ཡོག་གཡེམ་ལ་མ་
 ལུགས་པར་རྩལ་བྱིས་པ་མཐར་བྱིན་པ་མཛད་རྩལ་ལ་བརྟུན། རྩོན་པོ་
 ལ་ཐྱི་ལྷ་ར་ཀས་ལུས་བསྟན་པ་ལྟར་བཙོས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུས་བྱེད་མ་བཞེས་
 པར་གསོལ་བ། འདོད་པས་ཡོག་པར་གསོལ་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་
 གཞོད་པའི་ལས་ཡིན་པས་ཐུས་ཀྱང་བྱ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པ། ཉེས་པ་བྱས་པ་
 གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་མི་བྱིད་པར་བསྟན་པ། རྩལ་བྱིས་པ་ཉམས་པའི་ལས་བྱ་
 བ་ལས་གི་བ་ཡེགས་པར་བསྟན་པ། ཉེས་རྒྱོད་ལ་གནང་བའི་སྐབས་མི་འཚོལ་
 བར་འབད་པས་སྤྱང་དགོས་པར་བསྟན་པ། རང་དོན་རྒྱབ་ནང་རྩལ་བྱིས་པ་
 དག་པ་སོགས་ཆོས་ལ་གནས་ནས་བརྒྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པ། འབངས་སྤྱོད་པོ་
 མང་པོའི་མགོན་བྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་ཉེས་རྒྱོད་ལ་མི་འཇུག་པར་ཆོས་དང་མཐུན་
 པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ལུས་སྟོག་
 ཡོངས་རྒྱུད་གང་ལའང་མི་ལྟ་བར་རྩལ་བྱིས་པ་མཐར་བྱིན་པར་མཛད་པ་
 ལ་རྩོན་པོ་ཆེན་པོ་དང་ནས་བསྟོད་པ་བྱས་པའི་རྩལ་ཡོ། །གསུམ་པ་ཉེས་པ་བྱས་
 པ་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་མི་བྱིད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྩོན་པོས་གསོལ་བ་
 དང་། རྒྱལ་པོས་དེའི་ལན་དུ་ཆོས་བསྟན་པའོ། །བཞི་པ་རྩལ་བྱིས་པ་ཉམས་པའི་
 ལས་བྱ་བ་ལས་གི་བ་ཡེགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རྩོན་པོས་གསོལ་བ་དང་།
 རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེའི་ལན་དུ་ཆོས་བསྟན་པའོ། །ལྷ་པ་ཉེས་རྒྱོད་ལ་
 གནང་བའི་སྐབས་མི་འཚོལ་བར་འབད་པས་སྤྱང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ་
 གཉིས། རྩོན་པོས་གསོལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེའི་ལན་

ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ། སྐྱ་ཆོ་རིལ་པོར་དེད་དཔོན་གྱི་མཛད་པ་མཛད་པར་བསྐྱེད་
 པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱ་ཆོ་རིལ་པོར་དེད་དཔོན་གྱི་མཛད་པ་མཛད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་
 གཉིས། དེད་དཔོན་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཆགས་ཚུལ་དང་། སྐྱ་ཆོ་རིལ་པོར་དེད་
 དཔོན་གྱི་མཛད་པ་མཛད་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པ་བྱུང་པར་དག་གི་ཉེས་སྤྱོད་སྤྱོད་
 པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་པར་དག་པའི་མཐུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདུན། རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་པའི་
 ཆོང་པ་མང་པོས་དེད་དཔོན་དུ་འབྱུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། གདུལ་བྱའི་སྤྱོད་
 བརྟག་པའི་ཕྱིར་དཀའ་དཀའ་ལྟར་མཛད་ནས་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་པ། ཆོང་པ་
 རྒྱལ་གྱིས་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཐུགས་བརྩེ་བས་
 འབྱོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་བྱོན་པ། ཆོང་པ་རྒྱལ་ས་སེམས་ཆིམ་པར་གྱུར་པ།
 རྒྱ་མཚོར་རི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཚུལ། མཐར་རྒྱ་མཚོའི་གློང་དང་འཕྲད་པ་ན་ཚུལ་
 ཁྲིམས་རྒྱལ་པར་དག་པའི་བདེན་ཆོག་གི་མཐུས་ཆོང་པ་རྒྱལ་ས་འཛིགས་པ་ལས་
 བསྐྱབས་ཏེ་དོན་གྲུབ་པར་མཛད་པའོ། །དུག་པ་རྒྱ་མཚོར་རི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཚུལ་
 ལ་བརྒྱད། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ནས་རིང་
 པོར་མ་ལོན་པར་ལྟས་ངན་ཆེན་པོ་ལྷུང་བས་ཆོང་པ་རྒྱལ་ས་འཛིགས་སྐྱག་ཏུ་གྱུར་
 པ། དེད་དཔོན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོང་པ་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་བསྐྱིངས། ལྷ་པོ་ཆོ་རུང་
 གིས་བདས་ཏེ་སྐྱ་གྲིའི་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པ། དེ་ལས་ཀྱང་འདས་
 ཏེ་ཞོ་སྤང་ཞེས་བྱ་བའི་མའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པ། དེ་ལས་ཀྱང་འདས་ཏེ་མའི་སྤང་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པ། དེ་ལས་ཀྱང་འདས་ཏེ་ཀུ་ཤིའི་སྤང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པ། དེ་ལས་ཀྱང་འདས་ཏེ་འདམ་བུའི་སྤང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་
 རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པའོ། །བདུན་པ་མཐར་རྒྱ་མཚོའི་གློང་དང་འཕྲད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་

རྣམ་པར་དག་པའི་བདེན་ཚིག་གི་མཐུ་ཆོད་པ་རྣམས་འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་
 ཏེ་དོན་གྲུབ་པར་མཛད་པ་ལ་དུག། །ཀྱུ་པོ་ཆེ་རྒྱ་མཚོའི་གློད་གི་ཁར་རྒྱུད་པ། ཆོད་
 པ་རྣམས་འཛིགས་སྒྲིག་ནས་དེད་དཔོན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
 པ། དེད་དཔོན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོད་པ་རྣམས་སྒྲོ་བཤིངས་པ། དེད་དཔོན་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྩལ་བྱིས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བདེན་ཚིག་བརྗོད་དེ་རྒྱ་
 མཚོའི་གློད་ལས་ཐར་བར་མཛད་པ། ཆོད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་རིན་
 པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚིགས་ཀྱིས་ཆོས་ཁིར་རང་ལུ་པ་དུ་སྒྲིབ་པར་མཛད་པ། ཆོད་པ་དེ་དག་
 གིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གྲུས་པས་མཆོད་པ་བྱས་
 པའོ། །བཞི་པ་དེད་དཔོན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྩལ་བྱིས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་
 བདེན་ཚིག་བརྗོད་དེ་རྒྱ་མཚོའི་གློད་ལས་ཐར་བར་མཛད་པ་ལ་གཉིས། དེད་
 དཔོན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྩལ་བྱིས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་བདེན་ཚིག་བརྗོད་
 པ་དང་། བདེན་ཚིག་གི་མཐུ་ཆོད་མེད་པས་རྒྱུད་དང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུ་ལྷན་རྒྱུན་
 ལས་ལྷོག་སྟེ་ཆོད་པ་རྣམས་རྒྱ་མཚོའི་གློད་གི་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བར་མཛད་
 པའོ། །ལེའུ་བརྒྱ་བཞི་པའི་བསྐྱེད་པོ་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷ་མ་སྒྲོང་པའི་རྩལ་བྱིས་པ་སྒྲོབ་རྩལ་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་
 པས་སྒོམ་སྒྲོབ་པ་ལས་བྱི་གནས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལུ་རྩེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྒྲུར་
 ཏེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྒྲུར་བ། ཉའི་རྒྱལ་པོར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་
 བརྗོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱེས་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྐྱེད་
 པའོ། །གཉིས་པ་ཉའི་རྒྱལ་པོར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་བཞིས་པའི་རྩལ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་

ཕྱིན་གྱིས་ཐོས་ནས་ངོ་མཚར་ལ་མཚན་དུ་གྱུར་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མདུན་
 དུ་འོངས་ཏེ་མཚན་ཅིང་བསྐྱགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཐན་པ་ཆེ་བས་མཚོ་དེ་རིམ་
 གྱིས་སྐམ་པ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ལ་གཉིས། རོན་དེ་ཆོག་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་
 པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པའོ། །གསུམ་པ་མཚོ་དེ་ལལ་ཆེར་
 བསྐྱམས་པས་ཉ་རྒྱུས་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་ཁྲིང་བྱ་རྒྱུ་པ་མང་པོས་
 གྱུར་གཅེས་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཟོད་གྲགས་མེད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་སྤྱིས་པ་
 ལ་གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་
 བརྗོད་པའོ། །ལྔ་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་པར་དག་པའི་
 བདེན་ཆོག་གི་མཐུ་བརྗོད་པས་ཆར་བབས་ཏེ་ཉ་རྒྱུས་གསོས་པར་མཛད་པ་ལ་
 གསུམ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་པར་དག་པའི་བདེན་ཆོག་
 བརྗོད་པ། བདེན་ཆོག་གི་མཐུས་ཆར་བབས་པ། མཚོ་དེ་རྒྱས་གང་བས་ཉ་རྒྱུས་
 གསོས་ཏེ་རབ་དུ་དགའ་བར་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་བདེན་ཆོག་གི་མཐུས་ཆར་
 བབས་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱགས་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་བསྐྱགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱགས་པ་ལ་ལྔ།
 བདེན་ཆོག་གི་མཐུས་ཆར་སྤྱིན་འདུས་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱགས་པ། སྤྱིན་གྱི་སྒྲ་
 དབྱངས་བསྐྱགས་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱགས་པ། ཆར་བབས་ཏེ་ས་གཞི་བརྒྱན་པར་
 བྱས་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱགས་པ། ཆར་བབས་པས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་རྒྱ་
 བབས་ཏེ་མཚོ་དེ་གང་བར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱགས་པ། ལྷོ་ག་གི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་
 བའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱགས་པའོ། །ལེའུ་བཙུ་ལྔ་པའི་བསྐྱམས་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཆོག་རྒྱུ་བཟོད་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སྒོ་བརྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའོ། །བཞི་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་མེ་ལ་བདེན་ཆོག་བརྟེན་པས་ནི་བར་
མཛད་དེ་ནགས་ཆལ་དེའི་སྒྲིག་ཆགས་གངས་མེད་པ་ཞིག་སྟོབ་པར་མཛད་པ་ལ་
གསུམ། ཁོ་བ་དང་གཞན་ལ་སྟོན་བརྟེན་པའི་ཆོག་རྒྱལ་སྤངས་ཏེ་ཆོག་འཇམ་པོས་
མེ་ལ་བདེན་ཆོག་བརྟེན་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདེན་ཆོག་གི་མཐུ་
ཀླུ་པར་བསྟན་པ། རྟོགས་བརྟེན་འདིས་བདེ་ཆོས་བསྟན་རྒྱལ་ལ། །ལེའུ་བརྟེན་
རྟུག་པའི་བསྟུས་དོན་ནོ། །

བཞི་པ་དག་འབྲུལ་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྟུང་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྤྲེལ་སྤྱི་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྤྱར་
ཏེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚན་སྤྱར་པ། བརྒྱ་བྱིན་དུ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟེན་
རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུས་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །
གཉིས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
བསམ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་བཞིས་པའི་རྒྱལ། རྟེན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཁྱད་
པར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་བག་མེད་པའི་གནས་ཆར་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་
བསྟུང་རྒྱལ་རྒྱལ་པར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ་
ལ་གཉིས། ཆོག་རྒྱལ་པའི་སྟོན་པས་བསྟུགས་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོ་
ནས་བསྟུགས་པའོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་བག་མེད་
པའི་གནས་ཆར་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྟུང་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་ལྟ།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་སྟེ་བོ་མང་བོ་ཆར་གིས་སྟོན་ནས་འཁུང་པར་གཟིགས་པ།
འདི་ཕྱིར་སྤང་པའི་ཉེས་སྟོང་དེ་འགོག་པའི་ཐབས་རིལ་བྱ་སྟུང་དུ་དགོངས་པ།
རྒྱལ་སྟོན་འབངས་དང་བཅས་པ་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་འདུན་པར་བྱས་པ། ཆར་འཁུང་

བའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ། རྒྱལ་སྟོན་འབངས་དང་བཅས་པ་དང་
ནས་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་སྟོན་འབངས་དང་བཅས་པ་
རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འདུན་པར་བྱས་པ་ལ་བཞི། དེ་དག་འདུལ་བར་རུས་པའི་
གཟུགས་བསྟན་པ། རྒྱལ་སྟོན་འབངས་དང་བཅས་པ་རྩ་མཚར་ནས་གྱུས་པས་
བཏུང་པ་ན་ལུས་པ་ཞིག་བསྟན་ནས་ཉེས་ཤིག་པར་བསྟུལ་པ། རྒྱལ་སྟོན་
འབངས་དང་བཅས་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ལ་སྤྲུལ་ཡིན་ཀྱིས་པ། བྱང་སེམས་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཆང་གི་ཉེས་དམིགས་མདོར་བསྟན་པའོ། །

བཞི་པ་ཆང་འབྲུང་བའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཆང་
གི་ཉེས་དམིགས་ཉན་པར་བསྟུལ་བ་དང་། ཆང་འབྲུང་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་
པ་དངོས་སོ། །གཉིས་པ་ཆང་འབྲུང་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་དངོས་ལ་
གསུམ། ཆེ་འདིར་འབྲུང་བའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ། བྱི་མར་འབྲུང་བའི་ཉེས་
དམིགས་བཤད་པ། ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་དེ་དག་བསམ་ནས་ཆང་
འབྲུང་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ཏེ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ལ་བརྩ་གཅིག །ཆང་འབྲུངས་ན་ལུས་ཉམས་ཤིང་དུན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་
བསྟན་པ། ཆང་འབྲུངས་ན་དགོ་ལེགས་ཉམས་ཤིང་ལྷགས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་
བར་བསྟན་པ། ཆང་འབྲུངས་ན་རྩ་ཆེ་ཁྲེལ་ཡོད་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པ།
ཆང་འབྲུངས་ན་ཁྱི་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པ། ཆང་འབྲུངས་ན་ཡན་
བདེ་ཐམས་ཅད་རྒྱག་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པ། ཆང་འབྲུངས་བས་དམེ་བྱང་བ་
སོགས་ཐུང་གྲོལ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཐོན་གྱི་བྱང་བ་བསྟན་པ། ཆང་འབྲུངས་ན་

ནོར་དང་རིགས་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པ། མར་འབྱུངས་ན་སློབ་གྲོས་
 ཉམས་ཤིང་གདམ་ངན་གྱི་གཞིར་འགྱུར་བར་བསྟན་པ། མར་འབྱུངས་ན་དག་
 འབྱུང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བསྟན་པ། མར་འབྱུངས་ན་སྤྱི་དབལ་ལས་ཉམས་
 པའི་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་བསྟན་པ། མར་འབྱུངས་ན་སྟོན་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་
 བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྟན་ཏེ་གདམས་པ་ལ་གཉིས། མར་འབྱུང་བ་
 སྟོན་སྟུག་གདམ་ངན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། མར་
 འབྱུང་བ་བྱུང་གྲོལ་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །ལྷ་པ་རྒྱལ་སྟོན་འབངས་
 དང་བཅས་པ་དང་ནས་བཀའ་བཞིན་དུ་བརྒྱབས་པ་ལ་གཉིས། ཐམས་དཔལ་
 ཆེན་པོས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ནས་རྒྱལ་པོས་མཆོད་པ་ལུལ་བ་
 དང་། ཐམས་དཔལ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་སྟོན་འབངས་དང་བཅས་པ་ལ་སྐར་ཡང་
 གདམས་པའོ། །ལེའུ་བཙུ་བདུན་པའི་བསྟན་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་གྱི་ཉེས་སྟོང་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་ལ་གསུམ།
 འདོད་ཆགས་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་རྒྱལ། ཞེ་སྟང་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་
 ལ་སྟོབ་རྒྱལ། གཏི་མུག་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་འདོད་
 ཆགས་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་སྟོབ་པ་
 ལས་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རི་ལྷོར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྐར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་
 བཞི། མཚམས་སྐར་པ། རྒྱལ་རིགས་སྟུག་པོའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་
 བརྟེན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟན་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་
 པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་རིགས་སྟུག་པོའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟེན་
 རྒྱས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། རྟེན་དེའི་

ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ། རྒྱད་པར་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་རྟུབ་ལྷེ་ཚུལ་
བྱིས་ས་རྣམ་པར་དག་པར་མཛད་ཚུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཆེན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་ལྷག་པའི་རྒྱ་
ནས་བསྟགས་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རྒྱ་ནས་བསྟགས་པའོ། །གསུམ་པ་
རྒྱད་པར་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་རྟུབ་ལྷེ་ཚུལ་བྱིས་ས་རྣམ་པར་དག་པར་
མཛད་ཚུལ་ལ་ལྷ། བྱིས་གྱི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པར་རབ་རྟུབ་ལྷེ་ཚུལ། རབ་
རྟུབ་ནས་རང་ལུལ་སྤངས་ཏེ་དབེན་པའི་ནགས་སུ་གནས་པ། སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་དེ་རབ་རྟུབ་ལྷེ་ཚུལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལུན་པས་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་
རྒྱས་པ། གཟུར་གནས་སྒོ་ལུན་ཀུན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་བཀྱར་བ་ལྷག་པའི་གྲོགས་
པོས་བཀྱི་བར་མ་རྣམས་པར་དབེན་པར་ཚུལ་བྱིས་ས་བསྟར་བ་མཐར་ཐྱིན་པར་
མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱིས་ན་གནས་པའི་རྒྱན་དང་རབ་རྟུབ་ལྷེ་
པན་ཡོན་མཐོང་ནས་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་སྟེས་པ།
ངེས་འབྱུང་རྣམ་པར་དག་པས་ཀུན་ནས་བསྟངས་ཏེ་རབ་རྟུབ་ལྷེ་ཚུལ་ལོ། །
བཞི་པ་གཟུར་གནས་སྒོ་ལུན་ཀུན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་བཀྱར་བ་ལ་གཉིས། མཆོད་
ཅིང་བཀྱར་བ་དངོས་དང་། སྤར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐུན་ཐུས་ཚོགས་པ་དེ་དག་
ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རྒྱ་ནས་བསྟགས་པའོ། །ལྷ་པ་ལྷག་པའི་གྲོགས་པོས་
བཀྱི་བར་མ་རྣམས་པར་དབེན་པར་ཚུལ་བྱིས་ས་བསྟར་བ་མཐར་ཐྱིན་པར་མཛད་པ་
ལ་གཉིས། པའི་མཛད་པོས་བྱིས་རྟུ་གནས་ན་ལེགས་པར་གསོལ་བ་དང་།
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་ལ་བྱིས་ན་གནས་པའི་རྒྱན་དང་རབ་རྟུབ་ནས་དབེན་
པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚིག་ལྷག་པའི་རྒྱ་

ནས་བཟོད་པ་དང་། ཚིགས་ལུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པའོ། །གནིས་པ་
 མེས་པོ་དཔལ་ཚེན་པོས་དེ་ལ་བྱིས་ན་གནས་པའི་སྒྲོན་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དཔེན་
 པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བྱིས་ན་གནས་པའི་སྒྲོན་བཤད་
 པ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དཔེན་པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། པའི་མཛའ་པོ་
 དེ་དང་ནས་རྗེས་ལུ་ཡི་རངས་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནིས། མཛོར་བསྟན་པ་
 དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གནིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག་བྱིས་ན་
 གནས་པ་ལྷག་བསྐལ་གྱི་གཞིར་བསྟན་པ། བྱིས་ན་གནས་པ་མི་དགེ་བའི་གཞིར་
 བསྟན་པ། བྱིས་ན་གནས་པ་ཚོས་འགལ་བར་བསྟན་པ། བྱིས་ན་གནས་པ་ལ་
 མཛའ་པའི་བེ་མེད་པར་བསྟན་པ། བྱིས་ན་གནས་པ་ར་རྒྱལ་མོགས་ཉོན་
 མོངས་པའི་གཞིར་བསྟན་པ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་བསམ་ནས་བྱིས་སྤང་དགོས་པར་
 གདམས་པའོ། །ལེ་འུ་བཙོ་བརྒྱད་པའི་བསྟན་དོན་ནོ། །

གནིས་པ་ཞེ་སྤང་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་བྱིས་པ་སྒྲོབ་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་སྒྲོན་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྤྲེལ་སུ་རྗེ་ལྷར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་རྒྱར་
 ཉེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྒྱར་པ། ཐུམ་ཟེར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བཟོད་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟན་ཉེ་གདམས་པ། ལེ་འུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །
 གནིས་པ་ཐུམ་ཟེར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བཟོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 དུག་པས་མས་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། རྟེན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྱིར་བསྟན་
 པ། རྒྱད་པར་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ། རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་དཔེན་པའི་གནས་སུ་དཀའ་བྱུང་མཛའ་པ། དཀའ་བྱུང་གྱིས་ལུས་རིད་ཅིང་
 ཉམས་པར་བྱུར་བྱུང་བྱུང་འབྱུག་པ་མེད་པར་ཞེ་སྤང་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་བྱིས་པ་བྱུང་

བར་མཛད་པ། དཔེན་པའི་གནས་སུ་རྩལ་བྱིས་ས་རྒྱལ་པར་དག་པ་ལ་གནས་
 རས་བྱགས་བཅུ་བས་གཞན་ལ་ཆོས་སྒྲིན་པར་མཛད་པའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་བར་
 བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་རྩལ་ལ་ལ། རབ་རྩ་འབྱུང་བའི་རྩེན་
 བསྐྱེད་པ། ལུ་པོ་རྒྱམས་ལ་གདམས་པ། ལུ་པོ་རྒྱམས་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། ལུ་
 པོ་རྒྱམས་ཀྱང་རབ་རྩ་འབྱུང་བར་གནང་བ། འཁོར་དང་བཅས་པ་བྱིས་ནས་བྱིས་
 མེད་པར་རབ་རྩ་བྱུང་བའོ། །གནིས་པ་ལུ་པོ་རྒྱམས་ལ་གདམས་པ་ལ་གནིས།
 ཆོག་ལྷག་པའི་སྒྲོ་ན་གདམས་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་གདམས་
 པའོ། །གསུམ་པ་ལུ་པོ་རྒྱམས་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་གསུམ། ཆོག་ལྷག་པའི་
 སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་
 པ། རོན་བསྐྱེས་ཏེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱིད་ཅིས་ཀྱང་རབ་རྩ་འབྱུང་ན་བདག་
 ཅག་ཀྱང་རབ་རྩ་འབྱུང་ཞེས་ལུས་པའོ། །བཞི་པ་ལུ་པོ་རྒྱམས་ཀྱང་རབ་རྩ་འབྱུང་
 བར་གནང་བ་ལ་གནིས། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་བཛྲོད་པ་དང་། ཆོག་ལྷག་
 པའི་སྒྲོ་ནས་བཛྲོད་པའོ། །བཞི་པ་རབ་རྩ་བྱུང་ནས་དཔེན་པའི་གནས་སུ་དཀའ་
 སྐབ་མཛད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་དཔེན་པའི་གནས་
 སུ་བྱོན་ནས་གཡེང་མེད་བསམ་གཏན་ལ་བཞུགས་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོས་འཁོར་དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་གདམས་ངག་སྒྲིན་པར་མཛད་པ། སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་འདྲོད་པ་རྒྱུ་ཁིར་ཆོག་ཤེས་བསམ་དཀའ་སྐབ་ཀྱི་ཟས་
 ཀྱིས་འཚོ་བར་མཛད་པའོ། །ལྔ་པ་དཀའ་སྐབ་ཀྱིས་ལུས་རིད་ཅིང་ཉམས་པར་
 གྱུར་ཀྱང་རྒྱུད་འབྲུག་པ་མེད་པར་ཞེས་སྒྲིང་སྒྲོང་བའི་རྩལ་བྱིས་ས་བསྐྱུང་བར་མཛད་
 པ་ལ་གསུམ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྒྲིང་རྩལ་བཟང་པོའི་གྲགས་

པ་རྒྱལ་པ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེ་པོས་ནས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཉམས་སད་པའི་
 བྱིར་དགའ་ཐུབ་ཀྱི་ཟས་མི་སྣུང་པར་བྱས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་འཛོལ་ས་
 མོངས་ཏེ་ལུས་རིད་པར་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ལའུག་པ་མེད་པར་བརྟན་པར་གནས་
 པའོ། །གཞུང་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་འཛོལ་ས་མོངས་ཏེ་ལུས་རིད་པར་གྱུར་
 ཀྱང་སེམས་ལའུག་པ་མེད་པར་བརྟན་པར་གནས་པ་ལ་གཉིས། བྱིར་རྒྱལ་
 གས་དམ་པ་རྣམས་རྒྱད་པས་སེམས་མི་ལའུག་པར་བརྟན་པ་དང་། བྱིར་
 པར་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་འདྲི་རིམ་རྒྱད་དེ་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་སེམས་ལའུག་པ་
 མེད་པར་བརྟན་པར་གནས་པའོ། །དུག་པ་དཔེན་པའི་གནས་སྒྱུ་རྩལ་ཁྲིམས་རྣམས་
 པར་དག་པ་ལ་གནས་ནས་ཐུགས་བརྩེ་བས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལ་
 དུག །མནའ་པོར་བའི་རྩལ་གྱིས་སྟོན་པའི་འཕྱོར་པ་ཐུང་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ།
 བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རང་གཞུགས་བསྟན་ནས་འདོད་པ་ལ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དྲིས་
 པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
 བརྟག་པའི་བྱིར་བཟླའི་རྩ་བ་སྟེན་པར་ཁས་བླངས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་
 བརྒྱ་བྱིན་ལ་དེ་ལྟར་བྱ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་སྟོབས་མཛད་པ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཞེད་
 པ་གསོལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལའོར་རྣམས་ཆོས་ཉན་པའི་བྱིར་འདུས་པ་
 ར་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལུས་རིད་ཅིང་ཉམས་དམའ་པར་མཐོང་ནས་དེའི་རྒྱ་དྲིས་
 པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་དོན་དེ་བརྗོད་པ། དུང་སྟོང་དེ་དག་སེམས་དཔལ་ཆེན་
 པོ་ལ་ངོ་ཚ་ཞིང་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལུས་རིད་པས་མི་དགའ་པར་གྱུར་ཀྱང་
 བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བསྟོལ་ནས་དོན་དེ་མངོན་ཤིང་གྱིས་དཔྱོད་མ་རྣམས་
 པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལའོར་བཅས་གྱིས་སྟོན་འཕྱོར་ལ་ཆགས་པ་ཐུང་པའི་

རྒྱུ་པ་བཟུལ་པ་ལོ། །གསུམ་པ་དོན་བཟུལ་ཏེ་གདམས་པ་ལ་གཉིས། དོན་
བཟུ་དངོས་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལམ་བཅས་འདི་རྣམས་སྟོན་པ་འཛིག་
ཏེན་དུ་བྱོན་པའི་ཆོ་གང་དང་གང་དུ་ལྷུང་པ་བཟུལ་པ་ལོ། །ལེའུ་བཙུ་དག་པའི་
བཟུམ་དོན་ནོ། ॥

གསུམ་པ་གཏི་མཉམ་སྒྲིང་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གསེགས་
པས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལུ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་རྒྱུར་
ཏེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཆོམས་རྒྱུར་ལ། ཆོང་དཔོན་དུ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་
བརྟུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བཟུལ་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཆོན་བཟུལ་
པ་ལོ། །གཉིས་པ་ཆོང་དཔོན་དུ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། རྟེན་དེའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུར་བཟུལ་
པ། ལྷན་པར་སྟོན་ཡོན་འབྱེད་པ་ལ་མ་སྟོངས་པར་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་རབ་
ཏུ་བྱུང་ནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་མཛད་རྒྱལ་ལོ། ། གསུམ་པ་ལྷན་པར་
སྟོན་ཡོན་འབྱེད་པ་ལ་མ་སྟོངས་པར་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་
རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་མཛད་རྒྱལ་ལ་གསུམ། རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་
བཟུལ་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་དགོངས་པ། རྒྱལ་པོ་
འབངས་དང་བཅས་པས་བཞོལ་བདབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མནའ་མའི་མ་
ཁན་མོས་སེམས་འབྱུལ་ཏེ་ཆོང་དཔོན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ལྟ་
ངན་བྱས་པ། མནའ་མས་དེ་ཐོས་ནས་ལྷན་པར་ཆེར་བྱས་པ། མཛའ་བཤེས་
སོགས་ལུ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་ཏེ་འདུས་ནས་ལྷན་པར་ཆེར་བྱས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྟོ་ནས་བརྟུན་པ་དང་། ཆོགས་ལུ་བཅད་པའི་སྟོ་ནས་

བཟོད་པའོ། །གསུམ་པ་མཛེས་བཤེས་སོགས་ལུས་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་ཐོས་ཏེ་འདུས་
ནས་ཕྱ་ངན་ཆེར་བྱས་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པ་དང་།
ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པའོ། །གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་དགོངས་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པ་དང་།
ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་རང་གི་ཁྱིམ་ན་ཆོ་ངེའི་སྒྲུ་ཆེན་པོ་གྲག་པ་ཐོས་ནས་གཡོག་ཅིག་བལྟར་བཏང་
བ་དང་། གཡོག་དེས་རི་ལྟར་གྱུར་པ་བཟོད་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་པོ་འབངས་
དང་བཅས་པས་བཤོལ་བཏབ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་པོས་བཤོལ་བཏབ་ཀྱང་དེའི་
དབང་དུ་མ་བཏང་བ་དང་། སྒྲེ་བོ་གཞན་རྒྱུས་ཀྱིས་བཤོལ་བཏབ་ཀྱང་དེའི་
དབང་དུ་མ་བཏང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་པོ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་གནང་
བ་གསོལ་བ། རྒྱལ་པོས་བཤོལ་བཏབ་པ། དེའི་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་ནན་གྱིས་
གསོལ་ཏེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐག་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་སྒྲེ་བོ་གཞན་རྒྱུས་
ཀྱིས་བཤོལ་བཏབ་ཀྱང་དེའི་དབང་དུ་མ་བཏང་བ་ལ་གཉིས། ནང་མི་དང་མཛེས་
བཤེས་སོགས་སྒྲེ་བོ་མང་པོས་བཤོལ་བཏབ་པ་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
གང་ལའང་མ་ཆགས་གིང་སྙམ་ཀྱང་བསྐྱར་མ་ཐུབ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མཛེས་
པའོ། །གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གང་ལའང་མ་ཆགས་གིང་སྙམ་ཀྱང་
བསྐྱར་མ་ཐུབ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མཛེས་པ་ལ་བརྟུག་ཉིས། སྤྲིག་པ་དང་སྤྲིག་
བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བག་མེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་བསྐྱོག་རིགས་པ། སྤྲིག་པ་
དང་སྤྲིག་བསྐྱེལ་སྤྱོད་པའི་གནས་དབེན་པའི་གནས་སུ་འགོ་བ་བསྐྱོག་མི་རིགས་
པ། དབེན་པར་ལམ་སྒྲོམ་དུ་འགོ་བ་ལ་ཕྱ་ངན་ཕྱ་མི་རིགས་པ། དབེན་པའི་

གནས་ལུ་འགོ་བ་ལ་ཐུ་བར་བྱེད་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཐུང་
བར་བརྟན་པ། མཛེེ་བཤེས་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་བརྟན་པ། ཆོ་འདིར་ཞེས་
པའི་གྲོགས་ཀྱི་སྡོད་པ་ནི་གར་མཐའ་ཀྱི་སྡོད་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྟན་པ།
འཁོར་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་བརྟག་ནས་ཡིད་འཕྱུང་བསྡེད་པར་བརྟན་པ།
སྡོན་ཡོན་ཀྱི་རང་བཞིན་ལེགས་པར་བརྟག་པ། འཁོར་འདས་ཀྱི་སྡོན་ཡོན་མི་
ཤེས་པ་ནི་སྡོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ལྟར་པའི་མཐུར་བརྟན་པ། འཁོར་པའི་ཉེས་སྡོན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་གདི་མུག་ཡིན་པར་བརྟན་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདི་མུག་གི་སུན་པ་སེལ་བར་དམ་བཅས་པ། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་གདི་མུག་གི་སུན་པ་སེལ་ཁྱིར་དཔེན་པའི་ནགས་ལུ་གཤེགས་པའི་
རྒྱལ་ལོ། །ལེའུ་ཉི་ཤ་པའི་བརྟན་དོན་ལོ། །

རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཅུ་ཚེར་འདི་ལ་ཡང་བཅུ་མ་དོན་འདི་ལྟར་བྱས་སྟེ། ཙམ་
 བའི་གཞིས་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་རྒྱལ་ལ་གཞིས། ཁྲིམ་པ་དང་བྱམ་མོང་པ་
 བསྐྱེད་གཞི་ལ་བསྐྱེད་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་རྒྱལ་དང་། ཁྲིམ་པ་དང་བྱམ་མོང་
 མེན་པ་རབ་བྱ་བྱེད་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། རྩོག་གཙོད་
 རྩོད་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་རྒྱལ། མ་བྱིན་ལེན་རྩོད་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་
 རྒྱལ། ལོག་གཞིས་རྩོད་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་རྒྱལ། རྩུན་རྩོད་བའི་རྒྱལ་
 ཁྲིམས་ལ་སློབ་རྒྱལ། རྩོག་འཁྱུར་རྩོད་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་རྒྱལ་ལོ། །དེ་
 དང་པོ་རྩོག་གཙོད་རྩོད་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་རྒྱལ་ཞེན་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་བྱི་
 འཁྱུངས་རབས། གཞིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་རྩོད་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སློབ་རྒྱལ་ཞེན་
 པ་ལ་བྱམ་མོང་འཁྱུངས་རབས། གཞིས་པ་ལོག་གཞིས་རྩོད་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་

སྒྲོབ་ཚུལ་སྒྲོན་པ་ལ་གི་བའི་རྒྱལ་པོའི་འབྲུངས་རབས། བཞི་པ་རྒྱུ་སྒྲོང་བའི་
 ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་སྒྲོན་པ་ལ་དེད་དཔོན་གྱི་འབྲུངས་རབས། ཉའི་རྒྱལ་
 པོའི་འབྲུངས་རབས། བྱ་ཐེག་པའི་འབྲུངས་རབས་གསུམ་སྟུར་ཏེ། འབྲུངས་
 རབས་གསུམ་པོ་འདི་བདེན་པའི་མཐུ་བསྐྱར་པ་གི་སྟུག་ཏུ་འདུག་པས། རྒྱུ་
 སྒྲོངས་ནས་བདེན་ཚིག་གི་མཐུ་བྱུང་པ་ལ་སྟུར་རོ། །ལྔ་པ་སྒྲོན་འབྲུང་སྒྲོང་བའི་
 ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་སྒྲོན་པ་ལ་ལྔའི་དབང་པོའི་འབྲུངས་རབས། གཉིས་པ་
 བྲིམ་པ་དང་ཐུན་མོང་མེན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།
 བྲིམ་ན་གནས་པའི་སྒྲོན་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡན་ཡོན་སྒྲོ་དུ་མ་ནས་བསམ་སྟེ་
 བྲིམ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྒྲོབ་
 ཚུལ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དབེན་པའི་གནས་སུ་འཛོལ་དཀའ་བྱུང་ལ་གནས་ནས་
 ལམ་སྒྲོམ་པའི་ཆོད་ཀའ་བྱུང་གིས་ལུས་རིད་པ་སོགས་གིས་ཡིད་གདུང་བ་མེད་པ་
 དང་དེའི་སྒྲོན་གྱིས་ཁོ་བ་དང་འབྲུག་པ་མེད་པར་སྒྲོན་ཅི་བྱུང་ཡང་དགའ་བཞིན་སྒྲོ་
 བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་གནས་ནས་བསམ་
 གཏན་སྒྲོམ་ཚུལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་གནས་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 རེས་རབ་གིས་འཁོར་འདས་གྱི་སྒྲོན་ཡོན་ལེགས་པར་རིག་པར་བྱས་ནས་གཉི་
 སྟུག་གི་གཞིན་པོ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པོ་དེའི་དང་པོ་སྒྲོན་པ་ལ་རྒྱལ་རིགས་
 སྟུག་པོའི་བྱའི་འབྲུངས་རབས། གཉིས་པ་སྒྲོན་པ་ལ་བྲམ་ཟེ་དཀའ་བྱུང་ཅན་གྱི་
 འབྲུངས་རབས། གསུམ་པ་སྒྲོན་པ་ལ་ཆོད་དཔོན་གྱི་འབྲུངས་རབས་རྣམས་སྟུར་
 རོ། །འབྲུངས་རབས་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་གནས་གང་ཏུ་འབྲུངས་པ་དང་།
 རིགས་རུས་གང་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་མཐུན་འདུག་གི་མཛད་པ་རི་ལྟར་

མཛད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་
 པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ་རི་ལྡར་མཛད་པ་ཞེས་པ་མོ་མོའི་དོན་ཞིབ་པར་
 བརྒྱལ་དོན་ལྟ་མར་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །རྩ་བའི་གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ་
 ལ་བཞི། གཞི་དབྱེད་ལ་རི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ། ལྷག་བཟུལ་དང་
 ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ། ཚོས་ལ་དེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ།
 བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་གདེང་ཐོབ་ནས་བདག་པས་གཞན་གཙམ་པའི་སེམས་
 ཀྱིས་གཞན་དོན་རྒྱལ་ཆེན་བྱ་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་
 དམིགས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་གཞི་དབྱེད་ལ་རི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ་
 བཤད་པ། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་
 བསམ་པའི་སྒོ་ནས་གཞི་དབྱེད་ལ་རི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ་བཤད་
 པ། རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་གཞི་དབྱེད་ལ་
 རི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་
 དམིགས་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་གཞི་དབྱེད་ལ་རི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པ་ལ་སྤྱོད་རྒྱལ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒོར་སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རི་ལྡར་མཛད་པའི་
 རྩམ་ཐར་དང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྒྱུར་པ། གཙུག་ཅུང་བྱང་རྒྱལ་
 ཏུ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བརྒྱལ་ཏེ་གདམས་པ།
 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་གཙུག་ཅུང་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འབྱུངས་པའི་
 རྟོགས་བརྟུན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་བཞེས་པའི་
 རྒྱལ། རྟེན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྱིར་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་བཟོད་པའི་ཕར་བྱིན་ལ་རི་
 ལྡར་སྤྱོད་པར་མཛད་རྒྱལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྟེན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྱིར་བསྟན་པ་ལ་

གཉིས། ཚིག་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲགས་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་
 བསྒྲགས་པའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་བར་བཟོད་པའི་མར་བྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲོབ་ཀྱིས་ལ་
 གསུམ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་འདོད་ཡོན་ལ་མ་ཆགས་པར་བྱིས་ནས་
 བྱིས་མེད་པར་རབ་རྒྱ་བྱང་བ། རབ་རྒྱ་བྱང་ནས་དཔེན་པའི་གནས་སུ་བསམ་
 གནས་ལ་ཆེ་གཅིག་རྒྱ་གཞིལ་བར་མཛད་པ། བྱང་བར་གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྒྲུམ་
 པའི་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 བཞི། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་གཟིགས་ནས་
 བྱིས་བྱི་གནས་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྒྲེས་པ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་
 གཟིགས་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲུན་པ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་དེ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སྒྲུངས་ནས་རབ་རྒྱ་བྱང་བར་མཛད་པ། བྲམ་
 ཟེའི་རྒྱུ་མ་དེ་ཡང་རབ་རྒྱ་བྱང་བར་གྱུར་པའོ། །བཞི་པ་བྲམ་ཟེའི་རྒྱུ་མ་དེ་ཡང་
 རབ་རྒྱ་བྱང་བར་གྱུར་པ་ལ་གསུམ། བྲམ་ཟེའི་རྒྱུ་མ་དེ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་
 རྗེས་སུ་སྒྲོབ་པའི་བྱིར་རབ་རྒྱ་བྱང་བར་གྱུར་པ། དཔེན་པའི་གནས་སུ་བྱང་མེད་
 དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དགག་བྱ་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས་བྱང་མེད་དེ་རྗེས་སུ་
 འཁྲིད་པར་མ་གནང་བ། བྱང་མེད་དེས་ནན་ཆེན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་མྱེ་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོའི་བྱི་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རབ་རྒྱ་བྱང་བའི་ཚྭ་པའི་དཔལ་
 ལ་གནས་པའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་བར་གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྒྲུམ་པའི་བཟོད་པ་ཇི་
 ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། བཟོད་པ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུན་
 ལུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་ཉེས་བར་ལྷགས་པ། རྒྱལ་པོ་
 དེས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དཀའ་བྱུང་དང་ལྷན་མི་ལྷན་བཞག་པ། རྒྱལ་པོ་དེས་

མེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་མཐོ་འཛམ་པ། མེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གནོད་བྱེད་ལ་རི་
 མི་སྒྲམ་པའི་བཟོད་པ་རི་ལྟར་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྒོ་
 གས་བཛོད་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་གས་བཛོད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་
 པོ་དེས་མེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཀའ་ཐུབ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་བརྟག་པ་ལ་གསུམ།
 རྒྱལ་པོ་དེས་མེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལའོར་བཅས་མཐོང་ནས་བུད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་དེ་ལ་ཡིད་ཆགས་ནས་འཕྲོག་པར་འདོད་པ་སྟེས་པ། རྒྱལ་པོ་དེས་མེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་མཐུ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དྲི་བ་བྱས་པ།
 མེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ལན་གསུངས་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་པོ་དེས་
 མེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་མཐོ་འཛམ་པ་ལ་བཞི། རྒྱལ་པོ་དེས་ལའོར་རྒྱམས་ལ་
 བུད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ལོ་བྱང་དུ་ཁྱིད་ཅིག་ཅེས་བསྟོན་པ། བུད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་དེས་རྒྱལ་པོའི་ཆོག་དེ་ཐོས་ནས་འཛིགས་གིང་རྒྱག་པར་གྱུར་པ། བུད་མེད་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེས་སྟེ་སྟགས་བཏོན་པ། རྒྱལ་པོའི་ལའོར་རྒྱམས་ཀྱིས་བུད་མེད་
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ལོ་བྱང་དུ་ཁྱིད་པའོ། །གསུམ་པ་བུད་མེད་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེས་སྟེ་
 སྟགས་བཏོན་པ་ལ་གསུམ་རྒྱལ་པོས་མི་རིགས་པ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་
 བཛོད་པ། ལྷ་ལ་འོ་དོད་བོས་པ། མེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་འོ་དོད་བོས་པའོ། །
 བཞི་པ་མེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གནོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྒྲམ་པའི་བཟོད་པ་རི་ལྟར་
 མཛད་པ་ལ་དུག །མེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གནོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྒྲམ་པའི་བཟོད་
 པ་མཛད་རྒྱལ་དངོས། རྒྱལ་པོས་མཐོ་འཛམ་པའི་དྲི་བ་བྱས་པ། མེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོས་རྒྱུན་ཅི་བྱང་ཡང་ཁོང་ཁྱིད་དབང་དུ་མ་བཏང་བར་བཟོད་པ་མཛད་པ་
 ཡིན་རྒྱལ་བསྟན་པ། རྒྱལ་པོས་གསུང་གི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་དྲིས་པ། མེམས་

དཔའ་ཆེན་པོས་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་ཅིང་གུས་
 བས་བཟོད་པར་གསོལ་བའོ། །ལྟ་བུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་
 དམིགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཁོང་ཁྱོས་དགོ་བ་འཛེམས་པ་སོགས་ཉེས་
 དམིགས་མང་དུ་བཤད་པ། སྤྱར་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ།
 ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན།
 ཁོང་ཁྱོས་དགོ་བ་འཛེམས་པར་བསྟན་པ། ཁོང་ཁྱོས་རང་ལ་གཟོད་པའི་དགྲ་
 རྣམས་དགའ་བར་འབྱུར་བར་བསྟན་པ། ཁོང་ཁྱོས་ལམ་བཟང་པོ་མཐོང་བ་ལ་
 བསྐྱེདས་པས་ཡོང་བ་ལྟ་བུར་འབྱུར་བར་བསྟན་པ། ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེས་པ་ནི་གདོན་
 གྱིས་ཟེན་པ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ། ཁོང་ཁྱོ་ནི་ཐན་བདེ་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་མེ་
 དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ། ཁོང་ཁྱོ་ལས་གདམ་རན་འབྱུར་བར་བསྟན་པ། ཁོང་ཁྱོ་
 ཞི་བར་བྱས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུར་བར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་
 སྤྱར་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆོ་འདྲིར་མཐོང་
 ཆོས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ་དང་། བྱི་མར་རི་ལྟར་འབྱུར་བ་མ་མཐོང་པའི་
 ཉེས་དམིགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་ ཁྱོ་བས་མི་མཛེས་གིང་མི་སྟག་པར་
 འབྱུར་བ། ཁྱོ་བས་གཉིད་མི་འོང་ཞིང་སྟག་བསྐལ་མྱོང་བར་འབྱུར་བ། ཁྱོ་བས་
 ལམ་རན་པར་འགྲོ་བར་བྱེད་པ། ཁྱོ་བས་དོན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་འབྱུར་
 བ། ཁྱོ་བས་གཡང་སར་ལྟར་བར་འབྱུར་བ། ཁྱོ་བས་སེམས་རྩྭ་རས་པར་འབྱུར་
 བའོ། །ཡེ་ལུ་ནི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་བསྟུས་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་བཟོད་པའི་ཐན་
 ཡོན་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྟག་པའི་བཟོད་པ་ལ་སྒྲོབ་རྩལ་དེ་

གྱིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལའོར་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུབ་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས་པའོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་བཞེད་པ་བསྒྲུབས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལ་ར་རྒྱ་མིང་འབྱོན་པའི་རྒྱུ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། དེར་བྱོན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། ལ་ར་རྒྱ་མིང་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྗེ་སྒྲོན་གཉིས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཐོས་ནས་འགྲུགས་པའི་ཐབས་དྲིས་པ། སྒྲོན་པོ་རྣམས་གྱིས་དེའི་ཐབས་ཞུས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་མཆོལ་འགྲུག་པའི་མཆོལ་གྲགས་པར་དུ་བསྐྱབས་པ། མཆོལ་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྗེ་སྒྲོན་གཉིས་བཟུང་འདོད་ནས་གཡོ་ཐབས་གྱིས་མི་འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལའོར་ཞིག་གིས་མཆོ་དེ་མཐོང་བ། ལའོར་ངང་པ་དེས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་མཆོ་དེར་འབྱོན་པར་བསྐྱལ་བའོ། །བཞི་པ་མཆོ་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདུན། མཆོལ་མཐའ་ལ་བསྐྱོར་བའི་ལྷོན་གྱིང་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ། མེ་དོག་གི་ཆོགས་ལ་བསྐྱེད་པ། རྒྱུང་གི་སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་རྒྱལ་འཐོར་བའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱེད་པ། དྲི་བཟང་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་དངས་པ་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་བའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་བྱ་རྣམས་གྱིས་བརྒྱན་བའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །

དུག་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལའོར་ཞིག་གིས་མཆོ་དེ་མཐོང་པ་ལ་གསུམ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལའོར་ངང་པ་ཁྱོ་སྤྱག་གཉིས་ཡུལ་གཞན་དུ་རྒྱ་

ཞིང་སོང་བ། ངང་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚངས་བྱིན་གྱི་མཆོ་མཐོང་བ། ངང་པ་དེ་
 གཉིས་ཚངས་བྱིན་གྱི་མཆོའི་ལོངས་སྟོང་ལ་དགའ་ནས་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལའོར་
 བཅས་ཀྱང་འདྲིར་སྟེབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུབ་དུ་བྱན་པའོ། །བདུན་པ་ལའོར་ངང་པ་
 དེས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མཆོད་རྟེན་བར་བསྐྱལ་བ་ལ་གཉིས། ངང་པ་ཁྱོ་
 རྒྱལ་གཉིས་པོ་དེ་སྒྲར་ཡང་ཡིད་བཞིན་གྱི་མཆོད་ཉིད་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ངང་པ་དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་ལའོར་བསྐྱར་ལ་ཚངས་བྱིན་གྱི་མཆོར་འབྱོན་
 པར་བསྐྱལ་བའོ། །གཉིས་པ་དེར་བྱོན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་དངོས་
 ལ་བརྟུ་གསུམ། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ངང་པའི་ལྗེ་དཔོན་
 བཞིན་བཟང་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་གྲོས་དྲིས་པ། ངང་པ་ལྗེ་དཔོན་བཞིན་བཟང་གིས་
 ལན་གསལ་བ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡུལ་ལའོར་བསྐྱར་ལའོར་དང་བཅས་པ་
 ཚངས་བྱིན་གྱི་མཆོད་རྟེན་པ། ཚངས་བྱིན་གྱི་མཆོ་བསྐྱར་བའི་མིས་ངང་པའི་
 རྒྱལ་པོ་རྗེ་སྟོན་གཉིས་ལའོར་བཅས་མཆོད་རྟེན་པ་མཐོང་ནས་རྒྱལ་པོ་ཚངས་
 བྱིན་ལ་གསལ་བ། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱིས་ངང་པའི་བདག་པོ་རྗེ་སྟོན་གཉིས་
 བཟུང་བའི་ཐབས་བྱས་པ། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟིས་བཟུང་བ། ངང་པའི་ལའོར་
 གཞན་ཐམས་ཅད་བྱོས་པ། ངང་པའི་ལྗེ་དཔོན་བཞིན་བཟང་གཅིག་ཤུ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་གནས་པ། ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་སྟོན་གཉིས་ཀྱིས་དྲི་ལན་
 བྱས་པ། རྟོན་པས་ངང་པའི་བདག་པོ་རྟིས་ཟེན་པར་མཐོང་བ། རྟོན་པ་དང་དྲིས་
 ལན་བྱས་པ། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་བསྐྱར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་དང་
 པར་བྱས་པ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་ནས་སྒྲར་ཡིད་བཞིན་གྱི་མཆོར་བྱོན་ནས་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའོ། །

དུག་པ་ངང་པའི་སྤྱལ་པོ་རྟེན་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། ངང་པའི་སྤྱལ་པོའི་
 རྒྱུ་པ་གཉིས་རྟེན་ཟེན་པ། འདྲོད་ཡོན་ལ་མགས་ནས་བག་མེད་པར་སྤྱོད་པ་
 ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་བསྟན་པ། ངང་པའི་སྤྱལ་པོ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་ངང་
 པའི་ལམ་རྒྱུ་པ་ལ་འཛིགས་པ་བསྟན་ཏེ་གདམས་པའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་རྩོན་པ་
 དང་ཁྱིམ་ཁྱེད་པ་ལ་དགུ་རྩོན་པས་བཞིན་བཟང་ལ་རྟེན་མ་ཟེན་པར་སྤྱོད་
 པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པ། བཞིན་བཟང་གིས་དེའི་ལན་བརྟོན་པ། རྩོན་པ་དེ་ངང་པ་
 མི་རྒྱུད་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་ལ་མཚན་དུ་གྱུར་ནས་ངང་པའི་སྤྱལ་པོ་འདི་བཞིན་བཟང་གི་
 ཅིང་འོང་ཞེས་དྲིས་པ། བཞིན་བཟང་གིས་དེའི་ལན་བརྟོན་པ། རྩོན་པ་དེ་དང་
 པར་གཉིས་ནས་བཞིན་བཟང་གིས་དེ་ཅག་ཐོངས་ཞེས་བརྟོན་པ། རྩོན་པས་དེའི་
 ལན་སྤྱོད་པ། ངང་པའི་སྤྱེ་དཔོན་བཞིན་བཟང་གིས་ངང་པའི་སྤྱལ་པོ་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོའི་དོན་དུ་ངང་ཉིད་སྤྱོད་འདྲོད་ལྷན་པར་ཁས་སྤངས་པ། རྩོན་པ་དེ་
 རྩོད་ནས་དང་པར་གྱུར་ཏེ་ངང་པའི་སྤྱལ་པོ་རྟེན་ལས་བཏང་བ། ངང་པའི་སྤྱལ་པོ་
 རྩོད་གཉིས་ཀྱིས་རྩོན་པ་ལ་ལན་གདགས་པ་དང་སྤྱལ་པོ་ཆངས་ཕྱིན་འདུལ་
 པར་བཞེད་ནས་སྤྱལ་པོའི་སྤྱོད་ལྷན་འབྱོར་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ། །བཅུ་
 གཉིས་པ་སྤྱལ་པོ་ཆངས་ཕྱིན་གྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྤྱལ་པོ་དང་པར་
 བསྟན་པ་ལ་བཅུ་གསུམ། རྩོན་པས་ཁྱེད་ནས་སྤྱལ་པོ་ཆངས་ཕྱིན་གྱི་དྲུང་དུ་བྱོན་པ།
 སྤྱལ་པོ་ཆངས་ཕྱིན་གྱིས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྩོན་གཉིས་མཐོང་བ་ཅུ་གྱིས་
 རོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་རྩོན་པ་དེ་ལ་རྩོན་ཟེན་པ་དང་རྩོན་འོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་
 དྲིས་པ། རྩོན་པ་དེས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྩོན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩོན་
 མཐོང་བ་རྟེན་བརྟོན་པ། སྤྱལ་པོ་ཆངས་ཕྱིན་དང་ཅིང་གསུམ་པར་གྱུར་ཏེ།

སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྩོམ་གཉིས་ལ་བཀུར་སྟེ་ཆེར་བྱས་པ། སེམས་དཔའ་
 ཚེན་པོ་ཡུལ་འཁོར་གྱི་གིས་བག་ཆ་བ་མེད་པར་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱིའི་སྤེང་དུ་འདུག་
 བས་ཀྱི་པོ་ཚངས་ཕྱིན་ལ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། ཀྱི་པོ་
 ཚངས་ཕྱིན་རབ་ཏུ་དང་ཅིང་གུས་པར་གྱུར་ནས་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ལ་
 ཡེགས་སོ་བརྩོན་ཅིང་བསྐྱོན་བྱས་པ། སེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་ལན་བརྩོན་པ།
 ཀྱི་པོ་ཚངས་ཕྱིན་གྱིས་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྩོམ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བཞེད་
 ལྟར་རྩོན་པ་ཤོར་གྱིས་མགྱུ་བར་བྱས་པ། ཀྱི་པོ་ཚངས་ཕྱིན་གྱིས་སེམས་དཔའ་
 ཚེན་པོ་རྩོམ་གཉིས་ལ་ཅི་དང་ཅི་བཞེད་པ་འབུལ་ཞེས་ལུས་པ། ཀྱི་པོ་ཚངས་
 ཕྱིན་གྱིས་དང་པའི་སྟེང་པོན་བཞིན་བཟང་ལ་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་གདམ་སྒྲ་བར་
 བསྐྱལ་པ། བཞིན་བཟང་གིས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་བརྩོན་པ། ཀྱི་པོ་
 ཚངས་ཕྱིན་ངོ་མཚར་ནས་བསྐྱལ་པ་བརྩོན་པ། སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཡུལ་
 འཁོར་གྱི་གིས་ཀྱི་པོ་ཚངས་ཕྱིན་ལ་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། ཚིག་ལུག་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྩོན་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་
 བརྩོན་པའོ། །བརྩུག་ལུས་པ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཡུལ་འཁོར་གྱི་གིས་ཀྱི་པོ་
 ཚངས་ཕྱིན་ལ་ཚོས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོན་པ་ལ་དུག། ཀྱི་པོ་ཚངས་ཕྱིན་གྱིས་བཀུར་སྟེ་
 དང་རིམ་གྱི་ཆེར་བྱས་པ་ལ་ཚིག་གི་གདང་རག་མཛད་པ། སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་
 རང་ཉིད་རྟོན་བཀུར་ལ་ཞེན་པ་མེད་པར་བསྐྱོན་པ། ཀྱི་པོ་ཚངས་ཕྱིན་ཚོས་དོན་
 དུ་གཉེར་བ་ལ་བསྐྱལ་པ་བརྩོན་པ། ཀྱི་པོ་ཚངས་ཕྱིན་ལ་ཚོས་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ། དོན་བསྐྱལ་ཏེ་གདམས་པ། ཀྱི་པོ་ཚེད་བཀུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཆགས་
 པ་མེད་པར་གདུལ་བྱ་མང་པོའི་དོན་མཛད་ཕྱིར་འབྱོན་པར་ཆས་པའོ། །བཞི་པ་

རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱེན་ལ་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བདུན། གང་བསྟེན་པར་བྱ་བ་
 དང་གང་སྤང་པར་བྱ་བའི་སྟེན་ཡོན་མོ་མོར་བྱེ་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ཁྱད་
 པར་ཤེས་ནས་ལམ་ངན་པ་ལས་ལྷོག་དགོས་པར་བསྟན་པ། མདོན་མཐོའི་བདེ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་གོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པ། མིང་པའི་
 བྱེན་ཆོག་མ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་མཐུ་ལ་ལྷོས་པར་བསྟན་པ། ཐར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་འབྱུང་པར་བསྟན་པ། ཆོས་
 གོམས་པ་ལས་དག་རྣམས་ཀྱང་དད་པར་འགྱུར་པར་བསྟན་པ། རྒྱལ་མིང་བསྟོད་
 བའི་སྟོན་ས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྟོབ་རྒྱུ་པ་བསྟན་པའོ། །

དུག་པ་རྒྱལ་པོའི་རྟེན་བཀུར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་གདུལ་བྱ་
 མང་པོའི་དོན་མཛད་ཤིར་འབྱོན་པར་ཆས་པ་ལ་གསུམ། རྟོགས་གཞན་དུ་འབྱོན་
 པར་བཞེད་ནས་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱེན་ལ་ཤིས་པ་དང་བདེ་ལེགས་སུ་བྱ་བའི་ཆོག་
 བཟོད་པ། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་རྟོགས་གཞན་དུ་འབྱོན་པར་ཆས་པ། རྒྱལ་པོ་
 འཁོར་བཅས་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་ལེགས་མོ་དང་མཚོད་པ་བྱས་ཏེ་
 གཤེགས་སུ་གསོལ་བའོ། །ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པའི་བསྟུས་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་སྟོན་ས་
 གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྟུམ་པའི་བཟོད་པ་ལ་སྟོབ་རྒྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་
 སྟོབ་པ་ལས་གྱི་གནས་སྒྲུབས་སུ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་
 པ་ལ་བཞི། མཚོམས་སྦྱར་བ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བཟོད་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟུས་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུ་ཉི་མཚན་བསྟན་པའོ། །
 གཉིས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བཟོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་

ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་བ་བཞིས་པའི་རྒྱལ། རྟེན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་
 བསྟན་པ། བྱད་པར་བཞུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་བསྒྲིབ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལོ་ལོར་བཅས་ཀྱི་དོན་
 མཛད་རྒྱལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྟེན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བྱིས་ན་
 གནས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །
 གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་ལྷག་པའི་སྒྲིབ་ནས་
 བསྟན་པ་དང་། ཚིག་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་ནས་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་བྱད་
 པར་བཞུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་བསྒྲིབ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལོ་ལོར་བཅས་ཀྱི་དོན་མཛད་རྒྱལ་ལོ་
 བདུན། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁྲི་བྱོན་ནས་
 རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་ལུལ་དུ་བྱེད་པ། རྒྱལ་པོ་དེས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བསྟན་ནས་
 གུས་པས་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ལོ་ལོར་བཅས་
 ལ་ཆོས་བསྟན་པ། བདུད་སྤྱི་གཏོ་ཅན་དང་བདུད་ཀྱིས་བྱིས་བྱིས་བསྟན་པའི་མི་
 མང་པོས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་དབྱེད་བྱས་པ། རྒྱལ་པོ་དེ་དབྱེད་
 ཀྱིས་བསྟན་ནས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་མ་གུས་པར་གྱུར་པ། སེམས་དཔལ་
 ཆེན་པོས་རེ་ཤིག་གདུལ་བྱ་ལ་མི་ཡན་པར་དགོངས་ཏེ་དཔེར་པའི་གནས་སུ་བྱོན་
 བསྟན་པས་གཏན་ལ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་གཞིལ་བ། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་
 པ་ན་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལོ་ལོར་བཅས་འདུལ་བར་མཛད་པའོ། །
 གཉིས་པ་རྒྱལ་པོ་དེས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བསྟན་ནས་གུས་པས་བསྟེན་བཀུར་
 བྱས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་ལྷག་པའི་སྒྲིབ་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཚིག་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབ་
 པའི་སྒྲིབ་ནས་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ལོ་ལོར་
 བཅས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་ལྷག་པའི་སྒྲིབ་ནས་བསྟན་པ་དང་།

ཆོག་མཁན་ལུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲགས་པའོ། །

པའི་པ་བདུད་ཐིག་ཏེ་ཅན་དང་བདུད་ཀྱིས་བྱིས་ཀྱིས་བསྐབས་པའི་མི་
མང་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་དབྱེན་བྱས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏེ་དང་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བཅོས་
མས་མཁས་པར་རྫོམ་པ་རྣམས་དང་སྟོན་པོ་སྟགས་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་
རྣམས་ཐུག་དོག་གིས་མི་བཞེད་པ་སྟེས་པ་དང་། ཐུག་དོག་ཅན་དེ་དག་གིས་རྒྱལ་
པོའི་མདུན་དུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོན་མང་པོ་བཞེད་ནས་དབྱེན་བྱས་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལུག་པའི་སྒོ་ནས་བཞེད་པ་དང་། ཆོག་མཁན་ལུ་བཅད་པའི་
སྒོ་ནས་བཞེད་པའོ། །ལ་པ་རྒྱལ་པོ་དེ་དབྱེན་ཀྱིས་བསྐྱས་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ལ་མ་གུས་པར་བྱུང་པ་ལ་བཅུ། རྒྱལ་པོ་དེ་ཐིག་ཐོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་ནས་
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་གུས་པ་ཉམས་པ། རྒྱལ་པོ་དེ་དང་གུས་ཉམས་པའི་
དབང་གིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་བཀུར་མི་དང་མི་གྲོ་མི་བྱེད་པར་བྱུང་པ།
སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་དང་གུས་ཉམས་པ་མཆེད་ནས་གནས་གཞན་དུ་
འབྱོན་པར་ཆས་པ། རྒྱལ་པོ་དེས་གཡོ་སྐྱས་དང་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་འབྱོན་པར་ཆས་
པའི་རྒྱ་དྲིས་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཀྱི་མྱོད་དུ་མི་རུང་བར་
འགྲོའི་ཞེས་གསུངས་པ། རྒྱལ་པོ་དེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་མ་གུས་པའི་དྲགས་
བསྟན་པ། རྒྱལ་པོ་དེ་དོ་ཆ་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་བཞེད་པར་གསོལ་ཏེ་
བཞུགས་པར་གསོལ་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རེ་ཤིག་དཔེན་པའི་ནགས་ཟུ་
འབྱོན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོད་བསྟན་པ། རྒྱལ་པོ་དེས་སྐར་འབྱོན་པར་གསོལ་པ་
བདེ་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ཆོས་ཀྱི་མྱོད་རུང་དུ་སོང་ན་སྐར་འོང་

ངོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་བྱོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚིག་ལྷག་པའི་རྒྱོ་
ནས་བརྒྱུད་པ་དང་། ཚིག་སྟེན་བཅད་པའི་རྒྱོ་ནས་བརྒྱུད་པའོ། །བདུན་པ་གདུལ་
བྱ་འདུལ་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་བྱོན་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལའོར་བཅས་
འདུལ་བར་མཛད་པ་ལ་བྱག་། ཁེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་ཞི་བདེའི་དབྱིངས་ལ་མ་
ཞེན་པར་གདུལ་བྱ་སྟེན་ཞིག་འདུལ་བར་བྱ་སྒྲུལ་དུ་མངོན་གེས་གྱིས་གཟིགས་པ།
སྒྲར་གྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱལ་པོ་ལའོར་བཅས་ལྟ་བུ་དང་པ་སྟེ་ཚིག་སྟེན་གྱིས་གཟིར་བ་
གཟིགས་པ། རྒྱལ་པོ་ལའོར་བཅས་ལ་བྱག་ས་བརྩེ་བས་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱར་དུ་བྱོན་
པ། རྒྱལ་པོ་དང་དྲིས་ལན་བྱས་པ། ལྟ་བུ་དང་པ་རྒྱམས་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པས་
སྟན་ལྟར་བ། རྒྱལ་པོ་ལའོར་བཅས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་བཞོད་པའོ། །གཉིས་
པ་སྒྲར་གྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱལ་པོ་ལའོར་བཅས་ལྟ་བུ་དང་པ་སྟེ་ཚིག་སྟེན་གྱིས་གཟིར་བ་
གཟིགས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། ལྟ་དང་ལ་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་
བརྒྱུད་པ། རྟོན་བསྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟ་དང་ལ་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་འདོད་པ་
བརྒྱུད་པ་ལ་ལྟ། ཆད་པར་སྒྲ་བ་རྒྱུར་འཕེན་པའི་ལྷག་ས་བརྒྱུད་པ། རྟག་པར་སྒྲ་
བ་ལྟ་སྟེགས་དཔང་ལྷག་པའི་ལྷག་ས་བརྒྱུད་པ། ལས་རྒྱུར་སྒྲ་བའི་ལྟ་སྟེགས་པའི་
ལྷག་ས་བརྒྱུད་པ། མེད་པར་སྒྲ་བ་རྒྱུར་འཕེན་པའི་ལྷག་ས་བརྒྱུད་པ། ལྟ་
འདུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྒྱལ་པོའ་གསལ་གྱི་གཞུང་ལྷག་ས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
ལྷག་ས་བརྒྱུད་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་པོ་ལའོར་བཅས་ལ་བྱག་ས་བརྩེ་བས་རྒྱལ་
པོའི་པོ་བྱར་དུ་བྱོན་པ་ལ་གཉིས། ཁེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་རང་ལ་དྲིན་ལན་ལོག་
འཇལ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུད་མི་འབྲུག་པར་བཟོད་པའི་སྟོབས་བཟོད་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་
བྱག་ས་བརྩེ་བས་ལན་གདགས་པར་བསམ་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལའོར་བཅས་འདུལ་

བའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲུལ་མཛེན་པར་འདུ་བྱས་ནས་མོ་བྱང་དུ་བྱོན་པའོ། །གནི་པ་རྒྱལ་
པོ་དང་དྲིས་ལམ་བྱས་པ་ལ་གནིས། རྒྱལ་པོས་དྲིས་པ་དང་། མེས་ས་དཔལ་ཆེན་
པོས་དེའི་ལམ་བརྗོད་པའོ། །

ལྷ་པ་ལྷ་བ་རན་པ་རྣམས་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པས་སྤུན་སྦྲུང་བ་ལ་གནིས།
རྒྱལ་པོའི་བློན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མེས་ས་དཔལ་ཆེན་པོས་སྤྱེའུ་བསང་པར་བསམ་ནས་
སྤྱོན་བརྗོད་བའི་ཆོག་གིས་སྦྱོས་པ་དང་། མེས་ས་དཔལ་ཆེན་པོས་ལྷ་བ་རན་པ་
རྣམས་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པས་ལེགས་པར་བཀག་སྡེ་སྤྱོད་པས་པ་ལམ་མེད་དུ་བྱས་
པའོ། །གནིས་པ་མེས་ས་དཔལ་ཆེན་པོས་ལྷ་བ་རན་པ་རྣམས་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་
པས་ལེགས་པར་བཀག་སྡེ་སྤྱོད་པས་པ་ལམ་མེད་དུ་བྱས་པ་ལ་གནིས། མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པ་བཤད་པའོ། །གནིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག །
དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲུབ་དགག་པ། དབང་ལྷག་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོར་སྒྲུབ་དགག་པ།
འབྲུལ་རྒྱུན་མེད་པར་སྤོན་ལས་གཅིག་ལུས་བྱས་པར་སྒྲུབ་དགག་པ། ལས་
འབྲས་མེད་པར་སྒྲུབ་དགག་པ། འཛེབ་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་དགག་པ། རོན་བསྟན་ཏེ་
རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་རོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག །དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་
དུ་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་དགག་པ། དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
དཔེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། དངོས་པོ་རྒྱ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་མི་
འཐད་པར་བསྟན་པ། མ་མཐོང་བས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། དངོས་
པོ་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲུབ་ན་བདེ་ལྷག་གི་རྒྱ་ལ་བྱང་དོར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ།
རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་རོན་བསྟན་ཏེ་སྤྲེའུ་བས་རོན་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །གནིས་པ་
དབང་ལྷག་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོར་སྒྲུབ་དགག་པ་ལ་ལྟ། དབང་ལྷག་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོར་

སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། དབང་ཕྱུག་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་
 པ་པོ་ཡིན་ན་དབང་ཕྱུག་མཉེས་པའི་བྱིར་མཆོད་སྒྲིལ་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་བསྟན་
 པ། སྒྲིག་པ་དང་ཕྱུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་ན་དབང་ཕྱུག་ལ་
 གུས་པ་བྱ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ། དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་
 བསྟན་པ། རིག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ཏེ་སྐབས་དོན་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །
 གསུམ་པ་འབྲལ་སྟེན་མེད་པར་སྟོན་ལས་གཅིག་ཤུས་བྱས་པར་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་
 ལྷ། ལས་གཅིག་ཤུ་རྒྱུ་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། འབྲལ་སྟེན་
 མེད་པར་སྟོན་ལས་གཅིག་ཤུ་རྒྱ་ཡིན་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མི་མྱིད་པར་འགྱུར་པ།
 སྟོན་ལས་གཅིག་ཤུ་རྒྱ་ཡིན་ན་འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་པ། སྟོན་ལས་
 གཅིག་ཤུ་རྒྱ་ཡིན་ན་ལས་གསར་པ་མེད་པར་འགྱུར་པ། རིགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་བསྟུས་ཏེ་སྐབས་དོན་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །

བཞི་པ་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་ལྷ། འཛིག་རྟེན་མ་རོལ་
 མེད་ན་སྤྱུ་བསད་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། གཞན་གྱིས་
 སྟོང་དུ་དོགས་ནས་ཉེས་པ་ལ་འཛེམ་ན་རང་ཆོག་དང་འགལ་པར་བསྟན་པ།
 འཛིག་རྟེན་ཚུལ་ལྷགས་དང་བསྟུན་ན་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པར་འགྱུར་པར་
 བསྟན་པ། ལས་འབྲས་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་དཔེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ།
 རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་ཏེ་སྐབས་དོན་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །ལྷ་པ་འཆོ་
 པ་ཆོས་ལུ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་ལྷ། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་
 ཆོས་ལུ་སྐྱེ་བ་དག་གི་འདོད་པ་བརྟེན་པ། འཆོ་བ་ཆོས་ལུ་སྐྱེ་བ་འཐད་ན་སྤྱུ་
 བསད་པ་ལ་སྟོན་བརྟེན་བྱེད་པ་མི་རིགས་པ། སྤྱུ་བསད་པ་ལ་སྟོན་བརྟེན་བྱེད་

པ་ཕྱོགས་སྐར་ར་གི་གཞུང་དང་འགལ་བ། འཛོལ་ཆོས་སྐུ་སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བའི་ཕན་
བདེ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མིན་དུ་བསྟན་པ། རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་
བསྟུན་ཏེ་སྐབས་དོན་གྱུ་བར་བསྟན་པའོ། །དུག་པ་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཡང་
དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་བཀོད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་འདུལ་ཕྱིར་སྤེལ་བའི་
པགས་པ་སྤུལ་པ་དེ་མི་སྤྱད་པར་བྱས་པ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དང་ཅིང་འདུན་
པར་ལྷུང་པ་ན་གདམས་པ་གསུན་པ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་པར་
མཛད་ནས་རྟེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་སྤྱར་ཡང་དཔེན་པའི་གནས་སྐུ་
འབྱུང་གིས་གསེགས་པའོ། །གཞིས་པ་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དང་ཅིང་འདུན་པར་
ལྷུང་པ་ན་གདམས་པ་གསུན་པ་ལ་དུག །ལྟ་བུ་རམ་པ་སྤྱོད་པར་གདམས་པ།
རྟེན་པའི་གྲོགས་པོ་སྤྱོད་པར་གདམས་པ། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བསྟེན་
དགོས་པར་གདམས་པ། འབངས་རྣམས་སྤྱོད་ཕྱིར་ཆོས་ལ་གནས་དགོས་པར་
གདམས་པ། འབངས་རྣམས་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱོད་དགོས་པར་གདམས་པ། རྒྱལ་
ཁྲིམས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །དུག་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་
ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་པར་གདམས་པ་ལ་བདུན། ཞིང་པ་མོགས་སུ་
འཛོལ་རྣམས་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པར་གདམས་པ། རྒྱལ་པོའི་ལས་བྱེད་པའི་མི་
རྣམས་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པར་གདམས་པ། དག་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དཔུང་
རྣམས་སྤྱོད་པར་གདམས་པ། ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་སྤྱོད་པར་གདམས་པ། དབྱ་
དབབ་པ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་པར་གདམས་པ། སྤོན་པོ་མོགས་འཁོར་
གྱི་མི་རྣམས་སྤྱོད་པར་གདམས་པ། འབངས་ཐམས་ཅད་སུ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་
སྤྱོད་པར་གདམས་པའོ། །འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ་ཆ་གསུམ་པའི་བསྟུན་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟུག་བསྟུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།
 འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་མཐོང་བ་ན་དེ་སྟོལ་ཕྱིར་སྟུག་བསྟུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་
 ལ་སྟོབ་ཚུལ། རང་གསོད་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་ལའང་སྤྱིར་བཏུ་བས་དེ་སྟོལ་ཕྱིར་
 སྟུག་བསྟུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ། རང་ལལ་བར་དོར་ནས་འགྲོ་བ་
 ཉམ་ཐག་པའི་དོན་དུ་སྟུག་བསྟུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་
 པོ་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་མཐོང་བ་ན་དེ་སྟོལ་ཕྱིར་སྟུག་བསྟུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་
 པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལས་གྱི་གནས་སྐབས་ལུ་རི་
 ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ཐར་དང་སྦྱར་དེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྦྱར་བ།
 དགོན་པའི་སྤྱེལ་ཆེན་པོར་ལབྱངས་པའི་རྟོགས་བརྟོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་
 བསྟུས་དེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་དགོན་པའི་སྤྱེལ་
 ཆེན་པོར་ལབྱངས་པའི་རྟོགས་བརྟོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་
 བཞིན་དུ་སྟེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱིར་བསྟན་
 པ། རྒྱད་པར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སྟོལ་ཕྱིར་སྟུག་
 བསྟུལ་དང་ལེན་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་
 ཡོན་ཏན་གྱིར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་ལུ་ཚྭ་ཚྭ་ལ་བསྟགས་པ་དང་།
 སྟོན་པ་ལུ་ཚྭ་ཚྭ་ལ་བསྟགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྭ་ལུག་པའི་སྟོན་པས་
 བསྟགས་པ་དང་། ཚྭ་ལས་སུ་བཅད་པའི་སྟོན་པས་བསྟགས་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱད་
 པར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་སེམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སྟོལ་ཕྱིར་སྟུག་བསྟུལ་
 དང་ལེན་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྟོན་རྗེའི་ཁིང་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་།
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པའི་དོན་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ལོ། །དང་

བརྒྱད་པ་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་བྱེད་པའི་མི་དེས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་རྣམ་

སྒྲིལ་སྒྲིལ་བའི་རྒྱལ་ལ་བཞི། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་ལུ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྒྲིལ་པའི་རྒྱལ་བསྟན་པ། རྒྱལ་པོ་རི་དྲགས་གཤོར་དུ་
 མོང་བ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་སུ་ཡིན་དྲིས་པ། མི་ཉམ་ཐག་དེས་ལན་བརྒྱུད་པ།
 སྒྲིག་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་བསྟན་པའོ། །ཡེ་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པའི་བརྒྱུན་དོན་
 འོ། །

གཉིས་པ་རང་གསོད་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་པོ་ལའང་སྤྱིར་བཏུ་བས་དེ་སྒྲིལ་
 བྱིར་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ལ་སྒྲོ་བ་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྒོན་
 སྒྲོ་བ་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རི་ལྷར་མཛོད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་
 པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྒྱུར་པ། རི་དྲགས་ཤིང་རྒྱར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྒྱུད་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བརྒྱུས་ཏེ་གདམས་པ། ཡེ་ཤུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །
 གཉིས་པ་རི་དྲགས་ཤིང་རྒྱར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྒྱུད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་
 ཏན་སྒྱིར་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེས་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་
 བཟོད་པའི་སྒྲོ་བས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རི་ལྷར་མཛོད་རྒྱལ་ལོ། །
 གཉིས་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྱིར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་
 ལུག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་
 པའོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེས་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་
 བཟོད་པའི་སྒྲོ་བས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རི་ལྷར་མཛོད་རྒྱལ་ལ་བརྒྱ།
 རྒྱལ་པོ་རི་དྲགས་གཤོར་བ་ཞིག་སྒྲིགས་དེར་འོང་པ། རྒྱལ་པོ་དེས་སེམས་དཔལ་
 ཆེན་པོ་ཤིང་རྒྱ་མཐོང་ནས་གསོད་པར་འདོད་པས་རྒྱགས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་

པོ་གྲ་རྩམ་མེས་མི་ཐར་བའི་གྲོག་གཡང་ཞིག་ལ་མཚོངས་ཏེ་བྲོས་པ། རྒྱལ་པོ་
 དེ་རྟ་ཐོག་ནས་གྲོག་གཡང་དེར་ལུང་བ། མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་
 ཐུགས་བརྩེ་བས་དགོངས་པ། མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་གྲོག་གཡང་དུ་ལུང་
 བ་མཐོང་ནས་བཟོད་སྤྲུགས་མེད་པའི་སྤྱིར་རྩེ་སྤྱུས་ཏེ་གཡང་ས་དེ་ནས་འདོན་
 པར་དགོངས་པ། མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་གཞིགས་ཏེ་བྲོ་ལན་བྱས་
 པ། མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཐུག་བསྐུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་སྟོབས་བསྟེན་ནས་
 རྒྱལ་པོ་དེ་གཡང་ས་དེ་ནས་ལུང་བ། རྒྱལ་པོ་དེས་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་དང་
 ཅིང་གུས་པས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ། མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་དེ་
 ལ་ཆོས་བསྟན་པའོ། །བརྩ་བ་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་
 ལ་དུག །རང་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་བསྟེན་བཀུར་ལ་ཞུན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ། སྤྱིར་རྩེ་
 སྤྱོམ་པར་གདམས་པ། སྤྱིག་པ་སྤྱོད་པར་གདམས་པ། བཟོད་ནམས་སྤེལ་པར་
 གདམས་པ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྟོབ་དགོས་
 པར་གདམས་པ། རྒྱལ་པོ་དེས་ཀྱང་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པའོ། །ལེའུ་ཉི་ཤུ་
 ཅུ་ལུ་པའི་བསྟུས་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་ལལ་བར་དོར་ནས་འགོ་བ་ཉམ་ཐག་པའི་དོན་དུ་ཐུག་
 བསྐུལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་པོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྟོན་སྟོབ་པ་
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རི་ལྷར་མཇོང་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྐར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་
 བཞི། མཚམས་སྐར་བ། རི་དུགས་རུ་རུར་ལུངས་པའི་རྟོགས་བརྟོན་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ། དོན་བསྟུས་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུ་ཉི་མཚན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རེ་
 དུགས་རུ་རུར་ལུངས་པའི་རྟོགས་བརྟོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་

བཞིན་དུ་སྤྱི་བ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། རྟེན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ། རྟེན་པར་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱི་བ་བཞེས་པའི་ཡོན་གྱི་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱལ་
 ཡོ། །གཉིས་པ་རྟེན་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྒྲོ་
 རས་བསྟགས་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་རས་བསྟགས་པའོ། །གསུམ་པ་
 རྟེན་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱི་བ་བཞེས་པའི་ཡོན་གྱི་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་
 པའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས། འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པའི་དོན་མཛད་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་པོའི་དོན་
 མཛད་རྒྱལ་ཡོ། །དང་པོ་ལ་དུག །འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པའི་རྒྱས་བསྟུལ་བ། སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོས་མ་འཛིགས་ཤིག་ངས་བསྟུབ་པོ་ཞེས་དབུགས་འབྱིན་པར་མཛད་
 པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སྤྱི་བ་བཞེས་པའི་ཡོན་གྱི་བཟོད་པའི་སྤྱི་བས་བསྟེད་
 རས་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་དེ་རྒྱ་རས་བཏོན་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་ཉམ་ཐག་
 དེ་ལུས་ཀྱིས་བསྟོས་རས་ལམ་བསྟན་པ། མི་དེས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་
 དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་གུས་པས་བསྟོད་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་མི་དེ་ལ་གདམས་
 བག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྒྲོ་རས་བཟོད་པ་དང་།
 ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་རས་བཟོད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་པོའི་དོན་མཛད་རྒྱལ་
 ལ་བཅུ་བདུན། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་འབྱིན་ལས་བསྟུལ་ཕྱིར་བཅུན་མོའི་མི་
 ལམ་དུ་ཤར་བ། བཅུན་མོས་རྒྱལ་པོ་ལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་འཛོལ་བར་བསྟུལ་
 བ། རྒྱལ་པོས་མི་རྣམས་ལ་དྲིས་པ། སྤར་གྱི་མི་དེས་མཐོང་ཞེས་བཟོད་པ། རྒྱལ་
 པོས་མི་དེ་བྲིད་དེ་དབུང་དང་བཅས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རུ་རུ་འཛོལ་དུ་ཆས་པ།
 མི་དེས་སྤར་དང་སྤེལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དབུང་དང་བཅས་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རུ་རུ་གང་
 དུ་བཞུགས་པའི་ནགས་ཚལ་དེར་ལྷགས་པ། མི་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་སེམས་དཔལ་

ཆེན་པོ་རུ་རུ་བསྟན་པ། རྒྱལ་པོ་ཡིད་དགའ་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རུ་རུ་འཛིན་
 ཏུ་ཆས་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རུ་རུས་རྒྱལ་པོ་ལ་མིའི་སྐད་དུ་ཐེ་ཆོམ་དྲིས་པ།
 རྒྱལ་པོས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རུ་རུའི་གསུང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དད་པར་གྱུར་
 རས་ལན་བརྗོད་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མི་རན་དེ་ལ་སྐད་པ། རྒྱལ་པོས་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་སྐུ་ལ་བཀྱོན་ཞེས་དྲིས་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཐུར་
 གྱི་ལོ་རྒྱས་བརྗོད་པ། རྒྱལ་པོས་མི་རན་དེ་གསུང་པར་གཟས་པ། སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོས་མི་རན་དེ་བརྟེ་བས་བསྐྱབས་པ། རྒྱལ་པོ་ལྷག་པར་དད་པ་སྒྲིམ་ནས་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
 རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྒྲེ་བོ་མང་པོའི་དོན་མཛད་པའོ། །
 བདུན་པ་མི་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རུ་རུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རུ་རུ་
 བསྟན་ཏེ་གསོད་པར་བསྐྱལ་བའི་ཆོག་སྒྲིམ་པ་དང་། ཞིང་དམ་པ་ལ་དྲིན་ལན་
 ལོག་འཇལ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ཆོས་ལ་སྒྲིན་པར་བསྟན་པའོ། །བཅུ་
 བདུན་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྒྲེ་
 བོ་མང་པོའི་དོན་མཛད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་འབྱོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ། རྒྱལ་པོས་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕོ་བྲང་དུ་སྐྱོན་དྲངས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་
 པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་བཤད་པ་
 ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་ཆོས་
 གྱིས་ཆོམ་ནས་བཀའ་བཞེན་དུ་བསྐྱབས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་

དུག་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ། སྤྱིར་རྗེ་མེད་པའི་སྐྱོན་བཤད་པ།
 སྤྱིར་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་བཤད་པ། སྤྱིར་
 རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་འགྱུར་བར་བསྟན་པ། སྤྱིར་རྗེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་འཕེལ་བར་བསྟན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་
 གནད་མདོར་བསྟན་ཏེ་གདམས་པའོ། །ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དུག་པའི་བསྟན་དོན་
 འོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཆོས་
 ལ་ངེས་པེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སྒྲིག་ལ་མི་ལྟ་བར་པེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ། ཆོས་ལ་ངེས་པེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རང་གི་
 ལུས་དུམ་བུར་བཅད་ཀྱང་ཁྱོད་པ་མེད་པར་བཟོད་པ་མཛད་ཚུལ། ཆོས་ལ་ངེས་
 པེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྩ་འཁྱུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་མཛད་
 ནས་ཆོས་བསྟན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཆོས་ལ་ངེས་པེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་
 རང་གི་ལུས་སྒྲིག་ལ་མི་ལྟ་བར་པེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པས་སྒྲོན་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྗེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྐུར་
 ཏེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྐུར་བ། སྤེའུའི་རྒྱལ་པོར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་
 བཟོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟན་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་
 པའོ། །གཉིས་པ་སྤེའུའི་རྒྱལ་པོར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བཟོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། པེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་
 ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱད་པར་ཆོས་ལ་ངེས་པེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་སྒྲོབས་
 ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སྒྲིག་ལ་མི་ལྟ་བར་པེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཚུལ་ལོ། །གསུམ་

པ་ཁྱད་པར་ཆོས་ལ་ངེས་མེམས་གྱི་བཟོད་པའི་སྒྲིབས་གྱིས་རང་གི་ལུས་སྒྲིག་ལ་
 མི་ལྟ་བུར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་རྒྱལ་ལ་གནིས། སྤྱེའུ་མང་པོའི་དོན་མཛད་
 རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་གྱི་དོན་མཛད་རྒྱལ་པོ། །དང་པོ་ལ་དུག་ །གང་
 ཏུ་བཞུགས་པའི་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པ། སྤྱེའུ་རྣམས་
 གཞོད་པ་ལས་བསྐྱར་སྤྱིར་རྗེས་སུ་གདམས་པར་མཛད་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་
 པོའི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་རྒྱེན་ཉེ་བར་བསྐྱལ་བ། རྒྱལ་པོ་དཔུང་དང་བཅས་པ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་སྒོལ་དུ་འོང་བ། རྒྱལ་པོ་དཔུང་དང་བཅས་
 པའི་དམག་གིས་སྤྱེའུའི་ཚོགས་རྣམས་གཞོད་པའི་སྤྱོར་བ་བརྒྱམས་པ། སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོས་རང་གི་ལུས་སྒྲིག་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྤྱེའུའི་ཚོགས་རྣམས་
 འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བར་མཛད་པའོ། །

གསུམ་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་རྒྱེན་ཉེ་བར་བསྐྱལ་
 བ་ལ་གནིས། ཤིང་རྩ་གྱོ་དྲུའི་ཡལ་ག་འབབ་རྒྱལ་གཞིལ་བ་དེ་ལས་འབྲས་ལུ་
 སྒྲིན་པ་ཞིག་འབབ་རྒྱས་ཁྱེར་ཉེ་རྒྱལ་པོ་བརྩན་མོ་དང་བཅས་པ་ཁྲུས་ལྷན་པའི་
 སར་སྤྱོད་པ་དང་། འབྲས་ལུ་དའི་གཟུགས་དང་དྲིས་རྒྱལ་པོ་བརྩན་མོ་དང་བཅས་
 པ་ཡིད་སྒྲིགས་ནས་གང་ནས་བྱང་བརྟག་པའོ། །དུག་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་
 རང་གི་ལུས་སྒྲིག་ཡལ་བར་དོར་ནས་སྤྱེའུའི་ཚོགས་རྣམས་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་
 བར་མཛད་པ་ལ་ལ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སྤྱེའུ་མང་པོའི་ཚོགས་དེ་དག་
 འཛིགས་པས་ཉམ་ཐག་པར་གཟིགས་ནས་དེ་དག་སྒྲིལ་བའི་ཐབས་འཛོལ་བའི་
 སྤྱིར་དེ་རྒྱུར་མཚོངས་པ། སྤྱི་ཐག་རྒྱང་པ་ལ་དགྱིས་ཉེ་རྒྱུར་ཤིང་གི་རྒྱུར་མཚོངས་
 པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་རང་གི་ལུས་ཐམ་པར་བྱས་ཉེ་སྤྱེའུ་ཐམས་ཅན་

འཛིགས་པ་ལས་ཐར་བར་མཛད་པ། རྒྱལ་པོ་ལའོར་བཅས་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོའི་མཛད་པ་དེ་མཐོང་ནས་ངོ་མཆར་དུ་གྱུར་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་
 མཛད་པ་ངོ་མཆར་ཅན་དེ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱགས་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། ཚིག་ལྷག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱགས་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་
 ནས་བསྐྱགས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་པོ་ལའོར་བཅས་ཀྱི་དོན་མཛད་རྒྱལ་ལ་
 བདུན། རྒྱལ་པོས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གིང་ཅེ་ནས་སྤྱད་དངས་པ། སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལུས་ཉམས་དམས་པ་གསེས་ཏེ་དྲི་བ་བྱས་པ། སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོས་ལན་བཏབ་པ། རྒྱལ་པོས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་འོ་
 བརྒྱལ་བར་མཛད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་དྲིས་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེའི་ལན་
 བཛྲོད་པ། རྒྱལ་པོས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་མཛད་
 པའི་དགོས་པ་དྲིས་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 བསྟན་པའོ། །བདུན་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 བསྟན་པ་ལ་བཞི། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་རྒྱལ་ལྷས་དཔའ་པོའི་སྤྱོད་པ་
 བདག་གཞན་བཞེ་བར་རྟུག་པས་བྱགས་ཆོས་པར་བསྟན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་ལ་སློབ་མི་རྟུག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་བསྟན་པ། རྒྱལ་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོན་
 ཀྱི་མཐུ་འདི་ལྟ་བུ་གིས་པར་གྱིས་ལ་རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་གིག་ཅེས་
 ཀའ་དམས་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གཞན་དོན་རྒྱལ་ཆེན་ཆེན་གྲུབ་ནས་ཞིང་
 གཞན་དུ་གསེགས་པའོ། །ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་པའི་བསྐྱེད་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་
 དུམ་བུར་བཅད་ཀྱང་ཁྱོད་མེད་པར་བཟོད་པ་མཛད་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་

སྒྲོལ་བ་ལ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དར་སྤྱར་ཏེ་
 བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྤྱར་བ། བཟོད་པ་སྤྱར་བ་ལའང་མེས་པོའི་རྟོགས་
 བཟོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟན་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་
 པའོ། །གཉིས་པ་བཟོད་པ་སྤྱར་བའི་རྟོགས་བཟོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་
 བསྟན་པ། བྱད་པར་ཆོས་ལ་རེས་པར་སེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སྟོག་
 འཛམས་པའི་གཞོན་པ་ཆེན་པོའང་བཟོད་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །གཉིས་པ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྟོ་
 རས་བསྟགས་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོ་རས་བསྟགས་པའོ། །གསུམ་པ་
 བྱད་པར་ཆོས་ལ་རེས་པར་སེམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སྟོག་འཛམས་པའི་
 གཞོན་པ་ཆེན་པོའང་བཟོད་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་དགུ། སེམས་དཔལ་ཆེན་
 པོས་སྒྲིབ་པོ་མང་པོ་ལ་ཐན་འདྲགས་པར་མཛད་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་བཟོད་
 པའི་ཐར་ཕྱིན་སྤྱར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེན་བསྟལ་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ལའོར་བཅས་ཕྱོགས་
 དེར་ལྷགས་པ། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་རྣམས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་འོངས་
 པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་བཙུན་མོ་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པ། རྒྱལ་པོ་དེ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་རན་སེམས་སྒྲིས་ནས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་བཞོ་
 པའི་ལས་བྱས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་ཆོས་ལ་རེས་པར་སེམས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ལུས་བཅད་གྱུར་ཐུགས་ལུགས་པ་མེད་པར་བཟོད་ཅིང་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ལྷག་
 པར་བརྟེ་བར་མཛད་པ། རྒྱལ་པོ་དེས་རྣམ་སྤྲིན་མཐོང་ཆོས་ལ་ཕྱོད་པ། རྒྱལ་པོ་
 དེའི་ལའོར་རྣམས་འདྲིགས་ནས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་བཟོད་པར་གསེལ་བ།

སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སྒྲུ་བོ་ཙམ་ཐག་དེ་རྒྱམས་དཔལ་སྒྲུ་སྒྲུ་དཔལ་སྒྲུ་
 པོ་ཆེད་སྒྲུ་བསྒྲུགས་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་རྒྱམས་སེམས་དཔལ་
 ཆེན་པོའི་དྲུང་དྲུང་བ་ལ་བཞི། བཙུན་མོ་དེ་དག་ལས་བཟང་པོའི་མཐུས་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་བཟོད་པ་སྒྲུ་བའི་གནས་སྤྱིན་པ། བཙུན་མོ་དེ་དག་གིས་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་བཟོད་པ་སྒྲུ་བ་མཐོང་བ། བཙུན་མོ་དེ་དག་གིས་སེམས་དཔལ་ཆེན་
 པོ་མཐོང་ནས་དང་དེ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའོ། །བཞི་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་
 བཙུན་མོ་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་བ་ལ་བདུན། དལ་འབྱོར་དང་མི་དྲག་པ་བསམ་
 སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ། ལས་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་
 པའི་ཚུལ་བསམ་པར་གདམས་པ། ཡོན་ཏན་བསྐྱུ་བ་པར་གདམས་པ། སྤྲིག་པ་
 སྦྱོང་བར་གདམས་པ། ཞེ་སྤང་སྦྱོང་བར་གདམས་པ། བཟོད་པ་བསྟེན་པར་
 གདམས་པ། བཟོད་པའི་གདམས་དག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །ལྔ་པ་རྒྱལ་པོ་དེ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་ངན་སེམས་སྟེན་ནས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་ལ་བསྟོ་
 པའི་ལས་བྱས་པ་ལ་བདུན། རྒྱལ་པོ་དེ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་གང་དུ་བཞུགས་
 པའི་གནས་སྤྱོང་བ། རྒྱལ་པོ་དེས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བཙུན་མོ་རྒྱམས་ལ་
 ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་ནས་ཁྲོས་དེ་ཆོག་པར་བརྟོད་པ། འཁོར་རྒྱམས་གྱིས་བསྟོག་
 བྱང་མ་ལོག་པ། བཙུན་མོ་རྒྱམས་གྱིས་བསྟོག་བྱང་མ་ལོག་པ། བཙུན་མོ་རྒྱམས་
 ལྟ་ངན་སྟེན་པ། རྒྱལ་པོ་ཁོ་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་
 ཆོག་འཇམ་པོས་གདམས་པ། རྒྱལ་པོ་སྤྲིག་ཅན་དེ་ཆོས་ཆེར་ཁྲོས་ནས་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་ལ་མཆོར་གྱིས་བདད་སྟེ་གཙོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་པའོ། །དབྱར་
 པ་རྒྱལ་པོ་སྤྲིག་ཅན་དེ་ཆོས་ཆེར་ཁྲོས་ནས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ་ལ་མཆོར་

གྲིས་བདེ་བ་སྟེ་གཞི་དཔེ་ཆ་ལོ་བྱས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་པོ་དང་ཁྱི་ལམ་བྱས་པ་
 དང་། རྒྱལ་པོ་སྟེ་ཅན་གྲིས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་མཚན་གྲིས་འདེབས་པའི་
 གཞི་དཔེ་བྱས་རྒྱལ་དངོས་སོ། །དགུ་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སྟེ་པོ་ཉམ་ཐག་དེ་
 རྣམས་དབུགས་ཐུང་སྟེ་སྟུང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེད་སྟེ་བསྐྱབས་པ་ལ་གཉིས། སྟེ་པོ་
 ཉམ་ཐག་དེ་རྣམས་དབུགས་ཐུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཕྱས་ཀྱི་སྟུང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེད་སྟེ་
 བསྐྱབས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་ཕྱས་ཀྱི་སྟུང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེད་སྟེ་བསྐྱབས་པ་ལ་
 བདུན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གཞི་དཔེ་བསམ་པ་ཙམ་
 ཡང་བསྟེན་མི་རིགས་པར་བཞུང་བ། ཉམ་སྟུང་གྲིས་ཆིག་ཟེན་པ་ལ་སྒྲུབ་ཡང་
 གཞི་དཔེ་བསྟེན་མ་གདབ་མི་རིགས་པར་བཞུང་བ། གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
 སྟོན་སྟུག་བསྟུལ་ཡང་རང་ལ་ལེན་པའི་བསམ་པ་བསྟེན་དགོས་པས་གཞན་ལ་
 གཞི་དཔེ་བྱ་མི་རིགས་པར་བཞུང་བ། རང་ལ་གཞི་དཔེ་བྱེད་ལས་རན་བསགས་ཏེ་
 ཐུང་པོ་རྣམས་རང་གིས་ལན་པར་བསྟུལ་ཏེ་གཞན་ལ་ཁྲོ་པོ་མི་བྱ་བར་བཞུང་བ།
 སྟུག་བསྟུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྟེ་བ་ལེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་ཅ་བ་
 ཉོན་མོངས་ལ་དགའ་བསྟུལ་ཏེ་སྟུང་བར་བཞུང་བ། རང་ཉིད་བཞུང་པའི་ཚོགས་
 ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་ཁྲོ་བས་གཞི་དཔེ་བྱེད་དོ་ཞེས་བཞུང་བ།
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སྟུང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེད་སྟེ་བསྐྱབས་པས་ཞིང་གཞན་ཏེ་
 གཤེགས་པའོ། །ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་པའི་བསྟུལ་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཞུང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྱུལ་
 གྲིས་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་མཛད་ནས་ཆོས་བསྟན་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 སྟོན་སྟུང་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རི་ལྷར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྒྲུབ་ཏེ་

བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྒྱུར་བ། ཚངས་པར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་
 རྒྱུ་པར་བཤད་པ། རོན་བསྐྱེས་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྐྱེས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ཚངས་པར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲེབ་བཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ། སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྱུར་
 བསྐྱེས་པ། བྱང་པར་ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་
 ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་བཞོད་རྒྱུ་ལོ། །

གཉིས་པ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྱུར་བསྐྱེས་པ་ལ་གཉིས།
 ཚིག་ལྷག་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེས་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེས་
 པའོ། །གསུམ་པ་བྱང་པར་ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་གདུལ་
 བྱ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་བཞོད་རྒྱུ་ལ་གསུམ། གདུལ་བྱའི་བྱང་པར་བཤད་པ།
 རྒྱལ་པོ་ལོག་ལྷ་ཅན་རྩ་འབྱུལ་གྱིས་འདུན་པར་བྱས་པ། རྒྱལ་པོ་དེ་འདུལ་བར་
 མཛད་རྒྱུ་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་པོ་ལོག་ལྷ་ཅན་རྩ་འབྱུལ་གྱིས་འདུན་པར་བྱས་
 པ་ལ་གསུམ། སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་དེས་ཚངས་པའི་གནས་ནས་བབས་ཏེ་ཡུལ་
 ལུས་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་འདུལ་བྱུར་རྩ་འབྱུལ་གྱིས་བྱོན་པ། རྒྱལ་པོ་ཡན་
 ལག་བྱིན་གྱིས་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དང་ཅིང་གུས་པར་གྱུར་
 བས་ཇི་ལྷར་ཡོན་དྲིས་པ། སེམས་དཔལ་ཚེན་པོས་རང་གི་རང་རྒྱལ་གསུངས་
 པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱལ་པོ་དེ་འདུལ་བར་མཛད་རྒྱུ་ལ་ལྷ། རྒྱལ་པོ་དེས་ཚངས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྒྲེབ་པ་དང་རྩ་འབྱུལ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དྲིས་པ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔས་དེའི་ལན་བརྗོད་པ། འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ། དེ་ལ་མི་
 རིགས་པར་སྒྲུབ་ཚར་བཅད་པ། རྒྱལ་པོ་དེ་ལོག་ལྷ་ཞིན་སྒྲོད་རྩ་དུ་གྱུར་པ་ན་

ཆོས་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་བསྟུན་པ་ལ་གཉིས།
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་
 དུག །མདོར་རྒྱུ་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་བསྟན་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་
 བསྟུན་པ། ཆོར་བསྟན་དུན་པོའི་རྟགས་ལས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་བསྟུན་
 པ། གྲོ་རྒྱ་ཕྱིའི་རིགས་འདྲ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་
 བསྟུན་པ། མེས་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་སྦྱོང་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་
 ལས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་བསྟུན་པ། དུང་འགྲོ་སྒྲིལ་མ་ཐག་གི་སྦྱོང་པའི་
 ཁྱད་པར་ལས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་བསྟུན་པ། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་
 པར་བསྟན་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་མི་རིགས་པ་རྒྱ་བ་ཆར་
 བཅད་པ་ལ་གསུམ། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་ཕྱིར་ཚོལ་ལོག་ལྟ་
 ཅན་གྱིས་མི་རིགས་པར་སྟུང་། དེ་ལ་ནོར་གཏོང་བ་དང་མི་གཏོང་བའི་ཁྱད་པར་
 བཤད་པ། ལོག་ལྟའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་ལུ་དཔུལ་བའི་སྤྱུག་བསྟུལ་བཤད་པའི་
 སྒོ་ནས་སྒྲོ་བ་བསྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་ལོག་ལྟའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་ལུ་དཔུལ་
 བའི་སྤྱུག་བསྟུལ་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོ་བ་བསྟེན་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ།
 རྒྱུ་པར་བཤད་པ། རོན་བསྟུང་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 གང་དཔུལ་དུ་སྒྲིལ་ནས་སྤྱུག་བསྟུལ་སྦྱོང་རྒྱལ་བཤད་པ་དང་། ཆོད་པུལ་དུ་སྒྲིལ་
 བསྟུལ་སྤྱུག་བསྟུལ་སྦྱོང་རྒྱལ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོད་པུལ་དུ་སྒྲིལ་ནས་སྤྱུག་
 བསྟུལ་སྦྱོང་རྒྱལ་བཤད་པ་ལ་བརྒྱན། ཡང་མོས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྟུལ་བཤད་པ། ཐིག་
 བཀ་གི་སྤྱུག་བསྟུལ་བཤད་པ། བསྟུས་འཛོམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྟུལ་བཤད་པ། དུ་
 འབོད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྟུལ་བཤད་པ། དུ་འབོད་ཆེན་པོའི་སྤྱུག་བསྟུལ་བཤད་པ། ཆོ

པའི་རྒྱལ་བཟའ་བཤད་པ། སའ་རྩ་ཆེ་པའི་རྒྱལ་བཟའ་བཤད་པ། མཉམ་མེད་ཀྱི་
རྒྱལ་བཟའ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གནིས། ཡང་སོས་དངོས་དང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་དཔུལ་བ་བཤད་
 པའོ། །བདུན་པ་རབ་རྟུ་ཚ་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་བཤད་པ་ལ་གནིས། དེའི་ཉེ་འཁོར་
 བའི་དཔུལ་བ་རྣམས་བཤད་པ་དང་། རབ་རྟུ་ཚ་བ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 བཞི། རྩ་བོ་རབ་མེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་བཤད་པ། རོ་ཐུགས་གྱི་འདམ་དུ་ལྷུང་བའི་
 སྤྲུག་བསྐལ་བཤད་པ། མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས་སུ་ལྷུང་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་བཤད་པ།
 སྤྲུ་གྱིའི་ལམ་ལ་སོགས་པར་ལྷུང་བའི་སྤྲུག་བསྐལ་བཤད་པའོ། །ལྔ་པ་རྒྱལ་པོ་དེ་
 ཡོག་ལྷ་ཁྱི་ནས་སྤྱོད་རུང་དུ་གྱུར་པ་ན་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རྒྱལ་པོ་དེས་
 དཔུལ་བའི་གདམ་ཐོས་པས་འཛིགས་ནས་ཡོག་ལྷ་ཁྱི་སྤེ་རན་འགྱོར་མི་ལྷུང་བའི་
 ཆོས་སྤྱོད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ།
 རྒྱལ་པོ་དེས་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པའོ། །གནིས་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་
 དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ལྷ། མངོན་མཐོ་བསྐྱབ་བའི་ལམ་བསྟན་པ། དེས་ལེགས་
 བསྐྱབ་བའི་ལམ་བསྟན་པ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བསྐྱབ་བའི་ལམ་བསྟན་པ།
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་དག་སྟུན་རག་གི་ཆོག་སྟོར་དོ་མཚར་བས་བརྟོན་པ། སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་ཟིན་པ་ན་རང་གནས་སུ་བྱོན་པའོ། །ལེ་ཅུ་
 ཉེ་ལྷ་ཅུ་དགུ་བའི་བསྐྱེད་དོན་ལོ། །

པལི་པ་བཟོད་པའི་ཉམས་མེན་ལ་གདོང་ཐོབ་ནས་བདག་པས་གཞན་
གཅིག་པའི་ཉམས་ཀྱིས་གཞན་དོན་རྒྱལ་ས་ཆེན་པུ་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཐོན་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལུ་རི་རྩུབ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའ་དང་རྒྱུར་དེ་

བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྐྱར་བ། སྐྱར་པོ་ཆེར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟུང་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ། རོན་བསྐྱེས་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །
 གཉིས་པ་སྐྱར་པོ་ཆེར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྟུང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྦྱིར་
 བསྟན་པ། རྒྱད་པར་རང་གི་ལུས་ཐྱོག་ལ་མ་གཟིགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 མཛད་རྒྱལ་ལོ། །གསུམ་པ་རྒྱད་པར་རང་གི་ལུས་ཐྱོག་ལ་མ་གཟིགས་པར་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་རྒྱལ་ལ་བཞི། སྦྱིར་རྗེའི་ལུས་ཏེ་བར་ལྷགས་པ།
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སྒྲེ་བོ་ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་བྱིན་ཏེ་དབུགས་
 སྐྱར་བ། སྒྲེ་བོ་ཉམ་ཐག་རྣམས་དང་དྲི་ལན་མཛད་པ། སྒྲེ་བོ་ཉམ་ཐག་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་དུ་ལུས་གཏོང་བར་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་
 གནས་དེའི་ཉེ་ལའོར་དུ་མིའི་སྐད་ཐོས་པ། སྟོན་མེད་པའི་མིའི་སྐད་འདི་ཅི་ཞིག་
 ཡིན་སྟེ་དུ་བསམ་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་མིའི་སྐད་གང་ན་གྲག་པའི་
 ཐྱོགས་དེར་བྱོན་ནས་གཟིགས་པ་ན་མི་ཉམ་ཐག་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་བའོ། །
 གཉིས་པ་སྟོན་མེད་པའི་མིའི་སྐད་འདི་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟེ་དུ་བསམ་པ་ལ་གཉིས།
 ཆོག་ལྷག་པའི་སྟོན་ནས་བརྟུང་པ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོན་ནས་བརྟུང་
 པའོ། །གཉིས་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སྒྲེ་བོ་ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་
 བྱིན་ཏེ་དབུགས་སྐྱར་པ་ལ་གསུམ། མི་ཉམ་ཐག་དེ་དག་གིས་སྐྱར་པོ་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་མིང་པོ་ནས་འོང་བ་མཐོང་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པར་སྐྱུར་བ།
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་མི་དེ་དག་ལ་མ་འཇིགས་ཤིག་ཅེས་དབུགས་སྐྱུར་སྟེ་དྲི་བ་
 མཛད་པ། མི་ཉམ་ཐག་དེ་དག་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཐོས་པ་ཅིས་གྱིས་

དབུགས་སྒྲིམ་ནས་དང་ཅིང་གུས་པས་བཞུང་བའོ། །བཞི་པ་སྒྲེ་པོ་ཉམ་ཐག་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་གཏོང་བར་མཛད་པ་ལ་ལྟ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་མི་
ཉམ་ཐག་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་རྒྱུ་ལ་གཟིགས་པ་ན་བཟོད་གྲགས་མེད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་
ལའབྱངས་པ། མི་ཉམ་ཐག་དེ་རྣམས་ལྷ་ངམ་དགོན་པ་དེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་
བསམ་པ། མི་ཉམ་ཐག་དེ་དག་གིས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པ།
སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་མི་ཉམ་ཐག་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་གཏོང་བའི་སྒྲུབ་པ་
བརྩམས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་ལུས་བཏང་རྒྱུ་དངོས་སོ། །

གཉིས་པ་མི་ཉམ་ཐག་དེ་རྣམས་ལྷ་ངམ་དགོན་པ་དེ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་
བསམ་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞུང་བ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་
པའི་སྒྲོ་ནས་བཞུང་བའོ། །གཉིས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞུང་བ་ལ་
བཞི། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་རང་གི་ལུས་གཏོང་བར་དམ་བཅས་པ། འགོ་བ་
རིགས་དུག་གི་ནང་ནས་མི་རྣམས་གདུལ་བྱའི་མཆོག་ཡིན་པར་བསམ་ནས་མི་དེ་
དག་ལ་ཕན་འདོགས་པར་དགོངས་པ། རང་གི་ལུས་གཏོང་བའི་སྒྲིམ་པའི་ཞིང་
རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པ། སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལས་སྤྱིང་པོ་བྱུང་བར་བསམ་
པའོ། །བཞི་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་མི་ཉམ་ཐག་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་
གཏོང་བའི་སྒྲུབ་པ་བརྩམས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་མི་དེ་རྣམས་
ལ་ལྷ་ངམ་དགོན་པ་དེ་ལས་ཐར་བའི་ལམ་དང་ཟས་སྒྲིམ་རྟེན་པའི་ཐབས་བརྟན་
པ་དང་། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་མི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་གཏོང་བར་མཛད་དུ་
སྒྲིགས་པ་ན་སྒྲོན་ལམ་རི་ལྟར་མཛད་པའོ། །ལྷ་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་ལུས་
བཏང་རྒྱུ་དངོས་ལ་བརྟུན། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་

ཡུལ་འདྲར་བར་མཛད་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཡུལ་བཏང་བའི་ཆེ་ལྷན་རི་
ལྷར་བྱུང་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཡུལ་བཏང་བའི་ཆེ་དཀར་ཚུགས་ཚྱུང་བ་
རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་པ་རི་ལྷར་བྱས་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཡུལ་བཏང་བར་
འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པར་གཡོས་དེ་མཛོད་པའི་རྣམ་འབྱུང་བསྟན་
པ། མི་བདུན་བརྒྱ་པོ་དེས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཡུང་བསྟན་པ་ལྷར་བྱུང་བེ་ཆའི་
རོ་མཐོང་ནས་རི་ལྷར་ཡིན་བརྟག་པ། མི་ཉམ་ཐག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོས་བྱགས་རྗེས་མ་བཟོད་པར་ཡུལ་བཏང་བ་ཡིན་པར་རིག་ནས་ཕྱ་ངར་
བྱས་པ། མི་སྟོ་གོས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བྱགས་བཞེད་
ལྷར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ། མི་བདུན་བརྒྱ་པོ་དེ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོའི་མཐུས་ཕྱ་ངར་དགོན་པ་དེ་ལས་ཐར་པའོ། །གནིས་པ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས་ཡུལ་བཏང་བའི་ཆེ་ལྷན་རི་ལྷར་བྱུང་བ་ལ་གནིས། སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོས་ཡུལ་གཡང་དུ་པོར་བ་ལ་དཔའི་སྟོ་ནས་བཟུགས་པ་དང་། དའི་ཆེ་ས་
གཡོ་བ་ཐོགས་ལྷན་རི་ལྷར་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལོ། །དུག་པ་མི་ཉམ་ཐག་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བྱགས་རྗེས་མ་བཟོད་པར་ཡུལ་བཏང་བ་ཡིན་པར་
རིག་ནས་ཕྱ་ངར་བྱས་པ་ལ་གསུམ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གཞན་དོན་དུ་ཡུལ་
པོར་བར་རིག་པ། རྒྱལ་དེ་ལ་དད་ཅིང་གུས་བས་བསྟོད་པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
འདས་པ་ལ་མི་དེ་དག་གིས་ཕྱ་ངར་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནིས། ཆོག་ལྷག་པའི་
སྟོ་ནས་བཟོད་པ་དང་། ཆོགས་ཕྱ་བཅད་པའི་སྟོ་ནས་བཟོད་པའོ། །བདུན་པ་མི་
སྟོ་གོས་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བྱགས་བཞེད་ལྷར་བྱ་
དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་ལ་གནིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྟོ་ནས་

བརྗོད་པ་དང་། ཚེགས་ལུ་བཅད་པའི་སྒྲིམ་པ་བརྗོད་པའོ། །ལེའུ་ལུ་ལུ་ལུ་པའི་
བསྟན་པོར་ནོ། །

ཅུ་པའི་བཞི་པ་ལ་ཐར་ཕྱིན་ཐ་མ་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། བརྗོད་
འགྲུལ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། བསམ་གཏན་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ། ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་བརྗོད་འགྲུལ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲོབ་པ་ལས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ལུ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་ལྷུང་ཏེ་བཤད་པ་ལ་བཞི།
མཚམས་སྐྱར་བ། རྒྱལ་པུ་རྒྱ་བར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རྒྱལ་བར་བཤད་པ།
དོན་བསྟན་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་པུ་རྒྱ་བར་
འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རྒྱལ་བར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲེབ་
བཞེས་པའི་ཚུལ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ། ལྷན་པར་
སྤྱིར་སྟོབས་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བརྗོད་འགྲུལ་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་
ལོ། །གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ཡོན་
ཏན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་ཆགས་ཚུལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་
ཀྱི་དཔུང་གཉེན་དུ་སྐྱར་ཚུལ། ཡབ་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་ཆ་བ་དུ་དབང་བསྐྱར་ཚུལ།
རྒྱལ་སྤྱིར་སྤྱིར་པའི་ཆོ་ཆོས་འཆོལ་བ་ཉིད་ལ་བརྗོད་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལོ། །
གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔུང་གཉེན་དུ་སྐྱར་ཚུལ་ལ་
གཉིས། ཚེག་ལུག་པའི་སྒྲིམ་པ་བསྟན་པ་དང་། ཚེགས་ལུ་བཅད་པའི་སྒྲིམ་པ་
བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ལྷན་པར་སྤྱིར་སྟོབས་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
བརྗོད་འགྲུལ་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ལ་བདུན། ལྷན་སེམས་རྒྱ་བ་སྒྲོན་གྱི་ཐུགས་
བསྐྱེད་དང་སྒྲོན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱལ་ནས་སྐྱེད་མོས་ཆལ་དུ་ཕྱོན་པ། སྐྱེད་མོས་ཆལ་

བྱིན་པེ་ལེགས་སུ་ཤིན་པོ་ཀྱང་བཀྲའི་པ་ བྱང་མེམས་ལྷ་བས་གདུལ་བྱ་དུལ་
 བའི་དུས་ལ་བའ་བར་དཔོངས་ནས་ཤིན་པོ་ཀྱང་བཀྲའི་ཐང་དུ་བྱོན་པ། ཤིན་པོ་
 ཀྱང་བཀྲས་བྱང་མེམས་ལྷ་བ་ཤིན་པོའི་གནས་ཐོང་དུ་བྱེད་པ། བྱང་མེམས་ལྷ་
 བས་ཀྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དུ་རྩྱེར་བྱོན་ནས་བུམ་ཟེ་ལེགས་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོས་པ་
 བཅའ་བ། བྱང་མེམས་ལྷ་བས་སྐྱེད་ལང་ཤིན་པོའི་གནས་སུ་བྱོན་པ། བྱང་མེམས་
 ལྷ་བས་ཤིན་པོ་ཀྱང་བཀྲ་བདུལ་ཏེ་མེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་མཛད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། མེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་ལའོར་བཅས་ཅེ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་
 བྱོན་པ། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་ཅེ་བར་མཛད་པ། དེའི་ཚེ་བུམ་ཟེ་ལེགས་པར་སྐྱེ་བ་
 བླེག་མེམས་དཔལ་ཚེན་པོའི་དྲུང་དུ་སྐྱགས་པའོ། །

གཞུག་པ་ཕྱང་མེམས་རྒྱ་བས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བའ་བར་
དགོངས་ནས་མིན་པོ་རྒྱ་བྱའི་ཐད་དུ་ཕྱོན་པ་ལ་གཞུག་པ་ཕྱང་མེམས་རྒྱ་བས་
མིན་པོ་རྒྱ་བྱའི་ལོགས་ལུ་འོང་པ་ན་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་ལ་འགས་པས་
གདུལ་ཕྱོན་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དགའ་བར་སྐྱར་བ་། ཕྱང་མེམས་རྒྱ་བས་མིན་པོ་
རྒྱ་བྱའི་ལ་བཞེད་སྒྲགས་མེད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་འདུལ་བར་དཔེ་བཅས་
བ་། ཕྱང་མེམས་རྒྱ་བས་འཛིགས་པ་མེད་པར་མིན་པོ་རྒྱ་བྱའི་སྐྱར་ནས་པོ་ས་
ཉེ་ཕྱོན་པའོ། །ལ་པ་ཕྱང་མེམས་རྒྱ་བས་སྐུལ་པའི་པོ་ཕྱང་དུ་ཕྱོན་ཕྱོན་ནས་བས་
ཆེ་ལོགས་པར་སྐྱབ་པ་ཐོས་པ་བཅའ་བ་ལ་བདུན། ཕྱང་མེམས་རྒྱ་བས་བས་ཆེ་
ལོགས་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱེས་ཁྱེར་དེ་འོངས་པ་དོན་མཁུལ་པར་སྐྱེད་མོས་ཆེ་དུ་ཡུས་
པ་དུན་བ་། སྐྱེད་མོས་སྐྱེད་མོས་ལུ་ལན་ཅིག་སྐུལ་པའི་པོ་ཕྱང་དུ་ཕྱོད་ལོགས་
ཕྱས་བ་། སྐྱེད་མོས་ལུ་ལན་དེའི་སྐྱེ་མཆོད་དྲིས་བ་། ཕྱང་མེམས་རྒྱ་བས་དེའི་ལན་

བརྗོད་པ། ལྷ་དུ་མའི་བྱས་བཤད་པ། བྱང་སེམས་ལྷ་པ་རྒྱལ་པོའི་མོ་བྱང་དུ་ཚུར་
 བྱོན་ནས་བྱམ་ཐེ་ལགས་པར་སྒྲུབ་དེ་ལས་ཆོས་གསལ་དེ་དེ་མགུ་བར་བྱས་པ།
 མོས་པོའི་ཕུན་ཕོན་བཤད་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོག་ལྷན་པོའི་སྒོ་ནས་
 བརྗོད་པ། ཆོགས་ལྷ་བཅད་པོའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ། བྱང་སེམས་ལྷ་པ་ཆོས་འཕྲོལ་
 བས་ཐོས་པ་མེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིར་བཏུ་བའི་དབང་གིས་མཆི་མ་བྱུང་
 བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་དེས་ལྷ་དུ་མའི་བྱ་ལ་ལན་ཅིག་རྒྱལ་པོའི་མོ་བྱང་དུ་འགྲོའོ་
 ཞེས་བྱས་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་དུ་མའི་བྱས་བྱང་སེམས་ལྷ་པ་ལ་མཆི་མ་འབྱིན་པོའི་
 རྒྱ་དྲིས་པ་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཆི་མ་འབྱིན་པོའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་ནས་
 ཆོས་འཕྲོལ་བ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོན་ལྷན་མཉམས་པར་བྱས་ལ་སྒྲུབ་
 འདྲིང་འོང་འོ་ཞེས་གསུངས་པོ། །

དུག་པ་ཕྱད་མེས་ལྷ་པ་རྒྱལ་པོའི་ཐོ་བྱར་དུ་ཚུར་ཕྱོན་ནས་བཅུ་མེ
 ལེགས་པར་སྒྲུབ་དེ་པ་ཚོས་གསན་དེ་དེ་མཁུ་བར་བྱས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱད་
 མེས་ལྷ་པས་བཅུ་མེ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་ཚོས་གསན་པ་དང་། ཕྱད་མེས་ལྷ་
 པས་ཚོས་ཕྱོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚེད་པ་དང་བཀུར་སྟེ་རྒྱ་ཆེན་པོས་
 མཆོད་པའོ། །བདུན་པ་ཐོས་པའི་ཐན་ཡོན་བཤད་པ་ལ་ལ། ཕྱད་མེས་ལྷ་པས་
 ཚིགས་བཅད་རེ་རེ་ལའང་གསེར་ཁྲར་ཕྱོད་ཕྱོད་བྱལ་བ་མེགས་ཚོས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་
 ལོངས་ཕྱོད་ཐམས་ཅད་བདད་བཅུ་པ་རྒྱལ་པོས་མ་བཟོད་པའི་ཚིག་སྒྲུལ་པ།
 ཕྱད་མེས་ལྷ་པས་ཚོས་ཚིགས་བཅད་རེ་རེ་ལའང་རིན་ཐང་མེད་པར་བརྟན་པ།
 ཚོས་ཐོས་པའི་ཐན་ཡོན་མདོར་བརྟན་པ། ཐོས་པའི་ཐན་ཡོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 ཐོས་པའི་ཐན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བརྟན་པའོ། །ལྷ་པ་ཐོས་པའི་

ཡན་ཡོན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ལ་བཞི། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡན་
 ཡོན་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ཡོན་བཤད་པ་རྣམས་
 ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ། ཡན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་ལ་མཚན་པ་
 དེས་པར་བགྱིད་དགོས་པའི་དོན་བསྟུ་བ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ལ་སྤྱིའི་པོ་མེད་པར་བསྟན་
 པའོ། །དུག་པ་བྱང་སེམས་རྒྱ་བས་སྒྲར་ཡང་སྤྱིན་པོའི་གནས་སུ་བྱོན་པ་ལ་
 གཞིས། བྱང་སེམས་རྒྱ་བ་སྤྱིན་པོའི་གནས་སུ་འབྱོན་པར་ཆས་པ་ན་ཡབ་རྒྱལ་
 པོས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྒྱ་བས་བདེན་པ་
 བསྟུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་ནས་གཅིག་པུ་སྤྱིན་པོའི་གནས་སུ་བྱོན་
 པའོ། །བདུན་པ་བྱང་སེམས་རྒྱ་བས་སྤྱིན་པོ་རྒྱང་བཟླ་བདུམ་དེ་སེམས་ཅན་མང་
 པོའི་དོན་མཛད་པ་ལ་བརྟུག་སུམ། བྱང་སེམས་རྒྱ་བ་འཁོར་མེད་པར་གཅིག་པུར་
 སྤྱིན་པོའི་གནས་སུ་འབྱོན་པ་མཐོང་ནས་སུ་དྲ་སའི་བྱང་མཚར་དེ་དང་པ་སྦྱེས་པ།
 བྱང་སེམས་རྒྱ་བས་སུ་དྲ་སའི་བྱ་ལ་ངའི་ལུས་འདོད་ན་མོ་གིག་ཅེས་གསུངས་པ།
 སུ་དྲ་སའི་བུས་བྱང་སེམས་རྒྱ་བ་ལ་བུམ་ཟེ་ལས་ཐོས་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་ལྟོན་
 པར་བསྟུལ་བ། བྱང་སེམས་རྒྱ་བས་སུ་དྲ་སའི་བྱ་ལ་སྦྱོད་པ་རན་པ་ཁྱོད་འདྲ་བ་
 ལ་ཆོས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཞེས་སྦྱོས་པ། སུ་དྲ་སའི་བུས་དེའི་ལན་གསལ་བ། བྱང་
 སེམས་རྒྱ་བས་སུ་དྲ་སའི་བྱའི་ཆོག་ལ་ལན་གསུངས་པ། སུ་དྲ་སའི་བུས་བྱང་
 སེམས་རྒྱ་བ་སྤྱིན་པོའི་གནས་སུ་འོང་བ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་མི་མཁས་སོ་
 ཞེས་བརྗོད་པ། བྱང་སེམས་རྒྱ་བས་དེའི་ལན་གསུངས་པ། སུ་དྲ་སའི་བུས་བྱང་
 སེམས་རྒྱ་བ་ལ་ཐོག་ལའང་མི་ལྟ་བར་བདེན་པ་བསྟུང་བའི་རྒྱ་དྲིས་པ། བྱང་
 སེམས་རྒྱ་བས་བདེན་པ་བསྟུང་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ། སུ་དྲ་སའི་བུས་དང་

པ་ཆེན་པོས་བྱང་སེམས་རྒྱ་པ་ལ་འཆི་བས་མི་འཇིགས་པའི་རྒྱ་རྒྱས་པ། བྱང་
 སེམས་རྒྱ་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་དགོངས་ཏེ་རང་གི་སྨྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་
 བརྒྱགས་པ། བྱང་སེམས་རྒྱ་པས་སྟ་དུ་མའི་བུ་སྨྱོད་རུ་དུ་བྱུར་པ་ན་ཆོས་བསྟན་
 རས་འདུལ་བར་མཛད་པའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་བྱང་སེམས་རྒྱ་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་དགོངས་ཏེ་རང་གི་
 སྨྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་བརྒྱགས་པ་ལ་གསུམ། དབང་མེད་དུ་འཆི་བ་ལ་གང་གིས་
 བྱང་ཐན་པ་མེད་པ། སྟོག་པ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་འཆི་བས་འཇིགས་པར་བསྟན་
 པ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉིད་འཆི་བས་མི་འཇིགས་པར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཉིད་འཆི་བས་མི་འཇིགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 སྨྱོན་པའི་པར་ཕྱིན་རྟོགས་པར་མཛད་པས་འཆི་བས་མི་འཇིགས་པར་བསྟན་པ།
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་རྟོགས་པར་མཛད་པས་འཆི་བས་མི་འཇིགས་པར་
 བསྟན་པ། པར་ཕྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་དང་བྱུང་པར་ཐུག་ལས་བྱུང་བའི་བཅོད་
 རམས་ཀྱི་གཞི་བདུན་རྒྱ་ཆེར་བརྒྱབས་པས་འཆི་བས་མི་འཇིགས་པར་བསྟན་
 པའོ། །བཅུ་གསུམ་པ་བྱང་སེམས་རྒྱ་པས་སྟ་དུ་མའི་བུ་སྨྱོད་རུ་དུ་བྱུར་པ་ཆོས་
 བསྟན་ནས་འདུལ་བར་མཛད་པ་ལ་དུག །སྟ་དུ་མའི་བུས་བྱང་སེམས་རྒྱ་པས་
 རྒྱལ་ལྷས་ཀྱི་སྨྱོད་པ་བཟང་པོ་རྣམས་བརྒྱགས་པ་ཐོས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
 རྒྱས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ། བྱང་སེམས་རྒྱ་པས་སྟ་དུ་མའི་བུ་ལ་
 ཆོས་ཐོས་པར་འདོད་ན་ཆོས་ཉན་པའི་ཀུན་སྨྱོད་རྣམས་ལེགས་པར་བྱ་དགོས་སོ་
 ཞེས་གདམས་པ། སྟ་དུ་མའི་བུས་ཆོས་ཉན་པའི་ཀུན་སྨྱོད་ཀུན་སྨྱོད་ལེགས་པར་

དག་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་པར་གསོལ་བ་བཅུ་པ། བྱང་མེམས་རྒྱ་བས་སྤྱ་
 སའི་བྱ་ལ་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྤྱ་སའི་བྱས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སྤྱ་དྲན་པའི་
 གྱས་པ་ཆེན་པོས་ཅི་འབྱོར་པའི་ཡོན་ལུས་པ། བྱང་མེམས་རྒྱ་བས་སྤྱེ་བོ་ཉམ་ཐག་
 མང་པོ་མན་བདེ་ལ་བཀོད་པའོ། །ལྷ་པ་སྤྱ་སའི་བྱས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སྤྱ་དྲན་
 པའི་གྱས་པ་ཆེན་པོས་ཅི་འབྱོར་པའི་ཡོན་ལུས་པ་ལ་དག། །སྤྱ་སའི་བྱས་བྱང་
 མེམས་རྒྱ་བ་ལ་ཆོགས་སྤྱ་བཅད་པ་རེ་རའི་ཡོན་དུ་ཅི་བཞེད་པའི་དམ་པ་རེ་རེ་
 འབུལ་ཞེས་ཞུས་པ། བྱང་མེམས་རྒྱ་བས་སྤྱ་སའི་བྱ་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་ལས་
 རྟོག་ཏུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་པ་སྤྱོད་མི་ཞུས་སོ་ཞེས་སྤྱོད་བར་མཛད་པ།
 སྤྱ་སའི་བྱས་རང་རྟོག་ལའང་མི་ལྟ་བར་དམ་པ་བཞི་རེས་པར་འབུལ་ཞེས་ཞུས་
 པ། བྱང་མེམས་རྒྱ་བས་ཅིས་གྱང་དམ་པ་བཞི་འབུལ་ན་བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་
 ལ་གནས་པ་ཐོགས་དམ་པ་བཞི་ཕྱིན་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ། སྤྱ་སའི་བྱས་མི་
 ག་ཟ་བ་སྤྱོད་མི་ཞུས་པས་དེའི་ཆབ་ཏུ་དམ་པ་གཞན་ཞིག་འབུལ་བར་ཞུས་པ།
 བྱང་མེམས་རྒྱ་བས་མི་ག་ཟ་བ་མ་སྤྱངས་ན་གཞན་གསུམ་ཡང་བསྤྱང་མི་ཞུས་སོ་
 ཞེས་གདམས་པ། སྤྱ་སའི་བྱས་དེའི་ལན་གསོལ་བ། བྱང་མེམས་རྒྱ་བས་མི་ག་
 ཟ་བའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ནས་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་ལས་རྟོག་ཏུ་
 གཞུག་བར་མཛད་པ། སྤྱ་སའི་བྱས་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་དམ་བཅས་
 པའོ། །ལེ་ལུ་སྤྱུ་ཕུ་ཅུ་གཅིག་པའི་བསྐྱས་དོན་མོ། ॥   ॥

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ལ་སློབ་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤོན་སློབ་པ་
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྤྱི་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་
 བཞི། མཚམས་སྤྱར་པ། རྒྱལ་བུ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་བརྗོད་རྒྱས་

པར་བཤད་པ། དོན་བསྟན་ཏེ་གདམས་པ། ལེའུ་མཚན་བསྟན་པོ། གཉིས་
 པ་རྒྱལ་ལུ་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་བརྟོག་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་གསུམ།
 བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་རྒྱལ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་
 བསྟན་པ། བྱད་པར་དབེན་པར་བསམ་གཏན་སྟོམ་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལོ། །
 གཉིས་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། བསྟན་
 རམས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་འབྱོར་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟན་པ། བྱིར་ནང་གི་
 ཉེར་འཆོལ་ས་བསྐྱེད་བྱིར་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱིས་གཅེས་པར་བསྐྱེད་པ། བྱི་ནང་
 གི་ཉེར་འཆོལ་ས་ཉེ་བར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཐུས་སྤྱོད་པོ་ཀུན་གྱིས་གུས་པའི་
 གནས་སུ་བྱུར་པོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྟོན་མ་བསྟན་པ་དང་།
 ཆོག་མ་བསྟན་པའི་སྟོན་མ་བསྟན་པོ། །བཞི་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཐུས་སྤྱོད་པོ་
 ཀུན་གྱི་གུས་པའི་གནས་སུ་བྱུར་པ་ལ་གཉིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྟོན་མ་བསྟན་པ་
 དང་། ཆོག་མ་བསྟན་པའི་སྟོན་མ་བསྟན་པོ། །གསུམ་པ་བྱད་པར་དབེན་
 པར་བསམ་གཏན་སྟོམ་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་ཀྱི་རྒྱ་
 ཆོག་སྤྱོད་པ་དང་། དབེན་པར་བྱོན་ནས་བསམ་གཏན་སྟོམ་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་
 ལ་དགུ། ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐུས་ཀྱི་སྤྱི་དཔེ་དུས་ལྟོན་གཟིགས་སུ་བྱོན་པ།
 དགའ་ལྟོན་གཟིགས་པ་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་དུ་སྟོང་བ། འཁོར་བར་ཡིད་
 བརྟན་མེད་པའི་རྒྱལ་བསམ་པ། བྱིད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་པའི་རེས་
 འབྱུང་གིས་བསྐྱལ་ཏེ་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཡབ་ལ་
 གསོལ་བ། ཡབ་རྒྱལ་པོས་ཁྱིམ་དུ་གནས་པར་གསོལ་བ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་
 འཆོལ་ས་འཛིགས་ནས་ཁྱིམ་དུ་མི་གནས་པར་གསུངས་པ། འཆོལ་ས་ཉེན་པ་

སྒྲིམ་ཚུལ་ཀྱིས་པར་བསྐྱར་པ། ཡཔ་ཀྱལ་པོས་དཔེར་པའི་གནས་སུ་འཛིན་པ་ལས་
 མི་ཐར་བས་ཁྱིམ་དུ་གནས་པར་གསོལ་བ། མེས་པོ་དཔེར་ཆེན་པོས་ཁྱིམ་ན་
 གནས་པའི་སྒྲོན་དར་རབ་དུ་བྱུང་པའི་པམ་ཡོན་ཀྱིས་པར་བཤད་ནས་ཤེས་པར་
 རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་དཔེར་པར་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་དུ་འགྲོའི་ནེས་ཐག་བཅད་པའོ། །
 གསུམ་པ་འཁོར་བར་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ་པ་ལ་བརྟུན། ལས་ཉོན་
 གྱིས་འདུ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཚུལ་སྒྲིར་བསྐྱར་པ། ཤེས་པར་
 འཛིན་ཞིང་གི་ནས་གར་སྒྲེལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཚུལ་བསམ་པ། སྒྲིན་ལྟར་མི་
 ཉག་པའི་ཚུལ་བསམ་པ། འབབ་ཚུ་ལྟར་མི་ཉག་པའི་ཚུལ་བསམ་པ། རྒྱུར་ལྟར་མི་
 ཉག་པའི་ཚུལ་བསམ་པ། མི་ལྟར་མི་ཉག་པའི་ཚུལ་བསམ་པ། སྤྱིད་པའི་ཕུན་
 རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱུད་པས་རྟུན་པའི་ཚུལ་བསམ་པ། དེ་ལྟར་བསམ་
 པས་ཀྱི་མུ་དཔེ་དགའ་སྒྲོན་ལ་ཆགས་པ་ལོག་ནས་ནང་དུ་ཤེས་འབྱུང་སྒྲིམ་པ་ལ་
 བཞུགས་པའོ། །བདུན་པ་འཛིན་པ་མི་ཉག་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་ཀྱིས་པར་བསྐྱར་པ་ལ་བརྟུ་
 དུག །ཤེས་པར་འཛིན་པས་ཆོའདི་ལ་མ་ཆགས་པར་ཆོས་བྱ་དགོས་པར་བསྐྱར་པ།
 ཀྱལ་པོའི་དམག་དཔུང་གིས་འཛིན་པདག་བརློག་མི་ཐུབ་པར་བསྐྱར་པ། སྤང་ཆེན་
 སྒྲིམ་པས་འཛིན་པདག་བརློག་མི་ཐུབ་པར་བསྐྱར་པ། དཔེར་བོ་རྣམས་ཀྱིས་འཛི་
 བདག་བརློག་མི་ཐུབ་པར་བསྐྱར་པ། མེད་གེ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་པདག་བརློག་མི་
 ཐུབ་པར་བསྐྱར་པ། དཔེར་ཆེན་པོར་གཉགས་པའི་ཀྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་པདག་
 བརློག་མི་ཐུབ་པར་བསྐྱར་པ། རྒྱལ་ནག་ཆེན་པོ་འཛིན་གསུ་རུང་བས་ཀྱང་འཛི་
 བདག་བརློག་མི་ཐུབ་པར་བསྐྱར་པ། རྒྱགས་དང་སྒྲོན་ལ་མོགས་པའི་རུས་པས་
 འཛིན་པདག་བརློག་མི་ཐུབ་པར་བསྐྱར་པ། སྤང་ཆེན་པོས་ཀྱང་འཛིན་པདག་བརློག་

མི་ཐུབ་པར་བསྟན་པ། མེད་མོའི་སྟོབས་ཅན་སྟག་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆི་བདག་
བརྒྱུག་མི་ཐུབ་པར་བསྟན་པ། འབྲུང་པོ་འཛིགས་རུ་དག་གིས་ཀྱང་འཆི་བདག་
བརྒྱུག་མི་ཐུབ་པར་བསྟན་པ། འཛིག་རྟེན་བསྐྱུ་བའི་རྒྱུ་མ་མཁན་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱིས་ཀྱང་
འཆི་བདག་བསྐྱུ་མི་ཐུབ་པར་བསྟན་པ། རྟགས་དང་རྒྱུ་ཀྱི་མཐུས་འཆི་བདག་
བརྒྱུག་མི་ཐུབ་པར་བསྟན་པ། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པའི་རིག་སྟགས་འཆར་
རྒྱུ་མཉམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆི་བདག་བརྒྱུག་མི་ཐུབ་པར་བསྟན་པ། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མཐུ་
ཆེན་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆི་བདག་བརྒྱུག་མི་ཐུབ་པར་བསྟན་པ། དེས་པར་འཆི་
བའི་རྒྱལ་པོས་མ་ཉམས་ཆོ་འདོད་བྱ་བ་གང་ལའང་མ་ཆགས་པར་དཔེན་པར་ལམ་
སྟོམ་དུ་འབྱོར་བར་ཐག་བཅད་པའོ། །

དགུ་བ་མཉམས་དཔལ་ཆེན་པོས་བྱིས་ན་གནས་པའི་སྟོན་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་
བའི་པན་ཡོན་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་དེས་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་དཔེན་པར་བསམ་
གཏན་སྟོམ་དུ་འབྱོར་ཞེས་ཐག་བཅད་པ་ལ། དུག་ཆོས་རྒྱུ་དག་བྱས་པ་དང་མ་
བྱས་པ་གཉིས་འཆི་ལུགས་མི་གཅིག་པར་བསྟན་པ། བྱིས་ན་གནས་པའི་ཉེས་
དམིགས་བཤད་པ། དཔེན་པར་གནས་པའི་པན་ཡོན་བཤད་པ། སྟོན་ཞིའི་
ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཁོ་ནའི་མཐུ་ལ་སྟོས་པར་བསྟན་པ། ལས་དཀར་
ནག་གི་འབྲས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། མཉམས་དཔལ་ཆེན་པོས་ཡབ་ལ་གནང་བ་
ལྷས་ཏེ་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དཔེན་པའི་ནགས་སུ་བྱོན་
པའོ། །ལེའུ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པའི་བསྟན་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་ལ་གཉིས། དོན་དམ་རྟེན་འབྲེལ་གནས་
ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྟ་ལྟོས་ཤིང་གསལ་པོ་ལྟོས་ལྟོས་ལོ། ། དང་པོ་དོན་
 དམ་རྟེན་འབྲེལ་གནས་ལུགས་རྟེན་གསལ་པོ་ལྟོས་ལྟོས་ལྟོས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རི་ལྷོ་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་
 དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཚམས་སྦྱར་བ། མ་ཅེ་ཤོད་ཀྱི་བྱ་མཆོག་ཏུ་
 འབྱུངས་པའི་རྟེན་གསལ་བཟོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱེས་ཏེ་གདམས་པ།
 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །གནིས་པ་མ་ཅེ་ཤོད་ཀྱི་བྱ་མཆོག་ཏུ་འབྱུངས་པའི་
 རྟེན་གསལ་བཟོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་བཞེས་པའི་
 རྒྱལ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྦྱར་བསྟན་པ། རྟེན་པར་བཟོད་པའི་
 རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟེ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་སྟོ་སྟོར་རྟེན་པའི་ལྟོས་ལྟོས་ལྟོས་
 དབྱེད་ནས་སྟེན་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བར་མཛད་རྒྱལ་ལོ། །གནིས་པ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྦྱར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཆོག་ལུག་པའི་སྟོ་
 བས་བསྟུགས་པ། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོ་ནས་བསྟུགས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་
 པོ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དུང་འབྱོའི་སྟེ་བ་འཛོན་པ་མདོ་ལས་གསུངས་
 རྒྱལ་ལོ། །གསུམ་པ་བྱུང་བར་བཟོད་པའི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྟེ་བ་མེད་པའི་
 རྒྱལ་ལ་སྟོ་སྟོར་རྟེན་པའི་ལྟོས་ལྟོས་ལྟོས་དབྱེད་ནས་སྟེན་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་
 བསྐྱར་བར་མཛད་རྒྱལ་ལ་དུག །སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་སྦྱར་དུ་རྟེན་གསལ་
 པའི་སྟེན་བསྟེ་བ་སྦྱར་བའི་གནོད་བྱེད་ཅེ་བར་ལྷགས་པ། གནོད་བྱེད་སྟེ་འདྲེ་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་གྲུལ་ཀ་རི་ལྷོ་མ་བྱས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་སྟོ་སྟོར་རྟེན་
 པའི་ལྟོས་ལྟོས་ལྟོས་དབྱེད་ནས་སྟེན་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བ། དཀར་
 རྟེན་སྟེ་བའི་གནོད་སྦྱོར་ཞིག་གིས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་ཉམས་སད་ཀྱི་རྒྱུ་

པ་བྱས་པ། མེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གནོད་སྤྱིན་དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 བསྟན་པ། གནོད་སྤྱིན་དེ་དང་ནས་བསྟགས་པ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནིས།
 ཆོག་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་དང་། ཆོགས་ལྷ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་
 པའོ། །གསུམ་པ་མེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སྐོར་མོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དབྱང་
 རས་ཀྱིན་ངན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་པ་ལ་གནིས། ཆོག་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་
 བསྟགས་པ་དང་། ཆོགས་ལྷ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟགས་པའོ། །བཞི་པ་དཀར་
 རྟོགས་སྦྱོར་པའི་གནོད་སྤྱིན་ཞིག་གིས་མེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་ཉམས་སད་གྱི་དྲོ་
 པ་བྱས་པ་ལ་གསུམ། དཀར་རྟོགས་སྦྱོར་པའི་གནོད་སྤྱིན་གྱིས་མེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་ལ་སྦྱེའུ་ངན་པ་འདིས་འདི་ཙམ་གྱི་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་ལན་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་
 ཞེས་དྲིས་པ། སྦྱེའུ་ངན་པ་འདི་ལ་གནོད་ལན་བྱ་དགོས་སྟེ་ཞེས་བསྟུལ་བ།
 གནོད་བྱེད་ལ་ལན་མ་བྱས་ན་གནོད་པ་རྩེ་འཕེལ་དུ་འགྱེའོ་ཞེས་བརྗོད་
 པའོ། །ལྔ་པ་མེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གནོད་སྤྱིན་དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 བསྟན་པ་ལ་བདུན། གནོད་བྱེད་ལ་བཞོད་པ་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ། གནོད་
 བྱེད་ཉམ་རྒྱུད་ལ་བཞོད་པ་མ་བྱས་ན་བཞོད་པ་འབྱུང་དཀའ་བར་བསྟན་པ།
 བཞོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་ཡོན་
 ཏན་དེ་ཉམས་པར་བྱ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ། འདི་བྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་བ་འབྱུང་
 པའི་རྒྱ་བཞོད་པ་ཡིན་པས་བཞོད་པའི་རྒྱ་ལ་མེམས་འབྱུག་པར་མི་རིགས་པར་
 བསྟན་པ། ཀྱིན་ངན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་རྒྱལ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་ཆོས་
 བཤད་པ་ལ་གནོད་སྤྱིན་གྱིས་ལན་གསེལ་བ། དེ་ལ་མེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་རྒྱ་
 འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་བསྟན་ནས་བཞོད་པའི་གདམས་ངག་བཤད་པའོ། །

དྲུག་པ་གཙོད་སྒྱིན་དེ་དང་ནས་བསྐྱུགས་པ་བྱས་པ་ལ་གསུམ། ཚིག་ལྷུག་པའི་སྒོ་
ནས་བསྐྱུགས་པ་བརྒྱུད་པ། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱུགས་པ་བརྒྱུད་པ།
སྤེལ་འོ་གཙོད་པ་ལས་བརྒྱུག་པར་བྱས་པའོ། །ཡེ་ལུ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་བསྐྱུས་
དོན་ལོ། ॥

གནིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྟུང་ལ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒོན་སྒྲོབ་པ་ལས་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་བཞི།
མཚམས་སྦྱར་བ། བྱ་ཤིང་རྟ་མོར་འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྒྱུད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
དོན་བསྐྱུས་ཏེ་གདམས་པ། ཡེ་ལུའི་མཚན་བསྐྱར་པའོ། །གནིས་པ་བྱ་ཤིང་རྟ་མོར་
འབྱུངས་པའི་རྟོགས་བརྒྱུད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བསམ་བཞིན་དུ་སྒྲེབ་
བཞེས་པའི་ཚུལ། སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྦྱིར་བསྐྱར་བ། བྱད་པར་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་
ལོ། །

གནིས་པ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྦྱིར་བསྐྱར་པ་ལ་བཞི།
རང་གི་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིག་ཆགས་ལ་གཙོད་པ་སྒྲོང་བར་མཛད་པ། རུང་མཐུན་
གྱི་འཛོལ་བ་ཅི་རིགས་པས་ཚིག་པར་མཛད་པ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འཚམ་གྱི་དོན་མཛད་པ། ལྷག་པར་རང་གི་ཉེ་འཁོར་ན་
གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་མགོན་མཛད་པའོ། །གསུམ་པ་བྱད་པར་ཐབས་
ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་ལ་
བརྟུབ་ཞི། སེམས་དབང་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་པ་བསྐྱུད་དང་སྒྲོན་ལས་གྱི་མཐུས་ཚིགས་

རྒྱལ་སྐོར་ཆོག་པའི་ཆེན་མོར་རྒྱུ་ཉེ་བར་གཟིགས་པ། མེད་གོ་ཉམ་
ཐག་པ་ལ་སྟག་བསྐལ་པའི་རྒྱ་དྲིས་པ། མེད་གོ་ཉམ་ཐག་པ་དེ་དབུགས་དབྱུང་
བར་མཛད་པ། མེད་གོ་ཉམ་ཐག་པ་དེས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་
བདེ་བ་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་ཐབས་མཁས་པས་མེད་གོ་ཉམ་ཐག་པ་དེའི་
སྟག་བསྐལ་གྱི་ཟུག་རྩ་བསལ་བ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
ཤེས་རབ་བྱུང་བར་ཅན་དེ་ལ་ཆོག་སྟེ་ཡུ་བཅད་པའི་རྩོམ་སྟེང་བསྟགས་པ། བདག་
པལ་གཞན་གཅེས་འཕྱོངས་པའི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་མཐུན་པའི་
རྒྱལ་ལ་བསྟགས་པ། མེད་གོ་སྟག་བསྐལ་གྱི་ཉམ་ཐག་པ་ལས་ཐར་པ། སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོས་དགོས་པའི་དབང་གིས་མེད་གོ་ལ་ཟས་བསྐྱངས་པ། མེད་གོ་དེས་
དྲིན་གཞོ་མེད་པར་བྱུང་གསོད་དང་བརྒྱས་པ་ཆེར་བྱས་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་
པོས་རང་ལ་བརྒྱས་པ་ལ་ཁྱོ་བ་མེད་པར་བཟོད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ། དཀར་
ཕྱོགས་སྟོང་བའི་ལྷ་ཞིག་གིས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་ཉམས་སད་བྱས་པ།
སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་གཞན་གྱིས་བསྐལ་ཡང་ཕྱིག་པ་མི་སྟོང་པར་བྱིར་མི་ཕྱོག་
པའི་དྲགས་བསྟན་པ། དཀར་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་ལྷ་དེས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལ་
དད་ཅིང་གུས་པས་བསྟགས་པ་བྱས་པའོ། །

བརྒྱ་གསུམ་པ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་གཞན་གྱིས་བསྐལ་ཡང་ཕྱིག་པ་མི་
སྟོང་པར་བྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་དྲགས་བསྟན་པ་ལ་བརྒྱད། བྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་སེམས་
དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཆེན་ཅི་བྱུང་ཡང་རང་གི་རང་བཞིན་བཟང་པོ་མི་ཉམས་པར་
བསྟན་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་གཞོད་པ་ཅི་བྱུང་ཡང་སེམས་མི་འབྲུག་
པར་བསྟན་པ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལན་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་རེ་བ་

མི་མཆོད་པར་བསྐྱེད་པ། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་
 དེས་པར་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པ། ལན་ལ་རེ་བས་ཕན་འདོགས་བྱེད་པ་ནི་ཁུ་ལོན་
 གཏོང་བ་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱེད་པ། གཞོད་ལན་དུ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ནི་ཐེག་པ་
 ཚེན་པོའི་རྒྱལ་ལས་ཉམས་པར་བསྐྱེད་པ། དྲིན་ལན་ལོག་མཆའ་བྱེད་པ་སྟིང་
 རེའི་གནས་སུ་བསྐྱེད་པ། མེམས་ཅན་སྤྲོས་པ་བྱེད་པར་པ་དག་དང་མི་འབྲོགས་
 པར་བསྐྱེད་པའོ། །ལེུས་མ་རྩ་རྩ་བཞི་པའི་བསྐྱེད་དོན་ནོ། །

གཞུག་པ་མཛད་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཞིས། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་
མཛད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ལོ་ལྟ་གང་གིས་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་བཤད་
པའོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཁས་མཆོག་དབང་པོས་མཛད་པའི་སྐྱེས་རབས་ལོ་
བཞི་པའི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཐེག་ཆེན་གསལ་བའི་སྦྱོན་མེད་བསྐྱར་དོན་བྱང་
དུ་སྐྱར་བ་འདི་ཡང་སྐྱེས་རབས་ལོ་བཞི་པའི་ཟབ་བཤད་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
བཟུང་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་དགོ་སྒྲོང་ཡོ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་
གྲིང་དུ་སྐྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུང་པའི་བསྐྱར་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་
འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། ॥

༡༡། །བསྟོན་པ་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་པ་གད་ལམ་བཟང་
གསལ་བྱེད་རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས། །

རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཐུག་འཇལ་ལོ། །བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་
སྟུང་བྱ་གསལ། མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་པ་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྟུ་ནི་
གིན་དུ་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་གནས་ཀྱང་བདུད་སྡེའི་སྟོང་ལ་འཛིགས་བསྐྱེད་མཐོང་བ་
ཅམ་གྱིས་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་ཆང་ཆིང་མ་ལུས་སྟེག། བོས་ན་མི་
མཐུན་མེད་པ་དུག་རྩའི་དབྱངས་ལྷན་གསུང་ནི་གིན་དུ་འཇམ་ཞིང་ཀུན་ལ་ཕན་
པར་སྟོན་ཡང་ལོག་སྟུའི་གྲོད་འགུམ་བཅས་དང་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་བོའི་ཉེས་
སྟོད་ཆང་ཆིང་མ་ལུས་སྟེག། །བསམ་ན་མི་མཐུན་མེད་པ་མཆོད་བརྟེ་ལྷན་པའི་
ཐུགས་ནི་གིན་དུ་ཞི་ཞིང་ཀུན་ལ་ཕན་དགོངས་སྟོམས་པར་གནས་ཀྱང་ཡིད་
ལྷབས་སྟོང་ནི་འདར་བྱེད་འཁོར་བའི་འཁྲི་བྱིང་རན་རྟོག་ཆང་ཆིང་མ་ལུས་སྟེག། །
རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཆེས་ལྷག་ཟླ་མེད་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་
དབང་པོར་སྟོ་གསུམ་གསུམ་པས་བདུད་ནས་མཁས་མཆོག་དཔལ་པོའི་གཞུང་
མཆོག་གཏ་བརྩུ་གཏི་ཀ་ཡི་དོན་འགྲེལ་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ལས། དགེ་སྟོང་མང་དུ་བོས་པ་ནི། །དེ་
ཡི་ཆེན་འབྱུང་འགྲུར་པ། །མ་ཁོལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་སྟེ། །ང་ནིང་གི་ནི་བསྟོན་བྱེད་

པ། རི་བཞིན་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་ནི། རི་ལྷ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་ལྷུང་། ཀྱུན་
 བས་སེམས་ནི་རབ་དང་ཞིང་། ལངས་རྒྱས་རྒྱམས་ཀྱི་བསྐྱེད་ལ་དང་། བསྐྱེད་
 དགའི་སྒྲགས་ནི་རབ་གྲུབ་ཅིང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ནི། ཡོན་
 ཏན་ལྷན་ཞིང་རྩྭ་ཁྲིམས་ལྷན། ལང་དུ་ཐོས་གིང་ཆོས་ཀྱང་སྒྲ། འདྲ་འགྲོར་
 ཐོན་ནི་གྲུར་པ་ན། རང་ཡི་བསྟོད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲ། ཞེས་དགའ་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་
 པའི་ཁབ། འོད་མའི་ཆལ་གྱིས་སྟེང་དུ། སྟོབ་མའི་ཆོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ།
 རི་ལྷ་བ་བདེ་བར་བཞུགས་པ་ན། རེར་ནི་བྱ་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་པས། རང་ལ་
 སེམས་ནི་རབ་དང་བྱས། སེམས་ནི་རང་ལ་དང་བྱས་པས། ལུས་ཞིག་ནས་ནི་
 མཐོ་རིས་མོང་། ལྷ་རྒྱམས་ལས་ནི་གི་འཕོས་ནས། མི་རྒྱམས་ནང་དུ་ཉེ་བར་
 སྟེ། མི་ཡི་ནང་དུ་སྟེས་ནས་ཀྱང་། རང་ཡི་བསྐྱེད་ལ་རབ་དུ་ལྷུང་། རབ་དུ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི། རི་བཞིན་དེ་ཆོ་ལྷུང་བར་ལྷུང་། ལཱ་ཁོ་ལ་ཞེས་བྱའི་
 བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན། རེ་ནི་དེ་ཆོ་ལྷུང་བར་ལྷུང་། རི་བཞིན་དེ་ནི་བསྟོད་པས་
 མཆོད། རྒྱལ་པ་སྐྱ་ཆོག་པ་དཔེ་དག་གིས། ལྷུང་པོ་ཀྱན་ལ་ཐར་པའི་ཕྱིར།
 ལེགས་པར་སྦྱང་པ་རབ་བྱེད་པའི། སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
 བསྟོད་པ་བརྟེན་པ་དེ་གཅིར་བྱེད། རུས་མཐའ་འཇིག་རྟེན་སྒྲུལ་པ་ལ། རེ་ཡི་ཆོ་
 བ་ལྷུང་བར་ལྷུང་། རྒྱལ་པར་སྦྱིན་པ་དེ་ཡིས་ནི། ལུས་ཞིག་ནས་ནི་བདེ་
 འགྲོར་འགྲོ། སྟོ་ལྷན་དེ་ནི་མཐར་གྱིས་ཀྱང་། རྒྱལ་པ་སྐྱ་ཆོག་པ་དཔེ་ཕྱོད་
 བས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་མཆོག་གསུམ་པའི། ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་
 བྱང་རྒྱལ་འཕྲོལ། ཅིས་རྒྱལ་བ་བྱ་རན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་
 པ་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་ལྷ་བྱུང་བྱེད་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་གྱིས་ལུང་

མིང་འདོགས་པ་དང་། གནས་ལས་མིང་འདོགས་པ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་
 མིང་འདོགས་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་གྲངས་ལས་མིང་འདོགས་པ་དང་། བས་པོ་དང་
 ལེའུ་ལས་མིང་འདོགས་པ་སོགས་མིང་དུ་ཡོད་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་སྤྱོད་
 ཀྱི་གྲངས་ལས་མིང་བདགས་པ་ལོ། རྒྱ་སྐད་སྐད་དུ་སྟོན་ཏེ་སྐད་གཉིས་ཤིང་
 སྐད་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་བོད་དུ་རང་བཟོ་བྱས་པ་མིན་གྱིས་
 རྒྱ་གར་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ལས་སྟན་དངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་བྱངས་བཅུན་
 པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་རྣམས་དང་། ལོ་ཙུ་བ་
 རྣམས་བཀའ་བཀྲོས་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་པ་ཡང་བྱང་
 རྟེན་གས་བོད་ལུའ་གྱི་རྗོངས་འདིར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་བཞུགས་པའི་དུས་ལུ་
 ཆོས་མ་དར་ཞིང་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུར་ལས་འདས་པའི་འོག་དུའང་དུས་རིང་ཞིག་ཆོས་
 མ་དར་ལ། གངས་རིའི་མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་རྗེའི་རྣམ་པར་བྱོན་པ་ཆོས་
 རྒྱལ་སྟོང་བཅོན་སྐམ་པོའི་སྐུ་རིང་ལ་ཐོན་མི་སམ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་བཅུ་དྲུག་
 དང་བཅས་ཡི་གེ་སྟོང་པར་རྒྱ་གར་དུ་བརྒྱུངས། ཐོན་མིས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
 བཀའ་བཞེན་དུ་ཁ་ཆེར་ཕྱིན་ནས་པརྟེ་ཏེ་རིག་པའི་སེང་གེ་ལས་སྐྱ་བསྐྱབས།
 ཡིག་མཐན་བྲམ་ཟེ་ཡི་བྱིན་གྱི་ར་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡིག་རིགས་མཐའ་དག་
 བསྐྱབས། རྒྱ་གར་གྱི་དབྱངས་གསལ་རྣམས་གཞིར་མཛད་དེ་བོད་སྐད་ལ་མི་མཐོ་
 བ་རྣམས་དབྱི། དེས་པར་དགོས་པ་རྣམས་གསར་དུ་བསྟན་ཏེ་གསལ་བྱུང་སྐམ་
 བཅུ་དང་། དབྱངས་བཞིར་བསྟར་ནས་སྟོན་འཇུག་དང་རྗེས་འཇུག་སོགས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་དང་། ཤད་ཀྱིས་བཅད། ཆོག་གིས་སྟེ་སྟེ། རྒྱ་ཡིག་ལ་ལུ་ལུ་ཞེས་པ་
 མཇུག་མ་ཅན་ཏེ། དེ་དཔེར་མཛད་ནས་དབྱ་ཅན་དང་། ལུ་ལ་ཞེས་པ་རྒྱུ་པོར་

ལྷ་པ་མེ་དེ་དཔེར་མཛད་ནས་འབྲུག་པ་དང་། ར་གར་ཞེས་པ་གྲང་ཁྲིར་པ་མེ་དེ་
 དཔེར་མཛད་ནས་འབྲིན་ཡིག་སོགས་མེ་དེ་པའི་ན་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྲུག་ལེགས་
 པར་བཅོས་དེ། ལྷ་པ་པོད་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུལ་བས། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་
 མཚན་པ་བཅད་དེ་ལོ་བཞིར་སློབ་པའི་རྒྱལ་བསྟན། པོད་ཀྱི་མི་སྲོ་གྲས་ཆེ་བ་མང་
 པོ་ལའང་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱབས། དེ་ནས་པོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་སློང་དུ་བྱུར་
 པ་ན་ཆོས་རྒྱལ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་དེས་དགེ་བཅུ་འཁོར་གྱི་མེས་བཅས། གཙུག་ལག་ཁང་
 དང་རྟེན་གཞུག་མང་དུ་བཞེངས། མདོ་སྐགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་ཅི་རིགས་བསྐྱར་བར་
 མཛད། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སློང་ལྟེ་བཅོན་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་སློབ་དཔོན་བསྐྱེ་སྟེ་
 པ་དང་། མཁན་ཆེན་པོ་རྟེན་པ་དུ་གནིས་སྟེ་དྲུངས་དེ་པོད་དུ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་དར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱོགས། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་བསྟན་
 པའི་ལེགས་པ་དེ་མིན་གདུག་པ་ཅན་རྒྱལ་བདུལ། མཁན་ཆེན་པོ་རྟེན་པ་དུས་སྐུ་ལེ་
 ལེས་དབང་པོ་སོགས་ལ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྟེན་གསལ་གནང་སྟེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 ལེགས་པར་བཅུགས། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གནིས་ཀྱི་བཞེད་གཞུང་བྱར་རྒྱུ་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་དར་བར་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་མཁས་མཆོག་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་
 རྒྱལ་མང་པོ་སྟེན་དྲུངས་དེ་མདོ་སྐགས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་ལས་པ་བསྐྱར། དེའི་ཆོ་
 ཆོས་རྒྱལ་དང་ལོ་རྩ་བ་རྒྱལ་པ་གཞུགས་དེ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བསྟེ་
 བསྐྱར་མི་འདུག་པའི་ཐབས་སུ་ཆོས་གང་བྱུང་བསྐྱར་མི་ཆོག་པར་རྒྱལ་བའི་
 དགོངས་པ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གནིས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་བཞེད་གཞུང་རྒྱལ་པར་དག་པ་
 དང་མཐུན་དེས་བསྐྱར་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་དབྱར་སྐད་གནིས་ཤན་སྐྱར་བྱ་བ་
 དང་བཅུ་གངས་ཀྱི་ཆོད་བརྟོད་པ་དང་། པའི་དུ་ཁྲུངས་མ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལས།

འོངས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་རྒྱུ་ཏའི་མིར་བཟོད་པ་དང་། ལོ་རྩ་བ་ཁྱདས་མ་འདི་ཞེས་བྱ་
བས་བསྐྱར་ཞེས་ལོ་རྩ་བའི་མིར་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་ལེགས་པར་
གཟིགས་ཏེ་དཔྱད་ནས་ཐེབ་རྒྱ་མཛད་དེ། དེ་ལ་ནི་བཀས་བཅད་དང་པོ་ཞེས་
གཏམ་དུ་གྲགས་ལ། དེ་ནས་ཚོས་རྒྱལ་དེ་འདས་པའི་འོག་དུ་མངའ་བདག་གི་
རལ་བྱོན་ཏེ་ཚོས་རྒྱལ་དེས་སྐར་ཡབ་མེས་ཀྱི་དུས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཚོས་རྒྱལ་ས་
དག་ཐེར་མཛད་དེ་ལྷ་དུ་ཅན་རྒྱལ་ས་སུ་ལྷ་དུ་ལྷ་མེད་རྒྱལ་ས་སྐར་ཡབ་ཆེས་
ཆེར་མཛོད། ཐོད་ཀྱི་བཟོ་རྒྱུ་པ་འདོན་དགའ་ཞིང་དོན་གོ་དགའ་བ་རྒྱལ་ས་ལོ་རྩ་
བ་མཐས་པ་རྒྱལ་ས་དང་བཀའ་བཀྲོས་ཏེ་སྐད་གསུང་བཅད་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ།
ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གིང་ན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་དང་
མཐུན་པེས་རྒྱལ་ས་མ་གཏོགས་གང་ལྟར་བསྐྱར་མི་ཆོག་པའི་བཀས་བཅད་དམ་
པོར་མཛད་དེ། དེ་ལ་ནི་བཀས་བཅད་གཉིས་པ་ཞེས་གྲགས་ལ། དེ་ལྟར་བཀས་
བཅད་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལོ་རྩ་བ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱིས་གཞུང་འདིའི་དབུར་
སྐད་གཉིས་གན་སྐར་དང་། འཁྱར་ཕྱག་དང་། གཤམ་དུ་ཞུས་བྱང་རྒྱལ་ས་མཛད་
དོ། །ཁྱེ་སྐད་ཀྱང་དུ་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་
བྱ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སྤོན་གྱི་ཚོས་རྒྱལ་དང་ལོ་པར་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་
དཔ་ནས་བྱས་པ་དྲིན་དུ་གཞོ་བ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་ཏའི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་པ་
སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་འཁྱར་ཕྱག་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་
སྟེ། ལོ་རྩ་བ་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱིས་བསྐྱར་བཅས་འདིའི་འཁྱར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པའོ། །དཀོན་མཆོག་

གསུམ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་
 དགོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དེ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་སྒྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་མོ། །གསུམ་པོ་འདི་ལ་དགོན་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས།
 འབྲུང་བ་དགོན་ཕྱིར་བྱི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྷན་ཕྱིར་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱུ་རྒྱར་
 ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། འབྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་པ་
 འདི་སྐད་དོད་ལ། མ་མོ་རཏྭ་ཏུ་ཡུ་ཡ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། དགོན་མཆོག་གི་སྐད་དོད་
 རཏྭ་ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་
 པས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། ཆོས་མཚུངས་ལུགས་རྣམ་པ་དུག་ཡོད་དོ། །
 འཛིག་རྟེན་ན་འབྲུང་བར་དགོན་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་ན་འདོད་དོན་དེས་
 པར་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱིན་རྒྱལས་གྱི་རྣམ་མཐུ་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུ་རྒྱར་པ་དང་། ཀྱུ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མཆོག་
 ཏུ་རྒྱར་བ་དང་། བཞུང་བ་དང་སྒྲུང་བ་མོགས་གིས་ཉེ་རིང་དུ་འབྱུར་བ་མེད་པར་
 ལུས་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་འབྲས་ལུ་དེས་པར་འབྱིན་པས་འབྱུར་བ་མེད་པ་སྟེ།
 ཆོས་མཐུན་དུག་པོ་དེའི་སྒོ་ནས་ཆོས་མཐུན་པས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
 དགོན་མཆོག་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲུ་
 མ་ལས། སྒྲོན་པ་བསྐྱེད་པ་སྒྲོབ་སྒྲོན་གྱིས། །ཐོག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་
 ལ། །མོས་པ་རྣམས་གྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྒྲུབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲུབས་
 གནས་ཐམས་ཅད་དགོན་མཆོག་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་

འབྲས་ལུང་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་བསྟུས་པ་དང་།
 རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་བསྟུས་པ་དང་། གདུལ་
 བྱ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་བསྟུས་
 པ་སོགས་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །འབྲས་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཐོག་པ་
 ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་བྱས་
 འཛིན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་འབྲས་ལུང་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་
 གྲོལ་དཔོན་གཞུང་ན་མི་སྟོན་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་སངས་
 རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་རང་བྱུང་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་སྤྱིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་
 དག་གི་རྒྱུ་ལྟ་འབྲས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་ལུང་མཛོན་དུ་བྱེད་པས་ན་
 འབྲས་རྒྱལ་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པས་མཆོག་གསུམ་དུ་
 བསྟུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱལ་ལ་ཡང་རྒྱལ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་
 དང་། གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་པ་དང་གསོལ་
 པ་འདེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པས་མཆོག་གསུམ་དུ་བསྟུས་སོ། །རྒྱ་
 རྒྱལ་དང་འབྲས་རྒྱལ་གྱི་བྱེད་པར་ནི་སྤར་གཞན་རྒྱད་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་ལ། མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་ཐོབ་བྱས་
 རྒྱར་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབྲས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་དོན་
 ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འདི་དག་གི་དོན་གཏིང་ལྡན་པར་རྩོགས་པ་ལ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་
 ལས་རྒྱུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ་འདིར་མཐའ་དག་བྲིས་ན་ཡི་གེའི་ཁྱར་ཆེས་པར་

འཕྱུར་བས་མ་སྒྲིལ་སོ། །འཕྱུར་ཕྱག་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་
 བཅད་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་སྟེ། ཆོས་རྒྱལ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་བཀའ་བགྲོས་
 བས་བཀའ་བཅད་མཛད་པ་ན་འདུལ་བའི་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་
 བརྒྱར་བའི་ཆོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་འཕྱུར་ཕྱག་བྱེད་པ་
 དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡེ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བརྒྱར་བའི་ཆོ། སངས་
 རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བཤམ།
 དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་འཕྱུར་ཕྱག་བྱེད་པ་དང་། མདོན་པའི་
 མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བརྒྱར་བའི་ཆོ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
 གཞིན་ལུང་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་སོགས་ཆོག་གང་ཡང་རུང་བས་རྗེ་
 བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་འཕྱུར་ཕྱག་བྱེད་པའི་བཀའ་བཅད་མཛད་པ་ལྟར་གཞུང་
 འདི་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡིན་ཏན་གཙོ་བོར་བསྟགས་པའི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡེ་གྱི་
 དགོངས་འགྲེལ་དུ་གཏོགས་པས་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་འཕྱུར་ཕྱག་མཛད་པ་
 ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་བྱི་རབས་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གདམས་ངག་བྱུང་བར་ཅན་
 བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་མ་རྩོར་བར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་
 རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་དང་ལུས་མཐུ་འཇུག་པ་ལྟར་དེའི་ཆོ་ལོ་ཙཱ་བའི་
 ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་དང་ལུས་མཐུ་ཐུགས་ཏེ་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་ལུན་གྱི་བྱ་བ་གང་དང་གང་བྱེད་ཀྱང་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བྱས་ན་འགྲུབ་པར་ངེས་པས་དེ་ལྟར་
 བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་
 འཇུག་པའི་ཆོ། ཐོག་མར་ཀུན་སྒྲིབ་བཅོས་ཏེ་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་

འུགས་དྲག་ཏུ་གསལ་བཅད། དེ་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྒྲིང་ནས་སྐྱབས་སུ་
སོང་སྟེ། དགོ་སྒྲོར་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་
འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་གསུམ་བྱ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྒྲོང་
གཉིས་ཤན་སྐྱར་བྱས་པའི་དགོས་པ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བས་འགྱུར་བྱག་མཛད་པའི་
དགོས་པ་གང་བཤད་པ་དེ་རྣམས་དེ་པར་བྱས་ལ། གཞུང་འདིའི་ཆོག་ཟུར་ཕྱ་མོ་
ཞིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་རང་རྒྱུད་འདུལ་བའི་གདམས་ངག་ཏུ་འཁྱེར་གསུང་པ་ཞིག་
བྱའོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བྱོར་བསྐྱར་པའི་སྒོ་ནས་
བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་། བསྒྲོང་པའི་གཞུང་དངོས་གཞི་རྒྱས་པར་
བཤད་པ། མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཐོག་མར་སྐྱབས་འགོ་བྱ་བ།
དལ་འབྱོར་ལ་སྒྲིང་བོ་སྒྲུང་བར་བསྐྱལ་བ། བསྐྱར་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་
ཡན་ལག་དངོས། ལེའུའི་མཚན་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱབས་ལུལ་
ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱ་རྩལ། སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་གནས་
མཐར་ཐུག་ཏུ་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་སྒྲོན་པ་ལ། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་པ་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་
མངའ་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གནས་ཀྱིར་
བ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྟོག་པའི་སྒྲོན་ཏུ་གཏོང་བའི་རྣམ་དཔྱིད་ཅན་དག་
གིས་ཆེ་འདིའི་ཟས་གོས་རྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་འཛིག་རྟེན་གན་
པོའི་རྗེས་སུ་མི་འབྱུང་བར་སྒྲོན་བྱོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ཏེ། སྒྲོན་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་ད་བར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་རང་དབང་

མེད་པར་འབྲམས་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་མྱོང་བའི་ཚུལ་བསམ་པས་སྟོ་ཞིང་
 ཡིད་འབྱུང་གྲགས་བྱག་ཏུ་བསྐྱེད། དེ་ཡང་ད་མེས་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་
 བའི་སྐབས་འདིར་རང་གིས་རང་ལ་བརྟེ་བར་བྱས་ཏེ་ཕྱི་མའི་དོན་རྒྱུ་པ་ལ་
 བསྐྱེད་ཞིང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་སེམས་དགྲགས་ནས་རང་
 དབང་མེད་པར་སྒྲིབ་ཅིག་མེ་མེར་ཡང་སྟོ་གསུམ་གྱིས་མི་དགེ་བ་རྣམ་པ་མང་པོ་
 ཞིག་བསགས་ཏེ་སྟོ་བུར་དུ་གིན་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མར་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་
 འགྱུར། རན་མོང་གསུམ་དུ་ལྟར་ན། དེའི་ཆེ་མགོན་སྐབས་དང་དབྱེད་གཉེན་སྤྱ
 ཞིག་ཡོད། དེས་ན་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་དུས་རན་འགྲོ་ལས་ཤེས་པར་སྟོབ་རུས་
 བའི་སྐབས་གནས་གིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་ནས་ཡང་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་སྐབས་
 གནས་སྤྱ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་དུ་བསམ་པ་ན། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཆེ་བར་སྟོམ་པ་
 ཆེངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁོ་རང་ཡང་གར་འགྲོའི་གདོལ་མེད་པས་
 གཞན་འཁོར་བ་ལས་སྟོབ་པར་ག་ལ་རུས། དེས་ན་ཤེས་པར་སྟོབ་རུས་པའི་
 སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་ནི་སྐབས་གང་ཞིག་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྟོད་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཀུན་གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་རྒྱད་ལ་མི་མངའ་ཞིང་། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གང་ལ་གནས་པར་གྱུར་
 པ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱུ་ཐུབ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
 ཁོ་ཅའི་སྟེ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཤེས་པ་ལ་
 རང་ཉིད་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ། གཞན་འཛིགས་པ་ལས་སྟོལ་བའི་
 ཐབས་ལ་མཁས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་
 འཇུག །སྤར་ལན་བདགས་པ་དང་མ་བདགས་པ་ལ་མི་བཟུ་བར་རྒྱ་མེད་པར་

མཉེས་གཤིན་པས་མ་ལུ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེ་བ་བས་ཀྱང་བསྐྱུན་དུ་མེད་པར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་སྒྲུབ་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་
 ཏེ། རང་ཉིད་འཛིགས་པ་ལས་མ་གྲོལ་ན་ཡོང་བས་ཡོང་བ་འབྱིད་མི་རུས་པ་དང་།
 འབྲེལ་བས་འབྲེལ་བ་སྒྲོང་མི་རུས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛིགས་པ་
 ལས་སྒྲོལ་མི་རུས་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་ན་འདྲ་སྒྲུབས་མི་རུས་ཏེ། གཞན་
 འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་ན་སྒྲུབས་ཀྱི་འདོད་ཀྱང་མི་བྱལ་བས་
 མོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་རིང་མེད་པ་ཞིག་མེད་ན་འདྲ་གཏན་གྱི་སྒྲུབས་སུ་མི་རུང་
 གྱེ། འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུབས་བྱེད་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ལ་མི་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབས་གནས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །ལན་བཏགས་མ་བཏགས་ལ་མི་བརྟ་
 བ་ཞིག་མེད་ན་འདྲ་སྒྲུབས་གནས་མཐར་ཐུག་དུ་མི་རུང་གྱེ། དེ་མེད་ན་རང་ལ་ལན་
 འདོགས་པ་རྒྱུས་ལ་སྒྲུབས་བྱེད་ཀྱང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་རྒྱུས་ལ་སྒྲུབས་མི་བྱེད་
 པས་གཏན་གྱི་སྒྲུབས་གནས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་རང་ཉིད་འཛིགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ལ་སྒྲིགས་པའི་ཡིན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆོང་བ་ནི་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྒྲུབས་གནས་མཐར་ཐུག་དུ་ངེས་པ་རྫོང་པར་
 བྱེ། །དེ་ལ་འདི་སྒྲུམ་དུ་རྒྱལ་བས་མདོ་སྡེ་ནས་སྒྲུབས་གནས་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་བཤད་པ་མིན་ཅམ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལུ་
 སྒྲུབས་གནས་མཐར་ཐུག་དུ་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྒྲུམ་ན། རྒྱུད་སྒྲུམ་ལས།
 དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། སྒྲུབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་གཅིག་ཡིན། །བྱལ་བ་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་ཕྱིར། ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། ཞེས་མཐར་ཐུག་གི་

སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་པ་
 དང་མི་འགལ་ཏེ་ཆོས་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དེའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་
 དང་། ལུང་གི་དོན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ཚོགས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་
 ལ། དགེ་འདུན་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེའི་དོན་རྒྱལ་བཞིན་ཏུ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་པས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་འབྲུང་བ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བྱག་
 ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་སྟོན་པའི་བྱགས་རྒྱད་ལ་མངའ་བའི་ཆོས་སྐྱ་དང་།
 ཚོགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་སྟོན་པ་དགེ་སྦྱང་གི་རྒྱལ་བ་ཐུང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་དུ་ནི་
 སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །སྤྱོད་བཅོན་
 འདིས་བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བཞེད་དུ། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཏེ། །
 རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལགས། །དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཏེ། །
 རིན་ཆེན་གསུམ་ཚོགས་ཁྱེད་ལ་འདུད། །ཅེས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནི་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ཀ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱགས་སོ། །སྐྱབས་ལུལ་ངོས་བཟུང་
 བའི་ཆོགས་བཅད་འདིས་སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་སྦྱོར་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་
 ལྡན་དུ་བསྟན་ལ། སྟོན་ཀུན་ཟད་པ་ནི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཁྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་
 དང་། ཡོན་ཏན་ལ་སྐྱ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཅིང་།
 བྱགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་ཁྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་དང་། སྐུའི་ཡོན་
 ཏན་མཐར་ཐུག་མཆོན་དཔེ་གསལ་རྟོགས་དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་
 གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་རྩ་དང་ལྡན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གི་རེ་
 འདོད་སྦྱོང་བ་སྟེ་གཞན་རྣམས་འོག་ཏུ་སྟོན་ཅིང་། འདིར་སྤངས་རྟོགས་ཁྱེད་པར་
 གསུམ་ལྡན་འཆད་དོ། །དེ་ལ་སྤངས་པ་ཁྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་ནི། ཆད་མ་རྣམ་

འགྲེལ་ལས། ལྷ་སྒྲུབ་ཡོན་ཏན་གསུམ་པོ་དེ་གསལ་གས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 ལེགས་པར་སྒྲུངས་པ་དང་། ལྷ་མི་ལྷོག་པར་སྒྲུངས་པ་དང་། མ་ལུས་པར་
 སྒྲུངས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ལེགས་པར་སྒྲུངས་པ་ནི། གཞིན་པོའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲིབ་
 གཞིས་ལེགས་པར་སྒྲུངས་པ་ལོ། །ལྷ་མི་ལྷོག་པར་སྒྲུངས་པ་ནི། ས་པོན་མེས་
 བསྐྱེགས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་གཞིས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་སྒྲུངས་པ་ལོ། །མ་
 ལུས་སྒྲུངས་པ་ནི། སྒྲིབ་གཞིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྒྲུངས་པ་མཐར་ཐྱིན་
 པ་ལོ། །སྒྲུངས་པ་བྱུང་པར་གསུམ་པོ་དེ་ནི། གང་ཞིག་ལ་ནི་ཞེས་པ་ཀུན། གང་ན་
 ཅས་ཡོང་ཡོ་མི་མངའ་ཞིང་། ཞེས་ཀུན་ཞེས་པ་དང་། གང་ན་ཅས་ཞེས་པ་དང་།
 ཡོང་ཡོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པོ་དེས་སྟོན་པ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པར་བསྟན་ཏོ། ལེགས་པར་སྒྲུངས་པས་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྟོང་ཞི་རགས་
 གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་བསྟོམས་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་ལ་ཆགས་
 གྲུལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུངས་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས། ལྷ་མི་ལྷོག་པར་
 སྒྲུངས་པས་སྒྲོབ་པ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུངས་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས།
 མ་ལུས་པར་སྒྲུངས་པས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་སྒྲུངས་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྟོང་རྣམས་བསམ་གངས་ཀྱི་དངོས་གཞི་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་གྲུལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ནི་བྱུང་པ་འདྲ་
 བྱེད་གྱི་རྒྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐོང་བྱུང་པར་མ་འགྱུར་ཅིང་། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ནིང་མ་
 རྟོགས་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རེ་གིག་ཞོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འགགས་
 ཀྱང་སྒྲུབ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འཕེན་པ་ཟད་ནས་སྒྲོབ་ལེན་པའི་ཆོ་ཞོན་མོངས་རྣམས་

ལངས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བརྒྱུད་མར་ཕྱོད་པར་འབྱུར་བ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་
 བསྐྱོད་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཚོས་ལ་མ་ཕྱོགས་པའི། ཁྱེ་བོ་གདི་ཕྱག་གིས་ཕྱོངས་པ། །
 སྤྱིད་ཅེས་པར་དུ་སྤོང་ནས་གྱུར། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་འབྱུར་སྤྱིད་པ་རྒྱུ་པ། ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱེལ་པ་དུ་མར་བྱུར་རྒྱུ་ཀྱི་
 རེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཕྱ་མོའི་ཉེས་དམིགས་
 རིག་ནས་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ཡོག་པའི་དེས་འབྱུར་གིས་ཀྱང་ནས་
 བསྐྱུངས་ཏེ་བསྐྱེལ་པ་མང་བོར་གནས་ལུགས་བསྐྱོམས་པ་མཐར་བྱིན་ཏེ་ཉེས་པ་
 ཀྱུན་གྱི་ཅ་བ་ཉོན་མོངས་པ་གཉེན་པོའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་
 པས་སྤྱར་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལྟར་བ་མེད་པའོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་
 རྣམས་ནི། མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་རགས་པ་མེད་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས་པའི་ས་པོན་མ་ཟད་པས་སྤྱར་འཁོར་པར་སྒྲེ་བ་ལེན་ནིར་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་
 ཕྱར་པོ་འབྱུང་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ས་པོན་ཉོན་མོངས་པ་ཅ་
 པ་ནས་སྤངས་པས་སྤྱར་སྒྲེ་བ་བཞེས་པ་མེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 ཅམ་ཡང་འབྱུར་བ་མེད་པའོ། །ཉན་རང་དག་བཅོམ་རྣམས་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་
 རྫོང་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ལྟར་སྤྱར་འཁོར་པར་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་
 སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་སྤྱར་སྒྲེ་བ་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ལུས་པས་སྤྱ་གཞུགས་ལ་ན་བ་དང་ཀ་བ་སོགས་འབྱུར་བ་དང་། སྤྱིད་ལྟར་
 མཆོད་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡང་འབྱུར་བ་དང་། གཞན་ལ་རྫུངས་
 མོའི་ཕ་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་སྤོན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཚིག་རྒྱུབ་དང་
 དག་བཀུལ་འབྱུར་བ་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་སུ་མོ་རྣམས་ལ་སྤོ་མི་གསལ་

པས་ལས་འབྲས་ལྟ་མོད་དང་ལྟུལ་མི་ཤེས་པ་སོགས་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་མང་པ་
 ཞིག་མི་ཤེས་པ་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོར་
 ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྟོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྟོན་མཐའ་དག་
 ཟད་ནས་སྐྱལ་འབྲུལ་པ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཅོད་དང་། ཐུགས་ལ་སྒྲིབ་པ་ནམ་ཡང་
 མེད་པར་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལག་མཐིལ་གྱི་སྒྱར་རུར་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་
 གཟིགས་པ་ཞིན་པ་ཡིན་པས་ཀུན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལོ། །

རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོན་པ། མཆོན་པ་
 བཟན་པ། ཤེས་བྱའི་གནས་མ་ལུས་པར་མཆོན་པ་ལོ། ཁྱད་པར་གསུམ་པོས་འདི་
 ཡང་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལྟུང་སྒར་
 བཤད་པའི་འགྲོས་གིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་མཐའ་དག་བྲིས་ན་མང་པར་འགྱུར་
 བས་མ་སྟོས་སོ། །མཆོན་པའི་ཡོན་ཏན་དེས་མཆོན་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 ཐུགས་རྒྱད་ལ་གནས་པ་ཡིན་པས་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་མཐའ་
 ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་
 ཡོད་ལ་བསྟན་མཆོན་པ་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། མཆོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་རྩ་ཅུ་བདུན་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པར་
 ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཕྱག་པ་དགུ་དང་།
 ཟད་པར་གྱི་སྟེ་མཆེད་བརྩ་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་དྲིང་དེ་འཛིན་དང་། སྟོན་གནས་མཆོན་པ་དང་། མངོན་
 པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། དབང་བརྩ་དང་། སྟོབས་བརྩ་དང་། མི་

འདིར་གལ་ཏེ་ཞེས་བཞུང་པ་ནི་འཁོར་བས་ཡིད་སྒྲི་ཞིང་སྒྲག་ནས་དེ་ལས་ཐར་
 འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་འདྲ་ཕྱོད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྒྲི་མ་མེད་པ་ལ་བརྒྱ་ལམ་ན་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་མཐུས་སངས་རྒྱལ་དངོས་སམ་དེས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཞིག་དང་མཇལ་ནས་བསམ་པ་དེ་འདྲ་
 ཞིག་སྒྲི་པ་མིན་ན་ཞེས་གིན་ཏུ་དགོན་པའི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །སེམས་གིག་
 ཡོད་ན་ཞེས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཡོད་མོད་ཀྱང་སྤར་གྱི་སེམས་
 དེ་འདྲ་སྒྲི་དཀའ་བས་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་བྱིན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མར་ཕན་
 གཞོད་རྩི་ལྟར་འབྱུང་གསུངས་པར་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་སེམས་གིག་ཡོད་ན་ཞེས་
 པ་སྟེ། རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ལལ་ཆེར་རང་ལ་ཕན་གཞོད་དོ་མི་གསུང་པར་
 རང་ལ་ཕྱི་མར་གང་གཞོད་པ་དེ་བྱེད་པས་དོན་དུ་ན་སེམས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གཞུང་འདིས་ནི་སྒྱབས་འགྲོའི་གནད་ཆེད་བར་བསྐྱར་དེ། སྒྱབས་འགྲོ་རྒྱུ་དག་
 ཅིག་འབྱུང་པ་ལ་རང་འཁོར་པ་དང་རན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ལ་གཏིང་ནས་
 འཇིགས་པ་དང་། དེ་ལས་སྒྱིབས་པའི་སྒྱབས་ནི་སྒྲིན་པ་སངས་རྒྱལ་དང་། དེས་
 བསྐྱར་པའི་ཆོས་དང་། ཆོས་དེ་རྩལ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པའི་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་
 རྒྱལ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཡང་སངས་རྒྱལ་ལ་ཐུག་པས་སངས་རྒྱལ་
 ཉིད་སྒྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ལྟ་མཐུ་དོ་ཆེ་སྒྲིབས་སྒྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་མིན་པའི་རྩལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་
 ནས་འདྲོངས་པ་ཞིག་དགོས་པས་གཞུང་འདིར་དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཞེས་ངེས་བཟུང་གི་
 ཚིག་སྒྲི་སོ། །དེ་ཡང་ཉིད་ཅིས་པ་གཞན་ལྟར་རྒྱུ་གཞོད་ཀྱི་ངེས་བཟུང་སྟེ།
 སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་ཆེད་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཀྱང་འཁོར་པ་ལས་

སྒྲོབ་མི་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གི་ལྷ་ཅི་སྒྲོས། དེས་ན་འཁོར་བར་རང་
 དབང་མེད་པར་འབྱམས་པ་ལྷས་བྱང་གཏན་གྱི་སྒྱབས་བྱེད་མི་རྣམས་པས་སྒྲོན་པ་
 སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་ལ་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་སོ། ། ཞེས་དེས་བཟུང་སྒྱུར་བའོ། །
 ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡང་སྒྱབས་གནས་སུ་འདིར་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡི་
 བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། ཞེས་པ་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་
 ཆོས་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ལ་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
 རི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །
 དགེ་འདུན་ལ་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སྒྲོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་པའི་
 དགེ་འདུན་རྣམས་ལས་མཐུན་པའི་གྲོགས་སུ་བཟུང་སྟེ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་
 ཅིང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས།
 ཞེས་པས་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲོབ་པར་བསྟན་པ་གོ་སྟེ། གཞུང་འདིས་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་གྱི་སྒྱབས་འགོ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྒྱབས་འགོ་ཞིང་། ཞེས་པས་ཡིད་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་རྒྱལ་བསྟན་ཏེ། སྒྱབས་འགོ་ནི་རེ་བཞུགས་འཆར་བའི་
 སེམས་བྱང་སེམས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གྱིང་ན་ཆོན་པོའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 རོ། །དེ་བཞུད་ཅེས་པས་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་རྒྱལ་བསྟན་ཏེ། ཡིད་གྱིས་
 སྒྱབས་གནས་སུ་བཟུང་སྟེ་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
 བཞེད་དེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་བྱག་འཆོལ་རྒྱལ་ཡིན་པར་
 བཟང་སྟེད་གྱི་འགྲེལ་པ་དག་ལས་གསུངས་ལ། བྱག་འཆོལ་ཞེས་པ་དང་།
 སྒྱབས་སུ་མཆོ་ཞེས་པ་གཅིས་སྟངས་དོད་གཅིག་ཅིང་དོན་ཡང་གཅིག་གོ། །དེ་ནི་
 བཀུར་བ་ཞེས་པས་ལུས་གྱི་སྒྱབས་འགོ་བྱེད་རྒྱལ་བསྟན་ཏེ་ལྟར་བཤད་པའི་

བསམ་པ་དེ་འདྲ་བས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། མེད་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། ར་བཟའ་འབུལ་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་བསྐྱེན་བཀུར་བྱེད་པ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་ཕྱག་འཚལ་བ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གསལ་གིང་། ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡི་བསྐྱེན་ལ་གནས་པའི་རིགས། །ཞེས་པས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཀས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞེན་དུ་སྦྱབ་པར་བསྐྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་འདིས་སྐར་གྱི་ཀྱན་སྟོང་གི་བསམ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱབས་འགྲོ་བྱེད་རྩལ་བསྐྱེན་པ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐར་གིས་འདིའི་སྟེལ་མར། རི་སྟོང་བདག་ལ་སེམས་ཡོད་ན། །གང་གི་བསྐྱེན་ལ་གནས་པ་དང་། །གང་བསྟོད་གང་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བཟུ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་འདིས་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་རྩལ་བསྐྱེན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྦྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་བསྐྱེན་ཏེ། སྦྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མཐའ་ལས་པ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་བས་འཛིག་རྟེན་ལྟ་འདྲེ་ལ་གཏན་གྱི་སྦྱབས་མི་འཚོལ་བར་གནས་སྐབས་ཅིར་གྱུར་ཀྱང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་རེ་ས་མེད་པར་སྟོ་འགལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཆོག་གིས་བསྐྱེན་པ་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱབས་སུ་བཟུང་བས་དུས་སྐབས་ཀྱང་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། མཆོད་ཅིང་བསྐྱེན་བཀུར་ཏེ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་སྦྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི། དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཆོས་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཚེ་སོགས་ཆོས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་སྟོང་མཐའ་

དག་སྤྱོད་བ་དང་། ཚེས་ནས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་བཅས་པ་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི། དེ་ཡི་བསྐྱར་ལ་གནས་པའི་རིགས། ཞེས་པས་
 གསལ་བར་བསྐྱར་དོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་བས་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
 མི་ཆེས་པའི་གྲོགས་ངན་དང་མི་འགྲོགས་གིང་ཕྱིར་མི་སྤྲོག་པའི་དགེ་འདུན་
 རྣམས་རི་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ལས་དགེ་སྤྲོག་གི་སྤྱང་སྤྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕྱིད་པ་
 གྲེ། དེ་ནི། དེ་ཡི་བསྐྱར་ལ་གནས་པའི་རིགས། ཞེས་པས་བསྐྱར་པར་གསལ་
 ལོ། །ཚེས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་མཚན་ཅིང་བསྐྱེན་བཀུར་བ་ཡང་། དེ་བསྐྱོད་དེ་
 མི་བཀུར་བ་ཞེས་པས་བསྐྱར་པར་དོན་གྱིས་གྲུབ་པོ། །སྐྱབས་སུ་འགོ་ཚུལ་སྤྱོན་
 པའི་གཞུང་འདི་ལ། སྤྱོད་དཔོན་སྤྲོགས་སྤྱང་གིས་སྤྲོལ་མ་མཛད་པར། གཞན་
 གྱིས་གཞོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །གང་གི་ཉེས་པ་ཟད་གྱུར་པ། །གཞན་མངོན་
 མཐོ་དང་ཐར་པའི་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་གོམས་བྱས་བདག་གི་མིན། ཞེས་གསུངས།
 གཞུང་འདི་ཚིག་གིར་དུ་བརྒྱུད་བས་ཞིབ་དུ་མ་དབྱད་ན་གོ་དགའ་བར་འདུག་ཅིང་།
 ལེགས་པར་གོ་ན་སྤོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ངེས་པ་འདྲན་པ་ལ་ཆེས་ངོ་
 མཚར་བ་ཞིག་སྤྱང་བས་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་གྲེ། སྤྱང་བཤད་པའི་སྤོན་པ་
 སངས་རྒྱུས་སྤོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྟར་དུ་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་དེ་ལ་ནོགས་
 དགའ་བའི་གནད་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། སྤོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྲོགས་རྗེ་ཆེ་བའི་ཡོན་
 ཏན་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གོ་སྤྱོད་ཡང་། སྤོན་པ་སངས་རྒྱུས་
 གྱིས་སྤོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་རྣམས་
 གཞན་པའི་སྤོབས་ཀྱིས་སྤོབ་པར་མཛད་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་
 ཡིན་པར་གོ་དགོས་དེ། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་ཉོན་མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་སྤོབ་པར་

མཛད་པ་དེ་དག་རང་དོན་ཁོ་ནར་ཡིན་པར་གོ་ན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་གནད་མ་གོ་བར་འཕྱར་དེ། སྟོན་པས་སྟོན་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་
 དཔུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་རྒྱུ་ཆད་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་སེམས་ཅན་ཁོ་
 བའི་དོན་དུ་མཛད་པ་གོ་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 གནད་རྟོགས་པར་མི་འཕྱར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་དཔོན་དཔལ་བོས་གཞུང་འདྲིར་
 སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཉེས་ཀྱང་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་མི་མངའ་
 ཞིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་གནས་ཞེས་བསྐྱགས་པ་དེ་སྟོན་
 པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་དོན་ཁོ་ནར་དེ་ལྟར་མཛད་པ་མིན་གྱི་འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་གང་དང་གང་སྟོང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་མཛད་པ་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་བསལ་བའི་ཆེད་ཁོ་
 བར་མཛད་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྟོན་རི་སྟེང་ཅིག་ཕྱིས་པར་མཛད་
 པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་སྟོན་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་
 མཛད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། གྲུ་མ་བསྐྱེན་ཅིང་དེ་ཉིད་བསུ་བ་དང་བསྐྱེལ་བ་ལ་
 སོགས་པ་བསྐྱེན་བཀུར་མཛད་པ་དང་། རྩེ་པ་བྲིམས་བསྐྱར་བ་སོགས་བསྐྱེད་
 བསལ་གང་དང་གང་གསོག་པར་མཛད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 རྣམས་མཛོན་མཐོའི་རྟེན་ལ་ཡོངས་སྟོན་དང་། གནས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་སོགས་
 ཐོབ་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་མཛད་པ་དང་། གནས་ལུགས་བསྟོམས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཚོགས་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་མཛད་པ་གསུག་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་བྱུང་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་

པའོ། །འདི་ནི་སྤྱད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྒོ་དབྱེ་པའི་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོ་རིས་དང་
 ཐར་པའི་སྒོར་གསུང་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པ་དང་། སྒོ་གཅིད་པའི་ཆེན་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངན་མོང་གི་སྒོ་བཅད་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པ་དང་།
 ལག་པ་བརྒྱ་པའི་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་མོངས་དང་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དྲི་མ་
 རྣམས་བརྒྱ་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་པ་མོགས་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་གང་དང་གང་
 མཛད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་མཛད་པའི་རྒྱལ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 རྒྱལ་འདི་དག་ལ་ཆོག་ཅིང་མིན་པར་ངེས་པ་གཏིང་རྒྱགས་པ་ཞིག་རྟེན་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱ་ན་མེད་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་དུ་འོས་པའི་རྒྱ་
 མཛོན་བསྟན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཆོན་ལ་ཡོན་ཏན་ཀུན། །མངའ་ལ་དེ་ཡང་
 ཉམས་མི་མངའ། །ཉེས་པ་བག་ཆགས་བཅས་དེ་ཡང་། །སྦྱོབ་པ་གཅིག་པུ་ལ་མི་
 མངའ། །བཙམ་ལུན་འདས་ཀྱི་སྒྱ་དང་ནི། །གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་
 ལ། །ཞི་འགྲུས་གྱུར་པ་གང་གིས་ཀྱང་། །ཆོས་དང་ལུན་པར་གྲགས་མི་རྟེན། །
 ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་བཙམ་ལུན་འདས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་བསྐྱབ་མེད་པའི་སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་
 སངས་རྒྱས་དེས་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་
 མཐར་ཐུན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཆོན་
 ལ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཆོན་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་ལྟ་དང་
 བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་མཆོན་

ནོ་ཞེས་བརྟེན་ནས་པ་ལྟ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྐར་ལྟར་ཕྱོན་པ་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐངས་རྟོགས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ཀྱང་མངའ་ལ། དེ་ཡང་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
 ཕྱོན་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་དེ་ཡང་སྐྱོབ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཅིག་ཕུ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱར་ཏེ་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཆེན་པ་ནི་ཕྱོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་གཅིག་ཕུ་ཡིན་
 ཞེས་པ་དང་། སྐངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའང་ཕྱོན་པ་
 སངས་རྒྱས་གཅིག་ཕུ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཉེས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཅུ་བ་
 ཅས་སྐངས་པ་ཡང་ཕྱོན་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཕུ་ཡིན་ཞེས་པ་འོ། །འདིའི་གཅིག་
 ཕུ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་ལ་
 མོགས་པ་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཆེ་བར་རྣམ་ཞིང་ཕྱི་རོལ་ལ་སྐྱེགས་པ་མོགས་སྐྱེ་བོ་
 མང་བོ་ཞིག་ལྟ་ཆེན་དེ་དག་ལ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་རེ་ཡང་། ལྟ་དེ་དག་ལ་གོང་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་གང་ཡང་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་
 གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་སུ་མི་འོས་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ནི་རགས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བཟོས་པ་ཏེ་སྤྱད་ཅིང་བར་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་བསམ་
 གཏན་པ་རྣམས་དང་། དྲང་སྤྱོད་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལའང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་རྟོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡང་མེད་པས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་
 གནས་སུ་མི་རུང་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེར་ཡང་མ་ཟད་ཉོན་མོངས་ཅུ་བ་ནས་
 སྐངས་པའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་རྣམས་དང་། ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་

གྲང་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྷན་མེད་གྲང་གོང་དུ་བཤད་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མེད་པས་རྒྱུབས་གནས་མཐར་ཐུག་
 མིན་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་ནམ་ཡང་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྒྱུབས་གནས་མཐར་ཐུག་
 བྱི་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལུ་ཡོན་ཏན་ཞེས་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཅིག་ལུ་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །
 གཞུང་འདྲིའི་ཚིག་རྒྱང་དང་པོ་ལ་དཔེ་འགའ་ཞིག་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་
 འབྱུང་སྟེ་དོན་འདྲའོ། །གཞུང་འདྲི་ནི་དོན་གིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 རྣམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གནད་མཐར་ཐུག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་པར་གཤེད་ཕྱིན་གྱི་མདོ་
 ལས་གསུངས་གིང་། མདོའི་དོན་ལྟར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས། གང་དང་
 ཡང་དག་ལྷན་པས་ཐུབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྷན་སྟེ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། །
 ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཐུག་
 འཛུལ། ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཐུས་ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
 པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ཡོན་པས་འབྲས་ཡུམ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དུ་གསུངས་སོ། །ཚད་མ་རྣམ་
 འགྲེལ་ལས་གྲང་། སྒྲང་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་ནི། ཐབས་དང་བཅས་པ་རིག་
 མཛད་པ། གང་དེ་ཚད་མ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། ཞེས་དང་། སྒྲོབ་པ་ཉིད་གཟུགས་
 ལམ་གསུངས་པ། འབྲས་མེད་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་མི་གསུངས། ཐུགས་བརྟེ་ལྷན་ཕྱིར་
 རྩོམ་ཀུན་ཡང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲོབ་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཚད་ཡོན་ཡང་ན་
 སྒྲོབ། །བདེན་པ་བཞི་ནི་སྒྲོན་མཛད་པའོ། ཞེས་སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་རྒྱུབས་གནས་མཐར་ཐུག་ཡོན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་

རོ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་མངའ་ཞེས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་ལྷ་
 མེད་པ་བརྗོད་ཚུལ་དེ། ཀུན་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ཡིན་པས་སྐུ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། མཐུན་བཞེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤངས་
 རྟོགས་གིས་བསྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟགས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་། དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ས་བརྩའི་རྒྱན་
 མཐའ་བར་གྱི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་
 རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་གང་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དགོ་
 བའི་ཅུ་པ་གང་སྟེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པས་དེ་
 དག་ཀྱང་བསྐྱེ་སྟེ། མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ལྔ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་གཞུག་དུ་འདུ་ཞེས་དགོ་བའི་བཤེས་གཞིན་པོ་ཏྲོ་
 པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པར་བཤུ་བུམ་སྟོན་པོར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་
 བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་མཐའ་ལས་ལྷ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 བརྗོད་ཚུལ་ཡིན་པར་བཤད་མ་ཐག་པའི་བརྗོད་ཚུལ་དེས་ཤེས་སོ། །འོ་ན་སངས་
 རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སྟགས་པ་ཡོན་ཏན་ཆད་
 མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་ལྷན་པར་རྟགས་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། དེ་རྟགས་ལས་
 ཤེས་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་དང་ནི། གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་
 འཕྲིན་ལས་ལ། །ཞེ་འགས་སྐུར་པ་གང་གིས་ཀྱང་། །ཆོས་དང་ལྷན་པར་སྤྲུགས་
 མི་རྟེན། །ཅེས་པ་འདི་གསུངས། དེ་ལ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཡིན་པར་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་དེ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་
 ཤེས་དགོས་ཀྱི་ལུང་ཅམ་གྱིས་སྐུ་པ་བཅིན་ནོ། །དེ་ལ་ཀུན་མཐུན་རྒྱུ་པ་པའི་ཚུལ་

གསུམ་པའི་དྲགས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་བཤད་ན་ཆེས་དོ་
མཚར་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེའི་བྱང་གྱིས་འཛིགས་ནས་མ་རྒྱུས་སོ། །ཐར་
བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་དེ་དག་མངའ་བ་སྟོན་པ་མངས་རྒྱས་རྒྱབས་
གནས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ནི། བྱང་པར་འཕགས་པ་སྟོན་
ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཅོམ་ལྷན་ཁྱེད་ལ་རྒྱབས་
མཆིས་པ། །དེ་ཅིད་སྤྱད་དུ་ཁྱེད་ཁྱེད། །སྟོན་མི་མངའ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷན། །ཁྱེས་
དང་། ལྷ་ལས་ལུལ་བྱུང་གི་བསྟོན་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཁྱེས་མི་
འཛིན། །མེར་རྒྱ་སྟགས་ལ་མི་སྤང་ཡང་། །གང་ཞིག་དྲིགས་པར་ལྷན་པའི་ཆོག །
དེ་ཅིད་སྟོན་པར་ཡོངས་ལུ་འཛིན། །འདི་ལྟར་སུ་ཡང་རུང་སྟེ་དེས་པར་ཀུན་མཁྱེན་
དང་། །འགྲོ་ལ་གཅིག་དུ་མན་འདྲོགས་མཛད་པའི་ལྷགས་ཆེ་བ། །དེ་དག་སྟོ་གྲོས་
ཞིབ་མོད་མིག་གིས་བཅའ་ནས་སུ། །བསྟེན་པར་བྱ་ཡིས་གཞན་དག་མཁས་ལ་
ཅི་ཞིག་མཁོ། །ཁྱེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་འདིས་སྟོན་པ་མངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་མེད་
པའི་རྒྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་དུ་རྒྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་བསྟན་ཚུལ་ནི། སྟོན་པ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྒྱའི་འཕྲིན་ལས་ནི་སྟེད་ཅིག་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་འཛིག་
རྟེན་འདི་ན་མཁས་པར་རྟོམ་པ་ལུས་ཀྱང་འདི་མི་འཐར་ཅེས་ཆོལ་བའི་སྒྲགས་
མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟེད་སྟོན་པའི་གསུང་གི་
འཕྲིན་ལས་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནི་སྟེད་ཅིག་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་སུས་ཀྱང་
ཆོལ་བའི་སྒྲགས་མི་རྟེན་ཅིང་། རྟོག་གཤིད་དྲིགས་ལས་ལ་བྱང་བ་དང་། ཐོས་བརྒྱ་
མཚོའི་ལ་རོལ་དུ་སོན་པ་དང་། མཛོན་སེས་ལྟ་དང་ལྷན་པ་སྟགས་གང་ཟག་སུ་
འདྲ་ཞིག་གིས་ནི་ཅུམ་དབྱེད་ཀྱང་མངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་

ལ་སྒྲོན་མཐོང་པ་ནས་ཡང་མི་སྤྱིད་ལ་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་ཞེ་འགས་པ་ལས་
 དན་པའི་མཐུས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་མ་དད་པའི་སྤྱེགས་པ་རྣམས་
 དང་། བདུད་སྤྱིག་ཏོ་ཅན་ལའོར་དང་བཅས་པ་སྤྱིགས་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲོན་པ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་ཆོས་དང་ལྡན་པར་གྲགས་མི་
 ཆེད་དོ། །གཞུང་འདིའི་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པ་ལ་དཔེ་ལ་ལར་ཞེ་འགས་གྱུར་པ་ཞེས་
 པ་དང་། ལ་ལར་ཞེ་འགས་པ་ནི་ཞེས་པ་གཉིས་འབྱུང་ཡང་དོན་ལ་ཁྱད་མི་སྤྱང་
 དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་གཞན་གྱིས་གྲགས་མི་ཆེད་པ་ནི།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་ན་བཞུགས་པའི་ཆོ་བདུད་ཀྱི་དབྱེད་བྱེ་
 ཐུག་དྲུང་སྤྱར་གྱིས་དཔག་བྱངས་ཏེ་མཆོཅ་ཆའི་ཆར་པལ་ཀྱང་མཆོཅ་ཆ་དེ་དག་
 སྤྱི་འོད་དང་ཐུད་པ་ན་མེ་དོག་གི་ཆར་དུ་གྱུར་པ་དང་། བདུད་བྱེ་པ་ཐུག་དྲུང་
 སྤྱར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་གཅིག་ཀྱང་བསྐལ་བར་མ་རུས་པ་དང་།
 རྒྱལ་པོ་ཀ་པི་ན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཛམ་གླའི་སྤྱི་ར་ན་སྤྱོདས་ཆེ་བར་སྤྱོད་པ་
 འཁོར་བྱི་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་པ་ཞིག་མཉམ་ཡོད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་
 དུ་ལྷགས་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་སྤྱར་བཞེངས་
 རས་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བུ་སྟོན་པོ་ཆེན་པོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་ཞུགས་པ་ན་རྒྱལ་པོ་
 ཀ་པི་ན་ཆེན་པོ་འདི་སྤྱུ་དུ་བསམ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདིའི་བྱང་གཟུགས་ནི་
 བདག་པས་ལྷག་ཀྱང་། མཐུ་སྟོབས་ནི་བདག་ཅུ་མི་ཡོད་དོ་སྤྱུ་དུ་བསམ་པ་
 དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བུ་སྟོན་པོ་ཆེན་པོར་རྒྱལ་པ་དེ་ལ་
 ཁྱོད་ཀྱིས་གཞུ་གསེར་སའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྤྱལ་དོ། །རྒྱལ་པོ་
 དེས་ཀྱང་སྤྲང་ཞེས་བྱས་ནས་མ་ཐེག་གོ། །དེ་ནས་སྒྲོན་པ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་

རྒྱལ་པོའི་སྐར་བཞེངས་པ་དེས་བཞེས་ཏེ་མཐེའུ་རྒྱུ་གིས་གཞུ་བདུངས་ཏེ།
 གསེར་སའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གཞུ་འདི་ཁོངས་གིག་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ན། གསེར་སའི་
 རྒྱལ་པོས་བསྐྱམས་ནས་གཞུ་རྒྱུད་ཀྱང་མ་འགྱུལ་ལོ། །དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྐར་བཞེངས་པ་དེས་བཞེས་ཏེ་སྐྱངས་པས་
 གཞུ་རྒྱུད་སྐྱེངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་འགྱུལ་ཞིང་
 གཡོས་སོ། །དེ་ནས་མདའ་སྐྱངས་ཏེ་མདའ་གཅིག་འཕངས་པས། འཕངས་མ་
 ཐག་ཏུ་མདའ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། མདའ་དེ་དག་གི་ཕྱི་མོ་ལས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་
 བྱུང་ཞིང་། བསྐྱ་གིར་རྟེན་པར་ལོ་ཙམ་རེ་རེ་ཡང་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། བསྐྱ་དེ་དག་རེ་
 རེ་ལ་ཡང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བདུན་དང་ལྷན་པ་རེ་རེ་
 ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་སྐྱར་བར་བྱས་ནས། ལམ་རྒྱུད་ལྷའི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཐན་པའི་དོན་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་དོ། །འོད་ཟེར་དེས་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཙན་
 མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྤྱོན་གྲོལ་ལ་བཞེད་པས་རྒྱལ་པོ་ཀ་ལི་ན་ཆེན་པོར་རྒྱལ་
 གཞེས་སྤྱི་མི་ལྷོག་པའི་དད་པ་སྐྱེས་ནས་སྤྱོན་པའི་བསྐྱར་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྤྱི་དག་
 བཙུམ་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱི་སྐུ་ལ་མཐའ་མེད་ཅིང་འཛིག་
 རྟེན་ཐམས་ཅད་སྐྱུས་འགོངས་ནུས་པ་དང་། དབུའི་གཙུག་རྟོར་གྱི་ཕྱི་མོ་སྐྱུས་ཀྱང་
 ལྟར་མི་སྐྱར་བར་གསུངས་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལུགས་འཁར་རང་ཉིད་ལ་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བཀའ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་གནས་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་གྱི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་དང་། ཀུན་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་སྤྱི་ཚད་དང་དབུའི་གཙུག་རྟོར་གྱི་ཕྱི་མོ་ལྟ་བུའི་བྱིར་རང་གི་ལུས་

དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དུ་སྒྲུལ་ནས་བལྟས་པ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 སྐྱད་པག་ཚད་འབུམ་ཐུག་དུག་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་པར་མཐོང་ནས་སྐྱུའི་ཚད་མ་མཐོང་
 ཞིང་། གཙུག་ཏོར་གྱི་ཅེ་མོ་བལྟར་མ་རྟལ་པ་ན། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་སྟོང་པས་ཆེན་པོ་
 བསྐྱེད་དེ་སྟེང་ཐུགས་སུ་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཞིང་གསྐྱུའི་སྒྲུང་ཕྱེ་བ་ཐུག་བསྐྱུའི་ཕྱེ་མ་
 སྟེང་འདས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ཐུན་ཏེ་བལྟས་པ་ན།
 དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བས་དབུའི་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཅེ་མོ་
 མ་མཐོང་ཞིང་སྐྱུའི་ཚད་མ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཙམ་ལྟར་འདས་གྱི་གསུང་གི་
 འཕྲིན་ལས་ལ་སྐུས་ཀྱང་གྲགས་མི་རྟོན་པ་ནི། བཙམ་ལྟར་འདས་གྱིས་གང་
 གསུངས་པ་ལ་ནམ་ཡང་བསྐྱ་བ་མི་མྱོད་པ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྟོན་པས་
 རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་བསོད་སྟོམས་ལ་གསེགས་པ་ན་ཁྱིམ་བདག་རབ་དུ་བཟང་པོས་
 སྟོན་པ་ལ་མཚོང་ནས་བདག་གི་མཆིས་སྒྲུང་ལ་སེམས་ཅན་ཞིག་ཞུགས་ན་ཁྱེའུ་
 དང་སུ་མོ་གང་བཙའ་ཞེས་ཞུས་པས། སྟོན་པས། བུ་མོར་བཙའ་ཞིང་རིགས་
 གསལ་བར་ཕྱིད། ལྟ་དང་མིའི་དཔའ་འབྱོར་སྟོང་སྟེང་འེ་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་
 བས་དག་བཙམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ན། དེའི་ཉི་
 རྟོགས་ན་གཙུག་ཏུ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་མ་བཟོང་ནས། རབ་བཟང་གི་ཁྱིམ་དུ་
 སོང་ནས་དགོ་སྟོང་གོའུ་ཏེ་མས་ལུང་ཅི་བསྟན་ཅེས་དྲིས་པ་ན། རབ་བཟང་གིས་
 སྟོན་པས་ཇི་ལྟར་བཀའ་སྐུལ་པ་རྒྱུས་པ་ཆོད་དོ། །དེ་ཅིས་ལ་མཁས་པས་དོ་རྒྱལ་
 དཀར་པོ་སྒྲངས་ནས་བཅིས་པས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མཐོང་ནས། དེ་ཁོ་ན་
 བཞིན་དུ་སྒྲུལ་ན་ཆེས་དད་པར་འགྱུར་གྱི། རྒྱང་ཟད་བསྐྱགས་ལ། རྒྱང་ཟད་སྒྲུང་
 དོ་སྒྲུལ་ནས་བཞིན་བསྐྱར་བས་ཁྱིམ་བདག་གིས་བཞིན་བསྐྱར་བ་ཅི་ཡིན་ཅེས་

དྲིས་པ་ན། གཅེར་བྱ་པ་དེས་ཕྱང་ཟད་བདེན། ཕྱང་ཟད་རྒྱུ་ནོ། །འཁོར་བཅོལ་
བ་དང་རིགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བདེན་ཏེ། གསལ་བ་ན་མེད་མེད་ཡིན་པས་
བཅོལ་མ་ཐག་དུ་ཁྱོད་གྱི་ཁྱིམ་མེས་ཆེན་གྱི་ །ལྷ་དང་མིའི་དཔལ་འབྱོར་མྱོང་བ་ནི་
མི་བདེན་ཏེ། མིས་ལྷའི་དཔལ་འབྱོར་མྱོང་བ་ལུ་ཡོད། རབ་དུ་འབྱུང་བ་ནི་བདེན་
ཏེ། །དེ་བཟང་རྒྱ་མེད་ནས་རབ་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །དགྲ་བཅོལ་ཐོབ་པ་ནི་
མི་བདེན་ཏེ་གོ་ལུ་ཏ་མ་ལའང་དགྲ་བཅོལ་མེད་ན་དེའི་ཉན་ཐོས་ལ་ལྷ་ཅི་སྒྲིམ།
ཞེས་ཟེར་བ་ན། རབ་བཟང་མི་དགའ་ནས་གཅེར་བྱ་བ་དེ་ལ། ད་རི་ལྷར་སྐྱབ་
ཅས་དྲིས་པ་ན། གཅེར་བྱ་བ་དེས་བདག་བསྐྱབ་པ་སྐྱངས་པས་ཁྱོད་ཉིད་ཤེས་པོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ཁྱིམ་བདག་གིས་རྒྱུང་མ་མངལ་དང་བཅས་པ་དོར་བར་བྱའོ་
སྐྱམ་ནས་སྐྱམ་མ་ཡིན་པ་བྱིན་པས་བྱིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་པས་སྐྱམ་དུ་ཡུར་ཏོ། །
ད་ཀྱི་མཉམ་པས་གཡས་དང་གཡན་དུ་བྱོས་གིང་རྒྱུང་མས་དུས་པས་ཁྱིམ་མཆོས་
འོང་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཞེས་དྲིས་པས། ཁྱིམ་བདག་གིས་རྒྱུང་མ་ལ་བྱ་བཅོལ་ཞེས་
སྐྱུས་པས་ཕྱིར་མོང་རོ། །དེས་རྒྱུང་མ་དགོན་པར་འབྲིང་ནས་གི་གིར་བཅུལ་ནས་
སྐྱུས་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་ཁྱེར་ནས། ཁོ་བོའི་རྒྱུང་མ་གིའོ་ཞེས་དུ་བཞིན་དུ་དུར་ཁྱོད་དུ་ཁྱེར་
རོ། །གཅེར་བྱ་བ་དགའ་སྟེ། གོ་ལུ་ཏ་མས་ལུང་བསྐྱུར་བ་དེ་གི་ནས་དུར་ཁྱོད་དུ་
ཁྱེར་རོ། །གིང་རྩ་བ་མེད་པ་ལ་ཡལ་ག་གང་ལས་འབྱུང་ཞེས་ཟེར་རོ། །སངས་
རྒྱས་བཅོལ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་མི་མཁྱེན་པའམ། མི་གཟིགས་པའམ། མི་རིག་
པའམ། རྣམ་པར་མི་མཁྱེན་པ་ཕྱང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བས། བཅོལ་ལྷན་འདས་
ལྷ་མི་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་བཅས་ཏེ་བསིལ་བའི་ཆོལ་གྱི་དུར་ཁྱོད་དུ་གཤེགས་པ་
ན། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོས་ཀྱང་སྟོན་པ་དོན་མེད་པར་དེར་མི་གཤེགས་

གྲིས་ལྟར་འཕྲོའི་སྒྲུ་ནས་འཕོར་དང་བཅས་པ་འོངས་སོ། །སྟོན་པ་གདན་ལ་
 བཞུགས་ནས་འཛུམ་པ་མཛད་པ་གཅིར་བྱ་བས་མཐོང་ནས། གྲིས་བདག་ལ།
 སྐལ་ཆད་དེ་མ་གཏོ། །རི་ལྟར་བྱ་བྱོད་ཉིད་ཤེས་སོ། །དེས་གིང་བཅེར་ནས་མེ་
 སྐར་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆོག་ནས་ལྟོའི་ཉེ་འཁོར་མ་ཆོག་གོ། །དེ་
 རས་ལྟོའི་ཉེ་འཁོར་བརྟོལ་བ་དང་། མེའི་དབུས་སུ་བསྐྱེད་སྟོང་པོ་ལ་གཞོན་ལྷ་
 གཞུགས་བཟང་བ། ལྷ་ན་སྤྱག་པ་ཞིག་བྱུང་ངོ། །སྟེ་པོ་རྣམས་ངོ་མཛར་ཞིང་
 གཅིར་བྱ་བའི་ར་རྒྱལ་ཉམས་སོ། །སྟེ་འདྲེ་ལ་མེ་སྒྲིས་ཞེས་མིང་བདགས་གིང་དེས་
 གྲིས་ལྟོའི་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྟོང་ཞིང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་བྱུང་ནས་
 དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་བུམ་ཟེ་མ་སྤྱག་ཅེས་བྱ་བ་
 རིགས་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་དེགས་པ་ཞིག་སྟོན་པ་ལ་མ་སྤྱག་པས་ཁྱད་གསོད་བྱེད་
 ཅིང་། རིགས་བཞིའི་ནང་ནས་བུམ་ཟེའི་རིགས་མཆོག་ཡིན་ཞིང་། སྤྱུའི་རྒྱལ་
 རིགས་ནི་བུམ་ཟེ་ལས་དམན་ནི་ཞེས་སྐྱར་བ་བྱས་པ་ན། སྟོན་པས་བུམ་ཟེ་མ་
 སྤྱག་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རིགས་ཅི་ཡིན་གསུངས་པས། མ་སྤྱག་གིས་མིག་མི་འཛུམ་གྱི་ཕྱོེ་
 ཞེས་ཞུས་པ་ན། སྟོན་པས་བུམ་ཟེའི་ཁྱེད་འདི་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་རྒྱད་བཅའ་ན་
 ཁྱོད་ནི་སྤྱུ་རྣམས་ཀྱི་བུན་མེའི་ཕུར་གྱུར་ལ། སྤྱུ་དག་ནི་རོ་བོའི་བྱ་ཡིན་པར་
 མཐོང་ངོ། །ཞེས་བཀའ་སྤྱལ་པ་ན། བུམ་ཟེ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ། འདི་
 ལ་བུན་མེའི་བྱ་ཞེས་མ་གསུངས་ཞིག་ །འདི་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་སྟེ། འདིས་གཞི་
 འདི་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པས་ལན་གདབ་པར་རྩོམ་གོ། །ཞེས་ཞུས་པ་ན། སྟོན་
 པས། འདིས་ལན་ཐེབས་སྒྲུ་ན་ན་ཁྱོད་ཅག་ཅང་མ་སྐྱ་བར་མ་སྤྱག་ལན་འདེབས་
 སུ་རྒྱག་ཅིག་ ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་འདེབས་རྣམས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ལན་ཐོབས་གིག་ཅེས་

བཀའ་སྤྱལ་པ་ན། བྱམ་ཟེ་གཞན་རྒྱལ་གྱིས་གསོལ་བ། གཞན་གྱིས་མི་རུས་ཀྱི།
 འདིས་ལན་འདེབས་རུས་ལགས་སོ། །ཞེས་རུས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་མ་སྟག་
 ལ། སྟོན་རྒྱལ་པོ་བྱ་རམ་གྱིང་སྟེས་བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་བྱ་སྒྲར་མདའི་གདོང་དང་།
 ལག་རྒྱ་དང་། བྱུང་པོ་མེད་འདུལ་བ་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་ལྡན་ཏེ་བཞི་ཡོད་པ་རྒྱལ་པོ་
 བྱ་རམ་གྱིང་སྟེས་ཀྱིས་དེ་དག་ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་སྟུགས་ནས་རང་རང་གི་
 སྤྱིང་མོ་དང་བཅས་པ་སེར་སྤྱིང་གནས་དང་མི་རིང་བར་སྤྱིལ་བྱ་བྱས་ཏེ་འཁོད་
 བས་རང་རང་གི་སྤྱིང་མོ་བདེར་སྟེ་མས་དབེན་གྱི་སྤྱིང་མོ་རྒྱལ་ས་དང་ལྡན་ཅིག་
 སྟོན་པས་བྱུང་བ་པོ་བཅས་སོ། །དུས་གཞན་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་བྱ་རྒྱལ་ས་དྲན་ནས་
 སྟོན་པོ་ལ། གཞོན་རུ་རྒྱལ་ས་གར་དོང་། དེ་དག་སྟུགས་ནས་རང་རང་གི་སྤྱིང་མོ་
 ཞིད་དེ་རྒྱུ་པོ་སྤྱལ་ལྡན་གྱིང་ཉེའི་འགྲམ་ན་བྱུང་བ་པོ་དག་བཅས་ནས་འཁོད་
 དོ། །རྒྱལ་པོས་སྟུགས་པ། གཞོན་རུ་དག་གིས་དེ་ལྟར་རུས་སམ། རུས་ལགས་སོ། །
 དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མོ་སྟོན་བསྟོན་ནས་ལག་པ་གཡས་པ་བརྒྱུར་ཏེ། གྱེ་མ་གཞོན་རུ་
 རྒྱལ་ས་ཀྱིས་རབ་དུ་རུས་སོ་ཞེས་སྟུགས་པས་ལྟུང་གྲགས་ཏེ། ལྟུང་རྒྱལ་ས་དེ་ལས་
 སྟེས་པས། ལྟུང་རྒྱལ་ས་ཀྱི་འགོ་འཇུགས་པ་ཡིན་པར་ཁྱེད་གྱིས་ཐོས་སམ། ཐོས་
 སོ། །རྒྱལ་པོ་བྱ་རམ་གྱིང་སྟེས་ཀྱི་བཀ་མོ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞུགས་བཟང་བ་
 ཞིག་དྲ་སྟོང་གདོལ་པའི་རིགས་གིག་དང་ལྡན་ཅིག་འདིས་པས་ཁྱེད་ཞིག་བཅས་
 སོ། །དེ་བཅས་མ་ཐག་དུ། ལུམ། རེ་ཞིག་བདག་དྲིལ་བྱིས་དང་བརྒྱ་བ་གྱིས་ལ་མི་
 གཅང་བ་ལས་ཐར་བར་གྱིས་གིག་ཅེས་སྟུགས་སོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་
 ལྟུང་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་མིག་མི་འཇུམ་གྱི་བྱ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་སྟེས་མ་ཐག་དུ་ཞིག་སྟུ་
 བས་མིག་མི་འཇུམ་གྱི་བྱ་ཞེས་གྲགས་སོ། །མིག་མི་འཇུམ་གྱི་བྱའི་མགོ་འཇུགས་

པ་དེ་ཡིན་པར་ཐོས་སམ། མ་སྟག་ཅང་མི་སྤྲོད། །ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་དུ་
 གསུངས་ཀྱང་ཅང་མི་སྤྲོད་པ་དང་། གཞོད་སྤྱིན་ལག་ན་དོ་རྩེས་དོ་རྩེ་རབ་དུ་འབར་
 པ་མ་སྟག་གི་མགོ་བོའི་སྤང་ནས་འཛིན་ཅིང་སྤྱོན་པའི་བསྐོ་བ་རྒྱུ་གཞོན་ཅིང་
 ལན་མི་གསལ་ན་དོ་རྩེ་རབ་དུ་འབར་བ་འདིས་མགོ་བོ་ཆལ་པ་བདུན་དུ་བཀས་
 པར་བྱའོ་སྟུང་པ་དང་། མ་སྟག་གིས་དེ་མཐོང་ནས་སྒྲག་སྟེ། གྲོ་གོ་འུ་ཏ་མ། མིག་
 མི་འཛུམ་གྱི་བུ་རྣམས་དེ་ལས་སྤྱུས་པའི་འགོ་འཛུགས་པ་དེ་ལེགས་པར་བདག་
 གིས་ཐོས་སོ། །དེ་ནས་བུམ་ཟེ་གཞན་རྣམས། སྟོན་པས་མ་སྟག་ཤུག་རྣམས་གྱི་
 བྱན་མོའི་ཏུ་དང་། ཤུག་རྣམས་དེའི་རོ་བོའི་བུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་བདེན་ན།
 བདག་ཅག་དེ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་ཟད་དོ་སྟུང་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་བུམ་ཟེ་
 རྣམས་ལ། བྱེད་ཅག་མ་སྟག་ལ་བྱན་མོའི་བུ་ཞེས་ཏ་ཅང་ཆོག་དུ་མ་སྤྲོ་ཞིག་ །དེ་
 ཅིའི་བྱུར་ཞེན། འདི་དེའི་ཆོ་དྲང་སྟོང་རྩུ་འཕྱུལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། རྒྱལ་པོ་བུ་
 རམ་གོང་སྤྱུས་ཀྱིས་ཆད་པ་བཅད་པ་དང་། སྤྱིས་བཀྲོད་ནས་ལག་པ་གཡོན་པས་
 བུ་མོ་ཆེན་མོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བཟུང་། ལག་པ་གཡས་པས་གསེར་
 གྱི་བུ་མ་བུམ་ཐོགས་དེ་དྲང་སྟོང་དེ་ལ་རྒྱུང་མར་བྱིན་པ་དྲང་སྟོང་གིས་མ་སྤྲངས་
 སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་མ་སྟག་ལ། བྱན་མོའི་བུ་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་པས་ཞུམ་
 རས་ཅང་མི་སྤྲོད། །སྟོན་པས་དེ་ལ་གདམ་འདྲི་བའི་ཆོག་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས།
 བུམ་ཟེའི་བྱེད་ཆངས་པས་ཀྱང་། །རུས་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡིན་པའི། རྒྱལ་
 རིགས་རྒྱུ་གཉིས་ནང་ན་བཅུན། །ལྷ་དང་མི་རྣམས་ནང་ན་ཡང་། །རིག་དང་
 ཞབས་སུ་ལྷན་པ་བཅུན། །ཞེས་སྤྱུས་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་སྤྱུས་པའོ། །ཞེས་
 ཐོགས་གསུངས་པས། མ་སྟག་ན་རེ། བདག་སྟོན་ཡང་མ་བྱུང་། སྤྱིས་ཀྱང་མི་

འབྲུང་། ད་ལྟར་ཡང་མ་མཆིས་པའི་དང་པ་སྐྱེས་ལགས་ཀྱིས། བདག་ལ་རིག་པ་
དང་ཞབས་སུ་ལྟ་པའི་ཆོས་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ན་སྟོན་པས་དེའི་
བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་མཐུན་དེ་ཆོས་བསྟན་པས་དེས་བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་
བུམ་ཟེ་གཞན་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་ཡིད་ཆེས་བ་ལྟ་བུའོ། །

མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བྱ་རང་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་དང་
ལྟ་ཞིང་། ཉེ་རིང་མེད་པར་བློགས་ཀྱང་དུ་གྲགས་པར་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་མི་
ཆེས་པ་མེད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་གཞན་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཇི་ཙམ་བྱལ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་རེ་
རབ་གྱི་ཅེ་དང་། ཕྱིའི་ལྷགས་རིམ་བྱུང་སྐྱེས་སུ་བྱིན་ནས་ཉན་པ་ན་གསུང་སྟར་
བཞིན་དུ་བོས། དེ་ནས་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་རུབ་བློགས་སུ་སངས་རྒྱལ་
གྱི་ཞིང་གཏུའི་ཀྱང་དགུ་ཅུ་དགུའི་བྱེ་མ་སྟེད་འདས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བར་སྟེབས་ནས་ཉན་པ་ན། བྱ་རྟོད་ལུང་པོའི་རིར་
དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་ཉན་པ་དང་བྱུང་མེད་པར་བོས་པ་ལྟ་
བུའོ། །བཙུམ་ལྟར་འདས་གྱི་བྲགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་སུས་ཀྱང་གྲགས་མི་རྟོད་པ་
ནི། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་མདོ་ལས། གང་གཏུའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་
གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྩ་དང་གིང་ཐམས་ཅད་མེར་
བསྟེགས་དེ་ཐལ་བ་རྣམས་གང་གཏུའི་ཀྱང་གི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
པོ་རྣམས་སུ་བྲགས་ནས་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཀྲགས་ཏེ། དེ་ནས་བརྟོན་ནས་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཐལ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱལ་པོ་མོ་རེ་རེ་ནས་འདི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གང་གི་ཡིན། ལུལ་གང་གི་ཡིན། རྩ་གིང་གང་དང་གང་གི་ཐལ་བ་ཡིན་

ཞེས་ཞུས་པ་ན་མངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ས་ཅིག་ཅུང་ག་ཟིགས་དེ།
 ཐལ་པའི་རྩལ་གྱི་མོད་དག་རེ་རེ་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 ཡུལ་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷ་དང་གིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། རྩོང་བྱ་
 དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། འབྲས་བུ་འདི་དང་འདིའི་ཐལ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ་
 སོར་མ་འབྲས་པར་སྟོན་པར་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་
 པའི་ཚས་མཆེན་རྩལ་ཡིན་གྱི་བཅོམ་ལུང་འདས་ལ་མཉམ་རྗེས་མི་མངའ་བས་
 ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཚས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་མཆེན་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་མཆེན་པའི་ཆེ་བ་བྱུང་མོང་མེན་པའོ། །རྩལ་འདི་དག་ལ་ངེས་པ་ལེགས་
 པར་རྟེན་ན་གིང་རྟེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོ་ལ་བཟུགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གིང་རྟེན་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་མ་སྐྱབས་གིང་
 དགེ་པའི་བཤེས་གཞན་གྱི་མགོན་དང་བུལ་པའི་བྱུང་མོངས་དག་གིས་སྐྱབས་
 འགོ་ནི་ཁ་དོན་གྱི་ཐོན་དུ་ཆོག་ཁ་ཡར་རེ་བརྟེན་པ་ཅུམ་ལ་བཟུང་ནས་ཚས་རྒྱལ་
 ཆེན་པོ་མི་གེས་སྐྱབས་འགོ་རེ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཟེར་བ་ནི་མཁས་པའི་མདུན་སར་
 དབྱར་དུ་མི་རུང་པའི་བྱུང་གནས་ཡིན་པས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་འདི་དག་གི་དོན་
 ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ལ་གང་རྒྱད་ལ་སྟེས་ན་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པར་འཛིག་
 པའི་བྱེད་ཚས་བྱུང་མོང་མེན་པ་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དངོས་བྱུང་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སྐྱབས་འགོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པར་
 བུའོ། །

གཞིས་པ་དཔལ་འཕྲོར་པ་སྒྲིང་པོ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་བ་དེ་ཕྱོག་པ་ལ།
ལྷ་མཆོར་གནལ་ཤིང་བྱ་ག་དུ། །རྒྱལ་སྐལ་མགྲིན་པ་རྒྱུད་པ་ལྟར། །དཔལ་ཆོས་

དགའ་སྟོན་ཆེར་བཅས་པའི། མི་ཉིད་བདག་གིས་ཐོབ་ནས་ནི། མི་རྟག་ཉིད་
 དང་རྟོག་འབྲེལ་ཞིང་། ལས་ཀྱི་གྲུགས་ལ་དོགས་བཅས་པ། བདག་གི་ཕྱེ་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་ཀོ། སྟོང་པོ་ཅི་ཕྱིར་སྤྲང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་
 བར་གསེས་ཀྱིས་བྱེ་ན། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྒྱུ་དགའ་བསམ་ནས་སྟོང་པོ་སྤྲང་
 བར་བསྐྱུལ་བ། འཆི་བམི་རྟག་པ་བསམ་ནས་སྟོང་པོ་སྤྲང་བར་བསྐྱུལ་བ། ལས་
 འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་རན་འགོ་ཐོགས་འཁོར་བའི་རྟག་བསྐྱུལ་བསམ་ནས་
 སྟོང་པོ་སྤྲང་བར་བསྐྱུལ་བ་རྣམས་སྤྱོད་ལ། དང་པོ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་རྒྱུ་
 དགའ་བསམ་ནས་སྟོང་པོ་སྤྲང་བར་བསྐྱུལ་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱ་མཚོར་གཉེན་
 ཤིང་བྱ་ག་སྤྱ། རུས་སྤུལ་མགོན་པ་རྒྱུད་པ་ལྟར། དམ་ཆོས་དགའ་སྟོན་ཆེར་
 བཅས་པའི། མི་ཉིད་བདག་གིས་ཐོབ་ནས་ནི། བདག་གི་ཕྱེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
 ཀོ། སྟོང་པོ་ཅི་ཕྱིར་སྤྲང་མི་བྱ། ཞེས་པ་འདི་གསུངས། དོན་ནི། འདུལ་བ་ལུང་
 ལས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་གཉེན་ཤིང་བྱ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་ལ་ཕྱོགས་
 ཀུན་ཏུ་འབྱུངས་པ་དེའི་བྱ་གར་རྒྱ་མཚོའི་གཉིང་ན་གནས་པའི་རུས་སྤུལ་བརྒྱ་
 ལམ་ན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་ཏུ་མཚོར་པ་ཞིག་གི་མགོན་པ་རྒྱུད་པ་ལྟར། བརྒྱ་ལམ་ན་
 དལ་པའི་རྟོན་ཐོབ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་མཇུག་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་
 སྟོན་རྒྱ་ཆེར་སྤྲང་ཆོག་པ་དང་བཅས་པའི་མིའི་ལུས་རྟོན་འདི་འདྲ་བ་ཉིད་བདག་
 གིས་ཐོབ་ནས་ནི་རང་གིས་རང་ལ་བརྟེ་བར་བྱས་ཏེ་སྟོང་པོ་ཕྱི་མ་པའི་ཆད་ཀྱི་དོན་
 རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་པོ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲང་བར་མི་བྱ། དེས་ན་སྟོང་གསུམ་དགེ་ལ་
 བསྐྱུལ་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སྟོང་ནས་ཕྱག་འཆུལ་བ་དང་། སྟོང་བ་བྱེད་པ་དང་། དུན་པ་
 བར་དུ་བཞག་སྟེ་མཉམ་བཞག་བཅས་ཏེ་འདུག་པ་དང་། དག་གི་སྟོང་ནས་དགོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། གཟུངས་སྒྲགས་བརྒྱ་བ་
 དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྒྲུ་གཟུགས་མདུན་དུ་བསྐྱོམས་
 བས་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་སོགས་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྒྲོ་ཀུན་ནས་འབད་བར་བྱའོ་སྒྲུ་ཏུ་རང་
 གིས་རང་ལ་བསྒྲུབ་ཡོ། །བདག་གི་ལྟེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གོ། ཞེས་པ་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་
 དཔལ་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྒྲགས་པའི་བསྟོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
 མཛད་པ་བཞེད་པའི་གསུང་ངོ། །གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་
 སྦྱོར་བའི་ཆེ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་བསམ་ནས་དོན་མེད་པའི་རྣམ་
 གཡེང་དང་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་མི་གཏང་བར་སྒྲོ་གསུམ་དགེ་ལ་བགོལ་ཅི་ཐུབ་
 བྱའོ། །གཞུང་འདི་ནི་དོན་གིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ་འདིའི་དོན་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་ལ། དལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་དོས་བརྒྱད་བ་དང་། དེ་དོན་ཆེ་བར་བསམ་
 པ་དང་། རྟེན་དཀའ་བར་བསམ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ལག་རྩེས་ལ་རྣམ་གཡེང་
 དང་ལེ་ལོ་བཀག་སྟེ་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དྲག་པོ་བསྟེན་པ་རྣམས་དགོས་ལ།
 དལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་བོ་ལ། དལ་བ་དང་འབྱོར་པ་གཉིས་ལས། དེ་གཉིས་ཆང་བ་
 མིའི་རྟེན་ལ་མ་གཏོགས་རྟེན་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བས་འདིར་མི་ཉིད་ཅེས་ངེས་
 བརྒྱད་གི་ཆོག་སྒྲོས་སོ། །མི་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དལ་འབྱོར་དུ་མི་འགྱུར་དེ། མི་
 ཁོས་པའི་གནས་སུ་ལུང་བའི་མི་ཐམས་ཅད་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་མིན་པས་སོ། །
 དེས་ན་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་སྟེང་དུ་དལ་བ་དང་འབྱོར་པ་གཉིས་ཆང་དགོས་ལ། དེ་
 གཉིས་ཆང་བ་ལ་དལ་བ་བརྒྱད་དང་འབྱོར་བ་བརྒྱ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་གཉིས་ཀའི་
 གནད་བསྒྲས་ནས། དམ་ཆོས་དགའ་སྟོན་ཆེར་བཅས་པའི། མི་ཉིད་ཅེས་

[illegible]

མར་འཛོལ། ལོ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ལམ་ཅིག་སྤེང་དུ་འབྱུང་བ་དེས་ཤིང་ཁྱ་ག་
གཅིག་པ་དེར་མགྲིན་པ་རྒྱུད་ཀྱང་གདའ། མི་རྒྱུད་ཀྱང་གདའ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་ལྷུལ་པ། དགོ་སྤྱོད་དག། ཁྱེད་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་ལམ་ན་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ཞིང་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་
ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ། བདེ་བར་
གཤེགས་པས་རབ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། ཁྱིམ་འགྱུར་བ་ཡང་བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་
ལམ་ན་སྟེན་ན་ཐོབ་སྟེ། ཤིན་དུ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དལ་
འབྱོར་ཆང་བའི་རྟེན་འདི་ཤིན་དུ་རྟེན་དཀའ་བ་བརྒྱ་ལམ་ན་སྤྱིད་དམ་མི་སྤྱིད་པ་
ལྟ་བུའོ། འདལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་བ་ནི། དམ་ཆོས་དགའ་སྟོན་ཆེར་བཅས་པའི།
ཞེས་པ་སྟེ། རང་ངོས་ནས་དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ། བྱི་ནས་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་
པའི་བཤེས་གཞན་དམ་པ་དང་མཇལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འཛིན་དུས་འདིར་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལ་ཡོངས་སུ་དཀ་གཏན་གྱི་དོན་འགྲུབ་སྟེ། སྟེན་སྤྱོད་
དགོ་སྤྱོད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སུ་དཀ་བྱི་མ་རན་སོང་ལས་ཐར་ཏེ་བདེ་
འགྲོའི་རྟེན་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་ནས། ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ཡེན་ལ་
འབད་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་ནས། བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་འབད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས།
བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟར་རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་ཞིག་དང་མཇལ་ནས་སྤྱོད་རྟོ་རྟེ་ཐེག་
པའི་སྟོར་ཞུགས་ཏེ་འབད་ན་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་
འཕང་ཡང་སྐྱབ་ནུས་པས་དལ་བའི་རྟེན་འདི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལས་ཀྱང་
ཆོས་ཆེར་ལྷག་པའི་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ངས་པ་རྟེན་ན་སྐྱབ་པ་ལ་ནང་

ནས་བསྐྱལ་བ་ཞིག་ཡོད་པས། སྔོན་ཕྱོད་དེ་ལ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ལས་ཀྱི་
གཞི་དམ་པ་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དགའ་ཚུལ་འདི་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་
ཞིག་ཆེད་པར་བྱས་ལ་ཁ་བྱིར་བ་ལྟར་མ་སོང་བར་གློ་ཁ་ནང་དུ་ཡོག་ནས་ཡང་དང་
ཡང་དུ་རང་གིས་རང་ལ་བསྐྱལ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་
འབད་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་དག་པ་བསམ་ནས་སྤྱིར་བོ་བྱུང་བར་བསྐྱུལ་བ་ནི།
 མི་དག་ཉིད་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཞིང་། སྤྱིར་བོ་ཕྱིར་བྱུང་མི་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། དོན་
 ཅི། ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དལ་བ་དོན་ཆེ་བ་དང་རྟེན་དགའ་བའི་རྒྱལ་བསམ་
 བསམ་དམ་པའི་ཆོས་བྱ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོ་འདོམ་བྱ་དགོས་པར་གོ་ཡང་རེ་
 ཞིག་དག་འདུལ་བ་དང་གཉིས་སྤྱིར་བོ་སོགས་ཆོ་འདོམ་བྱ་བ་སྐྱུ་བ་དགོས་གཤམ་ཆེ་
 མར་བོ་ཞིག་མཐོང་ནས་རེ་ཞིག་བྱ་བ་འདི་དང་འདི་དག་བྱས་པ་ནས་ཞིག་ན་ཆོས་
 སྤྱི་བྱའོ་སྐྱུམ་པ་འོར་སྟེ། དེ་ནི་ཆོ་འདོམ་སྐྱུ་བྱིད་དག་འཆིན་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་དམ་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་གསོལ་དུ་འཛོག་པ་ཉིད་ཡིན་པས་བསམ་པ་དེ་འདྲ་བས་བསྐྱུས་ན་སྟོ་
 གསུམ་མི་དགེ་བ་ལ་སྟོད་བཞིན་པའི་རང་ནས་ཆོ་མད་དེ་སྟོ་བུར་དུ་འཆི་བ་དག་
 ཐོག་བབས་པ་ལྟར་བྱུང་ནས་ཆོ་འདོམ་སྐྱུ་ཆོགས་ལ་ཆགས་བཞིན་དུ་རང་དབང་
 མེད་པར་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་དམ་ཀྱི་གྲགས་ཀྱིས་བདས་ཏེ་རྟོ་མོར་མུ་
 མཐའ་མེད་པར་འབྱུངས་ནས་སྐྱུ་བ་སྐྱུལ་དག་པོ། རྒྱལ་པ། མི་བཟང་པ། དཔེ་
 བྱ་བར་དགའ་བ་བརྒྱན་མར་སྤྱིར་དགོས་པས་དེ་ལས་བསྐྱུས་པ་དང་སྤྱང་བ་གང་
 ཞིག་ཡོད། དེས་ན་རང་ངོས་ནས་དལ་བའི་རྟེན་ཐོབ། ཕྱི་རྣམས་ནས་ལམ་སྟོན་པའི་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་མཛུལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འཛོམ་པ་ཞིག་ནས་བྱུང་དུས་

ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་བཅོན་ཆོད་དུ་དོར་ནས་རང་གི་སྒོ་རྣམ་དང་
 བསྐྱེད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཅི་རྣམ་ཅི་འོས་སུ་འབད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ད་ལྟ་
 ཉིད་དུ་ཆོས་ལ་མ་འབད་ན་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་འདི་ནི་མི་རྟག་པ་
 ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་སྐད་ཅིག་གྱང་སྟོད་པའི་མཐུ་མེད་པར་ཞིག་པར་
 འགྱུར་བས་རང་གིས་རང་མ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་བྱེད་ན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྟོང་པོ་ཅིའི་ཕྱིར་
 སྒྲང་བར་མི་བྱ་སྟམ་དུ་བསམ་མོ། །སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་
 ཀྱི་ལུས་འདི་ལྷུང་དུ་འཛིག་པར་འབྱུང་བས་བདག་གི་ཕྱེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པ་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྟུན་ཅིང་བསྟོད་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ལུས་
 འདི་ལ་སྟོང་པོ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲང་བར་མི་བྱ་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་བསྐྱུལ་བར་མཛད་
 པའོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིས་བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྟོད་དུ་ཡང་། ཞིང་དང་ཞིང་
 མིན་མ་འཆལ་ཏེ། །སྤྱ་ཙམ་གྱིས་ནི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །བདག་གིས་མོངས་ཏེ་
 སྟོན་ཆད་ནི། །བསྐྱགས་མིན་བསྐྱགས་པ་བརྟུན་པ་གང་། །ངག་གི་འདམ་གྱིས་
 གོས་པ་སྟེ། །ཐུབ་པ་བསྟོད་ནམས་འབབ་ཀྱིས་སྟེགས། །བཞུད་པ་ཁྱེད་ལ་བརྟེན་
 བཅས་ནས། །རབ་དུ་བཀྱ་བ་འདི་བརྩམ་མོ། །འདི་ནི་བདག་གིས་མཆོག་ཆོགས་
 ལ། །གཏི་མུག་སྟོངས་པས་མོངས་བཀྱིས་གང་། །སྟོབ་པ་དེ་ཡི་མོངས་པ་དག །
 སེལ་བར་བཀྱིད་པའི་གསང་བྱེད་ལགས། །བདག་ནི་སྤྱ་རན་འདས་བར་དུ། ཁྱེད་
 ཀྱི་གསུང་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ནི། །ཡོན་ཏན་བརྟུན་པ་གང་ལགས་པའི། །ཆོག་ལམ་
 གཉིས་ལས་ཉམས་མ་གྱུར། །གདམ་འདི་ཙམ་ཞིག་སྟོང་པོ་བས། །དེ་ལས་གཞོན་
 དོན་མ་མཆོས་པས། །སྤྱ་ན་འདི་ཉིད་སྤྱ་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས། །གཞུང་འདི་
 ལ་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲང་གིས་སྟེལ་མ་མཛད་པར་ཡང་། མི་ཉིད་བདག་གིས་

ཐོབ་ནས་ནི། །མང་དུ་བཅད་པར་གྱུར་པ་དེ། །མཐར་ཡང་བསྐལ་པའི་སྒྲིལ་གྱིས་
གནས། །ཕྱེ་ནི་དོན་ཅན་མ་གྱུར་དེ། །གཞན་དུ་བདག་ནི་བསྐྱུས་པར་གྱུར། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་འདྲིར་མི་རྣམས་ཉིད་ཅེས་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་སྒྲིལ་པ་ནི་
སྒྱིར་འདུལ་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་གྲུབ་ཅན་མས་སྒྲིད་ཅིག་གྱུང་སྟེ་དཔེ་མཐུ་མེད་
པར་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒྲིག་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་གྱི་རུས་གདོས་
བཅས་ཀྱི་ལུས་འདི་ནི་སྒྲིད་ཅིག་དེ་རེར་འཛིག་པར་མ་ཟད་རྒྱུན་གྱི་ཚིགས་པའང་
རྒྱུ་རྒྱུ་བུར་ལྷར་གིན་དུ་འཛིག་སྒྲིབ་ཞིག་ཡིན་པས་འབྲལ་འབྲལ་དུ་རང་གིས་
རང་ལ་བསྐྱལ་དེ་དགོས་སྟོན་ལ་འབད་དགོས་ཞེས་བཤོམ། །རྒྱལ་དེ་ལ་ངེས་པ་བསྒྲིད་
པ་ནི། ཚོས་སྐུ་ལས། དཔེར་ན་ཐགས་ནི་བརྒྱུངས་པ་ལ། །སྒྱུར་ནི་གང་དང་གང་
བཅུག་པའི། །སྒྱུར་གྱི་གདོར་ལ་གདུགས་པ་ལྷར། །མི་རྣམས་སྒྲིག་གྱུང་དེ་བཞིན་
མོ། །དཔེར་ན་ངེས་པར་བསད་པ་དག་ །གོས་པ་གང་དང་གང་པོར་བས། །
གསད་པའི་དུང་དུ་བསྒྲེན་པ་ལྷར། །མི་རྣམས་སྒྲིག་གྱུང་དེ་བཞིན་མོ། །རྒྱ་ཁྱུང་
དག་དུ་འབབ་པའི་རྒྱུན། །ཁྲོག་པ་མེད་པ་རི་ལྷ་བར། །དེ་བཞིན་མི་ཡི་ཚོ་འགོ་
བ། །སྒྲིར་ནི་ཁྲོག་པར་འགྱུར་བ་མེད། །དཀའ་བ་ཉིད་དང་བྱང་བ་དང་། །དེ་ཡང་
རྣམས་བསྐལ་ལྷན་པ་དག་ །སྒྲིར་བ་ཁོ་ནར་འཛིག་འགྱུར་དེ། །རྒྱལ་དབྱུགས་བྱིས་
པ་བཞིན། །དཔེར་ན་བྱགས་རི་དབྱུག་ཐོགས་གྱིས། །ཐུགས་རྣམས་གནས་སུ་
ཕྱིན་བྱེད་ལྷར། །དེ་བཞིན་ན་དང་རྒྱ་བ་ཡིས། །མི་རྣམས་འཆི་བདག་དུང་དུ་
སྒྲེལ། །ཞེས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལྷག་བཞི་འགོག་པའི་གདམ་ལས་གྱུང་། །རི་པོ་མཐོན་
པོའི་རྩེ་པོའི་སྟེང་ནས་སྐུ་ལ་ལྷུང་བར་གྱུར་པ་ཡིས། །ཞིག་པར་གྱུར་ཆོ་ཅི་འདི་བར་
སྒྲིར་ལ་ནི་བདེ་བ་སྟོང་འགྱུར་རམ། །སྒྲེས་ནས་བརྒྱམས་དེ་འཆི་བ་ཉིད་ཕྱིར་རྟག་

ཏུ་རབ་ཏུ་རྒྱགས་པ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བར་སྐབས་གང་དུ་བདེ་བ་ཅི་ལྟར་
 ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཀླ་ནི་ཀ་ལ་
 གདམས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་ལས་ཀྱང་། འཆི་བདག་སྤྲད་མི་བཤེས་པ། སྟོ་བྱར་
 དག་ཏུ་འབབ་འགྱུར་བས། །སང་དག་བྱ་ཞེས་མ་གཞིས་པར། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་
 བསྐྱར་ཏེ་མཛོད། །འདི་སང་དེར་ནི་འདི་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་མི་ལ་བཟང་པོ་མིན། །
 བཅ་ཞིག་ཁྱོད་ནི་མེད་འགྱུར་བའི། །སང་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འོང་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ངས་པ་བསྐྱེད་ནས་འབྲལ་འབྲལ་དུ་དགོ་སྦྱར་ལ་ཅི་
 རྒྱས་སུ་འབད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལས་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་དང་རེ་འགྲོ་སོགས་འཁོར་བའི་
 རྒྱག་བསྐྱལ་བསམ་ནས་སྤྲིང་པོ་སྤྲང་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། ལས་ཀྱི་རྒྱགས་ལ་དོགས་
 བཅས་པ། །བདག་གི་ལྟེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཀོ་སྤྲིང་པོ་ཅི་ཕྱིར་སྤྲང་མི་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། འཆི་བར་མ་ཟད་ནམ་འཆི་ལ་ངས་པ་མེད་ཅིང་། ཤི་བའི་ཆེ་
 རྣམ་ཤེས་འདི་མེད་དེ་མི་འགྲོ་བར་སྦྱེ་བ་ཞིག་ལེན་དགོས་ལ། སྦྱེ་ས་ཡང་རེ་འགྲོ་
 དང་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ལས་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་གང་དུ་འགྲོ་ལ་རང་དབང་མེད་
 བར་ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། ལས་དཀར་པོ་གསོག་པ་ནི་ཆོས་ལྟར་།
 ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཆོས་ཤིན་ཏུ་བྱགས་དྲག་པས་
 སེམས་ཅན་ལ་ཆེར་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་འགྲོ་བ་ཤི་རྒྱག་ཡིན་ལ།
 སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སྤྲིང་ཕྱིན་སྟོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཉོན་
 མོངས་པའི་དབང་དུ་སྤྲིང་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་གི་ཆོ་འདོའི་ཟས་
 གོས་སོགས་རྟེན་བཀྱར་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་སྟོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་མི་

མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འབྱུང་། མེས་པོ་ཞི་བའི་དཔལ་དུ་སོང་ཞེ་གཞན་ལ་སྒྲོན་
 བརྗེད་དང་ཚིག་རྒྱུ་བ་དང་། གཞན་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་དང་།
 གཞན་ལ་གཞོད་འཛེའི་སྒྲིབ་བ་བྱེད་པ་སོགས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་
 རན་གསོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འབྱུང་བ་དང་། མེས་པོ་གཏོ་སྤྱག་གི་དཔལ་དུ་སོང་ཞེ་
 གྲུང་དོར་དོམི་ཤེས་པར་རྒྱལ་བས་སྤྱད་པ་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོད་པ་གཉིས་
 གིས་དུས་འདའ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་ལ། དེས་ན་ལས་རན་རྣམས་གྱིས་གྲགས་ཏེ་
 རན་སོང་དུ་འཕངས་ནས་ལུག་བསྐྱལ་བརྒྱུད་མར་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། མི་འདོད་
 པ་རྣམས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བའི་དོགས་པ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པས་དལ་
 འབྱོར་གྱི་རྟེན་ལན་ཅིག་ཐོབ་པའི་སྒྲུབས་འདིར་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞེན་དལ་འབྱོར་
 དོན་ཆེ་ཞིང་རྟེན་དཀའ་བ་དང་། འཛིག་པར་སྤྱ་ཞིང་ཞིག་པའི་འོག་ཏུ་གར་སྒྲེལ་
 རང་དབང་མེད་པ་དང་། ལས་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་བསམ་ལ་འབྲལ་
 འབྲལ་དུ་ད་ལྟ་རང་ལ་རང་དབང་ཡོད་པའི་སྒྲུབས་འདིར་དལ་འབྱོར་ལ་སྒྲིང་པོ་
 ཅིའི་ཕྱིར་གྲུང་བར་མི་བྱ་སྒྲུམ་དུ་སྒྲོ་གསུམ་དགེ་ལ་སྒྲོར་ཅི་བྱུང་བའོ། །ལས་གྱི་
 གྲགས་པའི་རྒྱལ་འདི་ལ། ལས་ངེས་པ་དང་། ལས་འཕེལ་ཆེ་བ་དང་། ལས་མ་
 བྱས་པ་དང་མི་འབྲད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་། ལས་དཀར་ནག་
 གང་བྱས་ཀྱང་ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་དངོས་པོ་དང་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོབས་ཅན་དུ་
 འབྱུང་རྒྱལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་བྱང་རྒྱུ་ལས་གྱི་
 རིམ་པ་ཆེ་རྒྱུ་ལས་ཤེས་པར་བའོ། །དེ་ལྟར་ལས་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་
 བསམ་ནས་སྒྲོ་གསུམ་ལ་བྱུན་པ་ཉི་བར་བཞག་སྟེ་སྤྱི་གྲོང་དགེ་སྤྱོད་ལ་འབད་ན་
 རན་འགྲོའི་སྒྲོ་ཞིགས་ཏེ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་རེ་ཐོབ་ལུས་ཀྱང་། རྟེན་དེ་ཡང་ལུག་

བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་ཏེ། འཁོར་བར་འབྱམས་ཕྱིན་བདེ་འགྲོའི་
 རྟེན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྐྱེ་
 ཡིན་ལ། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ཡང་མི་དགེ་བའི་བདག་འབྱམས་དང་། བྱེད་པ་རྒྱ་
 མཐུན་དང་། རྒྱུང་པ་རྒྱ་མཐུན་དང་། དབང་གི་འབྱམས་ལ་སྤྱོད་ཆོག་པས་སྐྱེ་
 བསྐྱེད་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ལྟོང་དགོས་པས་ལས་ཀྱི་གྲགས་ལ་དོགས་པ་དང་
 བཅས་པ་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱིར་ན་སྤྱིད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་ཁམས་
 གསུམ་འཁོར་བ་འདི་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་
 རྒྱལ་པ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། རང་ཅག་
 རྣམས་སྐྱེ་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་རྒྱུ་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱི་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ན། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 མཐོང་རིས་ཀྱང་། །དཔུལ་བ་དང་མཚུངས་འཛིགས་བསྐྱེད་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱལ་པའི་བྱིམས་རར་རྒྱད་
 པ་དང་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་རྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་པས་འཁོར་
 བའི་གནས་ལ་ཞེན་ལོག་དང་སྤྱོད་ཤིང་སྤྱེས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱེད་དེ་དལ་བའི་རྟེན་ལན་
 ཅིག་ཐོབ་པའི་སྐབས་འདིར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་དམ་པ་ལས་བསྐྱེད་
 པ་གསུམ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྐྱེ་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱལ་བསམ་ནས་རང་གིས་རང་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱལ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱགས་པ་ཞི་ནས་རི་ཆེན་པོ་སྤྱེ་བ། བརྟན་པ།
 རྟིང་པོ་དང་ལྟན་པ། མ་ཞིག་པ། མ་གསལ་པ། འཕམ་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་མཆོག་པ།

གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པོ་བཞི། གནམ་ལ་མེག་ཅིང་ས་སྒྲོག་སྟེ། ལྷ་དང་། ཤིང་དང་།
 ཤིང་གལ་པ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། མེམས་ཅན་སྟོག་
 རྒྱུ་ལྟར་པོ་ཐམས་ཅད་སྟེ་མར་འཐག་ཅིང་འོང་བ་དེ་དག་ལས་ནི། མཁྱོགས་
 པས་འབྲོས་པའམ། སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ། ཅོར་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ། རྩ་
 དང་སྟགས་དང་སྟུན་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
 དེ་བཞིན་དུ། འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་འདི་དག་འོང་སྟེ། དེ་དག་ལས་མཁྱོགས་
 པས་འབྲོས་པའམ། སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ། ཅོར་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ། རྩ་
 དང་སྟགས་དང་སྟུན་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེན།
 ག་བ་དང་། ཅ་བ་དང་། འཛི་བ་དང་། རྟུང་པའོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། ག་བ་ནི་དར་
 ལ་བབ་པ་འཛོམ་ཞིང་འོང་། ཅ་བ་ནི་ནད་མེད་པ་འཛོམ་ཞིང་འོང་། རྟུང་པ་ནི་
 ལུན་ལུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམ་ཞིང་འོང་། འཛི་བ་ནི་སྟོག་འཛོམ་ཞིང་འོང་
 སྟེ། དེ་དག་ལས་ནི་མཁྱོགས་པས་འབྲོས་པའམ། སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ།
 ཅོར་ཀྱིས་བསྐྱོག་པའམ། རྩ་དང་སྟགས་དང་སྟུན་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པར་སྟེ་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མེད་
 གེ། རི་དྲགས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་རི་དྲགས་བཟུང་སྟེ། རི་ལྟར་འདོད་
 པ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་དོ། རི་དྲགས་དེ་ནི་སྟོབས་པོ་ཆེའི་ཁ་མི་བཟང་པ་བཟུང་
 བས་དབང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཛི་བ་དག་གིས་
 གསལ་ཤིང་སྟག་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ནི་བྲལ། མགོན་ནི་མེད། སྟབས་ནི་མེད།
 དབྱང་གཞན་ནི་མེད། གཤེས་ནི་འཛིག། ཆོགས་ནི་འབྱེ་ཞིང་འབྲལ། ཤ་དང་
 རྩག་ནི་སྒྲལ། ལུས་ནི་ནད་ཀྱིས་གདུངས། རྫོམ་ནི་རྫོམ། བཞིན་ནི་འགྱུར། རྟང་

གཞན་དང་མཐོན་དང་ལྷན་དང་དཔུང་གཞིན་དང་ཕྱོད་པར་ཕྱུར་མོ། །ཞིན་
གཞུང་ལ་ལྷན་པོ། །

གསུམ་པ་ བསྟན་ བཅོམ་ རྩོམ་ པ་ ལ་ འདྲུག་ པའི་ ཡན་ ལག་ དེས་ ལ་
གསུམ། རྩོམ་ པར་ དམ་ བཅོམ་ བ། མཆོད་ པར་ བཞོད་ བ། བསྟན་ བཅོམ་ གྱི་ ལུས་
གྱི་ རྒྱུང་ གཞི་ བསྟན་ པའོ། །དང་ བོ་ རྩོམ་ པ་ ལ། དེ་ ལུས་ རྒྱུ་ པའི་ ཡོན་ ཏན་ གྱི། །
ལུས་ ལྷ་ གྲངས་ མེད་ ཤེས་ མེད་ གྱི། །རང་ གི་ དོན་ ལ་ གུས་ པ་ ཡིས། །དེ་ ཡི་ རྩོགས་
གཅིག་ བསྐྱེམས་ ཏེ་ བཞོད་ ། ཅེས་ གསུངས། དོན་ མི། དལ་ འཕྱོར་ དོན་ ཆེ་ བེད་ རྟེན་
དཀའ་ བ་ དང་། ཐོག་ མེད་ ཅས་ མི་ ལུས་ ལན་ མང་ ཐོབ་ གྱུར་ རྩོ་ གསུམ་ རོན་ མོངས་
པའི་ དབང་ ཏུ་ མོང་ རྩེ་ རྩེག་ པའི་ ལས་ ལ་ བཀོལ་ བེད་ ། ལྷག་ པར་ རྩུན་ དང་ བ་ མ་
དང་ ཆོག་ རྩུབ་ དང་ དག་ བཀྲལ་ རྒྱ་ བས་ ལུ་ དོན་ མེད་ ཁོ་ ཅར་ མོང་ བེད་ ། རྩེས་ བུ་
དམ་ པ་ ལ་ རྩུར་ བ་ བཏབ་ པ་ ཐོགས་ ཆོག་ དན་ རྒྱས་ བས་ ལས་ དན་ ཆེ་ བས་ བོ་ ཆེ་
བསགས་ ཏེ་ དལལ་ བར་ ལུང་ ཅས་ ལུ་ ལ་ མོངས་ ཤོལ་ བརྒྱས་ མྱོང་ པ་ ཐོགས་ རྩུག་
བལྟལ་ བཞོད་ དཀའ་ བ་ ཏུ་ མ་ རྩོང་ བ་ དང་། མིའི་ རྟེན་ ལ་ ཡང་ དག་ གི་ རེས་ བས་
ཁིས་ མར་ ལུ་ གཅོད་ པ་ ཐོགས་ རྩུག་ བལྟལ་ བརྒྱ་ ལྷག་ ཏུ་ མ་ རྩོང་ བེད་ དེས་ རྩོན་
པའི་ བསྟན་ པ་ དང་ མཇལ་ པའི་ རྩུབས་ འདྲིར་ ལུ་ ཡོད་ པ་ དོན་ དང་ རྩུན་ བར་ བུ་
དགོས་ པ་ དེ་ ལྷ་ བས་ ར་ རྩོན་ པ་ རྩུབ་ པའི་ དབང་ བོ་ བརྒྱ་ བ་ མེད་ པའི་ རྩུབས་ རུ་
བརྒྱད་ ལུ་ རྩོན་ པ་ རྩུབ་ པའི་ དབང་ བོའི་ ཡོན་ ཏན་ དང་ རྩུགས་ རྩེ་ ཏུན་ ཅས་ གསོལ་ བ་
གདབ་ དགོས་ ལ། རྩུབ་ པའི་ དབང་ བོའི་ ཡོན་ ཏན་ གྱི་ ལུས་ ལྷ་ གྲངས་ མེད་ དཔག་ ཏུ་
མེད་ གཞལ་ ཏུ་ མེད་ བསམ་ གྱིས་ མི་ རྩུབ་ པ་ ཤེས་ པ་ ལུ་ ཡོད་ མོད་ གྱི་ རྩུབ་ པའི་ ཡོན་
ཏན་ མཐའ་ དག་ རྒྱལ་ བ་ ཅན་ པན་ རྩོན་ ཁོ་ ཅའི་ རྩོད་ ལུལ་ ཡིན་ པས་ རྒྱལ་ བ་ ལས་

གཞན་པ་སུ་ཞིག་གིས་བཞུང་པར་བྱས། དེས་ན་རང་གི་དོན་ལ་གུས་པ་ཡིས་སྟོན་
 པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་རྒྱུད་ཟངས་ཅིག་དང་གུས་ཆེན་པོས་
 བསྐྱེམས་ཏེ་བཞུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོས་བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་
 པ་འདི་རྩེམ་པར་དམ་བཅའ་མཛད་དོ། །རང་གི་དོན་གུས་པ་ཞེས་བཞུང་པ་ནི།
 སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བྱུང་ཡོད་
 རུང་བྱེད་པ་མིན་གྱི། གདུལ་བྱ་རང་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་རྩེ་ས་གཞན་ན་མེད་
 པས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བཞུང་རུང་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
 ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བཀའ་པ་དང་བསྟོན་པ་དང་རྟེན་
 བཀུར་སྟོན་གྲགས་བཞེད་པ་སོགས་གང་ཡང་མེད་གྱི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་རུང་
 མཁའ་དང་ལག་མཐིལ་དུ་མཉམ་པ། གསེར་དང་བོང་བར་མཉམ་པ། སྒྱུ་ལ་ག་
 རྒྱག་དང་ཁོང་སྟོང་གང་ཡང་མེད་པ། ཐུགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ནམ་ཡང་
 འགྱུར་བ་མེད་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་དྲག་པར་གནས་པ་ཡིན་
 བ། ཐུགས་ལ་ཡོན་ཏན་བཞུང་པས་དགའ་བ་དང་། སྟོན་པ་བྱས་པ་ལ་མི་དགའ་
 བ་དང་། བཟའ་བ་དང་བདུང་བ་དང་། བཞོ་བ་སོགས་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་དགོས་པ་
 མེད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཚད་མ་
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཅན་དན་སྟེ་འུར་མཚུངས་པ་ལ། ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་བཞུང་པ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱང་གཡས་ནས་ཅན་
 དན་གྱི་སྟེ་ཁྱེ་ཁྱེས་ཐུགས་ཤིང་མཆོད་པ་དང་། གཡོན་ནས་སྟེ་འུས་གཞོགས་ཤིང་
 གཞོད་པ་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་དགའ་མི་དགའི་ཆགས་སྣང་མེད་པར་སེམས་སྟོམས་
 པ་དང་། སྟོང་གསུམ་གསེར་གྱིས་གང་བ་དང་བོང་བས་གོང་བ་གཉིས་ལ་དགའ་

མི་དགའ་མེད་པར་སེམས་སྒྲུམས་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྒྲོན་པ་ཐུབ་པའི་
 དབང་པོ་ལ་ཐུག་འཇལ་བ་དང་མཆོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཅིང་གསལ་བ་
 འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ངེས་དགོས་
 སོ། །ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡུལ་ལྟ་གངས་མེད་ཤེས་མོད་གྱི་ཞེས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་
 དཔལ་པོས་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ངས་ཤེས་གསུང་རྒྱ་མིན་གྱི། ཐུབ་པའི་ཡོན་
 ཏན་མཐའ་ལས་པ་ཡོད་པ་ལས། རང་དོན་ལ་གཅེས་པའི་བསམ་བསམ་རང་གིས་
 གང་ཤེས་པའི་ཐོགས་གཅིག་བརྗོད་གསུང་རྒྱ་མིན་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་གྱི་འོག་དུ།
 ཁྱོད་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། ཁོད་མ་མཆིས་ལ་བསམ་མི་ཐུབ། །བསྐྱོན་མིན་
 གངས་ཀྱང་མ་མཆིས་པ། ཁྱོད་བདག་ཉིད་གྱིས་མཐུན་ལགས་གང། །མཆོ་ཆེན་
 ཆབ་ནི་བབ་པར་མ་གྱུར་གྱང་། སྒྲེ་བའི་གདུང་བ་རབ་དུ་ཞི་བགྱིད་ལྟར། ཁྱོད་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་མ་སྒྲགས་གྱང་། །བདག་ནི་མཆོག་དུ་སྒྲོ་བ་དགའ་ཞིང་མཆིས། །
 ཞེས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ཐུབ་དབང་ཉིད་གྱིས་
 མཐུན་པ་ལས་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་མཐའ་དག་བརྗོད་མི་རུས་པ་དང་། གཞུང་
 འདིར་ཡང་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་རྒྱ་ཐོགས་གཅིག་སྒྲུངས་པ་ལྟར་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་པ་ལས་རྒྱུང་ཟད་ཅིག་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
 དང་། སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་གྱིས་བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྒྲོད་དུ་འདྲ། བདག་
 འདྲ་སྒྲིད་པ་མི་གཅོད་བའི། སྒྲིན་བུས་བསམ་སྒྲུབས་ག་ལ་མཆིས། །སྤུལ་འི་གིང་
 ཆེན་ཁྱོད་ཉིད་གྱིས། ཡོན་ཏན་ཡལ་ག་ཐུགས་བརྩེ་བས། །བརྟུང་བ་རྣམས་ལ་སྒྲེ་
 པོ་འདི། རྒྱུང་ཟད་འཇུ་བ་ཙམ་དུ་བས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱོམ་པར་
 དམ་བཅའི་གཞུང་ལ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་ཅེས་བརྗོད་ལ། དེ་ཡང་དགོས་མོགས་

ཆོས་བཞི་ཚད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱར་རག་ཅུམ་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་
 ཆོས་བཞི་དང་། དགོས་འབྲེལ་རག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་།
 བསྐྱེད་བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ།
 དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ནི། བཙུན་བྱ་དང་། དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་དང་།
 འབྲེལ་བ་བཞི་ལོ། །མཁས་པ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ཡིན་ཕྱིན་དགོས་སོགས་ཆོས་
 བཞི་པོ་དེ་ངེས་པར་ཚད་བཞིག་འོང་ལ། མཁས་མཆོག་དཔལ་པོའི་གཞུང་རྣམས་
 མི་རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་འཕགས་པ་ཁྱུ་རྒྱལ་གྱི་
 གཞུང་རྣམས་དང་མཚུངས་པ་གཞུག་ཡིན་པས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཁྱད་པར་
 ཏུ་འཕགས་པ་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་
 པ་དང་། མཁས་མཆོག་དཔལ་པོས་མཛད་པའི་སྒྲུལ་རབས་སོ་བཞི་པའི་རྣམ་
 བཤད་དུ་བདག་གིས་ཆེས་ཞིབ་པར་བྲིས་ཡོད་པས་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཙུན་
 བྱའི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས། དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་དང་། འབྲེལ་བ་རྣམས་
 གཞུང་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཚན་པར་བཙུན་པ་ནི། གང་གི་ཡོན་ཏན་གངས་དག་དང་། །
 མཐུ་ལ་བྱག་པ་མ་མཆིས་ལ། །མྱད་བྱུང་འཕྲིན་ལས་དབག་མེད་ཅན། །རང་བྱུང་
 ཁྱོད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྦྱོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་གང་
 གི་ཡོན་ཏན་ལ་འདི་དང་འདི་ཅུམ་ཞིག་ཅེས་བགྲང་དུ་མེད་པས་གངས་དག་ལ་
 བྱག་པ་མ་མཆིས་ཤིང་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་མཐུ་དང་རུས་པ་ལ་འདི་ཅུམ་ཞེས་
 ཚད་བརྒྱུད་མེད་པས་བྱག་པ་མ་མཆིས་ལ། མྱད་དུ་བྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ནམ་
 མཁའ་དང་མཉམ་པས་སུས་ཀྱང་དབག་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་རུས་

མཐུ་དང་འཕྱིན་ལས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་མི་
 མཛེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་སྟིགས་མའི་འགྲོ་པ་ཡོངས་ལ་བྱགས་པ་ཅེ་
 བས་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྒྲུའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་རང་བྱུང་བྱགས་མེ་ཅན་ཁྱེད་ལ་བྱག་
 འཛུལ་ཡོ། །ཞེས་པ་ཡོ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལ་དབུར་མཆོད་བརྗོད་
 མཛད་པ་ཡོད་ཕྱིན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ལ་བསྟན་པ་ཅན་དེའི་བརྗོད་བྱའི་
 ལུས་ཚང་བར་འོང་སྟེ། འཕགས་པ་སྐུ་སྐུ་བ་ཀྱིས་དབུ་མ་རྩ་པོའི་མཆོད་བརྗོད་དུ།
 གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་
 མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཁ་དང་དོན་མིན་དོན་གཅིག་
 མིན། །སྟོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་རྣམས་ཀྱི།
 དམ་པ་དེ་ལ་བྱག་འཛུལ་ཡོ། །ཞེས་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ལུས་
 མཆོད་བརྗོད་ལ་ཚང་བར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆད་པ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་མཆོད་
 བརྗོད་དུ། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམས་བསལ་ཅིང་། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྐུ་མངའ་བ། །
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར་དག །ཀུན་ནས་འཕྲོ་ལ་བྱག་འཛུལ་ཡོ། །ཞེས་རྣམ་
 འགྲེལ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ལུས་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་དུ།
 ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཛོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་འབྲིད་མཛད་གང་ཡིན་
 དང་། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་དོན་སྐྱབ་
 མཛད་པ་གང་། །གང་དང་ཡང་དག་ལུན་པས་བྱབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལུན་སྐྱ་
 ཆོགས་འདི་གསུངས་པ། ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་བཅས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་བྱག་འཛུལ། །ཞེས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ལུས་
 མཆོད་བརྗོད་ལ་ཚང་བར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་ཡོ། །དེས་ན་བསྟན་པ་ཅན་འདིའི་མཆོད་

བཞུང་གི་གཞུང་འདི་ལའང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཞུང་བྱའི་ལུས་རྒྱམས་ཆང་བར་
 མཛད་དོ། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཞུང་བྱ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་
 བཞུང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྒྱའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྲས་བུའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་བཞུང་རྒྱལ་རྒྱམས་སུ་ཡོད་ལ། རྒྱའི་ཡོན་ཏན་ལ་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་
 ས་བརྒྱ་རྒྱན་གྱི་མཐའ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གྲངས་དང་སྟ་མེད་དོ། །
 འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་སྟོབས་དང་གཟི་བཞིན་དང་། རུས་
 མཐུ་དང་། གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ངོ་པོའི་སྟོ་ནས་དབྱངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་།
 མཐའ་དང་སྟ་མེད་པ་དང་། རུས་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཐུགས་མཁྱེན་
 བརྩེའི་ཡོན་ཏན་དང་རུས་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ལྟན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པའི་འཕྲིན་ལས་དབག་དུ་མེད་ཅིང་བཞུང་གིས་
 མི་ལང་བ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞིང་འདི་ཡལ་བར་པོར་
 བ་ན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་ཞིང་འདིར་རང་བྱུང་དུ་བྱོན་ཏེ་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་རྣམས་མཆོད་བཞུང་གི་གཞུང་འདིར་ལུས་རྒྱམ་གཞག་གི་
 རྒྱལ་དུ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་འདྲ་པའི་མཐས་པའི་གཞུང་ལ་སྦྱོང་བར་
 འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་གི་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མིན་པ་རྣམས་
 ཤེས་པར་བྱས་ལ་གདམས་པའི་མཆོག་དུ་ངེས་པ་རྙེད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཤིང་
 རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཤིན་དུ་རྒྱིང་བས་འདི་ནི་གྱི་ནའོ་ཞེས་མི་སྤང་བར་ནམ་ཞིག་ན་
 འདིའི་དོན་རྟོགས་པར་འཇུག་སྐམ་དུ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་བྱའོ། །མཆོད་
 བཞུང་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་

ནི། །འདི་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་
གངས་མ་ངག་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆོས་ལུན་གྱི་བྱ་བ་གང་དང་གང་བྱེད་ཀྱང་སྟོན་པ་བྱུང་
པའི་དབང་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བྱས་ན་དོན་འདི་ངེས་པར་འགྲུབ་ཅིང་བར་
ཆད་གྱིས་མི་རྒྱལ་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། བསོད་ནམས་ལུན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་
ཐམས་ཅད་འགྲུབ། ཅེས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་མཁས་པར་སྒྲིམ་
པ་མིན་པར་ཉམ་སྒྲིམ་དེ་འཁོར་བར་ཉམ་ཐག་པའི་རྒྱལ་བསམ་ནས་སྒྲིའིང་ཡིད་
འབྱུང་བ་དང་། སྟོན་པ་བྱུགས་མེ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བྱུགས་མེ་བསམ་ནས་གུས་
པ་ཆེན་པོས་བྱག་འཆལ་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་
རྣམས་ཟད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་གསར་དུ་བྱེད་སྟེ་གང་བསམ་པའི་དོན་
རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་འོང་བར་དམ་པ་རྣམས་མཐུན་པར་གསུངས་
སོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་གྲོང་གཞི་བསྟན་པ་ནི། འདི་སྟེད་བཀྱི་
བའི་མཐའ་མེད་ན། །འདི་ལྟར་ལགས་ཞེས་ཅི་ཞིག་སྟོས། རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟེད་
དུ་བདག །བསོད་ནམས་སྟེ་ནས་སྟེ་བརྟོལ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
བརྟེན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་
ཅད་དུ་སྟེད་ཞིའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་
འདི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་དོ་ཞེས་གངས་དང་མཐའ་དང་ཆད་དང་མུ་དང་། ཆེ་རྒྱུད་འདི་
ཅུ་ཞེས་བཀྱི་བའི་མཐའ་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟར་ལགས་ཞེས་བརྟེན་མི་རྣམས་

པ་ཅི་ཞིག་སྒྲོ་སྤྱོད་ འོན་ཀྱང་ལམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་པ་འདི་ན་སྒྲོན་པ་ཐུགས་རྗེ་
 ཅན་ཉིད་ལས་རེ་སྤྱོད་གཞན་ན་མེད་ཅིང་སྒྲོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ཆོག་གཅིག་སྒྲུབ་ནའང་བདག་ཉིད་ལ་བསོད་ནམས་འོང་སྒྲུབ་
 རས་སྒྱི་བརྟོལ་སྒྲུབ་ཏེ་སྒྲོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱད་དུ་གང་དུན་
 ཞིག་བརྟོན་དོ་ཞེས་པ་འོ། །སྤྱར་གྱི་དམ་བཅའི་གཞུང་དང་གཞུང་འདི་གཉིས་ཀ་
 མཁས་མཆོག་དཔལ་པོས་རང་ཉིད་ཁེངས་བསྐྱུངས་ཏེ་སྒྲོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་བདག་འདྲ་བས་ཡོངས་རྫོགས་ག་ལ་
 ཤེས། ཡོན་ཏན་སྤྱོད་གཅིག་ཅུ་ཞིག་སྒྲོ་ལ་ཤར་བ་དང་། དག་གིས་བརྟོན་རྒྱས་
 རའང་བདག་བསོད་ནམས་ཆེད་ཞེས་པ་དང་། འཛིགས་པས་སྒྲུག་པའི་མི་འབྲོས་
 ས་འཆོལ་བ་ལྟར་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་གཡང་སས་འཛིགས་སྒྲུག་ནས་སྒྲོན་
 པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ལ་འོ་དོད་འབོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་འོ། །འདི་ནི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གདམས་དག་ཆེན་པོ་བྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་ཡོན་ཏན་གང་
 བྱུང་ཡང་རང་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བར་མི་བསམ་པར་རང་རང་གི་སྤྱོད་པ་དང་སྒྲོན་པའི་
 བཀའ་དྲིན་དུ་བསམ་ན་ཡོད་ཏན་གང་སྒྲུབ་པ་དེས་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་དང་།
 གཞན་ལའང་ཕན་ཐོགས་པ་ཞིག་འོང་བས་རྒྱལ་འདི་ལྟར་བསམ་པ་ནི་གདམས་
 དག་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཞེས་པ་ནས། གཞུང་འདིའི་བར་ཐམས་
 ཅན་བསྐྱར་བཅོས་འདིའི་གྲུང་གཞིའི་གཞུང་ཡིན་ཡང་ཆོགས་བཅད་འདི་གྲུང་
 གཞིའི་ལེའུའི་མཐར་བུང་བས་གྲུང་གཞི་ཞེས་བརྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ལེའུའི་མཆོན་བསྐྱར་པ་ནི། བསྐྱོད་པ་གྲུང་བསྐྱར་བ་སྤེལ་ལེའུ་དང་
 པོའོ། ཞེས་པ་འོ། །བསྐྱོད་པ་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་པ་གདང་ལམ་བཟང་གསལ་

བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་མི་བྱ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིར་
 འབྲལ་མེད་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གདམས་ངག་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཉན་
 ཏེ་སྒོ་གྲོས་དང་རྣམ་པ་དང་། ཚུལ་བ་ཅི་ཡོད་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་
 ཐབས་ཤིག་བྱ་དགོས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒོ་དང་། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཅུ་བ་དང་། གཞུང་ཤིང་དང་། སྤྱིང་པོ་དང་། གལ་དེ་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱུས་པའི་ཐོས་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ན་མདོར་ཤེས་དང་རྩུ་འབྲལ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྤྱིད་ཅིག་
 ཉིད་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་རྒྱལ་བའི་སྐྱམ་སྐ་
 འགྱུར་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་གི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོར་རྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་མེད་ན་
 མདོར་ཤེས་དང་རྩུ་འབྲལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་སྤྱིད་ཅིག་ཡོད་
 ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒོར་མི་རྒྱུད་ཅིང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མིང་མི་ཐོབ་ལ།
 རྒྱལ་སྐྱམ་སྐ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་སྒྲོན་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་དང་འཇུག་སེམས་གནིས་ལས། ཐོག་མར་སྒྲོན་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ལ།
 དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཆོག་དུ་བརྗོད་
 པ་ཅིས་དང་། ཆོག་རྗེས་འབྲང་བའི་གོ་བ་ཅིས་གིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སུ་མི་
 འགྱུར་གྱི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་སྤྱེ་བ་ལ། གཞན་དོན་དོན་
 གཞིར་དང་བྱང་རྒྱལ་དོན་གཞིར་གནིས་ཆང་དགོས་ལ། དེ་གནིས་ཀྱང་ཐོག་མར་
 གཞན་དོན་དོན་གཞིར་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བསྐྱེད། གཞན་དོན་དེའི་སྤྱིར་དུ་

ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱར་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ལས། ལྷ་རིའི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་བྱར་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡ་མར་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅི་ན། ལྷ་རིའི་བུ་འདི་ལ་ཡུན་རིང་
 ཡོད་དུས་ན་མར་མ་གྱུར་པ་དང་། མར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རྟེན་
 པར་སྤྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡ་མར་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་
 འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་སྦྱིས་ན་མར་འདྲ་ཤེས་པ་སྟོང་ངོ་། །ཞེ་སྟར་གི་སེམས་
 སྦྱིས་ན་མར་འདྲ་ཤེས་པས་སྟོང་སྟེ། ལྷ་རིའི་བུ་རྣམས་གྲགས་འདིས་ཅི་ནས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་བྱར་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་གཉེན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་སོགས་སྤྱི་ཚེར་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཚེ་རབས་ལྟ་
 མའི་མ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྤྱག་ཡིན་པ་དང་། མ་བྱས་རེས་ཀྱིས་དྲིན་ཚད་མེད་པས་
 བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་རྣམས་བསམ་སྟེ་ཡིད་འོང་གིས་བྱམས་པ་བསྐྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་
 རས་སྟོང་རྗེ་ཚེན་པོ་བསྐྱེད། དེས་འཕངས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 རྒྱུ་པའི་ཁུར་འཁུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
 སྤྱོད་མེད་པའི་བྱར་རྒྱུ་དེས་པར་སྐྱེད་པར་དམ་བཅའ་པའི་བྱར་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
 མཚན་ཉིད་ཚད་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་ཐབས་
 གཉིས་པ་ནི། འཁོར་པའི་གནས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་
 བདག་གཅེས་འཛིན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། འཁོར་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་།
 ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་སྤྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གཅེས་
 འཛིན་ཉིད་ལས་འབྱུང་པའི་རྒྱལ་མདོ་སྟེ་ཕལ་པོ་ཆེ་དང་། དེའི་མན་རྒྱུ་བྱར་རྒྱུ་

སེམས་འགྲེལ་དང་། མི་ལམ་ཡིད་བཞིན་རོར་ལུང་གདམ་དང་། རིན་ཆེན་སྤྲེད་པ་
 དང་། མདོ་བདུས་སོགས་འཕགས་པ་གྲུ་རྒྱུབ་གྲིས་མཛད་པའི་མན་ངག་རྒྱམས་
 དང་། སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་གྲིས་མཛད་པའི་སྒྲེས་རབས་སོ་བཞི་པ་དང་། སྒྲོན་
 ལམ་བདུན་རྩ་པ་དང་། པར་ཕྱིན་བསྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་དང་། རྩེ་བཙུན་
 འཇམ་པའི་དབྱངས་གྲིས་རྩེས་སུ་བརྩམས་པ་རྒྱལ་སྐས་ཞི་བ་ལྟའི་གཞུང་བསྐྱབ་
 བདུས་དང་། སྒྲོད་འཇུག་གཉིས་ནས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ལྟར་བསམ་ནས། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དགོས་འདོད་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་ལུང་པོ་ཆེ་
 ལྟར་མཐོང་ནས་གིན་དུ་གཅེས་གིང་མངས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཅན་གྱི་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་
 པ་སྒྱབས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷག་བསམ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་མན་ངག་སྐྱ་མ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དོན་
 གཉིར་མན་ངག་གཉིས་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་བཙོས་མ་མིན་པ་བསྐྱེད་ནས།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོལ་བར་རིངས་པ་ན་དེ་ལྟའི་གནས་
 སྐབས་འདི་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལྟ་ཞོག །སེམས་ཅན་གཅིག་
 གི་དོན་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་མི་རུས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཉན་རང་
 དྲག་བཙོས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་རུས་གིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལྷག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲོལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་
 རུས་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ངེས་པར་སྒྱབ་པར་འདོད་ཅིང་གོ་འཕང་དེ་ངེས་པར་སྒྱབ་པར་དམ་
 བཅའ་བའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འབད་བ་དུ་མས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་བཙོས་མ་མིན་པའི་སྒྲོད་བ་སྒྲེས་པ་ན་སངས་རྒྱས་

དངོས་མཛེས་བཤམ། དེ་མེན་ཡང་རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཡུན་པའི་སྒྱུར་སྒྲུབ་སྒྲིབ་སེམས་ཆོ་
གས་བསྐྱུང་སྟེ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ། དེ་ནས་རྒྱལ་སྐས་
ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོབ་འདོད་སྦྱངས་དེ་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོགས་
པ་ལ་སྦྱོབ་པའི་ཁུར་འབྱེར་བར་རུས་པ་ན་འདུག་སྟེ་སྦྱངས་སྦྱངས་དེ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་
མཐའ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱོབ་ཅིང་། ཁྱད་པར་ན་ལྷུང་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཉེས་
བྱས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དུག་གིས་མ་གོས་པ་ལ་སྦྱེས་པའི་རུལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་བྱགས་བསྦྱང་ཚུལ་
དང་། བྱགས་བསྦྱང་ནས་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལས་ནས་ཡང་མ་འདའ་བར་
མཛད་ཚུལ་ཡོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོད་དམ་མི་སྦྱོད་སྒྲིབ་པ་ཡི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་
སྦྱངས་ནས། འཇོ་བ་འདི་ནི་ཉམ་ཐག་ཅིས། ཁྱོད་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་
བཞེས། ཁྱེས་གསུངས། འདྲ་ནི། སྒྲིབ་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྒྲིབ་སྦྱོབ་པ་
ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱགས་བསྦྱང་རི་ལྷུང་མཛད་པ་ནི་ལའོར་བའི་གནས་ན་
སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་གཟིགས་པ་ན་སྦྱོང་རྗེ་ཆེན་པོ་
ལའུངས་དེ་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་ལའོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
ནས་བརྟོན་དེ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་རྒྱུབ་པའི་ཐབས་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་ལ་ངེས་པར་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྒྲིབ་དུ་རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེ་པོ་ལྷ་ལྷ་
བཞག་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་མ་ལུས་སེལ་བ་དང་། ཡན་བདེ་

མ་ལུས་སྐྱབ་པའི་ཁྱར་བཞེས་ཏེ་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་ཐུགས་ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་པའི་
 དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོད་པ་སྐབས་པོ་ཆེ་དག་ལ་སྐྱོབ་ཀྱིས་སམ་མི་ཀྱས་སྐྱམ་
 པ་དང་། བདག་གིས་སྐྱོད་སྐབ་བམ་མི་སྐབ་སྐྱམ་པ་དང་། འདི་ལ་སྐྱོད་འདི་ལ་མི་
 སྐྱོད་སྐྱམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པར་སྤངས་ནས་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་འདི་དག་
 མི་བདག་གིས་ངེས་པར་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མགོན་པོ་ཁྱེད་བདག་ཉིད་ཀྱི་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །གཞུང་འདི་ལ་སྐྱོབ་དཔོན་ཐུགས་ཀྱི་གྲུང་པོས་སྐྱེལ་མ་
 མཛད་པར། བདེ་གནས་སྤྱིར་རྗེ་མེད་པ་ནི། །སྐྱོད་དམ་མི་སྐྱོད་རྣམ་མི་དཔྱོད། །
 རང་གི་བདེ་བས་གཞན་དབང་བྱིར། །དེ་ཉིད་དང་ནི་ངེས་པར་སྐྱར། །ཞེས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གྲུང་དོར་ལ་མྱོངས་པས་རང་གི་དོན་ཡང་སྐྱབ་པར་མི་ཀྱས་
 ར་གཞན་གྱིས་དོན་སྐྱབ་པར་ག་ལ་ཀྱས། ལྷག་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིར་རྗེ་
 མེད་པས་རང་གི་བདེ་བ་ཙམ་ཞིག་སེམས་པ་ལས་མ་འདྲིས་པའི་སེམས་ཅན་
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་སེམས་པ་མི་ལམ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་
 སྐྱབ་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་ཙམ་ཡང་མེད་ན་དེའི་སྤྱིར་དུ་བསམ་པ་ཐག་བསམ་འདུག་
 པར་ག་ལ་ཀྱས། སྤྱིར་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་
 མཐུན་པའི་གདམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོས་ཐུགས་རྒྱུད་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱལ་ཏེ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་སྐྱོལ་བར་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས་སོ་ཞེས་སྐྱར་རོ། །སྤྱིར་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིས་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ལྷག་བསྐྱེལ་སེལ་བ་དང་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཁྱར་འཁྱེར་ནས་དེ་ལྟ་བུ་ཀྱས་
 སམ་མི་ཀྱས་སྐྱམ་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་སྤྱིར་སྐྱོབས་ཆེན་པོས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི་མདོ་མང་པོ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་། དྲིན་ལན་བསབ་

པའི་མདོ་ལས་གསུངས་རྒྱལ་ནི། རྫོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཙན་འདི་ནིང་རྫོན་དཔལ་པའི་
 ཤིང་རྟ་འདྲེན་པར་འབྱུངས་པ་ན་གྲོགས་སྒྲ་པོ་ཞིག་དང་གཉིས་ཀྱིས་ལྷགས་
 བཞེགས་ཀྱིས་གཞིར་གཤིན་རྗེ་ཨ་གྲུང་གི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པ་ལས་སྒྲ་པོ་དེ་ཉམ་
 རྒྱང་བས་ཤིང་རྟ་འདྲེན་མ་རུས་པ་ན། གཤིན་རྗེ་ཨ་གྲུང་གིས་ལྷགས་ཀྱི་མདུང་རྩེ་
 གསུམ་པ་བྱང་ལ་བརྩམ་པས་ཁྲག་གི་ཆར་བབ་ཅིང་རྒྱག་བསལ་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་
 བས་སྒྲེ་རྒྱགས་བཏོན་པ་ན། དེ་ལ་བཞེད་གྲགས་མེད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་འབྱུངས་ནས་
 མེམས་ཙན་འདི་རྒྱག་བསལ་ལས་ཐར་བར་བུས་དེ་དཔལ་པའི་རྒྱག་བསལ་འདི་
 ར་གཅིག་ཕུས་བཞེད་པར་བུའོ་སྐམ་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་། མེམས་ཙན་དེས་
 མཛོན་ནས་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་དཔལ་པར་ལྷུང་བ་དང་ལྷུང་བར་འབྱུང་
 པའི་མེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེད་གྲགས་མེད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་སྒྲེས་ནས་བྱང་
 རྒྱལ་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ། གཤིན་རྗེ་ཨ་གྲུང་ལ་མེམས་ཙན་ཉམ་ཐག་འདི་ཐོངས་
 ལ་འདིའི་ཐག་པའང་ངའི་མགོ་ལ་སྒྲོན་ཅིག །ར་གཅིག་ཕུས་དྲངས་པར་བུའོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ན། ཨ་གྲུང་གྲོས་ནས་ལྷགས་ཀྱི་མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་བརྩམ་པས་
 བསལ་པ་བརྩམ་པས་གས་པའི་སྤྱིག་པ་དག་ཅིང་། དེ་ནས་ཆོ་འཕོས་དེ་སྐམ་རྩུ་རྩ་
 གསུམ་གྱི་ལྷར་སྒྲེས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བུམས་པའི་
 ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་སྤེ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱལ་པའི་བར་དུ་མེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་བུམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེའི་
 མེམས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བསྐྱེད་པར་མཛངས་སྒྲན་ལས་གསུངས་སོ། །རྫོན་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཙན་འདིས་ཐུགས་བསྐྱེད་རྩྭ་ལ་འདུལ་བ་ལྷུང་ལས་གསུངས་པ་ནི་ལྷུང་
 རྫོན་གྱི་གཞི་ལས། རྫོན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་རྫོན་པས་ཐོག་མར་གང་

དུ་མེས་པ་བརྒྱེད་ལགས་ཞུས་པ་ན། རྩོན་པས་བཀའ་ལྷུ་ལ། རྩོན་ཀྱལ་པོ་འོད་
ལྷན་ཞེས་བྱ་བའི་ལུལ་དུ་གྲང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་དའི་མདོག་ལྷར་དཀར་
བ་ཡན་ལག་བདུན་གིན་དུ་གནས་པ་ཞིག་གྲང་སྟེ། དེ་ཀྱལ་པོ་འོད་ལྷན་གྱིས་
མཐོང་ནས་གྲང་པོ་འདུལ་མཁན་ལ་འདི་དུལ་བར་བྱས་ལ་ང་ལ་ཐུལ་ཞིག་
གསུངས་པས། གྲང་པོ་འདུལ་མཁན་གྱིས་བཀའ་བཞིན་འཕྲོལ་ཞེས་ཟེར་རྟེ།
གྲང་པོ་ཆེ་དུལ་བར་བྱས་ནས་ཀྱལ་པོ་ལ་ཐུལ་བ་དང་། ཀྱལ་པོས་གྲང་པོ་ཆེ་ལ་
ཞོན་འདུལ་མཁན་ཡང་གོང་དུ་ཞོན་རྟེ་རི་དྲགས་གཤོར་དུ་སོང་བ་ན། གྲང་པོ་ཆེ་
དེས་གྲང་མོའི་དྲི་ཚོར་རྟེ་རྗེས་བཞིན་དུ་རྒྱགས་ནས་རྒྱང་ལྷར་ཁྱེར་བ་དང་། ཀྱལ་
པོ་འོད་ལྷན་གྱིས་གྲང་པོ་འདུལ་མཁན་ལ་ནམ་མཁའ་འགྲུལ་བ་འདྲ་ཞིང་ཕྱོགས་
ཀུན་ལྷུ་ལ་དུ་འགྲོ་བ་འདྲ་བ་འདི་རྒྱུག་ཅིག །དེས་ཕྱོག་མ་རུས་རྟེ་ཀྱལ་པོ་ལ་གྲང་
པོ་འདི་ནི་མི་ཐུབ་གྱིས་གིང་གི་ཡལ་ག་ལ་འཇུས་མཛོང་ཅེས་བྱས་པས། ཀྱལ་
པོས་གིང་གི་ཡལ་ག་ལ་འཇུས་པས་ཐོག་གི་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་རོ། །དེ་ནས་
ཀྱལ་པོས་གྲང་པོ་འདུལ་མཁན་ལ་ཁྱེད་གྱིས་གྲང་པོ་མ་དུལ་བར་ང་ལ་ཐུལ་ལོ། །
དེས་རྒྱས་པ། ལྷ། བདག་གིས་གིན་དུ་ཐུལ་མོད་གྱིས། བ་གྲང་མོའི་དྲི་ཚོར་ནས་
ཉན་དུ་མ་བདུབ་ལགས་སོ། །འོན་ཀྱང་དབྱུང་བྱན་རྟེ་ལོག་མཆོའོ་ཞེས་ཞུས་སོ། །
དེ་ནས་གྲང་པོ་དེ་ཕྱོགས་བ་དང་བུལ་རྟེ་ཞག་བདུན་ལོན་པ་དང་། དབྱུང་བྱན་རྟེ་རང་
གི་གནས་སུ་འོངས་སོ། །དེ་ནས་འདུལ་མཁན་གྱིས་ཀྱལ་པོ་ལ་གྲང་པོ་མཆིས་
ལགས་སོ། །ཀྱལ་པོས་རྒྱས་པ། ཁྱེད་གྱིས་འདི་མ་ཐུལ་ལོ། །ལྷ། ཐུལ་ལོ། ཅིས་
མདོན། ལྷའི་རྒྱན་སྒར་བབ་པར་བཞུའོ། །ཞེས་དེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུ་ལུས་མེས་
བཞེགས་རྟེ་དབྱུང་གྱི་སར་ཁྱེར་ནས་ལན་དུ་གཞུག་པར་བརྒྱུམས་པས། བག་ཆོ་

བ་མེད་པར་ཡོན་ནོ། །དེ་མཐོང་ནས་སྤང་རྩིས་རྒྱལ་པོ་ལ་གསོལ་བ། ལྷ་ལེན་དུ་
 བྱི་བདུབ་ཀྱང་འགྲུམ་ལགས་ལོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། གྱེ་མཁས་པ། དེ་ལྟར་གིན་
 ཏུ་དུལ་བ་འདིས་བདག་ཅག་གཡེངས་པ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤང་རྩིས་
 གསོལ་བ། ལྷ། བདག་གིས་སྤང་ལུས་དུལ་གྱི་སེམས་མ་དུལ་ལོ་ཞེས་མ་གསོལ་
 ཏམ། བདག་ནི་ལུས་འདུལ་བ་ལགས་གྱི་སེམས་འདུལ་བ་ནི་མ་ལགས་ལོ། །
 རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། སེམས་འདུལ་བ་འགའ་ཡོད་པ་ཐོས་མཁ་ཞེས་དྲིས་པ་ན།
 སྤང་པོ་ཆེ་འདུལ་མ་ཐོན་དེ་ལ་ཕྱོགས་བརྩེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་དང་
 ལུས་མཐུ་ཞུགས་ནས་དེས་སྒྲུས་པ། ལྷ། ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཀ་འདུལ་བར་
 བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལུན་འདས་མཆིས་ལོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་
 མཐུ་པོ་ཆེ། ཁོཅ་མོངས་སྤངས་པ་དཔའ་པོ་སྟོབས་ལུན་པ། །དེ་དག་གར་དག་དེ་
 འདྲར་རྩིས་འབྱར་བ། །དེ་དབང་འདིར་ནི་གཟུགས་མེད་སེམས་འཕྱུར་རོ། །ཞེས་
 མོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེར་བརྒྱགས་ལོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འོད་
 ལུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལུན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་སྟོབས་ཐོས་
 ལས་གིན་ཏུ་དང་དེ་སྦྱིན་པ་དག་བྱིན། བསོད་ནམས་དག་བྱས་དེ་བླ་མ་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སྦྱོར་ལམ་བཟུང་བ། སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་
 བ་འདི་ཡིས་སྟ། །འགྲོ་བར་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་གྱུར་ནས་ནི། སྦྱོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་
 རྣམས་ཀྱིས་མ་བརྒྱལ་བ། སྦྱེ་པོའི་ཚོགས་དག་བདག་གིས་བརྒྱལ་བར་བྱ། །
 བདག་གིས་སྦྱེ་དགུ་ལེགས་བརྒྱངས་ལས་བྱུང་བའམ། །བཟང་བ་ལས་བྱུང་བཞོད་
 རྣམས་ཡོད་པ་གང་། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ནིད་ཐོབ་འཛིག་རྟེན་དག །འདོད་པའི་
 རིམས་ནད་ལས་ནི་ཐར་པར་བྱ། །ཞེས་ཕྱོགས་བརྩེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

དཔར་དུ་བཞག་སྟེ་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པ་རྣམས་གྱིས་མ་བསྐྱལ་བར་འཁོར་བར་ལུས་
 པའི་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་འདི་དག་བདག་གིས་རེས་པར་འཁོར་བ་ལས་བསྐྱལ་བར་
 བྱའོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱུས་སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་སྟོན་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་མདོ་སྟེ་བསྐྱལ་བཟང་ལས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྟེ་
 ཅན་འདིས་སྟོན་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ར་ནི་སྟོན་
 ཆེ་དམན་པར་སྒྱུར་པའི་ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་ཆེན་ལ། །འཇམ་
 ཀང་ཞིག་ནི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྟེ་ཅན་འདི་སྟོན་རྩ་མཐའ་གྱི་བུ་ཁྱེའུ་
 སྤང་བྱེད་དུ་སྐྱུ་འབྱུངས་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་
 འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་མཇལ་ཏེ་ཐུའི་བུམ་པ་འཇམ་གྱིས་བཀང་བ་མེ་ལོང་
 གིས་ཁ་བརྒྱན་པ་སོགས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱང་ཅི་ཡོད་ལུལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཁྱེད་སྐྱུ་ཅི་འདྲ་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱུ་ཆེད་ཆད་ཁོང་ཁམས་དང་། ཁྱེད་གྱི་
 མཆོན་མཆོག་བཟང་པོ་ཅི་འདྲ་བ། །དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་ཀྱང་འཁྱུར་པར་ཤོག །
 ཅེས་བརྗོད་ནས་བྱང་རྒྱལ་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་སོ། །སྟོན་པ་ཐུགས་རྟེ་
 ཅན་འདིས་སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྤྱོད་པོའི་སྒྱུར་སྤྱར་སྟོགས་པའི་
 འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་མ་ལུས་ངས་སྒྲོལ་ལོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི། སྟོན་པ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་འདི་སྟོན་བུམ་ཟེ་རྒྱ་མཆོད་
 རུལ་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྤྱོད་པོ་དང་མཇལ་ཏེ་
 མཆོད་པའི་དངོས་བོ་ཆད་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྤྱོད་པོ་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་ལོ་བརྒྱ་ཐུག་མང་པོའི་བར་དུ་མཆོད་ཅིང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་པའི་

ཀྱལ་པོ་ཅི་པས་ཀྱི་ལུ་ལྷན་དང་། རང་གི་སྒྲོབ་པ་བཅས་ཟེ་རིག་ཕྱིད་སྒྲོག་པ་སྒྲོབ་པ་
 མེགས་པ་སྒྲོག་མགས་བྱེ་བ་ལྷག་མང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོའི་
 ལྷན་ལྷར་ཁྱིམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་དུ་བརྟུག་ཅིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རང་རང་
 གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིར་བཟུང་བ་ན། ཀྱལ་པོ་ཅི་པས་ཀྱི་ལུ་ལྷན་ཀྱིས་བདེ་བ་ཅན་
 ཀྱི་ཁིར་བཟུང་ནས་ཁིར་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྫོགས་སྒྲིང་ལྷན་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོད་པ་
 ལ་སྒྲོབ་པར་དམ་བཅས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཁིར་
 བཟང་ཁིར་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་དག་པ་འབའ་ཞིག་བཟུང་། ལྷན་པར་བསྐལ་
 པ་བཟང་པོ་འདི་ལ་འཛིན་རྒྱ་བར་འགྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་སྒྲོབ་པ་
 མེགས་པ་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་རྒྱས་
 བྱིང་པོར་སྒྲོད་ཆེ་བ་དང་གདུལ་བྱ་ཆེ་རིང་ཁིར་རྒྱད་དག་པ་གསུག་བཟུང་ནས།
 རྩོད་ལྡན་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་འདི་རི་ལྷར་མེད་ལྱང་པོའི་ནང་དུ་ལུ་ཡང་འཇུག་
 པར་མི་སྒྲོ་བ་རིམ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་མ་རུང་བ། ཆེ་ལུང་བ། ལོངས་སྒྲོད་རྒྱང་བ།
 དམ་རྒྱུད་པ། བསམ་པ་ངན་པ། འབྲུག་རྩོད་ཅན་དེ་དག་གསུམ་གདུལ་བར་རུས་
 ཞེས་ཡལ་བར་བོར་བ་ན། བཅས་ཟེ་རྒྱ་མཚོའི་རྩལ་བྱ་གཅིག་ལུ་མེད་དོར་དུ་ལྷན་བ་
 མཐོང་པའི་མ་བཞིན་དུ་བཟོད་ལྷགས་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེས་བསྐྱེད་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོའི་སྒྲུན་ལྷར་སྒྲ་གོས་ལྷག་པ་གཅིག་དུ་གཟར། ལུས་
 མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ར་ས་ལ་བརྟུགས་ནས་ཐལ་མོ་སྒྱར་དེ། ལྷགས་བརྩའི་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་དཔའ་བོར་གསོལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོ་
 ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལ་སངས་

ཀུས་ཀྱི་ཞིང་མི་མཛད་ན་མི་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཐུབ་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲེས་ཀྱི་
 དམ་པ་མཁས་པ་འདི་དག་གིས་སྤངས་ཤིང་བོར་བས། དེའི་ཆོ་སྒྲེད་པའི་བ་སྒྲོང་
 དང་། འཁོར་བའི་འབྲུལ་འཁོར་ན་སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། སྒྲུབས་མ་མཆིས་
 པ་དང་། དཔུང་གཉེན་མ་མཆིས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྒྲོང་དུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་སྤངས་ནས། རང་རང་གི་སངས་ཀུས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་དགུ་
 ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་དང་། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།
 དག་བའི་ཅུ་བ་བསྒྲུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། སངས་ཀུས་མང་
 བོ་ལ་ལྷག་པར་བགྱི་བ་བགྱིས་པའི་འདུལ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་
 མ་ལགས་སམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིང་བོས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། དུམ་ཟེ།
 དེ་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཅན་བསམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་ལམ་འདེབས་པར་
 ཁྱེད་ཅིང་སངས་ཀུས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཞེད་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་རྣམས་
 པས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དུམ་ཟེས་གསོལ་བ། བརྩན་པ་བཅོམ་ལྷན་
 འདས། བདག་ནི་དཔེར་བགྱི་ན་ཤིང་ཀེང་གྲ་ཀའི་འདབ་མ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་འདར་
 ཞིང་བདག་གི་ཡིད་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲི་ལ། བདག་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤི་ཐང་བར་
 གྱུར་ཅིང་མཆིས་ན། བརྩན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། གལ་ཏེ་དེའི་ཆོ་བྱང་རྩལ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་ཤིང་རྩྱུང་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ཀྱི་ཐུན་པར་འཕངས་
 ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་གི་སྤྱིང་རྩེའི་
 གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བརྩན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། བདག་ཀྱང་མ་འོངས་
 པའི་དུས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཏུའི་ཁྱུང་གཅིག་གི་བྱེ་མ་སྤྱིང་འདས་ནས་
 བསྐལ་པ་གྲངས་མ་མཆིས་པ་གཏུའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྤྱིང་གཉིས་པ་ལ་བབ་པ་ན་

སྐལ་པ་བཟང་པོ་དེ་ལ་སྤྱོད་གཏུག་ཆོ་ལོ་སྤོང་བྱལ་པ་ན་སྤོང་ཅིང་། བདག་ཡུན་རིང་
 པོ་དེ་སྤོང་དུ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སྤོང་པ་སྤོང་པ་ན་འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་བར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སོགས་བདག་ཅག་སྤྲིགས་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱོན་ལམ་
 ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བཏང་བ་སྤྲིགས་མའི་དུས་འདྲིར་འབྱོན་པར་བྱགས་དམ་བཅས་པ་
 ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གཡོས་གིང་མེ་རྟག་གི་ཆར་བབས། རྩྱགས་
 བརྩའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འགུན་རྒྱ་མེད་
 པར་བཞུགས་གིང་། དེ་བཞིན་གསལ་བ་རིན་ཆེན་སྤྱིར་པོས། དུམ་ཟེ། འདི་ལྟ་
 སྤྱོད་པའོ་ན། རྟོན་ནི་ད་ལྟར་སྤྱོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དེ་བཞིན་གསལ་བའི་
 སྤྱོན་ལྟར་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབག་དུ་མེད་གངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
 དགོ་བ་ལུང་བཞུན་པའི་ཞིང་དུ་སྤྱིར་རྗེ་བཟླ་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་སྤྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གང་གི་ཆོ་རྟོན་གྱིས་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་བཟོད་པས་མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ་དང་། མི་
 དགོ་པའི་རྩ་བ་དང་ལུན་པར་གྱུར་པའི་བར་གྱི་འདུལ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 ཞིང་སྤྲིགས་མ་ལྟ་བུ་བདེ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོ་རྟོགས་
 བརྩའི་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལུན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་དུལ་བྱ་རབ་ཀྱི་དུལ་
 སྤོང་དག་གིས་ཀྱང་སྤྱེས་ཀྱང་མ་པ་རྟོན་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ་མོ་ཉ་དག་
 ཀྱང་བཏང་ནས་རྟོན་གྱི་མིང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ལུན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བདགས་སོ། །
 འཁོར་འདྲི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོན་ལ་མཚན་པའི་ལས་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་
 གྱུར་ནོ། །སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལུན་པ་རྟོན་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བསྐལ་པ་
 གངས་མེད་པ་གརྒྱའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྤོང་གཅིག་འདས་ནས། ལྷག་མ་བསྐལ་པ་
 གངས་མེད་པ་གརྒྱའི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྤོང་གཅིག་པ་ལ་བབ་པ། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་

ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་དེར་སྐྱེ་དགའི་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ལུ་བྱུ་བ་ཅིང་རྒྱ་བ་
 དང་། འཛི་བ་མང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ན། འཛིག་རྟེན་ལྟོངས་པ། འདྲོན་པ་
 མེད་པ། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་ལུ་པར་གྱུར་ཅིང་སེམས་ཅན་ལས་རན་པས་
 བཅོམ་པ། ཉམ་ང་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ། མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ། འཕགས་པ་ལ་
 གྱུར་བ་འདེབས་པ། དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ། ལུང་བའི་རྩ་བ་འབྱུང་བ་ནས་རི་སྒྲོང་
 ལྷར་སྒྲོས་པའི་བར་དག་ལུ་བྱས་གང་བའི་འཛིག་རྟེན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལུ་པར་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པ།
 སྐྱེས་ལུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་བརྒྱར་བ་བྱ་ན་མེད་པ་ལུ་དང་མི་རྒྱལས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལུ་པར་ལུ་གྱུར་ཏེ། འགོ་བའི་འཁོར་ལོ་ནི་བརྒྱུག་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ནི་བརྒྱུར། དབང་བརྒྱར་བའི་བདུད་དང་ཉོན་མངས་པའི་བདུད་བཅིལ་
 ཏེ། རྒྱགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་དག་ཏུ་གྲུས་བྱུ་
 བར་བྱས་ནས་བྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འདི་
 ལུ་སྐྱེ། དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཉིས་བརྒྱ་ལུ་བཅུ་དང་ལུ་ཅིག་སྒྲོན་ལས་རི་ལྷར་བདུ་བ་
 དེ་བཞིན་དུ་ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྷར་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛེད་པ་དེ་ལུ་
 མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆོ་རི་ལྷར་རྒྱལ་ལོ་
 ཆེན་པོ་བདུད་རྩི་དག་པ་འདི་འོད་དཔག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཞིང་བསྐྱལ་བ་
 ཆད་མེད་པ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛེད་པ་མཐའ་དག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལུ་པར་བྱོད་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་ལ་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཛེད་དེར་སྐྱེ་དགའི་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ལུ་བྱུ་བ་པ་ན་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལྷན་བྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལོ་བཞི་བཅུ་རྩ་ལྷས་སངས་རྒྱས་

གྱི་མཆོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཛད་པའི་མཆོད་དག་ཀྱིས་པར་བསྐྱུར་པོ། གྱེས་ལུང་པ་ཁྱོད་
 ལྟ་ན་མེད་པའི་ཡོངས་ལུ་ལྟ་རན་ལས་འདྲ་བས་ཡོངས་ལུ་ལྟ་རན་ལས་འདྲས་
 བས་ཀྱང་དཔལ་པའི་ཚོས་པོ་ཚོར་སྐྱེས་པར་གནས་པར་བསྐྱུར་པོ། གྱེས་ལུང་པ་
 ཁྱོད་ཀྱི་དཔལ་པའི་ཚོས་སྐྱེས་ལས་ཀྱང་ལུས་ལས་གྱེས་པའི་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱུས་ཀྱང་
 རང་གི་སྒྲོན་ལས་རི་ལྟར་བདུལ་བ་དེ་ལྟར་མཛད་སྐྱེས་ཀྱི་མཆོད་པ་མཛད་པའི་མཆོད་
 དག་ཀྱིས་པར་བསྐྱུར་པོ། རྒྱུ་རི་རྒྱན་སྒྲོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུར་མིང་པོར་མེས་ས་
 ཅན་འདུལ་པར་བསྐྱུར་པོ། ཁྱེས་ཡོགས་པ་ལྟགས་པ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་ཁྱེད་པ་
 བཞོན་ཅིང་ལུང་བསྐྱེད་ནོ། །

གཞིས་པ་ ཐུགས་ བསྐྱེད་ རྣམ་ དེའི་ བསྐྱེད་ བྱ་ རྣམས་ ལས་ རྣམ་ ཡང་ མི་
འདྲ་ བར་ མཛད་ རྒྱལ་ མི། ཁྱོད་ བོ་ མ་ བཅོལ་ ལེགས་ མཛད་ པ། ཁྱོད་ བོ་ རྒྱ་ མེད་
བཞིན་ ཏུ་ བྱམས། ཁྱོད་ བོ་ མ་ འདྲིས་ མཛད་ བཤེས་ ཏེ། །འབྲེལ་ པ་ མེད་ པའི་ གཞིན་
འདུན་ ལགས། ཞེས་ གསུངས། དོན་ མི། རྩོན་ པ་ ཐུགས་ རྩེ་ ཅན་ འདྲིས་ རྩོན་
ཐུགས་ བསྐྱེད་ པ་ རྣམ་ བསྐྱེད་ ཐུགས་ བསྐྱེད་ ཏང་ ཏམ་ བཅོལ་ རི་ ལྷར་ མཛད་ པ་ དེ་
ལས་ གཤེལ་ བ་ མེད་ པར་ མེས་ ཅན་ ཅན་ གྱི་ དོན་ གོས་ མ་ པ་ མཐར་ རྩིན་ པར་ མཛད་ དེ།
ཐུབ་ པ་ བཅོལ་ ལྷན་ འདས་ ཁྱོད་ བོ་ མཐའ་ ཁྱུང་ གྱི་ མེས་ ཅན་ ཅན་ ལྷ་ ལའང་ ཉེ་ རིང་
མེད་ པར་ ཐམས་ ཅད་ གྱི་ རྒྱག་ བསྐྱེད་ ཤེལ་ བ་ ཏང་ བདེ་ བ་ རྒྱུབ་ པ་ ཁྱུང་ ཏུ་ བཞེས་ ཏེ་
མ་ བཅོལ་ ཡང་ མེས་ ཅན་ ཅན་ བསྐྱེད་ ལ་ ལན་ པ་ ཏང་ བདེ་ བ་ ཁོ་ རྩེ་ ལེགས་ པར་
རྒྱུབ་ པར་ མཛད་ པ་ མཐར་ རྩིན་ ཏེ། །མ་ བཅོལ་ ཡང་ ལེགས་ བར་ མཛད་ པ་ མི། རྩོན་
པ་ རྩོན་ མ་ དེས་ པའི་ ལུང་ བོ་ བསྐྱེད་ རྩེ་ རུས་ རྒྱལ་ གྱི་ གཙོ་ བོར་ འཁྱུངས་ པའི་ མོ། རི་
ཅམ་ ར་ མོར་ པ་ ལྷ་ བསྐྱེད་ གྱི་ བོ་ མོ་ བསྐྱེད་ རྣམ་ རྒྱ་ མཛོར་ རྒྱགས་ པ་ རིན་ བོ་ མོ་ ལྷ་

ཆོགས་སྒྲངས་ནས་སྤར་ཡོག་པ་ལས། རྒྱ་སྤོང་ཉེ་རིགས་ཅན་གྱི་གྲུ་བོ་ཆེ་ལྷག་
 རྟེན་ཀུ་ཙེ་ཆེན་པོ་བྱང་བའི་རྒྱ་རྩལ་སྤུལ་དེས་ཐོས་ནས། དེ་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་པ། དག་
 ཆེ་བ་པོར་ལ། ལོ་པོའི་རྒྱལ་དུ་ཞོན་ཅིག་ལོ་པོས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་ཆོང་པ་
 རྣམས་ཤི་བ་གསོས་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྤུལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཞོན་ཏེ་རྒྱ་མཆོའི་
 འགྲམ་དུ་ཕྱིན་པ་ན། དེའི་ལུས་དུབ་པས་མཁྱིན་པ་བརྒྱངས་ནས་གཉིད་ཡོག་
 ལོ། །དེ་དང་ཉ་ཅང་མི་རིང་བ་ན་སྤོང་པོ་གི་ཏ་གཉི་ཆོང་ཡོད་པས། དེ་ནས་གི་ཏ་ག་
 ཞིག་རྒྱ་ཞིང་མོང་བ་ན་དྲི་ཆོར་ཏེ་དེའི་དྲུང་དུ་མོང་བ་དང་། ལུས་ཆེན་པོ་དེ་གཉིད་
 ཡོག་པར་མཐོང་ནས་རིངས་པར་སྤོང་བུ་གི་ཏ་གཉི་ཆོང་དུ་མོང་སྟེ། གི་ཏ་ག་
 རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱས་ནས་སྤོང་བུ་གི་ཏ་ག་བརྒྱད་ཁྲི་དེད་དེ་རྩལ་སྤུལ་གྱི་དྲུང་དུ་
 མོང་ངོ། །དེ་གཉིད་ཡོག་སྟེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་གྲུར་པ་ལ་དེའི་ཤ་ཆེན་པོ་ལས་ཐོས་
 གྱུར་གཉིད་འབྱུག་བོས་ཞོན་པས་མ་ཆོར་ངོ། །གནད་སར་ཤ་ཐོས་པ་ན་གཉིད་
 སད་པའི་ཆོ། སྤོང་བུ་གི་ཏ་གས་ལུས་ཡོགས་པ་མཐོང་ནས་བསམ་པ། ལུས་
 བསྐྱལ་ན་འདི་རྣམས་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བས་རང་ཉིད་ཤོག་
 དང་བྲལ་བ་བྱའོ་སྟེ་ལྷན་ནས། བདག་གིས་སྤོང་བུ་གི་ཏ་ག་བརྒྱད་ཁྲི་པོ་རྣམས་ཤི་
 རྒྱག་གིས་ཆོམ་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ། བདག་སངས་རྒྱལ་པ་ན་འདི་རྣམས་ཆོས་
 གྱི་རོས་ཆོམ་པར་བྱེད་རྣམས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་མཛད་པ་ལྟར་ངོ། །སྟོན་
 པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་མ་བུ་
 གཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་གྱུར་ལྷག་པར་བྱམས་པར་མཛད་ངོ། །རྒྱ་མེད་པར་
 བྱམས་པར་མཛད་པ་ནི། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ཉིད་སྟོན་ནགས་ན་གཅིག་
 དུར་རྒྱ་བའི་གྲུང་བོ་ཆེ་ཞིག་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་གྱིས་སྤྲུགས་པའི་

མི་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་ཕྱ་རམ་གྱི་ཐང་ཆེན་པོར་འབྱུངས་ནས་བཀུས་ཤིང་སྒོམ་
 པས་ཉམ་ཐག་སྡེ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་འཆི་བ་ལ་ཁྱོགས་པ་ན། མེས་ས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་གྲུང་པོར་འབྱུངས་པ་དེས་རྒྱུར་རིང་པོ་ནས་གཟིགས་པ་ན་མི་དེ་
 དག་གི་མདུན་དུ་བྱོན་ཏེ། དེ་དག་ཉམ་ཐག་པའི་རྒྱལ་དེ་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་
 ལྷན་མཆི་མ་འབྱུག་ཅིང་གིན་དུ་བརྩེ་བས་མི་དེ་དག་ལ་བཟའ་བ་དང་བདུང་བ་
 འབྱོར་བའི་ཐབས་དང་། ཕྱ་རམ་དགོན་པ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་བསྟན་ཏེ་མི་
 བདུན་བརྒྱ་པོ་དེ་བདེ་བར་བསྐོས་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་རྒྱ་མེད་ཅེས་པ་
 རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་གསུངས་པ་མིན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ན་སྤར་རང་ལ་ཐན་འདོགས་
 བྱས་པ་ལ་ལན་དུ་ཐན་འདོགས་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། སྤར་འདྲིས་མེད་ཅིང་ཐན་
 འདོགས་གང་ཡང་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ཏེ། མི་བདུན་བརྒྱ་
 པོ་དེ་དང་མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོ་དེ་ལ་སྤར་མཐོང་རེས་མེད་ཅིང་སྤར་ཐན་
 འདོགས་བྱས་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། མེས་ས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདིས་མི་བདུན་བརྒྱ་
 པོ་དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་ལ་མ་ལས་ཀྱང་བྱམས་བརྩེ་ཆེ་བར་མཛད་པས་ན་རྒྱ་
 མེད་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱབ་པ་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཁྱོད་
 གི་སྤར་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་གཞེན་འདུན་ཡང་
 ལགས་སོ། །འདི་ལ་དཔེ་འགའ་ཞིག་དུ། ཁྱོད་ནི་མ་དྲིན་མཛའ་བཤེས་ཏེ། ཞེས་
 འདུག་པ་དོན་འདྲ་སྟེ། ཆོ་དེ་ལ་སྤར་འདྲིས་བཤེས་གང་ཡང་མེད་པའི་བཏང་
 རྟོམས་ལ་བྱམས་བརྩེས་ཐན་འདོགས་མཛད་པ་ལ་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་
 ཞེས་བསྟོད་པ་ཡིན་ལ། ཆོ་དེ་ལ་སྤར་བཟའ་བ་དང་བདུང་བ་བྱིན་པ་སྟགས་ཐན་
 གདགས་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་སྤར་ཐན་ཐན་བཏགས་མ་བཏགས་ལ་མི་ལྟ་བར་

བུམས་བཅེས་པན་པ་རྒྱུ་པ་པ་མ་དྲིན་མཛད་བཤེས་ཞེས་པའོ། །འབྲེལ་པ་མེད་
 པའི་གཉེན་ཞེས་པ་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་རང་རང་གི་བྱ་དང་། སྤྱན་སོགས་ལ་གཉེན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་
 བཅུ་བར་བྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་སྒྲིག་ལ་རུམ་པའི་འདྲེ་སྤྱན་རྣམས་དང་གཅན་གཟན་
 རྣམས་ལ་འད་ཡོད་ལ། ཉེ་འབྲེལ་དུ་མི་གདོགས་པའི་བར་མ་རྣམས་ལ་གཉེན་དུ་
 མི་འཛིན་ཅིང་བཅུ་བ་མི་སྤྱེ་བ་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་རང་རྩལ་ཡིན་ཡང་སྤྱོད་པ་ཐུགས་
 རྩེ་ཅན་འདི་ནི་རང་ལ་པན་བདགས་མ་བདགས་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་། ཉེ་འབྲེལ་དུ་གྱུར་
 མ་གྱུར་ལ་མི་གཟིགས་པར་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་རང་རང་
 གི་པ་མ་ལས་གྱང་ལྷག་པར་བཅུ་ཞིང་པན་འདོགས་མཛད་པས་ན་སྤྱོད་པ་ཐུགས་
 རྩེ་ཅན་འདི་ལ་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མ་འདྲིས་པའི་མཛད་བཤེས་ཞེས་
 བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདི་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱོགས་གྲང་གིས་སྤེལ་མ་མཛད་
 པར། སྤྱིང་རྩེ་རྣམ་པར་སྤྱངས་ནས་ནི། གཞུན་གྱིས་གཞན་ནི་བཅོལ་བ་བྱེད། །
 ལ་ལར་བདག་པན་ལ་བརྩོན་པས། །རང་གི་བདེ་ལྗེར་རབ་རྟ་འཇུག་ཀྱིས་
 རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ལལ་མོ་ཆེན་སྤྱིང་རྩེ་མེད་པར་རང་རང་གི་གཉེན་དང་
 དྲིན་ལན་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། རང་རང་ལ་བཅོལ་བ་རྣམས་ལ་རིགས་བྱེད་ཅིང་།
 རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་བདེ་བ་རྒྱུ་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་
 ལས་སེམས་ཅན་གཞན་ཉམ་ཐག་པ་ལ་སྤྱིང་རྩེས་པན་འདོགས་པའི་བསམ་པ་མི་
 སྤྱེ་ཞིང་། རང་ཡང་ཆེ་ཕྱི་མར་བདེ་སྤྱོད་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲར་འལྱར་མི་སེམས་
 པར་སྤྱི་མར་རན་སོང་དུ་སྤྱོད་བསྐྱེལ་སྤྱིང་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཆེ་འདིའི་
 བདེ་ཐབས་ཁོ་ན་སེམས་ཤིང་དེའི་ཐབས་ལ་འཇུག་ལ། སྤྱོད་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་

ཁྱོད་ནི་རང་གི་བདེ་བ་མི་སེམས་པར་རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅིས་པར་
 འཛིན་པའི་བསམ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་མ་བཅོལ་ཡང་
 ལེགས་པའི་ཐབས་ཁོ་ན་མཛད་ཅིས་སྟུང་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་
 འདིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་ནས་
 ལམོར་བའི་བཅོན་རར་སྟག་བསྐལ་བཟོད་དཀའ་བ་བརྒྱད་མར་སྦྱང་བ་རྣམས་
 ཐུགས་རྗེས་མ་བཟོད་པར་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་སེམས་ཅན་
 ཉམ་ཐག་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་ལམོར་བའི་གནས་ནས་བཏོན་དེ་མངས་
 རྒྱས་གྱི་ས་ལ་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་གྱི་སྟོན་མེ་
 སྒར་བའི་སྒྲིང་སྒྲིང་དུ་ཆོས་གྱི་སྒྲིང་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱའོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 རས་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་དམ་བཅའ་སྟོག་གི་སྒྲིང་ཡང་མི་འདོར་བར་དཀའ་བ་བརྒྱ་
 ཐུག་དུ་མའི་སྟོ་ནས་ལམ་ལ་སྟོབ་པར་མཛད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། གང་ཆོ་
 གཞན་གྱི་དོན་སྒྲིང་ལུས་དང་ནི། སྟོག་ལ་མི་ལྟ་རབ་ངལ་ཁས་ལེན་པ། དེ་ལྟ་བུ་
 དེ་གཞན་གྱི་གནོད་བ་ཡིས། རི་ལྟར་ངན་པ་བྱེད་པའི་ལས་ལ་འཇུག། དེ་ཡིས་
 ཆོས་ཀྱང་སྦྱིས་ལྟ་བུ་དང་། སྟེ་བ་སྟེད་མོས་ཆལ་འགྲོ་ལྟར་བ་ལྟས་ནས། འཁྱོར་
 པའི་དུས་དང་རྒྱད་པའི་དུས་ནའང་འདི། ཉོན་མོངས་སྟག་བསྐལ་དག་གིས་
 འཛིགས་པ་མེད། ཅིས་དང་། མགོ་ལ་སེམས་ཅན་ཁྱར་ཆེན་ཁྱེར་བ་ཡིས། །
 སེམས་དབང་མཆོག་ནི་དལ་གྱིས་འགྲོ་མི་མཛེས། །བདག་གཞན་སྟེ་ཆོགས་
 འཆིང་བས་རབ་བཅིངས་པས། །བཙོན་པ་བརྒྱ་འགྲུར་དུ་ནི་བྱ་བར་རིགས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམོར་བའི་གནས་གྱི་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་
 བསྟེམས་པ་རང་ལ་བབ་ཀྱང་འཛིགས་པ་དང་སྟོབ་མེད་པའི་སྟོང་སྟོངས་དང་།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་པའི་ཁྱར་ཁྱར་ནས་སྒྲུབ་ཅིག་ཟེ་རེར་ཡང་ཚོགས་
གཉིས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་གསལ་པ་ལ་སྒྲིབ་ལུག་པའི་ལུས་པ་དང་། བྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་
ནས་ཡང་སྒྱུ་བ་མེད་པར་བརྩོན་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྒྱུ་བའི་རྒྱུན་བཞིན་མཛད། དེས་
ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བཤོད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་བར་དུ་སྒྲོམ་སྐྱུ་གཞན་ཞིག་སྒྲོམ་པ་མིན་གྱི། སེམས་བསྐྱེད་ཉིད་གོང་ནས་
གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་སྟེ་ས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་པ་
ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བར་སྡོང་བོ་བཤོད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་
མདོ་སྟེ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཤིང་དྭ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལས་སྐྱུ་
ཆེར་འབྱུང་ལ། ལྷག་པར་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཐོག་མར་ཐུགས་
བསྐྱེད་པ་ནས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བ་ལས་ལམ་བཤོད་པ་ཞེས་བསྐྱུགས་
པ་ནི། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་
རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུབ་འདོད། །དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྐྱས་དང་རྒྱས་པའི་
སྒྲོ་ནས་བརྗོད། །དེ་ཡང་ས་གསེར་སྒྲུབ་པ་མེ། །གཏོར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་
མཆོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྒྲུན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གྱ། །རྒྱལ་པོ་
མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞིན་པ་བཤོད་པའི་རྒྱ་དང་ནི། །སྒྲུ་སྒྲུ་རྒྱ་པོ་སྒྲིན་
རྣམས་གྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཚོགས་
ལམ་རྒྱུད་དུར་ལུགས་པ་ནས་མཐར་མངས་རྒྱས་དེ་གཏུལ་བྱ་ལ་ཆོས་འཁོར་
བསྐྱོར་པའི་བར་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་ས་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ལྷ་བུའི་
སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བར་སེམས་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པོ་

དེ་མའོན་ཏྲེ་གསུམ་རྒྱུ་དེ་པོའི་སྐོ་ནས་མིང་ཅམ་རེ་མདོར་བསྐྱུ་ནས་གསུངས་
 བྱིང་། མདོ་སྐོ་རྒྱུ་དེ། བསྐྱེད་པ་ས་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། ཁྱེས་པ་ནས། རྒྱལ་
 སྐྱུ་མས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ། སྐྱིན་དང་འདྲ་བར་བསྐྱུ་པ་སྟེ། ཁྱེས་དཔེ་
 དང་ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བར་གསུངས་ལ། བྱང་ས་དང་མདོ་སྐོ་རྒྱུ་སྐྱུར་བའི་མན་
 དག་ལས། འདུན་པ་བསམ་པ་སྐྱུར་པ་ལྷག་བསམ་པར་ཕྱིན་དུག། ཆོད་མེད་
 མའོན་ཤེས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་ཡང་དག་རིག། རྟོན་པ་ཆོགས་གཉིས་ལྷོགས་
 མཐུན་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་དང་། གཟུངས་སྟོབས་ཆོས་བཤད་བསྟོད་གཅིག་
 ལས་དང་ཐབས་མཁས་ལུན། ཁྱེས་འདུན་ལུན་ནས་ཐབས་མཁས་ལུན་གྱི་བར་
 སེམས་བསྐྱེད་གྲོགས་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོ་ནས་གསུངས་ལ། དཔེ་གྲོགས་གཉིས་
 པོ་དེ་ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་ན་འདུན་ལུན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཅེ་གིང་ལོ་རྟོག་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྟོན་ས་གཞི་ཡིན་པ་ལྟར། འབས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 བསྟོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་
 འཕེལ་བའི་རྟོན་ཡིན་པས་འདུན་ལུན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཅེས་བརྟེན་པ་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལུན་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་ལ་སྐྱིན་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བརྟེན་དོ། འདེ་གྲོགས་ཆོས་
 མཐུན་སྐྱུར་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བརྟེན་དོ། འདེ་གྲོགས་ཆོས་མཐུན་སྐྱུར་བའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ནས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་
 ཅུར་བྱས་ཏེ་གསུངས་ལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་ནི།
 ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཟད་པ། བསམ་པ་མི་ཟད་པ། སྐྱུར་པ་མི་ཟད་པ།

ལྷག་པའི་བསམ་པ་མི་ཟད་པ། སྤྱིན་པ་མི་ཟད་པ། རྒྱུ་པ་བྲིམས་མི་ཟད་པ།
 བཅོད་པ་མི་ཟད་པ། བརྩོན་འགྲུས་མི་ཟད་པ། བསམ་གདན་མི་ཟད་པ། ཤེས་
 རབ་མི་ཟད་པ། ཐུམས་པ་མི་ཟད་པ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་པ། དགའ་བ་ཆེན་
 པོ་མི་ཟད་པ། བདར་སྤོམས་མི་ཟད་པ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་མི་ཟད་པ།
 ལྷའི་རྒྱ་བའི་མངོན་ཤེས་མི་ཟད་པ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མི་ཟད་
 པ། རྩོན་གནས་རྩེ་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་མི་ཟད་པ། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་མི་
 ཟད་པ། སྤྱིན་པ་མི་ཟད་པ། སྤྱན་པར་སྒྲུ་བ་མི་ཟད་པ། དོན་སྤྱོད་པ་མི་ཟད་པ།
 དོན་མཐུན་པ་མི་ཟད་པ། དོན་སོ་སོར་རིག་པ་མི་ཟད་པ། ཆོས་སོ་སོར་རིག་པ་མི་
 ཟད་པ། དེས་ཆོག་སོ་སོར་རིག་པ་མི་ཟད་པ། སྤྱོདས་པ་སོ་སོར་རིག་པ་མི་ཟད་
 པ། དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་མི་རྟོན་པ་མི་ཟད་པ། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་
 ལ་མི་རྟོན་པ་མི་ཟད་པ། དེས་དོན་ལ་རྟོན་གྱི་དྲར་དོན་ལ་མི་རྟོན་པ་མི་ཟད་པ།
 ཆོས་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་པ་མི་ཟད་པ། བཅོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མི་
 ཟད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མི་ཟད་པ། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་མི་ཟད་པ། ཆོར་
 པ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་མི་ཟད་པ། སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་མི་ཟད་པ། ཆོས་དྲན་
 པ་ཉེར་བཞག་མི་ཟད་པ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་ཟད་པ། སྐྱེས་པ་རྣམས་
 སྤོང་བ་མི་ཟད་པ། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ། སྐྱེས་པ་རྣམས་
 གནས་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་ཟད་པ། མོས་པ་མི་ཟད་པ། བརྩོན་འགྲུས་མི་ཟད་པ།
 སེམས་མི་ཟད་པ། དཔྱེད་པ་མི་ཟད་པ། དད་པའི་དབང་པོ་མི་ཟད་པ། བརྩོན་
 འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་མི་ཟད་པ། དྲན་པའི་དབང་པོ་མི་ཟད་པ། ཉིང་འཛིན་གྱི་
 དབང་པོ་མི་ཟད་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་མི་ཟད་པ། དད་པའི་སྤྱོདས་མི་ཟད་

པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒྲོབས་མི་ཟད་པ། དུན་པའི་སྒྲོབས་མི་ཟད་པ། ཉིང་དེ་
 འཛིན་གྱི་སྒྲོབས་མི་ཟད་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོབས་མི་ཟད་པ། དུན་པ་ཡང་དག་
 བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་ཟད་པ། ཚས་རབ་དུ་རྒྱས་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་
 ཡན་ལག་མི་ཟད་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་ཟད་པ།
 དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་ཟད་པ། ཤིན་དུ་སྤྱདས་པ་ཡང་དག་
 བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་ཟད་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་
 མི་ཟད་པ། བདེ་སྒྲོམས་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་ཟད་པ། ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བུ་མི་ཟད་པ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་མི་ཟད་པ། ཡང་དག་པའི་རག་མི་
 ཟད་པ། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐོང་མི་ཟད་པ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་མི་ཟད་
 པ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་མི་ཟད་པ། ཡང་དག་པའི་དུན་པ་མི་ཟད་པ། ཡང་དག་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མི་ཟད་པ། ཞི་གནས་མི་ཟད་པ། ལྷག་མཐོང་མི་ཟད་པ།
 གཟུངས་མི་ཟད་པ། སྒྲོབས་པ་མི་ཟད་པ། མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ། ལྷག་
 བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ། བདག་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ། ཟུ་བར་ལས་
 འདས་པ་འཤམ་ཞིག་ཞི་བར་བསྐྱེད་པ་མི་ཟད་པ། བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལས་མི་
 ཟད་པ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་མི་ཟད་པ་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མི་ཟད་པ་བསྟོད་
 རྒྱུ་མི་ཟད་པ་བསྟོད་རྒྱུ་པ་དེ་སེམས་བསྟོད་ལྟེ་གཉིས་ལྟེ་བསྟོད་པའི་ཚེ། ཚད་
 མེད་པའི། མདོན་ཤེས་ལ། བསྟོད་པའི་དངོས་པོ་བཞི། སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་
 པའི། རྟོན་པ་པའི། ཚོགས་གནིས། བྱང་རྟོགས་སོ་བདུན། ཞི་ལྷག་གནིས། གཟུངས་
 སྒྲོབས་གནིས། ཚས་ཀྱི་སྒྲོལ་བཞི་རྒྱལ་གྲངས་དེ་དེར་བསྟོད་པའོ། །དེ་ཡང་ཉེར་
 གནིས་པོ་འདི་འདྲར་མས། ལས་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྟོད་ནི། བྱང་རྟོགས་སོ་

བདུན་དང་མཚན་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེའི་ནང་གི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོ་
 སོར་སྤལ་ཏེ་མི་ཟད་པ་རེ་རེར་བགྱང་བ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ནི་མཛོན་པར་གྲེས་པ་ལྟ་བུ་དང་མཚན་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེའི་
 ནང་གི་མཛོན་གྲེས་ལྟ་བུ་སོ་སོར་བགྱང་བ་སོགས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཉིས་ལས་ནང་གསེས་གྱིས་གྲེས་པ་ཡིན་གྱི་འདིར་མ་འདུས་
 པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལམ་དང་སྒྱུར་ན། འདུན་པ་དང་ལྟ་བུ་པ་ས་ལྟ་
 བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་དེ་ཚོགས་ལས་སྒྱུར་དུ་འཛོག་པ་ནས། ཚོས་གྱི་སྒྲིམ་ལྟ་
 བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ས་བུའི་རྒྱུ་གྱི་ཐ་མ་ལ་རྩི་རྩི་ལྟ་བུའི་དྲི་རེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་
 དེས་གྲེས་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱས་ནས་མཛོན་པར་ཚོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་
 ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་བྱགས་བསྐྱེད་གྱི་བར་ས་ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་
 པ་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་
 ར་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་རྩ་བ་བོར་ནས་ཡལ་ག་འཛོལ་བ་ལྟར་
 བྱས་པ་མཁུ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་མོ་རེ་ལ་ཞེན་པས་འདུག་པར་མི་བྱ་བར་ལམ་གྱི་
 སྒྲིང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ལ་གཅིགས་པོ་ཆེར་བཟུང་ནས་ཐ་ན་ཆོག་ཅམ་དང་
 སྒྲིམ་ལས་གྱི་ཡལ་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ལ་སྒྲོ་
 སྒྲོང་ཞིང་སྒྲོན་པའི་ཡལ་དུ་བྱུང་། སྒྲོན་པ་བྱགས་རྩི་ཅན་འདིས་ཐེག་མར་བྱགས་
 བསྐྱེད་པ་ས་ལྟ་བུ་དེ་ནི། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གསོག་པའི་
 འགོ་རྩིས་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། བཟང་དང་སྒྲོན་པའི་སྒྲོབས་
 ཅན་དང་། འདུན་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་འགོ་བཟོ་བཟོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་གྲངས་མེད་
 གསུམ། །ཀུན་རྩི་རྩིས་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཞིས་པ་སྒོར་པས་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྒྲུབས་སུ་སྒྲོན་པ་པར་ཁྱིམ་
 ལྷག་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་བསྒྲོན་པ་ལ་གཞིས། ཁྱིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་
 རོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོན་པས་སྒོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ཐོག་མར་
 ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱལ་བ་ཤས་བཅས་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དོན་མ་
 བརྒྱད་རྩོག་ལུས་གྱི་སྒྲོན་པ་ཅི་མཛོད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ཁྱིའི་དོན་དུ་
 མཛོད། རང་ལམ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་བརྟུང་སྟེ་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཕོར་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མཁའ་དག་ལས་སྒྲོལ་ལ་རང་གི་
 ཁྱེད་དུ་བཞེས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛོད་བཤེས་སུ་
 མཛོད་པ་དེ་ལྟར་སྒོར་པའི་རྣམ་ཐར་རྩེས་འཇུག་གཏུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཁྱེད་
 དགོས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་
 རྒྱལ་གང་ལས་འཕྱུང་བའི་རྒྱ་གྲུང་པོས་པོར་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དུན་
 པ་དང་རིག་པས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་གསོས་སུ་འགྱུར་བ། རྒྱལ་ཤས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ། ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྒོར་གི་བརྒྱད་བྱའི་སྒྲིང་པོ།
 ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གྱི་ཅུ་བ་དང་གཞུང་གིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 བཅོས་མ་མིན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒོ་གྲོས་དང་རྣམ་པ་དང་ཅོལ་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་
 འབད་ནས་སེམས་དེ་སྟེས་པ་ན། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་
 འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆོག་སེམས་ཅན་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མ་ཚང་
 བ་འབྲས་ལུ་མི་འབྱུང་བ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མ་དོན་སུམ་དུ་གསལ་ཞིང་།
 རྒྱ་ནོར་བ་ལས་ཀྱང་འབྲས་ལུ་མི་འབྱུང་བ་མ་དོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལྟར་རོ། །
 སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལ་མཐོང་ལས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

གནད་བསྐྱེས་པ་ཚང་ལ་མ་ལོར་བ་ནི་ལ་རྟེན་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་ཡིན་ནོ། །དུག་ནི་
 སྦྱིན་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་དུག་
 གོ། །དུག་པོ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
 དུག་པོ་འདི་ལ་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་རང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པ་འགྲུབ་པས་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་
 ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པའི་རྩམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོབ་བྱ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ནི་
 གཟུགས་སྐྱ་དང་ཚོས་སྐྱ་གནིས་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྐྱ་དང་ཚོས་སྐྱ་
 གནིས་པོ་དེ་ནི་ལར་སྦྱིན་དུག་པོ་འདིས་བསྐྱེད་པར་རུས་དེ། རྒྱལ་བའི་གཟུགས་
 སྐྱ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་འཕངས་པའི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་
 པ་གསུམ་གྱིས་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྐྱ་དེའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་
 རོགས་མཛེས་ཤིང་ལྷ་བས་ཚོགས་མི་ཤེས་པའི་ཆ་རྣམས་གཙོ་བོར་བཟོད་པས་སྐྱབ།
 གཟུགས་སྐྱ་དེ་གང་ཏུ་གནས་པའི་ཞིང་དང་འབྲོར་པ་སོགས་སྦྱིན་པས་སྐྱབ།
 འཁོར་དང་། སྐྱ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་བ་བརྟན་པོས་ལ་རྟེན་གཞན་པ་སོགས་ནི་བརྩོན་
 འགྲུས་ཀྱིས་སྐྱབ། གཟུགས་སྐྱ་དེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དག་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་སྦྱེའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གནིས་ཀྱིས་སྐྱབ་པོ། །རྒྱལ་
 བའི་ཐུགས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་འཕངས་པའི་བསམ་
 གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཐོབ་པའི་གོགས་
 གནིས་སྐྱར་འགྲུལ་པའི་དེ་མ་སྦྱོང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཐོབ་ནས་ནམ་མཁའ་མ་
 ཟད་ཀྱི་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནའི་བདག་རྒྱུན་ཏུ་འགྱུར་བ་སོགས་ནི་སྦྱིན་པ་
 ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པོ། །གནས་སྐབས་སུ་ལམ་སྐྱབ་

པའི་རྟེན་ལྷ་མའི་ལུས་རྟེན་རིམ་པར་བརྒྱན་པ་ཡང་པར་ཕྱིན་དུག་པོ་འདིས་མ་
 ཚང་བ་མེད་པར་བརྒྱུབ་ཅིང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གང་བྱེད་ཀྱང་པར་ཕྱིན་
 དུག་པོ་འདིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྒྱུབ་རྒྱས་པ་དང་། ལམ་རྒྱུབ་པའི་གོགས་
 རྟོན་མོངས་དང་ཉེས་སྦྱོན་སེལ་བ་དང་། ལམ་གྱི་མཐུན་སྦྱེན་གང་དང་གང་དགོས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་འདིས་རྒྱུབ་རྒྱས་སོ། །མདོར་ན་རང་
 དང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་
 པ་ཁོན་ལས་འབྱུང་བ། རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱན་ཁྲི་བཞི་
 རྟེན་པོ་དེ་བསྟན་མེ་རྟེན་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་། མེ་རྟེན་གསུམ་གྱི་བཞེད་བྱ་མཐའ་
 དག་བསྟན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ལ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས། རྒྱལ་བས་པ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། བསམ་
 གཏན་དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་པོ་བོ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་པོ་དེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་ལུས་དང་ཡོངས་སྟོང་སོགས་
 འཁོར་བའི་སྟན་ཆོགས་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དུ་
 སྦྱོན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་གོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགོ་བར་མཐར་ཕྱིན་པ་
 ཞིག་ཡོང་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང་སྟག་བསྐལ་སོགས་ཀྱིས་མི་སྦྱོ་ཞིང་སྟོ་བརྒྱར་མི་
 ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བཞེད་པ་དང་། དུས་རིང་བ་དང་རྟོད་པ་རྒྱ་
 ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱིད་ལུག་པ་དང་ཞུམ་པ་དང་ཕྱི་བཤོལ་གྱི་ལེ་ཡོའི་དབང་དུ་མི་
 འགོ་བ་ཞིག་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་
 རྒྱལ་རྒྱུབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གྱི་གནད་
 ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་སྟོང་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱས་ནས་རྒྱུབ་པའི་ཆོ་

ན་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་རྒྱུད་ཚིང་དང་བསྐྱེད་ནས་རེ་གི་ག་རང་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱ་
 བའི་ཐབས་སུ་སྒྲིན་དུག་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་དགོས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་
 མཐའ་ཡས་པར་བསྐྱོད་པ་ལས། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་མ་དུལ་བཞིན་དུ་རིགས་
 པར་ལྷན་པའི་ཚིག་སྒྲུ་ཡང་། །རང་གི་ཚིག་དང་འགལ་བར་སྐྱོད་པས་གཞན་དག་
 འདུལ་བར་མི་ལུས་ཞེས། བྱིད་ཀྱིས་དགོངས་ནས་དེ་སྐྱོད་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་
 ཐུགས་ལ་བཞག་མཛད་ནས། །རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་མ་དུལ་བ་ཉིད་དུལ་བར་
 མཛད་ཕྱིས་བརྩོན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྐུམ་དུ་རྒྱལ་ལྷས་
 གྱི་སྐྱོད་པ་ལ་པོལ་དུ་སྒྲིན་པ་དུག་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ཞེས་གསུངས་
 པ་མིན་ནམ། སར་སྒྲིན་དུག་ཉིད་དེ་རྒྱལ་ལྷས་གྱི་སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རི་ལྷར་འདུ་
 སྐུམ་ན་བདེན་མོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི་སར་སྒྲིན་དུག་ཉིད་དུ་འདུ་
 སྐེ། སྒྲིན་པ་འདུ་བའི་སྐུ་ལ། སྐུ་པར་སྒྲུ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་གྱི་སྒྲིན་པ་བྱེད་
 པའི་ཚེ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་གིས་
 པར་བྱས་ནས་རང་རང་གི་རྒྱུད་ཚིང་དང་མཐུན་པར་སར་སྒྲིན་དུག་གི་སྐྱོན་སྐྱོན་
 སྐྱོན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དོན་སྐྱོད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་གང་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྷར་ཉམས་
 ལེན་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། དོན་མཐུན་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་རི་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྷར་རང་
 གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པས་ན་སྒྲིན་དུག་དུ་མ་འདུས་པའི་ལོགས་པ་མིན་
 ནོ། །དོན་བསྐྱེད་པ་བཞི་ཞེས་ལོགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེན། དེ་ནི་ཐོག་
 མར་སྒྲིན་དུག་གི་སྐྱོན་ནས་རང་རྒྱུད་བདུལ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཚེ་རྒྱལ་
 འདི་ལྷར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲིན་དུག་ལས་ལོགས་པའི་ཉམས་
 ལེན་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་དུག །སྟོན་པ་བྱལ་པའི་དབང་པོ་ལ་སྟོན་
 པའི་ཉམས་ལེན་མཛད་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྟོན་པ། སྟོན་པ་བྱལ་པའི་དབང་
 པོ་ལ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཛད་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྟོན་པ། སྟོན་པ་
 བྱལ་པའི་དབང་པོ་ལ་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་མཛད་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྟོན་
 པ། སྟོན་པ་བྱལ་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཛད་ཚུལ་ལས་
 བརྒྱམས་ཏེ་བསྟོན་པ། སྟོན་པ་བྱལ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉམས་ལེན་
 མཛད་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྟོན་པ། སྟོན་པ་བྱལ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཛད་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉིད་ཀྱི་ག་
 ཡང་སྟོལ་མཛད་ན། །དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྟོས་ཅི་འཛལ། །ལེགས་མཛད་ཁྱེད་
 ཀྱིས་སྟོག་གྲང་ནི། །སྟོང་བའི་སྟེ་པོ་རྣམས་ལ་བཏང་། །ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་སྟོག་དག་
 གིས། །ལུས་ཅན་གཤེད་མས་ཟན་རྣམས་ཀྱིས། །ལུས་དང་སྟོག་གྲང་ཁྱེད་ཀྱིས་
 བློ་ལེན། །ལན་བརྒྱ་ཐག་ཏུ་བྱུ་བ་མཛད། །ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་བྱལ་པ་
 ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཅག་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པ་བྱལ་པ་སྟོན་པ་མཛད་པར་བྱང་ཚུལ་
 མཆོག་ཏུ་བྱལ་པ་བསྟེད་ནས་བྱལ་པ་བསྟེད་དེ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་སྟོན་པ་
 ལ་སྟོབ་པར་མཛད་པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེལ་སྐྱེ་གི་ཡང་མངས་པ་མེད་པར་སྟོང་
 བ་པོ་རྣམས་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོ་བས་སྟོལ་བར་མཛད་ན་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་
 གཞན་སྟོང་བ་པོ་རྣམས་ལ་ཅི་འདོད་སྟོལ་བར་མཛད་པ་ལྟ་སྟོས་གྲང་ཅི་འཛལ།
 འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོད་པ་ལ་ལེགས་པར་སྟོབ་པར་མཛད་པའི་མགོན་
 པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོང་བ་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་སྟོག་གྲང་ནི་དེས་པར་བཏང་ངོ། །མགོན་

པོ་ཐུགས་རྗེ་ཙན་ཁྱོད་ཀྱིས་དང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་སྟོག་དག་གིས་ཀྱང་ལུས་ཙན་གཤེད་མས་ཟེན་ཏེ་འགྲུམ་པ་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་སྟོག་ཀྱང་ལན་བརྒྱ་ཐུག་ཏུ་སྤྱུ་བར་མཛད་དོ། །གཞུང་འདིས་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཚད་བར་བསྟན་ཏེ་སྦྱིན་པ་ལ་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་ལ་ལུས་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། ལོངས་སྟོད་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་གཉིས། ལུས་གཏོང་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཏོང་བ་དང་། ལུས་རིལ་པོ་གཏོང་བ་དང་། ལུས་སྟོག་དང་བཅས་པ་གཏོང་བ་རྣམས་ལུ་ཡོད་ལ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཏོང་བ་ལ་ལུས་ཀྱི་ག་ལས་བཅད་དེ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱང་བ་དང་། ལག་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བཅད་དེ་གཏོང་བ་རྣམས་ལུ་ཡོད་ལ། ལུས་ཀྱི་ག་དང་ཡན་ལག་གཏོང་བ་ནི། ཉིད་ཀྱི་ག་ཡང་སྟོལ་མཛད་ན། ཞེས་པས་བསྟན། ལུས་རིལ་པོ་གཏོང་བ་དང་། ལུས་སྟོག་དང་བཅས་པ་གཏོང་བ་ནི། ལེགས་མཛད་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོག་ཀྱང་ནི། སྟོང་བའི་སྟེ་པོ་རྣམས་ལ་བཏང་། ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་སྟོག་དག་གིས། ལུས་ཙན་གཤེད་མས་ཟེན་རྣམས་ཀྱི། ལུས་དང་སྟོག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། ལན་བརྒྱ་ཐུག་ཏུ་སྤྱུ་བ་མཛད། ཉེས་པས་བསྟན། ཟང་ཟེང་གི་དངོས་པོ་གཞན་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྦྱོས་ཅི་འཚལ། ཞེས་པས་བསྟན། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་སྟོག་དག་གིས། ལུས་ཙན་གཤེད་མས་ཟེན་རྣམས་ཀྱི། ལུས་དང་སྟོག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། ལན་བརྒྱ་ཐུག་ཏུ་སྤྱུ་བ་མཛད། ཅས་པས་བསྟན་ཏོ། །

སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་

བར་ཁྱེད་པག་ཁྱེད་འདི་དག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་པས་སྒྲིན་ནི་ལྷ་མཚན་
 པ་གེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒྲིན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྒྲིན་སྒྲིབ་པ་ལས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་ལྟ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་སྒྲིན་བར་བཏང་ཚུལ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
 སྒྲིན་ཀྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྒྲིབས་ལྟ་འབྱུངས་པ་ན། མིའི་ཤ་དང་ཁྱག་གིས་འཚོ་
 པའི་གཞོད་སྒྲིན་ལྟ་ཤ་ཁྱག་མ་རྟེན་ནས་བཀྲེས་གིང་སྒྲིས་པས་ནས་ཐག་པ་ཀྱལ་
 པ་བྱམས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས་གཞོད་སྒྲིན་ཀྱི་ལུས་ཁ་ནས་མཆེ་བ་
 གཏོགས་པ། མིག་འབར་ཁྱེད་མེད་ལ་ཡོ་ཁྱེད་མི་སྟག་པ་དང་། ལྷ་ལེབ་ཅིང་མི་
 སྟག་པ་དང་། ལྷ་དང་ཁ་སྟེ་མེ་འབར་པ་ལྷ་མེད་པ་དང་། ལུས་ཆར་སྒྲིན་ལྷ་
 རམ་གནག་ཅིང་མི་སྟག་ལ་འཛིགས་པ་བསྐྱར་ནས། བདག་ཅག་ལ་མིའི་ཤ་དང་
 ཁྱག་དྲོན་མོ་སྟལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པ་ན། ཀྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྒྲིབས་རབ་ཏུ་
 དགའ་བར་སྐྱུར་བས་མིག་ཅུང་གདོང་གི་མདངས་བཟང་པོས་རང་གི་ལུས་
 བསྐྱར་ནས་ཁྱེད་ཅག་ནི་ལྷ་མཚན་འདོད་པའི་ཤ་དང་ཁྱག་ར་ལ་ཡོད་པས་སྒྲིན་ནི་ཞེས་
 གསུངས་ནས་ཅུ་བརྒྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་པ་རྣམས་པོས་དེ་རང་གི་ལུས་ལས་ཅུ་ལྟ་
 བཀྲེས་དེ་གཞོད་སྒྲིན་དེ་དག་འབྱུང་དུ་བཅུག་གོ། །དེ་ནས་གཞོད་སྒྲིན་དེ་དག་ཀྱལ་
 པའི་ཁྱག་གིས་ཆོམས་ནས་ད་འཚལ་དོ་ཞེས་གསོལ་པ་ན། ཀྱལ་པོ་དེ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བས་བསྐྱལ་ནས་མིག་དང་བཞིན་ཀྱི་མདངས་ལྷག་པར་གསལ་བར་སྐྱུར་
 བས་ལྷན་ལ་མཐིང་ཁའི་འདབ་མ་ལྷ་མཚན་གྱི་བའི་རལ་གྱི་རྒྱུ་པོ་དང་རིན་པོ་
 ཆོས་སྒྲིས་པའི་འོད་ཀྱིས་མཛེས་པ་བྱུངས་དེ། བདག་གི་ཤ་བཅད་ཅིང་བཅད་ཅིང་
 དེ་དག་ལ་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་གཞོད་སྒྲིན་དེ་དག་ཤ་ཁྱག་གིས་ལེགས་པར་ཆོམས་
 བས་དེ་བདག་ཅག་ལེགས་པར་ཆོམ་གྱིས་ཀྱལ་པོ་འོ་བཀུལ་བ་གཏང་དུ་གསོལ་

ཞེས་ཞུས་ཤིང་སྐུ་པ་པོ་བྱམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱགས་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་མཐུས་གཞིར་སྒྲིབ་དེ་དག་གི་གདུག་རྩུབ་ཞི་ནས་སྐུ་པ་པོ་ལ་གཞིར་པ་བསྐྱིས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ན། སྐུ་པ་པོ་བྱམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་གཞིར་སྒྲིབ་དེ་དག་ལ་སྒྲུས་པ། ར་འདི་ལྟར་སྒྲིབ་པ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི་རར་ཉིད་མཐོ་རིམ་དང་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤེལ་གྱི། བྱེད་ཅག་ར་མི་བཟོད་དུ་དོགས་པ་མ་བསྐྱེད་ཅིག བྱེད་ཅག་གིས་ངའི་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་བྱས་པ་ཡིན་པས་བྱང་རྩུབ་ཐོབ་ནས་བདུད་ཅི་ཐོག་མར་བྱེད་ཅག་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྒྲོན་པ་བྱུབ་པའི་དབང་པོས་སྒྲོན་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྒྲུབས་སུ་རར་གི་ལུས་སྒྲོག་དང་བཅས་བ་སྒྲིབ་པར་བཏང་རྩུ་པ་ནི། བྱུབ་པའི་དབང་པོ་སྒྲོན་སྐུ་པ་པོ་སྒྲོ་འོད་དུ་འགྲུངས་པའི་ཆེད་བྱ་བཅད་ནས་སྒྲིབ་པར་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ཉེ། དེ་ཡང་སྒྲོན་པ་བྱུབ་པའི་དབང་པོ་སྒྲོན་འཛམ་བུའི་གྲིང་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྐུ་པ་པོ་ཆེན་པོ་སྒྲོ་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྲུངས་ནས་འབངས་ཐམས་ཅད་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཕྱིན་ཅིང་བཞུགས་པ་ན། མཐའ་འཁོབ་ཅིག་ན་སྐུ་པ་པོ་བྱམས་སེན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་སྐུ་པ་པོ་སྒྲོ་འོད་ལ་བྲག་དོག་གི་བསམ་པ་རན་པས་བྲམ་ཟེ་ཞིག་དཔུ་སྒྲོང་དུ་བཏང་ངོ། །དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེས་སྐུ་པ་པོ་སྒྲོ་འོད་ཀྱི་པོ་བྲང་གི་སྒྲོར་ཕྱིན་ནས་སྒྲིབ་ཆེན་པོས་འདི་སྒྲིབ་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །བདག་གི་ལུ་པ་ནི་མཐའ་འཁོབ་ནས་མཆིས་ཏེ། རྒྱང་མ་ནས་སྐུ་པ་པོ་ཆེན་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་ལ་པ་རོལ་པོའི་ཡིད་དང་མི་འགལ་བར་མཛད་དེ་ཞེས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོས་ནས་ལམ་རིང་པོ་ནས་དགོས་པ་འདོད་པའི་སྒྲིབ་དུ་འདིར་མཆིས་སོ། །སྐུ་པ་པོས་དེ་

སྐད་ཅིས་སྒྲུས་པ་ཐོས་ནས་རབ་དུ་དགའ་མགུར་རངས་དྲེ་ཕྱག་འཛལ་ནས་པལ་
 བར་མ་གྲུར་ཏམ་ཞེས་དྲིས་དེ། ཁྱེད་ཅག་ནིར་ཅི་འདོད་པ་སྦྱིན་ནོ། །ཡུལ་ལམ།
 སྤྱིད་དམ། ཁྱོད་ཁྱེད་རམ། རྒྱང་མའམ། བུ་ཐོའམ། རིན་པོ་ཆེའམ། ཉའམ། རིན་
 པོ་ཆེ་ལྷ་བདུན་ནམ། བྲམ་ཐོའམ། བྲམ་མོའམ། ལས་བྱེད་པའི་མིའམ། ཅི་འདོད་
 པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུས་སོ། །བྲམ་ཐོས་སྒྲུས་པ། དེ་རིལ་གྱི་ལོངས་
 སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ལྷ་འགྲུར་མོད་ཀྱི། སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་
 མི་འགྲུར་དེ་གང་ལུས་ཀྱི་ག་སྦྱིན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་བདག་ནི་
 རྒྱལ་པོའི་དབུ་འཛལ་པའི་སྤྱད་དུ་ལམ་རིང་པོ་ནས་འདིར་མཆིས་ཀྱི། ཡིད་དང་མི་
 འགལ་བ་མཛད་ན་དཔུང་སྦྱིན་པ་མཛོད་ཅིག། ཅིས་གསེལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་
 དེ་སྤྱད་སྒྲུས་པ་ཐོས་ནས། དཔེ་མེད་པར་དགའ་བར་གྲུར་དོ། །བྲམ་ཐོས་སྒྲུས་པ།
 བདག་ལ་དབུ་ལྷུ་པ་ན་ནམ་ལྷུ་པ་བཀའ་ལྷུ་པ་དུ་གསེལ། རྒྱལ་པོས་སྒྲུས་པ། ད་ལྟེ་
 ཞག་བདུན་ན་ཁྱེད་ལ་མགོ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་བསྐྱོའོ། །དེ་ནས་ཁྱོད་པོ་ལྷ་བ་ཆེན་པོས་
 རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བདུན་ལས་བྲམ་པའི་མགོ་པོ་ནམས་ཁྱེད་དེ་འོང་ནས། བྲམ་ཐོས་
 མདུན་དུ་ལྟོ་བ་ས་ལ་པབ་སྟེ་འདི་སྤྱད་ཅིས་སྒྲུས་སོ། །རྒྱལ་པོའི་དབུ་ནི་ག་དང་།
 ཞག་དང་། རུས་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ཡིན་ན་ཅི་ཞིག་དུ་རུང་། རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་
 བདུན་གྱི་མགོ་པོ་འདི་དག་གིས་བརྗེའོ། །རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བདུན་གྱི་མགོ་པོ་འདི་དག་
 གིས་ཁྱེད་ཆེ་གཅིག་དུ་ཕྱག་པར་འགྲུར་རོ། །བྲམ་ཐོས་སྒྲུས་པ། བདག་ལ་འདི་
 དག་མི་དགོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་དབུ་དགོས་པས་བདག་གི་རེ་བ་སྐྱོངས་ཤིག། ལྷ་བ་
 ཆེན་པོས་ཐབས་རྣམ་པ་སྤྱོ་ཆོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བདེ་བ་གྲང་མ་བདུབ་པས། ལྷ་
 བན་གྱིས་ནོན་དེ་འཕོམས་ནས་སྤྱིར་བདུན་དུ་གས་དེ་ཆེ་འཕོས་སོ། །དེའི་ཆེ་ན་

ཀླུ་པོ་དེའི་སློན་པོ་ཞིག་གྲུང་པོ་ཆེ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་མྱོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བསློན་
 བས་ཀླུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སློན་ཏེ། ད་སྟེ་ཞག་བདུན་མ་ཀླུ་པོ་སྤྱོད་པམ་ཟེ
 ལ་དབུ་སྤྱོན་པར་མཛད་ཀྱི་མཐོང་བར་འདྲོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱར་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་
 བསྟོན་པར། དེའི་ཆེ་མ་ཀླུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཐག་དུ་ཕྱགས་
 ཏེ། ཀླུ་པོའི་སྤྱོན་པམ་འོངས་ནས་ལྟོ་བ་ས་ལ་ལབ་སྟེ་འདི་སྤྱད་ཅེས་གསེལ་
 ཏོ། །འཇམ་ལུང་གི་སྤྱིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ཀླུ་པོའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་
 ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྱོད་དེ་གཞོན་པ་མ་མཆིས་ན། མི་གཅིག་གི་སྤྱད་དུ་འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་མི་རིགས་གྱིས། བདག་ཅག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་
 སྤྱད་དུ། དབུའི་སྤྱོན་པ་མི་མཛད་པར་གསེལ་ཏོ། །སློན་པོ་ཆེན་པོ་མྱོང་ཐག་བཅུས་
 གྲུང་སྟེ་བ་ས་ལ་ལབ་སྟེ་བདག་ཅག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྱད་དུ་དབུའི་སྤྱོན་པ་མ་
 མཛད་པར་གསེལ་ཏོ། །བཅུན་མོ་མྱོང་ཐག་ནི་ཤུས་གྲང་ལུས་ས་ལ་ལབ་སྟེ་ཀླུ་
 པོ་ལ་འདི་སྤྱད་ཅེས་གསེལ་ཏོ། །བདག་ཅག་ལ་ལང་ཐུགས་བརྩེ་བར་དགོངས་ཏེ་
 དབུའི་སྤྱོན་པ་མི་མཛད་པར་གསེལ་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །ཀླུ་པོ་ལ་བརྒྱུན་པས་གྲང་
 དུས་ནས་བདག་ཅག་ལ་མགོན་དང་སྒྱུབས་མ་མཆིས་ན། ཐུགས་བརྩེ་བར་
 དགོངས་ཏེ་དབུའི་སྤྱོན་པ་མི་མཛད་ཅིང་བདག་ཅག་གྲང་མི་རྗེས་སྤྱོད་པར་
 བསྟེན་པར་གསེལ་ཞེས་སྒྲིས་སོ། །དེ་ནས་ཀླུ་པོ་ཆེན་པོས་སློན་པོ་དང་བཅུན་མོ་
 དང་ཐུས་རྒྱུས་ལ་འདི་སྤྱད་ཅེས་བཀའ་ལྷུ་ཏོ། །ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལུས་འདི་
 འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཁིང་ཡུན་རིང་པོར་སེམས་ཅན་དཔྱུ་ལ་བ་ན་འདུག་པའི་ཆོ་ནི་
 མ་གཅིག་ལ་ཡང་ལན་དུ་མ་ཞིག་ཆེ་འཕྲོས་ནས་ལུས་འདི་རྒྱུད་ཟེས་ཏེ་ཐལ་རྒྱ་
 དང་། ལུགས་ཀྱི་ཁྱི་དང་། རྒྱུ་ཆེན་འཁོལ་མ་དང་། དར་སྒྱགས་དང་། མེའི་གིང་ན་

དང་། མེ་དོང་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཡུན་རིང་པོར་སྤྲུག་བསྐལ་
 ཟུང་སྟེ། བཙེ་བ་དང་བསྟེག་པ་ལ་སོགས་པས་ལུས་འདི་གུངས་མེད་པར་རྒྱང་
 ཟོས་ཀྱང་བསོད་ནམས་འགའ་ཅུ་ཡང་མེད་དོ། །དུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་སྟེས་
 བས་གཅིག་ལ་གཅིག་འཆའ་ཞིང་ཟ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བསད་དེ་ཀུན་གྱིས་
 ཟོས་པ་དང་། ཆེ་འཕོས་ནས་རུལ་ཞིང་སྤྲུགས་པ་ཡང་གུངས་མེད་དེ། དེ་ལྟར་
 ལུས་འདི་རྒྱང་ཟོས་ཀྱང་བསོད་ནམས་སུ་གྱུར་པ་མེད་དོ། །ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་
 སྟེས་ནས་ལུས་ལ་མེ་འབར་དེ། འཕོར་ལོས་མགོ་བཅད་མ་ཐག་དུ་ཕྱིར་ཡང་
 བསོས་པ་གུངས་མེད་པ་ཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལུས་རྒྱང་ཟོས་ཀྱང་བསོད་ནམས་སུ་
 གྱུར་པ་མེད་དོ། །གལ་ནེ་མིར་སྟེས་ན་ཡང་མོར་དང་བྱང་མེད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁོ་རམས་
 པས་མིག་བགྱང་དེ་གཅིག་ལ་གཅིག་འཆེ་ཞིང་བསད་པ་དང་། གཡུལ་དོར་
 ལྷགས་ནས་གཅིག་ལ་གཅིག་གསོད་དེ་དེ་ལྟར་ལུས་རྒྱང་ཟོས་པ་དང་། འདོད་
 ཆགས་དང་། ཞེས་དང་། གཏི་སྤྲུག་གི་ལུས་གུངས་མེད་པ་ཞིག་པོར་ཡང་བསོད་
 བས་སུ་མ་གྱུར་དེ་བདག་གི་ལུས་འདི་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་བྱའོ། །བདག་གི་
 ལུས་འདི་ནི་མི་གཙང་པ་རྣམས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྟེ། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་
 འཛིག་ཅིང་འབྲལ་བར་འཁྱུར་བས་མི་བརྟན་ཞིང་བཙོག་པའི་མགོ་འདིས་པན་
 པའི་དོན་ཆེན་པོར་འཁྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པར་མི་བྱ། དའི་མགོ་བོ་དེ་བུམ་ཟེ་དེ་
 ལ་བྱིན་དེ་བསོད་ནམས་དེས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱབ་པོ། །ནམ་མའོན་
 པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་འཁྱུར་དེ་ཐབས་མཁས་
 པས་ཁྱེད་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐལ་ལས་རྒླའོ། །ངས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་འདིས་མའོན་པར་
 འཛོང་རྒྱུ་ཡིས། སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་ཁྱེད་པར་ཆད་དང་གེགས་

དེས་རལ་གྱི་ཕྱར་ཏེ་གདབ་ཅེས་བྱས་པ་དང་། ཤིང་གི་ལྷ་དེ་རབ་རྒྱ་མི་དགའ་བར་
 བྱུར་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདི་གསོད་པའི་ལས་བྱེད་སྤྲུལ་ནས། བྱམ་ཟེད་རྒྱུར་དུ་
 ཐལ་མོ་གཅིག་བརྒྱུན་པས་རྒྱང་ལག་མ་རྒྱགས་ཏེ་སལ་འབྱེལ་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་
 པོ་དེས་ཡར་ཤིང་གི་ལྷ་ལ་བརྟུན་ཏེ་སྤྲུལ་པ། རྩོན་འདས་པའི་དུས་ན་ཤིང་འདིའི་
 དུང་དུ་མགོ་བོ་དགུ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་ཅ་དགུ་སྟེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བྱས་ཏེ། ཏ་མགོ་བོ་
 འདིས་སྤྱིན་པ་སྟེར་དུ་ཆར་སྟེ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱི།
 པའི་བྲུ་ན་མེད་པའི་བྱར་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་ཆད་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་གསུངས།
 དེའི་ཚེ་ཤིང་གི་ལྷ་དེས་རྒྱལ་པོས་སྤྲུལ་པ་ཐོས་ནས། བྱམ་ཟེད་ཕྱིར་སོར་རྒྱད་པར་
 བྱས་ཏེ། བྱམ་ཟེད་དེ་སལ་སལ་ལངས་ནས་རལ་གྱི་ཐོགས་ཏེ་རྒྱལ་པོའི་མགོ་བཙད་
 དོ། །མགོ་ལག་དུ་ལྷུང་བ་ན་ས་ཆེན་པོ་ཡང་རྒྱས་པ་དུག་དུ་གཡོས་ལྷའི་ཐོ་བྱར་
 ཡང་འགལ་ཞིང་སྟེག་གོ། །མི་བདེ་བར་བྱུར་ནས་ངོ་མཆར་ཡ་མཆན་དུ་བྱུར་ཏེ།
 ཀུན་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་མགོའི་སྤྱིན་པ་བྱས་
 པར་མཐོང་ནས་ཐམས་ཅད་དེར་འདུས་ཤིང་ཚོགས་ཏེ་ངོ་མཆར་ཏེ་ཞེས་མཆི་མ་
 ཆར་བཞིན་དུ་བཟས་ཏེ་དུས་ནས་འདི་རྒྱང་ཅེས་སྤྲུལ་སོ། །རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་ཀྱིས་
 མགོ་བོ་སྤྱིན་པ་བྱས་པས་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱུར་
 དོ། །ཞེས་མདོ་སྟེ་ལས་འབྲུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྤྱིན་སྤྱོད་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟང་ཟིང་གི་
 དངོས་པོ་སྤྱིན་པར་བཏང་རྒྱལ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྤྱིན་རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་
 སྤྱོད་དུ་འབྲུངས་པའི་ཚེ་ཆོར་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པར་བཏང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།
 དེ་ཡང་རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྟོགས་མཐའ་དག་ནས་འདུས་པའི་སྤྱོད་མོ་

བ་རྒྱལ་ལ་བཟང་བ་དང་བརྟུང་བ་དང་གོས་དང་སྒྲིན་དང་། གསེར་དང་དངུལ་
ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་མཐའ་དག་དང་། རྟ་ལ་སོགས་པའི་བཞོན་པ་
དང་། གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོང་བ་པོ་རྒྱལ་ལ་གང་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་མངས་
པ་མེད་པར་བྱིན་ཞིང་། མཐར་གྱི་བའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་དཔལ་གང་ལ་
གནས་པ་ལྟ་བུ་གྲང་པོ་ཆེ་གསེར་གྱི་དྲ་བས་གཡོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་སྒྲོང་བ་
པོ་ཞིག་ལ་བྱིན་པ་ན་གྱི་བའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་པོ་རྒྱལ་ལ་འབྲུགས་ཏེ་ཡུལ་གཞན་དུ་
སྐྱགས་པར་ཆས་པ་ན། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་གྱིས། འཛིག་རྟེན་
དོན་དུང་ལུས་འདི་འཛིན་ན། །ཕྱི་རོལ་ཙོར་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །རང་གི་
མིག་དང་མགོ་ཡང་ངས་སྒྲིན་ན། །ཕྱི་རོལ་ཙོར་སྒྲིན་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །
སྒྲོང་བ་རྒྱལ་ལ་གྱི་བསྐྱངས་པའི་ཆོག་རྒྱལ་ལ། །རང་གི་ལུས་ཀྱང་གཏོང་བར་
སེམས་པ་ལ། །སྒྲག་པར་བྱས་ནས་མི་སྒྲིན་སྒྲམ་སེམས་པ། །བྱིས་བ་རྒྱལ་ལ་གྱི་མི་
བརྟན་སྒྲོན་དུ་ཟད། །གྱི་བའི་བ་རྒྱལ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱིས། །རྟེན་བསད་དམ་སྐྱགས་
ཀྱང་རུང་། །མི་སྒྲིན་པར་ནི་ར་མི་བྱེད། །དཀའ་བྱུང་ཆལ་དུ་འགྲོར་ཟད་མོད། །
ཅེས་གསུངས་ནས་རིན་པོ་ཆེས་གང་བའི་བར་མཛོད་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་བཏང་
ནས་ཐུས་གནིས་དང་བཅུན་མོ་བཅས་གིང་རྟེན་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་རི་བོ་བར་གར་
ཐེབས་པ་ན་རིམ་གྱིས་གིང་རྟ་འདྲེན་པའི་རྟ་དང་། གིང་རྟ་དང་། ཐུས་གནིས་
དང་། བཅུན་མོ་ཡང་སྒྲིན་པར་བཏང་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྒྲོན་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་
པ་མཛོད་ཆལ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྒྲོན་རྒྱལ་པོ་ལྷ་པོར་འབྲུངས་པའི་ཆེ་རང་
གི་ལུས་ཞིག་ཡོངས་སྒྲོང་གང་ལའང་མངས་པ་མེད་པར་སྒྲིན་པོ་རྒྱང་བཀྲ་འདུལ་

པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་པའི་མར་ཕྱིར་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་པ་མཛད་པ་དང་། ཐུབ་པའི་དབང་
 པོ་ཕྱིར་དང་ཕྱིར་ལ་གས་དང་འབྲུངས་པའི་ཆོ་ལུས་ཐོག་མེས་ཕྱིར་གང་ལའང་
 མི་བཟུང་བར་དཔེར་པའི་གནས་སུ་བཞགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་པ་མཛད་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཕྱིར་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འཛིགས་
 པའི་ཕྱིར་པ་མཛད་ཆུང་མི་ཕྱིར་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཕྱིར་གྱི་པའི་ཀླུ་པོར་
 འབྲུངས་པའི་ཆོ་ཐོག་ཆགས་གངས་མེད་པའི་ཐོག་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཕྱིར་དུས་སྤུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་འབྲུངས་པའི་ཆོ་ཆོར་པ་མང་པོ་
 རྒྱ་མཚོར་བྱེད་བརྒྱ་ལུས་ཀྱིས་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་པའི་ཟམ་པ་བུས་དེ་དག་གི་ཐོག་
 བསྐྱབས། དེ་ནས་དུས་སྤུལ་དེ་ཆོར་པ་མང་པོས་བཞིས་པས་གིན་ཏུ་ལལ་དེ་
 མཆོའི་འགྲམ་དུ་ཉལ་བ་ན་ཕྱིར་བྱ་བར་ཁྲི་ཅམ་གྱིས་ལུས་ཡོག་ཅིང་གཞུངས་
 བཟའ་བ་ན་གཞིར་མད་དེ་ཕྱིར་བྱ་དེ་དག་མཐོང་བས་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྲུངས་དེ་
 ལུས་འགྲུལ་ན་ཕྱིར་བྱ་མང་པོ་དེ་དག་འཆི་བར་འབྱུང་སྐྱམ་ནས་ལུས་མ་འགྲུལ་
 བར་ཕྱིར་བྱ་རྒྱུས་གི་བཟར་བཅུག་སྤེ་ཆོའི་དུས་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐུབ་པའི་
 དབང་པོས་ཕྱིར་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་སྒྱུ་དང་ཐོག་གིས་ལུས་
 ཅན་གཤེད་མས་ཟེན་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ལུས་དང་ཐོག་སྒྱུ་བར་མཛད་པ་ནི། ཐུབ་པའི་
 དབང་པོ་ཕྱིར་ཀླུ་པོ་གི་པའི་འབྲུངས་པའི་ཆོ། བརྒྱ་ཕྱིར་གྱི་སྒྲུལ་པའི་ཁ་ཞིག་
 གིས་སྒྲུལ་པའི་ཐུག་རྩོན་གྱི་ཕྱི་བཞིན་དུ་བདས་དེ་བཟུང་ལ་ཐུག་པ་ལྟར་བུས་པ་
 དང་། ཐུག་རྩོན་གྱིས་དངངས་ནས་ཀླུ་པོའི་མཆོན་ཁུང་དུ་ཞུགས་དེ་ཀླུ་པོ་ལ་
 ཐོག་གི་སྐྱབས་གསོལ་དོ། ཁ་ཡང་མེད་ལ་ཕྱིར་དོ། །ཐོ་བྱང་གི་དུང་གང་ན་བ་
 དེར་འདུག་ནས་ཀླུ་པོ་ལ་འདི་སྒྲུང་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཐུག་རྩོན་འདི་ནི་བདག་གི་

ཟས་ལགས་ཏེ་འདིར་རྒྱལ་པོ་ལ་བབས་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་བདག་ལ་སྒྲུལ་ཅིག། བདག་
 བོ་བཀའ་པས་རབ་དུ་ཉེན་དོ། རྒྱལ་པོས་སྤྱིས་པ། ཁོ་བོས་མི་གང་བདག་ལ་
 སྤྱབས་སུ་འོངས་སོ་ཅིག་ལ་ཕྱིར་མི་གང་བར་དམ་བཅས་པས་འདི་ཡང་མི་སྤྱིན་
 བོ་ཞེས་སྤྱིས་པ་དང་། བྱས་ཡང་སྤྱིས་པ། རྒྱལ་པོས་གསུངས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྤྱབས་མཛད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བདག་གི་ཟས་མི་སྒྲུལ་ན་བདག་གྱུར་འཕྲོ་བ་
 དང་འབྲལ་བས། ཅི་བདག་གྱུར་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་སམ། རྒྱལ་
 པོས་སྤྱིས་པ། རྩོད་ལ་ག་གཞན་ཞིག་སྤྱིན་ན་བཟང་འམ། སྤྱིས་པ། བདག་མི་
 གསར་དུ་བརྒྱུས་པའི་ག་ཕྱོད་པ་མཆིས་ན་བདག་ལ་འཕྲལ་ལོ་ཞེས་སྤྱིས་པ་
 དང་། རྒྱལ་པོ་དེས་འདི་སྤྱིས་དུ་བསམས་སོ། དེ་བདག་གི་གསར་དུ་བསད་པའི་
 ག་ཕྱོད་པ་ཞིག་སྤྱར་ན་ནི། གཅིག་བསད་དེ་གཅིག་བསོས་པས་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ་དོན་མེད་དོ་སྤྱིས་དུ་བསམས་ནས་ཡང་འདི་སྤྱིས་དུ་བསམས་སོ། བདག་
 འབའ་ཞིག་གི་ལུས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་ཅི་ཅམ་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི་སྤྱོད་པར་སོ་སྤྱིས་དུ་བསམ་ནས། གྱི་རྩོན་པོ་ཐོགས་ཏེ་བརྒྱའི་ག་བཅད་
 བས་བྲལ་ལ་བྱིན་ཏེ་ཕུག་རོན་གྱི་སྤྱོད་བྱས་སོ། བྱས་སྤྱིས་པ། རྒྱལ་པོ་ཁྱེད་སྤྱིན་
 བདག་དུ་གྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲུམས་ན། བདག་བྱ་རྒྱུད་དུ་ཞིག་ལགས་གྱུར་
 སྒྲུམས་པར་མཛད་འཕྲལ་བས། གལ་ཏེ་ཕུག་རོན་གྱི་སྤྱོད་བྱ་ན་སྤང་གིས་བཅལ་
 ཏེ་མཉམ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་སྤྱིས་པ་དང་། རྒྱལ་པོས་སྤང་ཡོངས་གིག་
 ཅས་བཀའ་སྤྱལ་ཏེ། སྤང་གི་ཁུ་ལེར་ཕུག་རོན་བཞག། སྤང་གི་གཞིར་ནི་ག་
 བཅད་པ་སྤངས་པས། བརྒྱའི་ག་ཟད་གྱུར་ཕུག་རོན་བས་ཡང་དོ། བྱས་པ་
 གཉིས་དང་། ཅི་བས་ལོགས་གཡས་གཡོན་དང་ལུས་ཀྱི་ག་ཟད་པར་བཅད་གྱུར་

ཡུལ་རྩོད་དང་མཉམ་པར་མ་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་དབའི་མ་ཉེ་སྤང་གི་ཁར་དུ་
 འགོ་བར་གཟུགས་པ་ལས་ཉམས་ཀྱིས་མ་རྒྱས་ཏེ་ས་ལ་འབྱེལ་ནས་བརྒྱལ་ཡོ། །དེ་
 བས་ཤིང་མོ་ཞིག་ལོན་པ་དང་དུན་པར་གྱུར་ནས་བདག་གི་སེམས་ལ་འདི་སྤང་
 ཅིས་སྤང་དོ། །ཞོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ལོད་ཀྱིས་མ་རྒྱས་པས་ཁམས་གསལ་དུ་
 འཁོར་ཁིར་སྤྲུག་བསྐལ་ལྟ་ཚོགས་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཀྱང་པའོད་མཉམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་
 མ་གྱུར་དོ། །འཕྱོར་འབྲུག་བརྒྱུས་པའི་དུས་ལ་བཟ་སྟེ། ལེ་ལོ་བྱ་བའི་དུས་འདི་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བརྒྱན་བཀག་སྟེ། དེ་ལས་འབད་
 འབད་ནས་སྤང་གཞིའི་ཁར་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ད་ནི་ལེགས་སོ་ཞེས་རབ་དུ་དགའ་
 བའི་སེམས་སྟེས་སོ། །དེའི་ཚེ་ན་གཙམ་ས་རྣམ་པ་དུག་དུ་གཤོས་པས་ལྟ་རྣམས་
 ཀྱི་ལོ་བྱང་ཡང་འགྲུལ་ཁིར་སྟེག་པར་གྱུར་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་མཉམ་ཆར་
 ཐམས་ཅད་ལྷགས་ནས་སྤྱོད་གི་བར་སྤང་ལ་འཁོད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་
 བྱིན་དུ་དགའ་བ་སྤྱད་ཅིང་ལུས་ཀྱང་གཏན་ས་རྒྱུར་བར་བྱས་དེ། ཚོས་ཀྱི་ཕྱིར་
 ལུས་དང་སྟོག་འཁར་མི་ལྟ་བུར་པའི་དོན་པོ་དེ་དག་མཐོང་ནས་མཆི་མ་
 ཆར་བཞིན་དུ་ཟག་ཅིང་དུས་དེ། ལྟ་རྣམས་ཀྱི་མེ་དོག་ཆར་བཞིན་དུ་ཐབ་ནས་
 མཆོད་པ་བྱས་སོ། །ཞེས་མཛོངས་བྱུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྤུང་བའི་དབང་
 པོ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྤུས་སུ་འབྱུངས་པའི་ཚོ་སྤྲུག་མོ་སྤྲུག་གུ་འབྱངས་
 པ་སྟོགས་པས་ཉམ་ཐག་ནས་སྤྲུག་སྤྲུག་ལྟ་བུ་ཐབ་རྩོམ་པའི་ཚོ་རྒྱལ་བུས་རང་གི་
 སྟོག་བདར་ནས་སྤྲུག་སྤྲུག་རྣམས་ཀྱི་སྟོག་བརྒྱབས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤུང་བའི་
 དབང་པོ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྤུས་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་
 འབྱུངས་པའི་ཚོ་ནགས་ཆལ་དུ་འཆག་ཅིང་ཕྱོར་པ་ན་སྤྲུག་མོ་སྤྲུག་གུ་སྟེས་ནས་

རིང་པོ་མ་ལོན་པ་བཀྲེས་གིང་སྒྲིམ་པས་ཉམ་ཐག་པ་སྤྲུག་གུ་ཟ་བ་ལ་བྱོགས་པ་
 ཞིག་གཟིགས་ནས་ཡིད་ལ་འདི་སྒྲིམ་དུ་བསམ་མོ། །བདག་ཡུན་རིང་པོ་ནས་
 འཁོར་བ་ན་འཁོར་ཞིང་ལུས་དང་སྒྲིག་གུངས་མེད་པ་ཞིག་ཆུང་གསལ་དེ། བར་
 འགའ་ནི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཕྱིར། བར་འགའ་ནི་ཞེ་སྤང་གི་ཕྱིར། བར་འགའ་ནི་
 གཉི་སྤྲུག་གི་ཕྱིར་ལུས་བཏང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་ལན་
 འགའ་ཡང་མ་ཡུང་བས་ལུས་འདི་ཅི་རུང་སྒྲིམ་དུ་བསམ་ནས། ལུས་སྦྱིན་པར་
 ཐག་བཅད་དེ་སྤྲུག་མོའི་ཆང་གར་ན་འདུག་པར་སྦྱར་དུ་སོང་ནས་སྤྲུག་མོའི་དྲུང་དུ་
 ཉལ་བ་དང་། སྤྲུག་མོ་ཁ་འཐམས་ནས་ཟ་མ་རྒྱས་མོ། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་བུས་གིང་གི་
 ཆལ་པ་རྣོན་པོས་ལུས་ལས་ཁག་ལྟར་ནས་སྤྲུག་མོ་བལྟག་དུ་བཅུག་པ་དང་ཁ་ཡང་
 ཁྱེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ག་མ་ལུས་པར་བཟས་མོ། །ཞེས་མཛངས་སྤྱོད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །སྤྲོང་བའི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བཏང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྦྱིར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་བྱགས་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། སྤྲོང་བ་པོ་ཉམ་ཐག་རྣམས་
 ལ་ལྟག་པར་ཡང་བྱགས་རྗེ་ཆེ་བར་མཛད་ཅིང་། སྦྱིན་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་ན་སྦྱིན་པའི་
 ཞིང་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་བྱས་ན་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་
 གཟིགས་མོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཡུན་ཆོགས་གང་ལའང་ཡིད་སྒྲོན་མི་མཛད་ཅིང་།
 ཆགས་པ་མེད་པར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
 བྱགས་དྲག་པས་སྤྲོང་བ་པོ་ཉམ་ཐག་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱགས་བཅེ་བས་སྦྱིན་པ་མཛད་
 པ་ནི། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་སྦྱེ་བོ་དམན་དང་
 མོངས་པ་རེ་བའི་བསམ་ལྡན་མཐོང་ན་ཡང་། །བཅེ་མེད་འབྲས་ལུ་འདྲོད་པས་
 གཞོད་གཞན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་ཆོལ་བ། །བསམ་སྤྲུག་དེ་ནི་སྦྱིན་པ་བྱེད་

ཀྱང་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས། །དེ་སྤྱད་ཁྱོད་ནི་ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་པ་
 རྣམས་ལ་སྦྱོར་པར་བྱེད་ལ་ཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྦྱོར་པས་སྦྱོར་
 སྤྱོད་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྤངས་ལུ་སྦྱོར་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་མཛད་པའི་ཆེ་
 རང་གི་དབུ་སྦྱོར་པར་གཏོང་བ་ཞིགས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཐའ་དག་གཏོང་
 བར་མཛད་པ་དེ་དང་དེའི་ཆེ་ཐུགས་ལ་དགའ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལྷག་བསྐལ་
 པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཏོང་པའི་འདུ་ཤེས་གང་ཡང་མེད་པར་
 དགའ་བཞིན་སྦྱོ་བཞིན་དུ་གཏོང་བར་མཛད་པ་ནི་སྦྱོར་པའི་པར་ཕྱིན་སྦྱོར་པའི་
 གཞུང་འདིའི་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་ལ་སྤྱོད་དཔོན་བྱོགས་གྲུང་གིས་སྦྱེལ་མ་མཛད་
 པར། སྦྱོར་པའི་པ་མོལ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། །ཐུགས་རྗེས་འགོ་བ་སྤངས་ནས་ནི། །
 སྤྱོད་ལ་དབྱེས་པ་འཕེལ་འགྱུར་བ། །བ་སྤྱུ་དུ་མ་ལྟར་དང་བཅས། །ཞེས་གསུངས་
 བྱིང་། འདིའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་པར་སྦྱེལ་མ་མཛད་པར། བདག་ལ་བདག་
 ཉིད་སྤངས་ནས་ནི། །གཞན་ལ་བདག་ཉིད་སྤངས་པས་ན། །རྩ་ཡིས་རིན་ཆེན་
 རིགས་ཆེན་ལྟར། །དབྱེས་པ་མི་ཉམས་ལྟར་པ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་བྱིང་སྤྱོད་
 དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་གཞན་དུའང་སྦྱོར་པས་སྦྱོར་སྦྱོར་པའི་ཉམས་ལེན་
 མཛད་པའི་ཆེ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གང་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་པའི་ཆོག་ཐོས་པ་
 ར་གདམ་སྦྱོར་ཐོས་པ་བཞིན་ཐུགས་ལ་དགའ་བ་ཆད་མེད་སྦྱེ་བར་གསུངས་ཏེ་
 སྦྱོས་རབས་ལས། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྦྱོར་གྱི་པའི་རྒྱལ་པོར་འཕྱུངས་པའི་ཆེ་
 བམ་ཟེ་ལོང་བཞིག་གིས་སྦྱོར་སྤངས་པ་ན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་དགའ་བཞིན་སྦྱོ་བཞིན་
 དུ་བྱིན་ནས་ནགས་ཆལ་དཔེན་པ་ཞིག་དུ་བསམ་གདན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པའི་
 ཆེ་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་མདུན་དུ་གུས་པར་ལོངས་ནས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་

ལ་ལདི་སྒྲུང་དུ། བཅའ་ཅེ་ཡོང་བས་ཁྱོད་ལ་སྒྱུར་སྒྲོངས་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྱུར་གཞིས་ག་
 བྱིན་པས་ཡོང་བའི་གནས་སྒྲུབས་ལདི་འདྲར་གྱུར་ན་དེ་ཁྱོད་འཁྱོད་པ་མེད་དམ་
 ཞེས་བྱིས་པ་ན། མེས་ས་དཔལ་ཆེན་པོ་དེས་བརྒྱུ་བྱིན་ལ་ལདི་སྒྲུང་དུ། དེ་ཆེ་ར་ནི་
 ད་ལྟའི་སྒྲོང་རྒྱུས་ཀྱིས། །བསྐྱར་ཞེས་དེས་པར་སྒྲུ་བའི་ཆོག་རྒྱུས་ལ། ཤིས་པ་
 བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་དགའ་ན། །བདག་གི་མིག་ནི་ཡ་གཅིག་མཐོང་བར་
 ཤོག །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱི་མཐུ་དང་བསོད་
 རམས་སྟེལ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཆོག་དེ་སྒྲུང་སྒྲུས་མ་ཐག་ཏུ་མེ་དོག་ལྟུལ་མཐོང་
 ཁའི་དབུས་རིན་པོ་ཆེ་ཨ་རྒྱ་རྩིལ་གྱིས་སྒྲུས་པ་འདྲ་བའི་མིག་ཡ་གཅིག་མཐོང་བར་
 གྱུར་རྟོ། །ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་མིག་དེ་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་མེས་ས་རབ་ཏུ་
 དགའ་བས་ཡང་བརྒྱུ་བྱིན་ལ་སྒྲུས་པ། གང་ཡང་བདག་ལ་ཡ་གཅིག་མིག་
 བསྐྱངས་ནས། དེ་ལ་བདག་གིས་མིག་གཞིས་དགའ་བཞིན་བྱིན། །དགའ་ཞིང་སྒྲོ་
 ལ་ཅེ་གཅིག་མེས་ས་གྱུར་ན། །ཡ་གཅིག་མིག་གྱུང་བདག་ལ་ཡོད་པར་ཤོག །དེ་
 རས་དེ་སྒྲུང་སྒྲུས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་དེའི་མིག་ཡ་གཅིག་གྱུང་མིག་སྒྲ་མ་དང་
 འགྲན་པ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དབུ་མ་ལ་
 འདུག་པ་ལས་གྱུང་། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་བསམ་ལས། རྒྱལ་གསལ་བདེ་
 འཕྱུང་དེ་ལྟར་བྱུང་རྒྱུས་ལ། ཁི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན། ཐམས་
 ཅད་བདེར་བས་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་
 འདིར་ལན་བརྒྱ་ལྷག་ཏུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལྟར་སྒྲོས་པའི་སྒྲིན་པ་མཛད་རྒྱལ་
 དེ་དག་གྱུང་ལན་རེ་རེ་ཅུ་མཛད་པ་དེ་ལྟ་མིན་གྱི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་
 པ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲོང་གཏོང་བའང་གངས་མེད་པ་ཞིག་མཛད་

པའི་དོན་ཏེ་སྒྲིན་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་འོད་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆེ་གར་དུ་དབུ་སྒྲིན་པར་བཏང་
 པའི་གིང་དེའི་དུང་དུ་སྒྲིན་ཡང་དབུ་སྒྲིན་པར་བཏང་བ་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་གོ་
 དགུ་སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་འོད་གྱིས་དབུ་བཏང་བ་དེས་སྒྲིན་ཆར་བ་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་ཡུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་མེ་མེར་ཡང་དབུ་བཏང་བ་གཅིག་
 དུའང་དེ་ཅིས་མཛད་ན་ནས་མཁའི་མཐས་གདུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་རབ་
 འབྱུངས་ལུ་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་གཏོང་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་མཐའ་
 ཡས་སོ། །འོ་ན་འདིར་ལན་བརྒྱ་ལྷག་དུ་ཞེས། བརྒྱ་ལྷག་གི་གྲངས་སྒྲིལ་པ་ཅི་
 ཡིན་ཞེ་ན་འདི་ནི་ཐུབ་པས་སྒྲིན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ལུས་སྤྱོད་བཏང་བ་བརྒྱ་ཐམ་
 པའི་གྲངས་དེས་ལུ་མཛད་པ་མིན་གྱི། ཆེས་གིན་དུ་གྲངས་མེད་པ་ལ་བརྒྱ་ལྷག་
 ཅིས་པ་དང་། ལན་བརྒྱར་ཞེས་བརྗོད་པ་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་འབྱུང་
 རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལས་གྱི་གནས་སྐབས་ལུ་སྒྲིན་
 པའི་ཉམས་ལེན་རྗེ་ལྟར་མཛད་རྒྱལ་དེ་དག་བསམ་ལ་སྒྲིན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་
 འདིས་བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འོ་
 བརྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་མཛད་དོ་སྒྲམ་དུ་སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་
 རྗེ་རྗེས་ལུ་དམ་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲིན་པའི་རྣམ་ཐར་རང་གི་ཉམས་ལེན་དུ་གོ་བར་
 བྱས་ཏེ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིང་པོ་འདི་དག་ལ་བག་ཆགས་ཅི་
 ཐེབས་བྱུངོ། །

གཉིས་པ་སྒྲིན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་ཉམས་ལེན་མཛད་
 རྒྱལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྐྱོད་པ་ནི། རན་འགྲོས་བསྐྱེདས་སྤྱང་མ་ལགས་ལ། །
 བཞེད་པའི་འགྲོ་བའང་སྒྲུབ་མ་ལགས། །དགོངས་པ་དག་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཁྱོད་

གྱིས་ཚུལ་བྱིམས་གོམས་པར་མཛད། །རྟག་ཏུ་བྱ་བྱ་རྣམས་སྤངས་ཤིང་། །དང་
བརྟན་རྣམས་ནི་རྟག་བསྐྱེད་པས། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལས་རྣམས་གྱིས། །ཁྱེད་ནི་
གཞི་རྟེན་གཅིག་ཕུར་བྱུར། །ཅེས་གསུངས། རོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
ཁྱེད་གྱིས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་
མཐུན་པའི་གདམ་གྱི་གཞིར་བྱུར་པ་སྟེ་པོ་ལལ་མོ་ཆེ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་ཅམ་ཡང་བྱ་
དགའ་བ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་དགོངས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་འབང་ཞིག་
གིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་རྟེན་ཚུལ་བྱིམས་གོམས་པར་མཛད་དོ། །དེ་
ལྟར་མཛད་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་གསུམ་
པོ་འདི་ན་མེམས་ཅན་ལལ་མོ་ཆེ་ལས་ཞོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་ཟག་བཅས་ཉེར་
ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཉིད་གསོ་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་མེམས་པ་ལས་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ལན་
ཆད་གྱི་བསམ་པ་སྟེ་བ་དགོན་ལ། བརྒྱ་ལམ་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རེད་དྲིན་
ལས་ཆོས་ཐོས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་དུན་པའི་བསམ་པ་ཅུང་ཟད་སྟེས་པ་ན་ཕྱི་མར་
ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཕྱོད་བལ་འཛིགས་ནས་དེ་ལས་སྟོབ་པའི་སྐབས་འཆོལ་
ཞིང་ཕྱི་མ་ལྷ་མའི་རྟེན་རེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་སྟེས་བྱ་
ཅུང་དུའི་བསམ་པ་ཡིན་པས་དོན་དུ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཉིད་ལ་
ཆགས་ནས་སྟེ་བ་ཕྱི་མར་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བདེ་བའི་ཐབས་སྟུབ་པ་
ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འང་མི་འགྱུར་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་ལམ་དུ་ག་ལ་འགྱུར། དེར་མ་ཟད་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་འཛིགས་ནས་
རང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་ལམ་སྟོན་པ་ནི་སྟེས་བྱ་
འབྲིང་གི་ལམ་དུ་འགྱུར་གྱི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་པ་

པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིའི་དྲང་ཞེས་པ་ནི་ཚིག་ཏུ་བཤོད་པ་དང་ཡིད་ལ་བསམ་པ་
 མི་མཐུན་པའི་གྲུ་གྲུ་ཅན་མིན་པར་བྱ་བ་ཅི་བྱེད་ལྷག་བསམ་དྲང་པོས་བྱེད་པའི་
 དོན་དང་། བརྟན་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ལུང་ཙམ་རྒྱབས་སུ་ལྷུར་པ་
 མིན་པར་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་རིས་ཤེས་རྟེན་པས་
 བདུད་དང་ཐྱིག་གྲོགས་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གང་གིས་བྱང་གཞན་ཏུ་བརྒྱུར་མི་
 ཐུབ་པར་བརྟན་པར་གནས་པ་སྟེ། བརྟན་ལྷག་བསམ་དྲང་པོས་རྒྱལ་བས་རི་
 ལྷུར་བསྐྱེད་པའི་ལམ་ལས་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་པར་གནས་པའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་
 བོ་གིན་ཏུ་བསྐྱགས་པའི་གནས་ཏེ། རོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པས་ལྷག་བསམ་དྲང་པོར་
 གནས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལྷུར་ཏུ་བཤོད་པའི་ཐབས་མཁས་མཆོག་ཡིན་
 པ་ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྟོ་ལྷན་ངོ་ཆས་ལྷུར་དུ་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 ཆོགས་རྫོགས་བྱེད། །རྒྱལ་པའི་སྒྲས་ནི་སེམས་ཅན་ནམས། །རྫིན་བྱེད་རྫོ་བར་མི་
 འགྱུར་ཉིད། །ཅེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རོ་ཆ་བས། །གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ལ་མ་བཞིན་བྱམས་པ་ཉིད། །རོ་ཆ་བཞི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ལས། །འཁོར་
 པ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱར་བར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རོ་ཆ་ཁྲེལ་
 ཡོད་དང་ལྷན་པའི་ལྷག་བསམ་དྲང་པོར་གནས་པ་ནི་ཆོགས་ལྷུར་ཏུ་རྫོགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རྫིན་པ་གཏོང་བའི་ཆེ་རྫོང་མོ་བ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་རོ་ཆ་བས་ཅི་འདོད་
 རྫིན་པར་གཏོང་བ་དང་། ཉེས་པ་སྒྲ་མོ་མེ་འབྱུང་དུ་ཉེ་བ་ནང་འཛིགས་གིང་རོ་
 ཆ་བས་ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་རྒྱལ་བྱིསས་བསྐྱར་བ་སོགས་ལས་བྱི་མི་མཐུན་
 རྫོགས་ཉེས་པ་གང་དང་གང་འབྱུང་ཉེ་བ་ན་རོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་
 སྟོང་སྟེ། མདོར་ན་བཤེས་གཞིན་བསྟེན་རྒྱལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་

ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་དོ་ཚད་ཁེལ་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་བར་བྱེད།
 ལམ་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་རྒྱལ་བ་ལྷན་བཅས་དཔར་དུ་བཞག་སྟེ་རི་ལྷ་
 ཁས་བླངས་པ་ལས་ནམ་ཡང་གཡེལ་བ་མེད་པར་རྒྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཐོག་པ་ཆེན་
 པོའི་མདོ་སྟེ་མང་པོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་
 བསྟུས་པ་ནི་དོ་ཚད་ཁེལ་ཡོད་ཀྱིས་རི་རྒྱུད་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་འདི་ཡིན་
 པར་གསུངས། ཆོས་མཛོན་པ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དོ་ཚད་ཁེལ་བ་དང་
 ཁེལ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དོ་ཚད་ཁེལ་ཡོད་ལས་འབྱུང་བར་
 གསུངས་སོ། །འདིའི་བརྟན་པ་ཞེས་པ་ལམ་གྱི་གནད་ཡིན་པ་ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་
 ལས། བརྟན་འགྲུས་ཉིང་འཛིན་གེས་རབ་ནི། སྤྱིང་སྟོབས་ལྷན་གྱི་བརྟན་པར་
 འདོད། །གང་ཕྱིར་གསུམ་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །འཛིགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་
 འཇུག །ཞུས་དང་གཡོ་དང་སྟོངས་པ་ཡིས། །བྱ་བ་རྣམས་ལ་འཛིགས་པ་སྟེ། །དེ་
 ཕྱིར་གཞུགས་གསུམ་ལ་ནི། །བརྟན་པའི་མིང་དུ་གསེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། བྱེ་
 ལེབ་དང་འདབ་ཆགས་དང་། །རྒྱ་མཚོ་དག་གིས་རི་རབ་ལྷུང་། །བརྟན་པ་ཁྲོགས་
 རན་སྟག་བསྐལ་དང་། །ཟབ་མོ་ཐོས་པས་མི་གཡོས་སོ། །ཞེས་བརྟན་པས་ལས་
 ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། །བརྟན་པས་སྤྱིང་སྟོབས་འཕེལ་བ་དང་། །བརྟན་པས་རྒྱུན་
 ཅི་བྱུང་ཡང་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་དང་། །བརྟན་པས་ས་ལས་ལྷུང་དུ་བསྐྱོད་ལུས་པ་སོགས་
 ཡན་ཡོན་མཐའ་ལས་པ་གསུངས། གཞན་ཡང་བརྟན་པར་ཡན་ཡོན་བརྒྱད་ལ་
 སོགས་པ་མཐའ་ལས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་རེ་རེ་ནས་རེས་ན་གིན་དུ་གཤམ་ཆེ་བ་
 ཡོད་མོད་ཀྱང་ཡི་གའི་ཁྱར་གྱིས་འཛིགས་ནས་བྱི་མ་རུས་པས་སྒོ་གྲོས་དང་རྩོལ་
 པ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་དང་དེའི་དོན་འགྲེལ་བྱང་ས་གཞིས་ཞིབ་དུ་

བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་
 པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ནི་ལྷོ་མ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དག་པ་ཆོས་
 ལྷན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ།
 རྩོད་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་གོམས་པར་མཛད། །ཅེས་པ་འདིས་ལྷོ་མ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་། རྟག་ཏུ་གྲ་གྲ་རྣམས་སྤངས་ཤིང་། །དང་བརྟན་རྣམས་ནི་རྟག་བསྟན་པས། །
 ཞེས་པས་དག་པ་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལས་རྣམས་
 གིས། རྩོད་ནི་གཞི་རྟོན་གཅིག་པུར་གྲུར། །ཅེས་པས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན། དར་འགྲོས་བསྐྱེདས་སྤྱད་མ་ལགས་པ། །བཞེད་པའི་འགྲོ་
 བའང་སྐྱབ་མ་ལགས། །དགོངས་པ་དག་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །ཞེས་པས་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དེ་གསུམ་གའི་ཀྱང་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ཡང་ལྷོ་མ་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་ཚུལ་ནི། །ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་སྒྲ་དོད་ལ་ཤི་ལ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ།
 དེ་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་གྱི་དྲི་མ་བཟུ་པའི་རུ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེས་སྤྱོད་གྱི་ཆ་གདུང་མ་ལུས་སེལ་བའི་བསེལ་བ་ཞེས་པར་
 འགྱུར་ལ། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ལྷོ་མ་པ་ནི་ལྷོ་མ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། སྤྱོད་
 དཔོན་འདི་ཉིད་གིས་ཐར་ཕྱིན་བསྟུས་པར། དག་ལུས་ཡིད་རྣམས་ཡང་དག་
 བསྟུམ་བྱ་བ། །མདོར་བསྟུས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་
 གསུངས། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལྷོ་མ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོག་མར་གལ་
 ཆེ་བ་ནི། ཐར་ཕྱིན་བསྟུས་པར། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱན་ལྷན་
 པར། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་དོན་གང་བརྟོན་པ། །རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོག་
 མར་ཡོངས་སུ་སྤྱངས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་མཐུ་ཡིས་སྤྱོདས་ཀྱང་བསྐྱེད། །

ཅེས་གསུངས། བྱང་མམ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ནང་
ནས་ཐོག་མར་ཐོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱམས་ཤིང་བསྐྱངས་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཞན་
གཉིས་ཀྱང་འབྱུང་བ། དེ་མ་བསྐྱམས་ཤིང་མ་བསྐྱངས་ན། རྒྱལ་ཁྲིམས་གཞན་
གཉིས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་ཐོག་མར་ཐོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གལ་ཆེ་བར་ནན་ཏན་
དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དགེ་བ་ཆོས་སྣུན་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཆོག་ཤང་གཉིས་
ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི། དགེ་བ་ཆོས་སྣུན་ནི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་
སྐས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ཕྱིན་དུག་དུ་བསྐྱམས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲོན་འདུག་གཉིས་ལས་སྒྲོན་
པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱུང་ནས་པོའི་ཆོས་གཞི་སྤྱོད་པ་དང་། དཀར་པོའི་
ཆོས་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་
གསོག་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྟག་དུ་བྱམ་པར་བྱས་ནས་གོང་
འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རྟག་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི། སྤྱི་མ་ཐོགས་
ཡོན་གནས་ལ་རྩུབ་ཀྱིས་དབུ་སྒོར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་འགྱོད་
པ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་སྒྲོན་རྩོད་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་གཡོ་སྒྱུ་བྱེད་པ་
རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིའི་གཞིར་པོ་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།
རྟག་པོའི་ཆོས་བཞི་ཀྱི་ཀྱུ་ཀྱུའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་མ་ཐོག་ལོན་པས་གཞུང་འདིར་རྟག་
དུ་གྱུ་གྱུ་རྣམ་སྤངས་ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིར་དུ་འདུག་ཐོམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱུང་ཅ་
ལྟར་བཅོ་བརྒྱུད་དང་ཉེས་བྱས་ཞེ་དུག་སྤྱོད་དགོས་པར་གསུངས་ལ། ཅུ་ལྟར་དང་
ཉེས་བྱས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་སྤྱོད་གྱུ་ཀྱུའི་བསམ་པ་ཅན་གྱིས་བྱེད་པ་
གསུངས་པས་གྱུ་ཀྱུའི་བསམ་པ་སྤྱོད་པ་ནི་གནད་ཀྱི་གལ་ཆེའོ། །དྲུང་བརྟན་ནི། ཡུམ་

སྤྱད་པ་ལས། རྒྱལ་པ་འདས་དང་མ་ཕྱོན་ཕྱོགས་བརྒྱ་གང་བཞུགས་པ། ཀྲུ་
 ལས་པ་ལོ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དུས་
 གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པ་སྤྱད་བཅས་རྣམས་གང་ནས་གསེགས་པ་དང་། གསེགས་པར་
 འགྱུར་བའི་གཞུང་ལས་བྱང་པོ་ནི་སྤྱོད་པ་པ་ལོ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་འདི་ཡིན་པས་
 པར་ཕྱིན་དུག་པོ་འདི་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་དག་བ་ཆོས་སྤྱད་ཡིན་ནོ། །
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིས་མ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོ་གསུམ་
 གྱི་བྱ་བ་གང་མཛད་པ་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཐ་ན་
 དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པས་ན་
 གཞུང་འདི་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལས་ཞེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་མཛད་ཀྱང་ཀྲུ་སྤྱོད་རྣམ་པར་དག་པ་
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཐེན་པ་དང་། ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཅི་བྱེད་པར་ཕྱིན་
 དུག་ལྟར་དང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཞིག་ཤེས་པར་འོང་
 གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བྱིས་མ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྟོ་བ་པ་ནི་ཡང་སེམས་ཅན་
 སེམས་ཅན་གྱི་ལེགས་ཆོགས་སེམས་ཅན་གྱི་གཞི་རྟེན་གཅིག་ལུར་འགྱུར་བ།
 འཕགས་པ་ལྟ་སྟབས་ཀྱིས། བྱིས་མ་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ། ཁོ་ན་ཏན་ཀྲུ་
 གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལ་འདུག་པར་ཡང་། སོ་
 སའི་སྟེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྟེས་དང་། །རང་བྱང་རྒྱལ་ལ་བདག་འོད་ཤེས་རྣམས་
 དང་། རྒྱལ་ཤས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པར་ལེགས་པ་དང་། མཐོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་
 བྱིས་མ་ལས་གཞན་མེད། འཕྲིན་གསུངས། སྟོ་བ་དཔོན་འདི་ནིད་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་
 དུས་པ་ལྟ་རྟེན་དགའ་རྒྱ་མི་ཡི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། ཁའི་མཆོག་སོ་མཆོག་ལྟ་ཡི་

ལུན་སྐུ་ཚོགས། རྒྱལ་བྱིམས་རྒྱས་ལྷུང་ཅི་ཞིག་ངོ་མཚར་ཆེ། ལངས་རྒྱལ་ཚོས་
 རྣམས་དེ་ལས་ལྷུང་བ་ལྟོས། རྒྱལ་བྱིམས་ཉམས་པས་རང་དོན་མི་རྣམས་ན།
 གཞན་དོན་རྒྱལ་ལ་མཐུ་ཡོད་ག་ལ་འོང་། དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་ལེགས་པར་བརྩོན་
 པ་ཡིས། །འདི་ལ་རིམ་གྱོ་གྱོད་པར་རིགས་པ་མིན། །ཞེས་དང་། དེ་བས་ངན་སོང་
 འཛིགས་དང་རྒྱལ་བྱིད་དང་། །མཐོ་རིམ་ལུན་སྐུ་ཚོགས་ལ་སྒྲོན་བསལ་དེ།
 རྒྱལ་བྱིམས་དྲི་མེད་ཡང་དག་བསྟུང་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་དོན་ལ་བརྩོན་པས་
 རྒྱལ་བྱིམས་བསྐྱེན། རྒྱལ་བྱིམས་དེ་ནི་བྱུང་བར་ཐོབ་པའི་ལམ། །སྤྱིར་རྗེའི་ངང་
 ཅན་རྣམས་དང་མཉམ་པར་བསྟུབ། །ཡེ་ཤེས་གཙང་མ་ལུལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ།
 སྒྲོན་བལ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བའི་མཚོག་ཅེས་བྱ། །བམས་གསུམ་ཀུན་དུ་ཡིད་འོང་དྲི་
 བསྟུང་དང་། །རབ་དུ་ལྷུང་དང་མི་འགལ་བྱག་པ་ཡིན། །ཆ་ལུགས་མཐུན་ཡང་
 རྒྱལ་བྱིམས་ལྡན་གྱུར་ན། །མི་ཡི་ནང་ན་དེ་ནི་འཕགས་པར་འགྱུར། །ཚིག་དུ་མ་
 བརྗོད་ཚིགས་སུ་མ་གྱུར་གྱང་། །ཉམས་སུ་མཐོ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་རིམ་གྱོ་འདུ།
 །སྤྱིགས་པ་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལྟར་དེ། །ཚོགས་མེད་མ་བསྟུབས་དབང་ལྷག་
 འཐོབ་པར་འགྱུར། །བརྗོད་དུ་མི་འོས་རིགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། །ཡན་ཞིང་དཔེན་
 པ་གང་ཡང་མ་བྱས་གིང་། །སྒྲོན་ཆད་མི་ཤེས་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱང་། རྒྱལ་
 བྱིམས་ལྡན་པའི་སྒྲེ་བོ་དེ་ལ་འདུད། །རྒྱང་པས་བཀྱ་གིས་གྱུར་པའི་རྒྱལ་དག་
 གྱང་། །སྤྱི་གཙུག་དམ་པས་བྱངས་གིང་ལྟ་དང་མི། །འཕག་འཆལ་མགོས་གཏུགས་
 ཐོབ་པ་ཀུན་དུ་ཞུམ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བྱིམས་དང་ལྡན་རིགས་མཚོག་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་
 ཆེར་བསྟུགས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོན་པས་སྒྲོན་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱལ་
 བྱིམས་བསྟུང་ལུགས་རི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། སྒྲོན་པ་སྒྲོན་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་དུ་

འཕྲུངས་པའི་ཆོ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབྱང་དང་འབྲུད་པ་ན་ལྷའི་དབྱང་རྣམས་བྱེད། ལྷ་
 མ་ཡིན་གྱི་དབྱང་སྟོབས་ཆེན་པོས་བདས་པའི་ཆོ་གང་དུ་འབྱོན་པའི་གིང་རྟའི་
 ལམ་ན་བྱའི་ཐུག་གུ་མ་ཆར་པའི་ཆད་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས། བྱའི་ཐུག་གུ་དེ་དག་
 ལ་གིང་རྟས་གནོད་དོགས་ནས་ལུས་དང་སྟོག་ལའང་མི་ལྷ་བར་སེམས་ཅན་
 གཞན་ལ་གནོད་པ་ལས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དབྱང་གིས་བཅོམ་སྟེ་གི་བསྐྱེལ་གིང་རྟ་
 རྒྱུར་བརྒྱུར་བར་མཛད་དེ་སྟོག་ཆགས་ལྷ་མོ་ཞིག་ལ་གནོད་པ་བསྐྱུང་བྱིར་རང་གི་
 ལུས་སྟོག་སྟོས་གདོད་བར་མཛད་པ་ལྷ་བྱ་དང་། རུབ་པའི་དབང་པོ་སྟོན་བམ་
 ཟེར་འཕྲུངས་པའི་ཆོ་རིག་བྱེད་སྟོབ་པ་ན་སྟོབ་དཔོན་དེས་སྟོབ་མ་རྣམས་བརྟག་
 པའི་བྱིར། བམ་ཟེའི་ཆངས་པའི་བྱ་ཡིན་ལ། ཆངས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་འདི་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ནོར་ཅི་ཡོད་ཆངས་པའི་ནོར་ཡིན་
 པས་བམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ནོར་མ་ཆོར་བར་བརྒྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
 ཅས་བརྟོད་པ་ན་བམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་གཞན་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འཛིན།
 སྟོན་པའི་འཕྲུངས་རབས་བམ་ཟེ་དེས་འདི་ནི་མི་བདེན་ན་ཞེས་མ་བྱིན་ལེན་སྟོག་
 གི་བྱིར་ཡང་མ་མཛད་པར་རྩལ་བྱིམས་བསྐྱུངས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། སྟོན་པ་སྟོན་གི་
 པའི་རྩལ་པོར་འཕྲུངས་པའི་ཆོ་ལོག་གཡེམ་སྟོག་གི་བྱིར་ཡང་མ་མཛད་པ་ལྷ་བྱ་
 དང་། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་རྩུན་བྲམ་ཆོག་རྩལ་རག་བཀྱལ་
 རྣམས་སྟོག་གི་བྱིར་ཡང་མ་མཛད་པར་རྩལ་བྱིམས་བསྐྱུངས་པས་བདེན་པའི་མཐུ་
 གྲུབ་པར་མདོ་སྟེ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གྲང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྩལ་བྱིམས་ནི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་
 སེམས་དང་སྐད་ཅིག་གྲང་མ་བུལ་བར་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་མཛད་

ཅིང་། རང་དོན་དུ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཡང་མི་སེམས་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཡན་ན་
 དཔུལ་པའི་མེ་ནང་དུ་འང་འབྱུག་པ་ལ་སྒྲོ་བ་ཆ་བས་གདུངས་པའི་སྤང་ཆེན་བསྐྱེད་
 མཚོར་འབྱུག་པ་ལྟ་བུ་མཛད་དེ། རྒྱལ་འདི་ནི་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱད་པ་སྒྲོ་སྒྲོ་རྒྱུར་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཅམ་ཡང་དགའ་བའི་
 གནས་སོ། །དེས་ན་སྤོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས་རང་དོན་དུ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་
 ཡང་མི་བཞེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་དཔུལ་པའི་མེ་ནང་དུ་བསྐྱལ་
 པ་ལུ་མེད་པར་གནས་དགོས་ཀྱང་ཞུས་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོས་བདག་ཅག་
 འགྲོ་བ་ཉམས་ཐག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་མང་པོར་འདི་ལྟ་བུའི་
 དགའ་བ་དང་འོ་བརྒྱལ་མཛད་དོ་སྐྱམ་དུ་སྤོན་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་དུ་ན་
 བས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྤོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཉམས་ལེན་དུ་ཁྱེད་དེ་རྒྱལ་
 སྐས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་སྒྲོ་སྒྲོར་ཞིང་ཐར་སྤོན་པའི་ཡུལ་རྒྱུ་ཆད་
 དུ་བྱུང་། །

གསུམ་པ་སྤོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བཞོད་པའི་ཉམས་ལེན་མཛད་
 རྒྱལ་ལས་བཅུ་མས་དེ། བསྤྱོད་པ་ནི། ལྷག་བསྐལ་མང་པོས་གཟིར་བ་ན། ཁྱོད་
 ཀྱིས་དགེ་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ནི། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ལ་བསྐྱར་བཅུགས་ནས། །སྒྲོ་
 བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བཅེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱད་དུ། །སྒྲོ་སྒྲོག་བདང་
 བས་དཀྱིས་གྱུར་གང་། །དེ་འདྲ་སྒྲོག་ཆགས་འགུམ་པ་ལས། །གསོས་པ་རྣམས་
 ལའང་བྱུང་མ་གྱུར། ཁྱོད་ནི་ལན་འགའ་མ་ལགས་པར། །གདུབས་ཀྱང་ལྷག་
 བསྐལ་མི་དགོངས་པར། །གཤེད་མ་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་ལའང་། །གཙོ་བོ་
 ཐུགས་རྗེར་གྱུར་པ་གང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། །རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ས་

བོན་དེ། །དཔལ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་སྤྱིར་བོར་མཁུལ། །དེ་གཞན་སྤྱི་བོས་འོལ་མི་དཔྱི། །
 ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱི་བ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོང་སྤོབ་པ་ལས་
 གྱི་གནས་སྒྲུབས་སུ་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་
 མ་ལུས་སྤྱག་བསྐྱལ་མང་བས་གཟེར་བ་གཟིགས་པ་ན། འགྲོ་བ་མ་ལུས་འཁོར་
 བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ལས་བདག་གིས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་སྤྱིར་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་
 རྣམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་སྤོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱུར་དུ་ཚོགས་བྱུང་སྐབ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་དགེ་བའི་བྱགས་ཀྱིས་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཚོགས་བྱུང་སྐབ་པ་
 ལ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོ་མཛད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཕྱི་ནང་གི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། མེས་པ་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བའི་སྤྱི་ཅི་བྱུང་
 ཡང་དེ་རྣམས་ལ་བསྐྱུ་བཅུགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་བཞེས་ཉོན་
 མོངས་སྤྱི་བའི་དབང་དུ་སྒྲུབ་ཅིག་གྱུར་མ་བཟང་བར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བོ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་རྣམས་ལ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་པ་སྐབས་པོ་ཆེ་མཐའ་
 དག་ལ་ལུས་པ་མེད་པར་སྤོབ་པར་མཛད་དོ། །ཡང་ན། སྤྱི་བ་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོས་སྤོང་སྤོབ་ཀྱིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤོབ་པའི་ཆེ་མ་དེས་པའི་ཕྱར་པོ་སྤྱི་ཚོགས་
 བཟུང་སྤྱི་ཕྱར་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་བཞེན་པའི་ལུས་ཆོར་སྤྱག་བསྐྱལ་མང་པོ་དང་དཀར་
 རྩལ་གྱི་སྤྱི་དག་གིས་ཆོགས་ཕྱར་དུ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་ཀྱི་ག་སྤྱོད་པ་
 མོགས་བཟོད་དཀའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མང་པོས་གཟེར་བ་ཕྱར་བ་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་
 དག་ལ་མི་འདོད་པ་མེད་པར་དགའ་བཞིན་སྤྱོད་ཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མ་
 ལུས་པ་ཡང་རང་གི་སྤྱོད་དུ་བཞེས་ཏེ་རང་དང་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་དེ་
 བསྐྱེད་པའི་ལས་ཉོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཕྱར་དུ་སྤྱོད་པར་བཞེད་པའི་ལྷག་

བསམ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་མ་བསྐྱེད་བཅུགས་ནས་
 སྤྱི་པའི་གོ་སྐབས་བཅོམ། མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་འགོ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་རང་གི་
 རྒྱུད་སྤེང་དུ་བབ་ཀྱང་སྒྲ་ཅིག་ཀྱང་ལུས་པ་མེད་པར་དང་དུ་བཞེས་ཤིང་། བསམ་
 གསུམ་གྱི་སྤྱི་པོ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་རྒྱུ་མ་ལ་བརྩེ་བ་
 རྒྱར་མཛད་དོ། གཞུང་འདི་ལ་སྤྱི་བ་དཔོན་ཐུགས་གྲུང་གིས་སྤྱི་ལ་མ་མཛད་པར།
 བཞོད་པའི་ལ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྒྱ། ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་མཛོད་བྱ་ཡང་། མ་
 འོངས་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ཡིས། གཞན་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་པས། ཞེས་
 པ་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་ལ་མའི་གཞུང་འདི་ནི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པའི། སྤྱག་བསྐྱེད་མང་
 བོས་གཟེར་བ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འདི་ལ་དོགས་པ་འོང་ན་གནས་
 པ་བསྐྱེད་ནས་མཁའ་གཅོད་པར་མཛད་པ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྱས་རྒྱུ་མ་ལས་ལ་སྤྱི་བ་
 པའི་ཆོ་ལུས་སྤྱག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་བ་ན་གཞོད་བྱེད་དེ་དག་གཞོད་བྱེད་
 དང་། བར་ཆད་དང་། འགལ་སྦྱེན་ཡིན་ན་དེ་དག་གཞོམ་པར་བྱ་རིགས་ནའང་།
 དེ་དག་ནི་འགལ་སྦྱེན་དང་གཞོད་བྱེད་མིན་ཏེ། སྤྱི་བ་འབྲུག་ལས། གང་ཞིག་ཡོད་
 ན་ཡོད་ལྟར་པ། དེ་ཉིད་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ན། ཁྱི་ལྟར་དེ་ལ་གོགས་ཞེས་བྱ། དུས་
 ལ་ཕྱིན་པའི་སྤྱི་བ་མོ་བས། སྤྱི་བ་པའི་གོགས་བྱས་ཡོད་མ་ཡིན། རབ་ཏུ་འཕྱིན་
 པར་བྱེད་ལྟར་པ། རབ་བྱུང་གོགས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 པ་རོལ་གྱིས་ལུས་སྤྱག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་སྤྱས་རྒྱུ་མ་ལ་བཞོད་
 པ་སྟེ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྤྱི་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་པན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པར་ཤིང་རྟ་ཆེན་
 པོའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ཡོངས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ་སྤྱུམ་ན་དེ་ནི་བདེན་ཏེ།
 རྒྱལ་སྤྱས་རྒྱུ་མ་རང་གི་ལུས་སྤྱག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་རྒྱུ་མ་ལ་འཁོན་དུ་བབུང་

ནས་ཁྱོད་པར་བྱེད་པ་མིན་གྱི་དེ་དག་དྲིན་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ལ་ལྷག་པར་
 བརྩེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། གང་གཞིམ་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རྒྱུ་
 གྱི་ཉོན་མོངས་དེ་ཉོན་མོངས་པ་འདིས་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལུང་དུ་བཅུག་པ་
 ཡིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལྟར་བར་བྱེད་པའི་དགྲ་ཉོན་མོངས་
 འདི་དག་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་སྦྱར་དུ་ཞི་བར་བྱ་སྟེ། དུམས་པའི་བདུད་རྩིས་ཞི་
 སྤང་དང་། མི་སྤྲུག་པ་དང་ཡིད་འཕྱུང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་འདོད་ཆགས་དང་།
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འཕྱུང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གཏི་མུག་སྦྱར་དུ་ཞི་བར་བྱའོ་
 རྣམ་དུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་ཅི་མཛད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཞི་བའི་
 སྦྱིར་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་དེ་ནི་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཁྱོད་ཡང་འཕྱུང་
 བས་བསྐྱེད་པ་ལ། སྦྱོར་པ་འབྲུག་པ་མིན་དེ་ལྟར། སྦྱུང་བས་ཉོན་མོངས་དག་
 གཞིགས་གྱི། ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན། ཞེས་དང་། ཡོན་ཏན་
 མཐའ་ལས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྦྱོར་པ་གདོན་གྱིས་ཟེན་ལ་གདོན་
 རྣམས་བསལ་བར་བགྱི་སྤྲད་དུ། །བརྟེན་ཅིང་ཆོག་རྩལ་སྦྱ་བར་སྦྱོད་ཀྱང་ཟེན་པ་
 ཉིད་ལ་བརྟེན་མི་བགྱིད། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཉིད་ལ་བརྩེ་དང་བྲལ་
 བས་སྦྱོད་མཛད་གྱི། །འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་སྦྱར་པ་ལ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཐུགས་རྟེན་མཛད་
 པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྦྱོད་འཕྲུག་ལས། དེ་བས་རལ་
 བས་མ་སྦྱབས་པའི། ཁྱིམ་དུ་གཏེར་ནི་བྱུང་བ་ལྟར། སྦྱང་རྩལ་སྦྱོད་པའི་གྲོགས་
 སྦྱར་པས། །བདག་གིས་དགྲ་ལ་དགའ་བར་བྱ། ཞེས་དང་། སྦྱོར་པ་བཞིན་དུ་
 ཡན་བརྩོན་ན། །བདག་གིས་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །དེ་བས་རལ་དུ་སྤང་
 སེམས་ལ། །བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྟེ་བས་ན། །དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། །

དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་མཛོད་པར་ངོས། །དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཞིང་དང་ནི། །རྒྱལ་
 པོའི་ཞིང་ཞེས་བྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་བརྒྱུད་ནས་
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་གཞིར་བྱེད་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་རྣམ་པར་ཀུན་ཏུ་དེ་གཞིས་པ་ལ་
 འབད་དགོས་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་རྒྱལ་ཤེས་དགོས་དེ། རྒྱལ་འདི་འདྲ་བའི་
 རྒྱལ་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འཁྱར་ཆེས་ངོ་མཚར་བཞིག་ཡིན་པས་བྱང་
 རྒྱལ་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་བའི་དགའ་
 གནད་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ད་ནི་དཀྱུས་ལ་འཇུག་སྟེ། རྟོན་པ་བྱལ་བའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟོན་སྤྱོད་
 པ་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལུ་བཟོད་པ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཆེ་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པས་བསྐུལ་བས་པ་ཤོལ་པོས་ཉོན་སྤྱོད་བཟུ། བྱ་དང་བྱ་མོ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བཟུ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་བཟུ། མགོ་སྤྱོད་བྱ་བྱང་ཡང་གཞན་ཀྱི་དོན་ཀྱི་
 སྤྱོད་དུ་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་གང་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་དབྱ་སྤྱོད་བྱ་བྱང་
 ཡང་རང་གི་སྤྱོད་གང་ནས་དེ་ལ་བྱགས་དབྱེས་པར་གྱུར་པ་གང་བྱང་བའི་
 འདྲ་སྤྱོད་ཆགས་འགྱུར་པ་ལས་གསོས་པ་རྣམས་ལ་འདྲ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
 རྒྱ་སྤྱོད་གང་པ་ལས་བྱང་བའི་དགའ་བདེའི་ཆ་ཅམ་ཡང་བྱང་བར་མ་འགྱུར་རྟེ། །
 རྟོན་པ་བྱལ་བའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ལུས་
 མོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རྟོན་པར་གཏོང་བ་དང་། ལུས་སྤྱོད་མོངས་སྤྱོད་ལ་གཞིར་
 པ་ཅི་བྱང་ཡང་བཟོད་པ་སྟོན་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཡང་ལན་འགའ་ཅམ་མ་ལགས་པར་

ལམ་འབྲས་ཁུངས་བཅས་པ་གང་ལ་གནས་པའི་རྟེན་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་རིན་པོ་
 ཆེ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེ་དཔེ་བོ་ཆེན་པོ་ཞུང་ལས་གཞན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་རྒྱལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྣམས་གིས་ཀྱང་ཐུགས་སུ་མ་རུང་། ཆངས་པ་
 དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་ཆེ་བར་གྲགས་པ་དག་གིས་
 ཀྱང་ཐུགས་ཅིམ་ཡང་མ་གོ། །སྟེ་བོ་གཞན་ཐམས་ལ་པ་སུས་ཀྱང་འོལ་མི་དབྱི་སྟེ།
 འོལ་སྟེ་ཅིམ་དུའང་མ་གོའོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་སྟོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་། །བསྐྱལ་པ་དུ་
 མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། །བྱབ་དབང་རྣམས་གིས་འདི་ཉིད་ལན་བར་
 གཟིགས། །འདིས་ནི་ཆད་མེད་སྟེ་བོའི་ཆོགས་རྣམས་གིས། །བདེ་མཆོག་བདེ་
 གྲག་ཉིད་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། །ཤིང་པའི་སྟེག་བསྐྱལ་བརྒྱ་ཐུག་གཞུམ་འདོད་
 ཅིང་། །སེམས་ཅན་མི་བདེ་བས་ལ་བར་འདོད་པ་དང་། །བདེ་མར་བརྒྱ་ཐུག་སྟོང་
 བར་འདོད་པས་ཀྱང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཉིད་དྲག་དུ་བཏང་མི་བྱ། །བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་སྟེས་སྦྱར་ན་སྤང་ཅིག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་
 ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་གི་སྒས་ཞེས་བཞོད་བྱ་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་ལྟ་
 མིར་བཅས་པས་ཐུག་བྱར་འབྱུར། །གསེར་འབྱུར་རྩ་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། །མི་
 གཙང་ལུས་འདི་བྱངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྟེ། །རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱར་
 བས་ན། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་གཤེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་བཟུང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
 བསྐྱགས་པ་ལྟར་རོ། །བཞོད་པའི་ལམ་ཕྱིན་སྟོན་པའི་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ལ་
 བཞོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྟེག་བསྐྱལ་དང་ལེན་གྱི་བཞོད་པ། གནོད་བྱེད་ལ་
 རི་མི་སྟམ་པའི་བཞོད་པ། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གི་བཞོད་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་
 སྟེག་བསྐྱལ་དང་ལེན་གྱི་བཞོད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྟམ་པའི་བཞོད་པ་

གཉིས་ཅི་གཞུང་ཚོགས་ལ་དངོས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་གོ་སྒྲུབ་ལ། ཚོས་ལ་ངེས་མེད་སྒྲི་བཟོད་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་མ་འདྲིས་བསྟན་ཏེ། ཚོས་ལ་ངེས་མེད་སྒྲི་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞི་ཕྱེད་གི་སྒྲིར་པོའི་དོན་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་པའི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ཞིག་སྟེ། སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་པའི་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ། འདི་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་གིན་དུ་དགོན་པས་གཞུང་འདིར་དེ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། འདིས་མཆོན་ནས་ཚོས་ལ་ངེས་མེད་སྒྲི་བཟོད་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་མཛུགས་བྱུང་། ཚོས་ལ་ངེས་མེད་སྒྲི་བཟོད་པའི་གནད་བསྟན་བརྒྱུད་དེ། །དང་བའི་ཡུལ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མདོན་དུ་བྱུང་བའི་ཡུལ་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །འདོད་པའི་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་ཡང་མདོན་པར་གྲེས་པའི་མཐུ་དང་པར་ཕྱིན་དུག་གི་མཐུ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་མཐུ་གསུམ་མོ། །བྱང་དོར་གྱི་ཡུལ་ནི་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱད་པའི་རྒྱ་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་སུ་བྱུང་། །བསྟོམ་པའི་ཡུལ་ནི་ཐོབ་བྱའི་དོན་བྱང་རྒྱལ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་བྱུང་། །ཐོས་བསམ་གྱི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཡུལ་ནི་གེས་བྱའི་སྦྱོད་ཡུལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་སེམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅན་འདི་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་ཀ་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། པར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོབ་པའི་ཆེ་པར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་འད་དམ་པ་དུག་ལྷན་དུ་བྱུང་གོས་ཏེ། དམ་པ་དུག་ནི། རྟེན་དམ་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་

མེས་མ་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་སྤྱོད་བྱེད་པ། དངོས་པོ་དམ་པ་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་བ།
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་མེས་ས་ཅན་ཐམས་ཅན་ལ་ཡན་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱེད་པ། ཐབས་
 མཁས་དམ་པ་རང་བཞིན་མེད་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་བས་ཟིན་པ། བསྟོ་བ་དམ་པ་དགོ་བ་
 ཚོགས་བྱུང་དུ་བསྟོ་བ། རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱེད་
 པའོ། །དེ་དག་ལས་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་མེས་ས་རིན་པོ་ཆེས་ཟིན་པ་དགོས་ཚུལ་གཞུང་
 འདིས་བསྟན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དམ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་ལྷ་ཕྱིའི་
 གཞུང་ཆོག་འདི་དང་འདིས་བསྟན་ཅེས་ཞིབ་དུ་བཀྲལ་ན་ཆེས་དོ་མཆར་བ་ཡོད་
 མོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མང་པོ་དགོས་པས་བྱི་མ་རྣམས་ལ། གཞུང་དོན་སོ་སོའི་སྐབས་ལ་
 སློབ་ཀྱིས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་དུ་བརྟག་ན་ཤེས་པར་རྣམས་སོ། །གཞུང་འདི་དག་ནི་
 སྟོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འདུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
 དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྟོན་པ་བྱུགས་རྗེ་ཅན་དེས་སྟོན་བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་
 རི་ལྟར་མཛད་པ་ནི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྟོན་གཙུག་ལུང་བྱུང་རྒྱལ་ཅེས་བྱ་
 པའི་བྲམ་ཟེར་འགྲུངས་པའི་ཆོ་དབེན་པའི་ནགས་ཁྱོད་ཅིག་དུ་བསམ་གཏན་
 མཛད་པ་ན། ལུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱལ་ཀ་བྱས་པ་ན་ཞོན་མོངས་ལ་བསྟན་
 བརྟགས་ཏེ་ཞོན་མོངས་སྟེ་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་མཛད་པ་ནི་སྟེས་རབས་ལས།
 སྟེས་ནའང་གང་ཞིག་མི་མངོན་ལ། །མ་སྟེས་ན་ནི་དགོ་བར་མངོན། །བདག་ལ་
 གཞོད་པའི་ཁྱོ་བོ་དེ། །བདག་གིས་ཤོར་བར་མ་གྱུར་ན། །མི་སན་འདོད་པའི་མི་
 རྣམས་ནི། །གང་ཞིག་སྟེས་ན་དགའ་འགྱུར་བ། །དག་རྣམས་དགར་འགྱུར་ཁྱོ་བ་
 དེ། །བདག་གིས་ཤོར་བར་མ་གྱུར་རོ། །གང་ཞིག་སྟེས་པར་གྱུར་ན་ནི། །དམ་
 པའི་དོན་ལ་དབྱེད་མི་འགྱུར། །རྒྱལ་པོ་ཡོང་བར་བྱེད་པ་ཡི། ཁྱོ་བ་དེ་ལ་བདག་

མི་གནས། །གང་གིས་ཟིལ་གཞོན་དག་པ་གཏོང་བར་འགྱུར། །དོན་རྣམས་གྲུབ་
 གྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡི། །ཁྱོ་བ་མ་རུང་གདོན་གྱིས་བསྐྱར་འདྲ་བ། །ཁྱུ་
 མིན་ཁྱེད་པའི་གདོན་གྱིས་ཟིན་པར་འོང། །གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་ནི་མེ་
 བྱུང་ན། །དེ་ཉིད་རབ་རྩ་ཚིག་པར་འགྱུར་འདྲ་བ། །ལོག་པར་རྟོག་ལས་འབར་
 བར་གྱུར་བ་ཡི། །ཁྱོ་བའང་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་ཐུང་བར་ཁྱེད། །རབ་རྩ་འབར་
 ཁིང་ཚིག་པའི་མེ་འདྲ་བ། །སྤྱིང་ལ་གདུང་བའི་ཁྱོ་བ་མ་བཅིལ་ན། །ཡང་བར་གྱུར་
 པས་དེ་ལ་གངས་རན་འབྱུང། །ནངས་པར་ནས་ལངས་ལྷ་བའི་འོད་ཉམས་
 བཞིན། །གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བར་མི་སེམས་པར། །ཁྱོ་བ་ལ་ནི་དག་བཞིན་གང་
 ལྟ་བ། །དེ་ཡི་གཤམ་པ་ངེས་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཁྲོ་བ་ཡར་གྱི་འོད་ཟེར་
 གསལ་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་
 སྤྱེུ་ཞིག་རྩ་འབྱུངས་པའི་ཆེ་མཐོང་སྤྱེུ་བརྒྱ་ཐལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཤིང་རྩ་གྲོ་རྩ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་གནས་ནས་ཤིང་དེའི་འབྲས་ལུ་བཟའ་བཞིན་ཡོད་པ་ན། ལུ་
 དེའི་རྒྱལ་པོས་སྤྱེུ་བརྒྱ་ཐལ་མང་པོ་ཆོགས་ནས་རྩ་གྲོ་རྩའི་འབྲས་ལུ་བཟའ་བ་
 མཐོང་ནས་མ་བཟོད་པར་དམག་དྲངས་ནས་ཤིང་དེའི་མཐའ་བསྐྱོར་ཏེ་སྤྱེུ་
 ཐམས་ཅད་གསོད་པར་ཆས་པ་ན་སྟོན་པའི་འབྱུངས་རབས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 སྤྱེུར་འབྱུངས་པ་དེས་སྤྱེུ་མང་པོ་ཉམ་ཐག་པ་སྤྱིང་རྗེས་མ་བཟོད་ནས་ཤིང་དེའི་
 ཕྱི་ནས་རིའི་ཕྱི་མོར་མཆོངས་ཏེ་དེ་ན་སྤྱ་ཐག་རིང་པོ་ཡོད་པ་རྒྱང་པ་གཉིས་ལ་
 དམ་པོར་བཅིངས་ནས་རྩྱར་ཤིང་གི་རྩར་མཆོངས་པ་ན་དེའུ་མ་སྤྲེལས་པར་ཤིང་
 གི་ཡལ་ག་ལ་ལག་པ་གཉིས་དམ་རྩ་འབྱུས་སྤྱ་ཐག་དེ་བསྐྱེམས་ཏེ་བརྒྱངས་ནས་
 སྤྱེུ་རྣམས་ལ་འདི་ནས་སྤྱར་དུ་སོངས་ཤིག་ཅེས་སྤྱད་གིས་སྤྱན་པ་ན་སྤྱེུ་དེ་དག་

འཛིགས་པས་ཞེན་ཞིང་འབྲོས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ནས་རབ་དུ་བརྟུངས་པའི་འབྲོས་
 གྱིས་དེའི་ལུས་བཞི་བ་ལ་ཚམ་ཚམ་མེད་པར་སྒྲ་ཐག་དེ་ལ་བརྒྱུད་དེ་བདེ་བར་
 བྲོས་ཏེ་དོར་ངོ། །སྤྱེའུའི་ཚོགས་མང་པོ་དེས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་ལུས་
 བཞིས་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེའི་ལུས་ཀྱི་ག་ཐམས་ཅད་ཟད་ཀྱང་སྤྱིང་
 སྤྱོདས་མ་ཉམས་པར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་སྤྱེའུ་བརྒྱ་ཐག་
 མང་པོ་དེས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རྒྱབ་བཞིས་ནས་སྒྲ་ཐག་ལ་འབྲིལ་ཏེ་མོར་བ་
 དེ། རྒྱལ་པོ་དཔུང་དང་བཅས་པས་མཐོང་བ་ན་ངོ་མཚར་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ཏེ།
 རྒྱལ་པོ་དེས་དམག་མི་དེ་དག་ལ་བསྐོ་བ། སྤྱེའུའི་བདག་པོ་འདི་སྤྱེའུ་མང་པོ་
 འཛིགས་ཏེ་བྲོས་པའི་རྒྱུ་ལག་གིས་བཞིས་པས་ལུས་སྤྱད་ལ་ལུན་རིང་དུ་ཟམ་བ་
 བྱེད་ཅིང་འདུག་འདུག་པས་དུབ་པའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་བདག་རང་ལྷང་མི་
 ལུས་ཀྱི། དེ་བས་ན་སྤྱིར་དུ་འདིའི་འོག་དུ་རས་བརྒྱུངས་པ་བཟེད་ལ། སྒྲ་ཐག་འདི་
 དང་གིན་ཅུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡལ་ག་འདི་ཡང་མདའ་གཞིས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་དུ་ཆོད་ཅིག་
 ཅེས་བསྐོའོ། །དེ་ནས་མི་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་སྤྱེའུའི་རྒྱལ་
 པོ་དེ་རས་བརྒྱུངས་ཏེ་བཟེད་པ་ལས་ཐབ་ནས་ལུས་སྤྱད་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་གྱིས་
 བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏེ་སེམས་མི་དྲན་བ་དེ་མལ་སྟན་འཇམ་པོ་ཞིག་ལ་བཞག་ནས།
 རྒྱ་གསར་བ་གསོས་པར་འབྱུར་བའི་སྤྱན་མར་ལ་སོགས་པས་དེའི་ལུས་ཀྱི་སྤྱ་ལ་
 བསྐྱས་ཏེ་ཕྱང་ཟད་ཐག་གི་བར་གྱུར་ཅིང་དཔུགས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་
 དེ་ངོ་མཚར་དང་ཡ་མཚན་ཆེ་ཞིང་ལུས་བར་གྱུར་ནས་ནད་དྲིས་ཏེ་སྤྱིས་པ། སྤྱིང་
 རྩེ་བསྐྱེད་དེ་བདག་གི་སྤྱོད་པོར་ནས། །གང་རྣམས་ཕྱིར་ནི་བདག་གིས་ཟམ་བ་
 བྱས། རྩོད་ཀྱི་བསྐུལ་པའི་སྤྱེའུ་ཚོགས་མང་པོ་འདི། རྩོད་ཀྱི་ཅིར་འོང་ལྷོད་ཀྱང་

ཁོང་གི་ཅི། གལ་ཏེ་དེད་ཀྱིས་འདྲི་ནི་མཉམ་རུང་ན། སློབ་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དེ་ནི་རྩོམ་གིག། རབ་ཏུ་མཛའ་བའི་རྒྱ་འབྲེལ་རྒྱུ་དུངས། རྟེན་ལུ་འཛི་ཡིང་ལ་བྱེད་མི་
 འགྱུར། རྟེན་མ་བྱུང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་རྒྱལ་པོ་དེ་དེ་ལྟར་གྲུས་གིང་ལེགས་པར་
 གྲུ་བའི་ལན་ལེགས་པར་གྲུན་བའི་ཕྱིར་མི་ངོམ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བདག་ཉིད་སུ་ཡིན་
 པ་བརྟན་པ། བདག་གི་དག་ཉན་གྲུས་པ་འདྲི་དག་གིས། བདག་ལ་རྒྱལ་པོའི་
 ཁུར་ནི་བརྟུར་བར་གྱུར། རྟེན་པས་འདྲི་དག་སུ་དང་འདྲ་བར་སྟུག་ཁུར་དེ་བརྟུར་
 བའི་ཕྱིར་ནི་འདྲི་ལྟར་བཞིན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བདག་དང་འདྲི་རྣམས་ནི། ཡུན་
 རིང་དུས་ནས་འདྲི་ལྟར་འབྲེལ་བར་གྱུར། རིགས་གཅིག་སློམ་པས་འདྲི་ལྟར་
 མཛའ་གྱུར་ཅིག། ལྷན་ཅིག་གནས་པས་གཉེན་དང་འདྲ་བར་གྱུར། དེ་སྐད་ཆེར་
 བའི་རྒྱལ་པོས་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་ཡ་མཚན་ཆེ་བར་གྱུར་དེ་ཡང་སྟུག་པ། ལྷན་པོ་
 ལ་ཐོགས་རྒྱལ་པོའི་ཕྱིར། རྟེན་དག་ཕྱིར་ནི་རྒྱལ་པོ་མིན། རྟེན་པས་བདག་གི་བཅ་
 གྱི་ཕྱིར། ཅི་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱིས་བདག་ལུས་པོར། བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་སྟུག་པ། རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་བཞིན་པ་ནི་མདོར་ན། རྒྱལ་པོའི་གཞུང་ལུགས་འདྲི་ལྟ་ལུ་ནི་
 བདག་གིས་གཞུང་ལུགས་ངན་པར་མཐོང་དོ། ཁ་འདྲིས་པ་ཡང་སྟུག་བསྟུལ་མི་
 བཟོད་པ། ཡལ་བར་དོར་ན་སྟུག་བསྟུལ་ཆེར་འགྱུར་ན། མེམས་ནི་རབ་ཏུ་གྲུས་
 བའི་སྒྲུ་པོ་རྣམས། གཉེན་དང་མཛའ་པོར་གྱུར་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། སློབ་རྣམས་
 ཉམ་ཉམ་རབ་ཏུ་ཆེར་བྱུང་ཞིང་། ཁོངས་ནས་སྟ་ངན་བྱེད་པ་འདྲི་མཐོང་ནས། བདག་གི་
 དོན་སྟུབ་མེམས་པར་མི་འགྱུར་བའི། སྟུག་བསྟུལ་ཆེན་པོ་བདག་ལ་
 གྱུར་བར་གྱུར། རྟེན་པས་གཞུ་རྣམས་རབ་ཏུ་བཀའ་ནས་སྟ། ཁ་དེ་ལུ་ཅི་ཚོན་པོ་
 དག་ཏུ་འཁེན་པ་ཡིས། གཞུ་རྒྱུད་སྟ་འདྲིགས་མེམས་ལ་མ་བསམ་པར། བྱིང་གི་

ཁ་ནས་རི་ཁ་འདྲིར་མཚོངས་མོད། བདག་གི་འཁོར་ནི་རབ་རྒྱལ་པའི་
 སེམས། །དུལྱིང་འབོད་པས་བདག་ནི་རབ་བསྐྱལ་ནས། །ས་ཁྱོན་ཚད་ནི་ལེགས་
 པར་བརྟགས་ནས་སྟ། །སྒྲ་ཐག་རྩ་བཅས་བདག་གི་རྒྱང་པར་བཅིངས། །རི་བོ་དེ་
 ལས་སྐར་ཡང་འདྲིར་མཚོངས་ཏེ། །ཕྱོན་གིང་འདྲི་ལས་བདག་གི་འཁོར་བསྐྱལ་
 བྱིར། །དེ་ཡི་ཡལ་ག་ལག་པ་བརྒྱང་འདྲ་ལ། །བདག་གིས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཟེན་པར་གྱུར། །སྒྲ་ཐག་དེ་ནི་རབ་རྒྱ་བརྒྱངས་པ་དང་། །ཕྱོན་གིང་དེ་ཡི་ཡལ་
 གས་བརྒྱད་པ་ལས། །བདག་གི་ལུས་བཞིས་ཚམ་ཚམ་མ་མཚིས་པར། །བདག་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཁོར་རྒྱམས་བདེ་བར་ཐར། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་རབ་རྒྱ་
 དགའ་བར་གྱུར་ཏེ། རབ་རྒྱ་ཡ་མཚན་ཆེ་བར་གྱུར་ནས་མཚན་ཅིང་སྟོན་ལས་
 བརྟལ་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་སྟོན་པ་བྱལ་པའི་དབང་པོ་རི་དྲགས་གི་ར་རྩར་འབྱུངས་
 པའི་ཆེ་རང་གི་ཁྱོག་ལ་སྐྱོལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཏུའི་སྤང་ནས་ཀྱོག་གཡང་དུ་ལྟར་
 སྟེ་ཉམས་ཐག་པ་རི་དྲགས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་མ་བཟོད་པར་གྱོག་གཡང་
 དེར་བབས་ནས། རྩོད་པ་མའི་ཕྱིད་ཅམ་དུ་ཕྱི་བ་ཞིག་ལ་སང་དེ། དེ་དབྱུང་བར་
 རྒྱས་པར་གོམས་པར་བྱས་ནས་བདག་གི་སྟོབས་ཀྱི་ཉམས་རྟོད་རིག་པ་དང་།
 རྒྱལ་པོ་དེ་དབྱུང་བར་ཆས་ཏེ་གྲོགས་པོ་དའི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས། དའི་རྩུང་དུ་
 འོངས་ཏེ་གུས་པར་སྐྱས་པ། བདག་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་གཟིགས་ནས་ནི། །
 དཀྱིས་གིང་དང་པའི་ཞལ་གྱིས་མངོན་ཕྱོགས་པ། །དེ་ཡི་བར་དུ་བདག་ལུས་རེག་
 པ་འདྲི། །དགོས་པའི་དབང་གིས་རེ་གིག་བཟོད་པར་མཛོད། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་
 བས་ན་བདག་གི་རྒྱབ་དུ་བཅིབས་ལ་བདག་ལ་ལེགས་པར་འཇུས་གིག་ཅེས་སྐྱས་

པ་དང་། དེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞིའོ་ཞེས་སྒྲུས་ནས་དུ་ལ་ཞོན་པ་བཞིན་དུ་ཞོན་
 རོ། །དེ་ནས་རོ་སྟོང་གྲེན་དུ་མཛོན་བསྟོང་ནས། །མི་ཡི་བདག་པོ་ལེགས་པར་ཞོན་
 པ་དེ། །སྟོང་སྟོང་ཆེན་པོས་དྲག་པོའི་ལྷགས་ཀྱིས་མཛོངས། །རྟ་བཙམས་རྒྱན་
 བཞིན་སྟེང་དུ་བྱུང་བར་གྱུར། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རོང་ནས་སྟུང་བ་དང་། །དགའ་
 བར་གྱུར་ནས་དུ་ཡང་སྟངས་ཏེ་བྱེན། །རང་གི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་བསྟན་
 ནས། །ནགས་ཚལ་ནང་དུ་འགྲོ་བར་ཆས་པར་གྱུར། །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །
 ཡང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་རི་དྲགས་རུ་རུར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་མི་ཞིག་འབབ་
 རྒྱུ་དག་པོས་ཁྱེར་ནས་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པ་གཟིགས་པ་ན་སྟོང་རྗེས་མ་བཟོད་པར་
 འབབ་ཆུའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་མི་དེ་རྒྱབ་དུ་སྟོན་ནས་འབབ་ཆུ་དེ་དང་གཡང་ས་
 ཆེན་པོ་དེ་ལས་བསྐྱལ་བ་ལྟར་རོ། །ལུས་དུམ་བུར་གདུབས་ཀྱང་གཞོད་བྱེད་ལ་རི་
 མི་སྒྲུམ་པའི་བཟོད་པ་མཛད་རྒྱལ་ནི། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་སྟོན་དྲང་སྟོང་
 བཟོད་པ་སྒྲུ་བར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་དབེན་པའི་ནགས་ཚལ་ཞིག་དུ་བསམ་གཏན་
 མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ན། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོ་དང་བཙམས་པ་ནགས་ཚལ་
 དེར་སྒྲགས་ནས་བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་སྟོང་བཟོད་པ་སྒྲུ་བ་མཐོང་བ་ན་དད་དེ་
 ཆོས་ཉན་པ་རྒྱལ་པོ་དེས་མཐོང་ནས་མ་བཟོད་དེ་ཞེ་སྟང་ཆེན་པོས་དྲང་སྟོང་
 བཟོད་པ་སྒྲུ་བའི་མདུན་དུ་འོང་ནས་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲུས་པ། ཨ་ཛི་ན་
 དང་དབྱིག་པ་ཐོགས། །གཡོ་སྦྱེའི་བརྗིད་བག་འཆོས་པ་འདི། །བདེན་པ་བཞིན་དུ་
 མཐར་ཐིན་ཀྱང་། །བྱབ་པ་བཞིན་དུ་ང་ལ་བཟ། །དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་
 བཟོད་པ་ལ་གོམས་པས་སྟང་ཅིང་སྟོས་པ་དེས་ཀྱང་བརྟན་པ་མ་ཉམས་པར་རྒྱལ་
 པོ་དེ་ཁྱོས་གིང་རམ་པས་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ནི་མི་སྒྲུག་པར་གྱུར། དུལ་བར་སྟོང་པའི་

དཔལ་ནི་ཉམས། བདག་ལ་ཕན་པ་དང་གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ནི་བརྟེན་
 པར་གྱུར་པ་ལ་ཡ་མཚན་ཆེར་གྱུར་ནས་ཚུང་ཟད་གཅིག་བལྟས་ཏེ། སྤྱིང་རྩེ་བཞིན་
 དུ་ཆོག་འཇམ་པོས་བཞུགས་ཏེ་འདི་སྐད་དུ་བྱུང་ཟད་ཅིག་སྒྲིམ་པར་དེས་སོ། །
 འདི་ལྟར་སྐད་པ་སྒྲལ་བ་མེད་ལས་གྱུར་པར་ནི། འགྲོ་བ་དག་ལ་སྤྱིང་པས་དེ་
 བྱིར་བདག་མི་མེས་ས། རྟོན་ལ་འོས་པའི་བཀུར་སྟེ་བདག་གིས་བྱ་བ་ལས། ཆོག་
 ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཅི་རིགས་མ་བྱས་མེས་ལ་བཅགས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཞན་
 ཡང་། འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ལྟོད་ལྟ་བུ་དག་ནི། དམ་པ་མ་ཡིན་སྟོང་པའི་ལམ་
 འཇུག་པ། ཐུབ་ཆོད་བྱས་ཏེ་སྤྱད་པའི་མི་རིགས་ཀྱི། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་
 ལམ་དུ་འཇུག་པའི་རིགས། ལེགས་པ་དག་ཀྱང་ཚུང་ཟད་མི་རིགས་མཐོང་། ཁ་
 ཅིག་ཉེས་ཀྱང་ལེགས་པ་འདྲ་བར་སྟངས། གཏན་ཆོགས་ལྟར་པར་ཅན་དག་མ་
 བརྟགས་པར། དགོས་པའི་དོན་ནི་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སྟ། བསྟན་དག་
 ལམ་དུ་ལེགས་པར་ལྟགས་ནས་ནི། ཆོས་དང་སྤྱིང་དང་བདེ་བའི་དོན་བསྐྱབས་
 བ། དེ་དག་ཉིད་གྱིས་སྟེ་པོ་ཉམས་མི་འགྱུར། དེ་བས་རབ་དུ་ཆོད་པའི་སྟོ་
 བདུལ་ནས། བྲགས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཉིད་བརྩམས་པའི་རིགས། རྟོན་
 ཆད་མ་བྱུང་ཉེས་པ་སྤྱད་ན་ནི། མཛོན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་གཏམ་ངན་
 འཕེལ། རྟོན་གྱི་མཐུ་ལས་བསྐྱངས་པའི་ནགས་ཆལ་ན། གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་
 བྱས་ནའང་བསྐྱབ་པའི་རིགས། ལན་པའི་རྩལ་མེད་དམ་པས་སྤྱད་པ་དག་ རྒྱལ་
 པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་རི་ལྟར་སྤྱད། རྒྱུང་མ་ཉུག་རྩམ་བཅས་པར་བྱང་མེད་
 རྣམས། བདག་གི་གནས་སུ་རང་དགར་ལྟགས་པ་ལ། བདག་གིས་ཞོངས་པ་
 ཚུང་ཟད་རི་ལྟར་བཞི། དེ་ལྟར་བསྟོན་པར་གྱུར་པ་ག་ལ་སྤྱིང། དེ་སྟེ་བདག་

གིས་མོངས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་པོས་བཞུང་ན་མཛེས་པར་
 འགྱུར་། །རྣམ་པ་དག་ལ་བཞུང་བ་རྒྱུན་གྱི་མཆོག་ །ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་ལ་
 མཁས་པར་སྟོན་། །བཞུང་པས་བརྒྱུན་ན་རི་ལྗང་མཛེས་པ་བཞིན་། །གདོང་ལ་
 འོད་ཟེར་སྤར་པའི་སྤྱ་ཆ་དང་། །རིན་ཆེན་སྤྱ་ཆོགས་འོད་འབར་ཅན་པན་
 རྣམས་། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་དུ་མཛེས་པ་མ་ལགས་དགོངས་། །རྟག་དུ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་
 མི་བཞུང་བོངས་། །ཐར་པར་འགྱུར་པའི་བཞུང་བ་བསྐྱུང་པའི་རིགས་། །དགའ་
 ལྷན་ཆལ་དུ་རྒྱལ་པོ་འོངས་ན་ནི་། །དེས་གིང་གྲུས་པའི་རྒྱལ་དུ་སྐྱུང་པའི་རིགས་། །
 ལྷན་པའི་མཆོག་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོག་འཇམ་པོ་གདམས་ཀྱང་། །རྒྱལ་པོ་དེ་མི་རྒྱུན་
 པས་སྟོ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་དྲགས་ནས་ཡང་སྒྲུས་པ། །དགའ་
 ལྷན་ཅན་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བཅོས་ལ། །རང་གི་སྒྲིམ་ལ་གལ་དེ་གནས་ན་ནི་། །
 བཞུང་པའི་མན་ངག་བསྟན་པར་སྤྱད་བདགས་ནས་། །ཅི་ཕྱིར་ང་ལ་མི་འཛིགས་
 སྟེན་པར་གསོལ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སྒྲུས་པ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ །ཅིའི་ཕྱིར་
 བདག་འདི་ལྟར་བགྱིད་པ་གསན་དུ་གསོལ། །བམ་ཟེ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཉེས་པ་
 མེད་པར་རྒྱལ་པོས་གསན་དེ་ཉེས་བདག་གི་སྤྱད་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པ་བྱས་བྱ་
 པར་འགྱུར་དུ་དྲགས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་འགྱུར་པའི་ །རྒྱལ་འདི་དེས་
 པ་ཉིད་དུ་གནས། །བདག་གི་རྒྱལ་ལ་འང་རྗེས་བཞུས་ན། །བདག་ནི་དེ་བས་གིས་
 མི་འཛིགས། །ཕྱི་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞོད་དུ་དྲགས། །
 བདེ་བ་ཐོབ་ལ་མན་པ་ཡི། །བཞུང་པ་དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་སྒྲུས། །བཞུང་པ་ཡོན་ཏན་
 འགྱུར་གནས་ཡིན། །ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྟོག་པར་བྱེད། །རབ་དུ་བཟང་པོའི་
 སྒྲིས་བཞིན་དུ། །དགའ་བས་བདག་ནི་བཞུང་བ་སྒྲུ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཆོག་དེ་

དག་པལ་དུ་བདེན་པར་སྒྲུག་གྱུར་མི་ཉན་པར་བྱལ་བ་དེའི་ཆོག་མེ་ཉལ་དང་འདྲ་
 བ་ལ་ཁྱོས་བཞིན་དུ་དྲང་ཐོང་མཆོག་དེ་ལ་སྒྲུག་པ། ཁྱོད་བཞོད་པ་ལ་དགའ་བ་དེ་
 དང་ས་བཟའོ་ཞེས་སྒྲུག་ནས། བྱལ་བ་དེའི་ལག་པ་གཡས་པ་ཕྱུང་བཟད་བསྐྱེད་ས་ཏེ་
 དགག་པའི་བྱིར་མེར་མོ་ཤ་ཞིང་སྒྲུལ་ལ་རིང་བ་བསྒྲུལ་བ་དང་། རལ་གྱི་རྩོན་པོ་སྤུ་
 རྒྱའི་ཙུ་བ་བཅད་པ་བཞིན་དུ་འབྱིག་མ་བཅད་དོ། །དེ་ཡི་ལག་པ་མཁྱིག་མར་
 བཅད་པ་ནི། གཅོད་པ་པོ་ནི་བདེ་བར་གནས་པ་ལས། བྱི་ནས་སྤྱག་བསྐལ་མི་
 བཟད་ཐོང་འགྱུར་བའི། སྤྱག་བསྐལ་རི་ལྟར་མི་བཞོད་སྤྱག་བསྐལ་བ། །དེ་ལྟར་
 བདག་གི་སྤྱག་བསྐལ་མ་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་བྱུང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་བསམ་པ། ཨོ་
 མའོ་མཆར་བྱས་ཀྱི་མེད། འདི་དྲ་བདག་ལ་ཕན་པའི་མཆོམས་ལས་ནི་འདས།
 རྗེས་སུ་གདམས་པའི་ཐོང་དུ་ཡང་མ་གྱུར་བ་མེད་དོ་སྤྲུལ་ནས་ནད་པ་སྒྲུག་པས་
 བོར་བ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་སྒྲུ་རན་བྱས་ཏེ་ཅང་མི་ཟེར་བར་འདུག་གོ། །དེ་ནས་ཡང་
 རྒྱལ་པོ་དེས་དེ་ལ་སྤྲིགས་ནས་སྒྲུག་པ། དེ་ལྟར་མཐར་གྱིས་བཅད་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་
 ལུས་ནི་མེད་པར་འགྱུར། མ་རུང་པ་ཡི་གྲོས་རྟེན་པ། རྒྱལ་འཛོམས་བརྒྱལ་ཁྱལ་ས་
 འདི་ཐོངས་ཤིག །དེ་ནས་བྱུང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་དེ་རྗེས་སུ་གདམས་སུ་མི་རུང་
 ཞིང་འདི་ལྟར་རུང་དུ་བྱེད་པར་རིག་ནས་དེ་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྒྲུག་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་
 པོ་དེས་བདག་གི་དེ་ཆེན་པོ་དེའི་ལག་པ་ལ་གཅིག་དང་དཔུང་བ་གཉིས་དང་རྒྱ་བ་
 དང་། སྤྲ་དང་། ཆར་བ་གཉིས་གྱུར་དེ་བཞིན་དུ་བཅད་དོ། །དེ་ཡི་ལུས་བཅད་
 འགྲེལ་བར་གྱུར་ན་ཡང་། ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་གནས་པའི་མཐའ་ཤེས་ཤིང་། ཁྱོ་པོ་
 རྒྱམས་ལ་བཞོད་པ་གོམས་གྱུར་པས། བྱལ་པའི་མཆོག་དེ་མ་འབྱུགས་སུ་རན་
 མེད། ལུས་ནི་བཅད་པར་གྱུར་གྱུར་དེ་ཡི་མེམས། །དགོ་པའི་རྒྱལ་བ་ལྟུང་བཞོད་

པ་བརྟན་མ་ཉམས། དགའ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟག་བསྐལ་ཡོང་མ་གྱུར། རྒྱལ་པོའི་
 ཆོས་ཉམས་མཐོང་ནས་མི་དགར་གྱུར། ཁོ་མོར་བརྟགས་བཟོད་སྤྱོད་རྩེ་ཅན། །
 གཞན་གྱི་སྟག་བསྐལ་མི་བཟོད་པ། བདག་གི་སྟག་བསྐལ་ཆེན་པོ་ཡང་། དེ་
 ཅུ་རྩ་གཞི་མི་འགྱུར། ཞེས་འབྲུངས་རབས་སོ་བཞི་པའི་བཟོད་པ་སྟག་བའི་
 འབྲུངས་རབས་ལས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། དེ་དག་གྱང་འབྲུངས་རབས་རེ་རྩེས་
 པ་ཡིན་གྱི་སྟོན་པ་བྱགས་རྩེ་ཅན་འདིས་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སྟག་བའི་ཐུར་དུ་
 བསྐལ་ཆེན་གྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ལུས་སྟག་ལལ་བར་དོར་ནས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་
 གྱངས་མེད་མཛད་དོ། དེས་ན་སྟོན་པ་བྱགས་རྩེ་ཅན་འདིས་བདག་ཅག་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རང་གི་སྦྱངས་སྟག་ལལ་མི་ལྟ་
 བའི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་གྱངས་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་མཛད་དོ་སྟུང་དུ་སྟོན་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་དང་བྱགས་རྩེ་ཅན་སྟུང་བའི་སྟོན་མ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་
 འདེབས་པ་དང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ཉམས་ལེན་དུ་ཁྱེད་ཉེ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་
 པ་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱའོ། །

བཞི་པ་སྟོན་པ་བྱལ་བའི་དབང་པོ་ལ་བརྟོན་འགྲུས་གྱི་ཉམས་ལེན་མཛད་
 རྒྱལ་ལས་བརྟམས་ཏེ་བཟོད་པ་ནི། དགའ་སྦྱང་ལས་ནི་མ་བཞིས་པར། ཁོ་
 འཕང་རྟེན་དགའ་མི་འཕྱོང་ཅེས། དེ་སྦྱང་ཞིང་ལལ་མ་གཟིགས་པར། ཁྱོད་
 གྱིས་བརྟོན་འགྲུས་ལེགས་པར་སྟེལ། ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བཞི་བ་ལ། ཁྱོད་
 ལ་ཐང་ལྟོད་འགའ་མ་བྱུང་། དེ་སྦྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས། ཐོག་དྲུང་རིམ་པ་
 དབྱེར་མ་མཆིས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་གྱིས་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་ནས་སྟག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་ཆད་

མེད་པར་མཛར་བ་ཉམ་ཐག་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་མ་བཞེད་ནས་འགྲོ་བ་ཉམ་ཐག་
 འདི་རྣམས་བདག་གིས་སྤར་དུ་འཁོར་པའི་རྟུག་བསྐལ་ལས་བསྐལ་བར་བུའི་
 ཞེས་དམ་བཅས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་སྤྲོ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་པར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་། སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་ཉི་ལོན་
 ཏན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོད་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱིའི་བ་སྤྱ་གཅིག་གྱང་
 འགྲུབ་པར་དཀའ་བ་བསྐྱེད་ནམས་མཐའ་ཡས་སུ་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་
 རྒྱུ་བ་དགོས་པ་དེ་སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོས་ཅི་བདེར་གནས་པ་དང་། བསྐྱེད་ནམས་
 རྒྱུ་བ་དེ་བསགས་པས་ཐོབ་པའི་གནས་མེད་ཅིང་། དུས་ཡུན་གྱི་དུ་རེས་གྱང་
 འགྲུབ་པའི་གནས་མེད་པར་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོར་དཀའ་རྒྱུད་ལས་ནི་
 མ་བཞིས་པར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་གིན་དུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མི་ཐོབ་
 ཅེས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་ཕན་བདེའི་གཞི་གཅིག་ལུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་
 རྒྱུ་བ་པའི་སྤྱད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་པོལ་ལའང་མ་གཞིགས་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་རྒྱ་
 ཆོགས་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གྱུས་པ་དང་དྲག་དུ་
 སྤྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལེགས་པར་སྒྲེལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་རྒྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུགས་སྤྱད་ཆོས་སྤྱ་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་
 པའི་ཉམས་ལེན་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་རིང་ལ་རྩེན་ངན་པས་སྤྱད་
 ཅིག་གྱང་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་འབྲས་བུ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་
 པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པ་འགྲོ་བ་མགོན་མེད་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་མཛད་
 པ་མཛོན་ཅུམ་ཐོས་པའང་བསྐྱེད་ནམས་སྤྱ་རྟུག་དུ་ཆེ་བ་འདི་རྒྱུ་བ་པར་བཞི་བ་ལ་

རྩོམ་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་བྱིད་ལ་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལུ་སྟིང་སྟོབས་དང་
 བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཐང་སྟོད་འགའ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་། དེའི་སྟངས་དུ་མགོན་པོ་ཐུགས་
 རྩེ་ཅན་བྱིད་ཀྱི་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་ལམ་གྱི་བྱུད་པར་རྣམས་དང་།
 སངས་རྒྱལ་ནས་ནམ་མཁའི་མཐའ་བྱལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་བྱུད་པར་
 རྣམས་ཐོག་དུང་མིམ་པ་རྣམས་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་འདི་བྱུང་ངོ་། །ཐོག་དུང་མིམ་པ་
 ཞེས་པ་ནི་སྟབ་པའི་དབང་པོས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་སངས་རྒྱལ་པའི་བར་ལ་
 ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོང་འཕེལ་ཁོ་ནར་སོང་བ་ལས་བར་དུ་ཉམས་ནས་རྒྱུ་
 ཆད་པ་མི་མངའ་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་དགའ་བྱེད་སྟེམས་པ་གསུངས་
 མོ། །གཞུང་འདི་དག་གིས་བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་བཅུན་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་
 གསུམ་ནི། གོ་ཚའི་བརྩོན་འགྲུས། དགོ་བ་བརྩོན་པའི་བརྩོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་
 དོན་བྱེད་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །གོ་ཚའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། སྟོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་
 ཀྱིས་པར་བྱིན་བཅུས་པར། རྩ་བྱི་འཁོར་པའི་མཐའ་དང་མཉམ་ཙམ་དུ། ཀྱི་ཆེ་
 རིང་པའི་ཉིན་དང་མཁོན་གྱུར་ལ། ཉེ་འདྲ་བསགས་པས་ལོར་གྱུར་དུས་རིང་
 པའི། བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ཐིགས་གངས་སྟོད་ཀྱིས། བྱང་རྒྱལ་མཚོག་གི་
 སེམས་གཅིག་སྟེ་འཕྱུར་བ། ཉེ་འདྲའི་རྣམ་པས་ཚོགས་གཞན་རེ་རེ་ཞིང་།
 བསྐྱལ་དགོས་གྱུར་གྱང་སྟིང་རྩེས་སྟོབས་ལ་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་སྟིད་ལུག་མེད་
 པར་རྒྱལ། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྟོད་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆེ་བྱང་ཀའ་
 བཅི་བྱུང་ཡང་མི་འདོར་བའི་སྟིང་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ཞི། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
 བྱང་སེམས་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ན་སྟོར་པའི་རྩ་རོལ་ནས་སེམས་གྱི་སྟོབ་
 སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་འདི་ལུ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཏེ། བདག་ནི་བསྐྱལ་

པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་དང་ཡུལ་མཉམ་པའི་ཉིན་ཞག་བསགས་པའི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་
 གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བ་ཤལ་འབུམ་འབྱུར་གྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱག་
 བཟུལ་བསལ་པའི་སྤྱིར་དུ་སེམས་ཅན་དཔུལ་པ་ལོ་ཙམ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་
 གོང་པར་འབྱུར་ན་ཡང་སྒྲོ་བར་བྱེད་དེ་རྫོགས་བྱུང་གི་སྤྱིར་དུ་བརྩོན་པར་བྱེད་ལ་
 བརྩོན་འགྲུལ་ལ་བཞུགས་པ་ཡང་མི་གཏོང་ན། དུས་གྱི་ཡུན་དེ་ལས་བྱུང་བ་དང་
 སྤྱག་བཟུལ་ཆེས་རྒྱུད་བས་ལྡུ་ཅི་སྒྲིམ་སྒྲུམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུལ་
 གོ། །བྱང་སེམས་གང་བརྩོན་འགྲུལ་དེ་འདྲ་བ་ལ་མོས་པ་ཅམ་དང་དད་པ་ཅམ་
 བསྐྱེད་པ་དེ་དང་བརྟན་པོ་ཡིན་ནེ། སྤྱོད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིར་དུ་བརྩོན་འགྲུལ་ཅམ་
 པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་བརྟན་པར་བྱེད་ན་བརྩོན་འགྲུལ་དེ་དང་ལྡན་པ་ལྡུ་ཅི་
 སྒྲིམ། དེ་ལ་ནི་བྱང་རྒྱལ་དང་གཞན་གྱི་སྤྱིར་དུ་ལས་གང་ལ་སེམས་ཞུམ་པའམ་
 དཀའ་བ་སྤྱད་དགོས་པའི་བྱ་དཀའ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ནེ་
 འདི་འདྲ་བའི་བསམ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་གྱི་རྣམ་པ་
 སང་དེས་པའི་རྒྱར་འགོ་བས་སྤྱང་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་འཕོར་བ་
 ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ལ་ཞག་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་སྒྲུ་བ་
 དང་དེ་བརྟུ་གཅིས་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་འབུམ་མོང་པ་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
 གཅིག་སྤྱི་ཞིང་སངས་རྒྱས་གཅིག་མཐོང་ལ་དེ་འདྲ་བ་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མའི་
 གངས་དང་མཉམ་པ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ཤེས་
 ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ཤེས་པར་
 བྱ་དགོས་ཀྱང་མ་ཞུམ་པའི་གོ་ཆ་ལ་གོ་ཆ་མི་ཟད་པར་སྒོ་གོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པ་
 ལས་གསུངས་ནེ་གོང་ན་མེད་པའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུལ་གོ། །ཞེས་གསུངས།

རིག་པར་བྱ། གཤམ་ཏེ་འགའ་ཞེས་འདི་སྒྲིབ་མི་རབ་མི་བཞིག་པའི། རྩེས་ལ་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྲུལ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ལས། རི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ཏེ་ཆེད་ཀྱང་སྒྲིབ་
བྱེད་ན། རི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་ཡིན། རི་སྒྲིབ་ཏེ་མི་འདི་
ཅམ་ཆེད་ལྷ་ཅི་དགའ་ཞེས། སྒྲིབ་ཅིག་ཅམ་ལ་མི་རབ་ཐལ་བར་སྒྲིབ་སེམས་
བསྒྲིབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཐུན་པ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་སྒྲིབ། རི་
པོར་མི་ཐོགས་འདྲེན་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྲུལ། ཞེས་གསུངས། སྒྲིབ་
སྒྲིབ་པ་བསྒྲིབ་ཆུང་དེ་དག་གི་གནད་བསྒྲིབ་ནས་གཞུང་འདིར་དགའ་སྒྲིབ་ལས་ནི་
མ་བཞིས་པར། ཞེས་ཐོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདིས་བྱི་ནད་གི་སྒྲིབ་གང་གིས་
ཀྱང་བསྒྲིབ་མི་བྱུང་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་དགོས་པར་བསྒྲིབ།

དགེ་བ་བསྒྲིབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། གོ་འཕང་སྒྲིབ་དགའ་ཞེས་པ་དང་།
ཀྱང་པར་འཕགས་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲིབ་ཏེ་གཞུང་འདི་དག་གིས་འབྲས་བུ་
སྒྲིབ་གནིས་འགྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་ཆོགས་གནིས་མ་ཆར་བ་མེད་པར་བསྒྲིབ་དགོས་པར་
བསྒྲིབ་ལ། ཆོགས་གནིས་མ་ཆར་བ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ནི་དགེ་བ་ཆོས་སྒྲིབ་དོ། །
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ནི་གཞུང་འདི་དག་རང་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་
པར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་
པར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས་དོན་གྱིས་གོའོ། གཞུང་འདི་དག་གིས་རྒྱལ་སྐྱེས་
རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་པའི་ཆེ་ཆེ་ལྷར་བྱ་པའི་ཆུང་གསལ་བར་བསྒྲིབ་ཏེ།
བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་།
མ་བརྩམས་པའི་ཞེས་དམིགས་ལེགས་པར་བསྐྱེད་ནས། བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་པ་
ལ་འབྲུག་པ་ན་འགའ་སྒྲིབ་ལེ་ལོ་དང་སྒྲིབ་ལུག་དང་ལུམ་པ་བཀག་ནས་སྒྲིབ་

ཆེན་པོས་སྒྲིང་སྒྲིབས་བསྒྲིང། བརྩོན་འགྲུས་དངོས་གཞི་རྩིས་པའི་ཆེ་མོས་པའི་
 སྒྲིབས་དང་བརྩན་པའི་སྒྲིབས་དང། དགའ་པའི་སྒྲིབས་དང། དོར་པའི་སྒྲིབས་ཏེ་
 སྒྲིབས་བཞིའི་སྒྲི་ནས་བརྩོན་འགྲུས་རྩིས་དགོས་པར་སྒྲིང་འདྲུག་ལས་གསུངས་
 ཤིང། དེ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་གསུངས་ཏེ། གཞུང་ལྷ་མ་བཟོད་པའི་ཡར་
 རྩིན་སྒྲིན་པའི་སྒྲིབས་སུ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་མེས་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་བོན་
 ཡིན་པ་དང། རྒྱལ་སྐུ་རྒྱལ་སྐུ་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཀྱི་མཐིལ་ཡིན་པ་དང། གསུང་
 རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པོའི་དོན་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་དེ་དང་གཞུང་འདི་སྒྲིལ་
 བས་གསུངས་པས་རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཀྱི་ཐུགས་ནས་
 གཞན་གྱིས་བརྒྱར་མི་བྱུང་པའི་སྒྲི་བ་ཆེན་པོ་དང། དེ་ལས་ཉམས་ན་སངས་རྒྱུ་
 ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་བཞག་སྟེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངས་སྒྲོལ། དེའི་ཕྱིར་དུ་གྲུ་ན་
 མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ཅེས་དམ་བཅས་ནས་དམ་བཅའ་དེ་ཡལ་བར་དོར་ཏེ་བྱ་
 པ་ངན་པ་ལ་ཞུགས་ན་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཁེལ་
 རྒྱུ་པ་དང། དེ་ལས་སྒྲིག་པ་ཆེ་བ་གང་ཞིག་ཡོང་སྟུ་དུ་ཉེས་དམིགས་ལ་
 འཛིགས་ནས་སྤར་ཡང་དམ་བཅའ་བརྩན་པར་འགྱུར་བ་དང། བརྩོན་འགྲུས་
 དངོས་གཞི་རྩིས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་པོ་
 ཆོགས་བཞི་བསགས་གོ་ཆ་ལེགས་པར་བགོས་ཏེ་ས་རོལ་འཛོམས་པ་དང། རང་
 ལ་རྒྱར་མི་གཞོད་པ་གཉིས་ཀའི་རྩིས་བཏང་དགོས་པ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་རྩིས་
 པའི་ཆེ་ནའང་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་དང། ཏ་ཅང་བསྟན་བས་ན་རྒྱར་དུ་ཐང་ཆད་
 བས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའམ་ཞུ་པ་སྟེ་བའམ་སྒྲིང་ལུག་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་
 རྩིས་པ་བར་བཅད་དེ་བག་མེད་པར་གནས་ན་ནི་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་རྒྱལ་

སྤྱི་ཤིང་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཐང་ལྟོད་རན་པའི་མཚམས་ཤེས་པ་
 ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བས་གཞུང་འདིར་ཡང་། རྟོད་ལ་ཐང་ལྟོད་འགའ་མ་བྱུང་། ཞེས་
 བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་གནད་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་སྤྱི་ཤིང་པ་ལ་ཞེ་
 མས་སྟོབ་པ་མིན་པར་གཞན་གྱི་ལང་མོ་དང་། གཡམ་ལ་རྒྱག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཆོག་ཙམ་འདོན་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ཤིང་པ་ལ་སྟོབ་པར་འབྱུལ་ནས་སྟོབ་
 བུགས་ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་བྱ་བ་ལེམས་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་ལ། ཆོག་ཙམ་
 འདོན་པ་དེའི་དབང་དུ་བཟང་ནས་ཁོ་པོ་ཅག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོབ་པོ་ཞེས་སྟེ་བ་
 རྒྱལ་ལ་མཐའ་འཕེལ་མིག་ལ་སྟེ་བར་མོང་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དཀའ་གནས་
 ཐང་ལྟོད་རན་པར་དགོས་པ་འདི་འདྲ་དང་། སྤྱིད་ལུག་དང་ལུམ་པ་སྟེ་བ་ལོགས་
 རོང་དོན་མེད་ཀྱང་དེ་ནི་བཟང་རྟགས་མིན་གྱི་རང་གི་སྒོ་ལམ་དེ་དག་གི་བྱུགས་ལ་
 ཡེ་མ་རེག་པའི་རྟགས་སོ། །ཞེ་ཐག་པ་ནས་རྒྱས་སྤྱི་ཤིང་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འདི་
 དག་ལ་སྟོབ་འདོད་བྱུང་ན་ནི་སྤྱིད་ལུག་དང་ལུམ་པ་སྟེ་བའི་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་།
 བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའི་ཆེ་ཐང་ལྟོད་ཀྱི་མཚམས་ཟིན་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཞིག་
 ཡོད་པར་སྟར་དོ། །དོན་དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་དབའ་པོས་ཀྱང་གཞུང་འདིར་།
 རྟོད་ལ་ཐང་ལྟོད་འགའ་མ་བྱུང་། ཞེས་སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ལ་བྱུང་མོང་
 མིན་པའི་བསྟོད་པར་མཛད་དོ། །གཞུང་འདི་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་སྟོན་པ་
 བྱུང་པའི་དབང་པོས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་སར་སྤྱི་ཤིང་པ་
 ཆོགས་སྟེ་བ་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་རི་ལྟར་མཛད་རྩལ་ལ་བསྟོད་ནས། སྟོན་
 པའི་རྩམ་ཐར་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་པས་སྟོན་
 བརྩོན་འགྲུས་རི་ལྟར་མཛད་རྩལ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྤྱིར་ནི་སྟོན་པས་ཐོག་

མར་ཐུགས་པ་སྐྱེད་པ་ནས་མཐར་མཇས་རྒྱལ་པའི་བར་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་
གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བྱ་དགའ་པའི་སྐྱོད་པ་ནི་སྐྱེད་ཅིག་མཛད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་སྟོན་མཛས་
རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་རྩལ་གྱི་སྟེན་ཡིན་པས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་
བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་རྩལ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་གྱི་སྟེན་གོ། དེ་ཡང་སྟོན་པའི་
སྟོན་གྱི་འབྱུངས་རབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པས་སྟོན་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་རྩལ་གྱི་
སྟེན་ཡིན་པར་འདྲིར་འབྱུངས་རབས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་ན་སྟོན་པ་ཐུབ་
པའི་དབང་པོ་སྟོན་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུངས་པའི་ཆོ། དེའི་དུས་ཀྱི་
འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྡེ་བོ་རྣམས་འཆོ་པའི་ཕྱིར་ཁོང་མོ་དང་། འགའ་ཞིག་རི་
དུགས་གཤོར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་སྟོང་མོས་འཆོ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གཉེན་
བཤེས་དང་ཚོར་མ་མཆིས་པའི་སྟེན་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉམ་ཐག་བ་དང་། འགའ་ཞིག་
ནད་དུག་པོས་བཏབ་ནས་སྤྱན་པ་དང་ནད་གསོ་པའི་སྤྱན་མ་རྟེན་ཅིང་ནད་གཡོག་
མེད་པར་སྟེན་བསྐྱེད་པ་སོགས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྡེ་བོ་རྣམས་སྟེན་བསྐྱེད་མང་
པོས་གཟིར་བ་གཟིགས་པ་ན། ཐམས་ཅད་འདི་དག་ནི་དབུལ་ཐོངས་པས་བགོ་
བ་དང་། བཟའ་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་པའི་ལས་གསོད་པ་ལ་སོགས་
པ་ཕྱིན་དེ། འདི་དག་ནི་ཆོ་འཕོས་མ་ཐག་དུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་སྡེ་སྟེན་པ་
ནས་སྟེན་པར་འགྲོ་ཁོང་ཐར་པའི་དུས་མེད་དེ་སྟེན་དུ་བསམ་ནས། སྟོང་རྩི་དུག་
པོ་སྟེན་པ་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་ཐམས་ཅད་རྣམས་དབུལ་ཐོངས་ཀྱི་སྟེན་བསྐྱེད་
ལས་སྟོན་ཕྱིར་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་

གྲངས་ཏེ་མེམས་ཅན་འདི་དག་ཡོངས་སྤྱོད་གྱིས་མེམས་པ་ཞིག་བྱའི་སྐྱམ་ནས།
 ས་མ་ལ་གསོལ་དེ། རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ནས་ལུས་དང་སྟོག་ལའང་མི་ལྟ་བར་སྐྱལ་
 གྱིས་གང་བའི་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་སོང་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་དུ།
 འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མེམས་ཅན་དག་བསོད་ནམས་རྒྱུད་བས་ཞོར་དང་ཟས་དང་
 སྒོམ་གྱི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་གཅིག་རྒྱུ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པས་འཚོ་ཞིང་གསོད་དེ། མི་དག་
 བ་བརྩའི་ལས་ཞོགས་པར་བྱེད་པས། ཆེ་འཕྲོས་མ་ཐག་དུ་རུ་སོང་གསུམ་དུ་
 ལྷུང་ཞིང་སྐྱལ་བསྐྱལ་མང་བོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བས། བདག་ནི་དེ་དག་ལ་སྤྱིར་བརྟེ་
 རྟེ་མགོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 སྤྱོད་དུ་འོངས་སོ། །སྤྱི་རྒྱལ་པོས་སྐྱས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་
 རྟེན་པར་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་དེ། སྐྱེས་བུ་ཁྱེད་བདག་ལ་རྟེ་འོངས་ན་བདག་གི་གནས་
 འདིར་སྐྱ་བ་བཞི་ཞིག་འདུག་སྟེ་བདག་ཅག་གི་མཚན་པ་བཞེས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་
 དབུལ་ལོ་ཞེས་བྱས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་གྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཞི་འོ་
 ཞེས་སྐྱས་ནས། སྤྱི་རྒྱལ་པོས་སྐྱ་བ་བཞིའི་བར་དུ་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་
 རྒྱུ་པ་སྒྲ་ཚོགས་སྤྱོད་ཏེ་ཕུལ་ནས། རོལ་མོ་མང་བོས་གྱང་མཚན་དོ། །དེ་ལ་བྱང་
 རྒྱལ་མེམས་དཔལ་ཚོས་གྱི་རྒྱུ་གྲངས་རྒྱ་ཆེར་བྱེ་ཞིང་བསྐྱོན་པས། སྤྱི་རྒྱལ་པོ་
 རབ་དུ་དགའ་སྟེ། སྤྱི་གཞན་དང་གཞོན་སྤྱིན་གཞན་ལ་མི་བསྐྱོས་པར་ཡོ་བྱང་
 ཐམས་ཅད་གྱང་ཡིད་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་དུ་སྐྱ་བ་བཞི་བྱས་ནས།
 བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་འགོ་བར་ཆས་པ་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་པོས་གཅུག་ཕུད་ནས་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བའོལ་དེ་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་ལ་ཕུལ་ཡོ། །
 དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔལ་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་

ལག་དུ་ཐོགས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིན་ལས་བཏབ་པོ། རྟོན་ལུ་འདི་ཡིད་བཞིན་
 གྱི་རྟོན་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཡང་དག་ན། བདག་ནས་མཁའ་ལ་འཕུར་བར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་མ་ཐག་དུ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་དེ་རྒྱ་མཚོའི་
 བགེགས་ལས་ཐར་ནས། རྒྱ་མཚོའི་དོགས་སུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་དེ། དེ་ན་རྩེ་ཟད་
 གྱང་བསྐྱེ་ཞིང་ངལ་བ་སོས་པའི་མལ་དུ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་དང་། དེའི་ཆེ་རྒྱ་
 མཚོའི་སྐྱབས་རྣམས་འདི་སྐད་ཅེས་བགོས་སོ། །རྒྱ་མཚོ་འདི་ན་རྟོན་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་
 འདི་གསུམ་ལས་མེད་དེ། གསུམ་ཆར་མི་འདིས་ཁྱེར་གྱི། རྟོན་ལུ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྷན་པས་བདག་ཅག་ལ་ཡང་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྒྱའོ་ཞེས་བགོས་ནས། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་ཆེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོན་ལུ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱབས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་བརྒྱས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སང་ནས་བརྒྱས་པས་རྟོན་
 ལུ་རིན་པོ་ཆེ་མེད་པས་འདི་སྒྲུམ་དུ་བསམ་སོ། །འདི་ནི་གདོན་མི་ཟེར་བར་རྒྱ་མཚོའི་
 སྐྱུས་བརྒྱས་ཀྱི། བདག་གི་མཐུ་ཅི་ཡོད་པས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བརྒྱས་དེ་བརྒྱམ་པར་
 བྱའོ་སྒྲུམ་བསམ་སྟེ། རྟོན་ལུ་ཕྱིར་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལག་པ་སྟོང་པར་མི་འགྲོའོ་
 སྒྲུམ་དུ་ཡི་དམ་བཅས་ནས་རྒྱ་མཚོའི་དོགས་སུ་ཐོང་སྟེ་རུས་སྒྲལ་གྱི་ལོག་པ་ཞིག་
 སྐྱངས་ནས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བརྒྱས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱ་མཚོའི་ལྷས་
 དེའི་བསམ་པ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་གཉིད་ཟེང་
 ཅིང་ཡངས་དེ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐུག་སུམ་བརྒྱ་སུམ་རྩ་ཡོད་པས། གལ་དེ་འཇམ་
 ལའི་སྤྱིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ལོག་གྱང་རྒྱ་མཚོ་བརྒྱམས་པར་བྱེད་མི་རུས་ན་ཁྱོད་
 གཅིག་ལུས་རུས་པ་ལྷ་ཅི་སྒྲིམ་དེ་དོན་མེད་དོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སྒྲུས་པ།
 མི་གཅིག་གིས་སྟོང་ནས་ལས་སུ་བྱས་ན་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་མེད་དེ། བདག་གིས་

རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་པ་དེས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་བྱ་བར་བསམ་
 གྱུ། དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མདོན་པར་འཛང་བྱ་བར་འགྱུར་དེ། དེ་ལ་སེམས་མ་
 ལུ་མ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བྱ་མཚོའི་ཆུ་འདི་བསྐྱམས་པར་མི་རྣམས་ཞེས་སྒྲུས་སོ། །དེའི་ཆོ་ན་
 ལྷ་ཁྲུབ་འཇུག་ལ་སོགས་པས་རྒྱུད་མ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་པུ་ལུས་
 ཡིད་མཐུན་པར་བྱ་མཚོའི་ཆུ་བརྩས་དེ་འགྲོ་བ་མང་པོའི་དོན་དུ་དཀའ་བ་བྱེད་པ་
 མཐོང་ནས། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བདར་ངོ་སྒྲུམ་བསམ་སྟེ་གཅིག་
 བས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུན་ནས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲུང་དུ་ལྷགས་དེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོད་ཀྱིས་ཆུ་འཆུ་བ་མཐོང་ནས་ལྷ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་
 མོའི་གོས་ལུང་དེ། རྒྱར་སྒྲུགས་ནས་ལན་གཅིག་སྒྲུགས་དེ་ཕྱིར་བྱུང་བས་བྱ་
 མཚོའི་ཆུ་དཔག་ཚད་བཞི་བརྒྱ་བྱིའོ། །ཡང་ལན་གཅིག་སྒྲུགས་པས་དཔག་ཚད་
 བརྒྱད་ཅུ་བྱིའོ། །ལན་གསུམ་སྒྲུགས་པས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་བྱི་ནས། བྲུ་དེ་
 དག་འཛིགས་སྒྲུག་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས་འདི་རྒྱད་དུ་
 ཐོངས་ཤིག །རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་བསྐྱམས་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅིས་སྒྲུས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་པས་བདར་ངོ། །དེ་ནས་ཀྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཅི་ཞིག་དུ་དགོས། སྒྲུས་པ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་
 ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་དགོས་སོ། །སྒྲུས་སྒྲུས་པ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་
 དགོས་ན། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་སེམས་ཅན་མང་དུ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱར་ཞེས་སྒྲུས་
 སོ། །སྒྲུས་པ། རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་གནས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་
 ཐོངས་པའི་ལུག་བསྐྱེད་མེད་དེ། འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་དག་ཅི་ཞོར་གྱི་
 ཕྱིར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་འཛོལ་བ་ཞིང་གནོད་པ་བྱེད་དེ། མི་དགེ་བ་བརྒྱ

རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ཆོ་འཕྲིན་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དཔལ་བར་སྟེ་སྟེ། བདག་
 བོ་དེ་དག་ལ་སྟོར་བཅེ་བའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དགོས་སོ་ཞེས་སྟུགས་པ་དང་། གྲུ་
 རྒྱལ་སྤྱི་མོར་ཕུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱང་སྟེ་སྤྱར་ཕུལ་ལོ། །དེ་ནས་བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔལ་སྟོན་པ་ཆེན་པོས་འཇམ་ལུའི་གྲིང་དུ་རང་གི་ཡ་མའི་བྱིམ་དུ་བྱོན་པ་ན་དེའི་
 ཆོ་ན་སྟོན་པ་ཆེན་པོའི་ཡ་མ་གཉིས་ལུ་དང་བུལ་བའི་འོག་དུ་ནག་དུ་དུ་བས་ཡ་མ་
 གཉིས་ཀའི་མིག་ལྗོངས་པར་གྱུར་དེ། དུ་རྒྱ་མཆོ་ནས་ལོག་པ་དང་ཡ་མ་འབྱུང་
 བས་ལུས་ཡ་མ་ལ་ཕུག་བཅའ་དེ་ལག་པ་ནས་འབྱུས་ནས་ལུ་ཡིན་པར་རྟོགས་
 སོ། །སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་གྱི་དེད་པོར་དེ་སོང་བའི་འོག་དུ་མིག་གྱང་ལྗོངས་སོ། །
 ཁྱོད་རྒྱ་མཆོར་སོང་སོང་ནས་ཅི་རྒྱུད་ཅེས་དྲིས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཆེན་པོས་མོར་ཕུ་
 རིན་པོ་ཆེ་པའི་ལག་དུ་བྱོན་དེ་བདག་གིས་འདི་རྒྱུད་དོ་ཞེས་སྟུགས་ནས། ཡས་ལག་
 དུ་བྱངས་དེ་བཞུགས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་རྩོད་པ་ནི་དའི་མཛོད་ན་སྟོན་ཡང་མང་དུ་
 ཡོད་ན་འདི་ལྟར་ཞོན་མོངས་པ་དང་བསྟོ་ཅི་དགོས་ཞེས་སྟུགས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔལ་མོར་ཕུ་བྱིར་བྱངས་དེ་ཡ་མའི་མིག་བྱིས་པ་ཅམ་བྱིས་རི་ལྟར་
 རྒྱང་དག་པོས་སྟོན་ལུས་པ་བཞིན་དུ་ཡ་མ་གཉིས་ཀྱི་མིག་གིས་གྱང་གསལ་བར་
 མཐོང་བར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་ཡ་མ་གཉིས་དགའ་སྟེ་འདི་ནི་མོར་ཕུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་
 ཡང་དག་པར་ལྟ་སྟེ་ཞོན་མོངས་པའི་དོན་ཡོད་པར་གྱུར་པོ་ཞེས་སྟུགས་སོ། །དེ་ནས་
 ཡང་སྟོན་པ་ཆེན་པོས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོགས་དེ་ཁྱོད་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་ཕུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཡིན་ཡང་དག་ན། ཁོ་བོའི་ཡ་མའི་འོག་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་བདུན་གྱི་གདན་འབྱུང་
 ཞིང་རིན་པོ་ཆེའི་བླ་ཤེས་སྟེང་ཁེབས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཟང་མ་ཐག་
 དུ་དེ་བཞིན་དུ་གྱུ་བ་ནས། རྒྱལ་བོའི་བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་གྱང་གང་བར་གྱུར་

ཏེ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་པོ་ཅ་གཅིག་གྲུང་པོ་ཆེ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་
 ལ་བསྐྱོན་ཏེ། །འཛམ་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་མཚོ་ནས་
 ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་དེ་ཁོར་བུ་ཡོན་དན་ཅན་དེས། །ད་ལྟེ་ཞག་
 བདུན་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་དང་གོས་དང་ཟས་དང་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཞིན་དུ་འབེབས་ཀྱིས་སོ་སོ་ནས་ཅི་བདེ་བར་ཡོངས་ཤིག་ཅེས་
 བསྐྱགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་དུ་བསྐྱགས་ནས་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱིས་དེ་གོས་
 གསར་པ་བགོས་ནས་ག་ལའི་ཐང་བུ་མཉམ་པོར་རྒྱལ་མཚོན་བདུགས་ཏེ། ཡིད་
 བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་མཚོན་གྱི་རྩེ་མོ་ལ་བདགས་ནས་ཤོག་ཤོར་ལག་
 དུ་གྲངས་ནས་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྟོན་ལས་བདེ་བོ། །འཛམ་གླིང་གི་མི་དག་ནི་
 དབུལ་པོངས་པ་ག་སྟག་སྟེ་དག་ལ་ཐན་གདགས་དགོས་ཀྱིས། ཡིད་བཞིན་གྱི་
 ཁོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཏེ་མི་རྒྱུ་ན། སོ་སོ་ནས་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་ཀར་ལྟར་པོངས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་མ་ཐག་དུ་བྱོགས་བཞི་
 ནས་རྒྱང་ནག་པོ་གཡོས་ནས་དེ་མ་ཐག་དུ་མི་གཙང་བའི་ཉིལ་ཉིལ་ཐམས་ཅད་
 བྱགས་དེ་ཀར་ཟེམ་བུ་མི་དྲག་པ་ཞིག་པལ་ནས་རྩལ་མི་འབྱུལ་བར་བྱས་པའི་འོག་
 དུ་ཐོག་མར་བཟང་བ་དང་བདུང་བ་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་རྣམ་པ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱི་ཀར་
 བཞིན་དུ་བལ་བོ། །དེ་ནས་འབྲུ་རྣམས་ཀྱང་བཞིན་དུ་བལ་བོ། །དེ་ནས་གོས་ཀྱི་
 བཞིན་དུ་བལ་བོ། །དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱང་བཞིན་དུ་བལ་སྟེ། །འཛམ་གླིང་གི་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་པོས་ཡོངས་སུ་གད་ནས། རིན་པོ་ཆེ་དག་གསེག་མའམ་གྱི་མོ་ལྷ་
 བུར་བྱས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལས་དེ་ལྟར་ཀུན་ཚོག་པར་བྱས་ནས། །འཛམ་
 གླིང་གི་མི་རྣམས་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་བསྟོན། །འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་

དག་ནི་གོས་དང་ཟས་དང་མོར་གྱི་ཕྱིར་གཅིག་ལ་གཅིག་གསོད་ཅིང་རྣམ་པ་སྟ་
 ཚོགས་གྱིས་གཅོས་པས། རྟིག་པའི་མི་དག་པའི་ཚས་འབའ་ཞིག་བྱེད་དེ། ཚའི་
 དུས་བྱས་ནས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྟུང་སྟེ། མུན་པ་ནས་མུན་པར་འགོ་བས་བདག་
 བོ་དེ་དག་ལ་སྒྲིང་བཅེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོའི་བག་གས་དང་། རྟོན་མོངས་པ་མང་དུ་
 བྱེད་དུ་བསྐྱེད་དེ། བྱེད་རྣམས་པདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ནས་མོར་བྱ་རིན་པོ་
 ཆེ་བྱངས་ནས། ད་ཆེད་ཀུན་ཅིས་ཀྱང་མི་བྲལ་ཏེ་བདེ་བར་འགྱུར་གྱིས་ཆེད་
 རྣམས་དག་པ་བརྟའི་ལས་གྱི་ལམ་ལ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་བསྐྱེད་ཏེ་བརྟོན་
 པར་གྱིས་ཤིག་ཅིས་ཐབས་རྣམ་པ་སྟ་ཚོགས་གྱི་སྟོན་ས་བསྟན་ཅིང་བསྐྱལ་ཡོ། །
 དེ་ལྟར་བསྟན་ཅིང་བསྐྱལ་ཏེ་དག་པ་བརྟའི་ལས་གྱི་ལམ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དུ་
 བརྟག་པས་འཇམ་བུའི་གྲིང་གི་མི་དག་ཆེ་འཕོས་ནས་མཐོ་རིས་གྱི་ལྟར་སྐྱེས་
 སོ། །ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་བྱུང་བའི་དབང་པོ་སྟོན་འཛིག་
 ཏེན་གྱི་ཁམས་ཡང་དག་འདྲེན་ཞེས་བྱ་བར་གདོལ་པའི་བྱ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞིག་དུ་
 འབྱུངས་པ་ན། གདོལ་བ་སྟོབས་པོ་ཆེ་དེས་སེམས་ཅན་མི་དག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་
 ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ནས་ད་སེམས་ཅན་འདི་དག་དྲག་པོས་རྟིག་ས་ལ་མི་དག་
 བ་ལས་བསྐྱོག་དག་པའི་ལས་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་རྟིག་པ་བྱེད་པའི་སེམས་
 ཅན་སུ་མཐོང་ཡང་བཟུང་སྟེ། གྱི་མི་ཁྱོད་མི་དག་པ་བརྟའི་ལས་གྱི་ལམ་རྣམས་
 སྟོན་ན་ངས་ཁྱོད་སྟོག་དང་བྲལ་ཡོ། །ཅི་སྟེ་ཁྱོད་མི་དག་པ་མི་སྟོན་ཅིང་། དག་པ་
 བརྟའི་ལས་ལ་གནས་ན་ངས་ཁྱོད་ལ་སྟོག་ཀྱང་སྐྱིན་ཞིང་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱེད་ཀྱང་
 སྐྱིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱས་པ་ན། སེམས་ཅན་དེ་དག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མཐུས་
 སྟག་ཅིང་སྐྱ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པར་གྱུར་ནས་སྟོག་དང་བྲལ་གྱི་དོགས་པའི་སེམས་

གྱིས་མགོན་པོ་ཁྱེད་གྱིས་བཀའ་ཅི་ལྟར་སྐལ་བ་བཞིན་བསྐྱོད་དོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་
 བྱིང་། དེས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི་ལལ་པོ་ཆེ་དེ་ལྟ་བུའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཤུགས་
 གྱིས་ངའ་བར་སྦྱོར་བ་ལས་ལྷོག་བར་གྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མེས་མ་ཅན་དེ་དག་གིས་
 དགོ་བ་ཡང་དག་བར་སྤངས་པའི་མཐུས། ཆེ་ལོ་ལྟ་བུ་ཐུབ་པའི་བར་དུ་བསོད་
 བློས་འཕེལ་བར་གྱུར་རོ། །དེ་ནས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་
 ཡོད་པ་འཛི་པའི་དུས་ཀྱིས་བར་གྱུར་པ་དང་། སློན་པོའི་ཆོགས་རྣམས་གྱིས་
 བསྐྱོས་ཏེ། གདོལ་པ་སྟོབས་ཅན་དེ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས་ནས་དེའི་མིང་ཡང་རྒྱལ་པོ་
 བསོད་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་བསོད་རྣམས་ཀྱི་
 སྟོབས་དེས་ཐོག་མ་ནིང་དུ་དགོ་བ་ལ་གཞེས་བར་བྱེད་པའི་བཀའ་ཁྲིམས་
 བསྐྲུགས་ཤིང་རང་གི་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པའི་སྟོབས་གྱིས་འཛམ་བུའི་གླིང་
 ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ལོངས་ལོས་བསྐྱར་བར་གྱུར་རོ། །དེ་
 ནས་རྒྱལ་པོ་བསོད་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་དེ་ཅས་གྱིས་བྱང་མེས་མཆིས་པར་མ་གྱུར་
 ཏེ། ད་ནི་བདག་གིས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་གནས་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ཐོག་པ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་དགོད་པར་བྱའོ་སྐམ་དུ་བསམ་
 བས། འཛམ་བུའི་གླིང་ན་གནས་པ་ཐམས་ཅད་མི་དགོ་བ་བརྩུ་སྤངས་དགོ་བ་བརྩུ་
 ལ་གནས་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་ཁྲིམས་བསྐྲུགས་སོ། །དེ་ནས་འཛམ་བུའི་
 གླིང་གི་མི་སྣ་ཡང་མི་དགོ་བ་མི་སྦྱོད་དགོ་བ་བརྩུའི་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་ཤི་སྟག་དུ་
 གྱུར་པས་བདེ་སྦྱིད་ཆོགས་ལྡན་གྱི་དུས་བཞིན་དུ་འཕེལ་བ་ན་མེས་མ་དབང་ཆེན་
 པོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་དོ། །
 དེའི་ཆེ་འཛོ་བ་པ་གདུལ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་དེག་སྟགས་འཆང་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་

མི་གསོན་པོ་འགགས་པ་དང་། མིག་དགོས་པར་གྱུར་ནས་འདི་སྐྱམ་དུ་བདག་
 གིས་གཞན་གང་དུའང་འདི་ལྟ་བུའི་རྩལ་སྤྲོད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། རྒྱལ་པོ་བསོད་
 རམས་སྟོབས་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པའི་རང་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པས་འདི་ལ་གྲང་
 བར་བྱ་བར་གོར་མ་ཆག་གོ་སྐྱམ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་སྦྱིན་ནས་རྒྱལ་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་བསྟོད་དེ། འདི་སྤྲང་ཅེས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་སྤྲང་བ་པོ་རྣམས་ལ་ཅི་
 འདོད་པ་གཏོང་རོ། །ཞེས་ཐོས་པས་བདག་གི་རེ་བ་སྤོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་
 པ་ན། རྒྱལ་པོ་སེམས་དབང་ཆེན་པོས་སྐྱམ་པ། ཁྱེད་ཅི་ཞིག་འདོད། དེས་སྐྱམ་པ།
 རྒྱལ་པོའི་མིག་འཕྲིལ་ཏེ། དེའི་སྤྲང་དུ་བདག་ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱར་ཐུང་མཆིས་ནས་
 གསོལ་བར་བཀྱིད་ལགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འདི་སྐྱམ་དུ་བསམ་པ། བདག་
 སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བ་ནིང་ཐོབ་ནས། སེམས་ཅན་བགྲང་བ་ལས་
 འདས་པ་དག་ཅིག་དགོ་བཤུའི་ལས་ཀྱི་ལས་ལ་རབ་དུ་བགོད་ཅིང་། ཐེག་པ་
 གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་དེས་པར་གྱུར་ཏེ་སྦྱིན་པ་ཡང་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞིག་བྱིན་ན།
 འདི་ནི་སྤྲང་པོ་མེད་པའི་ལུས་ལ་སྤྲང་པོ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་སྟེ། བདག་གི་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཞེན་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་ནས། དས་ཁྱེད་ལ་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་རྣམས་སྦྱིན་
 བར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱམ་ནས། དས་ཁྱེད་ལ་གཤི་མིག་ཐ་མལ་བ་འདི་དང་། རབ་དུ་
 དང་བའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་བགས་པ་འདི་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱ་ཡིས། དེས་བདག་
 གྲུན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱར་དང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྐྱམ་ནས། རང་གིས་མཆོར་རྫོང་པོ་བྲངས་ཏེ། རང་གི་མིག་གཞིས་
 གྱུར་ནས་འཆོ་བ་ལ་ལ་བྱིན་ནས་གདོང་ཁྲག་གིས་གཡོགས་བཞིན་དུ་སྐྱམ་པ།
 གང་དག་འདིར་སྐྱགས་ལྟ་དང་མིར་བཅས་དང་། །ས་ལ་གནས་དང་མཁའ་ལ་སྐྱ་

བ་ཡི། །འབྲུང་པོ་གཙོད་སྤྱིན་མཐུ་ཆེན་མིའམ་ཅི། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་
 ཆོག་འདི་ནོན། །འདི་ལྟར་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་ལ། །སྤྱིང་པོ་སྤྱང་ཕྱིར་སྤྱིན་
 པ་འདི་བྱས་པས། །འགོ་རྒྱམས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་ཞིང་། །རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་ལྷ་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་སྤྱིང་ཅེས་སྤྱིན་ནས། །འགྱོད་པ་མེད་པར་
 རང་གི་ལུས་ཀྱི་པགས་པ་དེ་བྱོན་ཞིང་། །དེས་ཀྱང་པགས་པ་སྤྱིང་ནས་རིག་སྤྱིན་
 པ་སྤྱིན་པས་མོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་ལུས་པགས་པ་མེད་པར་
 གཤི་གོང་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྤྱིན་ཆགས་གངས་མེད་པ་ཞིག་འདུས་ནས་ག་
 བཟའ་ཞིང་སྤྱིན་འབྲུང་བ་རྒྱམས་ལ་ལུས་མ་འགུལ་བར་རི་སྤྱིང་འཛོའི་བར་དུ་
 སྤྱིན་ཆགས་གངས་མེད་པ་ཞིག་གི་དོན་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། །ཡང་
 སྤྱིན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་སྤྱིན་དགོ་སྤྱིང་གཤགས་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་
 འབྲུངས་པ་ན། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དོན་ཡོད་གསེགས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་འཇིག་
 རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་མཛུལ་ཏེ། །དེའི་ཆོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དགོ་སྤྱིང་གཤགས་པའི་
 འོད་ཅེས་བྱ་བ་དེས་ལས་དང་པོ་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་བ་རྒྱམས་ལ་བསྐྱལ་མ་
 གང་བ་པ་དང་། ཕྱི་མའི་སྤྱོད་པོ་རྒྱམས་ལ་སྤྱིང་བར་བྱ་བ་དང་། །སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་
 ལུས་ལ་སྤྱིང་པོ་སྤྱང་བར་བྱའོ་སྤྱིང་དུ་དགོངས་ནས། །རང་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་
 རས་ཀྱིས་དཀྱིས་ཏིལ་མར་གྱིས་བྱགས་ནས་མེ་སྤྱིང་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེའི་
 སྤྱིན་སྤྱིང་ལངས་ཏེ་མར་མེ་བྱས་ལུས་ལས་མེ་འབར་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་དེ་ལ་བསྤོད་པ་རྒྱལ་བ་མང་པོས་བསྤོད་ནས་བྱང་རྩལ་ཏུ་སྤྱིན་ལས་མཛད་པ་ལྟ་
 བུའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་འདིས་སྤྱིན་སྤྱིང་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྤྱིན་པས་
 འགོ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་

མེད་གསུམ་དུ་ལྷན་དང་སྟོག་ལའང་མི་བཞུགས་པར་བཅོམ་འགྲུས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་
 རི་ལྷར་མཛད་པའི་རྒྱལ་དེ་དག་བསམ་ལ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིས་བདག་
 ཅག་གི་དོན་དུ་སྟོན་འོ་བརྒྱལ་འདི་ལྟ་བུ་མཛད་དོ་སྟུམ་དུ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
 བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་དྲན་པའི་སྟོན་ས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་།
 སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རང་གི་ཉམས་ལེན་དུ་བྱེད་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་སྟོད་པ་རྒྱུ་པས་པོ་ཆེ་
 དེ་དག་ལ་གྲོ་སྟོད་ཞིང་ཐ་ན་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་རྒྱུ་ཆད་དུ་བྱུང་། །

ལྟ་བུ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉམས་ལེན་མཛད་
 རྒྱལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བསྟོད་པ་ནི། ཐུགས་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྟག་ཏུ་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་སྤྱད་དུ། ཉིང་འཛིན་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཡི། ཤིན་ཏུ་བདེ་
 ལའང་བྱོད་མ་ཆགས། ཞལ་ཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ལགས་པའི། བདེ་བ་གང་དེ་གྱ་
 འོ་མ་ཡང་། །དམ་པའི་སྟོད་ལུན་བྱོད་འདྲ་ལ། ཞལ་ཞན་པར་བས་གྱི་སྟོན་མ་
 མཆོས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་
 གྱི་གནས་སྤྱབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱི་སྟོད་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོ་ཆས་རྣམས་གྱི་གནས་
 ལུགས་ལྟ་བུ་དང་ས་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བཟོད་ཐྱིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་བརྒྱ་
 ཐུག་དུ་མ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་ཅིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་གི་མཐུས་གསུངས་
 དང་སྟོབ་པ་དང་མཛོན་པར་གཤམ་པ་དང་རྩ་འབྲུལ་ལ་སྟོགས་པ་བསམ་གྱི་མི་བྱུང་
 པ་བརྟེས་གྱུར། ཐུགས་ནི་མཐའ་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོར་བར་འབྲུམས་
 ཏེ་སྟུག་བསྐལ་བརྒྱ་ཐུག་མང་པོས་གཟིར་བ་རྣམས་ལ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐུགས་
 རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱད་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལུས་
 སེམས་ཤིན་དུ་སྤྱངས་པའི་བདེ་བ་དང་མཛོན་གཤམ་དང་རྩ་འབྲུལ་ལ་སྟོགས་པ་

དང་བཅས་པའི་ཤིན་དུ་བདེ་བ་དེ་དག་ལའང་བྱོད་མ་ཆགས་སོ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་ལུ་ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱུང་གི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ལགས་པའི་བདེ་བ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་དག་ཅིང་ཆོས་རྒྱམས་གྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་ཐར་པའི་བདེ་བ་གང་དེ་ལའང་བྱོད་མ་ཆགས་སོ། ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རང་གཅིག་ལུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐར་པའི་བདེ་བ་དེ་འདྲ་བ་ནི་བྱེད་ཐུབ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་གཅོད་དུ་དགོངས་ནས་གཡང་ས་ལྟ་བུར་གཟིགས་ཏེ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲིག་པར་མཛད་དོ། རང་གཅིག་ལུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཉན་རང་གི་ཐར་པའི་བདེ་བ་དེ་འདྲ་བ་ནི་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ལ་བསྟོན་ན་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་དག་པ་དང་། གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་བྱུང་བས་གྲ་ཞོས་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱི་ན་མེད་པའི་བྱེད་ཐུབ་སྐྱབ་པའི་དམ་པའི་སྟོན་པ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་སྐས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བྱབ་པའི་འཕྲུངས་རབས་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་བྱོད་འདྲ་བ་རྒྱམས་ལ་ནི་གཞོད་པར་བྱས་ཏེ་གཞོད་པར་ཟད་གྱི་སྒྲིན་པའམ་པན་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། རྒྱལ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཤིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སྟོ་རྒྱུད་རྒྱམས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་སྟེ་སྟེ་འཁོར་བའི་ཐུན་ཆོགས་དང་འདྲོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ནི་འཁོར་བར་འཛིང་བྱེད་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་ལམ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་བདེན་ཡང་། ལམ་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་སྤངས་ཤིང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ་དེའི་རང་དུ་སེམས་ཞུགས་པའི་ཐར་པའི་བདེ་བ་བྱེད་ཐུབ་

བྱང་རྒྱལ་དྲི་མེད་ཡངས་པའི་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་མིན། ཐེག་པ་གཞན་ལ་རབ་
བསིལ་རྣམ་ཏོག་བདག་པན་པ། རབ་དུ་བདེ་བར་གནས་ཀྱང་བར་དུ་གཅོད་པར་
བྱེད། རེས་དང་། རི་ལྷར་བདག་ལ་པན་འདོད་དུག་དང་མཚོན་དང་ནི། གནས་
ལུགས་ལྟེ་དང་དག་ལས་རང་གི་ལུས་བསྐྱོག་པ། རེ་བཞིན་རྒྱས་སྤྲུལ་ཐེག་པ་
དམན་པ་རྣམ་གཉིས་ལས། ལས་རྣམ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས། སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་པར་བྱེན་བསྐྱུས་པར་ཡང་།
ཤེས་པར་རབ་ཤེས་བྱ་བའི་དུས། འདི་ཡིན་ཟུ་རན་འདས་དུས་མིན། ཞེས་ས་
ཅན་ཟུ་རན་མ་འདས་སྟེ། ཟུ་རན་འདའ་བར་མོས་མེད་ཅེས། རེ་ལྷར་འཛིག་
རྟེན་པན་བསམས་ཏེ། ལངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མོས་བསྐྱེད་ཅིང་། རྒྱུན་མི་འཆད་
པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། བསམ་གདན་བསྐྱབ་ལ་བརྟོན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། ཤེར་ཕྱིར་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཚོགས་པ་རྫོགས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོར་དུ་བྱས་ན་དམན་ལམ་དུ་ལྷང་
སྟེ་བྱང་རྒྱལ་རྒྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་རྣལ་ཞིབ་པར་གསུངས་སོ། རེ་ལའང་
དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དམན་ལམ་དུ་ལྷང་བར་
བྱེད་མོད་ཀྱང་དམན་ལམ་དུ་ལྷང་ཡང་བྱང་རྒྱལ་རྒྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་མ་བྱེད་དེ་
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་
དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཤིང་ན་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས་པས་
ཉན་རང་རྣམས་ཀྱང་མཐར་འཁོར་རྒྱ་བར་འཁྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲུལ་ན། མཐར་
ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གསུངས་པས་ཉན་རང་གི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་རེ་ཤིག་ཐེག་པ་
ཆེན་པོར་འཇུག་མི་ལུས་པར་ཐོག་མར་ལམ་དེ་ལ་ཞུགས། མཐར་ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་ལམ་ལ་འཕྲིན་དགོས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་སངས་རྒྱུ་རྒྱལ་པའི་ཐབས་སུ་
 འགྱུར་གྱི། དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་པ་རྣམས་ལ་དམན་
 ལམ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་རྒྱལ་པ་ལ་བར་ཆད་དུ་སྤོང་ནས་ལམ་ཆེས་འགྱུར་བར་
 འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་ལྷན་རྣམས་གྱིས་ཏིང་འཛིན་བརྒྱལ་པའི་རིམ་པ་རི་ལྷན་བྱ་སྒྲུལ་
 བ། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པས་ཏིང་འཛིན་རྣམ་དག་གཅིག་བརྒྱལ་པ་ལ་ཐོག་
 མར་རྒྱ་ཆོགས་ཆད་བར་བྱ་དགོས་པ་ནི། ལམ་གྱོན་ལས། ཞི་གནས་ཡན་ལག་
 རྣམས་ཉམས་པས། །རབ་དུ་འབད་དེ་བསྐྱེདས་བྱས་གྱུར། །འོ་ནི་སྤོང་སྤྲག་དག་
 གིས་གྱུར། ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བྱིར་ཏིང་འཛིན་ཆོགས་ལེའུ་
 ལས། །གསུངས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ལེགས་གནས། །དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་
 དག་ལ། །ཡིད་ནི་དགོ་ལ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ནི་
 གནས་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྒོ་ལྷན་གང་དུ་བརྒྱལ་པའི་ཡུལ། །
 ལེགས་པར་རྟེན་དང་གནས་བཟང་དང་། །ས་བཟང་བ་དང་གྲོགས་བཟང་དང་། །
 རྣལ་འབྱོར་བདེ་བའི་ཡོ་བྱང་ལྷན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་ལྷན་
 པའི་དབེན་པའི་གནས་སུ་གནས་པ་དང་། རྒྱལ་བྱིས་ས་དག་པ་ཐོགས་རྒྱ་ཆོགས་
 དུག་ལ་གནས་དགོས་པར་གློམ་རིམ་ལས་གསུངས་ལ། དུག་པོ་དེ་ལ་ནང་གསེས་
 གྱིས་བྱེ་ནས་རྒྱ་ཆོགས་བརྒྱ་གསུམ་དགོས་པར་ཉན་ས་ལས་གསུངས། སྒོ་བ་
 དཔོན་འདི་ཉིད་གྱིས་པར་བྱིན་བསྐྱེས་པར། །རྣམ་དག་རྒྱལ་བྱིས་ས་ལྷན་བྱས་
 བྱིང་། །དགོ་པན་གྲོགས་དང་ལྷན་བྱས་ཏེ། །བྱ་བ་རྒྱང་ཞིང་ནི་བའི་ངང་། །དྲན་
 པས་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱལ་བཅངས་ཏེ། །ཤིང་རྒྱང་བརྒྱལ་ཞུགས་གནས་དག་གས། །
 བེའུ་གསིང་སྤྲུག་གའི་ས་གཞི་འམ། །ཆེད་དུ་མ་བྱས་མདངས་དགའ་བའི། །

ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས། གཞན་ཡང་གཟུགས་དང་སྒྲི་དང་དེ་
 བཞིན་དྲི་དང་རོ། །རིག་དང་འདོད་ཡོན་ལུ་ལ་མངོན་པར་བཅོམ་གྱུར་གྱིང་། །
 དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་བྲལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དགའ་ན། །དཔལ་པོ་དག་ཏུ་
 མཉམ་བཞག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔལ་འདོད་ཡོན་ལུ་སྤྱོད་གྱིང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་
 རྒྱབས་སོང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་འགྲུབ་བྱ་སྒྲུལ་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ན། །མཁས་
 པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་པ་ལོ་ལྷན་ནས་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ལལ་
 བར་དོར་ནས་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བསམ་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་རྒྱལ་པར་བྱགས་འདུན་རྩེ་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོན་པ་བྱལ་པའི་
 དབང་པོས་ཐོན་སྟོབ་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བསམ་གཏན་སྐབ་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཐོན་རྒྱལ་པོ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་གི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པོའི་ཡོ་ལངས་ཆེན་པོས་ཀུ་སྤྱི་དའི་
 དུས་སྟོན་བཤམས་པ་ན་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་དེ་དག་གཟིགས་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོ་ཤས་
 ཆེན་པོ་འབྱུངས་ཏེ། གྱེ་མའི་འཛིག་རྟེན་ཞོན་མོངས་དག །གནས་པ་མི་བརྟན་མི་
 འགའ་གྱུར། །ཀུ་སྤྱི་ད་ཡི་དཔལ་འདི་ཡང་། །དུན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འགོ་
 བ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་འཁོད་པ་ལ། །སྟེ་པོ་འཛིགས་པ་མེད་པ་རེ་འཆར་གྱེ། །ལམ་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་གྱིས་བཀག །དོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་
 དགའ་ཞིང་སྟོད། །ན་དང་རྟ་དང་འཆི་བས་གཞོད་བྱེད་དག། །མཐུ་ཆེན་དགག་ཏུ་
 མི་རུས་ཡོད་བཞིན་ལ། །འཛིག་རྟེན་པ་ལོ་ལྷན་རང་དེས་འགོ་ན། །སེམས་ཤེས་

སུ་ཞིག་འདི་ལ་དགའ་བར་སེམས། །ཞེས་གསུངས་ནས། རྒྱལ་པོའི་དཔལ་
 ཐམས་ཅད་འཛིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་དེ་མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ལྷག་
 བསྐལ་བསམ་པས་རྒྱུད་བསྐལ་ཏེ་དཔེན་པའི་གནས་སུ་རི་རྒྱིད་འཛོའི་བར་དུ་
 བསམ་གཏན་བསྐྱེམས་པར་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེ་བའི་
 སྐྱེས་རབས་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཐོན་བམ་ཟེ་འབྱོར་པ་
 ཅན་ཞིག་དུ་འབྱུངས་པའི་ཚེ་ཁྱིམ་གྱི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱོས་བཏང་སྟེ་དཔེན་
 པའི་ནགས་ཚལ་ཞིག་དུ་བདྲའི་རྩ་བ་དང་རྩ་ཙམ་གྱིས་འཛོལ་བ་བྱས་ཏེ་རི་རྒྱིད་
 འཛོའི་བར་དུ་བསམ་གཏན་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་བཞུགས་པར་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་
 པའི་བདྲའི་རྩ་བའི་སྐྱེས་རབས་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོ་ཐོན་བམ་ཟེ་ཅེན་པོ་ཞིག་དུ་འབྱུངས་པའི་ཚེ་ཁྱིམ་གྱི་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་དོར་
 ཏེ་དཔེན་པའི་གནས་གིག་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ན་དེར་ཡང་རྗེད་བཀྱར་མང་པོ་བྱུང་སྟེ་
 ཐུགས་སྐྱོ་བར་གྱུར་ནས་ཚེ་འདྲིའི་ཡུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྐྱོས་བཏང་སྟེ་འཛམ་
 བུའི་གླིང་ཡང་འདས་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ཀྱི་གླིང་ཞིག་དུ་རྩིའི་རྩ་བ་
 དང་། ཤིང་གི་ལོ་མ་དང་རྩ་ཙམ་གྱིས་འཛོལ་བ་བྱས་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་རྩེ་གཅིག་
 བཞུགས་པ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེའི་ཉམས་སད་པའི་ཕྱིར་ཤིང་ལོ་རྒྱམས་སྤྲས་ཏེ་མི་
 མཐོན་པར་བྱས་པ་ན་ཞག་འགའི་བར་དུ་འཛོལ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་མ་
 ཉམས་པར་དགའ་བཞིན་སྟོབ་ཞིན་དུ་བསམ་གཏན་ལ་བཞུགས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་
 མཐོང་ནས་དད་དེ་ཐུག་བཅལ་ནས་ཅི་འདྲོད་པའི་མཆོག་སྐྱིན་པར་བྱས་པ་ན།
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་ཁོ་བོ་ལ་འཁོར་བའི་ཡུན་ཚོགས་གང་ཡང་མི་དགོས་ཀྱི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འདྲོད་པས་དེ་བྱིན་ཅིག་བྱས་པ་ན་བརྒྱ་བྱིན་ལ་དེའི་

དབང་མེད་ནས་མཆོག་གཞན་བཞེས་སུ་གསོལ་ཞེས་ལུས་པ་ན། སེམས་དཔལ་
 ཆེན་པོ་དེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་ལམ་མ་གཏོགས་གཞན་གང་ཡང་མི་དགོས་གྱི་ད་
 ཕྱིན་ཆད་བརྒྱ་ཕྱིན་པའི་དྲུང་དུ་མ་འོང་ཞིག་གསུངས་པ་ན། བརྒྱ་ཕྱིན་ཆེས་ངོ་
 མཚར་ནས་འཇིག་རྟེན་འདི་སྤྱོ་བོ་པལ་ཆེར་ང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ན་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ངས་མཆོད་ཀྱང་མི་བཞེས་པར་ང་དྲུང་དུ་འང་མ་འོང་ཞིག་
 གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་ལུས་པ་ན། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས། ང་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་མ་དགའ་
 པ་མིན་གྱི། ལྷའི་དབང་པོ། ཁྱེད་གཟུགས་བཟང་ཞིང་རིན་པོ་ཆེ་མང་པོས་བརྒྱན་
 པ་འདི་མཐོང་ན་འདྲོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཉམས་དོགས་པ་
 ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་དབེན་པའི་གནས་དེར་བསམ་གཏན་
 ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞུགས་པར་ཨ་གསལ་འབྱུངས་རབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །
 ལྷའི་བདེ་བ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཅེ་
 གཅིག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བསམ་གཏན་མཛད་རྒྱལ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
 སྤྱོན་ཆངས་པར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་འཇམ་བུའི་གྲིང་དུ་རྒྱལ་བོ་ཞིག་ལྟ་བུ་རན་པས་
 བསྐྱུས་པ་གཟིགས་ནས་དེའི་ལྟ་བུ་རན་པ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གྱི་
 བདེ་བ་ལ་མ་ཞེན་པར་འཇམ་བུའི་གྲིང་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བོ་འཁོར་བཅས་ལ་ཆོས་
 བཤད་དེ་ལྟ་བུ་རན་པ་དང་ཐུལ་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བརྟུན་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོ་
 འབྱུངས་རབས་སོ་བཞི་པའི་ཆངས་པའི་སྤྱོས་རབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་
 དག་ཀྱང་མཆོན་བྱེད་ཅམ་སྒྲོས་པ་ཡིན་གྱི། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བསྐྱལ་ཆེན་
 གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་སྤྱོ་བ་གྲངས་མེད་པར་བདག་པས་གཞན་གཅིས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཅི་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་ཇོགས་བྱང་

གི་རྒྱ་ཁོ་ནར་དམིགས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བསམ་གཏན་རྒྱུ་མི་འཆད་དུ་
སྒྲིམ་པར་མཛད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ལྟར་
རོ། །དེས་ན་སྒྲོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་དེའི་རྣམ་ཐར་བཟང་པོ་དེ་དག་བསམ་ནས་
རང་ཡལ་བར་དོར་དེ་གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་བྱང་རྒྱུ་གི་མེས་ས་རིན་པོ་
ཆེ་དགེ་སྒྲོར་གྱི་མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྒྲོང་པ་རྒྱབ་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་
སྒྲོབ་པ་ལ་སྒྲོ་བྱོས་དང་རྩོལ་བ་ཅི་ཡོད་གྱི་སྒྲིམས་ཤིང་ཐར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཡུལ་
ཚུན་ཆད་དུ་བྱུང་། །

དུག་པ་སྒྲོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ལ་ཤེས་རབ་གྱི་ཉམས་ལེན་མཛད་རྒྱལ་
ལས་བརྒྱམས་དེ་བསྒྲོང་པ་ནི། །འདྲེས་པ་ལས་ནི་ལེགས་བཤད་ཉིད། །སྒྲིང་པོ་
སྒྲོན་མེད་ཉེ་ཆོ་ཞིག་ ཁྱོད་གྱིས་ཀུན་བཞེས་བྱགས་ལ་བཞག། ཉེས་བཤད་དུག་
བཞིན་ཡོངས་སུ་སྤངས། །རིན་ཆེན་སྒྲིང་པོ་མཁུན་ཁྱོད་གྱིས། །ལེགས་བཤད་
སྒྲིག་གིས་འཇལ་བ་ན། །སྒྲེ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། །བྱང་རྒྱུ་སྤྱད་དུ་དཔའ་རྩལ་
བསྟན། ཉེས་གསུངས། དོན་ནི། སྒྲོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲོན་སྒྲོབ་
པ་ལས་གྱི་གནས་སྤྲེལ་སུ་རྒྱལ་ལྷན་གྱི་སྒྲོང་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་མཛད་པའི་ཆེ་ལམ་
སྒྲོན་པའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་བཅའ་ནས་མན་ངག་འཛོལ་བར་མཛད་པ་ན་ཡང་
དག་པའི་མན་ངག་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ལེགས་
ཉེས་འདྲེས་མ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལོག་པ་སྒྲོན་པའི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་སྐྱ་ཚོགས་དང་ཤུད་པ་ན་ལེགས་ཉེས་འདྲེས་པ་སྒྲོན་པ་དེ་དག་ལས་ནི་
ལེགས་པར་བཤད་པ་སྒྲོན་མེད་པ་སྒྲིང་པོ་གང་ཡིན་པ་ཉིད་ཉེ་ཆོ་ཞིག་དང་པས་རྒྱ་
ལས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར་བཞེས་ནས་ལེགས་བཤད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་བྱགས་ལ་

བཞག་གོ། མི་དག་གི་བཞེས་གཞི་དང་ཡང་ནས་ལམ་ལོག་པ་བསྐྱར་པའི་
 ཉེས་བཤད་རྣམས་ནི་དུག་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྤངས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ལམ་
 རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྤོང་པའི་དགོ་པའི་བཞེས་གཞི་དང་འཇལ་པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་དགོ་པའི་བཞེས་གཞི་ཀྱིས་བསྐྱར་པའི་ལེགས་བཤད་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མཁུན་ནས་དེ་འདྲ་པའི་ལེགས་
 བཤད་རྣམས་རང་གི་སྟོག་གིས་ཀྱང་འཇལ་བར་མཛད་ན་ཡོངས་སྤྱོད་གཞན་ཀྱིས་
 ལྟ་ཅིས་སྟོས། དེ་ཡང་སྟེ་བ་ར་མི་ཅམ་མིན་པར་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་
 རིང་ལ་སྟེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བཞེས་པ་དེ་དང་དེ་དག་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 བར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་པའི་སྤྱད་དུ་ཆོས་འཆོལ་ཕྱིར། ལུས་སྟོག་ཡོངས་
 སྤྱོད་ཐམས་ཅད་གཏོང་པའི་དཔལ་རྒྱལ་ལན་གངས་མང་པོར་བསྐྱར་དོ། །དེ་ཡང་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་རྒྱལ་པ་ལ་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བ་དག་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབས་དགོས་ལ། དེ་ལ་ལེགས་ཉེས་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གལ་
 ཆེ་བ་ནི། འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས། མཐོང་དང་མི་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། །ཀུན་གྱི་
 རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཞིས་ཀ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་
 བཟུང་བར་བྱ། ཆོས་དོན་འདོད་དང་ཐར་པ་ཡི། །འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་རིག་པ་
 ཡིན། །དེ་ལྟར་དང་པོ་གྲུས་པ་ཡིས། ཤེས་རབ་ལུས་ཆེན་བཟུང་བར་བྱ། ཞེས་
 གསུངས། རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོ་ཤེས་རབ་ནི་མིག་དང་འདྲ་སྟེ་
 ལམ་ལ་འགྲོ་པའི་ཆོ་མིག་གིས་བསྐྱས་ནས་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་མིག་མེད་ན་ལམ་
 བཏོད་ཐབས་མེད་པ་ལྟར། སྤྱིན་པ་ལ་ལོགས་པའི་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་
 ཆེ་རྣམས་སྟོན་ཡོན་པོ་ཐོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་

ལས་དུ་འབྱུང་གྱི། དེ་མེད་ན་ཡོང་བས་ལས་བགྲོད་མི་རུས་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི།
 ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་ལས། གང་ཆེ་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་རབ་དུ་ཟིན་གྱུར་པ། །
 དེ་ཆེ་མིག་རྟེན་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་ཐོབ་པོ། །དཔེར་ན་རི་མོའི་ལས་ནི་ཡོངས་
 ཟིན་མིག་མེད་པ། །རི་ཟིན་མིག་མ་གྱིས་པར་རུན་པ་མི་ཐོབ་བཞིན། །ཞེས་
 གསུངས། རྒྱལ་ཁྲུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པར་
 བརྒྱབ་དགོས་པ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་འདི་ཉིད་གྱིས་པར་བྱིན་བསྐྱས་པར། སྤྱིན་ལ་
 རོགས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་དག་ནི། །ཤེས་རབ་མགོན་བཅས་ལྷག་པར་མཐུ་
 ལུན་འབྱུང་། །གསེར་གྱི་རྒྱན་བཟང་རྣམ་པ་སྤྲ་ཚོགས་ལ། །རིན་ཆེན་སྤྱ་བགྲོད་
 འོད་གྱིས་གསལ་བ་བཞིན། །སོ་སོའི་དོན་ལ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་མཐུ། །ཤེས་རབ་
 འདི་ཉིད་རྒྱ་ཆེན་རྒྱབ་པར་བྱེད། །དབང་པོ་རང་རང་ལུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ། །མཐུ་
 ལུན་ཡིད་གྱིས་གསལ་བར་བསྐྱར་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། ལུས་གྱི་དབང་པོ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ཡིད་དབང་གིས་དབང་བསྐྱར་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཁྲུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱིན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པ་ནི། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས།
 ལུས་འདི་རོག་དང་བྲལ་ན་མཐུ་མེད་ཅིང་། །རང་གི་དགོས་པ་རྒྱུ་བ་པ་མི་མཛེས་
 པ། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་མེད་པས་སྤོངས་གྱུར་ན། །དོན་རྒྱུ་འཛིག་རྟེན་དག་ན་
 མཛེས་པ་མེད། །དད་ལ་རོགས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་པ་ཡང་། །དབང་པོ་གཞན་
 ལ་སྤྱོ་བཞིན་ཤེས་རབ་གཙོ། །དེ་ཡི་མགོན་ལུན་ཡོན་ཏན་སྤྱོན་ཤེས་པས། །ཉོན་
 མོངས་ཟད་པའི་རྒྱལ་ལ་མཐུས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། །མདོར་ན་ས་ལས་
 འབྲས་ལུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་མཐུ་ལས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ནི། གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་ཁྲུལ་མཐུ་མཚོག་དེ་འདྲ་མདྲ་

དག །ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་བྱུང་། །བྱ་ལ་བྱམས་པའི་མ་འདྲ་
 ཤེས་རབ་ལས། །དེ་འདྲའི་ཡུན་སྟུང་ཚོགས་འབྱུང་ཅི་མཛར་གྱི། །པདྨ་གཤེགས་
 རྟོབས་བཅུ་རྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་བྱུང་བ། །མཚུངས་མེད་མཚོག་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
 དང་། །ཡོན་དན་ཚོགས་གཞན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་
 ལས་བརྟན་ཅིང་འབྱུང་། །འཛིག་རྟེན་དག་ན་རྒྱ་རྩ་ལ་གདེར་མཚོག་དང་། །གཙུག་
 ལག་མིག་འདྲ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་རྒྱབས་བྱེད་སྟོ་དང་རྒྱགས་ལ་
 རོགས། །རྣམ་པ་ཤོད་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པར་བ་དང་དང་། །རྣམ་གྲངས་རྣམ་མང་རྣམ་
 ཐར་སྟོ་དག་དང་། །འཛིག་རྟེན་ཐན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེས། །རྒྱལ་ལྷན་མཐུ་
 ཆེན་རྣམ་པར་རྟོན་བྱེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་མཐུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་
 རོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་འདིས་རྟོན་སྟོབ་པ་
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལེགས་བཤད་འཆོལ་བའི་ཆེ་ལེགས་ཉེས་འདྲེས་མ་རྟོན་
 པ་ལས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྟོང་པོ་བཞེས་པ་ན་རྟོན་རྟོན་པས་སྟོབ་ལམ་དུ་ཆོས་
 འཆོལ་བའི་ཆེ་ཆོས་ཚོག་རེ་རྟོན་པ་བྱུང་ཡང་གང་ཟག་དེའི་རྟོན་ལ་མ་གཟིགས་
 པར་དེའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཆ་དེ་ཉིད་བཞེས་ནས་གུས་པ་མཛད་པར་མང་དུ་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོན་པ་རྟོན་མེད་གེ་ཡི་དམ་བརྟན་པར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་
 རྟོན་པ་ཞིག་གིས་ལུས་ལ་ཆོས་གོས་བགོས་ཏེ་དུག་མདའ་བརྟུན་པ་ན་མེམས་
 དབའ་ཆེན་པོ་མེད་གའི་ལུས་ཅན་དེས་ཆོས་གོས་དེ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གོས་དུར་
 གྱིག་འདི་ནི་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཡུག་གི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོན་པ་དེ་ལ་
 གནོད་པ་མ་བྱས་པར་སྟོག་གཏོང་བར་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རྟོན་པ་རྟོན་
 ཆོང་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་འབྱུངས་པའི་ཆོ་ཆོང་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྱང་དུ་འགྲོ་

པའི་བསྐྱེད་ཀྱི་ནང་མི་རྒྱུས་གདམ་འབྲུལ་པའི་རྗེས་སུ་སོང་སྟེ་ཆོང་དཔོན་ཁྱིམ་
 དོར་ནས་རབ་དྲུལ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བཤད། རང་མི་རྒྱུས་ཀྱིས་དུང་མོ་བསྐྱེད་པ་ན་
 གཉེན་རྒྱུས་དང་ཡུལ་མི་གཞན་རྒྱུས་ཀྱང་འདྲུས་ཏེ་ཆོང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་
 ཆོང་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་ཚུར་འོངས་ཏེ་ཁྱིམ་གྱི་ནི་ལོགས་སུ་སྟེངས་པ་ན་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ཐོས་ནས་ཅི་ཡིན་སྟེ་དུག་ལོག་ཅིག་བསྐྱར་བཏང་བ་ན་ཆོང་དཔོན་
 རབ་དྲུལ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཆོང་འདོན་ནི་ཟེ་བ་ཐོས་པས་ཆོང་དཔོན་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་དེས་བདག་རྒྱལ་པའི་བསྐྱར་པ་ལ་རབ་དྲུལ་བྱུང་ངོ་ཞེས་མི་རྒྱུས་བདག་ལ་ཡོན་
 ཏན་བརྗོད་ན་དེ་བདག་ཡོན་ཏན་དེ་དོར་ནས་ཁྱིམ་དུ་གནས་པ་ག་ལ་རིགས་ཞེས་
 དེ་མ་ཐག་རབ་དྲུལ་བྱུང་བར་མཇུག་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །སྟོན་པས་སྟོན་ཆོས་འཆོལ་པའི་
 ཆོ་ཞེས་བཤད་དུག་པའི་ནི་དྲུངས་པ་ནི། སྟོན་པ་སྟོན་ཆོང་དཔོན་ཞིག་དྲུ་
 འབྲུངས་པའི་ཆོ་རང་སངས་རྒྱས་ཤིག་ལྟར་བཟེད་ཐོགས་ཏེ་སྟོ་དྲུང་དྲུ་བསོད་
 སྟོ་སེམས་ལ་བྱོན་པ་མཐོང་བ་ན་དེ་མ་ཐག་རང་གི་བཟེད་བར་བཤམས་པའི་བཟེད་
 བ་དང་བཟེད་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རང་གིས་མ་ཟོས་པར་རང་
 སངས་རྒྱས་དེ་ལ་འབྲུལ་དུ་བྱོན་པ་ན་བདུད་སྟིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོའི་སྟོན་པ་ལ་བར་ཆད་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 གཉིས་ཀྱི་བར་དེར་སེམས་ཅན་དཔུལ་པ་ཆེན་པོ་མེ་རབ་དྲུལ་བར་བ་འཛིགས་སུ་
 རུང་བ་ཞིག་སྟུལ་ནས་བདུད་སྟིག་ཏོ་ཅན་རང་ཉིད་ལྟའི་ལུས་ངོ་མཆར་བ་བར་
 རྒྱང་ལས་འོངས་ཏེ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་ཀྱེ་ཁྱིམ་བདག་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་
 ཆེན་པོ་འདི་ནི་འབོད་སྟོགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོངས་པས་བསྐྱེད་པ་
 པའི་ཆོག་གིས་བསྐྱེད་ནས་ནི། སྟོན་ལ་ཞུགས་པས་གང་གིས་ནོར་ཆུད་གསལ། །

དེ་དག་ལོ་ནི་སྤྲོད་པུ་མར་ཡང་། །འདི་ན་གནས་འགྲུར་འགྲུར་བར་རབ་ཏུ་
 དཀའ། །ཁོར་ནི་འཁོར་གསུམ་བྱུང་བར་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེ་མེད་བྱས་ན་ལུ་ཡིས་ཆོས་
 མ་བརྟག་ །ཁོར་རྒྱུད་གསལ་པས་ཆོས་ནི་བརྟག་འགྲུར་ན། །ཅི་ཕྱིར་མེས་ཅན་
 དཔུལ་བར་གནས་མི་འགྲུར། །སྤྱིན་པའི་ཕྱིར་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩར་གྱུར་པའི། །ཁོར་ནི་
 རྩོད་ཀྱིས་རྒྱུད་གསལ་ཕྱིག་བྱས་པས། དཔུལ་བའི་གཤེད་ལོ་མི་བཟད་འབར་བའི་
 ལྷ། །དེ་ཕྱིར་རྩོད་ནི་ཟ་བར་འདིས་འོངས་སོ། །དེ་བས་སྤྱོད་ནི་སྤྱིན་ལས་ཕྱོག་ན་
 ལེགས། །འོན་ཀྱང་འབྲལ་དུ་རྒྱུར་བར་རྩོད་མི་འགྲུར། །སྤྲོད་རྒྱུ་དུ་ཞིང་འགྲོ་
 སྤྱོག་བྱེད་པ་ཡི། །གཏོར་བ་འདི་དར་ལྷན་ཅིག་རྩོད་མ་འགོ། །སྤྱིན་པ་རྒྱལ་མིན་མི་
 བྱེད་ལེན་པ་པོའི། །སྤྱོད་ཐོ་རྒྱམས་ནི་ལྷ་ལུལ་འགོ་བར་འགྲུར། །དེ་བས་མཐོ་རིས་
 ལམ་སྤྱོད་བཏང་ནས་ནི། །སྤྱིན་ལ་བརྩོན་ལས་ཕྱོག་ལ་གནས་པར་གྱིས། །ཞེས་
 བདུད་ཕྱིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་ལམ་ལོག་བར་བརྒྱར་བའི་ཆོག་མང་དུ་སྤྲུམ་སོ། །དེ་ནས་
 བྱང་རྒྱལ་མེས་པ་དཔས་བསམ་པ། །འདི་སྤྲད་ཟེར་བའི་བདག་ཉིད་རན་པ་འདི་ནི་
 བདག་སྤྱིན་པ་བྱེད་པ་ལ་ངས་པར་གཤགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ་སྤྲུམ་ནས། བདག་གི་
 སྤྲོད་སྤྱོད་པུ་ཁར་བོར་ཏེ་བརྟན་པར་བྱས་ནས། ཆོག་འཇམ་པོ་རྒྱན་མི་འཆད་
 བར་དེ་ལ་འདི་སྤྲད་སྤྲུ་བར་ངས་སོ། །བདག་ཅག་འདྲེ་ལ་ཕན་པར་དགོངས་ནས་
 ནི། རྩོད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ལམ་འདི་རྒྱམས་བསྟན་པ། །གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་
 མཁས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅན། །ལྷ་རྒྱམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་བཀྱི་བའི་རིགས། །ཞེས་པ་
 བྱང་བའི་སྤོན་མམ་འོག་དུ་ཡང་། །ཞི་བའི་ལམ་དེར་མཆི་བར་རབ་ཏུ་རིགས། །
 བད་ལ་ཆོག་དབྱེད་པ་ཅོངས་པ་ཡིས། །ཆོབས་ཆེར་གྱུར་ལ་དབྱེད་ཀྱིས་སྤྱན་མི་
 ཐོགས། །སྤྱིན་ལ་ཞུགས་པ་བདག་གི་སྤྱོད་པུལ་འདི། །དབྱེད་ཀྱིས་སྤོན་པར་

རབ་དུ་མི་འགྱུར་དོགས། རྒྱུད་ཀྱིས་ཕན་པར་བསྐྱར་བའང་མི་ཉན་པར། །བདག་གི་སེམས་ནི་སྦྱོར་ལས་སྤར་མི་ལྟོག། སྦྱོར་བ་ཕྱིག་པར་འགྱུར་ཞེས་གང་སྒྲུས་གིང་། །ཁོར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བགྱི་བ། སྦྱོར་བ་མ་གཏོགས་ཆོས་ལས་གཞན་ཡོད་པའམ། །དེ་ནི་གཏོར་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བའམ། །ཁོན་དེ་རྒྱུ་པོས་ངོ་མཐོན་ཐོགས་ལྟར་དམ། །འོད་པས་ཁྱེར་དེ་མི་སྤར་གྱུར་བའམ། །མེ་ཡིས་ཆོག་ན་བསོད་ནམས་ཐོབ་འགྱུར་བར། །མི་ཡི་བློས་ནི་དོགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཁོར་སྦྱོར་བ་ནི་དཔུལ་པར་འགོ་བ་དང་། །ལེན་བ་ལྷ་ཡུལ་འགོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། རྒྱུད་ཀྱིས་སྦྱོར་ལས་བསྐྱོག་པར་བྱས་མོད་ཀྱི། །དེ་ཡིས་བདག་ནི་སྦྱོར་ལ་བཅོམ་པར་གྱུར། རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དེ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་ཅིག། །བདག་ལ་སྤྱོད་བདེ་དག་མཐོ་རིས་དེར། །འཛིག་དེན་ཕན་ཕྱིར་བདག་ནི་སྦྱོར་བ་བྱེད། །བདག་གི་བདེ་བ་བརྒྱབ་ཕྱིར་འདི་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་བདུད་རྒྱིག་ཅན་ཕན་པར་འདོད་པ་བཞིན་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ལག་པ་བརྒྱངས་དེ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྒྲུས་པ། །འདི་ནི་ར་ཡིས་ཕན་པའམ་རྩུན་སྒྲུས་པ། །ལེགས་པར་དོགས་ལ་གང་དུ་དགའ་བར་མོང་། །བདེ་དང་ལྷན་ན་གུས་བཅས་དྲན་པར་གྱིས། །ཡང་ན་འགྲོད་བཞིན་ང་ནི་དྲན་པར་བྱོས། །ཞེས་བསྒྲུབའི་ཆོག་མང་དུ་སྒྲུས་པ་ན། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔས་གོགས་པོ་རྒྱུད་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་ནས། ཐོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཐེབ་སྒྲོབས་དེ་བསྐྱངས་པ་ལ། །སྦྱོར་བའི་རུས་ལྟ་བརྒྱས་དེ་མ་བྱིན་དགའ་བ་བས། །མི་བཟད་མེ་ལྟེ་འབར་བའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་དེར། །མེ་ལྟེ་འབར་བས་ཐོག་ནས་སྦྱི་དུ་རྒྱགས་ལྟར་ཡང་རུང་། །དེ་སྤྱད་ཅེས་སྒྲུས་ནས་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་སྒྲལ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བ་

ཡ་ཞེས་དམིགས་མེད་པར་ཡང་གཤམ་རྟེ། ལུ་སྒྲུང་དང་གཤམ་གྱི་ལོངས་འཁོར་འགྲུབ་མི་
སྒྲུབ་པ་འཕེན་པ་རྣམས་པོར་ནས། གྲོ་ལ་ཚམ་ཚོམ་མེད་ཅིང་སྒྲིན་པ་བྱེད་པར་
འདོད་པ་སྒྲིས་རྟེ་དཔུལ་པའི་ནང་ནས་ཐར་མོང་དོ། །དེ་ནས་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་
མཐུ་ཡིས་དེར། །འདམ་རྩལ་མེད་པར་འདམ་ལས་སྒྲིས་པ་བྱུང་། །ཟེའུ་འཁྱུ་
དགར་པོ་མོ་ཡི་སྒྲེང་བ་དག །བདུད་ལ་འཁྱུ་བ་བཞིན་དུ་དགོད་པར་བྱུང་། །དེ་
ནས་བྱང་རྩལ་སེམས་པ་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཁྱེད་པར་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་
པདྨའི་སྒྲིགས་ལས་མོང་སྒྲེ། རང་མངས་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་དུ་སྒྲིན་ནས་སེམས་རབ་རྟེ་
དང་ཞིང་དགའ་བས་དེ་ལ་བསོད་སྒྲིམས་ལུལ་ཡོ། །ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་
གྲིས་མཛད་པའི་སྒྲིས་རབས་མོ་བཞི་པའི་ཚོང་དཔོན་གྱི་སྒྲིས་རབས་ལས་འབྱུང་
བ་དང་། ཡང་སྒྲོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་སྒྲོན་ཚོང་དཔོན་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་པར་
འབྱུངས་པའི་ཚོ་ཡོངས་སྒྲོད་ཅི་ཡོད་གཏོང་བ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཉམས་མད་པའི་
སྒྲིང་ཡོངས་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་སྒྲས་རྟེ་མི་མཛོན་པར་བྱས་པ་ན། སེམས་དབང་ཆེན་
པོ་དེས་རྩ་བརྩམས་རྟེ་དེའི་རིམ་གང་བྱུང་སྒྲིན་པར་བདང་ནས་སེམས་མ་ལུས་པར་
གནས་པ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལུས་དངོས་རྩ་བརྩམས་རྟེ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱེད་
སྒྲིན་དཀག་པས་དཔུལ་པོ་འདི་འདྲར་བྱུང་གྱི་ད་སྒྲིན་ཅན་མོར་སྒྲིགས་གིག །ཁོར་
བསགས་ནས་ཡོངས་སྒྲོད་ཆེན་པོར་བྱུང་པ་ན་རང་ཡང་ཡོངས་སྒྲོད་ཅིང་གཞན་
ལང་བྱིན་ན་མཛོས་གྱི་དཔུལ་པའི་གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་བས་གང་ཡང་མི་
འཁྱུབ་པོ་ཞེས་སྒྲིས་པ་ན། །སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དེས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དག་མ་ཉན་
པར་སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱུག་པའི་སྒྲིང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྒྲིས་པ། སྒྲིན་སྒྲོང་མངའ་བ་
རབ་རྟེ་མོངས་བྱུར་བྱང་། །འཕགས་པས་མ་རབས་ཆོས་བྱ་རབ་རྟེ་དགའ། །གང་

ཞིག་ཐོབ་ཕྱིར་སེར་སྤུང་སེམས་འབྱུང་བ། །བརྒྱ་བྱིན་མོར་དེ་བདག་ལ་མེད་ཀྱང་
 རུང་། །སྤྱོད་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གི་དང་འདྲ་བ་ཡི། །གཞེན་པོའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་
 འདོད་པ་ལ། །དེ་ཡིས་ཐོངས་ལ་ཡ་རབས་གཟེ་བྱིན་ཅན། །ལུ་ཞིག་མེད་ཅེས་
 ཟེར་བའི་སེར་བས་བརྟེག་ །སྤྱོད་བས་གདུངས་ནས་ངོ་ཟུམ་གནག་གྱུར་པ། །
 ཐོངས་པ་ནམས་ནི་མགུ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །ཁོར་རམ་རིན་ཆེན་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་སྤྱིང་
 ཀྱང་། །དེ་ལྷ་ལུ་དག་བདག་ནི་བསྟོགས་སམ་ཅི། །གང་ཞིག་སེར་སྤུང་སྤྱོན་ནི་
 འཕེལ་འགྱུར་ཁིང་། །གཏོང་བའི་སེམས་ཀྱང་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་བ། །བདག་ལྷ་ལུ་
 ཡིས་དེ་ནི་གཏང་བའི་རིགས། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་སྤྱད་གདགས་ཐོངས་པ་
 ཡིན། །སྟོག་ནི་འགྱུ་བ་བཞིན་དུ་མི་བརྟན་མོར། །ཀུན་དང་ཐུན་མོང་ཐོངས་པ་དུ་
 མའི་རྒྱ། །བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་སྦྱོན་ཡིན་ན། །ཡ་རབས་སུ་ཞིག་སེར་སྤུང་
 ལམ་ལ་བརྟེན། །བརྒྱ་བྱིན་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་གཞེན་པོ་བསྟན། །ལན་པ་སྤྱུས་
 བས་བདག་ལ་བརྟེ་བར་བགྱིས། །སྦྱིན་པས་ཡིད་ནི་དགའ་བ་གོམས་པར་གྱུར། །
 དེ་བས་ལམ་ནི་སུ་ཞིག་དགའ་བར་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་ཁྱོ་བར་འགྱུར་བ་
 ཡི། །ལམ་དུ་འདུག་པར་བགྱི་བ་མི་རིགས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ལམ། །བགྲོད་དཀར་གཞུག་པ་སྤྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ན། །བརྒྱ་
 བྱིན་གྱིས་སྤྱུས་པ། །ཁྱིམ་བདག་ །འབྱོར་པ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་གིང་བར་མཛོད་
 ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་། །ཁིང་གི་སོ་ནམ་ལེགས་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྲབས་ཆེ་ལ་རྣམ་པ་
 སྤྱ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་། །དབང་ཐུག་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་རིམ་པ་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་
 དར་བར་འགྱུར་གྱི། །གནས་སྤྲབས་འདི་ལྷ་ལུར་གྱུར་པ་ལ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །ལྷོས་
 གིག་ །བདག་གི་སྟོ་ཡིས་ལྟོགས་གིང་མ་གཡེངས་པའམ། །གྲགས་པའི་རྗེས་

མཐུན་རིགས་དང་མཐུན་པའམ། ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ནི་འབྱོར་ཐོབ་ནས། ཉི་མ་བཞིན་དུ་འགྲན་སྒྲུ་ཟེལ་མཐོན་དེ། སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་ཞར་ལ་གྲོགས་བཅལ་ནས། མཛེལ་བོར་བཅས་པའི་གཞིན་རྣམས་མགྱ་བྱས་དེ། རྒྱལ་བོ་ལས་ཀྱང་བཀྱར་སྤྱོད་ཐོབ་ཐུར་ནས། མཛོན་པར་ཆགས་བཞིན་དཔལ་གྱིས་འབྱུང་ཐུར་ན། ཉེ་ནས་སྤྱིན་པའམ་བདེ་བའི་རིམ་པ་ལ། རབ་དུ་ཞུགས་ན་སྤྱོད་པས་འབྲས་གདགས་མེད། འདཔག་གཤོག་མ་རྫོགས་མཁའ་ལ་འཕུར་འདོད་བཞིན། སྤྱིན་པ་འབའ་ཞིག་འདོད་པས་བསྐྱུག་པར་འགྱུར། ཉེ་བས་སྤྲོམ་ཞིང་མི་གཡེང་གནས་བྱས་ལ། སྤྱིན་པ་ཞིག་ལ་རེ་ཤིག་འོར་སོགས་ཤིག་འབྱོར་པ་མེད་པར་གང་ཞིག་མི་སྤྱིན་པ། ཉེ་ལ་མ་རབས་འགྱུར་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔས་སྤྱོས་པ། བྱོད་དེ་སྤར་དུ་ཅང་ནན་དམ་མ་ཆེ་བར་ཐོངས་ཤིག་གཞན་གྱི་དོན་བས་གང་ཞིག་བདག་དོན་ཆེར་འཛིན་པ། ཉེས་ཀྱང་འབྱོར་པ་བྱོད་དུ་གསད་ནས་སྤྱིན་དགོས་སོ། གང་དག་ཆགས་པ་སྤངས་ནས་སྤྱིན་པས་དགའ་ཐུར་པ། འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་དགའ་བ་དེ་མི་སྤོང། འབྱོར་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མཐོ་རིམ་ཐོབ་མི་འགྱུར། སྤྱིན་པ་ཡིས་ནི་གྲགས་པ་སྤྱིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། མེར་སྤྱ་ལ་སོགས་སྤྱིན་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་འོན་མི་འགྱུར། ཉེ་བས་འབྱོར་པ་དེའི་བྱིར་སྤྱིན་པ་སྤྲོ་མི་བྱེད། གང་ཞིག་སྤྱོད་ཤིས་ཉེན་པའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་འདོད་པ། སྤྱིང་རྩེའི་དབང་གིས་བདག་ཀྱང་རབ་དུ་གཏོང་བྱེད་ཅིང་། གཞན་སྤྱག་བསྐྱལ་བས་བདག་གི་བདེ་བ་མི་སྤོང་བ། ཉེ་ལ་བྱོད་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་འོར་ཡང་ཅི་ཞིག་བྱ། ལྷའི་དབང་པོ་གཞན་ཡང་། འོར་རྣམས་ཐུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་བཞིན། ཆོ་ཡི་གནས་པ་མི་བརྟན་དེ། ཉེ་བས་སྤོང་བ་མཐོང་ནས་ནི། ཐུན་སྤྲུལ་ཆོགས་ལ་མི་

[illegible]

ལས་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་གསེལ་བ་བདེ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་དེ་དམ་པའི་
 ཚོས་འཚོལ་བའི་བྱིར་ཤིང་དུ་བརྟན་པས་བརློགས་མ་རུས་སོ། །དེའི་ཚེ་ན་གཞོན་
 སྒྲིན་དེས་རྒྱལ་པོའི་བརྟན་མོ་དང་སྤྱུ་མོས་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་རྒྱད་
 ཅེས་སྒྲུལ་སོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ། ཁི་ཙམ་སྟེ་བ་སྟག་བསྟལ་
 བཅས། །ལྟ་བུར་མཚན་མ་མེད་པས་སྟོང་། །བདག་དང་བདག་གི་བ་ཡང་མེད། །
 ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲུལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་རབ་དུ་དགའ་མགུ་རངས་ཏེ་བ་སྟུའི་
 ཉག་མ་ཙམ་གྱི་འགྲོད་པའི་སེམས་མ་སྟེས་སོ། །དེ་ནས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་འཛམ་
 བུའི་གླིང་ཀུན་དུ་བསྒྲགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོབ་དུ་བརྟག་གོ། །ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོ་སྟོན་རྒྱལ་པོ་ག་ན་གེ་རི་ས་ཡི་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུངས་པའི་ཚེ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་
 སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རོར་གྱི་བགོ་བཤའ་མཛད་ནས་ཚོས་གྱི་ཕན་གདགས་པའི་
 བྱིར་ཚོས་སྟོན་པ་པོ་ཡོད་ན་ཅི་དང་ཅི་འདོད་འབུལ་ལོ་ཞེས་དྲིལ་བསྒྲགས་པ་ན་
 བུམ་ཟེ་ལེན་དུ་ཆ་ཞེས་བཟྱི་བ་ཞིག་པོ་བྱང་གི་སྟོར་མཆིས་ཏེ། བདག་ལ་དམ་
 པའི་ཚོས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུལ་བ་དང་། རྒྱལ་པོས་དེ་རྒྱད་ཅེས་སྒྲུལ་བ་ཐོས་ནས། བྱི་
 རོལ་ནས་བསུས་ཏེ་ཐུག་བྱས་ནས་སྟོན་བཏིང་བ་ལ་བཞག་གོ། །བུམ་ཟེ་དེ་སྟོན་
 བཏིང་བ་ལ་འདུག་ནས། རྒྱལ་པོ་ལམོར་དང་བཅས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྟུར་ནས་སྟོན་པ་
 ཚེན་པོ་གཏི་མུག་གིས་སྟོངས་པར་སྟུར་བ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་དཔེ་ཁྲིད་བསྟན་པའི་
 དུས་ལ་བབ་པོ་ཞེས་བསྟུལ་བ་དང་། བུམ་ཟེ་དེས་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་སྒྲུལ་
 སོ། །བདག་གིས་ཤེས་པ་འདི་གྱི་ནས་ལོ་བས་པ་མ་ཡིན་པས་ཐོབ་པར་འདོད་ན་
 འདི་ཙམ་གྱིས་ཚིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པོས་སྒྲུལ་པ། ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་དྲིས་
 ཤིག་དང་ཐམས་ཅད་ཡོད་བཞིན་དུ་སྟོན་ནོ་ཞེས་སྒྲུལ་བ་དང་། བུམ་ཟེ་དེས་རྒྱལ་

པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་མར་མེ་སྟོང་
 བཅུགས་དེ་མཆོད་པ་བྱེད་རུས་ན་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་
 པོ་དེ་ལྷག་པར་དགའ་མཁུ་རངས་ནས། དེའི་ཆོ་སྒྲེ་ཉ་གཅིག་བ་ལར་རྒྱང་གྲགས་
 བརྒྱད་སྟོང་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ལ་བསྟོན་དེ། འཇམ་བུའི་གྲིང་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་སྐད་
 ཅེས་བསྟོན། །རྒྱལ་པོ་ག་ན་ག་ནི་ས་ཡི་ད་སྟེ་ཞག་བདུན་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིར་ལུས་ཀྱི་
 ག་ལྷག་ནས་མར་མེ་སྟོང་འདུགས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་བཅར་དང་མི་ཐམས་ཅད་ལ་
 བསྟོན། །དེ་དག་གིས་དེ་སྐད་བསྟོན་བ་ཐོས་ནས། སོ་སོ་ནས་ཐུ་བར་གྱིས་ཡིད་
 གདུངས་དེ་རྒྱལ་པོ་གང་ན་བ་དེར་ལྷགས་ནས་ལྷག་བྱས་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་རི་ཅམ་འཛོལ་འདི་སྟོག་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཡོང་བ་དམིག་བྱ་ལ་བརྟན་པའོ། །བྱ་
 རྒྱང་དུ་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་འདྲ་ན། རྒྱལ་པོ་མི་བཞུགས་པའི་སྐད་ན་གང་ལ་
 སྤྱབས་སུ་མཆི་བར་བཅི། གལ་དེ་སྤྱུ་ལ་མར་མེ་སྟོང་བཅུགས་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་
 འཛོལ་དང་འབལ་ན་ཅིའི་སྐད་དུ་བྲམ་ཟེ་གཅིག་ཅམ་གྱི་སྐད་དུ་འཛིག་རྟེན་
 འདིའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་དགོངས་དེའི་ཆོ་ན་བཅུན་སོ་དང་སྒྲས་
 དང་། རྒྱལ་ཆབ་དང་སྒྲས་ལྟ་བརྒྱད་དང་། སྟོན་པོ་སྟོང་ལྷག་བཅུ་སྟེང་གིས་ཐལ་མོ་
 སྤྱིར་དེ་གསོལ་བ་བཏབ་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་ཡིད་དམ་ལ་བརྟན་པས་མ་བསྟོག་སྟེ། བས་
 ར་མའོན་པར་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཁྱེད་རྒྱལ་ས་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྐྱལ་ལོ། །ཞེས་
 སྒྲུས་པ་དང་། དེའི་ཆོ་ན་སྟེ་པོ་མར་པོས་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡིད་དམ་བརྟན་པར་རྟོགས་
 བས་རབ་དུ་མི་དགའ་སྟེ་ཆོ་དེས་བཏབ་ནས་ས་ལ་འབྱེལ་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེའི་
 བསམ་བ་མ་འགྱུར་པོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་བྲམ་ཟེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ད་

ལུས་ལ་མར་མེ་སྒོར་གཟུགས་པའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱིས་ཐུག་ཅིག་ཅེས་བསྐྱོད་པ་དང་།
 དེས་ཀྱལ་པོའི་ལུས་ཐུག་ནས་མེ་མར་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལྷུ་མ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་། འཁོར་
 མར་པོས་དེ་ལྷར་གྱུར་པ་མཐོང་ནས། རི་འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ས་ལ་བརྒྱབས་
 མོ། རི་ནས་ཀྱལ་པོས་བྲམ་ཟེལ། སྒོན་པ་ཆེན་པོ། ཐུགས་བརྩེ་བར་དགོངས་ཏེ་
 སྒར་བདག་ལ་ཆོས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་འོག་དུ་བདག་ལ་མར་མེ་ཚུགས་ཤིག །གལ་
 ཏེ་ཆེའི་དུས་བྱས་ན། ཆོས་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། བྲམ་ཟེས་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྒྲུས་མོ། །མི་དག་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར། །མཐོ་བ་
 དེ་ཡང་མཐར་ལྷུང་ངོ། །འདྲུ་བ་ཡོད་ན་འབྲལ་བར་འོང་། །སྒྲེ་བ་ཡོད་ན་འཆི་བར་
 འགྱུར། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྒྲུས་མ་ཐག་དུ་ཀྱལ་པོ་དེ་རབ་དུ་དགའ་མགུ་
 རངས་ཏེ། འབྲུད་པའི་སེམས་མེད་བཞིན་དུ་འདི་སྒྲིང་དུ་དམ་བཅས་མོ། །བདག་
 ཆོས་འཆོལ་བ་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིས་མངོན་པར་
 སངས་རྒྱས་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཏི་མུག་གིས་ལྷོངས་པ་རྒྱམས་
 ཤིན་དུ་སྒྲིང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡིད་དམ་བཅས་མ་ཐག་དུ་གནམ་ས་ཡང་རབ་དུ་
 གཡོས་པས། གནས་གཅོང་མའི་རིས་ཀྱི་ལྷའི་ཡོ་བྲང་གི་བར་དུ་གཡོས་པས། ལྷ་
 དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལས་བབས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་མཆོད་པའི་གནས་སུ་ལྷགས་མོ། །བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེའི་ལུས་དེ་ལྷར་ཞིག་པ་ལྷ་དེ་དག་གིས་མཐོང་ནས། སྒྲིང་གི་
 བམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་གང་བ་དེ་དག་དུས་ཏེ། དུས་པའི་མཆི་མ་ཆར་བཞིན་དུ་
 བབས་ནས། ལྷ་རྩས་ཀྱི་མེ་དོག་གྱུང་ཆར་བཞིན་དུ་ཕབ་སྒྲེ་མཆོད་པ་བྱས་མོ། །
 ཞེས་མཛངས་སྒྲུན་ལས་གསུངས། ཡང་བྱུང་པའི་དབང་པོ་སྒྲོན་ཀྱལ་པོ་ཕྱི་ཡིང་ག་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུངས་པའི་ཆོ་དམ་པའི་ཆོས་འཆོལ་བ་ན་བྲམ་ཟེལ་གྱིས་

ཚེས་ཐོས་པར་འདོད་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ལུས་ལ་ལྷགས་གཟེར་སྤྱོད་གིས་བདེ་ལུས་ན་
 ཚེས་སྤྱིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུག་པ་ན། རྒྱལ་པོ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དགའ་བཞིན་མགུ་
 བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ན། བརྩན་མོ་དང་ལྷན་དང་སྤོན་
 འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱག་བཅའ་དེ་དེ་ལྟར་མི་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལུས་པ་
 བདེ་དག་ལ་རྒྱལ་པོས་འདི་སྤྱད་ཅིས་སྒྲུག་མོ། །བདག་ནི་ཡུལ་རིང་པོ་ནས་འཁོར་
 བ་ན་ལུས་གངས་མེད་པ་རྒྱད་གསུན་དེ། བར་འགའ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་
 སྤང་དང་། གནོད་སྐྱེག་གིས་ལུས་འདི་བསད་པའི་རུས་པ་དཀར་པོ་སྤྱངས་པ་ནི་རི་
 རབ་བས་མཐོ། མགོ་བཅུད་པའི་ཁྲག་ཟགས་པ་ནི་རྒྱ་ཁྱུང་ལྟ་བུས་གྱང་ཆེ། །རུས་
 པའི་མཆི་མ་ནི་རྒྱ་མཆོད་ཞེས་བས་གྱང་ལྷག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་
 བས་ལུས་སྟོག་རྒྱད་གསུན་གྱང་ལན་འགའ་ཡང་ཚེས་ཀྱི་སྤྱིར་མ་ཡིན་དེ། ད་
 བདག་གིས་གཟེར་བུ་བདེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལུ་བསྐྱབ་པོ། །ཁྱིས་མངོན་པར་
 སངས་རྒྱས་ནས་གེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱིས་ཁྱེད་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་
 བཅད་བར་བུ་ན། ཅིའི་སྤྱིར་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པ་བྱེད་ཅིས་
 སྒྲུག་པ་དང་། དེ་ནས་འཁོར་རྒྱལ་གྱང་ཅད་མི་སྤྱོད་བར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་
 པོས་བུམ་ཟེལ་སྒྲུག་པ། སྤོན་པ་ཆེན་པོ། ཐུགས་བཅེ་བར་དགོངས་དེ་སྤར་ཆོས་
 བསྟན་ནས་དེའི་འོག་དུ་ལྷགས་གཟེར་གྱིས་བྱོབ་ཅིག །གལ་དེ་ཆོད་དུས་བུས་ན་
 ཚེས་ཐོས་པར་མི་འཁྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུག་པ་དང་། བུམ་ཟེས་ཆོགས་ལུ་བཅུད་དེ་སྒྲུག་
 པ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ། ཁྱེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་བཅས། ཚེས་
 ཀུན་སྤོང་བས་བདག་པོ་མེད། །བདག་གི་བ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཆོགས་ལུ་བཅུད་
 པའི་འདི་སྤྱོད་ནས། །ལུས་ལ་ལྷགས་གཟེར་སྤྱོད་གིས་བདེ་ལོ། །ཞེས་འཕྱུར་བ་

ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལྟོན་ཀྱལ་ཆབ་དར་མ་གམ་ཞེས་བྱ་བར་
 འབྲུངས་པའི་ཆོད་མ་པའི་ཆོས་འཆོལ་བ་ན་བརྒྱུ་བྱིན་གྱི་སྒྲུལ་པ་བཟ་ཟེའི་གཤིག་གིས་
 ཀྱལ་པའི་པོ་བྲང་གི་སྒྲོར་འོངས་ནས། །དམ་པའི་ཆོས་བདག་ལ་ཡོད་དེ་བསྟན་
 པར་བྱའོ་ཞེས་སྒྲུས་པ། ཀྱལ་ལུས་ཐོས་ནས་བྱི་རོལ་ནས་བསུས་ཏེ། ཀྲང་པ་ལ་
 ཐུག་བྱས་ནས་པོ་བྲང་གི་ནང་དུ་མིང་དེ་སྟན་བཞིང་པ་ལ་བཞག་གོ། ཀྱལ་ལུས་
 ཐལ་མོ་སྒྱར་ཏེ། ལྟོན་པ་ཆེན་པོ། ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྒྲུང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་
 ཏུ་གསོལ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། བཟ་ཟེས་སྒྲུས་པ། བསྐྱབ་ཅིང་ལོ་བས་པ་ཡང་གིན་
 ཏུ་དཀའ་ལ། སློབ་དཔོན་གཉེར་ཞིང་གེས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་པས་
 འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་ཏེ། ཆོས་ཐོས་པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 རོ། ཀྱལ་ལུས་སྒྲུས་པ། ལྟོན་པ་ཆེན་པོ། ཅི་དང་ཅི་བཞེད་པ་གསུངས་གིག་དང་།
 བདག་གི་ལུས་དང་། རྒྱུང་མ་དང་། ལུ་པོའི་བར་དུ་བཞེད་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་
 མི་ཐངས་ཏེ་བཀའ་བཞིན་དུ་བགྱེའོ། །བཟ་ཟེས་སྒྲུས་པ། །གལ་ཏེ་མེའི་དོང་
 ཟབས་སུ་བརྒྱུ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ནང་མེ་མ་སྒྱར་གྱིས་བཀའ་ལ། དེའི་ནང་དུ་མཆོངས་ཏེ་
 མཆོད་བ་བྱེད་ན་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། དེའི་ཆོན་ཀྱལ་ལུས་
 སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་བཞིན་དུ་མེ་དོང་ཆེན་པོ་བཟ་མོ། །དེ་ནས་ཀྱལ་པོ་དང་།
 བརྩན་མོ་དང་། སྒྲོན་པོ་དང་། པོ་བྲང་གི་སྒྲུས་གྱི་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དག་ཐོས་ནས།
 ལུས་དང་ཐམས་མི་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱལ་པོའི་པོ་བྲང་དུ་ལྷགས་ནས་
 ཀྱལ་ལུ་ལ་ཡང་གསོལ་བ་བདབ། བཟ་ཟེ་དེ་ལ་ཀུན་གྱིས་བསྒྲོར་ནས། བརྩན་པ།
 ཐུགས་བརྩེ་བར་དགོངས་ཏེ་བདག་ཅག་གི་སྒྲུང་དུ་ཀྱལ་ལུ་འདི་མེ་དོང་དུ་མཆོང་
 བ་མི་མཛད་དུ་གསོལ། ཁོར་ལུག་གམ། རྒྱུང་མའམ། ལུ་པོ་འམ། བདག་ཅག་གི་

ལུས་བཞེད་ན་ཡང་དཔལ་ལོ། །བུམ་ཟེས་སྒྲིལ་པ། བདག་གིས་མཚན་གྱིས་མི་
བྱར་རུང་བ་མེད་ཀྱི། རྒྱལ་ལུས་ཅིར་བསམ་པར་ཟད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་རུས་ན་
ནི་ཆོས་བསྐྱེད་པར་བྱ། མི་རུས་ན་ནི་ཆོས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་ནི་ཞེས་སྒྲིལ་པས།
འཁོར་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་དེའི་དམ་བཅས་པ་བརྟན་པར་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་ནས་ཅང་
མི་སྒྲུའོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་པོ་ཉ་ཞིག་གྲུང་པོ་ཆེ་རྒྱང་གསལ་བརྒྱད་མེད་དུ་
འགོ་བ་ཞིག་ལ་བསྐྱེད་དེ། འཛམ་བུའི་གྲིང་ཀུན་དུ་བདར་ནས་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་
གས་དེ་མྱེ་ཞག་བདུན་ན་ཆོས་འདོད་པའི་ཕྱིར་མེད་དུ་མཚོང་གིས་ཁྱེད་མཐོང་
བར་འདོད་ན་ལྷུར་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བསྐྱེའོ། །དེའི་ཆེ་རྒྱལ་བྲན་དང་མི་མང་པོ་
རྒྱས་ཤིང་ཉམ་རྒྱང་བ་དག་ཀྱང་གཅིག་གིས་གཅིག་ཁྱེད་དེ་རྒྱལ་བུའི་ཐད་དུ་
ལྷགས་ནས་ཕུས་མོ་ས་ལ་བཅུགས་དེ། ཐལ་མོ་སྒྱར་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོག་
མཐུན་པར་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་དེ། བདག་ཅག་ནི་རྒྱལ་བུ་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་དེ།
བདག་ཅག་གི་མ་མ་དང་འབྲུ་བ་ཁྱོད་མེད་དུ་མཚོངས་ན་འབངས་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ལ་མགོན་དང་། རྒྱབས་དང་། གནས་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་མི་འགའ་
ཅུ་གྱི་ཕྱིར་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔུང་གཉེན་མེད་པར་མ་མཛད་ཅིག། །དེ་
ནས་རྒྱལ་ལུས་མི་མང་པོ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བསྐྱེའོ། །དེ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་
འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་ལུས་ཀྱངས་མེད་པ་ཅིག་འཕྱོས་པར་གྱུར་དེ། མིའི་ནང་དུ་
སྐྱེས་པ་ན་འདོད་པ་ཆོག་མ་ཤེས་པས་གཅིག་ལ་གཅིག་འཆོ་ཞིང་བསད་པར་གྱུར་
དོ། །མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷར་སྐྱེས་པ་ན། ལྷའི་ཆེ་ཟད་པས་འདོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་
བསྐྱེལ་ཁྱོད་ངོ། །སེམས་ཅན་དཔལ་བར་སྐྱེས་པ་ན། སེས་ཆོག་པ་དང་། ཟངས་
སུ་བསྐྱེལ་བ་དང་། རལ་གྱི་དང་། མཚོན་ཆས་བསྐྱེལ་གདུབ་པ་དང་། གདུག་པའི་

ཚུལ་འཕོག་པ་དང་། རལ་གྱི་ལོ་མ་ཅན་གྱི་རི་ལ་འཛོག་ཅིང་ཉིན་གཅིག་གྱུར་ཆོ་
 འཕོ་བ་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་མྱོང་སྟེ། ར་ཆ་ཆ་བའི་སྟག་བསྐལ་རུས་པ་ལ་ཐུག་པ་
 བཞེད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཞིག་མྱོང་ངོ། །ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲེས་པ་ན། ལུས་ཀྱིས་མི་
 བཞེད་པའི་སྟག་བསྐལ་རུས་པ་སྟེ་ཆོགས་མྱོང་ངོ། །དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་སུ་ནི་
 ལུས་ཉིད་བཟན་དུ་གྱུར་དེ། ཁོ་ལ་ཕྱི་བ་བཀལ་ནས་རྒྱ་ལས་མི་ཟ་བའི་སྟག་
 བསྐལ་བཞེད་དགའ་བ་མྱོང་ནས་ལུས་དང་ཐོག་ཚུད་གསལ་གྱུར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 ཕྱིར་དགོ་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཟད་ཅམ་ཡང་བསྐྱེད་མ་མྱོང་བས། ད་ནི་ལུས་བཅོག་པ་
 མནས་པ་འདིས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་མཆོད་པ་བྱེད་ཀྱིས། བདག་གིས་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ལས་མ་བྱེད་ཅིག །བདག་ནི་
 སངས་རྒྱུ་ལྷ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ལུས་འདི་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། བས་མཛོན་པར་
 སངས་རྒྱུ་ནས་ཁྱེད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟུང་སྟུང་པ་བྱེད་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། འཁོར་མང་
 བོ་ཡང་ཅང་མི་སྒྲུ་བར་གྱུར་དོ། །དེའི་ཆོ་ན་རྒྱལ་བུ་མེ་དོང་གི་ཁར་འགྲུང་ནས་
 བྲམ་ཟེ་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་གསལ་དོ། །སྟོན་པ་ཆེན་པོ། བདག་ལ་སྐར་དམ་པའི་
 ཆོས་སྟོན་ཅིག །གལ་དེ་ཆོའི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་ན་ཆོས་མི་ཐོས་སོ་ཞེས་གསལ་བ་
 དང་། བྲམ་ཟེ་དེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྒྲུས་སོ། །བྲམ་མ་པའི་སེམས་ནི་
 གོམས་པར་བྱ། །ཞེ་སྐར་ཁྱོ་བའི་འདུ་ཤེས་སྤང་། །སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་
 སྟོབ། །ཀུན་ལ་སྤྱིང་བརྟེ་མཆི་མ་ཟག །དགའ་བ་ཆེན་པོ་གོམས་པར་བྱ། །གཞན་
 ལ་འང་བདག་དང་མཐུན་པའི་ཆོས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་ན་ནི། །བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་སྟོད་པར་ལྟན། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྒྲུས་མ་ཐག་དུ་མེ་
 དོང་དུ་མཆོངས་པ་ལས་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཆངས་པའི་རྒྱལ་པོས་ལག་པ་ཡ་རེ་ནས་

བཟུང་མེ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་
བུ་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་མི་བདེ་བའི་བག་མེད་ན། ད་མེ་དོང་དུ་མཛོངས་ན་
འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་མ་ཆེ་འཕྲོས་པ་དང་འདྲ་བས། ཅིའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་བདུང་མེ་མེ་དོང་དུ་མཛོང་ཞེས་སྒྲུས་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་དེས་ལྷའི་
རྒྱལ་པོ་དང་འཁོར་མང་པོ་ལ་བཞུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ལས་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་ནས།
ཐམས་ཅད་ཅང་མི་སྒྲུ་བ་དང་། དེ་མ་ཐག་དུ་མེའི་དོང་དུ་མཛོངས་སོ། །ཞེས་
འབྲུང་བ་དང་། ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྟོན་དྲུང་སྟོང་ལྷན་ལ་ཞེས་བྱ་བར་
འབྲུངས་པའི་ཆོ་དམ་པའི་ཆོས་འཕྲོ་བ་ན་བུམ་ཟེ་ཞིག་གིས་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་
བགས་པ་བཤུས་ཏེ་ཤོག་བྱ་བྱས་ལ། རུས་པ་ནི་རྒྱག་གུར་བྱས། ཁྱག་རྒྱག་ཆར་
བྱས་ཏེ། བས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡི་གེར་འདྲི་ན་ཁྱོད་ལ་ཆོས་བསྟན་ནི་ཞེས་སྒྲུས་
སོ། །དེ་ནས་དྲུང་སྟོང་དེས་དེ་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་མགྱ་
རངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་བཀུར་ཉི་བྱ་བའི་ཕྱིར་བགས་པ་
བཤུས་ནས་རུས་པ་ལ་རྒྱག་གུར་བྱས་ཁྱག་རྒྱག་ཆར་རྒྱར་ནས། དུས་ལ་བབ་ཀྱི་
ལྷུང་དུ་གསུངས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་། བུམ་ཟེ་དེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་
དག་སྒྲུས་སོ། །ལུས་ཀྱི་སྟོད་པ་རབ་བསྐྱམས་ཤིང་། གྲོག་གཙོད་རྒྱ་དང་གཡམ་
མི་བྱ། ཤི་མ་རྩལ་དང་ཆོག་རྩལ་དང་། བཀུལ་བ་སྒྲུ་བར་མི་བྱའོ། །འདོད་པ་
རྣམས་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་། ཞེ་སྤང་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་བྱ། ངན་བར་ལྷ་བ་
ཀྱན་སྦངས་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པའོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་
སྒྲུས་མ་ཐག་དུ། ཡི་གེར་བྲིས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་ཀུན་དུ་བསྒྲགས་ཏེ་མི་མང་པོ་

ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་རི་ལྷར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ནམ་ཉན་ཕྱེད་དུ་
བརྒྱལ་གོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དག་གྲང་མཆོན་ཕྱེད་ཅམ་སྒྲོས་པ་ཡིན་
གྱི་སྟོན་པས་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོས་གྱི་ཕྱིར་དུ་ལུས་སྟོག་ལོངས་
སྟོན་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་མཛད་དོ། འཇམ་ན་སྟོན་
པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་གྱིས་བདག་ཅག་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་ཉམ་ཐག་ཅན་
རྣམས་གྱི་དོན་དུ་སྟོན་ཆོས་འཆོལ་བ་ན་འདི་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་དང་འོ་བརྒྱལ་
མཛད་དོ་སྟུམ་དུ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དུན་པའི་སྟོན་ས་
མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རང་གི་ཉམས་ལེན་དུ་
ཁྱེད་ཉེ་བྱུང་རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་སྟུགས་གྱི་སྟོན་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་
སྒྲོབ་པ་ལ་འབད་ཅིང་ཐ་ན་སྟོན་ལམ་གྱི་ལུལ་རྒྱུ་ཆད་དུ་བྱས་ཉེ་སྟོ་སྒྱུར་བར་
བྱུང། །

གསུམ་པ་སྟོན་པས་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་
མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། འདི་སྟོན་གྲངས་མེད་གསུམ་དག་ཏུ།
ཁྱེད་གྱི་དེ་ལྷར་བརྐྱོན་པ་ན། བརྐྱོན་འབྱུང་འབང་ཞིག་གྲོགས་སྒྱུར་པས། ཁོ་
འཕང་གྲུ་ན་མེད་པ་བརྟེས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་
པོས་སྟོན་སྒྲོབ་པ་ལས་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་ཉམ་ཐག་པ་ཐུགས་གྱིས་མ་བཟོད་ནས་སེམས་ཅན་
རྣམས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྒྱུར་དུ་བསྐྱེད་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོས་བསྐྱེད་ཉེ་བྱུང་རྒྱུ་མཆོག་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་དུ་གྲུ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་བའི་སྟོན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་

།གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རིང་དག་ཏུ་ཚོགས་གཉིས་པར་མ་ཆད་ཏུ་བསགས་ཤིང་
 །དེ་དག་གི་ཆེ་ལྷན་པའི་དབང་པོ་ཆེད་ནི་ལེ་ལོའི་དབང་ཏུ་སྒྲན་ཅིག་གྱང་མ་ཆོང་
 །བར་སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བརྩོན་པར་མཛད་པ་ན་བདུན་ཕྱེད་ཉེ་བའི་དག་བདུན་
 །ཀྱིས་ཕྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་དག་གིས་ཆི་ཅོམ་བསྐྱར་ཡང་གུས་
 །པ་དང་དག་ཏུ་སྒྲོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཤུགས་དྲག་པོ་འབང་ཞིག་གོགས་སུ་རྒྱུན་
 །མི་འཆད་ཏུ་གནས་པར་སྐྱར་བས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གང་གིས་གྱང་ལམ་གོང་མར་
 །བཤོད་པ་ལས་སྒྲན་ཅིག་གྱང་བསྐྱར་མ་ལུང་བར་ས་ལས་རིམ་གྱིས་བཤོད་དེ་
 །སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་རྒྱ་ན་མེད་པ་བརྟེས་མོ། །དེ་ཡང་བསྐྱལ་ཆེན་གངས་མེད་
 །གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཚོགས་པས་གས་རྩལ་ལ་ཐེག་པ་བྱུང་མོང་བ་དང་ཐེག་ཆེན་བྱུན་
 །མོང་མེན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་རྩལ་གཉིས་ལས། བྱུན་མོང་བའི་རྩལ་ནི་མཛོད་
 །ལས། རྣམ་གཞིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་གྱངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་
 །འབྱུང་། །དང་པོ་ཤུལ་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སངས་
 །རྒྱས་ཤུལ་ཐུབ་པ་ནས། །འདུན་པ་ལུལ་འཁོར་སྒྲོང་གི་བར། །འདུན་ཁྱིལ་སྒྲོང་
 །ཆོང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཛོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ལེགས་མཛོད་
 །ནས་བཟུང་སྟེ། །དབང་པོ་རྒྱལ་མཆོན་ཐུབ་པའི་བར། །འདུན་ཁྱིལ་སྒྲོང་ཆོང་བ་
 །ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཛོད་དོ། །སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛོད་ནས་ནི། །
 །སངས་རྒྱས་འོད་ལུང་བར་དག་ཏུ། །འདུན་ཁྱིལ་འདུན་སྒྲོང་ཆོང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་
 །རྣམས་ནི་ངས་མཛོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། གངས་མེད་དང་པོ་ལ་དེ་བཞིན་
 །གསེགས་པ་ཤུལ་ཐུབ་ཆེན་ནས་བཟུང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལུལ་འཁོར་སྒྲོང་གི་
 །བར་སངས་རྒྱས་འདུན་ཁྱིལ་སྒྲོང་དང་། གངས་མེད་གཉིས་པ་ལ་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལེགས་མཛད་ནས་བཟུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོ་རྒྱལ་མཆོན་
 གྱི་བར་སངས་རྒྱས་བདུན་མི་དྲུག་སྟོང་དང་། གངས་མེད་གསུམ་པ་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་མར་མེ་ནས་མཛད་བཟུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤོད་སྲུང་གི་བར་
 སངས་རྒྱས་བདུན་མི་བདུན་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་མཆོད་པས་མཉམ་པར་
 མཛད་ཅིང་ཆོགས་གཉིས་པར་མི་ཆད་དུ་བསགས་པར་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་རྒྱལ་ནི། །རྒྱ་བ་རྒྱོན་མའི་མདོ་ལས།
 སངས་རྒྱས་དག་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དང་། །དེ་ལས་ལྷག་པ་གརྒྱའི་བྱེ་མ་སྟེད། །
 ཀུན་གྱང་བྱ་ཆོད་ལུང་པོ་འདིར་བཞུགས་ཏེ། །མི་དབང་དེ་ཀུན་ང་ཡིས་བཀུར་སྟེ་
 བྱས། །ཞེས་ཐོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོན་པས་ཐོན་སྟོབ་པ་ལས་གྱི་
 གནས་སྐབས་ལུ་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གརྒྱའི་གྲང་གི་བྱེ་མ་
 རྟེན་དག་ལ་བསྟེན་བཀུར་ཞིང་མཆོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སངས་པོ་
 ཐོབ་ནས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལུས་བརྒྱ་དྲུག་མང་པོར་རྒྱལ་ནས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཞིང་བརྒྱ་དྲུག་མང་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱ་དྲུག་མང་པོའི་རྒྱུན་རྒྱར་
 མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བ་དང་ཆོས་ཉན་པ་ཐོགས་བྱེད་ལུས་པར་མདོ་སྟེས་བཅུ་
 པ་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཐོགས་ནས་བཤད་པས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལུགས་ཀྱི་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་རྒྱལ་ནི། མདོ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་
 རྒྱོན་ལས། རིགས་ཀྱི་ལུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བརྒྱལ་པ་གངས་མེད་པ་དུ་མས་
 ཡང་དག་པར་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་ལུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དཔག་པ་
 དང་། བསམ་པ་དང་། བརྟག་པར་མི་ལུས་སོ། །བྱང་རྒྱལ་མེས་སྐུ་དབང་རྒྱུ་བ་པ་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལུང་འདས་བརྒྱལ་པ་གངས་

མ་མཆིས་པ་གསུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་མ་
 ལགས་སམ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡུལ་བརྒྱུབ་པར་བྱ་བ་ནི་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཞེ། དེ་ནི་བརྒྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་
 བརྒྱུབ་པར་མི་རུས་ཀྱི། བསམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་
 བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བརྒྱལ་བ་བགྱང་བར་བྱ་ཡི། ཐོག་མའི་
 སེམས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས་གསུངས་རྒྱལ་ནི། །མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ལྷོན་འདས་པའི་བརྒྱལ་བ་གངས་མེད་བསམ་གྱི་མི་བྱལ་པའི་ལྷོན་
 རོལ་ན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་རྣམས་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱ་གཞིར་བྱ་བཅོམ་
 འགྲུལ་སྡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྲུངས་པའི་ཆེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལྷུང་པོ་ཆེན་
 པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་མཇལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དེས་རྒྱ་
 འབྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་བསམ་གྱི་མི་བྱལ་བ་བསྟན་ནས་གཞིར་བྱ་བཅོམ་འགྲུལ་སྡོད་
 པ་ཡིད་འདུན་པར་བྱས་ཏེ་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱལ་དང་།
 སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལ་རོལ་དུ་བྱོན་པ་དུག་དང་། བསྟར་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་
 བསྟར་པའི་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་སྡོད་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྟོབ་རྒྱལ་རྒྱས་པར་བསྟན་
 ཅིང་། སྟོབས་བརྩུ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བརྒྱགས་པ་ན། གཞིར་བྱ་བཅོམ་འགྲུལ་
 སྡོད་པ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་ལ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་རེས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ནས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱལ་ལུང་པོ་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ལོ་བྱེ་བ་ལྷག་
 དགུ་བཅུ་ཅུ་དྲུག་ཏུ་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་
 བཀའ་ནས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་སྟེན་པར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་འདས་པ་ན་ཆོང་
 དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུངས་པའི་ཆོ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་
 དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་ཅས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་མཇལ་ཏེ། དེ་བཞིན་
 གསལ་གསལ་པ་དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་གིས་ཆོང་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་ལ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ལམ་རྒྱལ་པར་བསྟན་ཅིང་། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་དུ་མའང་བསྟན་པས་
 དད་པ་དང་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྱེད་མི་ལྷོག་པའི་ངེས་པ་
 བརྟན་པར་གྱུར་ནས། ཆོང་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་
 དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་ལོ་སྟོང་དུ་
 མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀའ་ནས་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 ཐུགས་བསྟེན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ནས་
 བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་འདས་པ་ན་གྲམ་ཟེའི་ཁྱེད་གཞོན་ལུ་སྤྱིན་དུ་
 འབྱུངས་པའི་ཆོ། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་མར་མེ་མཛད་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་
 མཇལ་ཏེ། དགའ་བ་དང་། མགུ་བ་དང་། དད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་
 པ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་སྒྱུར་སྒྲར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་རལ་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་
 བཞིང་ནས། བདག་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་མི་
 ལྷོན་ན་བདག་འདི་ཉིད་དུ་ལུས་བསྐྱམས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡི་དམ་བཅས་སོ། །དེ་ནས་
 དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་མར་

མེ་མཛད་ཀྱི་ནུས་མཁུན་པ་དུས་གསུམ་གང་ཡང་མི་མཁུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པ་དེས་བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྤྱིན་གྱི་བསམ་པ་མཁུན་ནས། དེའི་རལ་པ་གསེར་གྱི་ཁ་
 དོག་ལྟ་བུ་ལ་ཞབས་བཞག་གོ། རྟེན་པ་བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྤྱིན་གྱིས་ལངས་ནས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་ལ་ལྟུ་ལས་སྒྲིམ་པ་བཀང་སྟེ་གཏོར་དོ།
 གཏོར་མ་ཐག་དུ་དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུའི་གཙུག་གི་སྟེང་གི་ཐང་དུ་
 ལྟུ་ལའི་ཁང་པ་བཙུགས་པ་ལྟ་བཞིར་ག་བ་བཞི་བྱག་པ། ཆ་མཉམ་པ། བྱིན་ཏུ་
 རྒྱུ་པར་བྱེ་བ། ཉམས་དགའ་བ། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་གནས་པར་གྱུར་དོ། ཁང་
 པ་བཙུགས་པ་དེ་ནང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྱ་སྒྲར་དོ། རྟེན་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་
 གྱིས་བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྤྱིན་ལ་འདི་སྒྲིད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་དོ། བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཁྱོང་
 དགོ་བའི་རྩ་བ་འདིས་མ་འོངས་པའི་དུས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་ན་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུ་བྱུ་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་རྒྱག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཛིག་རྟེན་
 མཁུན་པ། སྒྲིམ་བུ་འདུལ་བ་ལ་ལོ་བསྐྱར་བ་བྱུ་ན་མེད་པ། ལྟ་དང་མི་རྒྱུས་ཀྱི་
 རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྷན་འདས་སུ་འགྱུར་དོ། ཞེས་ལུང་བསྟན་དོ། རྟེན་
 པ་བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྤྱིན་བདག་ཉིད་ལུང་བསྟན་པ་ཐོས་ནས་དགའ་ཞིང་མགྲུ་ལ་
 ཡི་རངས་དེ། རབ་དུ་དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྒྲིམ་ནས་དེའི་ཆེ་མི་སྒྲུ་པའི་ཆོས་
 ལ་བཟོད་པ་རབ་དུ་ཐོབ་བོ། རྟེན་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་སྟེང་གི་ནུས་མཁུན་ལ་ཏུ་ལ་
 བདུན་སྟོང་དུ་འཕགས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་དུག་སྟེང་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་གསུམ་སྟེང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དག་གྱང་མངོན་དུ་གྱུར་དོ། ཞེས་གསུངས་

སོ། །བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་ཞེས་པ་ནི་མཛོད་ལས་པར་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་དུ་བཟང་ལ། པར་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་ཅུ་ནི། འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཛིག་རྟེན་སྐྱེ་མ་སྟོང་ནས་ད་ལྟའི་འཛིག་
རྟེན་འདི་ཆགས་པའི་སྐྱེ་ལྟས་རྒྱུད་དང་སྦྱིན་བྱུང་གི་པར་ལ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་
འབངས་ཞིག་གི་དང་དུ་གནས་པ་པར་བསྐྱལ་ནི་ལྟ། དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་འདི་ཆགས་
པའི་སྐྱེ་ལྟས་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱུད་དང་དེ་ནས་སྦྱིན་འབྲིགས་པ་སོགས་རིམ་གྱི་རིམ་
གྱིས་སྟོང་བ་བརྒྱུད་ཆགས་པ་གྲགས་པའི་པར་ལ་པར་བསྐྱལ་ནི་ལྟ། ཚངས་པའི་
འཛིག་རྟེན་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་པར་འཛིག་རྟེན་འདིའི་སྟོང་བ་བརྒྱུད་ཆགས་ནས་
སྟོང་པའི་འགོ་ནམ་ཚུགས་ཀྱི་པར་ལ་པར་བསྐྱལ་ནི་ལྟ། སྟོང་བ་བརྒྱུད་གཉིས་རིམ་
གྱིས་འཛིག་པ་ལ་པར་བསྐྱལ་ནི་ལྟ། རྟེན་པར་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་ཅུ་པོ་དེ་མོངས་ཚོགས་
བསྟོམས་པ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་པའི་
ཚད་ནི། གྲངས་ཀྱི་གནས། གཅིག །བཅུ། བརྒྱ། སྟོང་། བེའི་འབུམ། ས་ལ། བྱེ་
བ། དུང་ལུ་མ། ཐེར་འབུམ། ཐེར་འབུམ་ཆེན་པོ། འག་འག འག་འག་ཆེན་པོ།
རབ་བཀྲམ། རབ་བཀྲམ་ཆེན་པོ། གཏམས་པ། གཏམས་པ་ཆེན་པོ། དཀྱིགས་
པ། དཀྱིགས་པ་ཆེན་པོ། མི་འབྲུགས་པ། མི་འབྲུགས་པ་ཆེན་པོ། ལྷན་ཕྱིན།
ལྷན་ཕྱིན་ཆེན་པོ། པང་སྟེང་། པང་སྟེང་ཆེན་པོ། དེད་འདྲེན། དེད་འདྲེན་ཆེན་པོ།
མཐའ་སྟེང་། མཐའ་སྟེང་ཆེན་པོ། མང་འཛིན། མང་འཛིན་ཆེན་པོ། དེས་ཐོབ།
དེས་ཐོབ་ཆེན་པོ། རྒྱ་རིག །རྒྱ་རིག་ཆེན་པོ། འོད་མཛེས། འོད་མཛེས་ཆེན་པོ།
དབང་པོ། དབང་པོ་ཆེན་པོ། ལེགས་ཕྱིན། ལེགས་ཕྱིན་ཆེན་པོ། རྒྱ་དབང་། རྒྱ་
དབང་ཆེན་པོ། རྫོགས་ཐོབ། རྫོགས་ཐོབ་ཆེན་པོ། རྟོག་འགྲོ། རྟོག་འགྲོ་ཆེན་པོ།

བྱིང་རྒྱལ། བྱིང་རྒྱལ་ཆེན་པོ། རྒྱ་རྒྱལ། རྒྱ་རྒྱལ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་ལོང་།
 རྒྱལ་ལོང་ཆེན་པོ། བཛ་ཤེས། བཛ་ཤེས་ཆེན་པོ། རྒྱལ་ལུང་། རྒྱལ་ལུང་
 ཆེན་པོ། རྒྱལ་མིག། རྒྱལ་མིག་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་བུ་ལ་གངས་མེད་དེ་གངས་
 གིས་གནས་དུག་ཅུ་པོ་དེའི་བར་ལ་གངས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་འདས་ནས་
 གངས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། གངས་མེད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ས་ལམ་བཞོད་ཚུལ་ནི་
 སྐལ་ལ་དག་གིས་བཤད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལྟེ་ནས་
 གསུངས་པ་གྲགས་ཆེ་བ་ནི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིང་ལ་གངས་མེད་དང་པོ། མ་དག་ས་
 བདུན་གྱི་རིང་ལ་གངས་མེད་གནིས་པ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་གངས་མེད་
 གསུམ་པ་རྩོགས་པར་མདོ་ལྟེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དག་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྤྱོད་ལས་གསུངས་པའི་འབྲུངས་རབས་དང་སྐྱུར་ན་
 ཆོར་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་པོར་གྱུར་པའི་ཆོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དཀོན་མཆོག་
 ཡན་ལག་གི་སྐྱུན་སྐྱུར་བྱགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་སྐབས་
 དང་། བམ་ཆེའི་ཁྲུག་ཞིན་ན་སྤྱིན་དུ་འབྲུངས་ནས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མར་མེ་
 མཛད་ཀྱི་སྐྱུན་སྐྱུར་བྱགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བྱིར་མི་སྟོག་པ་དག་པའི་ས་ལ་
 གནས་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་
 ལྟེ་ལས་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྤྱོན་བྱགས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་དག་ས་ལམ་གྱི་
 རིམ་པ་འདི་དང་འདིའི་སྐབས་ཡིན་ཞེས་སྤྱོན་པར་མ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་གཞིན་
 ཅུ་སྤྱིན་དུ་འབྲུངས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་སྐྱུན་སྐྱུར་བྱགས་
 བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བྱིར་མི་སྟོག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་མདོ་
 ཉིད་ན་གིན་ཅུ་གསལ་ལོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་བྱགས་བསྐྱེད་དེ་གངས་མེད་གསུམ་

གྱི་འགོ་ཚུམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གྲགས་བདུན་ལྟར། དཔེ་ས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་དེ་
 བས་བཟུང་ས་ལམ་བར་མ་ཆད་པར་རིམ་གྱིས་བསྐྱོས་དེ་ཐོག་མར་ཚོགས་ལམ་
 ལུང་དུ། དེ་ནས་ཚོགས་ལམ་འབྱིར། དེ་ནས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་སྡེ་ཚོགས་ལམ་
 གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱངས་དེ་སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་བ་སོགས་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་མར་བསགས་
 ཤིང་དཔར་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་བ་བཞི་
 རྣམས་བསྐྱེམས་པ་ལས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོར་ཚོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་སྡེ་
 མཚོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུའི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་། གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་མདོན་པར་
 ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྡེ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལས་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱེན་
 པ་རྒྱ་ཆེར་ལོད་ཤིང་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་པ་དང་། ཚོས་
 རྣམས་གྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་ལ་དཔྱོད་པ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་མཛད་པ་ལས་བྱང་
 རྩལ་གྱི་སེམས་གྱི་སྟོབས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་ཤིང་ཚོས་རྣམས་གྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ན་སྟོར་ལམ་དུ་
 འགོ་སྡེ། སྟོར་ལམ་ལ་དྲོད་དང་། ཕྱེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཚོས་མཚོག་བཞི་
 ལས། ཐོག་མར་སྟོར་ལམ་དྲོད་ཐོབ། དེ་ནས་སྟོར་ལམ་ཕྱེ་མོ་དང་། སྟོར་ལམ་
 བཟོད་པ་དང་། སྟོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐོབ་སྡེ། སྟོར་ལམ་བཞི་
 པོ་དེའི་རིང་ལ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཤུགས་དྲག་པོས་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་གསོག་
 པ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལས་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱེན་པ་རྒྱ་ཆེར་ལོད་
 ཤིང་དཔར་པོ་ལྟ་དང་སྟོབས་ལྟ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་སྡེ་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ན་
 དན་ཐོང་དུ་མི་ལྷུང་བའི་གདོང་ཐོབ་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་

བར་གྱི་ནས་འཕགས་པའི་ས་མུར་དུ་ཐོབ་པར་ཉེ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་
རྒྱལ་གྱི་མཐུ་དང་རང་གི་སྤོང་སྤོང་བས་ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་
ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་མོན་བ་ན་མཉམ་
བཞག་དེ་ལའི་རང་ནས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་མཛོན་སྲུང་
མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། འཛིན་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཞེས་
ཀྱང་བྱ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་ཁུབ་པ་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བ་ཐོབ་
སྟེ། མདོར་བསྟུན་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གནིས་ཐོབ་པར་ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་
མོགས་ལས་གསུངས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གནིས་ནི་སྐད་ཅིག་ཐར་ཅིག་ཡུད་
ཙམ་རེ་རེ་ལའང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཙམ་ལ་སྒྲོམས་པར་
འཇུག་པ་དང་དེ་ལས་ལྷང་བར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ཡུན་ཚད་དེ་ཙམ་རེ་ལའང་
སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱས་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པའང་
ཤེས། འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་རུས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་
བར་རུས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ་འོད་གྱི་སྒྲུང་བར་བྱེད། འགྲོ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲིན་
བར་བྱེད། བརྒྱལ་པ་བརྒྱར་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་ཏེ་གནས་པར་རུས། བརྒྱལ་པ་
བརྒྱ་ཙམ་གྱི་སྒྲོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་འཇུག། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་འབྱེད།
ལུས་བརྒྱ་སྒྲོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ལའང་རྒྱལ་ཕྱས་བརྒྱ་བརྒྱས་བརྒྱར་བ་སྒྲོན་
རུས་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གནིས་པོ་དེ་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་ས་གནིས་པ་དྲི་
མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ན་སྐད་ཅིག་ཐར་ཅིག་ཡུད་ཙམ་རེ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་
སྟེང་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་མོགས་སྒྲར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་ཕྱག་

བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲ་
 ཅིག་ཐག་ཅིག་ཡུད་ཅུམ་ལ་སངས་རྒྱལ་འབུམ་གྱི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། སངས་
 རྒྱལ་འབུམ་གྱིས་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཤེས་པ་ཐོགས་སྒྲར་བཤད་པའི་
 ཡོན་ཏན་དེ་དག་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པོ། །ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲ་ཅིག་ཐར་ཅིག་ཡུད་ཅུམ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་
 ཞལ་མཐོང་བ་ཐོགས་སྒྲར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་བརྒྱ་
 གཉིས་ཐོབ་པོ། །ས་ལྔ་པ་སྒྲ་དཀར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲ་ཅིག་ཐར་ཅིག་
 ཡུད་ཅུམ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་ཕྱག་སྒྲོང་གི་ཞལ་མཐོང་བ་ཐོགས་སྒྲར་བཤད་
 པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ཕྱག་སྒྲོང་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པོ། །ས་དྲུག་པ་མདོན་དུ་
 ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲ་ཅིག་ཐར་ཅིག་ཡུད་ཅུམ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱལ་
 བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོང་གི་ཞལ་མཐོང་བ་ཐོགས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱེ་
 བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོང་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པོ། །ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སྒོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་
 པ་ན་སྒྲ་ཅིག་ཐར་ཅིག་ཡུད་ཅུམ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱལ་བྱེ་བ་འབུམ་གྱི་ཞལ་མཐོང་
 བ་ཐོགས་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་འབུམ་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པོ། །ས་
 བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲ་ཅིག་ཐར་ཅིག་ཡུད་ཅུམ་ཞིག་ལ་
 སྒྲོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་རྩལ་རི་སྒྲོང་ཡོད་པ་
 དེ་སྒྲོང་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་ཞལ་མཐོང་བ་ཐོགས་
 སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་རྩལ་
 གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པོ། །ས་དགུ་པ་མོས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཞེས་
 བྱ་བ་ཐོབ་པ་ན་སྒྲ་ཅིག་ཐར་ཅིག་ཡུད་ཅུམ་ཞིག་ལ་སྒྲོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་

[illegible]

འགྲོ་རྣམས་དང་། ལྷོ་པ་ནས་བྱང་པས་གཤིན་རྗེའི་འཛིག་ཆེན་དང་། ཅིངས་
ལོགས་གཉིས་ནས་བྱང་པས་མི་རྣམས་དང་། ལག་མཐིལ་གཉིས་ནས་བྱང་པས་
སྒྲོ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་ག་བསྐལ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཐུག་པ་གཉིས་ནས་
བྱང་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྒྲུང་བར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ཉི་བར་
བསྐྱབས་སོ། །རྒྱུ་དང་མཁུལ་ནས་བྱང་པས་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྒྲུང་
བར་བྱེད་ཅིང་ཞི་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོའི་རྒྱལ་ཉི་བར་བསྐྱབས་སོ། །ཁའི་སྒྲོ་
ནས་བྱང་པས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་
ས་དགུ་པའི་བར་ལ་གནས་པ་རྣམས་སྒྲུང་བར་བྱེད་ཅིང་གཤམ་རབ་དང་ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་རྒྱལ་ཉི་བར་བསྐྱབས་སོ། །སྤྱིར་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྐུ་ནས་བྱང་པས་
ཕྱོགས་བརྒྱའི་བདུད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་མོག་མོག་པོར་བྱེད་ཅིང་དབང་བསྐྱར་
བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྒྲུང་བར་བྱས་ན། དེ་དག་གི་སྐུ་ལ་ཐིམ་པར་
འགྱུར་རོ། །སྤྱི་གཙུག་ནས་སྤོང་གསུམ་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཐུག་བརྒྱུ་ཆད་པའི་
རྒྱལ་སྤེད་ཀྱི་འོད་ཟེར་བྱང་པས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཁོར་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་སྒྲུང་བར་བྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱུས་དེ་དག་གི་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་རུབ་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་དེ་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཁའ་ནས་། དབང་བསྐྱར་
བ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་ཀྱི་ཐེའུ་དང་རྩྭ་རྩྭ་དང་བཟླ་
གིས་ལས་བདུད་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་འོད་ཟེར་བྱང་སྤྲེ་དེའི་དཔལ་
ཀྱི་ཐེའུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་རུབ་པར་གྱུར་པས། དེའི་སྤྲོ་བས་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་འབུམ་འགྱུར་བས་ལྷག་པ་འཕེལ་བར་གྱུར་ན། སངས་རྒྱུས་དེ་

དག་གི་མཛོད་སྤྱོད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མཛོད་པར་གྱེས་པ་དང་ལྷན་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་བྱུང་སྟེ་དེའི་སྤྱི་བོར་རུབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ལ་མཛོད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱ་བར་ས་བརྩ་པའི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ས་བརྩ་མཐར་མོན་ནས་རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱང་
 གསུམ་གྱི་སྦྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་རྩོམ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 མཛོད་དུ་བྱེད་ལ། དེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ་ནི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་གཤམ་ཞེས་གྲུང་
 བྱིང་ན་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལས་བཤད། དེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེས་ཕྱི་ནང་
 གི་བདུད་བཞི་མཐའ་དག་བཅོམ་ཞིང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་
 པའི་དྲོ་མ་གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་ཏེ་སྟོབས་བརྩ་
 དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སྟགས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་ཏེ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་ལ་
 ཐུགས་ཡེ་གཤམ་ཆོས་གྱི་སྤྱོད་ལས་སྤྱང་ཅིག་གྲུང་འབྱུར་བ་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་མཚན་
 དཔེས་སྒྲིས་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་བར་མཁའ་བྲུབ་
 གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་ཁམས་དང་བསམ་བློ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པར་
 སྤྱུལ་པའི་བཞོད་པས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་བྲུབ་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་
 ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དོ། །བཞི་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། རྒྱ་ལ་བསྟོད་པ་སྟེ་
 ལེའུ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་པའོ། །བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྷ་བརྩ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་
 བཟང་གསལ་བྱེད་རིན་ཆེན་སྒྲིན་མ་ལས་ལེའུ་གཉིས་པ་རྒྱ་ལ་བསྟོད་པའི་ལེའུ་
 བཤད་པའོ། །   །

གཉིས་པ་འབྲས་པུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལུང་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་
བསྟོན་པ་ལ་གསུམ། འབྲས་པུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དཔེ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་
བསྟོན་པ། འབྲས་པུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཛད་སྤྱད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོན་པ།
འབྲས་པུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལྷའི་ཡོན་ཏན་མཆུངས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོན་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱ་གར་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དཔེ་མེད་པའི་རྒྱལ་
ལ་བསྟོན་པ། རྒྱ་མ་པ་གར་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དཔེ་མེད་རྒྱལ་ལ་བསྟོན་
པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་དཔེ་གར་གིས་ཀྱང་མཚོན་མི་རུས་པའི་རྒྱལ་ལ་
བསྟོན་པ། ལེ་ལུ་མཚོན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་དུག །རྒྱ་གར་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་མཆོངས་པ་མེད་པར་
 རྒྱར་པའི་རྩལ་ལ་བསྟོད་པ། རྒྱ་གར་གིས་ཡོན་ཏན་ལ་མཐར་ཐྱིན་པའི་རྩལ་ལ་
 བསྟོད་པ། རྒྱ་གར་གིས་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་སྤྱ་ན་མེད་པར་རྒྱར་པའི་རྩལ་ལ་
 བསྟོད་པ། རྒྱ་གར་གིས་རྟོགས་པ་མཚོག་བརྟེས་པའི་རྩལ་ལ་བསྟོད་པ། རྒྱ་གར་
 གིས་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་བརྟེས་པའི་རྩལ་ལ་བསྟོད་པ། རྒྱ་གར་གིས་ཡོན་ཏན་
 མམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྩལ་ལ་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་
 དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོས་རྟོན་
 གྲོལ་བ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་རྩལ་མཚོག་དུ་བྱུགས་བསྟེན་ནས་བསྐལ་བ་
 ཚེན་བོ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཚོགས་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་བསགས་ཏེ་
 རྟོགས་སྤྱིན་རྒྱར་གསུམ་གྱི་སྟོང་པ་མཐར་ཐྱིན་ནས་འཆར་རྒྱ་བ་ལ་མའོན་དུ་
 བྱུགས་པ་ན་གཞི་དང་སྟོང་པ་མེད་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་གི་འོག་མིན་
 གྱི་གཞལ་ལས་ཁང་ཚེན་པོར་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སམ་རྟོ་རྟེ་ལྟའི་རྟེང་རེ་འཛིན་

གྱིས་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་པག་ཆགས་མ་ལུས་པ་བཅོམ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་ན་བྱགས་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་པ་ནས་མཁའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། སྐུ་མཚན་
 དཔེ་གསལ་ཤོགས་གྱི་སྐྱུས་པའི་ཡོངས་སྟོང་ཤོགས་པའི་སྐུ་རྣམ་ཡང་འགྱུར་བ་
 མེད་པ་དེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་བཞགས་ན། དེས་པ་ལྟ་ནི། གནས་དེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་
 ཅར་བཞགས་ལ། འཁོར་དེས་པ་སར་གནས་གྱི་བྱང་རྒྱུ་མཉམས་དཔའ་འབའ་
 ཞིག་གིས་བརྟོར་བ། ཡོངས་སྟོང་དེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོངས་
 སྟོང་ལ། དུས་དེས་པ་འཁོར་བ་རི་སྟོང་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཞགས་ལ། རོ་བོ་དེས་
 པ་མཚན་དཔེ་གསལ་ཤོགས་གྱིས་སྐྱུས་པ་རྣམས་སོ། །སྐུ་དེ་ཡང་མཚན་བཟང་པོ་
 ལུས་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱང་བཟང་པོ་བརྒྱུད་ཅུས་སྐྱུས་ལ། མཐོང་ན་མི་མཐུན་
 པ་མེད་ཅིང་ལྟ་བུ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་ལ། གསུང་རྣམ་ཡང་འགག་པ་མེད་ཅིང་ཡན་
 ལག་དུག་ཕྱི་དབྱེད་དང་ལྷན་པ། བྱགས་ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟོང་པ་
 ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་ལག་མཐིལ་གྱི་སྐུ་རྩར་ལྷར་མཛོན་ལུས་དུ་གཟིགས་
 ཤིང་དེ་ཡང་སྟོབས་བརྩུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། མོ་མོར་ཡང་དག་པར་
 རིག་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱུད་དང་། དབང་བརྩུ་
 དང་། སྐུར་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་།
 མཉེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སྟོན་གནས་མཁུན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་གང་ལྟར་པ་སྟེ་མཛོར་ན་སྟོན་ཐམས་ཅད་
 ཟད། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤོགས། རྣམ་མཁའི་མཐུས་བྱུང་པར་གང་

ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐུལ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ་ཡོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་
 སྐུ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཞི་བཞིན་དུ་མ་ཁའ་བྱུང་གི་སེམས་ཅན་ལ་རང་རང་གི་
 དབང་པོ་དང་འཆོས་པའི་སྐུལ་པའི་པམ་པ་མཛད་ཅིང་། མཆོག་གི་སྐུལ་སྐུ་ཡང་
 རྣམ་པ་དུ་མ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཞིང་ཁམས་དུ་མར་མཆོག་གི་
 སྐུལ་སྐུའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐུ་ཕྱི་དུ་མར་ཡང་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐུའི་མཛད་
 པ་སྟོན་དེ། སྟོན་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་དོག་ཅེས་བྱ་བར་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐུའི་མཛད་
 པ་བསྟན་པ་དང་། མི་མཛད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཞིང་འདིར་སྟོན་པ་ཤུགས་རྒྱལ་པོ་འདི་
 ཉིད་བྱོན་ནས་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐུའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་དང་། ཞིང་འདིར་བྱ་ངན་
 ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། ཞིང་གཞན་མང་པོར་
 མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟེ་ཆོགས་སྟོན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་མང་པོ་ལས་
 གསུངས་ཤིང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། གང་གིས་སྟོན་པ་རི་སྟོན་བར། །
 འགྲོ་ལ་པམ་པ་སྟེ་ཆོགས་དང་། །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །བྱུང་པའི་སྐུལ་
 སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད། །དེ་བཞིན་འཁོར་པ་རི་སྟོན་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་
 འདོད། །ཅེས་བྱུང་པའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྩེ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཆོགས་རབ་རབ་འབྱུངས་རྒྱ་ལས་འབྱུངས་
 པའི་སྐུ་མཆོག་མཆོག་དུ་མཛེས་པ་བྱོན་གྱི་སྐུ། །ནམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་
 གདུགས་པ་མེད་པའི་ཞིང་མཆོག་ཀུན་དུ་དུ་མའི་འགྲོ་ལ་མིག་འཕྲུལ་བཞིན། །ལ་
 ལར་བལྟས་ཞིང་ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་རྒྱལ་སྟོན་སྟོན་པ་བྱོན་གྱི་སྐུ་ཡི་ནི། །
 བཀོད་པ་མཆོག་འདི་འདི་དང་གཞན་དུ་མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་ཀུན་མཁྱེན་གྱུར་ཀྱང་
 བརྟེན་མི་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ནི། མཐོ་ལ་ཐུག་དག་མི་མཛད་ཅིང་། དམའ་
ལ་རྩལ་ཅན་མི་མཛད་ལ། མཉམ་ལ་འགྲན་པ་མི་མངའ་བས། ཁྱེད་ནི་འཛིག་
རྟེན་གཙོ་བོར་གྱུར། ཁྱེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྒྲིལ་བ་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཅི་མཛད་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
མཛད་པས་མཐོ་བ་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུག་དག་མི་མཛད་ཅིང་ཡོན་ཏན་གང་
དང་གང་མཐོང་བ་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་གུས་པ་མཛད་ལ། ལྷག་པར་
རང་ལ་ཆོས་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་རྣམས་ལ་སྒྲིལ་གྱི་ཆ་ནས་ནམ་ཡང་མི་གཟིགས་པར་
ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་དད་པ་ལྟར་མཛད་དེ་མདོན་དུ་ལྷང་བ་དང་། ཐུག་དང་
བསྐྱེད་བཀུར་བྱ་བ་དང་། གུས་པར་སྒྲིལ་བ་སོགས་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་མཛོད་པར་
མཛད། དམའ་བ་རིགས་དམན་པ་དང་། རྟེན་དམན་པ་དང་། རྟོན་མོངས་པས་
གཟིར་བ་དང་། རད་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང་། དཔུལ་ཁིང་མོངས་པ་སོགས་དམན་པ་
དང་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་རྩལ་ཅན་མི་མཛད་པར་རང་གི་བྱ་སྒྲུག་པ་ཉམ་ཐག་པ་
མཐོང་བ་ལྟར་གསུམ་མི་བཟོད་པའི་བརྟེ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕན་པ་ལྟར་མཛད་
དོ། ཡོན་ཏན་གྱིས་མཉམ་པ་དང་། མཛོད་ཀྱིས་མཉམ་པ་དང་། རིགས་ཀྱིས་
མཉམ་པ་རྣམས་ལ་འགྲན་པ་མི་མངའ་བས། དེ་དག་སུ་མཐོང་ཡང་ཕུ་རུ་ལྟར་
གཅེས་གིང་པངས་པའི་བསམ་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་ལྷ་མོ་རེ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་དགའ་བས་མགྱ་བར་མཛད་པ་དང་། མཐོ་དམའ་
བར་གསུམ་སུ་ལའང་བརྣམས་པ་མི་མཛད་ཅིང་འགྲོ་བ་འདི་དག་ནི་བདག་གི་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཁིང་རོ་སྒྲུལ་དུ་གཅེས་སྒྲུས་དང་གུས་པ་མཛད་པས་ཐུགས་སངས་
རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་ཁྱེད་ནི་སྒྲིལ་བ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་

ཆེན་པོ་བསམས་པ་དང་། ལྷག་པར་ཀུན་ལ་གུས་པར་མཛད་པའི་མཐུས་འཛིག་
 རྟེན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་ནི། །དེ་ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འདིའི་
 ཡོངས་སྤྱིའི་ཞིང་ཁམས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལས་རབ་དང་མཆོག་
 དང་གཙོ་བོར་གྱུར་དེ་ཞིང་ཁམས་དེ་ནི་ཐ་གྲུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་
 ཆོགས་ལས་གྲུབ་པ། དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་བ། རྒྱ་
 ཁྲོན་ཚད་ལས་འདས་པ་ཞིག་སྟེ། ཞིང་དེའི་ཆེ་བའི་ཚད་ནི་གླིང་བཞི་པ་ཕྱེ་བ་ཕྱག་
 བརྒྱ་ལ་སྟེང་གསུམ། དེ་ཕྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་མཚམས་སྟེར་བ་
 གཅིག །དེ་ཕྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྒྱད་གཅིག །དེ་ཕྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་
 ལ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་རྒྱད་པ་རབ་གཅིག །དེ་ཕྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་མེ་ཏོག་གི་གཞིའི་
 སྟིང་པོ་རྒྱན་བཞེད་པ་སྟེ། རྣམ་སྒྲུང་གི་ཞིང་དེ་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་སྒྲུང་གངས་
 ཆེན་མཆོའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་གྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་མདོ་སྟེ་པལ་པོ་ཆེ་ལས་
 གསུངས་སོ། །འཛིག་རྟེན་གཙོ་བོ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་གཙོ་བོར་གཞན་དོན་གསུགས་
 སྤྱི་ཆ་ནས་བསྟོད་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་གཙོ་ལ་ཕྱག་
 འཆོལ་ལོ། །སྟོབ་པ་ཆོས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །དགེ་འདུན་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །
 གསུམ་ལ་རྟག་རྟ་གུས་ཕྱག་འཆོལ། །ཞེས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་
 མཛད་པ། དེའི་འབྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྤྱུས་ཀྱིས་མཛད་པར་གཙོ་བོ་
 ཞེས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ནང་ན་མཚུངས་པ་མེད་པ། འཛིག་
 རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོ་ནས་བསྟོད་པ་ཡིན་
 བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གྲུར་ཅེས་སྟོས་པ་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འགྲོ་བ་སྒྲ་དང་
 བཅས་པའི་མགོན་སྐུའས་དང་དབང་གཞན་དུ་བྱོན་པ་འདི་སྟོན་ནས་རང་བྱུང་དུ་

ཐུབ་པ་མིན་གྱི་འགྲུལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་བྱ་དགའ་བའི་
 རྒྱུད་པ་རྒྱུ་ལ་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་ལས་ཐུང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
 ཆད་མ་རྒྱུ་འབྲེལ་ལས། མ་རྒྱུས་པ་ནི་ཕྱོག་དོན་དུ། ཐུང་པ་ཉིད་གསུངས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཞིས་པ་རྒྱ་གང་གིས་ཡོན་ཏན་མ་མཐར་ཐྱིན་པའི་རྒྱལ་ལ་འཛོལ་བ་ནི།
 རྒྱུད་ནི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་རྒྱུ་ལ། མངོན་དབྱེས་འབྲས་ལ་རྒྱུ་ལ་མིན། །ཡང་དག་
 རྒྱུ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་མཐར་ཐྱིན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
 རྒྱུན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་རྒྱུ་པ་ལས་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྲས་ལ་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཆད་པ་མེད་པར་རྒྱུ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་པ་ན་
 བདག་པའི་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་མེས་པོ་པོ་ཆེས་ཀྱང་ནས་ཐུངས་
 ཏེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་སྒྲུ་ལ་པོ་ཆེ་ལ་མངོན་པར་དབྱེས་པར་མཛད་
 ཀྱི། རྒྱུ་པ་དེ་དང་དེའི་འབྲས་ལ་དབྱེས་པར་མཛད་པ་མིན་ནེ། རྒྱུན་
 པའི་ཐར་ཐྱིན་ལ་རྒྱུ་པའི་ཆོ་མེས་ཀྱི་ཕན་ཐོབ་པ་རྒྱུ་ལ་ཁོ་ན་ལ་
 ཐུགས་བརྩེ་བས་ལུས་དང་ཡོངས་རྒྱུད་དང་དགོ་ཅ་རྒྱུ་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་
 གཏོང་ཞིང་རྒྱུན་པ་བདར་བའི་འབྲས་ལ་ཡོངས་རྒྱུད་འབྲུ་པ་ཞོགས་རྒྱུ་ལ་
 རེ་བ་མེད་པར་རྒྱུན་པ་གང་བདར་བའི་འབྲས་ལ་ཡང་དབྱེས་ཐོབ་ཏེ་དག་ཉིད་
 ལ་བཞུ་བར་མཛད། རྒྱལ་ཁྲིམས་པས་ཐུང་པའི་ཆོན་རང་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་
 ལ་མངོན་མཐོང་རྟེན་འབྲུ་པ་ཞོགས་རྒྱུ་ལ་རེ་བ་མེད་པར་མེས་ཀྱི་ཕན་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུད་པ་དང་། མེས་ཀྱི་ཕན་རྒྱུ་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་
 ལུན་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐར་ཐྱིན་ལ་རྒྱུ་པར་མཛད།

དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ལ་མི་རེ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་ཁོ་ནར་སྤྱོད་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛིག་པའི་ཆེ་ནའང་སྒྲོམས་འདུག་གི་བདེ་
 བ་ལ་ནམ་ཡང་མི་ཞེན་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲིབ་གནིས་ཀྱི་འཛིང་བ་ལས་གྲལ་
 བའི་ཆེད་ཁོ་ནར་སྒྲོམ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྲིན་སྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་ལྷན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 རྒྱལས་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པར་
 མཛད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 མཐའ་དག་པར་སྐྱབས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པར་འབྲས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐའ་སྤྲིན་པར་གྱུར་ནོ། །འདི་ནི་སྤྱོད་འདུག་ལས། དགོ་བ་
 གཞན་ཀྱང་ཆུ་མིར་བཞིན་དུ་ནི། འབྲས་ཀྱི་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་པ་
 ཉིད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤོན་མིང་རྟག་པར་ཡང་། འབྲས་ཀྱི་འབྱེད་པས་མི་
 ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཐལ་
 ཆེར་སྤྲིན་པ་གཏོང་བ་སྟོན་དགོ་བ་གང་བྱེད་རང་ལ་ཆེ་བྱི་མར་ཡོངས་སྤྱོད་
 འབྱུང་བ་སྟོན་རྣམ་སྤྲིན་ལ་རེ་བ་ཁོ་ནས་བྱེད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་དགོ་བ་དག་ནི་
 ཁོང་ཁོད་དང་ཡོག་ལྟ་སྟོན་ཀྱིས་འཛོམས་པ་མང་ཞིང་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཅོམ་ཡང་ཆེ་
 བྱི་མར་ཡོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་སྟོན་འབྲས་ཀྱི་གང་ལ་རེ་བ་དེ་གྲུབ་ནས་ཟད་པར་
 འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱར་བའི་སྤྲིན་པ་སྟོན་
 ནི། འབྲས་ཀྱི་སྤོན་མིང་བཟང་པོ་ལྟར་འབྲས་ཀྱི་སྤྲིན་པའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་
 ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཚོགས་བཅད་འདི་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་གདམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཀྱང་ལ་བྱེད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་དཔེ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྤྱོད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་གང་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་བླ་ན་མེད་པར་ལྷུང་པའི་རྒྱལ་
 ལ་བསྐྱོད་པ་ནི། རི་ལྡར་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་རྒྱལ་ཡང་། བསོད་ནམས་སྒྲེ་བ་མཆོད་
 འགྲུར་བ། རི་ལྡར་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་སྤྱད་པས། བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྐྱུན་པ་
 མཛད། ཅེས་གསུངས། རོན་ནི། རྩོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྩར་
 བཤད་པ་དེ་ལྡར་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སློབ་པའི་ཆེ་རང་
 རོན་དུ་རྣམ་སྤྲིན་ལ་རེ་བ་སྤངས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཁོ་འདི་རོན་དུ་སྤྲིན་པ་དང་རྒྱལ་
 ཁྱིམས་སོགས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱོད་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤྱད་པས་རི་
 ལྡར་རྩོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་གང་ལ་རེག་པའི་རྒྱལ་ཡང་འགྲོ་བ་
 ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་དང་མཆོད་པའི་ཡུལ་དང་བསོད་ནམས་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་
 དང་། བསོད་ནམས་སྒྲེས་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་མཆོད་པར་འགྲུར་བ་བདག་
 ཉིད་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་བླ་ན་མེད་པར་བཏུ་བསྐྱུན་པར་
 མཛད་དོ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་མཐོང་བ་དང་། གསུང་བོས་པ་དང་། ཕྱག་
 གིས་གང་ལ་རེག་པ་དང་། ཐ་ན་མཚན་ཅིམ་འཛིན་པ་ལའང་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་
 བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་འདག་པ་དང་། བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་པར་མདོ་ཞེ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱགས་པ་ལྟར་རོ། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་
 ཀྱིས་ཡར་ཕྱིན་བསྐྱུས་པར་ཡང་། ཀླང་པས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུར་པའི་རྒྱལ་དག་
 གྱང་། སྒྲི་གཙུག་དམ་པས་སྤངས་གིང་ལྟ་དང་མི། ཕྱག་འཕྲིལ་མགོས་གདུགས་
 ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱེད། རི་ལྡར་རྒྱལ་ཁྱིམས་དང་ལྡན་རིགས་མཆོག་ཡིན། ཁྱེས་
 རྒྱལ་ཁྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་པ་གང་ལ་རེག་པའི་རྒྱལ་ཡང་
 ལྟ་དང་མའི་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་འགྲུར་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞེ། རྒྱལ་ཁྱིམས་རྣམ་

དག་སྲུང་པའི་སྒྲིཊ་རྣམས་ལ་འད་དེ་ལྷ་པུའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་ན་བསྐྱེད་ལ་ཆེན་གངས་
མེད་མང་པོར་རྒྱལ་བྱིས་པ་ལྟེན་པའི་སངས་རྒྱུ་པའི་མཉམ་པ་ལྷོད་
འདས་ལ་དེ་ལྷ་པུའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བ་ལྷ་ཅི་སྒྲིཊ་སོ། །

པའི་པ་རྒྱ་གར་གིས་རྟོགས་པ་མཆོག་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི།
ཉེས་པ་ཉམས་སྤྱད་ཅ་ནས་བཏོན། ཡོན་ཏན་སྤྱེལ་ནས་རྣམ་པར་སྤྱངས། །
གཞུང་ལུགས་པ་ཐང་པོ་དེས་ན་ཁྱོད། གྲུབ་མཆོག་ལྷག་པར་བརྟེན་པ་ལགས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྟོན་སྤྱོད་པ་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་ཉེས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྱངས་དེ་ཐོག་མར་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་
བསྐྱེད་པའི་ཆོ། ཆོ་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་དང་། ལའོར་
པའི་ཐུན་ཆོགས་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་དེས་འབྱུང་ལུགས་དྲག་པོས་བཅོམ་
སྟེ་ཉམས་སྤྱད། རང་གཅིག་ལྷ་གཅིས་པར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་བྱང་པའི་ཉེས་
པ་རྣམས་བྱམས་སྟེ་རྩེ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བཅོམ་སྟེ། ཉམས་
སྤྱད། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་བྱང་པའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་རྣམས་ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྟོབས་གྱིས་བཅོམ་སྟེ་ཉམས་སྤྱད། རང་མོང་དུ་སྟེ་པའི་
རྒྱ་ལས་རན་རྣམས་དང་ཀུན་སྟོར་གསུམ་པོ་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བཅོམ་སྟེ་ཅ་བ་ནས་བཏོན། ཁདོན་སྤྱང་འབྱུལ་པའི་བག་
ཆགས་རྣམས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཉམས་སྤྱད། ས་བརྒྱད་པ་
བརྟེན་པའི་ཆོ་འཁོར་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ཅ་བ་ནས་བཏོན།
དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་པའི་སྟོབས་གྱིས་གཉིས་

སྤྱང་འབྲུལ་པའི་ཉེས་པ་རིམ་གྱིས་ཉམས་སྤྱང། ས་བཅའི་རྒྱུ་མཐར་དོ་རྗེ་ལྟ་
 བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གཉིས་སྤྱང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་བཅོམ་སྟེ་ཅ་བ་ནས་
 བཏོན། དེའི་སྤྱང་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སྤྱིའི་བྲལ་ཆོས་སྤྱི་བརྟེན་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 ཐོག་མར་བྲགས་བསྐྱེད་བ་ནས་བཟུང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱུབ་པ་ལ་གང་
 དགོས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གྲུས་དང་ཉག་དུ་སྦྱོར་བའི་བཅོན་འབྲུས་གྱིས་རིམ་
 གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་བར་མ་ཆད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤྲེལ་ནས་མགར་བ་མཐས་
 པས་གསེར་གྱི་གཡའ་སྦྱོང་བ་ལྟར་དྲི་མ་རྣམས་རྣམ་པར་སྦྱངས། གཞུང་ལུགས་
 སམ་མཛད་སྦྱོང་བཟང་པོ་བྲགས་བསྐྱེད་བ་ནས་ས་བཅའི་མཐར་ལ་བྲག་གི་བར་
 ཆོགས་གཉིས་གོང་འཕེལ་དུ་གསོག་པར་མཛད་པ་དེས་ན་སྟེ་དེའི་མཐུས་ཐུབ་
 པའི་དབང་པོ་ཁྱེད་གྲུབ་པའི་མཆོག་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བའི་གོ་འཕང་ལྷག་པར་བརྟེན་པ་ལགས་སོ། །སྟོབས་
 བཅུ་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས། ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྦྱོར་
 པ་མཆེན་པའི་སྟོབས། མོས་པ་སྤྱི་ཆོགས་མཆེན་པའི་སྟོབས། ཁམས་སྤྱི་ཆོགས་
 མཆེན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས།
 ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུ་བའི་ལས་མཆེན་པའི་སྟོབས། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་
 ཐར་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འདུག་པ་སོགས་མཆེན་པའི་སྟོབས།
 སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དུན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས། འཛི་འཕོ་བ་དང་སྦྱེ་བ་དང་
 གནས་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས། ཟག་པ་ཟད་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །དེ་
 ལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པ་ནི། རྒྱ་དགེ་བ་ལས་འབྲས་ལུ་བདེ་བ་
 ཁོ་ན་འབྱུང་བ་གནས་ཡིན་ལ་དགེ་བ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་འབྱུང་བ་གནས་མིན་པ་

དང་། རྒྱ་མི་དགེ་བ་ལས་འབྲས་པུ་ལྷག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་གནས་ཡིན་ལ། མི་
 དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་གནས་མ་ཡིན་པ་མཆོཅ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུན་པ་
 བདེང་བ་ལས་ཡོངས་རྒྱུད་འབྱུང་བ་གནས་ཡིན་ལ། རྒྱུན་པས་དཔལ་པོར་འབྱུང་
 པ་གནས་མིན་པ་དང་། སེར་རྩ་བྱས་པ་ལས་ཕྱི་མར་དཔལ་པོར་འབྱུང་བ་གནས་
 ཡིན་ལ། སེར་རྩ་བྱས་པ་ལས་ཕྱི་མར་ཡོངས་རྒྱུད་འབྱུང་བ་གནས་མིན་པ་དང་།
 རྩལ་བྲིམས་བསྐྱངས་པ་ལས་བདེ་འགྲོར་སྟེ་བ་གནས་ཡིན་ལ། རྩལ་བྲིམས་
 བསྐྱངས་པས་དམ་འགྲོར་སྟེ་བ་གནས་མིན་པ་དང་། རྩལ་འཆལ་བྲིས་དམ་འགྲོར་
 སྟེ་བ་གནས་ཡིན་ལ། རྩལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ལས་བདེ་འགྲོར་སྟེ་བ་གནས་མིན་པ་
 དང་། བཞེད་པ་བསྐྱོམས་པས་ཕྱི་མར་གཟུགས་བཟང་པོར་འབྱུང་བ་གནས་ཡིན་
 ལ། བཞེད་པ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ཕྱི་མར་གཟུགས་མི་ལྷག་པར་འབྱུང་བ་གནས་
 མིན་པ་དང་། གཞན་ལ་གཙོད་སེམས་བྱས་པས་ཕྱི་མར་གཟུགས་མི་ལྷག་པར་
 འབྱུང་བ་གནས་ཡིན་ལ། གཙོད་སེམས་ལས་གཟུགས་ཡིད་འོང་འབྱུང་བ་གནས་
 མིན་པ་སོགས་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་པུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་རྩལ་མཐའ་དག་མཛོཅ་སྟུམ་
 ཏུ་མཆོཅ་པ་ལོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིཛ་པ་མཆོཅ་པ་ནི། དགེ་མི་དགེའི་ལས་གང་
 དང་གང་བསགས་པ་དེ་དང་དེའི་འབྲས་པུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་རྩལ་མ་འདྲེས་པར་
 མཆོཅ་པ་སྟེ། ལས་གཅིག་ཏུ་དཀར་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་པུ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ཏུ་འོང་
 བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་དང་། ལས་གཅིག་ཏུ་གནག་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་པུ་ཡིད་ཏུ་མི་
 འོང་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་དང་། ལས་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་པུ་བདེ་
 ལྷག་འདྲེས་མར་འབྱུང་བ་དང་། ལས་གང་དང་གང་བསགས་པ་དེ་དང་དེའི་
 འབྲས་པུ་ལས་གསལ་པ་པོ་དེ་ཁོ་ནས་རྒྱུད་པ་ལས་གཞན་ལ་བསྐྱར་ཏུ་མེད་པ་

མོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་སྤར་
 རྒྱུ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའོ། མོས་པ་ལྷ་ཚོགས་མཐུན་པ་ནི།
 འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་པ་ལྷ་མོས་པ་དང་། ཞེས་པ་ལ་གནས་
 ཤིང་འདོད་ཆགས་སྤྱད་པ་ལ་མོས་པ་དང་། འཁོར་པའི་ཡུན་ཚོགས་ལ་ཆགས་
 རས་མངོན་མཐོ་ལ་མོས་པ་དང་། རང་གཅིག་ལུ་ཐར་པ་སྤྱད་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
 ལ་མོས་པ་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་མོས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་
 བོ་ལ་མོས་པ་མོགས་སེམས་འཁའ་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བསམ་པ་
 དང་མོས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའོ།
 ཁམས་ལྷ་ཚོགས་མཐུན་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནས་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་སྤྱི་
 ཡུལ་གྱི་ཁམས་དུག །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་ནང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག །མིག་གི་ཁམས་ནས་ཡིད་
 ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་རྟེན་དབང་པའི་ཁམས་དུག་སྟེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་གནས་རྒྱུ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའོ། །
 དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པ་ནི་མཁའ་བྱུང་གྱི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྒྱལ་བ་དང་། དབང་པོ་འབྱིང་དང་། དབང་པོ་རྣ་བ་ཇི་ལྟར་
 ཡོད་པ་རྣམས་སོ་སོར་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་སྟེ། དད་པ་ཡོད་པ་དང་དད་པ་
 མེད་པ་དང་། བརྩམ་འགྲུལ་ཡོད་པ་དང་བརྩམ་འགྲུལ་མེད་པ་དང་། དུན་པ་དང་
 ལྡན་པ་དང་དུན་པ་མེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་མེད་
 པ་དང་། ཤེས་རབ་རྣ་བ་དང་ཤེས་རབ་རྒྱལ་བ་མོགས་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་
 དབང་པོ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་

གང་དང་གང་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་། ལུས་གང་དང་གང་ཞིག་སྤངས་པ་དང་། ལུས་གང་
 དང་གང་སྤངས་པ་དེ་དང་དེའི་ཚེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིམ་ལྔ་ལྟར་བ་
 དང་། རྟེན་དེ་དང་དེ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གང་དང་གང་བྱས་པ་དང་། ལུས་
 གང་དང་གང་བསགས་པའི་མཐུས་སྒྲིམ་གནས་གང་དང་གང་དུ་རིམ་ལྔར་སྒྲིམ་པ་
 དང་། དེ་ཡང་སྟོན་ལས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བསགས་པས་སྒྲིམ་གནས་འདི་དང་འདི་
 ལྟ་བུར་སྒྲིམ་སོ་ཞེས་མཚན་པར་བྱེད་པའི་དྲགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་མདོན་
 གུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ལོ། །འཛིན་པོ་བ་དང་སྒྲེ་བ་དང་གནས་པ་མཁྱེན་པ་ནི། ཁམས་
 གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ལས་དང་འབྲལ་གྱི་རྟེན་
 གྱིས་ནམ་འཛིན་པ་དང་། ཤི་ནས་གང་དུ་སྒྲེ་བ་དང་། སྒྲིམ་ནས་བདེ་ལྷག་གང་དང་
 གང་སྤོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་གནས་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་ལྷག་
 དང་མཐོང་མའ་རིམ་ལྔར་འགྱུར་བ་སོགས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་མདོན་གུམ་དུ་
 མཁྱེན་པ་ལོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་བསྐྱེད་
 པ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཕྱང་འདས་
 རིམ་ལྔར་ཐོབ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་དེའི་ཕྱང་འདས་རིམ་ལྔར་
 པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་
 ལས་མི་གནས་པའི་ཕྱང་འདས་རིམ་ལྔར་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱང་འདས་དེ་དག་ཐོབ་པར་
 བྱེད་པའི་ཐབས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་རིམ་ལྔས་རྒྱལ་དང་། ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་རྣམས་རིམ་ལྔར་བཞུད་རྒྱལ་དང་། ལས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་
 པའི་ཆེ་ཡོན་ཉན་གང་དང་གང་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཐར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་འབྲས་ལུ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་མདོན་གུམ་དུ་གཟིགས་

པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོབས་བཅུ་པོ་དེ་དག་གྲང་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་མིན་གྱིས་སངས་རྒྱུས་
 གྱི་མཆེན་པ་གཅིག་གི་རོ་བོར་སྒྲེ་བ་སྒྲེ། སངས་རྒྱུས་གྱི་མཆེན་པའི་ཆ་རེ་རེས་
 གྲང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་སོ། །སྒྲོབས་བཅུར་བཞག་
 པ་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པ་སྒྲེ། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པ་
 དང་། གདུལ་བྱ་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཆོ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་ཁམས་དང་།
 བསམ་པ་དང་། དབང་བོ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གང་དང་
 གང་ཤིས་ཆེ་བ་དེ་དང་དེ་ལ་གཟིགས་ཏེ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲུལ་
 པས་དོན་མཛད་པ་སྒྲེ་སྒྲོབས་བཅུ་པོ་འདི་དག་རེ་རེ་ནས་གཟིགས་ཚུལ་འདིའི་སྒྲོ་
 ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་འདི་ལྟར་མཛད་དོ་ཞེས་བཀྲལ་ན་ཆེས་རོ་མཛར་བ་ཡོད་
 མོད་གྲང་ཡི་གེ་མང་པོ་དགོས་པས་འདིར་མ་སྒྲུས་སོ། །

ལྟ་བུ་རྒྱ་གང་གིས་སྤངས་པ་ལུ་ཆོགས་བརྟེས་པའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི།
 རི་ལྟར་བདག་གི་རྒྱད་ལ་དེ། །བག་ཆགས་ལྷག་མའང་མ་ལུས་པ། །དེ་ལྟར་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཉེས་པ་ཁྱོད་གྱིས་རབ་དུ་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
 སྒྲོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོས་སྒྲོན་སྒྲོབ་པ་ལས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལུ་བསྐྱེད་ཆེན་
 གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་བསགས་ཏེ་རི་ལྟར་བདག་སྒྲེ་
 རང་གི་རྒྱད་ལ་འཁོར་བར་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་
 གཉིས་པོ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་སྒྲོངས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་དེ་
 ལྟར་ཆོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྷག་མ་
 བྲ་མོའང་མ་ལུས་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་དུ་བཅོམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟེས་

མོ། །གཞུང་ལྷ་མས་ལེ་གེས་ཚོས་སྐྱ་བཞེས་ཚུལ་དང་། །གཞུང་འདིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་
 བཞེས་ཚུལ་བསྟན་ལ་དེ་ལྟར་ཚོས་སྐྱ་སྐྱ་བ་པ་དེ་ཡང་རང་གཅིག་པུའི་དོན་དུ་མིན་
 པར་མཁའ་བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱི་བ་གཉིས་གྱི་འཛུང་བ་ལས་སྦྱོལ་པའི་
 ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ་ནི། སྦྱོབ་དཔོན་ཕྱགས་སྤྱང་གིས་གཞུང་འདིའི་མཚམས་
 སྦྱོར་དུ། རྟག་དུ་ངལ་ཁིང་མགོན་མེད་པ། །སྦྱོང་ཁིང་བདེ་བ་མ་མཆིས་ཏེ། །
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཉམས་མེད་པའི། །ཉེན་མོངས་མང་བོ་སྦྱོད་མཐོང་ནས། །
 ཞེས་ཐོན་སྦྱོབ་པ་ལས་གྱི་གནས་སྐབས་ལུ་འཕམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 རང་དབང་མེད་པར་སྦྱིབ་གཉིས་གྱིས་བཅེངས་པ་གཟིགས་ནས་དེ་དག་སྦྱོལ་པའི་
 དོན་དུ་སྦྱིབ་གཉིས་འཛོམས་པའི་ཐབས་མཛད་ཅེས་གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་
 ཐུབ་པས་སྦྱིབ་གཉིས་འཛོམས་པར་མཛད་ཚུལ་དེ་ལ་ཀུན་སྦྱོང་འདི་ལྟ་བུས་འདི་
 ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀུན་སྦྱོང་གི་བསམ་བ་ཐོན་དུ་སྦྱར་པའི་སྟེལ་མ་མཛད་
 དོ། །གཞུང་འདིས་ནི་ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དེ་སྤངས་པ་བྱུང་བར་གསུམ་ལྟན་
 ཡིན་པ་དང་ཀུན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་ཏེ། །གཞུང་འདིའི་ཉེས་པ་
 ཞེས་པ་དང་། བག་ཆགས་ལྷག་མ་ཞེས་པ་དང་། མ་ལུས་པ་ཞེས་པ་རྣམས་གྱིས་
 སྤངས་པ་བྱུང་བར་གསུམ་ལྟན་བསྟན་ནོ། །སྤངས་པ་བྱུང་བར་གསུམ་ནི།
 ལེགས་པར་སྤངས་པ། སྦྱར་མི་ལྷོག་པར་སྤངས་པ། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་
 གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་སྦྱི་རྩལ་པའི་དྲང་སྤྱང་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 བསྟོམས་ནས་སྤྱང་ཆེའི་བར་དུ་བགྱོད་རྣམ་གྱང་། ཉེན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་
 སྤངས་པས་སྦྱར་ཉེན་མོངས་རགས་པ་སྦྱེས་དེ་ལོག་ནས་ལོག་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་
 ལ། དེའི་སྦྱར་སྦྱི་རྩལ་པའི་དྲང་སྤྱང་དེ་དག་ལ་ཉེན་མོངས་མཛོན་གྱུར་དང་བུལ་

པའི་སྤངས་པ་སྤྱུགས་རེ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། ཉམ་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་མ་སྤངས་པས་
 ལེགས་པར་སྤངས་པ་མེད་དོ། ལུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི་ཉམ་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་
 ཙ་པ་ནས་སྤངས་པས་ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་བྱའོ། སྤྱར་མི་ལྷོག་པར་སྤངས་
 པ་ནི། སྤྱོད་པ་འཕགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་རྣམས་ལ་རན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཀུན་སྤྱོད་
 གསུམ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཉམ་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྤངས་
 པ་མེད་པས། རྒྱུན་ཞུགས་དེ་དག་སྤྱར་ཡང་ལས་ཉམ་གྱི་དབར་གིས་འཁོར་བར་
 སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། ལུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉམ་
 མོངས་པའི་ས་བོན་ཙ་པ་ནས་སྤངས་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་ཡིན་པས་ལུབ་པ་བཙོམ་
 ལུན་འདས་སྤྱར་འཁོར་བར་ལྷོག་པ་མེད་པས་སྤྱར་མི་ལྷོག་པར་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་
 ལ། དེའི་ཐུར་སྤྱོད་པ་འཕགས་པ་ཀུན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་སོ། །མ་ལུས་
 པར་སྤངས་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙོམ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམ་མོངས་པའི་ས་བོན་
 སྤངས་པས་སྤྱར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ཉན་རང་དགྲ་བཙོམ་དེ་དག་གིས་
 ཉམ་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ལུབ་པས་ལུས་དག་གི་གནས་རན་
 ལེན་སྤྱ་མོ་ལུས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པའང་
 མ་ཟད་པས་ཉན་རང་དགྲ་བཙོམ་དེ་དག་ལ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྱུང་བར་དེ་
 མེད་ལ། ལུབ་པ་བཙོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ནི་ཉམ་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་
 མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ལུབ་པ་བཙོམ་ལུན་འདས་ལ་ལུས་དག་གི་གནས་རན་
 ལེན་སྤྱ་མོའང་མེད་ཅིང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་ལྟ་བུ་ལ་ལྷགས་མི་
 གསལ་བའི་སྤྱོད་པའང་རྣམ་པ་ཀུན་རྒྱུ་མེད་དོ། །དེའི་ཐུར་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པའི་བྱུང་བར་དང་ལུན་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བཙོམ་རྣམས་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་རྒྱུ་བྱུང་

པར་དུ་འཕགས་མོ། །

དུག་པ་རྒྱ་གང་གིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ལུ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་ལ་
བརྟེན་པ་ནི། རི་ལྷར་གཞན་ལ་དེ་དག་དང་། །འདྲ་བ་ཅུམ་ཡང་མི་གང་འ་བ། །དེ་
ལྷར་ཁྱོད་གྱིས་བསགས་བསགས་ནས། །བདག་ཉིད་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་བརྒྱབས། །
ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་ལུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་མཐའ་དག་གསོག་པར་
མཛད་དེ། རི་ལྷར་ཕྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་པའི་དྲང་ཁྱོད་རྣམས་དང་། ཉན་རང་སྟོབ་པ་
འཕགས་པ་རྣམས་དང་། ཉན་རང་མི་སྟོབ་པ་རྣམས་ལ་ཐུབ་པས་སྟོན་སྟོབ་ལམ་
དུ་བསགས་པའི་རྒྱལ་སྟེས་གྱི་སྟོན་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་དེ་དག་དང་འདྲ་བ་ཅུམ་ཡང་མི་
གང་འ་བ་དེ་ལྷར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་གྱིས་བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་
རིང་ལ་བཅོད་ནམས་གྱི་གདེམ་ཆེན་པོ་བསགས་བསགས་ནས་བདག་ཉིད་ལ་
ཡོན་ཏན་མ་ཆང་བཅེད་པར་བརྒྱབས་མོ། །ནི་ནི་རྒྱུ་པའི་ཁ་སྟོང་ངོ། །ཐུབ་པས་
བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཡོན་ཏན་རི་ལྷར་བསགས་པ་ནི།
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དུན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་
མཐར་ཐུག་རྣམས། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྩེས་མཐུན་པར། །ཀྱུན་མཁྱེན་གསུམ་
དུ་བྱེ་བས་ན། །སྟོབ་པ་ཐུང་རུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་
བཞིན་དེ། །ལུམ་རྩ་བདུན་དང་ལུམ་རྩ་བཞི། །ལུམ་རྩ་རྩ་དགུ་དག་དུ་བཞེད། །
ཅས་དང་། ཐུང་རུབ་སྟེགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་
གྱིས་ནི། །སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟད་པར་བརྩ་ཡི་བདག་ཉིད་
དང་། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྟེ་མཆེད་ནི། །རབ་དུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྟན་དང་། །

ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྟོན་མཁུན་དང་། མདོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། འདབ་བརྒྱད་ནི་སྟོབས་བརྒྱད་དང་། མི་འཛིགས་
 པ་ནི་བཞི་དག་དང་། འབྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། འདྲན་པ་ཉེར་བཞག་
 རྣམ་གསུམ་དང་། མཉེལ་བ་མི་མངའ་ཆོས་ཉིད་དང་། འག་ཆགས་ཡང་དག་
 བཅོམ་པ་དང་། སྟེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས་།
 བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་དང་། འ
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་བཅོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
 ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་
 བསྐྱབས་པར་མཛད་དོ། མདོར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མ་
 ཆང་བ་མེད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེན་མོ་རྟོན་མཐའ་དག་
 ཟད། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་དེ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་འཛིག་རྟོན་
 འདི་ན་དཔེ་མེད་པ། མཐུངས་པ་མེད་པ། རྒྱ་མེད་པའོ། རྟེ་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་
 པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་
 རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་བརྩའི་མཐའ་ལ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་
 བསྐྱར་བ་ཐོབ་ནས་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་རི་ལྟར་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་
 ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནས་སྟོབས་བརྒྱད་དང་མ་འདྲེས་པའི་
 ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ལ་སྟགས་པ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བརྟེན་པ་སྟེ། རྟེ་ལ་སྟོབས་བརྒྱ་ནི་
 བཤད་ཟིན་ལ། མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འཁྱུར་ཞིང་། མ་འདྲེས་
 པ་བཅོ་བརྒྱད་རི་ལྟར་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་ནི་གཞུང་འདིར་ཉོན་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་སྟེ།

མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སོ་སྤྱེ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་དང་། ཉན་རང་རྣམས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སུའི་རྒྱུད་ལའང་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ནི་གཞུང་འདིར། ཇི་ལྟར་གཞན་ལ་དེ་དག་དང་། །འདྲ་བ་ཅུ་ཡང་མི་གདའ་
བ། །ཞེས་བས་བསྟན་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུང་ནི། སྦྱོང་
བས་བསྟུས་པ་དུག །རྟོགས་པས་བསྟུས་པ་དུག །འཕྱིན་ལས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་
གསུམ། ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་གསུམ་སྟེ་བཙུང་དོ། །དེ་ལ་སྦྱོང་བས་བསྟུས་
པ་དུག་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་། དུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་
དང་། ཐུང་དཔ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་དང་། མ་བརྟག་པའི་བཏང་སྟོམས་
མི་མངའ་བ་སྟེ་དུག་གོ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པ་ནི། ཉན་རང་དག་བཙོམ་
རྣམས་ལ་གླུང་པོ་ཆེ་དང་བ་ལང་དང་ཁྱི་གདུམ་པོ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་འབྱུང་བ་
དང་། རྒྱལ་ནག་པོ་རྒྱང་པས་བརྗེ་བ་སོགས་ཀྱི་འབྱུལ་པ་འབྱུང་བ་སྟིང་ལ།
སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྟན་འདས་ལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་ལས་འབྱུལ་པ་འབྱུང་བ་
ནམ་ཡང་མི་སྟིང་པའོ། །དག་གིས་ལས་དག་པ་ནི། ཉན་རང་དག་བཙོམ་རྣམས་
ལ་ལམ་སྟོར་ནས་ཅ་ཅོའི་རྒྱ་འབྱིན་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟག་ཆེན་
པོ་འབྱིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཅ་ཅོ་འབྱུང་བ་སྟིང་ལ། སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྟན་འདས་
ལ་ནི་དག་གི་ལས་འབྱུལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ནམ་ཡང་མི་སྟིང་པའོ། །དུན་པ་
ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི། ཉན་རང་དག་བཙོམ་རྣམས་ལ་བརྗེད་ནས་བྱ་བ་ཤོར་
བ་དང་དུས་ལས་ཡོལ་བའི་དུན་པ་ཉམས་པ་འབྱུང་ལ། སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྟན་

འདས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་འབྱུང་བ་ནས་ཡང་མི་སྲིད་པ་ལོ། །མཉམ་
 པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་རྣམས་ལ་འཆག་པ་དང་
 འགྲོ་བ་དང་ཉལ་བ་དང་ཟས་བཟའ་བ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་མི་བྱུང་བས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སྐབས་མང་དུ་འབྱུང་
 ལ། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྟ་བུ་འདས་ལ་ནི་ནམ་མཁའ་མ་ཟང་ཀྱི་བར་དུ་བྱགས་
 ཆོས་ཉིད་ལ་རྟེན་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལྟངས་པ་མི་སྲིད་པ་ལོ། །ཐ་དང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་རྣམས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་
 མི་འོང་དང་བཟང་ངན་གྱི་འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྟ་
 འདས་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་མི་མངའ་བའོ། མ་བརྟག་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་
 མངའ་བ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་རྣམས་ལ་མ་བསམ་པར་མངོན་ཤེས་མི་འབྱུང་
 བས། མེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་སྟོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་མ་
 བརྟག་པར་དོན་མེད་དུ་ཞུགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་ལ། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྟ་
 འདས་ལ་ནི་མེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་ཡལ་བར་འདོར་བ་སོགས་
 མ་བརྟག་པའི་བཏང་སྟོམས་ནམ་ཡང་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ལོ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
 ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུག་ལས་སྟོན་པས་བསྐྱེད་པ་དུག་བཤད་ཟེར་ལ།
 རྟོགས་པས་བསྐྱེད་པ་དུག་ནི། འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། བརྟུན་
 འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། རྣམ་
 པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་དུག་གོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་
 མངའ་བ་ནི། སངས་རྒྱུ་བཙུག་ལྟ་བུ་འདས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེམས་ཅན་གྱི་

དོན་མཛད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྒྱན་མི་
 འཆད་པར་འབྱུང་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བོའི་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་
 འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུ་
 ལྷན་འདས་ནི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསུང་གི་ཁྱད་
 མ་སྟེང་འདས་པར་དེའི་གནས་སུ་གསལ་གསུང་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་ཕྱིད་
 ལ། ཉན་རང་དགྲ་བོའི་སོགས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པའོ། །དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་
 མངའ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུ་ལྷན་འདས་ནི་སངས་རྒྱས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་དེ་འདྲུལ་བའི་ཐབས་ལ་སོགས་
 བ་དྲན་པའི་ལམ་དུ་བཞག་པ་ནམ་ཡང་མཉམ་བ་མེད་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བོའི་
 སོགས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་བའོ། །དུག་ཚུ་ལྟ་མའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་
 དང་འདྲི་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་པ་ངོས་འཛིན་གྱིས་གསལ་ལོ། །ཉིང་
 རེ་འཛིན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུ་ལྷན་འདས་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ནམ་ཡང་ལྟང་
 བ་མེད་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བོའི་སོགས་སེམས་ཅན་སུ་ལའང་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་
 བའོ། །ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུ་ལྷན་འདས་ནི་
 མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་སྟོང་པ་མཁའ་ནས་
 ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁའ་བ་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བོའི་
 སོགས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་བའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པར་མི་མངའ་
 བ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུ་ལྷན་འདས་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྟེང་གི་བར་དུ་ཐུགས་ཆོས་
 ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་མཛད་པ་ལ་

སྒྲིབ་པ་དང་ཐོགས་པ་དང་ཉམས་པ་ནམ་ཡང་མི་སྤྲོད་ལ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་
 ཐོགས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་
 ལས། སྤྱོད་པས་བསྐྱས་པ་དུག་དང་རྟོགས་པས་བསྐྱས་པ་དུག་རྣམས་བཤད་ཟིན་
 བས། འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ་ནི། སྤྱི་འཕྲིན་ལས་གང་མཛད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མཛད་པས་འབྱུང་
 པ་ནམ་ཡང་མི་སྤྲོད་པ་དང་། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་གང་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་
 ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མཛད་པས་ཤོར་བ་དང་འབྱུང་པ་
 བས། ཡང་མི་སྤྲོད་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གང་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་
 ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བས་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་ཆད་པ་
 དང་ཐུགས་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་
 པ་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །འདི་གསུམ་ཡང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐོགས་
 ཐམས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་དང་མཆོངས་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལས། སྤྱོད་པས་བསྐྱས་པ་དུག་ རྟོགས་པས་བསྐྱས་
 པ་དུག་ འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ་རྣམས་བཤད་ཟིན་བས། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་བསྐྱས་པ་གསུམ་ནི། སྟོན་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་
 པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པ་
 ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་གསུམ་སྟེ་ཐུགས་ཆོས་ཉིད་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་མདོན་གྱིས་དུ་གཟིགས་པའོ། །འདི་གསུམ་ཡང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐོགས་

མེམས་ཅན་སྐུ་ལའང་མི་འབྱུང་བ་ལྟེ་བཙེ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མེམས་
 ཅན་སྐུ་འབྱུང་ལའང་མེད་པ་སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་
 དག་གོ། མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ་བདེ་བར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཆོཅ
 བས་གསུངས་པ་ནི། སྐུ་དང་གསུང་ལ་འབྲུལ་བའི་མིང་ཡང་མེད། ཁྱིམ་པ་མ་
 ཉམས་ནག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག། ཐེ་དང་འཛིན་པ་མ་བརྟག་བདར་སྒྲིམས་
 གིས། ཁྱིམ་པ་ལྟེ་བཙེ་བརྒྱད་པ་ཡོངས་སྐུ་དག་འདུན་པ་དང་ནི་བརྟུན་འབྲུལ་
 བྱེད་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་འཛིན་གེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ། ཉམས་པའི་གོ་སྒྲུབས་
 མ་ལུས་རིང་དུ་མཛད། ཁྱིམ་པ་ལྟེ་བཙེ་བརྒྱད་པ་ལྟེ་བཙེ་བརྒྱད་པ་ལྟེ་བཙེ་བརྒྱད་པ་
 ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཆོཅ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པར་
 དག་མཛད་པའི་ཕྱི་མཐའ་རི་ཕྱིང་འགྲོ་བའི་དོན། མཛད་པའི་ཁྱུང་གི་དགེས་
 བཞིན་འདུག་པ་ལྟེད། ཁྱིམ་པ་གསུངས་པ་ལྟེ་བཙེ་བརྒྱད་པ་ལྟེ་བཙེ་བརྒྱད་པ་
 འདོད་པ་དག་གིས་སྒྲོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་ཁྱུང་བར་ཅན་འདི་དག་
 བསམ་ལ་སྒྲིང་ནས་གསུངས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལྟར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱུ་གི་ཡོན་ཏན་དཔེ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་
བསྟོད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དཔའི་དངོས་ཀྱི། གོགས་བགྱིད་པ་དང་སྒྲིབ་པ་
ཅན། །རེ་གིག་པ་དང་ཉི་མེ་བ། གིན་ཏུ་རྟེན་པར་སྒྲུབ་པ་ལགས། རྟོད་གི་ཡོན་
ཏན་ལྟ་མེད་ལ། གོགས་བགྱིད་མ་མཆིས་རྟོགས་མ་མཆིས། །བརྟན་པ་དང་ཉི་
རྒྱུ་ཆགས་པས། །དཔེ་ལྟ་མཆིས་པར་ག་ལ་འབྱུང་། ཁྱིམ་གསུངས། དོན་ནི།
སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་སྤར་སྟོས་པ་དེ་དག་རྣམས་དང་མཉམ་པ་
འཛིག་རྟེན་འདི་ན་མེད་པར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་དེ་དང་འབྲུབ་ཡང་མེད་ལ། དེར་མ་

དང་ཅི་ཆེ་བ་དང་གིན་རྟེན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དང་ལྷན་
 ལ་དང་མཆོལ་སྟགས་པའང་གཤམ་བཞིན་པ་དང་ལྷན་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་
 རེ་གིག་པ་དང་ཅི་ཆེ་བ་དང་གིན་རྟེན་པར་སྒྲུབ་པ་གསུལ་ལགས་སོ། །དཔེ་འདི་
 དག་གིས་བྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོན་མི་ནུས་པ་འོག་རྟེན་ལྡན་ནོ། །གཞུང་འདིས་
 བློ་སྦྲིར་བྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་མི་
 འཛིགས་པ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ། གཤམ་བཞིན་པ་མཆིས་རྟོགས་པ་མཆིས།
 ཞེས་པས། བྱབ་པའི་སྒྲུངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སྟོལ་བ་གཞན་གྱིས་གྲགས་པ་
 རྟེན་པའི་མི་འཛིགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི། རྟོགས་པ་ཕུན་
 རྟོགས་ལུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ། སྒྲུངས་པ་ཕུན་རྟོགས་ལུ་དམ་བཅས་
 པ་ལ་མི་འཛིགས་པ། བར་དུ་གཅོད་པའི་རྟོགས་ལུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ།
 དེས་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་ལ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་
 རྟོགས་པ་ཕུན་རྟོགས་ལུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་དབུས་ལུ་
 ད་ནི་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་གེས་བྱ་པ་ལུས་པ་གེས་པའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་
 གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ། །སྒྲུངས་པ་ཕུན་རྟོགས་ལུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་
 པ་ནི། སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་གྱིས་ཟག་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་པ་ལུས་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ། །བར་དུ་གཅོད་པའི་རྟོགས་ལུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་
 པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སྟགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་
 བཟོད་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ། །དེས་བར་འབྱུང་
 བའི་ལམ་ལ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་ནི། རྟོགས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 གེས་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གེས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་དང་ཐེག་དམན་

ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ། །མི་འཛིགས་པ་བཞི་པོ་དེ་
 དག་མདོ་ལས་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། མི་འཛིགས་པ་དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། གྱེ་
 མ་བདག་གིས་ཆོས་འདི་དག་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དམ་
 བཅས་ན་འདི་རང་ལ་ཆོས་འདི་རྣམས་མདོན་པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་
 དགོ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་ལྟའམ་བདུད་དམ་ཚངས་པའམ་གཞན་སྟ་ཡང་རུང་
 བས་འཛིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་ལྟན་པར་རྫོགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སྟ་མི་མཐོང་སྟེ། འདིར་རྒྱ་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྟ་མ་མཐོང་བས་
 བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བག་ཆ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་
 པས་གནས་ཏེ། ལྷ་མཆོག་རྣམས་པོ་ཆེའི་གནས་སྟ་དམ་བཅའོ། །འཁོར་གྱི་ནང་
 དུ་མེད་གེའི་རྒྱ་བརྒྱགས་སོ། །ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་འཛིག་རྟེན་ན་དགོ་སྦྱོང་ངམ་
 བྲམ་ཟེའམ་ལྟའམ་བདུད་དམ་ཚངས་པའམ་གཞན་སྟ་ཡང་རུང་བས་ཆོས་དང་
 ལྟན་པར་འཛིག་རྟེན་དུ་བསྐྱར་མི་རྒྱས་པ་བདག་གིས་རབ་དུ་བསྐྱོར་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་དང་། མི་འཛིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། གྱེ་མ་བདག་ཟག་པ་ཟད་དོ་
 ཞེས་དམ་བཅས་ན་དེ་ལ་ཟག་པ་འདི་རྣམས་ཡོངས་སྟ་ཟད་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་
 བདག་ལ་དགོ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་ལྟའམ་བདུད་དམ་ཚངས་པའམ་གཞན་སྟ་
 ཡང་རུང་བས་འཛིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་ལྟན་པར་རྫོགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སྟ་མི་མཐོང་སྟེ། འདིར་རྒྱ་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྟ་མ་མཐོང་
 བས་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བག་ཆ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མི་འཛིགས་པ་
 ཐོབ་པས་གནས་ཏེ། ལྷ་མཆོག་རྣམས་པོ་ཆེའི་གནས་སྟ་དམ་བཅའོ། །འཁོར་གྱི་
 ནང་དུ་མེད་གེའི་རྒྱ་བརྒྱགས་སོ། །ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་འཛིག་རྟེན་ན་དགོ་སྦྱོང་

ངམ་བྲམ་ཟེའམ་ལྷ་ལམ་བདུད་དམ་ཚངས་པ་ལམ་གཞན་སྤྱ་ཡང་རུང་བས་ཚོས་
 དང་ལྷན་པར་འཛིག་རྟེན་དུ་བསྐྱོར་མི་རྣམས་པ་བདག་གིས་རབ་དུ་བསྐྱོར་བར་
 བྱུང་། ཞེས་དང་། མི་འཛིགས་པ་གསུམ་པ་ནི་མདོ་ལས། གང་ཡང་ངས་བར་
 ཆད་གྱི་ཚོས་སྤྱ་བསྐྱེན་པ་དེ་དག་བསྐྱེན་ན་བར་ཆད་གྱི་ཚོས་སྤྱ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་
 བུའི་གནས་མེད་དེ་འདིར་ང་ལ་དགོ་སྟོང་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་ལྷ་ལམ་བདུད་དམ་
 ཚངས་པ་ལམ་གཞན་སྤྱ་ཡང་རུང་བས་འཛིག་རྟེན་ན་ཚོས་དང་ལྷན་པར་ཞོལ་བར་
 འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱ་མི་མཐོང་སྟེ། འདིར་རྒྱ་དེ་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སྤྱ་མ་མཐོང་བས་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བག་ཚ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པ་
 དང་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་པས་གནས་ཏེ། བྱ་མཚན་རྒྱ་བས་པོ་ཆེའི་གནས་སྤྱ་དམ་
 བཅུང་། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་མེད་གེའི་རྒྱ་བསྐྱགས་སོ། ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་
 འཛིག་རྟེན་ན་དགོ་སྟོང་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་ལྷ་ལམ་བདུད་དམ་ཚངས་པ་ལམ་གཞན་
 སྤྱ་ཡང་རུང་བས་ཚོས་དང་ལྷན་པར་འཛིག་རྟེན་དུ་བསྐྱོར་མི་རྣམས་པ་བདག་གིས་
 རབ་དུ་བསྐྱོར་བར་བྱུང་། ཞེས་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་པ་ནི་མདོ་ལས། ངས་
 རྒྱག་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་ཟད་པའི་དོན་དུ་ངས་པར་འབྱེན་པ་བསྐྱེན་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་བསྐྱེད་པས་ན་རྒྱག་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་ཟད་པའི་དོན་དུ་ངས་པར་འབྱེན་པར་
 མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དོ། འདིར་ཡང་ང་ལ་དེ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་
 གྱུར་རྒྱག་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་ཟད་པ་མི་འགྱུར་མོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོ་སྟོང་ངམ་
 བྲམ་ཟེའམ་ལྷ་ལམ་བདུད་དམ་ཚངས་པ་ལམ་གཞན་སྤྱ་ཡང་རུང་བས་འཛིག་རྟེན་
 ན་ཚོས་དང་ལྷན་པར་ཞོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱ་མི་
 མཐོང་སྟེ། འདིར་རྒྱ་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྱ་མ་མཐོང་བས་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་

པ་དང་། བག་ཆ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་པའི་གནས་ན། ལྷ་
མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་གནས་ལུ་དམ་བཅའོ། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་མེད་གོའི་རྒྱ་
བརྒྱགས་སོ། །ཆོངས་པའི་འཁོར་ལོ་འཛིག་རྟེན་ན་དགོ་སྤྱོད་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་
ལྷ་འམ་བདུད་དམ་ཆོངས་པའམ་གཞན་གྱི་ཡང་དུང་བས་ཆོས་དང་ལྷན་པར་
འཛིག་རྟེན་དུ་བསྐྱོར་མི་རུས་པ་བདག་གིས་རབ་དུ་བསྐྱོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔེ་གང་གིས་ཀྱང་མཆོན་མི་རུས་པའི་
རྒྱལ་ལ་བསྐྱོད་པ་ལ་བདུན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་པ་དཔེས་མཆོན་མི་
རུས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་དཔེས་མཆོན་མི་རུས་པ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བ་དཔེས་མཆོན་མི་རུས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དག་པ་
དཔེས་མཆོན་མི་རུས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལེགས་པ་
ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཀྱང་དཔེས་མཆོན་མི་རུས་པ། མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་
དང་མཚུངས་པ་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་བརྟོན་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྤྱོད་རྒྱུ་དང་ཐོབ་དུ་ཟད་པར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཆོ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པའི་དགྱིལ། །གཉིད་དང་ས་
རོལ་མེད་བརྟགས་ན། །རྒྱ་མཆོ་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །གནག་རྗེས་ལྷ་བྱུང་ས་
ལེར་གདའ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། གཞུང་ལྷ་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
དཔེ་མི་རྟོག་པར་བསྟན་པ་ལ་འདི་སྟམ་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱགས་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་
ཟབ་ཅེས་བརྟོན་པས། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་པའི་དཔེར་
མི་རུང་ངམ་སྟམ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་དེ་ལྟར་བརྟོན་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མཆོ་ཟབ་པས་

སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་མཆོན་མི་རུས་ཏེ་གང་གི་ཆོ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་
 དབང་པོ་ཁྱོད་གྱིས་དགོངས་པའི་དགྲིལ་ཆེན་པོ་གཏོང་དང་པ་རོལ་མཐའ་མེད་པ་
 ལ་བརྟགས་ན་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ནི་རྒྱ་མཆོའི་གམ་དུ་གནག་རྗེས་
 ལྷ་བུར་ས་ལེར་གདེེ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་གཏོང་ཟབ་མོད་ཀྱང་
 དཔག་ཆད་གྱིས་གཞལ་དུ་རུས་ལ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་དགོངས་པའི་གཏོང་
 ཟབ་མོ་དཔོག་རུས་པའི་སེམས་ཅན་སྤྱ་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་
 དེད་དཔོན་རྒྱལ་གྱིས་གྲུ་གཟིངས་བཅས་ནས་པ་རོལ་དུ་བཞོད་རུས་ལ། ཐུབ་
 པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་གྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བས་དགོངས་པའི་མཐའ་
 སེམས་ཅན་སྤྱ་ཀྱང་དཔོག་མི་རུས་སོ། །སྤྱོད་དཔོན་འདི་ཉིད་གྱིས་གཞུང་
 གཞན་དུའང་། ཁྱོད་འབང་ཞིག་གི་ཡེ་ཤེས་གྱིས། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་བྱུང་
 ལགས་གྱི། ཁྱོད་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་གྱི། ཤེས་བྱ་ཁོ་ཅ་ལྟག་པ་ལགས། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་དཔེས་མཆོན་དུ་མི་རུས་པ་ནི།
 ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ། ཁྱོད་གྱི་བརྟན་པ་མངོན་བསམ་ན། །ས་ཡི་
 བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་ནི། ཤིང་ཤིང་གི་སར་ཅེ་ལྟར་རྒྱུང་། ཞེས་གསུངས། །དོན་
 ཅི། འཛིག་རྟེན་ན་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལྟར་བརྟན་ཞེས་བརྟན་པའི་
 དཔེར་བྱེད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེད་ཐུགས་བརྟན་པའི་དཔེར་མི་རུང་སྟེ།
 ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེད་ནས་མཐའ་མ་ཟད་གྱི་བར་དུ་ཞིག་མི་རུས་པའི་སྐྱེད་ཡོན་
 ལ། དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ནི། བསྐྱལ་པ་འཛིག་པའི་ཆོ་རུལ་ཐུན་ཅམ་
 ཡང་མ་ལུས་པར་འཐོར་ཏེ་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བར་དུའང་རུལ་

ཕྱི་མང་པོ་ཆོག་པ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་རྟག་གྲུབ་པ་དང་ཡིད་བརྟན་དུ་རྒྱུ་བ་
མེད་པས་དཔེར་མཆོམ་མི་རྣམས་། །དེས་ན་སྟོན་པ་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུ་
གསུང་གྲགས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྒྱལ་སྟེ་ཀུན་གྱིས་བསྟེན་མི་རྣམས་པར་རབ་དུ་བརྟན་
པའི་ཚུལ་འདི་མཛོན་པར་བསམ་ན་སྟག་ཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པའི་བརྟན་པ་ཉིད་
ཀྱང་ནི་གིང་གི་མེ་ཏོག་གི་གེ་སར་གྱི་ཕྱི་ལྷ་གིན་དུ་ཉམས་རྒྱུ་རོ། །འཕགས་པ་
མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་གླིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་མཛུབ་མོའི་ཕྱི་ལ་
འདེགས་རྣམས་པར་གསུངས་ཀྱང་འཕགས་པ་མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལྷ་བྱ་ཉན་པོས་རྒྱ་
འབྲུལ་ཅན་ཅམ་མཁའ་གང་བས་གྲུབ་པའི་སྒྲིའི་བ་སྒྲུ་གཅིག་ཀྱང་བསྟོད་མི་རྣམས་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསལ་བ་དཔེས་མཆོམ་མི་རྣམས་པ་ནི།
གྲུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །སྒྲུང་བས་མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག །འཛིམས་པའི་ཐད་
ན་ནི་མ་ཡང་། །མེ་ཁྱེར་ཅམ་དུ་འང་མི་སྟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། འཛིག་
རྟེན་ན་ནི་མ་འོད་གསལ་པའི་དཔེར་བྱེད་མོད། དེས་གྲུབ་པའི་སྟགས་གསལ་པ་
མཆོམ་མི་རྣམས་ཏེ། གྲུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བས་མི་ཤེས་སྟོངས་
པའི་རབ་རིབ་དག་འཛིམས་པའི་ཐད་ན་ནི་མའི་འོད་ནི་སྟོན་བྱ་མེ་ཁྱེར་གྱི་འོད་
ཅམ་དུ་ཡང་མི་སྟོད་དོ། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ན་ཡོད་པའི་ནི་མ་ཐམས་ཅད་བཞེམས་
ཀྱང་མ་རིག་པའི་སྟོངས་པའི་སྟན་ནག་ལ་ཅི་བྱར་མེད་ཅིང་དེར་མ་ཟད་སའི་སྟེང་
འདིར་ཡང་སྟོ་འཛིམ་བུའི་གླིང་དུ་ཤར་ཆེ་བྱང་སྒྲུ་མི་སྟན་སྟན་པར་འགྱུར། བྱང་དུ་
ཤར་ཆེ་ལྟོ་སྟན་པར་འགྱུར། རི་བོའི་ཤར་པོས་སྟུ་ཤར་ཆེ་ལྷན་གྲིབ་མར་འགྱུར།
སྟེང་དུ་ཤར་ཆེ་སའོག་སྟན་པར་འགྱུར་བ་སྟགས་སྟགས་རེ་བ་དང་། རེ་གིག་པ་

དང་། ཉི་མོ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་བ་དང་། དུས་དུས་སུ་རྒྱུ་གཙན་དང་རྒྱུ་
སོགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པས་གོགས་བྱེད་མང་ལ། བྱལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་
སྒྲོན་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པས་སོ། །

པའི་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དག་པ་དཔེས་མཚོན་མི་རུས་པ་ནི། རྟེན་
ཀྱིས་གསུང་བྱགས་མཛད་སྟེན་རྣམས། །དག་པའི་གན་ན་སྟོན་སྟེན་དང་། རྟེན་དང་
ནམ་མཁའི་དག་པ་རྣམས། །དྲི་མ་ཅན་ནི་ལྟ་བུར་གདུལ། །ཞེས་གསུངས། དོན་
ནི། འཛིག་རྟེན་ན་སྟེན་བ་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྟེན་རྣམས་དངས་བ་དང་དག་པའི་
དཔེར་བྱེད་མོད། བྱལ་པའི་དབང་པོའི་མཛད་སྟེན་རྣམས་པར་དག་པའི་དཔེར་མི་
རུང་སྟེ། བྱལ་པའི་དབང་པོ་རྟེན་ཀྱི་སྤང་བ་གསུང་དང་མཛད་སྟེན་རྣམས་རྣམ་
པར་དག་པའི་གན་ན་སྟོན་ཀྱི་སྟེན་བ་དང་རྟེན་དང་ནམ་མཁའ་དག་པ་རྣམས་དྲི་མ་
ཅན་ནི་ལྟ་བུར་གདུལ། །དཔེ་དེ་དག་གིས་བྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པར་དག་
པ་མཚོན་མི་རུས་པ་སྤང་བ་དང་ཉི་མོ་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །

ལྟ་བུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་
བསྟོམས་ཀྱང་དཔེས་མཚོན་མི་རུས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལེགས་པ་གང་ཅིའང་
རུང་། ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ནའང་དེར་བས་དེ། །ཞོན་མོངས་འཛིག་རྟེན་ཚས་
རྣམས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ཚས་ལ་བྱུང་མི་ཁོར། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མདོར་
ན་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ལེགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་
བསྟོམས་ནའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ཀྱི་
ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་ཀྱང་དེར་བས་དེ་ལས་དང་ཞོན་མོངས་པའི་དབང་
གིས་བྱུང་བ་དྲི་མ་ཅན་ཡོད་བརྟན་མི་རུང་བ་འཛིག་པར་འགྱུར་བ། འཛིག་པའི་

ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་གསལ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 གློན་ཐམས་ཅད་ཟད། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས། འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་
 མཉམ་པར་ལྷན་གྱི་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བྱུང་མི་ཁོང་ཏེ་འགུན་དུ་མེད་
 དོ། །

དུག་པ་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་མཆོངས་པ་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་
 གཞན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། རིག་ཆེན་ཆོས་གང་བརྟེན་ནས་ཁྱོད། །མཆོག་ཏུ་
 ཐུར་པ་དེ་ཉིད་དང་། ཁྱོད་དུ་བསྐྱུན་ཞིང་དེ་དང་ནི། ཁྱོད་དང་བསྐྱུན་ལྡོམ་ཁོ་ནར་
 བས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱ་མཚོ་དང་ས་གཞི་དང་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་དང་ལུ་
 དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེར་མཚོན་མི་ལུས་ན། སངས་རྒྱས་དཔེར་མཚོན་
 པ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བ་མེད་དམ་སྟེ་ན། འཛིག་རྟེན་འདི་ན་སངས་རྒྱས་དང་
 འདྲ་བ་མེད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འཛིག་ན་དམ་པའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་བརྟེན་ནས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་འགན་ལྷན་མེད་པ་མཆོག་ཏུ་
 ཐུར་པ་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་བསྐྱུན་དུ་རུང་
 ཞིང་། དེ་དང་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་དང་བསྐྱུན་ཞིང་ལྡོམ་པ་ཁོ་ནར་བས་
 མོ། །མདོར་ན་ཐུབ་དབང་དང་མཆོངས་པ་ནི་ཐུབ་དབང་ཉིད་ཡིན་ནི་ཞེས་པའོ། །
 ཆོགས་བཅད་འདི་ནི་སྐབས་མཆོག་དཔའ་བོས་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་པ་
 ཆོག་ཀྱང་དུ་མཛད་པ་སྟེ་ཆོག་སྦྱར་འདི་འདྲ་བ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཔེ་ཀྱང་
 ཞེས་སྟན་ངག་པ་རྣམས་ཆོག་སྦྱར་རོ་མཚར་བར་བྱེད་དོ། །

བདུན་པ་སངས་ལྷན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གྲོ་
རྩེ་བརྒྱན་པ་ཅི་མ་རྒྱུ་ཐད་པར་བརྟན་པ་ནི། གང་ལ་གྱི་ཅི་མ་བརྟན་ནས་ནི། ཅུང་

ཟད་བཅོད་པར་བགྱིད་པ་དེ། སྤྱི་བ་པོ་ཡི་རང་དགའ་དང་། གཟམས་དང་གཅམ་
 བྱ་ཙམ་དུ་བས། ཁྱེས་གསུངས། རོན་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་དཔེ་
 གང་གིས་ཀྱང་མཚོན་མི་རྒྱས་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་དད་པས་ཡོན་ཏན་བཅོད་
 པར་བྱེད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་གང་བཅོད་པ་དེ་རོན་མེད་དུ་འགྱུར་རམ་འགའ་ཞིག་
 བཅོད་རྒྱས་པ་ཡོད་དམ་མཐའ་དག་བཅོད་མ་རྒྱས་ན་ཐོགས་གཅིག་ཙམ་བཅོད་དུ་
 མི་རུང་རམ་སྒྲམ་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གང་ལ་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱམས་
 ཀྱིས་རང་རང་གི་བློ་དང་འཚམ་པའི་ཡོན་ཏན་བཅོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་མོད།
 མཐའ་དག་བཅོད་མི་རྒྱས་ཀྱང་ཐོགས་རེ་ཙམ་བཅོད་པའང་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་
 ཤིང་རང་རང་གི་སྒྲུང་དོ་དང་འཚམ་པའི་སྤྱི་ཙམ་བསྐྱར་ནས་ནི་ཡོན་ཏན་རང་རང་
 གི་བློར་ཤར་བ་རུང་ཟད་རེ་བཅོད་པར་བགྱིད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་བ་པོ་སྐོས་ཡི་རང་
 དགའ་བ་དང་། གཟམས་ཙམ་དང་། གཅམ་བྱར་བཅོད་པ་ཙམ་དུ་བས་ཀྱི་ཐུབ་པའི་
 ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་པར་བཅོད་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྤྲུལ་མེད་དོ། །རྒྱལ་འདི་
 ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། བྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡི། རྒྱལ་འདི་
 རྒྱལ་སྤྱོད་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས། རྗེ་ཙམ་བརྟགས་ཀྱང་བློ་ཡི་ཡུལ་མིན་ན། །
 ཆངས་དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོས་ཅི་འཚལ། མཁའ་ཁྱིང་དབང་པོས་མཁའ་
 ལ་བགྱོད་བགྱོད་ནས། ཁམ་ཞིག་རང་སྟོབས་བྱི་བས་ལྷོག་འགྱུར་གྱི། ཁམ་
 མཁའ་ཟད་པས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་བཞིན། བྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅོད་པའང་དེ་
 ལྟར་ལགས། ཁྱེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། དཔེ་མེད་པ་ལ་བསྟོད་པ་སྟེ་ལེའུ་
 གསུམ་པོའོ། ཁྱེས་པོའོ། བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པའི་རྒྱམ་བཤད་ལས་བཟང་

གསལ་བྱེད་རིན་ཆེན་རྒྱུན་མ་ལས། ལེའུ་གསུམ་པ་དཔེ་མེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་
ལེའུའི་བཤད་པའོ། ॥ ॥

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་
བསྐྱེད་པ་ལ་བདུན། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པའི་ཡོན་
ཏན་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྤྲུགས་དང་དུག་
གསུམ་ཅན་བརྟལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ། ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཁྱོ་བ་མི་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་
བསྐྱེད་པ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བྱགས་རབ་ཏུ་དྲངས་པ་དང་ཡོངས་སྤྲུག་པའི་
ཡོན་ཏན་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བྱགས་རབ་ཏུ་
དྲངས་ཤིང་དག་པ་ཕྱིའི་དྲགས་ཀྱིས་མཛོམ་པ་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ།
ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གསུང་དང་མཛད་ལྷོད་ཀྱིས་
མཛོམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྐྱར་
པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ནི་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། །འགྲོ་ཀུན་དད་པར་མཛད་
པ་ཡང་། །བདག་གིས་ཆོས་ཉིད་རྗེས་བསམ་ན། །ཆེན་པོ་ལྟར་གང་མ་མཐོང་
ངོ། །སྤང་བས་ཀྱལ་བར་རྩལ་བྱེད་པ། །མང་པོའང་གཞིམ་པར་བྱ་བ་ནི། ཁྱད་
པར་གནས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །བཟོད་པའི་ཆོགས་སྤྲུམ་མཚར་མི་ཆེ། །གང་ཆོ་བདུད་
རྣམས་མཛོན་བརྟལ་བ། །དེ་ཡི་རྒྱབ་མོ་ཁོ་ན་ལ། །ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བྱངས་
པ། །དེ་ཉིད་རྒྱན་དུ་བྱུང་བ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྒྱན་པ་ཐུབ་པའི་
དབང་པོས་ལྷོན་བྱགས་བསྐྱེད་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་ཏེ་མི་

ལྷར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ནི་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་དེ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་
 འགྲོ་བ་ཀུན་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་ཆོས་ཞིང་དང་པར་མཛད་པ་དེ་ཡང་དཔལ་པོ་
 བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བཟོད་གྱིས་མི་ཡང་པའི་
 ཆོས་ཉིད་རྗེས་སུ་བྱམ་པར་བྱས་དེ་བསམ་ན་ཐུབ་པས་བདུད་ཀྱི་སྤེ་བཅོམ་པ་དེ་
 ཅམ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ལྷར་མ་མཐོང་ངོ། །གང་ཞེས་པ་ནི་རྒྱང་པའི་ཁ་སྒྲོང་ངོ། །
 དེ་ཡང་སངས་ཐོས་སྒྲུང་གི་བཅོམ་པ་ངོ་མཛར་མི་ཆེ་བ་བཞིན་དེ། སངས་ཐོ་ནི་རི་
 དྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤེར་མོའི་སྤྱོད་སྤེ་ཅན་ཡིན་པས་གང་གི་ངར་སྒྲུང་རེ་
 རེས་སྒྲོས་ཀྱི་གྲུང་པོ་ཆེའི་ཁྱུ་དག་གྲུང་སྒྲུག་པར་བྱེད་ལ། སྒྲར་མོའི་ཤུགས་གྱིས་
 སྒྲུང་ཆེན་གྱི་སྒྲོས་ཐུམ་བུལ་བར་བྱེད་ལུས་ན་སྒྲུང་གི་བཅོམ་པ་ཅམ་ལ་ངོ་མཛར་མི་
 ཆེའོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལ་སྒྲུང་བས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་བར་བྱེད་
 ཅིང་གཞོད་པའི་སྒྲུར་བ་ལ་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་བདུད་ཀྱི་སྤེ་བྱེ་བ་ཐུག་མང་པོ་འང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱམས་པའི་སྤྱོད་སྤེ་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱས་པ་ནི་མཛར་མི་ཆེ་སྟེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལ་ཐོགས་པས་གྲུང་
 བདུད་པམ་པར་བྱེད་ལུས་གིང་སྒྲོན་རྒྱལ་བ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་ནས་འཕགས་པ་
 ཉེར་སྤྱོད་གྱིས་བསྟན་པ་བཟུང་བའི་ཆེ་བདུད་སྤྱིག་ཏེ་ཅན་གྱིས་འཕགས་པ་ཉེར་
 སྤྱོད་ལམོར་བརྒྱ་ཐུག་མང་པོ་ལ་ཆོས་སྒྲོན་པའི་ཆེ་འམོར་ལོས་བརྒྱར་པའི་ཆ་
 ལུགས་གྱིས་ཡོང་སྟེ་འམོར་རྣམས་གཡེང་བར་འལྱར་བ་ཐོགས་པར་ཆད་བྱས་པ་
 བ་འཕགས་པ་ཉེར་སྤྱོད་གྱིས་བདུད་སྤྱིག་ཏེ་ཅན་ལ་ཁྱི་རོ་ཞིག་མེ་དྲག་གི་སྤེང་
 བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་དེ་བྱིན་པ་ན། བདུད་ཀྱིས་དེ་མ་གཤམ་པར་དགའ་བཞིན་
 དུ་སྒྲུངས་དེ་མགོ་ལ་བཅོངས་ནས་རང་གནས་སུ་སྔོང་བ་ན་ཁྱི་རོ་རུལ་པ་ཞིག་

མགོ་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་ཐབས་ཅི་བྱས་ཀྱང་འདྲོར་མ་རུས་པར་གཞན་
 འཕྱལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་ས་དང་། ལྷ་མགྲོ་བོ་ཆེ་གཞན་ལ་རོགས་སྐྱོར་ཏེ་
 འདྲོར་བར་བརྩམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱང་འདྲོར་མ་རུས་པ་ན། བདུད་གནོད་བཞིན་དུ་
 འཕགས་པ་ཉེར་སྐྱས་ཉིད་ཀྱི་དུང་དུ་འོང་ནས་བཞགས་པ་བྱས་ཏེ་འདྲོར་བར་
 ཞུས་པ་ལྷ་བུ་ལྷེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུག་པ་དག་གིས་ཀྱང་བདུད་སྤྱིག་ཏེ་ཅན་རྒྱལ་
 བ་ཀུན་དུ་ལམ་པར་བྱེད་རུས་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་
 གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་དག་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 ཡི་བཟོང་པའི་ཆོགས་སུ་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་དུ་ངོ་མཛར་མི་ཆེད། །བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ནི་
 ཐུབ་པས་བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་དཔུང་དང་བཅས་པ་བདུལ་བ་ཡོན་ཏན་མི་ཆེ་གསུངས་པ་
 མིན་གྱི་སྒྲན་དག་གི་ཆོག་སྦྱར་གྱི་ཉམས་མཛད་པའོ། །དོན་འདི་ལ་རྗེ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོས། དཔལ་བོ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དུང་དུ། །མཁུན་བཙེའི་དཔུང་གིས་
 ཡིད་སྤྲུམས་བདག་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ལུས་ཐེལ་གྱིས་གཏོར་པར་མཛད་པ་ནི། །དྲག་
 པོའི་རྒྱུད་དང་ཉེ་བའི་སྦྱོར་ནག་བཞིན། །མདའ་མཚོན་གོ་ཆ་མ་བཟུང་བར། །རང་
 ཉིད་གཅིག་ལུས་བྱེ་བའི་བདུད། །མ་ལུས་ལམ་མཛད་གསུལ་གྱི་ལས། ཁྱེད་ལས་
 གཞན་པ་སུ་ཡིས་ཤེས། །དེ་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱི་བྱམས་པའི་མེས། །འདྲོད་ལཱའི་སྦྱིང་ནི་
 རབ་གདུངས་ཀྱང་། །བརྟེ་བའི་གཏེར་ཁྱེད་ལུས་ཅན་ལ། །རིས་སུ་ཆད་པར་གྱུར་
 པ་མེད། ཁྱེད་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་སྤྱད། །རྩེ་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་ངལ་ཁིང་། །འགྲོ་
 བ་ཀུན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ནི། །ཡོན་ཏན་བརྗོད་ལ་ངལ་མ་གྱུར། །ཅེས་བསྐྱགས་པ་
 མཛད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྦྱུང་དུ་མཁས་མཆོག་དཔལ་བོས་སྒྲན་དག་གི་ཆོག་སྦྱར་གྱི་

ཉམས་ཀྱིས་ཐུབ་པས་བདུད་བདུལ་བ་དེ་ཙམ་དུ་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་གསུངས་པ་ལྟར་
 བ་དེ་ལས་ངོ་མཚར་བ་གང་འཛིག་སྟམ་ན་དེ་སྟོན་པ་ལ། གང་ཆེ་བདུད་རྣམས་
 མདོན་བདུལ་བ། །དེ་ཡི་རྩལ་མོ་ཁོ་ན་ལ། །ཞོན་མོངས་གིན་རྩ་ཆེ་སྤངས་པ། །དེ་
 ཉིད་མྱད་དུ་སྤྱང་བ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། །དོན་ནི། །ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གང་
 གི་ཆེ་བདུད་ཀྱི་སྤེད་སྤྱང་དང་བཅས་པ་རྣམས་མདོན་པར་བདུལ་བ་དེ་ཡི་རྩལ་མོ་
 ཁོ་ན་ལ་ཞོན་མོངས་གིན་རྩ་ཆེ་བ་ཡང་སྤངས་དེ་བདུད་ཀྱི་པུ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུ་
 བྱིད་རི་སྟེང་ཅིག་བྱས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་ཆགས་པ་ཐ་མོངས་སྟེ་པའི་སྐྱབས་མ་ཐུང་
 ཞིང་བདུད་སྟིག་ཏེ་ཅན་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་པན་པར་སྐྱུ་པའི་ཚོལ་ཀྱིས་སྐྱ་གཞིན་
 རྩ་དར་ལ་བབ་པ་འདི་འདྲ་པའི་སྐྱབས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཉམས་སུ་ཕྱིར་སྟེ་
 འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ལ་སྤྱད་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་གཡོ་ཐབས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་ཞོན་མོངས་ཐ་མོངས་མ་སྟེས་གིང་བདུད་ཀྱི་སྤེ་ཆེས་ཆེར་
 འབྱུགས་པའི་དོ་རྗེའི་མཚོན་ཆའི་ཆར་པབ་པ་དང་། དུང་ཆེན་པོའི་སྐྱུས་ཏིང་དེ་
 འཛིན་ལས་སྤྱོད་པ་སོགས་གཞིད་པ་དང་གེགས་རི་སྟེང་ཅིག་བྱས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་
 ཁོ་བ་དང་མི་བཟོད་པ་ཐ་མོངས་མ་སྟེས་པར་རི་ལྟར་བུ་སྟུག་པ་མཐིེད་དོད་དུ་ལྟར་
 བ་ལ་མས་བརྩེ་བ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པར་བདུད་དཔུང་དང་བཅས་
 པས་གཅོས་མཁའ་ཁུབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེས་ཆེར་
 འབྱུངས་པ་ན་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོར་རྒྱུད་དུག་པའི་མདུན་སར་སར་མེ་
 གནས་པའི་མཐུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་བདུད་དཔུང་དང་བཅས་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་
 མདུན་སར་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པར་དུས་མཐའི་རྒྱུད་གིས་རྣལ་ཐུན་གཏོར་བ་
 བཞིན་དུ་དཔག་ཆད་བརྒྱར་འཐོར་ཏེ་སྟེག་མེད་པར་བཅོམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་

ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་རབ་དང་ལུལ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་རྗེ་རྗེ་ལྷ་
 ལུང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅུ་བ་མཐར་བུག་པ་མི་ཤེས་པའི་མྱོངས་པ་གཉིས་
 ལྷང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མཛོན་དུ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་རོ་མཚར་མྱང་དུ་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །འདིའི་ཉོན་མོངས་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་རགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་གྱི་དབེར་ན་འཛིག་
 ཉེན་ན་མིའི་བདག་པོ་ལ་མི་ཆེ་བ་ཞེས་བརྟེན་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 བདག་པོ་ཅུ་བ་མཐར་བུག་པ་གཉིས་ལྷང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་འདི་ཡིན་
 པས་བདུད་གྱི་དམག་བྱེ་བ་ལྷག་དུང་ལྷུར་གྱིས་ཆེས་ཆེར་ཟིངས་པ་དེ་འདྲ་པའི་
 སྐབས་ལུ་བུགས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་བར་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྟན་
 བོས་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཅུ་བ་
 མཐར་བུག་གཉིས་ལྷང་འབྲུལ་པ་སྤྱོད་བྱེད་པ་འདི་འདྲ་ལས་མ་མཚན་པ་དང་རོ་
 མཚར་ཆེ་བ་གང་ཞིག་ཡོད། དྲང་སྤྱང་རྣམས་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་རིམ་གྱིས་
 བསྐྱོམས་ཏེ་སྤྱད་པའི་ཚེད་བར་དུ་སྤང་ནས་འདུ་ཤེས་ལྷ་མོ་འདྲ་རྒྱ་བ་བཅད་དེ་རི་
 ཙམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་གཉིས་ལྷང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལྷ་ཞིག་ངོས་
 ཟེན་པ་ཙམ་ཡང་མ་བྱེད་ལ། དེར་མ་ཟད་ཉན་རང་དག་བཙུམ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་རི་ཙམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་གཉིས་
 ལྷང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་པའི་བྱོགས་ཙམ་དུ་ཡང་མ་སྤྱེབས་སོ། །དོན་གྱི་
 དབང་འདི་གཟིགས་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཀྱང་མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་
 རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བྱུག་མཚན་

མཛད་དོ། །གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་སྒྲུངས་ཏེ་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་
 ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་ལ་དེ་ཙམ་དུ་བསྟགས་པ་ཆེ་བ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོར་ཆོགས་གཉིས་བསགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་
 འཕང་རྒྱལ་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ནའི་མཐུས་བྱེད་པ་
 ཡིན་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། གང་དང་ཡང་དག་ལྟན་པས་བྱལ་རྣམས་རྣམ་
 པ་ཀུན་ལྟན་སྟེ་ཆོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྣམ་མཆེན་གྱི་
 མཐུས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་རྒྱུན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དོན་འདི་ཤིན་ཏུ་
 རྟོགས་དགའ་ཞིང་བཤད་པར་བྱ་བའི་གནས་མང་ཡང་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱལ་པའི་དབང་པོས་སྟེ་གསུངས་དང་དུག་གསུམ་ཅན་བརྟལ་བའི་
 ཡོན་ཏན་མང་དུ་བྱུང་བའི་རྩལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། འོད་ཟེར་སྤང་བ་སྤྱང་ལྟན་པའི།
 ཉི་མའི་མུན་སེལ་གང་ལགས་དང་། དཔལ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་སྟེ་གསུངས་ལས། །རྒྱལ་
 བར་མཛད་པ་ཅི་ཞིག་མཛར། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་ཆགས་བཅས་དང་། །ཞེ་
 སྒྲུང་བྲལ་བས་ཞེ་སྒྲུང་ཅན། །གདི་སྟག་བྲལ་བས་རྫོངས་པ་སྟེ། །གསུམ་པོས་དུག་
 ཏུ་གསུམ་དག་བརྟལ། །ཞེས་གསུངས། །དོན་ནི། འོད་ཟེར་གྱི་སྤང་བ་སྤྱང་དང་
 ལྟན་པའི་ཉི་མས་མུན་པ་བསལ་བ་གང་ལགས་པ་དེ་དང་དཔལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱལ་
 པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་གྱིས་མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སྟེ་གསུངས་གྱི་
 ཆོགས་ལས་རྒྱལ་བར་མཛད་པ་ཅི་ཞིག་མཛར་ཏེ་དོ་མཛར་མི་ཆེད། །འོ་ན་ང་
 མཛར་གང་ཆེན་བྱལ་པའི་དབང་པོས་ཐམས་སུ་གྱི་འགྲོ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་

མ་རིག་པའི་མུན་པ་འབྲུག་པོས་ནོན་ཏེ་གར་འགྲོའི་གཏོལ་མེད་པར་འབྱུངས་
 ཤིང་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་གར་ཡིན་མི་ཤེས་པར་སྟུག་བསལ་ཉིད་ལ་རྒྱགས་
 པའི་སྒྲོངས་པའི་ཚོགས་འདི་ལ་ཕན་བདེའི་ལམ་བཟང་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཚོས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ཉིད་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩི་ལྟར་བསྐྱོར་
 བ་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་
 གཟིགས་ནས་ཐོག་མར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོད་པས་གདུལ་བྱ་འདོད་
 ཆགས་དང་བཅས་བ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་དང་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཕན་རྣམས་བདུལ། དེ་ནས་ཞེ་སྤང་དང་བྲལ་
 བའི་སྦྱོད་པས་གདུལ་བྱ་ཞེ་སྤང་ཕན་རྣམས་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྩི་བྱར་རྒྱབ་གྱི་མེམས་
 སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ་ཞེ་སྤང་ཕན་རྣམས་བདུལ། དེ་
 ནས་གཏི་མུག་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོད་པས་འཁོར་བའི་སྟུག་བསལ་བམས་ཅད་གྱི་རྩ་
 བ་སྒྲོངས་པ་མ་རིག་པ་བསྐྱོག་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་ཚོས་མཛོན་པ་ཤར་ཕྱིན་ཟབ་
 མོའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ་གཏི་མུག་ཕན་རྣམས་བདུལ་ཏེ་སྟེ་སྦྱོད་གསུམ་དང་དེའི་
 བརྗོད་བྱ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་གསུམ་པོས་དུག་གསུམ་ཕན་དག་རྟག་རྟ་
 བདུལ་ཏེ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་སྤང་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཚོག་ལྷག་
 མའོ། །དོན་འདི་ལ་རྩི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །
 མཛད་པ་མཚོག་ཡིན་དེ་ཡང་ནི། །འདི་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་མཁས་པ་ཡིས། །འདི་ལས་
 སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་བྱོས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཁྱོ་བ་མི་མངའ་བའི་ཡོན་
 ཏན་སྤང་དུ་བྱུང་བའི་རྩལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། དམ་ཚོས་རབ་དུ་བསྟོད་པ་དང་། དམ་

ཆོས་མ་ལགས་སྒྲིབ་མཛད་ཀྱང་། དམ་པ་དག་དང་ཐ་མ་ལ། ཁྱོད་ནི་ཆགས་དང་
 ཁྱོ་མི་མངའ། དག་བཙུག་པ་དང་ལྷ་སྒྲུགས་ལ། རྗེས་སུ་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོ་
 བར། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་མི་འགྱུར་ན། ཁྱོད་ལ་བསྐྱེད་དུ་ཅི་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ནི་ཆགས་པ་དང་ཁྱོ་བ་མི་མངའ་
 པའི་རང་བཞིན་དེ། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མ་ལགས་པ་ཞེས་པར་སྐྱོད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོད་པར་
 མཛད་ཀྱང་དམ་ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་བྱེད་པའི་དམ་པ་དག་དང་། ཉམས་པར་སྐྱོད་པའི་
 སྐྱེ་བོ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་གང་ཡང་མེད་པར་ཐུགས་སྒྲིམས་གིང་བྱམས་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་དུ་གནས་སོ། །ཉམས་པར་སྐྱོད་པ་རྣམས་ལ་སྐྱོད་པ་ནི། འདུལ་བ་
 ལུང་ལས། ལུང་བ་བྱང་ནས་ཕྱིར་མི་འཆོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་མེ་
 མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འོད་མེད་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རབ་གསལ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིག་པའི་རྩ་བ་མི་
 བརྟོ་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མི་སྒྲོལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་མི་
 བསྐྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་རན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱོད་པ་
 མཛད་དོ། །ཆོས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་
 ལས། དའི་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཕམ་ཡོན་ལྷ་ཡོད་དེ། འཁོར་བཞིས་
 མདུན་དུ་བདར་བ་ཡིན། གདམས་དག་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ་གཞན་ལ་རག་མ་
 ལུས་པ་ཡིན། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱང་བའི་ཡང་དག་པར་
 རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནང་གི་མཛོད་སྤྱང་བ་ཡིན། དག་སྐྱོད་དང་བུམ་
 ཟེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ན་འདུག་པ་ཡིན། དམ་པའི་ཆོས་གནས་པའི་སྤྱིར་དང་བསྐྱེད་

པའི་ཆེད་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་པན་པ་དང་བདེ་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
ཡང་པན་ཡོན་ལཱ་ཡོད་དེ། །རང་གི་རྩལ་ཁྱིམ་གྱི་ཕུང་བོ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་
ཤིང་སྐས་པ་ཡིན། །འཁོར་བཞིས་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱུ་བ་ཡིན། གང་ཟག་འགྱུར་པ་
སྐྱེས་པ་རྣམས་གྱི་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་ན་བག་ཚུ་བ་མེད་
པར་གནས་པ་ཡིན། ཆོས་དང་མཐུན་པས་སྤྱིར་སྐོལ་བ་ཆར་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཡང་ལཱ་སྟེ། དོན་མ་འདྲེས་པར་སེལ་བ་ཡིན། དོན་རྣམས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་
བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན། དེའི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་རྣམས་ལེགས་པར་བརྒྱུང་བ་
ཡིན། སེམས་གྱི་སྒྲུང་བ་སྐྱེས་པས་མང་དུ་གནས་པ་ཡིན། སྐྱེ་བོ་ཕྱི་མ་རྣམས་གྱི་
སྒྲུང་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལཱ་སྟེ། འདུལ་བ་འཛིན་པ་གནས་པའི་ཚུགས་དེ་
ངས་སྒྲུང་བ་སྐྱེས་པ་དང་། གསལ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། འོད་སྐྱེས་པར་མཐོང་།
ཚུགས་དེར་ང་ཚུགས་ཁུལ་རྒྱུང་དུ་གནས། ཚུགས་དེར་ངས་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པར་
མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོགས་བཞུགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །ཡང་སྐུ་པའི་དབང་པོ་
ལ་ཉིད་གྱིས་རི་ལྷར་བསྐྱུན་པ་ལྷར་གྱི་བསྐྱེད་པ་མཐའ་དག་བསྐྱངས་དེ། འབྲས་
ཁུ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་། སྐུ་པའི་བཅས་པ་རྣམས་
བསམ་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་སྟོ་གསུམ་ཉེས་པར་སྦྱོང་པའི་མུ་སྟེགས་པ་
གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བས་སྐུ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་གྱི་སྐུགས་ནི་
ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ན་སྐུ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ལ་བསྟོད་དུ་ཅི་ཞིག་མཆིས་ཏེ་
བསྟོད་པ་ལ་དབྱེས་པ་དང་སྦྱད་པ་ལ་མི་དབྱེས་པ་མེད་ན་བསྟོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་
སྟོན་དག་གི་ཆོག་སྦྱོར་དུ་མཛད་དོ། །

བཞི་པ་སྐུ་པའི་དབང་པོའི་སྐུགས་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་

ཡོན་ཏན་མདུ་བྱ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་བཞུང་བ་ནི། ཡོན་ཏན་རྣམས་ལའང་མ་ཆགས་
ལ། ཡོན་ཏན་ཅན་ལའང་བཞེད་མི་མངའ། །ཀྱེ་མའོ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱགས་སྟོབས་ནི། །
རབ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་
ལྟར་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཁྱོ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་མངའ་ཞིང་བྱང་
ཟིང་ལ་ཆགས་པ་མི་མངའ་བར་མ་བཟང་རང་དོན་དུ་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་ལའང་མ་
ཆགས་པ་རང་ཉིད་མངོན་གཤམ་སམ་རྩུ་འབྲུལ་ལམ་གོ་འཕང་མཐོན་པོ་སྟགས་
ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་བཞེད་པའང་མི་མངའ་བས་ན་ཀྱེ་མའོ་ཞེས་ངོ་མཚར་བའི་ཆོག་
སྟོན་དུ་བྱང་ནས་བྱབ་པའི་བྱགས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་སྟོན་གང་གིས་བྱང་མ་གོས་པར་
རབ་ཏུ་དང་ཞིང་དག་པ་ལགས་སོ་ཞེས་མཁས་མཆོག་དབང་པོས་བསྟགས་པ་
མཛད་དོ། །

ལྟ་བུ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་བྱགས་རབ་ཏུ་དྲངས་ཤིང་དག་པ་བྱའི་རྟགས་
ཀྱིས་མཚོན་པ་མདུ་བྱ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་བཞུང་བ་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ནི་རབ་
དྲངས་བ། །དུས་རྣམས་རྟག་ཏུ་མི་ཉམས་པས། ཁྱོད་བྱགས་རྟག་ཏུ་དྲངས་པ་
དག །མངོན་སུམ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་གདའ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བྱབ་པའི་
དབང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཁྱོ་བ་མི་མངའ་བར་བྱགས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་
དྲངས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་གདའ་བྱ་བ་མལ་པ་དག་གིས་བྱང་སྒྲིའི་རྣམ་
པའི་རྟགས་ལས་མཚོན་པར་ལུས་པ་ནི་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྟོན་ལ་སྟགས་པའི་
དབང་པོ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་དང་བ་དུས་རྣམས་ཏེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཏུ་མི་
ཉམས་པར་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པ་སུས་མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་པར་ཡིད་
དུ་འོང་བར་གནས་པས་སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བྱགས་དུས་རྟག་ཏུ་

ཉོན་མོངས་པས་མི་བསྐྱོད་པར་རབ་དུ་དྲངས་བ་དང་མོངས་སུ་དག་པར་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་བ་བཞིན་དུ་གང་ཤོ། །འདི་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས། བསམ་
 པ་ནང་ན་ཡོད་པ་ཀུན། བྱི་རོལ་ནས་ནི་ཉེ་བར་དམིགས། སྐྱེད་མདོག་དབང་
 བོའི་རྣམ་པ་དག རྣམ་པར་སྒྲ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་ཉོན་
 མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྐྱེད་ཉོན་མོངས་གིས་
 དགྲུགས་པ་ན་ལུས་གྱི་དབང་བོ་རྣམས་ཀྱང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་རྣམ་པ་
 འགྱུར་ཉེ་ཞེ་སྒྲ་གིས་དགྲུགས་པ་ན་བཞིན་གྱི་མདོག་དམར་ལ་ནག་པ་དང་།
 མིག་ཅུ་བྲུག་པ་དང་། ལུས་རྩལ་པ་དང་། ཁྲོག་ཉེར་འབྱུང་བ་དང་། བ་སྐྱ་ལྟང་བ་
 མོགས་དྲགས་བྱི་རོལ་ནས་མངོན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་འདིས་ནི་བྱབ་པའི་དབང་
 བོའི་བྱན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་མ་འདྲེས་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་
 དང་ལྷང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་བསྟན་ཉེ། མ་འདྲེས་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་
 བཞག་པ་གསུམ་ནི་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་ན་གྱས་པར་ཉན་པ་རྣམས་
 ལ་ཆགས་པ་དང་། མ་གྱས་པ་རྣམས་ལ་ཁྱོ་བ་དང་། དེ་གཉིས་འདྲེས་མར་གནས་
 པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སྒྲུང་གཉིས་ཀ་སྒྲུ་བའི་སྐབས་མེད་པར་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱགས་སྟོམས་པར་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་བརྩེ་བ་ལྟར་བྱགས་བརྩེ་བར་གནས་
 པའོ། །ལྷང་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི་བྱབ་པའི་དབང་བོ་ལ་ལུས་གྱི་སྐྱོད་པ་རལ་པ་
 གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས་སྒྲ་དགོས་པ་དང་། དག་གི་སྐྱོད་པ་རལ་པ་གཞན་
 གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས་སྒྲ་དགོས་པ་དང་། ཡིད་གྱི་སྐྱོད་པ་རལ་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་
 དོགས་ནས་སྒྲ་དགོས་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་སྐྱ་གསུང་བྱགས་གྱི་སྐྱོད་པ་
 གསུམ་ཀ་དུས་དྲག་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །

དུག་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གསུང་དང་
 མཛད་ཀྱིང་གིས་མཆོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྟེན་པ་ནི། རང་
 བཞིན་དམ་པ་ལེགས་གསུངས་དང་། མཛད་ཀྱིང་བཟང་པོས་བརྒྱགས་པས་ན།
 ཁྱོད་ཀྱི་སློ་གྲོས་དགོངས་པ་དག་ཀྱིས་དག་པའི་བར་ལ་གྲགས། ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་
 ཐམས་ཅད་ཟད་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ནི་ལྷ་པ་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 དྲགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཆོན་རྣམ་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དམ་པ་འགོ་བ་
 ལྟ་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་སྟུག་བསྟུལ་གང་
 དང་གང་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་འདི་དང་འདིས་བྱས་སོ་ཞེས་དང་། བན་པ་དང་བདེ་བ་
 འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འདི་དང་འདི་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་
 དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་
 དང་། སྟོད་ལམ་རྣམ་བཞིའི་མཛད་ཀྱིང་བཟང་པོ་འགོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ནང་
 ན་སུས་ཀྱང་བརྒྱན་དུ་མེད་པ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པ་དང་རེག་པ་ཅམ་
 གིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་དང་ཐར་ཐུག་གི་ལན་བདེ་རེས་པར་སྟེར་བའི་རྒྱལ་འདི་
 རྒྱལ་བ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གིས་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་བརྒྱགས་ཤིང་སྟུ་
 དངོས་སུ་མཐོང་བའི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་གིས་རྒྱ་ཆེར་བརྒྱགས་པས་ན་སྟོན་པ་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་སློ་གྲོས་རྣམ་པར་དག་པ་དག་སངས་རྒྱལ་
 རས་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་བར་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་སོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་གིན་
 ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ་གཞུང་འདིའི་དོན་མཐའ་ཆོད་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཆོད་མ་རྣམ་

འབྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་ཚད་མར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལྟ་མོ་རྣམས་ཤེས་
དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡིད་
ཆེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་སོགས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་པ་
ཡོད་དེ་འདྲི་རྩི་ཡི་གའི་ཁྱར་གྱིས་འཛིགས་པས་མ་སྟོན་སོ། །

བདུན་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། མདྲ་དུ་བྱུང་པའི་བསྟོད་པ་སྟེ་ལེའུ་
བཞི་པའོ། །ཞེས་པའོ། །བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་བཟང་
གསལ་བྱེད་རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ལས། །ལེའུ་བཞི་པ་མདྲ་དུ་བྱུང་པའི་བསྟོད་པའི་
ལེའུའི་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་
རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་དུག །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་
པ་ཡིན་པས་གང་གིས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་དད་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་
པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་ལྟ་བུ་པས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གང་གིས་
མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐྱ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདྲ་བར་མཚུངས་པ་
མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་མིན་
པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་གི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་ཡོན་
ཏན་དང་སྐྱ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པོས་རྩིས་འགྲན་པ་
ལྟར་དུ་མཚུངས་པ་མེད་པར་གནས་ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་རོ་མཚར་བས་བསྟགས་པ།
ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་བར་ཞི་ལ་ཡིད་དུ་འོང་། །འབར་ལ་

གཞོན་པ་མཛད་མི་མངའ། ཉལ་ལ་ཐོམ་བཟིང་ཆེ་བ་ཡི། །སྤྱེའདིས་སུ་ཞིག་དང་
 མི་མཛད། རྩོད་ཀྱི་སྤྱེའདི་གང་གིས་ནི། །ལན་བརྒྱར་མཐོང་དང་གང་ཞིག་གིས། །
 དང་པོར་མཐོང་བ་དེ་གཉིས་ཀ། །འདྲ་བར་མིག་ནི་མགུ་བར་མཛད། །ཅེས་
 གསུངས། །དོན་ནི། རྩོན་པ་བྱལ་བའི་དབང་པོའི་སྤྱེའདི་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་
 པ་སྟེ། སྤྱེའདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པས་ཉེ་བར་ཞི་ལ། སྤྱིད་
 ཞིའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་སྤྱངས་པ་ལྟར་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། གསེར་གྱི་མཚོད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ་ཉི་མ་བྱེ་བའི་མདངས་
 ཆགས་པ་ལྟར་འོད་འབར་ལ་མེའི་འོད་ལྟར་ཉེ་བ་ལ་གཞོན་པ་མི་མཛད་པར་སུ་
 ཞིག་གིས་མཐོང་ངམ་རེག་ན་དེ་མ་ཐག་འདོད་ཆགས་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་འདོད་
 ཆགས་ནི་ཞིང་ངེས་འབྱུང་དང་ཐར་འདོད་སྟེ། ཞེ་སྤང་ཅན་ཡིན་ན་སྤྱེའདི་འོད་
 མཐོང་བ་དང་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེ་སྤང་ནི་ནས་བྱམས་སེམས་སྟེ། གནི་སྤྱག་ཅན་
 ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱེའདི་འོད་དེ་མཐོང་བ་དང་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་གནི་སྤྱག་ནི་ནས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་སྟེ། སེར་སྤྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱེའདི་འོད་དེ་མཐོང་བ་དང་རེག་པ་
 ཙམ་གྱིས་སེར་སྤྱ་ནི་ནས་གདོང་སེམས་སྟེ་བ་སོགས་བྱལ་བའི་སྤྱེའདི་འོད་དེ་མཐོང་
 བ་དང་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་རང་རང་གི་ནད་དང་གདོན་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་
 ཅན་དགེ་བའི་བསམ་པ་སྟེ་ཞིང་འཕེལ་བར་འགྱུར། མདོར་ན་རྩོན་པ་བྱལ་བའི་
 དབང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། རྩོན་གནས་མཐུན་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱེའདི་མཐོང་བ་དང་དེ་ལ་རེག་པ་
 སུ་ལའང་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་མི་མངའོ། །ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་རྩོན་གནས་
 མཐུན་པ་ནི་མདོར་ཉོགས་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །མི་ཡི་

ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤྱོད་ཉིད། ཁྱོད་སྐྱེས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། རྒྱུ་
གཅིད་རྒྱལ་པའི་ཉོན་མོངས་མེད། ཁངས་རྒྱས་སྤོན་གནས་མཆེན་པ་ནི། རྒྱུ་
གྱིས་སྤྱོད་དང་ཆགས་སྤངས་དང་། རྟོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། ཁྲི་བ་
ཀུན་ལས་འདེབས་པར་བཞེད། ཉེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཡང་སྤྱོད་པའི་དབང་
པོའི་རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དུལ་ལ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་སྤྱོད་ཀྱང་ཁྱོད་
ཏུ་གསོད་པ་དང་བཀའ་ལས་འགོད་བར་མི་རྣམ་པ་རྣམས་བརྟེན་ཆེད་ཆེད། རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་དུལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་བསྐྱོད་པའི་གོད་པ་དང་། རྒྱལ་འཛོམས་སྐྱེས་
ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རང་བཅས་ཡང་འབྱུང་མི་མྱོད་པ་སྟེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་ལས་གསང་བའི་བདག་པོ་བྱུག་ན་དོ་རྟེན་གྱིས་རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་འཁོར་
འདུས་པ་ཆེན་པོ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིའི་གསང་བ་གསུངས་པའི་ཆེ་འདི་
སྤྱོད་ཏུ་སྤོན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མར་མེ་མཛད་འཛིག་རྟེན་འདིར་བྱོན་པའི་ཆེ་
སྤོན་པ་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་བཅས་ཆེད་ཆེད་གཞིན་ཅུ་སྤོན་ཏུ་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་དེ་མཆོད་ཅིང་དེའི་དྲུང་དུ་དོན་དམ་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནས་
བཟུང་ནས་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་སྤྱི་བཞིན་འབྲངས་ཤིང་སྤོན་པ་སངས་རྒྱས་པ་
འདིའི་བར་དུ་རྟག་ཏུ་འགྲོགས་ཀྱང་འདིའི་རྒྱ་ལ་རྒྱལ་འཛོམས་སྐྱེས་ཀྱི་སྤོན་པ་
མོངས་བྱུང་བ་མ་མཐོང་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མར་མེ་
མཛད་ནས་སྤོན་པ་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་ཞིང་འདིར་བྱོན་པའི་བར་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་
གྲངས་མེད་གཅིག་སོང་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་མང་པོ་ལས་བཤད་ཅིང་།
བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་རིང་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆེ་
ལུས་ལ་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱོད་པའི་སྤོན་པ་མོངས་མ་བྱུང་བར་བཤད་ན་སྤོན་པ་

ཅིང། དེ་ལ་ཡུན་རིང་བལྟས་ན་ཕ་ལ་ཆེར་སྒྱུར་མཐོང་བ་དང་ལྷ་མི་འདོད་པ་སྒྲེལ་
སྒྲུན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་གྱི་སྐུ་དེ་དང་པོར་མཐོང་བ་དང། དེ་ལ་ཡུན་རིང་
དུ་བལྟས་པ་དང། ལན་བརྒྱར་མཐོང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་འདྲ་བ་ལ་མིག་དང་ཡིད་
མགྲུ་བར་མཛད་དོ། ཚིགས་བཅད་འདིའི་ནི་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་རྒྱང་པའི་ཁ་སྒྲོང་
དོ། སྒྲུན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི།
མདོ་ཉེ་རྒྱུན་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཁྱོད་མཐོང་ན། སྒྲེས་ལུ་དམ་པ་ལགས་
པར་འཆའ། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་དང་བར། མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆའ་
ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུན་པ་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐུ་ནི་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་
གང་གིས་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཁྱོད་
གྱི་སྐུ་ནི་མཛོལ་པའི་ཕྱིར། བལྟ་བས་མི་རོམས་རང་བཞིན་པས། མཐོང་དོ་ཅོག་
ནི་ཕྱི་ཕྱིར་ཞིང། དགའ་བ་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
སྒྲུན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་གྱིས་སྐུ་ནི་གསེར་གྱི་མཆོད་སྲོང་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་
ཅོར་ལུ་སྐྱོགས་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོ་ཆོགས་གྱི་ཐུ་བཞོད་པ་ལྟར་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་མཛོལ་པའི་སྐྱེད་དུ་མཆོན་བཟང་དང་དཔེ་བུད་རྣམས་གྱིས་
སྐྱས་པས་ལྷག་པར་མཛོལ་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བས་མི་རོམས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་
པས་སྐུ་དེ་མཐོང་དོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ཕྱིར་ཞིང་དགའ་བ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པར་
མཛད་པ་ལགས་སོ། ཁི་ནི་རྒྱང་པའི་ཁ་སྒྲོང་དོ། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་ལྷ་
བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། རྒྱལ་པོ་གསུགས་ཅན་སྤྱིང་པོས་
སྒྲུན་པའི་སྐུ་གསུགས་རི་མོར་འདྲི་བར་བརྩམས་ནས་རི་མོ་མཁན་མཁས་པ་མང་

པོ་སྟོན་པའི་སྐུ་མདུན་དུ་མངགས་དེ་རམ་བཟང་པོ་ལ་སྐྱའི་རིམ་གྱི་བར་བརྒྱུམས་
 པ་ན་སྟོན་པའི་སྐུ་མི་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་རིམ་མཐའ་རྣམས་ཀྱིས་རི་
 ཅམ་བལྟས་ཀྱང་མ་ཆིམ་པར་ལྷ་བ་ཉིད་ལས་མཆོན་མ་འཛིན་མ་ཐུབ་པས་རིམ་མཐའ་
 གྱི་མ་ཐུབ་པ་ན་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོ་མཐའ་མཐོང་དུ་རྒྱུད་དེ་སྟོན་པ་ཉིད་
 ལ་རི་ལྷ་རྒྱལ་བ་ཞི་ཞུས་པ་ན། སྟོན་པས་རམ་བཟང་པོ་གྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པ་
 སྐུ་མདུན་དུ་བཞག་པ་ལ་སྐྱའི་འོད་བརླངས་སྟེ་འོད་གྱིས་གང་ཐུབ་པའི་སྐྱའི་རྣམས་པ་
 དེ་ལ་རིམ་པོ་ལ་མཐའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཆོན་བཟང་པོ་སྐུ་ཆོགས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྟེ་སྟོན་པའི་སྐྱའི་སྐྱུང་བརྒྱུན་ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཀྱུབ། སྐུ་
 གཟུགས་དེ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟིང་པོས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་པུར་བརྒྱུག་ནས་
 རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཏྲ་ཡ་ན་ལ་བསྐྱར་བས། རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཏྲ་ཡ་ནས་སྐུ་གཟུགས་དེ་མཐོང་བ་
 ཅམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྐུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་ཅིང་སྐུ་མི་ཤེས་པའི་དགའ་བ་ཐོབ། སྐུ་
 གཟུགས་དེའི་གཤམ་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ཤོག་གི་རིམ་མཐོང་པ་ལ་
 རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཏྲ་ཡ་ནས་བརྟགས་ནས་དེའི་དོན་བསམ་པས་བདེན་པ་མཐོང་བར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པ་མངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་འདྲ་བར་མཛུངས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། རྟེན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་དག་དང་ནི། །བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་པན་རྒྱུན་དུ། །འཛམ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་དང་
 བློ། །ཡོན་ཏན་ཐུན་ཆོགས་མཆོག་དང་ལྷན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐུང་པོ་ཆད་མེད་པའི་གཏོར་དུ་སྐྱར་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཆད་མེད་པ་ཡིན་

ལ། ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཚད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་
གང་ལ་གནས་པའི་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་དང་། བརྟེན་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་
བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལན་རྩེད་དུ་འཆོས་པས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱེད་གྱི་
སྤྱོད་པ་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ལུང་ཚྭས་གཉིས་ཀ་འདྲ་བར་
མཆོག་དང་ལྡན་ཞོ། །འདི་ཡང་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་ཆོག་སྤྱོད་རོ་མཚན་པ་ཞིག་
སྟེ་དཔེར་ན་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནི་ལ་དང་གསེར་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཁྱད་པར་
ཅན་དུ་མི་གཙང་བ་བྱི་ལུང་ལྟ་བུ་དང་ས་རྩོད་པ་བཞིན་པ་ཐུགས་ན་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་མི་འཆོས་པས་ཀུན་གྱིས་སྤྱད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་རྟེན་
ངན་པ་གྱུ་མོའི་དུམ་བུ་ལྟ་བུའི་ནང་ན་བརྟེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
བུ་དང་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ་སོགས་བརྒྱུག་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མི་འཆོས་པས་
སྤྱད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འགའ་ཞིག་རྟེན་བཟང་པོ་
ལྟའི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་ནང་གི་བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་
དང་། མི་འགའ་ཞིག་གཟུགས་བཟང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་རྒྱུད་ངན་པ་མ་རུང་བ་
སྤྱིག་པ་ཚབས་པོ་ཆེས་གང་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་སེམས་ལ་དད་པ་དང་ངེས་
འཕུང་སོགས་དགེ་སེམས་ཆེ་བར་ཡོད་ཀྱང་ལུས་རྟེན་ངན་པ་མཛོད་དང་ཐོལ་མིག་
སོགས་ནད་ཚབས་པོ་ཆེས་གདུངས་པ་དང་ཡན་ལག་མ་ཚད་པ་སོགས་སྟོན་ཅན་
ཡོད་པ་རྣམས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མི་འཆོས་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
ནི་དེ་ལྟར་མིན་པར་མཚན་དཔེས་སྤྲོས་པའི་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་པ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་རྒྱུད་གྱི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་ལན་རྩེད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ལུང་པོ་ཆེན་པོར་འདྲ་བ་འདི་ནི་ཐུབ་

བྱམས་པས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེང་བྱལ། །བྱམས་པས་རི་སྟེང་བྱལ་བྱུང་པ། །ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ནི་དེ་སྟེང་བྱལ། །ཡེ་ཤེས་རི་སྟེང་བྱལ་བྱུང་པ། །སྐྱ་ཡིས་ཀྱང་ནི་དེ་སྟེང་
བྱལ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མོང་མིན་པ་མཚན་དང་
དཔེ་བྱང་གྱི་རྩལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། མཚན་དང་དཔེ་བྱང་བཟང་འབར་བ། བྱོང་གྱི་
སྐྱ་ལས་མ་གཏོགས་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི། །གཞན་གང་
ཞིག་ལ་ལེགས་གནས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ལྷར་བཤད་པ་དེ་ལྷར་
སྟོན་པ་བྱལ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱ་ནི་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་ལྷ་བས་ཚོག་མི་
ཤེས་པར་མཛེས་པ་སྟེ། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱང་བཟང་པོ་
བརྒྱད་རྩ་སྟལ་པ། །འདྲ་འབར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མོང་
མིན་པ་འདི་ནི་སྟོན་པ་བྱལ་པའི་དབང་པོ་བྱོང་གྱི་སྐྱ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་
གང་ཞིག་ལ་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་སུ་ལའང་འདི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །དེ་
ལ་འདི་སྐྱམ་དུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་ས་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
མཚན་དཔེ་ཡོད་པར་བཤད་པ་མིན་ནམ་སྐྱམ་ན་བདེན་མོད་གྱི། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་
དུ་མི་མཚུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་བཟང་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ཆ་ཅམ་ཡང་དེ་དག་ལ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་དཔེ་རི་
ལྷར་ཡོད་པ་ནི། སྟོན་པ་བྱལ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱ་ལ་ཡོད་པའི་མཚན་བཟང་སུམ་རྩ་
རྩ་གཉིས་ནི་འདི་ལྷར་བྱལ་པའི་བྱག་དང་ཞབས་གྱི་མཐིལ་འཁོར་ལོ་རྩལ་སྟོང་
པའི་རི་མོས་མཚན་པ་དང་། རུས་སྤལ་གྱི་ལྷ་བ་ལྷར་ཞབས་མཐོ་ལ་མཉམ་པ་
དང་། བྱག་དང་ཞབས་མོར་རིན་པོ་ཆའི་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། བྱག་དང་

ཅུ་ཅ་གཉིས་མོ། །

དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ནི། ལུ་པ་པའི་དབང་པོའི་མེན་མོ་ཟངས་གྱི་མདོག་ལྷར་
 དམར་པ་དང་། མདོག་སྒྲུམ་པ་དང་། ཤོང་བུ་མེད་ཅིང་མཐོ་པ་དང་། མོར་
 མོ་རྒྱམས་པར་རྩེན་རྒྱུམ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། ཅ་པ་ནས་བྱིན་གྱིས་སྤྲ་པ་དང་།
 ཅ་པ་ལྷར་མི་མདོན་པ་དང་། ཅ་ལ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། ལོང་བུ་ནང་དུ་
 འབྱར་པ་མི་མདོན་པ་དང་། ཞབས་ཆེ་རྒྱུང་མཉམ་པ་དང་། ཞབས་རིང་བྱང་
 མཉམ་པ་དང་། མེད་གོ་ལྷར་བརྩིད་པར་གསེགས་པ་དང་། གྲུང་ཆེན་ལྷར་
 བད་དཀར་གསེགས་པ་དང་། ལྷར་མཉམ་ལ་གསེགས་པ་དང་། ལྷ་
 མཆོག་གི་སྤྲུམས་གྱིས་ལའོར་གྱི་སྤྲ་འདྲེན་ཅིང་གསེགས་པ་དང་། གཡས་
 རྩེགས་སུ་གསེགས་ཤིང་ལྷོག་པ་དང་། ལྷ་ན་མཛེས་པར་གསེགས་པ་དང་།
 མི་གཡོ་བར་དྲང་བོར་གསེགས་པ་དང་། འགྱིར་ལེགས་པས་འབྲིལ་བག་
 ཆགས་པ་དང་། སྤྲི་མ་མེད་པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་འདྲ་པ་དང་། རིང་བྱང་དང་
 སྤྲི་མ་ལྷོ་ཆ་ལྷོད་པས་རིམ་པར་འཛམ་པ་དང་། གཙང་པ་དང་། རེག་ན་
 འཇམ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྒྱ་དང་། མཚན་གྱི་ཆ་གས་
 ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དང་། སྤྲི་ཁོ་ལག་ཁྱོན་ཆེ་བས་ཡངས་ཤིང་བཟང་པ་
 དང་། གོམ་པ་ཆེ་རྒྱུང་མཉམ་པ་དང་། སྤྲུམ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་
 དང་། འཇམ་ཞིང་མཉེན་པས་གཞོན་གཤམ་ཉིད་དང་། སྤྲ་གཞུམ་པ་མེད་
 པ་དང་། སྤྲ་གཞུངས་པས་རྒྱས་པ་དང་། གཞུང་པ་མེན་པས་གིན་ཏུ་
 གྱིམས་པའི་སྤྲ་ཉིད་དང་། རིང་བྱང་ལོས་ཤིང་འཛམ་པས་ཡན་ལག་དང་
 ༣༩ཉིང་ལག་ ༣༩གིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྲེས་པ་དང་། སྤྲུམ་ལ་རབ་རིབ་མེད་པས་

གཟིགས་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ༣༩། གྲི་མ་མེད་པས་དག་པ་དང་། ༤༠། དཀྱུ་སྒྲིམ་
 ཞིང་སྒྲིང་སྒྲིབས་སྒྲིན་པས་མ་རྫོངས་པ་དང་། ༤༡། ཕུལ་མཐོ་དམའ་མེད་པས་སྤང་
 རེ་བ་དང་། ༤༢། ལྷེ་བ་གཏིང་རིང་ཞིང་ཟབ་པ་དང་། ༤༣། ལྷེ་བའི་རི་མོ་གཡས་
 རྩེགས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་། ༤༤། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་ལྷ་ན་སྤྲུག་པ་དང་།
 ༤༥། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་དང་། ༤༦། སྤྲུལ་སྤེལ་པ་ལ་སོགས་ཤིང་མཚན་
 གནག་བག་མེད་པ་དང་། ༤༧། ཕུག་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་།
 ༤༨། ཕུག་རིས་ལ་འོད་གྱི་མདངས་ཡོད་པ་དང་། ༤༩། ཕུག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་།
 ༥༠། དཀྱུས་རིང་བ་དང་། ༥༡། ཞལ་ན་ཅང་མི་རིང་ཞིང་འཚམ་པ་དང་། ༥༢། མཆུ་
 བིམ་པ་ལྟར་དམར་ཞིང་དྲངས་པ་དང་། ༥༣། ལྷགས་བདེ་ཞིང་མཉམ་པ་དང་། ༥༤།
 བདྲའི་འདབ་མ་ལྟར་སྤབ་པ་དང་། ༥༥། ལྷགས་དམར་བ་དང་། ༥༦། གསུང་སྤང་པོ་
 དང་འབྲུག་གི་སྤྲུལ་བ་ཤིང་བ་དང་། ༥༧། གསུང་སྤྲུལ་འཇམ་པ་དང་། ༥༨། མཆེ་བ་
 རྒྱུམ་པ་དང་། ༥༩། རྩ་བ་དང་། ༦༠། དཀར་བ་དང་། ༦༡། མཉམ་པ་དང་། ༦༢། རྩ་བ་
 རས་ཅེ་མོར་བྱིན་གྱིས་སྤྲུབ་པ་དང་། ༦༣། ཤངས་རྒྱུད་བཟང་ཞིང་དོད་པས་མཐོ་བ་
 དང་། ༦༤། མཚོག་ཏུ་དག་པ་དང་། ༦༥། སྤྲུལ་དཀྱུས་རིང་ཞིང་ཡངས་པ་དང་། ༦༦།
 ཡན་མན་གྱི་རྩི་མའི་མཚམས་སྤྲུག་པ་དང་། ༦༧། སྤྲུལ་དཀར་ནག་འབྲེས་ཤིང་
 བདྲའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། ༦༨། སྤྲུལ་མ་གཡས་གཡོན་འབྲེལ་བས་སྤྲུལ་ཚུགས་
 རིང་བ་དང་། ༦༩། འཇམ་པ་དང་། ༧༠། སྤྲུལ་པ་དང་། ༧༡། སྤྲུལ་མཉམ་པ་དང་། ༧༢།
 ཕུག་རིང་རྒྱས་པ་དང་། ༧༣། སྤྲུལ་མཉམ་པ་དང་། ༧༤། ཉམས་པ་རྒྱས་པར་སྤངས་པ་
 དང་། ༧༥། དཔལ་བ་ལེགས་པར་འབྲེས་པ་དང་། ༧༦། དཔེས་ཆེ་བ་དང་། ༧༧། དཔེས་
 རྒྱས་པ་དང་། ༧༨། དཔེས་སྤྲུལ་བ་ལྟར་གནག་པ་དང་། ༧༩། སྤྲུལ་པ་དང་། ༨༠།

འཇམ་པ་དང་། མ་འཇམ་པ་དང་། མི་གཤོར་པ་དང་། སྤྱི་ཞིམ་ཞིང་
སྤྱིམ་ལུང་ཡིད་འཇོག་པར་བྱེད་པ་དང་། དཔལ་གྱི་ཐེའུ་དང་། བཀྲ་ཤིས་གྱི་
རི་མོ་སྤྱི་དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་བརྒྱུད་ལུང་། །

མཚན་དཔེ་འདི་དག་ནི་བཤད་གཞི་གི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་རྒྱ་གར་དང་གར་གིས་
བརྒྱུད་པ་དང་། རྒྱ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་། བྱེད་ལས་གར་དང་གར་བྱེད་པ་
སོགས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་ཆེས་རྒྱ་ཆེ་ཡང་ཡི་གེའི་ཁུར་ཆེས་པར་འགྱུར་བས་མ་སྟོན་
ཤིང་སྟོ་གྲོས་དང་ལྟན་པ་རྒྱམས་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྱི་དགོངས་འགྲེལ་
དང་བཅས་པ་ལས་ཤིས་པར་བྱའོ། །སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྱི་ལྷ་ནང་
རྒྱམས་ཐ་མལ་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཁྱད་པར་ཅན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་གསར་བ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མདོ་ལས། སྤྱི་ལྷ་མེད་མེད་གྱི་བུ་ལྟར་མཐོགས་པས་སྤྱི་
པ་སྤྱིར་པོ་ཅན་མི་གིགས་པ་རྩེ་རྩེ་རང་བཞིན་ནོ། །ཞི་བའི་སྟོ་གྲོས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལྷ་ནི་པོ་བ་དང་ཡོད་ཀ་མེད་དོ། །རྒྱག་གས། འགྲེལ་གས། མཆིལ་
མཆིལ། རར་ལྷུགས་སམ། རར་སྤྱུགས་སམ། མི་གཙང་བ་མེད་གྱི། ཞི་བའི་སྟོ་
གྲོས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ལྷ་འཇམ་པུ་རྩེ་བོའི་གཤེར་གྱི་གར་བུ་ལྷ་བུ་སྤྱི་
ཞིང་སྟོང་མ་ཡིན་པ། ལུ་ག་མེད་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ། །ཞི་བའི་སྟོ་གྲོས།
འདི་ལྟར་སྤྱི་ཁྱད་དོ་རྩེ་དང་འདྲ་ཡང་། འཇམ་ཁྱད་ཀ་ཅ་ཡིན་དི་ཀ་ལྟར་རེག་ན་
བདེ་བར་འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་ཆེ་བ་ནིང་ལ་སྟོས་ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱི་ཡོན་ཏན་དང་སྤྱི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱགས་
རྒྱུད་གྱི་ཡོན་ཏན་གནིས་མན་རྩུན་འགྲུན་པ་ལྟར་དུ་མཚུངས་པ་མེད་པར་གནས་

ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་དེ་མཚར་བས་བསྟགས་པ་ནི། བྱེད་སྒྲུབ་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། །
 ང་དཔལ་ཆེ་ཞེས་གསུང་གསུང་ལྟར། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུབ། །དེ་
 ལེགས་བཀོད་ཅིས་གསུངས་པ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་
 དབང་པོ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོར་ཀུན་ལ་དམ་པ་ལྟར་སྟོན་པ་འདི།
 བརྟེན་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྟོབས་བརྒྱལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་
 བྱེད་ཅག་ལས་ང་དཔལ་ཆེ་ཞེས་གསུང་གསུང་ལྟར་སྟུང་ལ། ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྟོབས་བརྒྱལ་སྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཚུར་བྱེད་
 ཅག་ལས་དེ་ཅག་དེས་པར་ལེགས་པར་བཀོད་ཅིས་གསུངས་པ་འདྲ་བར་མན་
 ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོར་བཞུགས་སོ། །ཆོགས་བཅད་
 འདི་ནི་མཁས་མཆོག་དཔལ་པོས་ཐུབ་པའི་སྒྲུབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་བསྟགས་ཕྱིར་རབ་རྟོག་གི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པ་ལྟེ་སྒྲིར་ལྟར་ཞེས་པ་
 དང་འདྲ་ཞེས་པ་དང་བཞིན་ཞེས་པ་རྣམས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དཔེར་
 འཛོག་ཀྱང་ཆོག་རྒྱུ་འདི་འདྲ་བའི་ཐད་དུ་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ནི་མཚུངས་གསལ་མིན་
 ཀྱི་རབ་རྟོག་གི་རྒྱུ་ཏེ་འདི་འདྲ་བའི་རིགས་ལ་རབ་རྟོག་བཞིན་སྒྲུ་ཅན་ཞེས་ཆོག་
 སྒྲུབ་ཀྱི་ཉམས་འདོད་པར་བྱེད་དོ། །

དུག་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། སྒྲུལ་བསྟོད་པ་སྟེ་ལེའུ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
 པའོ། བསྟོད་པ་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་པ་ཤད་ལམ་པ་བཟང་གསལ་བྱེད་རིན་ཆེན་
 སྟོན་མ་ལས། ལེའུ་ལྟ་བུ་སྒྲུལ་བསྟོད་པའི་ལེའུ་བཤད་པའོ། ། །

གསུམ་པ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་ལ་
 བརྒྱད། སྟོན་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཐུགས་རྟེན་དབང་གིས་

བཞུགས་མཛད་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ལ་བགྱི། ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། སྟོན་པ་བྱུང་པའི་
 དབང་པོས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་
 གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཆོགས་བསགས་ཏེ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་པ་ན་ནས་མཁའ་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 རང་རང་གི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་
 འཛམ་པར་སྐྱལ་པ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གྱང་
 གཡེལ་བ་མེད་པར་བཞུགས་པ་ནི་ཐུགས་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་རང་དབང་མེད་པར་
 བསྐྱེད་པའི་མཐུལ་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིད་ཅེ་ནས་མཉམ་མེད་ཀྱི་བར་ཁམས་གསུམ་
 གྱི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་པར་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་
 བཅིངས་ལ། སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ནི་ཐུགས་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་གཞན་
 དབང་ཏུ་གྱུར་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དག་དགྲོལ་བའི་
 སྐྱད་ཏུ་སྟོན་ཡུན་རིང་པོ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་སྟོན་རྣམས་ཏུ་ཐུགས་
 བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་རང་དབང་མེད་པར་བསྐྱམས་པས་ན་དཔའ་པོ་
 བདག་གིས་བསམ་པ་ན་དང་པོར་སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ལ་ཐུག་བགྱི་
 འཕ། འོན་ཏེ་སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་གང་གི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་ཉེས་
 སྟོན་མཁའ་བཞེན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོ་དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་བཞུགས་
 བས་དཀའ་སྤྱད་མཛད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ནས་གྱང་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་སྟག་
 བསྐྱལ་བརྒྱས་གཟིར་ཞིང་མི་གཅིང་བ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་བའི་གནས་འདིར་
 བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པར་བསྐྱལ་བའི་ཐུགས་རྩེ་
 ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་བགྱི། འདི་གཉིས་གང་ལྟག་བདག་གིས་མ་འཛུལ་པོ་ཞེས་པ་ནི་

ཚིག་གི་ལྷན་མཐེན། རྒྱལ་པོའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོན་ཅིང་ཐུག་འཆམ་པའི་ཆེ་
 ཐུབ་པ་དང་དེ་གཉིས་གང་ལྷན་མ་འཆམ་ཞེས་ཐེ་ཆོས་དུ་གསུངས་པ་ནི་སྙན་རག་
 གི་ཚིག་སྟུང་ངོ་མཚར་བས་བསྟགས་པའོ། སྟོན་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་།
 དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཅུ་མ་པའི་ཐོག་མར། གང་ཕྱིར་བཅུ་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་ལོ་རྟོག་
 ལུན་ཆོགས་འདིའི། །ས་པོན་དང་ནི་སྟེལ་ལ་ཁུ་འབྲུ་ལུང་རིང་དུ། །ཡོངས་སྟོན་
 གནས་ལ་སྟོན་པ་སྟེ་ལུང་འདོད་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྟོང་རྗེར་
 བསྟོན་པར་བགྱི། ཞེས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོན་ཐུག་མཛད་ཅིང་། རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་
 བ་ལྷན་ཀྱང་། གང་ལ་མེས་ས་གྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ། སྟེས་པ་དེ་ཡི་སྟེ་ལ་ཐུག་
 འཆམ་ཞིང་། །གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྲེལ་བ། །བདེ་བའི་འབྲུང་
 གནས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་ཀྱང་དཔེན་པོའི་གནས་སུ་ཞི་བདེར་མི་
 བཞུགས་པར་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་གང་ན་གདུལ་བྱ་མ་རུང་པ་དང་སྟུག་བསྟུལ་
 ཅན་དག་ཡོད་པ་དེར་གཤེགས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ལ་བསྟོན་པ་ནི།
 དཔེན་པོའི་བདེ་བ་རང་གྱུར་ཞིང་། །མང་པོའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་གང་། །དེ་ཞིང་
 ཐུགས་རྗེས་དུས་འདས་པ། །སྐྱགས་གིག་ཐོང་ནས་བགྱིས་པར་བས། །རིག་པ་
 ཡིས་ནི་མཆོ་ནང་ནས། །སྐྱ་བཞིན་ཞིང་གི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །དགོན་པ་ཞི་གནས་
 གོང་གི་མཐའ་། །གདུལ་བའི་དོན་གྱི་སྦྱང་དུ་བྱངས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི།
 སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཞིང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མངས་རྒྱས་ཏེ་དག་པ་
 གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་སྟོན་པ་གཉིས་ཀས་
 དཔེན་པོའི་ཐར་པའི་བདེ་བ་མཆོག་གི་ངང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལ་མི་ཞེན་

པར་ཉེས་སྒྲིན་མང་བོའི་གནས་འདིའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱུང་
 པའི་དབང་པོ་ཁྱེད་དང་ག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱགས་རྩིས་དུས་འདས་པ་
 སྐྱགས་ཤིག་སྟེ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དེས་བྱགས་སྒྲིགས་ཤིང་སྒྲོ་བར་མཐོང་ནས་
 བཀྲིས་པར་བས་ཉེ་ཟད་དོ། །ཡང་ན་རང་དོན་དུ་ཐར་པའི་དབྱིངས་ལྟ་བུ་གནས་
 པ་ལས་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་འདིར་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཡན་ཐོགས་པའི་སྐྱགས་སྒྲིགས་ཤིག་མཐོང་ནས་བྱགས་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོས་འཛིག་
 རྟེན་འདིར་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བཀྲིས་པར་ཟད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚོན་
 ཡང་དུག་སྐྱེལ་གྱི་མཆོད་པས་བརྒྱུད་པའི་ནད་བསལ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་མཚོན་གནས་
 པའི་སྒྲིའི་སྒྲིམ་དགོས་པ་བྱུང་ན་རིག་སྟགས་སྒྲིགས་ཉེ་རིག་སྟགས་དེའི་རུས་པ་
 ཡིས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ནས་སྒྲུབ་དངས་ཉེ་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་པའི་
 དབང་བོས་ཅི་མཛད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་
 སེམས་ཅན་ལ་ཡན་ཐོགས་པར་གཟིགས་ན་དང་ག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱགས་
 རྩིས་དགོན་པ་ཞི་བའི་གནས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་གྱི་གནས་གྲོང་གི་མཐར་གདུལ་
 བྱ་འདུལ་བའི་དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་བྱེད་ཉེ་བྱོན་ནོ། །འདི་ཡང་སྒྲན་ངག་གི་ཆོག་སྒྲོར་
 དུ་མཛད་པའོ། །

གསུམ་པ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་གཟིགས་ནས་བྱགས་རྩིས་
 དབང་གིས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་དོན་མཛད་པ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། ཉེར་ཞི་མཚོག་ལ་
 གནས་བཞིན་དུ། བྱགས་རྩིས་གཙོ་དང་ལྡན་པས་ན། རོལ་མོ་མཐར་གྱི་རྒྱ་ཆུལ་
 ཡང་། ཁྱེད་གྱི་ཞབས་གྱིས་འདྲིའི་བར་མཛད། རྒྱ་འཕུལ་སེང་གའི་རྒྱ་དང་ནི། །
 ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་བཛྲོད་པ་གང་། དེ་ནི་བཞེད་སྟོད་མི་མངའ་བ། ཁྱེད་གྱི་བྱགས་

རྒྱལ་པ་ལྟེན་པ་ལགས། ཁོས་གསུངས། དོན་ནི། རྩོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་
 དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉེར་ཁྲི་ཐར་པའི་གོ་
 འཕང་མཆོག་ལ་གནས་བཞེན་དུ་བྱགས་རྗེ་གཙོ་མཆོག་དང་ལྟན་པས་ཀ་ལོ་
 མོ་མཁའ་གྱི་སྒྲ་རུལ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཡང་རྩོན་པར་མཛད་ཅིང་། ལོ་མོ་
 མཁའ་དག་འདུལ་བའི་ཕྱིར་བྱོང་གྱི་ཞབས་གྱིས་གནས་དེ་དང་དེར་འདོར་བ་སྟེ་
 འབྱོན་པར་ཡང་མཛད་དོ། །འདི་ནི་དྲི་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དྲི་
 ཟེར་སྒྲུལ་ནས་རབ་དགའི་སར་བྱོན་དེ་པི་མང་རྒྱུད་སྟོང་དང་ལྟན་པ་ནས་རྒྱུད་
 གཙོག་གི་བར་རིམ་གྱིས་བཅད་དེ་རབ་དགའ་དང་ལོ་མོའི་དབྱངས་འགྲམ་ཅིང་།
 མཐར་རྒྱུད་མེད་པར་པི་མང་གི་དབྱངས་ལས་ཆོས་བསྟན་དེ་རབ་དགའ་བདུལ་བ་
 ལྟ་བུའོ། །ཡང་རྒྱ་འདུལ་གྱིས་འདུལ་བར་འོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་
 བའི་ཕྱིར་བྱགས་རྗེས་རྒྱ་འདུལ་རྩོན་པར་མཛད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་
 འདུལ་བར་འོས་པ་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་
 འཛིགས་པ་མེད་པ་ལྷུ་མཆོག་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དཔལ་བཅས་དེ་མང་གའི་རྒྱ་
 དབྱངས་བསྒྲགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་
 ཅན་དུ་གཞན་གྱིས་གེས་ཀ་སྟེན་དུ་བཞེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་སྟོང་པ་མི་མངའ་བ་
 ཡིན་ཡང་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བྱགས་རྗེ་ཁོ་ནས་བསྒྲུལ་དེ་དེ་ལྟར་དུ་
 བསྟན་པ་ལགས་མོ། །འདི་ཡང་མཆོན་ཕྱིད་ཅུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་དུག་གི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་འཆོས་པའི་སྒྲུལ་པ་བསྟན་དེ་དེ་
 དང་དེའི་དོན་མཛད་པར་མདོ་སྟེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤོ། །

འཛིན་པ་ཕྱགས་རྗེའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་ཁོ་ཙམ་ལ་ཞུགས་ནས་རང་ལ་

རྒྱུ་མ་བཟོད་པར་བཀྱིལ་གྱི་ལུས་མི་ལྟར་བར་བྱས་ཏེ་འཇམ་པའི་གླིང་དུ་ཤོག་
 མགས་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་ཆེན་པོ་དཔག་ཚད་ཅུ་ཡོད་པ་ཞིག་དུ་བརྒྱས་ཏེ་སྒྲི་
 བ་བྱངས་ནས་ཤོག་མགས་དེས་འཇམ་པའི་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ལ་གྱེ་འཇམ་པའི་
 གླིང་པའི་མི་དག་ཁྱེད་ཅག་ལྟར་ལ་བྱེད་པར་བའི་ལུས་ལས་ག་ཡོད་པ་ལ་ཆོ་
 ཞིག་ནད་ལས་ཐར་ཞིང་བཀྱིས་སྒྲིམ་གྱི་ལྷག་བསྐལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གོ་
 བར་བྱས་པས་མི་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཤོག་མགས་དེའི་ག་བཅད་ནས་ཐོས་པས་གང་
 ཆོས་པ་ཐམས་ཅད་ནད་དང་བཀྱིས་སྒྲིམ་ལས་ཐར་ཅིང་བདེ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་
 བར་གྱུར། དེ་ལྟར་འཇམ་པའི་གླིང་པའི་མི་ཐམས་ཅད་གྱིས་ག་བཅད་གྱུར་དེའི་ག་
 གྱུར་སྒྲིལ་བས་ཟད་པར་མ་གྱུར། མཐར་འཇམ་པའི་གླིང་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ནད་
 ལས་ཐར་ཅིང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ན་མི་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཤོག་
 མགས་དེས་པ་ལ་བྱག་འཇལ་ཏེ་དགའ་དྲིམ་ཆེ་ཞེས་བཟོད་ཅིང་སྒྲོན་ལས་བཅད་པ་
 བཅ་ཤོག་མགས་དེས་པས་མི་དེ་རྣམས་ལ་དགོ་བ་བརྩུའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
 དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་གྱི་མི་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་བརྩུའི་ཆོས་རྒྱུང་པས་མཐོ་རིམ་ལུ་སྒྲིམ་
 ཏེ་རན་ཐོང་གི་ལམ་ཚད་པ་ཞིག་གྱུར་ཞེས་གསུང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་མདོ་
 ལས་གསུངས་ལ། འདི་ཡང་མཆོན་བྱེད་ཅུ་ཡོད་ཀྱི་མཐའ་བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས་ཐོགས་རང་རང་གང་འདོད་གྱི་དོན་པོར་གྱུ་ལ་
 ཏེ་དོན་མཚད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་ལྟར་སྒྲོན་པ་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཁྱེད་
 རང་གིད་ལ་གཞིད་པ་མཚད་པ་ལྟར་རང་ལས་བར་དོར་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ཁོ་ན་མཚད་ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཁྱེད་ལ་གཞིད་པ་བྱས་གྱུར་ནོངས་པ་
 ཅན་དུ་མི་རྩི་བར་བྱ་རྒྱུར་དུས་མ་ལ་བཀྱལ་ཀྱིས་པ་ལྟར་དུ་རྩི་བས་ན་སྒྲོན་པ་

ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་གྱི་བཞེད་པ་ཁོ་ན་དང་མཐུན་པར་འདུག་པ་ནི་ལེགས་པར་གདའོ། །

ལྷ་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཐུགས་ལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་ལེའུ་དུག་པའོ། །
ཞེས་པའོ། །བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་རྣམ་པ་གདམས་པའི་བཟང་གསལ་བྱེད་རིན་
ཆེན་སྒྲིམ་མ་ལས། ལེའུ་དུག་པ་ཐུགས་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་བཤད་པའོ། ། །

གཉིས་པ་སྟོན་པས་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་
གསུངས་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྒྱ། སྟོན་པ་སྟབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་
ཚངས་པའི་དབྱངས་ཐོས་པ་ཅིམ་གྱིས་དད་པ་སྟེ་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ། སྟབ་པའི་
དབང་པོའི་གསུང་གི་ཆ་གས་རེས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་ལ་
བསྐྱེད་པ། སྟབ་པའི་དབང་པོས་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཆོན་པར་འཕྲིད་པའི་ཐབས་ནིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ།
སྟབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་དང་གསུང་དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་
འཁོར་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ། སྟབ་པའི་དབང་པོའི་
གསུང་རྣམས་གྱིས་གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སེལ་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ། སྟབ་
པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལ་སྟེ་ལེགས་པ་དང་དོན་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་མི་
སྟོན་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ། སྟབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་
གིས་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་འདུལ་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ། སྟབ་པའི་དབང་པོས་གང་ལུང་
བསྟན་པ་རྣམས་ནམ་ཡང་བསྟུ་བ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ། སྟབ་པའི་དབང་
པོའི་གསུང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ། ལེའུའི་མཚན་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བཟང་བ་དང་དོན་ཆེ་དང་། །བདེན་པ་དང་ནི་སྟན་

པ་དང་། །ཟུམ་གསལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྟར་དང་། །བསྐྱེད་དང་སྐྱོས་པ་དང་ལྟར་
 པ། །ཁྱེད་གྱི་གསུང་ནི་དེ་ལྟར་བྱ། །ཁྱེད་གྱི་དགྲ་པོས་ཐོས་ན་ཡང་། །ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ལགས་སོ་ཞེས། །ཐུ་ཞིག་ངེས་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དོན་
 ཅི། །སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་གདུལ་བུའི་དོན་མཛད་པའི་
 གཙོ་པོ་ནི་ཆོས་གསུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་གེས་པ་
 གིན་དུ་གལ་ཆེད། །དེ་ལ་སྟོན་པའི་གསུང་ནི་ཆོངས་པའི་དབང་པོ་ཡན་ལག་དུག་
 ཅུ་ཅུ་བཞི་དང་ལྟར་པ་སྟེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁུབ་པའི་མདོ་ལས་སྟོན་པའི་
 གསུང་དབང་གི་སྒྲིབ་པ་ལའང་མཐོང་བ་དང་། །འཇམ་པ་དང་། །ཡིད་དུ་འོང་བ་
 ལ་མོགས་པ་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ངེས་པར་ཆོང་བར་གསུངས་ལ། དུག་ཅུ་ཅུ་
 བཞི་པོ་དེའི་ངོས་འཛིན་མདོར་བསྟར་ན་འདི་ལྟར། ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་གྱི་དགེ་
 བའི་ཅུ་བའི་རྟེན་པར་གྱུར་པས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་མ་ཐག་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
 བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱེད་པས་འཇམ་པ་དང་། །བརྗོད་བུའི་དོན་བཟང་པོ་དང་ལྟར་
 པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །བརྗོད་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་བཟང་པོ་དང་ལྟར་པས་ཡིད་ལ་
 འབད་བ་དང་། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལས་བྱུང་
 བས་དག་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་
 གྲི་མ་མེད་པ་དང་། །ཆོག་དང་ཡི་གེ་རབ་དུ་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པས་གསལ་བ་
 དང་། །སྐྱེགས་ཅན་གྱིས་ལྟ་བུ་དན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པའི་སྟོབས་དང་ལྟར་
 པས་སྟོན་ཅིང་འཛེབས་པ་དང་། གསུང་བཞིན་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་
 བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་མཐོང་བར་འོས་པ་དང་། བས་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པས་མི་རྣམས་པ་དང་། ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐམས་

དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བས་སྒྲུབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
 ཉེན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་དུལ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་བཅའ་
 བའི་ཐབས་བདེ་བ་སྟོན་པས་མི་རྩལ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལས་འདས་ན་ལྟར་བ་
 ལས་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་སྟོན་པས་མི་བསྐྱང་བ་དང་། མོས་པ་དང་མཐུན་
 པར་ཐོག་པ་གསུམ་ཆར་ཀྱི་འདུལ་བ་སྟོན་པས་རབ་དུ་དུལ་བ་དང་། ཉན་པ་ན་
 སེམས་གཞན་དུ་རྒྱུ་པར་གཡེང་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རྒྱ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞི་
 གནས་ཀྱི་དྲིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་ལུས་ཆོས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་སེམས་
 ཆོས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེམས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད་པས་སྤྲིང་དགའ་བར་
 བྱེད་པ་དང་། འོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་དེས་པར་སེལ་བས་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། གསུང་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ལ་འགྲོད་པ་མི་འབྱུང་བས་ཡོངས་སུ་གདུང་
 པ་མེད་པ་དང་། ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ཀུན་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྟེན་ཡིན་
 པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་མཁྱུད་མེད་པར་ཆོས་
 སྟོན་པས་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་། རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་ཅིང་ཆོས་པས་དགའ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་འདུན་པའི་སྟོན་ནས་སྟོ་
 བར་བྱེད་པས་མདོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་
 གནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་
 པར་བྱ་བའི་གནས་པ་དང་ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་རྣམ་པར་རིག་
 པར་བྱེད་པ་དང་། ཆད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པས་རིགས་པ་དང་།

གདུལ་བུའི་སྒོ་ལ་རི་ལྷོར་རིགས་པ་སྟོན་པས་འབྲེལ་བ་དང་། རོན་མེད་པའི་ལྷག་
པོ་མི་སྟོན་པས་སྒྲོས་སྟོན་མེད་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱག་པར་བྱེད་
པས་མེད་གཤི་སྒྲུའི་ལྷགས་དང་། སྒྲ་བརྒྱེད་པ་ཡངས་གིང་རྒྱ་ཆེ་པས་གྲུང་པོ་ཆེའི་
སྒྲ་དང་། ཟུམ་ཅིང་བརྒྱེད་པའི་སྒྲ་དང་ལུས་པས་འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། ཡིད་
ཆེས་གིང་གཟུང་བར་འོས་པས་སྒྲུའི་དབང་པོའི་སྒྲ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྟོན་
པས་དྲི་ཟེའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། རྩོ་ཞིང་གསལ་ལ་མི་མཐུན་སྟེགས་འཛིགས་པས་
ཀ་ལ་པིང་གའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། ཐག་རིང་པོར་ཡང་གྲག་ཅིང་ཐོས་པས་ཆོངས་
པའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། ཐོས་ན་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ཅིང་གིས་པ་བརྒྱེད་པ་ཡིན་
པས་གང་གང་ཉིལུའི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། དོན་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་
ལྷའི་དབང་པོའི་སྒྲ་དབྱངས་ལུས་སྟོན་པ་དང་། བདུད་དང་བྱིར་རྒྱོལ་བ་ཐམས་
ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་རྒྱའི་སྒྲ་དང་། བརྒྱེད་ཀྱང་རྒྱལ་
བྱི་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྟེ་བས་མ་ཁེངས་པ་དང་། སྒྲིང་ཀྱང་ཁྱོ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མི་
སྟེ་བས་མི་རམའ་བ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལུང་སྟོན་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། རམ་
ཡང་མཉེལ་བའམ་བརྒྱེད་པ་མེད་པར་གསུང་བས་ཚིག་ཟུར་ཆག་པ་མེད་པ་དང་།
གདུལ་བུ་ནམ་དུས་ལ་བབ་པ་ན་ཉེ་བར་གནས་པས་མ་ཆོང་བ་མེད་པ་དང་། ཉིད་
པ་དང་བཀུར་ཕྱི་ལ་སྟོས་པ་མེད་པས་མ་ལུས་པ་དང་། བསྐྱེདས་པའམ་འཛིགས་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་མི་ཞན་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྟོ་བ་མི་མའང་བས་
རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁས་པ་དང་ལུན་པས་
བྱུང་བ་དང་། ཁམས་ཅན་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་

བྱེད་པས་ཐབས་དང་བཅས་པས་མཆིང་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ཅིང་རྒྱུ་མི་ཆད་
 བར་སྒྲོན་པས་རྒྱུ་ཆགས་པ་དང་། མིང་ཚིག་ཡི་གཤི་ཚོགས་རྣམས་སྤྱ་ཚོགས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་མི་འགལ་བར་སྒྲོན་པས་འབྲེལ་བ་དང་། གསུང་གཅིག་ལས་ལྟའི་
 རྒྱད་ལ་ཚོགས་པ་སྒྲའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དུ་མར་སྒྲུང་བས་སྒྲུ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
 བར་བྱེད་པ་དང་། གསུང་གཅིག་ལས་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་མཐུན་
 བར་དོན་དུ་མའི་རྣམ་པར་རིག་པ་འབྱུང་བས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་
 པ་དང་། དམ་བཅས་པ་རི་ལྗེ་བ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐྱིན་པར་གསུངས་པས་མ་སྒྲུད་
 པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམ་དུས་ལ་བབ་པ་ན་རྒྱད་ཅིག་གྲང་མ་ཡོལ་བར་སྒྲིན་པར་
 མཛིང་བར་འབྱུང་བ་དང་། རིངས་གིང་བརྟབས་པ་མ་ཡིན་པར་དལ་བུའི་སྒྲོ་ནས་
 བསྒྲན་པར་གསུངས་པས་མ་བརྟབས་པ་དང་། འཁོར་བྱུང་ན་ཉེ་བར་གནས་པ་
 དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མང་པོའི་ལ་རོལ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་གྲིས་མཉམ་པ་ཉིད་
 དུ་མཚུངས་པར་བོས་པས་འཁོར་ཀྱང་དུ་གྲག་པ་དང་། དོན་ཐབ་མོ་རྫོགས་པའི་
 ཆེད་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྒྱ་མཚོ་དང་རི་རབ་དང་ཉི་ཟླ་ལ་ཚོགས་པ་
 རྣམས་དཔེའི་ཆོས་སུ་བརྒྱུར་ཏེ་གསལ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
 མཚོག་དང་ལྟན་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་གསུང་དབྱངས་གྱི་ཆེ་བ་
 འགལ་ཞིག་སྒྲོས་པ་ལ། ཚིག་བཟང་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་མ་འབྲུགས་གིང་སྟེབ་སྒྲོར་
 ལེགས་པ། རྒྱ་དག་པ། ཚིག་ཟུར་མི་ཉམས་པར་རང་རང་གི་རྒྱད་དུ་ལེགས་པར་
 གོ་བཤོ། །དོན་ཆེ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་རང་རང་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དུ་
 རེས་པར་མན་པའོ། །བདེན་པ་ནི་རྣམ་ཡང་བསྒྲུ་བ་མེད་པར་སྒྲོན་པའོ། །སྒྲན་པ་
 ནི་བོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིང་དང་རྣ་བ་ཆོས་པར་བྱེད་པའོ། །ནི་ཞེས་པ་རྐང་པའི་ཁ་

སྒྲིང་དོ། །ཟབ་གསལ་གཞིས་ཀྱི་དོན་དང་ལུང་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚེས་གང་
 སྒྲིང་ཡང་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་རྒྱུ་དང་འཚམ་པའི་དོན་དེ་སྒྲིང་
 ལ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དཀྱིལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཟབ་པའི་ཟབ་མོ་
 སྒྲིང་པའི་དང་། གསལ་པའི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚེས་དལ་འབྱེད་དོན་ཆེ་རྒྱེད་
 དཀའ་སོགས་སོ། །འཇུག་པ་དང་སྒྲིས་པ་དང་ལུང་པའི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་
 འཇུག་ཏེ་གང་ལ་གང་འཚམ་སྒྲིང་པ་སྟེ་གདུལ་བྱ་ཚིག་འཇུག་པ་ལ་མོས་ཤིང་
 འཇུག་ཏེ་འཇུག་པས་གོ་རུས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་ཏེ་སྒྲིང་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཚིག་
 རྒྱུས་པ་ལ་མོས་ཤིང་སྒྲིས་ཏེ་སྒྲིང་དགོས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིས་ཏེ་སྒྲིང་པ་སྟེ་ཤེས་བྱིན་
 ཀྱི་མདོ་སྟེ་འཇུག་པ་དང་རྒྱུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སྒྲིང་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཆོད་
 ཀྱི་གསུང་དེ་ལྟ་བུ་སྐུ་སྟེས་གྱུར་དང་པ་དེས་པར་སྟེ་སྟེ། དང་ལུང་རྣམས་ལྟ་ཅི་
 སྒྲིས་སྒྲིང་པ་ལ་སྐྱེ་ནས་མི་དང་པ་སྒྲིང་པ་ཆོད་ཀྱི་དགུ་པོ་ལྟ་བུ་སྐུ་སྟེས་པ་དག་
 གིས་ཐོས་ནའང་། དེ་མ་ཐག་སྒྲོ་འབྱུང་ཏེ་འདྲི་མི་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ལགས་སོ་
 ཞེས་དེས་པར་དང་པ་སྟེ་སྟེ་གདུལ་བྱ་སྐུ་ཚིག་དེ་ལྟ་བུའི་གསུང་སྟེས་གྱུར་དང་པ་
 དང་གསུང་དེའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དེས་པ་སྟེ་བར་མི་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་
 མེད་དོ། །དེ་ཡང་། སྐུ་སྟེས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་
 ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྐུ་སྟེས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དོར་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་
 དེས་པ་རྒྱེད་ནས་དགུ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚིག་དང་དོན་མི་གོ་བའི་སྒྲིང་པ་
 དང་དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་གི་གདངས་ཐོས་པ་ཅམ་
 ཀྱིས་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་དང་ནས་མཐོ་དེས་དང་ཐར་པའི་ས་པོན་ཐེབས་པར་
 འབྱུང་ཏེ། གནག་རྗེ་དགའ་པོ་དང་དེའི་འཕར་བས་བརྒྱུས་པའི་སྐུ་པལ་དང་།

དང་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་གྲིས་སངས་རྒྱས་གྲིས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་གདངས་
 ཐོས་པ་ཙམ་གྲིས་དང་ནས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་ས་བོན་ཐེབས་ཏེ་ཆོ་འཕྲོས་
 རས་ལྟར་སྒྲིམ་ཏེ་དེའི་རྩ་མོ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ་ལྷགས་ནས་ཆོས་ཐོས་
 ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་གི་ཆ་གསལ་རེས་ཀྱང་གདུལ་བུའི་
 དོན་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། མང་པོ་རིལ་གྲིས་སྟོན་མ་ལགས། །བཙུག་མ་
 འགའ་ཙམ་སྟོན་པ་ལགས། ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་དོན་གྲུབ་པས་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་
 ལེགས་གསུངས་ཁོ་ན་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་
 གསུང་མང་བ་ནི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གདུལ་བུ་ག་མལ་པ་དག་
 གིས་རིལ་གྲིས་ཉན་ནས་པ་མ་ལགས་ཏེ། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྱུ་ལ་པས་སྒྲིབ་ཅིག་རེ་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ག་མལ་པ་དག་གིས་བཟུང་བ་ལྟ་ཞོག་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་ཆད་ཀྱང་ཤྱོར་
 ཤོང་བ་མ་ཡིན་ལ། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གདུལ་བུ་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲུང་དོར་ཞིང་
 འདིར་ཆོས་གསུངས་པ་རགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ལུང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་
 སྟོང་ཞེས་གསལ་བ་དེ་ཡང་གདུལ་བུ་ག་མལ་པ་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག་དེའི་
 ཤྱོགས་ཙམ་ཡང་བཟུང་མི་རྣམས་ལ། གདུལ་བུ་རང་རང་ལ་རྒྱལ་བས་ཆེད་དུ་
 བཙུག་ཏེ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་འགའ་ཙམ་ཞིག་ཉན་ནས་པ་ལགས་སོ། །
 ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་གི་ཆ་གསལ་རེ་ཙམ་མཉན་ཏེ་དེའི་དོན་བསམ་ན་
 འདྲོད་དོན་གྲུབ་པས་ན་རྒྱལ་འདིས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གང་
 གསུངས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་རེས་པ་སྒྲེའོ། །ཆོགས་

བཅད་འདིའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་པ་ལ་བསྐྱར་དཀའ་བ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་སྟེ་བཙོན་མ་
 ཞེས་པ་གདུལ་བྱ་རང་རང་ལ་ཆེད་དུ་བཙོན་པ་ལ་བྱེད་པ་ཞིག་དང་། སྒྲིམ་གྱི་ཆ་
 ལ་མཚན་ནས་བྱས་ཏེ་སྒྲོ་བ་ལ་བྱེད་པ་ཞིག་གཉིས་སྒྲུང་ཞིང་དེ་གཉིས་ནི་དོན་མི་
 གཅིག་ཅིང་གོང་འོག་བསྒྲིགས་ན་འགྲིག་དཀའ་བ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་སྟེ་འདི་ལ་དོན་
 རྟོགས་དཀའ་བ་མི་འདུག་ཀྱང་མཐས་མཆོག་དཔལ་པོས་རི་ལྷོར་གསུངས་ཤིང་
 དཀའ་བར་སྒྲུང་བས་འདིའི་རྒྱ་དཔེ་སྒྲོག་ཤིང་པ་དག་གིས་དབྱད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ཐར་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འབྱིད་པའི་ཐབས་ནིང་དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱལ་ལ་
 བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་ནི་རྣམ་བཟླས་ན། །གང་ཞིག་འཇམ་དང་རྒྱལ་པ་
 དང་། །གང་ཡང་དེ་གཉིས་ལྡན་པ་དག །ཐམས་ཅད་རྩོག་ཅིང་དུ་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྒྲིམ་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་
 བསམ་པ་ལ་གཟིགས་ནས་གང་ཞིག་པན་ཡོན་གྱི་ཆ་ནས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་གསུང་
 འཇམ་པ་དང་། ལ་ལར་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིད་ལ་གདུང་བ་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་གང་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་དང་། དྲང་དོན་དང་ངེས་
 དོན་དུ་གསུངས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་མན་དག་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པར་བཟླས་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྱིད་པའི་ཐབས་གསུག་དུ་རྩོག་ཅིང་དུ་འགྱུར་རོ། །
 འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་བསྐྱར་ཅིང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་
 པར་དམ་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ་དང་ཤར་ཕྱོར་གྱི་མདོ་ལྟེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟགས་མདོ་
 མང་པོ་དང་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་རིགས་ལས་ལྟ་མོ་

རྣམས་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་དང་གསུང་དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཞལ་
 གྱི་དགྱིལ་ལའོར་གཞིས་ཀྱི་མཚུངས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བཞུང་པ་ནི། ཨེ་མའོ་
 ཤིན་རྒྱུ་ཡོངས་དག་པའི། །འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཀྱང་རབ་རྒྱ་བཟོ། །དེ་ཡིས་རིན་
 ཆེན་གསུང་རྣམས་ཀྱི། །ཞུང་འདི་འདྲ་བ་འདི་བགྱིས་སོ། །ཞུང་ཞལ་བལྟ་ན་རབ་
 ལྷག་པ། །དེ་ལས་མཉན་ན་སྣང་པ་ཡི། །གསུང་འདི་དག་གི་རྒྱ་བ་ལས། །བདུད་
 ཅི་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་གདལ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་གདལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
 འབྱིད་པའི་ཐབས་ཤིན་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་དེས་མཐས་མཆོག་དཔའ་བོ་ཐུགས་
 ཡིད་ཐོགས་ནས་ཨེ་མའོ་ཞེས་ངོ་མཚར་བའི་ཆོག་བཞུང་ནས་ཤིན་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བཞུང་གིས་མི་
 ལང་། གདལ་བྱ་རང་རང་ལ་རབ་རྒྱ་བཟོ་བ་སྟེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
 ཀུན་རྒྱུ་དེས་པར་ཕན་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་རིན་ཆེན་གཅིག་ལུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཞུང་འདི་འདྲ་བ་འདི་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་བཞུང་
 རྣམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བགྱིས་སོ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་འདིར་བྱོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཐུབ་
 པའི་དབང་པོ་ཞུང་གིས་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་
 ལའོར་འདི་ནི་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་ལྟ་བུས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་སྟེ།
 བསྐྱལ་འོས་བསྐྱལ་བཞུང་ལས། ཞུང་གི་རྒྱས་ནི་མཛེས་བཞུང་པ། །གང་
 གིས་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས། །ལེགས་པར་མིག་རྟོན་དེ་དག་གིས། །མཐོང་བའང་
 འབྲས་སུ་མཆིས་པ་ལགས། །མགོན་པོ་མུ་ཉིག་ཐེང་བས་མིན། །ཀུན་ད་ཀུ་སྙུང་ད་

བྱེད་མིན། གངས་ཅན་ཅེ་མོ་སྤྲེངས་པའི་ལུས། ལྷ་པོའི་འོད་ཀྱིས་བབ་པས་
 མིན། སྦྱོར་ཀའི་རྩ་བོ་སྦྱར་འབྱོར་པ། མཁའ་འགྲོ་དཀར་པོའི་བྱེད་པས་མིན། །
 སྦྱོར་མེད་མཁའ་ལ་ལྷག་གོ་བ། སྦྱོར་ཀའི་རྩ་བོ་ཆོས་པས་མིན། །དུལ་བ་ཁྱོད་གི་
 ཆོས་སྤྲེང་གི། བྱེད་བ་འོད་གསལ་དཀར་འདི་ལ། མར་མེའི་འོད་ཀྱིས་ཉི་
 འོད་བཞིན། །ཆ་ཤས་སུ་ཡང་མེད་མ་ལགས། རྩོ་རྩོ་སྦྱ་གུའི་བྱེད་བ་ལ། །
 འཕགས་པའི་ཆོས་གི་བདུད་ཅིའི་རོས། བརྒྱན་པས་བསྐྱོས་པ་འདི་དང་ནི། །འདྲ་
 བར་འགྱུར་བའི་དངོས་ཅི་མཆིས། ཞེས་དང་། སུ་ཞིག་མགོ་དང་ཡིད་དང་ནི། །
 དག་གི་ལྷགས་ཡངས་མཆོད་མི་བགྱིད། །འདི་ནི་གསུང་རབ་འདི་ཀུན་གྱི། །ཡུམ་
 སྟེ་རིན་ཆེན་བརྒྱན་པ་ལགས། །བདག་ལ་གཙོ་བོ་ཁྱོད་གི་ནི། མཛད་པ་སྤྲེང་
 ཐམས་ཅད་གྱི། ཁང་ན་ཡངས་པའི་ལྷགས་འདི་ནི། སྤྲེང་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་
 གདལ། །འགྲོ་ལ་བསྐྱར་པ་རབ་སྦྱོགས་པ། ཆོས་གི་འཕྲིན་ལས་མཛད་སྤྲད་དུ། །
 རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་མཆོད་ཀུན་གྱི། ཁང་ན་གཙོ་བོ་ལགས་པར་གནས། གཞན་གྱི་
 ཐེ་ཆོས་བཅད་སྤྲད་དུ། གང་ཞིག་ཞལ་ནས་མཛོན་ལུང་ན། སྦྱོར་གྱི་མཆོད་མས་
 སྦྱོར་ཆོགས་ལྟ་བུར། ཞལ་རས་རྩ་བ་ཁེབས་པ་ལགས། རྩོ་ལྷར་ཡངས་ཤིང་
 མཛོས་པ་དེ། ཆོས་ཀྱིས་གདམས་པའི་ཞལ་ནང་དུ། རྩོགས་པ་མེད་པར་
 གནས་པ་ཡང་། རྩོ་ལས་ལ་མཆོད་ཆེ་ཅི་མཆིས། ཞེས་དང་། ཁྱོད་གི་དབུགས་
 ལུང་ཅམ་ཡང་ནི། འགྲོ་ལ་ཕན་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད། ལངས་རྒྱས་དབུགས་ནི་
 ལུང་བའི་དང་། རྩོ་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མཛད་པ། ཆོར་ན་ཞེ་འགས་ལྱུང་བ་
 ཡང་། ཁྱོད་ལ་དད་པ་བསྐྱེད་པར་བགྱིད། ལངས་རྒྱས་དབུགས་གྱི་དད་བབ་
 ན། བག་མེད་པ་ཡི་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་། ལྟ་ཡི་ཡུལ་ཡང་སྤངས་ནས་ནི། །འདུལ་བ་

དག་ལ་མངོན་ཕྱོགས་འགྱུར། །ཞེས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཞལ་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་
ལ་གནས་པའི་མཚན་བཟང་མཆོག་གིས་པ་ལྟར་དམར་བ་དང་། ལྷགས་བསྐྱའི་
འདབ་མ་ལྟར་འཇམ་ཁིང་མཉེན་པ། ལྷགས་ཕྱིར་བརྒྱངས་ན་སྒྲ་མཚམས་མན་
ཆད་ཞལ་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་ཁེབས་པ་དང་། ཚེས་དཀར་པོ་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པ་
གསེར་གྱི་རི་བོའི་གསེབ་ནས་རྒྱ་བ་བཞི་བརྒྱ་དུས་གཅིག་དུ་གར་བ་ལྟ་བུ་དང་།
ཞལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོན་པའི་དབུགས་གྱི་དྲི་ཞིམ་པོས་སྒྲལ་བ་དང་ལྟན་པ་ཐམས་ཅད་
ཆེས་པར་འགྱུར་བ་སྟགས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བ་དང་ལྟན་པའི་ཞལ་གྱི་
སྒྲོ་དེ་ལས་ཐོན་པའི་གསུང་ཆངས་པའི་དབུངས་སྒྲལ་བ་དང་ལྟན་པ་དག་གིས་
མཉན་པ་ན་སྒྲན་པ་འདི་དག་ནི་རྒྱ་བ་ལས་བདུད་ཅི་འཇག་པ་བཞིན་དུ་གདའོ་
ཞེས་མཆུངས་གསལ་དང་ཐུལ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟགས་སོ། །

ལྟ་བུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་རྣམས་གྱིས་གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་
རྣམས་སེལ་ཚུལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི། །རྟལ་རབ་
ཞི་མཛད་ཆར་གྱིན་འདྲ། །ཞེ་སྤང་སྒྲུལ་ནི་གདོན་པའི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་ལྗང་དང་
འདྲ་བ་ལགས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་གེས་པའི། །རབ་རིབ་འཛོམས་པས་
གདུགས་དང་འདྲ། །ར་རྒྱལ་རི་བོ་མངོན་འཛོམས་པས། །བརྒྱ་བྱིན་མཚོན་ཆ་འདྲ་
བ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མྱོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་
རྣམས་ནི་གདུལ་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཞི་བའི་སྒྲན་མཚོག་གི་སྟག་ལགས་ཏེ།
གདུལ་བྱ་འདོད་ཆགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཞི་བར་མཛད་པ་ནི་དབུར་གྱི་
གྱིན་ལས་ཆར་བབས་པས་རྟལ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་འདྲའོ། །གདུལ་བྱ་ཞེ་སྤང་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་འདུལ་བ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ན་གནས་པའི་སྒྲལ་གདོན་པའི་ཕྱིར་ནམ་

མཁའ་མྱིང་དང་འདྲ་བ་ལ་ལགས་སོ། །གདུལ་བྱ་གཏི་མུག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཏི་
 མུག་འདུལ་བ་ནི། གདུགས་ཏེ་ཉི་མ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གར་བས་མི་མཐོང་མི་ཤེས་
 པའི་རབ་རིབ་མུན་ནག་འཛོམས་པ་དང་འདྲོའོ། །གདུལ་བྱ་ད་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 ད་རྒྱལ་འདུལ་བ་ནི། བརྒྱ་བྱུན་གྱི་མཚོན་ཆ་དོ་རྩེ་ཅེ་བརྒྱ་པས་བྲག་རི་མཐོན་པོ་
 མངོན་པར་འཛོམས་པ་དང་འདྲ་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་བྱབ་པའི་གསུང་གིས་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་འདུལ་བ་དཔེ་རྒྱན་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་རོ་མཚར་བས་
 བསྐྱུགས་སོ། །

དུག་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལ་སྡེ་བྱི་འགལ་བ་དང་དོན་འགལ་བ་
 མོགས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་མྱོད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟེན་པ་ནི། དོན་གཟིགས་པས་ནི་མི་བསྐྱ་
 བ། །མོངས་མི་མངའ་བྱིར་རྩེས་སུ་མཐུན། །ལེགས་པར་སྐྱར་བས་གོ་སྒྲ་སྟེ། རྩོད་
 ཀྱི་གསུང་ནི་ལེགས་གསུམ་ལྟན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩོན་པ་བྱབ་པའི་
 དབང་པོའི་གསུང་རྣམས་ནི། རྒྱུབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་ལེགས་པར་
 གཟིགས་ནས་གསུངས་པས་ན་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱ་བའོ། །གདུལ་བྱ་བསྐྱ་བ་དང་
 དཔེ་མཐུད་མོགས་མོངས་པ་ནམ་ཡང་མི་མངའ་བའི་བྱིར་ན་གདུལ་བྱའི་དོན་
 གཉིས་རྒྱབ་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་འོ། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་
 གཟིགས་ནས་ལེགས་པར་སྐྱར་བས་ན་གོ་སྒྲ་སྟེ། རྩོན་པ་ལྟོད་ཀྱིས་གསུང་རྣམས་ནི་
 སྡེ་བྱི་འགལ་བ་དང་དོན་མོར་བ་མོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་ཅིང་མི་བསྐྱ་བ་དང་
 རྩེས་སུ་མཐུན་པ་དང་གོ་སྒྲ་བ་སྟེ་ལེགས་པ་གསུམ་དང་ལྟན་འོ། །

བདུན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱུད་
 རིམ་གྱིས་འདུལ་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྟེན་པ་ནི། རེ་ཞིག་དང་པོར་ལྟོད་ཀྱི་གསུང་། །

ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་མཛད། དེ་ནས་ཡིད་ལ་བསམ་བཞིས་ན། རུལ་
 དང་མུན་པ་དག་ཀྱང་སེལ། ཁོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་འཕྱིན་ཞིང་། བག་
 མེད་རྣམས་ནི་སྒྲག་པར་མཛད། བདེ་བ་ཅན་དག་སྟོ་བཞིད་པས། ཁྱོད་གསུང་
 ཀུན་དང་འཚམ་པར་འཇུག། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱེད། བར་མ་
 རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ཡང་སྟེལ། ཐེ་མའི་རབ་རིབ་རྣམས་འཛོམས་པས། གསུང་འདི་སྟེ་
 བོ་ཀུན་ལ་སྒྲན། ལྷ་བ་དག་ལས་དགར་མཛད་ཅིང་། ལྷ་རན་འདས་པར་ཉེ་བར་
 འདྲེན། ཉེས་པ་སེལ་མཛད་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཆར་ཡང་
 འབེབས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུང་
 རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འདུལ་བར་མཛད་པར་ཞིག་དང་ཐོར་ཐུབ་
 པ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གིས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་མཛད། དེ་ནས་
 གསུང་དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བསམ་པར་བཞིས་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གི་རུལ་
 དང་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་དག་ཀྱང་སེལ་ཡོ། འདིས་ནི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བར་བསྐྱར་དོ། ཡང་ཐུབ་པའི་གསུང་གིས་ནད་དང་
 སྐྱུག་བསྐལ་གྱིས་གཟིར་བ་སོགས་ཐོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབུགས་འཕྱིན་ཞིང་འདོད་
 ཡོན་གྱིས་སྟོས་ནས་བག་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་
 བསྐྱར་ནས་སྒྲག་པར་མཛད། འདོད་ཡོན་ལ་སྟོད་ཅིང་དེའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་
 ཅན་དག་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐལ་བ་དང་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་ཚུལ་བསྐྱར་
 པས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ལ་བསྐྱུལ་བར་བཞིད་པས་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་
 ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ཀུན་ལ་འཚམ་པར་འཇུག་གོ ཡང་ཐུབ་པའི་གསུང་གིས་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་སྟེལ་དེ་དགའ་བ་བསྐྱེད། བར་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ཡང་

གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ། གདུལ་བྱ་ཐ་མ་དག་གི་སྐོངས་པའི་རབ་རིབ་རྒྱམས་
འཛམས་པར་བྱེད་པས་བྱབ་པའི་གསུང་འདི་སྒྲེ་བོ་སྒྲེ་མཐོ་དམན་བར་མ་ཀུན་ལ་
སྒྲུན་ནི། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ལྷ་བ་ངན་པ་ཐོགས་ཉེ་མོངས་པ་
དག་ལས་དགར་བ་སྟེ་ཐར་བར་མཛད་ཅིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སར་ཉེ་བར་
འདྲེན་པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་རྒྱམས་ནི་
གདུལ་བྱ་རྒྱམས་ཀྱི་ཉེ་མོངས་དང་ཉེས་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་མཛད་ཅིང་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་བྱག་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱམས་ཀྱི་ཆར་ཡང་འབབས་སོ། །

བརྒྱད་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོས་གང་ལུང་བསྟན་པ་རྒྱམས་ནས་ཡང་བསྐྱབ་
མེད་པའི་རྩལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། ཀུན་ལ་མ་ཐོགས་བྱགས་མངའ་ཞིང་། དགོངས་
པའང་ཀུན་ཏུ་ཉེར་གནས་པས། །དེ་སྤྱད་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཀུན། །ཐམས་ཅད་
ལ་ཡང་བསྐྱབ་མི་མངའ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་
བྱགས་ཤིས་བྱའི་གནས་ཀུན་ལ་མ་ཐོགས་གང་ལའང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བྱགས་
མངའ་ཞིང་དུས་གསུམ་གསལ་བར་དགོངས་པའང་དུས་ཀུན་ཏུ་མཉེལ་བ་མེད་
པར་གནས་པས་དེའི་སྤྱད་དུ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལུང་བསྟན་པ་ཀུན་
དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་ཡང་བསྐྱབ་པ་མི་མངའ་ལོ། །

དགུ་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྤྱིད་པའི་
རྩལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། གང་སྤྱད་ལུལ་མིན་དུས་མིན་དང་། །སྤྱོད་མིན་རྒྱམས་སུ་མི་
འཇུག་པ། །དེ་སྤྱད་ཁྱོད་གསུང་དོན་མཆིས་ཏེ། །བརྩོན་འགྲུས་ལེགས་པར་
བརྩམས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་
གསུང་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་མི་སྤྱིད་དེ། གང་གི་སྤྱད་དུ་ན་

སྒྲོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་གདུལ་བྱ་ཡུལ་མིན་པ་དང་། འདུལ་བའི་དུས་མིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་མིན་པ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ་མི་གསུང་ཞིང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་གཟིགས་ནས་གང་ཕན་པ་མི་སྤྱིད་དེ་གསུངས་པ་དེའི་སྤྱད་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་གསུང་དོན་མ་མཆིས་པ་མི་སྤྱིད་དེ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་སྤྱད་ཅིག་གྱང་དོན་མེད་དུ་མ་སོང་བར་མཐར་ཐྱིན་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྒྲོབ་པ་ནི་ད་གཟིགས་ལམ་གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོན་འཇུག་ལས། བསྐལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི། ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་ཕན་བར་གཟིགས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བརྒྱུ་པ་ལེའུའི་མཆོན་བསྐྱར་པ་ནི། གསུང་ལ་བསྒྲོན་པ་སྟེ་ལེའུ་བདུན་པའོ། ཞེས་པའོ། །བསྒྲོན་པ་བརྒྱུ་ལུ་བརྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་གདང་ལམ་བཟང་གསལ་བྱེད་རིན་ཆེན་རྒྱུ་མ་ལས། ལེའུ་བདུན་པ་གསུང་ལ་བསྒྲོན་པའི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་བསྐྱར་པ་ལ་བསྒྲོན་པ་ལ་བཞི། རྒྱ་གང་གིས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྒྲོན་པ། རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོན་པ། བསྐྱར་པ་འདི་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་མ་གུས་པའི་ཉེས་སྒྲོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་ལ་བསྒྲོན་པ། ལེའུའི་མཆོན་བསྐྱར་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་དང་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་པའི་བསྐྱར་པའི་བཟང་ངན་གྱི་བྱེད་པར་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་སོ་ཞེས་

བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ། བསྐྱེད་ནས་མ་དམན་པ་དང་གཤམ་པ་དམན་པ་
 དག་གིས་རྒྱལ་པའི་བསྐྱེད་པ་འདི་དོན་རྟོགས་དགའི་ཞེས་རྒྱལ་པའི་བསྐྱེད་པ་
 དང་མཐའ་དགའ་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ། སྐྱེད་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བསྐྱེད་པ་
 འདི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་དུ་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོར་དགའ་བ་མཐའ་ལས་པ་
 མཐའ་རྒྱལ་བས་སྐྱེ་སྐྱེན་པའི་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་དམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྷན་
 བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་མོ་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ། གདུལ་
 ལྷ་རང་རང་ལ་ཕན་པའི་གང་ལྟར་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པའི་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་
 པའི་རྒྱལ་བས་སྐྱེ་སྐྱེན་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་དཔེས་པར་འཇུག་དགོས་མོ་ཞེས་
 བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཞོད་པ་གཅིག་དང་ཐབས་བདེ་དང་། ཡིག་ས་པར་འབྲེལ་
 དང་ཤེས་པ་མེད། རྟོག་ས་པར་དང་མཐར་དགོ་བས། རྟོད་ཀྱི་བསྟན་འདྲ་གཞན་
 ལ་མེད། ཚེས་གསུངས། རོན་ནི། རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་
 དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འབྱིད་པའི་ཐབས་གསུག་ཡིན་པས་བསྟན་པ་འདི་ལ་
 རྟུགས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་གང་དུ་བཞོད་པའི་གནས་ནི་ཐར་པ་བྱ་
 མ་མེད་པའི་གོ་འཕང་གཅིག་ལུ་ཡིན་པ་དང་གོ་འཕང་དེར་བཞོད་པའི་ཐབས་ཀྱང་
 ལུས་མེས་ས་ལ་བ་མེད་པར་བདེ་བར་གནས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་ཆོག་པ་དང་།
 ཐར་པ་བྱ་མེད་པའི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོག་མར་གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་
 ཅས་བཟུང་མཐར་འབྲས་ལུ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ཡིག་ས་པར་འབྲེལ་བ་དང་། བསྟན་པ་
 འདི་ལ་རྟུགས་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་པའི་སྒྲོམ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་
 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་ཐོག་མར་དགོ་བ། བར་དུ་དགོ་བ། མཐའ་མར་དགོ་

བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་འདྲ་བ་གཞན་ལུ་
 སྟེགས་ཅན་ལ་མེད་དོ། །གཞུང་འདི་ནི་དོན་གྲིལ་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ་སྤར་བཤད་
 པའི་དོན་མཚན་མང་པོ་དེ་དག་ལ་རེ་རེ་ནས་སྟུབ་སྟུགས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཆེ་བ་དང་། དགག་སྟུགས་ནས་ལུ་སྟེགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་
 རིམ་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་བགྲོད་པ་གཅིག་པ་ལ་འདིར་བགྲོད་པ་དང་
 འདིས་བགྲོད་པ་གཉིས་ཏེ། འདིར་བགྲོད་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་མཐར་གང་དུ་བགྲོད་པའི་འབྲས་བུའི་གོ་འཕང་ནི་ཐར་པ་སྤྱ་ན་མེད་
 པའི་གོ་འཕང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུའི་གོ་འཕང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མེད་
 པའོ། །འདིས་བགྲོད་པ་ནི་ཐར་པ་སྤྱ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་རྒྱལ་
 བས་གསུངས་པའི་ལམ་བསྟུབ་པ་གསུམ་ཉིད་ཡིན་གྱི་ལམ་དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་
 གཉིས་མེད་པ་དང་། ལམ་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་གཞན་
 མེད་དོ། །ཁྱི་རོལ་ལུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ལ་ནི། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 གོ་འཕང་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྤར་བཤད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་དེ་ལུ་སྟེགས་
 ཆད་སྟུ་བ་རྣམས་ནི་ཁྱི་མའང་མེད་པར་སྟུ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་
 ཐབས་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། ལུགས་དེ་ལ་བདེ་འགོ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་མེད་དོ། །ལུ་
 སྟེགས་རྟག་སྟུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེ་སྤྱི་མའང་ཐར་པ་ཅུ་ཁམས་ལེན་ཡང་ཐར་པ་གང་
 ལ་ཟེར་ངོ་མ་ཤེས་པར་མེས་ས་རྒྱུ་ཆད་པ་ལ་ཐར་པར་འབྱུལ་པ་མོགས་འབྱུལ་
 པ་མང་ཞིང་། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་འཛིན་སྟོན་བའི་ཐབས་
 སྟེགས་ཅུ་ཡང་མི་ཤེས་དེ་བདག་དུ་ལྷ་བ་བརྟན་པོར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་དུ་ཟེད་
 དོ། །ཡང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ནི་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལུང་

བར་ཚུལ་གྱི་མཉམ་ཆ་ནི་གི་སྒྲིལ་ལུས་མཉམ་བའི་བར་གནས་པ་དང་།
 བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིལ་ལུས་མཉམ་བའི་བར་གནས་པ་དང་། མོ་མོར་རྟོག་པའི་
 བེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིལ་ལུས་མཉམ་བའི་བར་གནས་པ་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲིལ་ཐར་ལམ་
 བརྒྱུམ་ཏེ་འབྲས་བུ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་བའི་བ་བླ་མ་མེད་པ་གྲུ་མ་པ་རྒྱུ་པར་
 བྱེད་ལ། ལུ་སྟེགས་རྒྱུ་མ་མེད་པ་དག་འཛིན་སྟོང་པའི་ཐབས་མི་བེས་པར་ཟས་
 གཅོད་པ་དང་། མེ་ལུ་བསྟེན་པ་དང་། ལུས་ཉི་མ་དང་རྒྱུ་གིས་གཟིར་བར་བྱེད་
 པ་མོགས་སྟེག་བསྟེན་པའི་ཐབས་འབྲེལ་ཞིག་རྒྱུ་པར་ཟད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 བྱིར་རེལ་ལུ་སྟེགས་པ་རྒྱུ་མ་པ་ལེགས་པར་འབྲེལ་བ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པ་
 དང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་བ་རྒྱུ་མ་གང་ཡང་མེད་དོ། །འདི་དག་རེ་
 རེ་ནས་བཤད་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ་ལ་གལ་ཆེ་བ་ཡོད་ཀྱང་
 ཡི་གེ་མང་བས་འཛིགས་ནས་མ་སྟོན་མོ། །འབྲས་བུ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་
 ལེགས་པར་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། ཚད་མ་རྒྱུ་འབྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་
 དང་ནི་རྟེན་མཐུན་ཐབས། །སྟེན་བུའི་དོན་ནི་རྟོག་བྱེད་དག་ཡོངས་རྟགས་
 དབང་དུ་བྱས་ཡིན་གྱི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་བྱས་མིན། །ཞེས་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པའི་ཚད་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཚིགས་བཅད་འདིར་བཤད་པའི་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་རབ་བསྟེན་པ་ན།
 དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐོག་མར་དགོ་བ། བར་དུ་དགོ་བ། མཐའ་མར་དགོ་བ། དོན་
 བཟང་པོ། ཆོག་འབྲུ་བཟང་པོ། མ་འདྲེས་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་བྱུང་
 བ་ཞེས་བསྟེན་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། །དང་པོར་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མོས་གིང་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྟེན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་

ཐོབ་འདོད་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དགེ་བ་དང་། དེ་ནས་རིགས་པས་ངེས་པར་
 བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་རྣམས་པར་རིག་
 པས་རབ་དུ་དགའ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བར་དུ་དགེ་བ་དང་། དེ་ནས་མཉམ་པར་
 བཞག་སྟེ་བསྒྲམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་
 པའི་སྒོ་གོས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་མཐའ་མར་དགེ་བ་སྟེ། མངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལུང་འདས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ནི་ཐོག་མཐའ་
 བར་གསུམ་དུ་དགེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཀྱང་ཐོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དོན་
 རྣམས་པ་གཉིས་ཡོངས་ལུ་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་དང་ལུན་པས་དོན་བཟང་པོ་དང་། དེ་
 དག་ཆོག་དང་ཡི་གེར་གྲགས་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་པས་བཟང་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་འབྱུ་
 བཟང་པོ་དང་། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལུན་པ་ཅན་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་དག་
 པའི་ཆངས་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་དང་ལམ་
 ཟབ་མོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའོ། །ཡོན་ཏན་བཞི་ནི། གཞན་ལུ་སྟེགས་ཅན་
 ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
 ལུན་པ་སྟོན་པས་མ་འདྲེས་པ་དང་། ལྷངས་བྱ་ཐམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡོངས་ལུ་རྟོགས་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཡོངས་ལུ་
 རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམས་པར་དག་པ་ཟག་པ་མེད་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གདོད་མ་ནས་ལུན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྟོན་པས་ཡོངས་ལུ་དག་པ་
 དང་། དེ་ཉིད་སྒོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་ཀྱང་རྣམས་པར་དག་པའི་སྟོན་པ་ཟག་པ་ཟང་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དག་པ་གཉིས་ལུན་ཀྱི་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་འབྱུར་པ་སྟོན་པས་
 ཡོངས་ལུ་བྱང་བ་ཞེས་བྱའོ། །མདོར་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་

གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དུག་དང་བདུད་ཅིའི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་དང་
 དང་མུན་པའི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུ་དང་། མཐོ་རིས་དང་རམ་སྐྱོད་གི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུ་
 དང་། བདུད་ཅི་དང་སྤང་མའི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུར་སྒྲུལ་ཡོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་
 སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྟོད་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀའ་
 དང་གཞན་གྱི་ཚིག་ །རི་ལྷར་ཁྱད་པར་ཆེ་ཞུགས་པ། དུག་དང་བདུད་ཅི་དེ་ལྟ་
 མིན། །མུན་དང་སྤང་བའང་མ་ལགས་སོ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀའ་དང་གཞན་གྱི་ཚིག་ །
 རི་ལྷར་ཁྱད་པར་རྒྱུ་ཆད་པ། །མཐོ་རིས་རམ་སྐྱོད་དེ་ལྟ་མིན། །ཟིལ་དང་ར་
 བཀུས་ཏེ་བོར་བའང་མིན། །དེ་ནི་ཚིག་ཅམ་སྤྱིར་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཚིག་དང་ཚིག་
 རོན་ལྟར། །དེ་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དང་ནི། །གཞན་གྱི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་བཤད། །
 ཅེས་དང་། །འཇུག་དང་ལྷོག་པ་གང་ལགས་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམས་བྱང་
 གང་། །དེ་ཉིད་དཔའ་བོ་ཁྱོད་བཀའ་དང་། །གཞན་གྱི་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ལགས། །
 །འདི་ནི་གཅིག་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་ནི་བསྐྱེ་ཚས་འབའ་ཞིག་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་
 དང་གཞན་གྱི་ཚིག་ །དེ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་གཞན་ཅི་འཆོལ། །འདི་ནི་གཅིག་ལྟ་
 དགོ་ལ་དེ། །གཅིག་རྟུ་བར་ཆད་བགྱིད་ལགས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་དང་གཞན་གྱི་
 ཚིག་ །དེ་ལས་མི་འདྲ་ཅི་ཞིག་མཆིས། །དེ་ཡིས་བསྐྱེས་གིང་ཉེར་བསྐྱེས་པ། །འདི་
 ཡིས་དག་པར་བགྱིད་འཇུར་བ། །དེ་ཉིད་མགོན་པོ་ཁྱོད་བཀའ་དང་། །གཞན་གྱི་
 ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་བསོད་ནམས་དམན་པ་དང་གེས་རབ་དམན་པ་དག་གིས་རྒྱལ་
 བའི་བསྐྱེན་པ་འདིའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་འོ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེན་པ་དང་མཇལ་
 དཀའ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ། །གཅིག་ལྟ་

[illegible]

གསུམ་པ་སྟེན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བསྟན་པ་འདི་བསྟན་པ་པའི་བྱིར་དུ་
བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་མང་པོར་དཀར་པ་མཐའ་ལས་པ་མཐའ་ཚུལ་བསམ་སྟེ
སྟེན་པའི་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་དྲན་པའི་སྟོན་པ་གྲང་བསྟན་པ་འདི་ལ་འཇུག་
དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་བསྟོན་པ་ནི། གཞན་ནི་འགྲོ་པའི་དོན་སྤྲད་
དུ། རྟུག་བསྟལ་མང་བསྟན་གང་ལགས་ལ། །དེ་བསམ་བྱིད་བསྟན་རམ་ན་
ཡང་། གནས་པར་བཅི་པ་ལ་ཐུག་ན། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བེས་རབ་དང་
བསྟན་ནམས་དམན་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་དུང་ཞེས་
ཡིན་ན་ནི་རེ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་ཆད་མས་དྲངས་པའི་རེས་པ་མ་སྟེད་གྲང་སྟེན་པ་

ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཅག་འགྲོ་བའི་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་བྱ་དགའ་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་བསྐལ་བ་མང་པོར་ཐུགས་ཉམས་སྤྱབསྐྱར་བ་གང་ལགས་པ་དེས་
བསམ་ན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱར་བ་འདི་དན་བ་ཞིག་ཡིན་པ་སྤྱིར་
ཡང་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་དྲན་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱར་བ་འདི་ལ་གནས་པར་བགྱི་
བ་ལ་ཐུག་གོ།

བཞི་པ་གདུལ་བྱ་རང་རང་ལ་ཕན་བདེ་གང་ལྷན་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བའི་
བསྐྱར་བ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་རྒྱལ་བསམ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་བ་ལ་རེས་པར་
འཇུག་དགོས་སོ་ཞེས་བསྐྱགས་པའི་སྟོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ཕན་བ་གསུངས་གིང་
ཕན་མཛད་པ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱར་བ་ཅི་སྟོས་དེ། མགོ་ལ་ཞུགས་ནི་འབར་བས་
ཀྱང་། ཅི་ཡི་སྤྱད་དུ་རྒྱལ་མི་བགྱིད། ཁྱེད་གསུངས། དོན་ནི། མོས་ཀྱི་དོན་ལ་
རེས་པ་མ་རྟེན་ཀྱང་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་དང་ཐུགས་རྗེ་དྲན་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱར་བ་
ལ་འཇུག་དགོས་ན་སྟོ་གོས་ཅན་དག་གིས་ད་ལྟ་རང་ལ་བདེ་སྤྱིད་གང་ལྷན་ཐམས་
ཅད་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཁོ་ན་ལས་ལྷན་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་འབྱུང་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་དང་འཕྲིན་ལས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བར་གེས་
པར་བྱས་ལ། རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་བ་ནི། གདུལ་བྱ་རང་རང་ལ་ཕན་བ་གསུངས་གིང་
ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་རེས་པར་རྒྱལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པར་རེས་ནས་སྟོན་པ་ཐུག་
པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱར་བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་དེ་མགོ་ལ་
ཞུགས་དེ་མི་འབར་བས་ཀྱང་ཅིའི་སྤྱད་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་རྒྱལ་བར་མི་
བགྱིད་དེ་རེས་པར་རྒྱལ་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་བ་ལ་བཞུགས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྟོ་ནས་བསྟོད་

མཛད་ལ། བདུད་ཤིག་ཏེ་ཅན་དཔུང་དང་བཅས་པ་ནི་མེམས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
 མཛད་ཅིང་། ལྷལ་པ་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ནི་ལྷག་བསྐལ་དང་ཞོན་
 མོངས་ནི་སྟེ་དབུགས་འབྱེན་པར་མཛད། འཆི་བདག་གི་བདུད་ནི་ཐེལ་གྱིས་
 མནན་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་འཆི་བདག་སུས་ཀྱང་བསྐྱར་དུ་མེད་
 པ་རབ་དུ་བརྟན་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་ཆེན་དག་ན་རང་དགར་སྟོད་པར་བཅུད་
 པ་གང་ལ་ཡང་མི་ཐོགས་པ་སུས་ཀྱང་བསྐྱོག་པ་མ་སེམས་པ་དེའང་སྟོན་པ་ཁྱོད་
 གྱི་བསྐྱར་པ་འདི་ལ་ཞུགས་ནས་ལས་བསྐྱོམས་པས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་རྣམ་ཏེ།
 སྟོན་པ་ཁྱོད་གྱི་བསྐྱར་པའི་ལུགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱལ་བཞིན་
 ཉམས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ་གྲུང་བ་རྣམས་ནི་རང་མི་འཆི་བར་སྟོད་པར་དགའ་ན་
 བསྐལ་བའི་བར་དུ་ཡང་གནས་པར་རུས་ལ། གང་དུ་བདུད་ཀྱིས་མི་རྩི་བའི་གོ་
 འཕང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ས་དེར་ཡང་དགའ་མགུར་རབ་དུ་མཆི་
 པ་སྟེ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་མདོ་ལས། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི་ཐོབ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་བསྐལ་པར་གནས་རུས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་
 རྒྱུད་པ་བཞི་ནི་ཆོགས་ལས་ཆེན་པོ་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པས། ཆོགས་ལས་
 ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་ཀྱང་ཆོ་བསྐལ་བའི་བར་དུ་གནས་རུས་པར་གསུངས་ན། ས་ལ་
 གནས་པའི་མེམས་དཔེར་ཆེན་པོ་རྣམས་བསྐལ་པ་ལུ་མེད་པའི་བར་དུ་བཞུགས་
 རུས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། འདི་ལས་ལས་ཀྱི་སྐབས་གང་དང་གང་དུ་བདུད་བཞི་གང་
 དང་གང་བཅོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིབ་པར་མདོར་ཆོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་
 བཤད་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུངས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་ལ་ཞུགས་ན་ཐོས་པས་མ་སྐྱོམ་གསུམ་གྱི་

ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་ནས་དོན་འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་ནི། ལུང་གི་
 དོན་ནི་བསམ་པ་དང་། །བསྒོམ་དང་གུས་པར་མཉམ་པ་ཡི། །དུས་གསུམ་ཆ་དབྱེ་
 ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །བསྐྱེད་ལས་གཞན་ལ་མཆིས་མ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། །དོན་ནི།
 རྒྱལ་པོའི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱངས་ན་ཐོག་མར་དགེ་བའི་
 དཔེས་གཉེན་ལས་ལུང་ཐོབ་པར་བྱས། དེ་ནས་ལུང་གུས་པར་མཉམ་པའི་རྗེས་
 སུ་ཐོས་ལྟར་གྱི་ཤེས་རབ་སྒྲེས་པ་ན་ལུང་གི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་དེ་
 དཔམས་པ་ལས་དཔམས་ལྟར་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། དེ་ནས་དེས་པའི་དོན་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བསྒོམས་པ་ལས་སྒོམ་ལྟར་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དུ་
 ཆ་དབྱེ་སྒྲེ་ནས་སུ་སྦྱངས་པ་ལས་འབྲས་བུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
 འདི་ལྟ་བུའི་ལས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་སྒྲོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལས་
 གཞན་ལ་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་མ་གུས་པའི་ནེས་སྒྲོན་
 བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོའི་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི། དྲང་སྟོང་སྒྲེས་མཆོག་
 ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད། །དེ་ལྟར་ལེགས་པས་བྱུང་འདི་ལ། །མ་གུས་གང་ལགས་དེ་ལས་
 ཅི། །རྟུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་དང་ཅི་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་གསུངས། །དོན་ནི། དྲང་སྟོང་
 ཆེན་པོ་སྒྲེས་མཆོག་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྦྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 རྒྱས་པ་ཀུན་དུ་ལེགས་པས་བྱུང་པ་འདི་ལ་མ་གུས་པ་དང་མི་འདུག་པ་གང་
 ལགས་པ་དེ་ལས་རྟུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་དང་སྦྲང་བའང་ཅི་ཞིག་མཆིས་དེ་རྒྱལ་པོའི་
 བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་གུས་པ་ནི་སྒྲུབས་དང་མགོན་མེད་པར་ཡོང་ཡེ་སྦྱང་སྟེ་
 དན་མོང་ནས་དན་མོང་དུ་རྟུག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་མར་ཕྱིར་དགོས་ལ། མ་གུས་པའི་

ལོག་ལྷ་མེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པས་གཡངས་ནས་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་མ་
 ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་མར་མྱོང་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་
 ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་ལ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལ་མ་
 བརྟེན་ན་ལའོར་པའི་རྒྱུ་ཕྱིན་སྤྱུགས་ལུ་ལུམས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་མར་མྱོང་བ་
 ལས་འོས་མེད་དོ། །དེས་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་
 པ་དང་ལན་ཅིག་མཇལ་པའི་སྐབས་སུ་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱིག་
 གྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་མོང་བར་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྒྱུ་ཕྱིན་སྤྱུགས་པར་
 བྱས་ལ་སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་
 ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱའོ། །བཞི་པ་ལེའུའི་མཆོར་བསྟན་པ་ནི། བསྟན་པ་ལ་
 བསྟོད་པ་སྟེ་ལེའུ་བརྒྱུད་པའོ། །ཞེས་པའོ། །བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པའི་རྣམ་
 བཤད་ལས་བཟང་གསལ་ཕྱིར་རིམ་ཆེན་སྟོན་མ་ལས། །ལེའུ་བརྒྱུད་པ་བསྟན་པ་
 ལ་བསྟོད་པའི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །   ॥

བཞི་པ་སྟོན་པས་སྟོན་བྱགས་བསྟོད་དང་སྟོན་ལས་མཛད་པ་གྲུབ་པའི་
 རྒྱལ་པོའི་བསྟོད་པ་ལ་ལྷ། སྟོན་པས་མཛོང་ཐོས་དུན་རིག་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པའི་སྟོན་ལས་ཀྱི་མཐུ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་བསྟོད་པ། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
 དཔེ་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ། སྟོན་པ་ལ་གཤེད་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་ནས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་མཆོར་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ། སྟོན་པ་ལ་མདོ་སྟེན་གསུངས་པའི་དཔེ་
 སྤྱ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ། ལེའུའི་མཆོར་བསྟན་པའོ། །དར་པོ་ནི། ཁྱོད་ཐོས་
 པས་ནི་སྟོན་པ་སྟེ། །ལམ་ཐོང་བས་དང་པ་སྟེ། བར་ལྷུང་། ཁྱོད་གསུང་ཐོས་པས་
 དགའ་ལྷུང་ཏེ། །བསྟན་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱས་ཀྱིས་

མགུ་བར་འབྱུང་། །འཕེལ་བས་སྒྲི་དགུ་རྣམས་ཀྱང་དགེ། །གཤེགས་པ་ན་ནི་
 ལན་འདོགས་མཛད། །ཕྱོག་པ་ན་ནི་རྒྱད་པར་འབྱུང་། །བསྐྱུགས་པས་སྤྲིག་པ་
 འཕྲོག་པར་མཛད། །ཁྱེད་དྲན་པས་ནི་རངས་པར་འབྱུང་། །བཅུལ་བས་སྒྲོ་གྲོས་སྒྲི་
 འབྱུང་དེ། །ཁོངས་ལུ་གེས་པས་རྣམ་པར་འདུག །ཁྱེད་ལ་ལུ་བས་དབལ་དུ་
 བྱེད། །བསྐྱེན་པས་སྒྲོ་གྲོས་མཆོག་དུ་འབྱུང་། །བསྐྱེན་ན་འཛིགས་པ་མེད་པར་
 མཛད། །བསྐྱེན་བཀུར་བགྲིས་པས་བདེ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། །དོན་ནི།
 སྒྲོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་འདིས་སྒྲོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་སྤྱིར་པོའི་སྒྲོན་
 སྤར་རྒྱལ་བ་གཞན་གྱིས་འདུལ་བར་མ་རུས་པར་ཡལ་བར་དོར་བའི་སྤྲིགས་མའི་
 གདུལ་བྱ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་མཛད་པ་བཟུ་གཞིས་སྒྲོན་པ་
 དང་། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ལྷ་རུ་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་བསྐྱེན་པ་ལྟར་རིང་དུ་གནས་
 པ་དང་། སྒྲུ་གདུང་རིང་བསྐེལ་གྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པ་དང་།
 མཚན་ཅིམ་ཐོས་པས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ལ་ལན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཐོགས་སྒྲོན་ལམ་
 ཆེན་པོ་ལུ་བརྒྱ་བདེ་བ་དང་། སྤག་མོ་ལ་ལུས་བྱིན་པའི་ཆེ། མཐོང་ཞིང་ཐོས་
 ལམ་རྗེས་སུ་དྲན་ཡང་རུང་། །རེག་གམ་གདམ་དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་ཀྱང་རུང་། །
 རྣམ་པ་ཀུན་དུ་འགྲོ་ལ་ལན་པ་ནི། །བདེ་དང་ལྷན་པ་ནག་དུ་བྱེད་གྱུར་ཅིག །ཅིས་
 ཐོགས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་པ་སྒྱུད་པའི་ཆེ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་ཐམས་
 ཅད་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་སྒྲིན་གྲོ་ལ་ལ་འགོད་པའི་སྒྲོན་ལམ་མཛད་པའི་མཐུག་བུ་
 སྒྲེ་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི་ཆེ་དང་། ལྷ་རུ་ལས་འདས་
 བས་ཀྱང་ད་ལྟའི་བར་དུ་སྒྲོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་ཁྱེད་གྱི་མཚན་ཐོས་པས་ཡིད་ལ་
 དད་པ་དང་དགའ་བ་དང་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲེ་ཞིང་སྒྲུ་མཐོང་བས་ལྷག་པར་དད་པ་སྒྲི་

བར་འཁྱར་རོ། །སྤྱི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་བ་ལུང་ལས། སྤྱི་ལོ་བ་དང་ལྷན་བ་དག་གིས་
 སངས་རྒྱལ་ཞེས་བུ་བའི་རྒྱ་གསར་དུ་ཐོས་པ་ན་དབུལ་པོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོམ་ལུ་
 རྟེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་དགའ་
 བ་སྟེ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱི་ལོ་བཅའ་བཅད་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་
 དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་མཛོན་ལུ་ཡུལ་ལ་ཐོབ་པ་ལས་གས་གྱི་ལས་སྤྱི་བ་
 འདག་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཁྱད་བར་ཅན་གསར་དུ་ཐོབ་པར་འཁྱར་བས་སོ། །སྤོན་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་གྱི་གསུང་ཐོས་པས་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་ལུང་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཁྱད་བར་ཅན་ཐོབ་པར་འཁྱར་དེ། སྤོན་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུགས་པས་འཁོར་
 བའི་འཆིང་བ་ལས་རྒྱལ་བར་གྲོལ་བར་མཛད་དོ། །སྤོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བུའི་
 དོན་མཛད་པར་མ་ཟད་སྤོན་པ་ཁྱོད་གྱི་ལྷན་བུང་རྒྱུ་བ་མེས་ས་དཔལ་རྣམས་དང་།
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་། སྤོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་དང་། སོ་སྟེ་རྒྱལ་
 ཁྱིམ་རྣམས་དག་བསྐྱར་བའི་འཁོར་རྣམས་པ་བཞིས་ཀྱང་གདུལ་བུ་རྣམས་མགུ་བར་
 བུས་ནས་སྤོན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་འཁྱར་རོ་སྟེ་འཕྲིན་
 ལས་མཛད་དོ། །སྤོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་གྱི་འཁོར་རྣམས་པ་བཞི་ལ་
 མཛོད་ཅིང་བསྐྱེད་བཀུར་བ་སོགས་བཟང་པོའི་ལས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་སྟེ་དགུ་
 རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་དོ། །སྤོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་གང་དང་གང་དུ་གསལ་གས་
 པ་ལ་ནི་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡན་འདོགས་མཛད་ལ། དེ་ལས་ཕྱོག་པ་ཞིང་
 གསལ་གས་པ་ནི་མགོན་ཐུབས་དང་བུལ་བས་ཁྱད་པར་འཁྱར་རོ། །སྤོན་པ་ཐུགས་
 རྗེ་ཅན་ཁྱོད་གྱི་མཆོན་ཅམ་བསྐྱགས་པས་ཀྱང་སྤྱི་བ་འཕྲོག་པར་མཛད་ལ་ཁྱོད་
 དན་པས་ནི་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་རངས་པར་འཁྱར་རོ། །སྤོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་

ཁྱོད་ཀྱི་གསུངས་གི་དོན་བཅས་པ་མ་གྲོ་གྲོས་ཁྱོད་པར་ཅན་སྟེ་བར་འགྱུར་དེ། དོན་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་འདག་པར་འགྱུར་རོ། དོན་དེའི་
ཕྱིར་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་ལ་གཞན་སུ་བས་ཀྱང་ལྷག་པའི་དཔལ་དུ་བྱེད་
ལ། ཁྱོད་རྒྱལ་བཞིན་བསྟེན་པས་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྟོ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་
རོ། ཁྱོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་ཡིད་ལ་སྟོམ་ཞིང་བསྟེན་ན་འཇིགས་པ་མེད་པར་
མཛད་ལ། བསྟེན་བཀུར་བགྲིས་པས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔེ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
རྒྱལ་བཞིན་སྟེན་སྟེན་ཆོགས་པས་དག །བསམ་གཏན་སྟེན་སྟེན་ཆོགས་པས་
དྲངས། །ཤེས་རབ་སྟེན་ཆོགས་མི་འབྱུགས་པས། ཁྱོད་ནི་བསོད་ནམས་མཆོ་ཆེན་
ལགས། ཁྱོད་རྒྱ་ལྟར་འོས་རིན་ཆེན་དེ། །ལེགས་གསུངས་མཉན་འོས་རིན་ཆེན་
ལགས། ཆོས་ནི་རྒྱུད་འོས་རིན་ཆེན་པས། ཁྱོད་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་
ལགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་བཞིན་སྟེན་
སྟེན་ཆོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་རྒྱ་རྣམ་པར་དག་ལ། བསམ་གཏན་སྟེན་སྟེན་
ཆོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཐུགས་རབ་ཏུ་དྲངས་གིང་ཤེས་རབ་སྟེན་སྟེན་ཆོགས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པས་མི་འབྱུགས་པར་གནས་པས་ན་ཁྱོད་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཀྱ་
མཆོ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་སྟེན་མཐོང་ན་མི་མཐུན་
པ་མེད་ཅིང་ལྟ་བར་འོས་པ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་
པར་གསུངས་པ་ནི་མཉན་པར་འོས་པའི་རིན་ཆེན་ལགས་སོ། སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་
ལེགས་པར་གདམས་པའི་ཆོས་ནི་རྒྱུད་འོས་རིན་ཆེན་ཡིན་པས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་
ཅན་ཁྱོད་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལགས་སོ། །འདི་དག་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་

ཀུན་གྱིས་སྐུ་པུང་དུ་བསྐྱབས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་བྱེད་མཚན་གྱི་
སྟོན་པ་བསྟོན་པ་ནི། བྱེད་ནི་ཚུ་བོས་བདས་པའི་གྲིང་། །དམས་པའི་བདག་ཉིད་
སྟོབ་པ་སྟེ། བྱིད་པའི་འཛིགས་པས་ཉེན་པའི་སྒྱུབས། །ཐར་འཚལ་རྣམས་ཀྱི་
འདྲེན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་བྱེད་ནི་བྱིད་
པའི་ཚུ་བོས་བདས་པའི་གྲིང་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་གཞོད་པ་སྐྱ་ཚོགས་
ཀྱིས་དམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོབ་པ་དང་། བྱིད་པའི་འཛིགས་པས་
ཉེན་པའི་སྒྱུབས་དང་། ཐར་པར་འགོ་བར་འཚལ་བ་སྟེ་འདྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་
པ་ལགས་སོ། །འདྲི་ནི་མདོར་རྟོགས་ཀུན་ལས། །པམ་དང་བདེ་དང་སྟོབ་པ་
དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྒྱུབས་དག་དང་། །གནས་དང་དཔུང་གཉེན་གྲིང་དང་
ནི། །ཡོངས་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་རྣམས་
རྟོགས་སྒྱུར་བའི་མདོ་ལས་རྒྱ་ཆེར་འགྲུར་བ་ལྟར་ཤོ། །

བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ་མདོ་སྟེ་ནས་གསུངས་པའི་དཔེ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་
བསྟོན་པ་ནི། རྒྱལ་བྱིམས་དག་ཕྱིར་སྟོད་ཀྱི་མཚོག། །ཁིང་གཤིན་འབྲས་ལུ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས། །སྟོག་ཆགས་ཀུན་ལ་པམ་མཛད་ཕྱིར། །སྟོགས་ཀྱི་ཕུལ་ཡང་བྱེད་
ལགས་སོ། །པམ་འདྲོགས་མཛད་པས་མཛའ་བཤེས་ཏེ། །འགྲོགས་ན་བདེ་ཕྱིར་
སྟོང་དུ་སྐྱག། །ཞི་ཕྱིར་གཅིག་དུ་ཡིད་དུ་འོང་། །ཡོན་ཏན་ཀུན་མངའ་མཚོད་འོས་
བྱེད། །སྟོག་པ་མེད་པས་ཡིད་དང་འཐད། །སྐྱ་གསུང་བཟང་བས་དགའ་བར་
མཛད། །དོན་ཀུན་འགྲུབ་ཕྱིར་དཔལ་ཡངས་ཏེ། །ཡོན་ཏན་ལགས་རྟེན་བསྟེ་
གིས་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ནི་རྒྱལ་བྱིམས་

རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་དང་མཆོད་པའི་སྒྲོང་དེ་ཡུལ་གྱི་མཆོག་
 གོ། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྟོན་པའི་ཉན་
 ཐོས་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་
 དང་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱགས་གིང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་པ་ས་ལ་རེག་པའི་རྩལ་
 ཡང་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་དང་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་འཕྱུར་པར་སྒྲུབ་
 བཤད་ཐེན་པ་ལྷར་རོ། །སྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་
 དང་མཆོད་པའི་བསྟེན་བཀུར་པའི་ས་བོན་བདེ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཕུན་ཕུམ་ཆོགས་པ་
 ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཁྲིང་ས་གཤིན་པོའོ། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོད་
 རམས་ཀྱི་ཁྲིང་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་དགོ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་བཅོད་
 རམས་ཀྱི་ཁྲིང་སྟེ། མདོ་ལས། དགོ་འདུན་ནི། ལེགས་པར་བཞུགས་པ། རིགས་
 པར་བཞུགས་པ། ཏུང་པོར་བཞུགས་པ། མཐུན་པར་བཞུགས་པ། ཐལ་མོ་ལྷུར་
 བའི་འོས་སུ་ལྷུར་པ། ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་ལྷུར་པ། བཅོད་རམས་ཀྱི་དབལ་གྱི་
 ཁྲིང་། ཡོན་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་པ། སྟོན་པའི་གནས་སུ་ལྷུར་པ། ཀུན་ཏུ་ཡང་སྟོན་པའི་
 གནས་སུ་ལྷུར་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་
 འབྲས་བུ་ཟད་མི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཁྲིང་ས་མཆོག་དུ་བསྐྱགས་པ་འདི་ལ་རྩེ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཁྲིང་ས་གཤིན་ཏུ་གཤིན་པ་ཞིག་ལ་ས་བོན་འདེབས་དུས་སུ་
 མ་བདེ་པ་པར་ལུས་པ་འདྲ་ན་དེ་ལྷར་འཛོག་མི་མོད་པ་ལྷར་འདི་སྤྱིའི་བདེ་ལེགས་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཁྲིང་ས་དམ་པ་དུས་བཞི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་
 བདེ་ལེགས་ཀྱི་ས་བོན་བདེ་པས་ཆོག་པ་འདི་ལ་ཡང་དད་པའི་གསོལ་གྱིས་
 བཅོད་རམས་ཀྱི་ཁྲིང་སྟོད་པར་ལྷུར་ཅིག་གཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྷར་བྱ་བ།

མ་ཐུང་མ་ཆེས་གིན་དུ་པར་ས་པ་ཡིན་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྟོན་པ་ཐུབ་
 པའི་དབང་པོ་ཁྱེད་ནི་སྟོན་ཆགས་ཀུན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐའ་ཐུག་དུ་པན་
 པ་སྒྲ་མེད་མཛད་ཅིང་མཇུག་པ་མི་བསྐྱུ་པའི་ཕྱིར་གྲོགས་གྱི་ཐུལ་ཡང་ལགས་
 སོ། །ཡང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་པན་འདོགས་མཛད་
 པས་མཛའ་བཤེས་གྱི་མཆོག་གོ། །དེ་ནི་ཀར་པའི་ཁ་སྒྲོང་དོ། །ཡང་སྟོན་པ་ཐུབ་
 པའི་དབང་པོ་ནི། དད་པས་བསྟེན་ཅིང་འགྲོགས་ན་རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་པན་བདེ་སྟེར་
 པའི་ཕྱིར་སྟོར་དུ་སྟག་པའོ། །ཡང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
 རྒྱུ་པ་ཀུན་དུ་ཞེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དུ་ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །ཡང་སྟོན་པ་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱེད་ནི། སྟོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་མཁའ་པས་ན་མཆོད་
 འོས་སོ། །ཡང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི། སྟོན་གསུམ་ལ་སྟོན་པ་དང་སྟོན་པའི་
 འབྲས་ཐུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་གང་ཡང་མེད་པས་ཡིད་དང་འཐད་པའོ། །ཡང་སྟོན་
 པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི། སྐྱ་མཆོན་བཟང་མཛེས་པ་དང་། གསུང་དབྱངས་སྟོན་
 པ་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པ་དགའ་བར་མཛད་པའོ། །ཡང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོ་ནི་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐའ་ཐུག་གི་འདོད་དོན་
 ཀུན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དཔལ་ཡངས་སོ། །འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེར་སྟུང་
 གནས་སུ་ཟས་གཙང་གི་སྐས་སུ་འབྱུངས་པ་ན་གཏེར་ལྷ་བརྒྱུ་ཁ་བྱེ་བ་དང་། མྱོད་
 མ་ལྷ་བརྒྱུ་ལས་ཅད་ཤེས་ལྷ་བརྒྱུ་སྟོན་པ་སོགས་དཔལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་རྒྱས་
 ཤིང་འཛམ་གྱི་ཤིང་གི་རྒྱལ་ཐུན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་
 སྐས་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུག་འཕྲིད་ཞིང་མཐོང་གྱུར་པོ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཐུལ་པ་ན་
 རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་པས་མ་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུབ་པས་གཞོན་ནུ་ལ་དོན་

ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་མཚན་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནི་རྣང་པའི་ཁ་སྒྲིང་
 རོ། །ཡང་སྟོན་པ་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྟེན་ཡོན་པས་བཀྲ་ཤིས་ལགས་སོ། །རྒྱལ་འདི་དག་ནི་སྤྲོད་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལ་
 མོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེལ་པོ་ནས་ལམ་མ་རྩར་བར་སྟོན་པའི་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཞིན་དང་སྟོན་པ་མངས་རྒྱལ་ལ་སྤྱབས་དང་སྟོབ་པ་དང་གྲིང་དང་
 རྟེན་དང་ཡོངས་སུ་འདྲེན་པ་དང་། མཛོད་བཤེས་དང་གྲོགས་དང་སྟུན་པ་དང་ལྟ་
 དང་སྒྲུབ་དང་ནི་མ་དང་རྩ་ལག་མོགས་དཔེ་སྟུ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟུགས་པ་
 ལྟར་རོ། །ལྟ་པ་ལེའུ་མཚན་བསྟུན་པ་ནི། སྟོན་ལམ་ལ་བསྟོད་པ་སྟེ་ལེའུ་དགུ་
 པའོ། །ཞེས་པའོ། །བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་པ་བཤད་ལམ་བཟང་གསལ་
 བྱེད་རིམ་ཆེན་གྱི་མ་ལས་ལེའུ་དགུ་པ་སྟོན་ལམ་ལ་བསྟོད་པའི་ལེའུ་བཤད་
 པའོ། ། །

ལྟ་པ་སྟོན་པས་རང་ཉིད་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་དེར་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ཀྱང་འཕྱིན་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་བདུན། སྟོན་པ་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་
 སྟེས་བུ་འདུལ་བ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་སྤྲོད་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ། སྟོན་པ་གྲུབ་
 པའི་དབང་པོ་ལ་ཀུན་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ། སྟོན་པ་གྲུབ་
 པའི་དབང་པོ་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བླ་མར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ། སྟོན་པ་གྲུབ་
 པའི་དབང་པོ་ལ་སེམས་ཅན་མྱོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་
 པ། སྟོན་པ་གྲུབ་དབང་པོ་ལ་རིགས་སང་པའི་གདུལ་བྱ་སྟོད་རུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 མཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ། སྟོན་པ་གྲུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་
 སྟོན་པར་བསྟུགས་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟུན་པའོ། །

[illegible]

ཡང་དང་ཡང་དུ་གཞིན་བསྐྱེད་པའི་པམ། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་
གསུམ་དུལ་བར་གནས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་བསྐྱེད་ཏེ་ཐར་པའི་
ལམ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་སྒྲེམ་པུ་རྒྱུད་འབྲིང་གཞིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲེམ་པུ་རྒྱེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་མད་དེ་སྒོ་ཆོས་ལ་
སྒྲིགས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཕྲིད་དེ་དེ་ལ་འདུག་པར་མི་སྦྱོར་
རྣམས་མདས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་ལ་བསྐྱེད། སྦྱོར་ཐེམས་དང་འདུག་སྒྲེམ་བྱེད་མཚན་དེའི་འབྲུག་པུ་དང་
འགལ་བའི་ཉེས་པ་སྦྱོད་པ་རྣམས་ཉེས་དམིགས་བཤད་དེ་ཆར་བཅད། མད་དོན་
ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་སྒྲུར་ཅན་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་དང་པོར་རྣལ་དུ་འགོད། སྦྱོད་
ལུག་པ་དང་ལུས་པ་དང་སྤྱི་གཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་དལ་བུས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་
མཉམ་གྱི་སྦྱིང་སྦྱོབས་བསྐྱེད་དེ་གཞིན་བསྐྱེད་པའི་པམ། སྦྱོད་པ་བྱིན་དུག་ལ་
བསྐྱེད་པའི་དུལ་བར་གནས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་
ཏེ་མདས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་འཕྲིད་བར་མཛད་དོ། །བསྦྱོད་པ་བདི་དག་ལ་ལེགས་པར་
དཔྱེད་ཐེས་ན་ཤར་བྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གསུངས་པའི་འབྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་
ཙུ་བདུན་གྱི་གནད་རྣམས་བྱུང་ཆར་དོ། །རི་ཤིག་རིགས་མད་པར་མི་རྣམས་པའི་
གདུལ་བྱ་དམུ་ཤོད་ཅན་རྣམས་ལ་རི་ཤིག་བཏང་སྒྲེམས་མཛད་དེ་ནམ་ཞིག་ན་
རིགས་མད་པར་འབྱུར་སྒྲེམ་དུ་དུས་ལ་སྒྲིག་པར་མཛད་དོ། །རི་ལྗང་སྦྱོན་པ་བྱུང་
པའི་དབང་པོ་ནི་སྒྲེམ་པུ་འདུལ་པ་ཁ་ལོ་བསྐྱེད་པ་བྱས་ན་མེད་པའི་མཆོག་ཅེས་
རྒྱལ་བ་སྐུས་བཅས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་བསྐྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་ལ་གྲུན་ལ་ལན་པར་བཞེད་པའི་རྒྱུ་ལ་

ལ་བསྟོན་པ་ནི། རྟོན་ནི་ཉམས་ཐག་རྣམས་ལ་བརྟེ། ཁད་པར་གནས་ལ་ཕན་པར་
 དགེས། ཡོངས་པར་གནས་ལ་བྱགས་རྗེ་བས། ཀྱན་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་
 ལགས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་རྟོན་ནི་འགྲོ་བ་སྟག་
 བསྟལ་གྱིས་ཉམས་ཐག་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བརྟེ་ལ། ལྷ་དང་མི་བདེ་བར་གནས་
 པ་རྣམས་ལ་ཆེ་རབས་གདན་དུ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པར་དགེས་གིང་
 མེས་ཅན་ཡོངས་པར་གནས་པ་རྣམས་ལ་བྱགས་རྗེ་ཆེ་བས་འགྲོ་བ་བཟང་བན་
 ཀྱན་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་ཕན་པར་བཞེད་པ་ལགས་སོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་སྒྲ་མར་གྱུར་པའི་
 ལྷ་ལ་བསྟོན་པ་ནི། རྟོན་ནི་དག་པོ་རྣམས་ལ་འདར་བུམས། ཉམས་པར་གྱུར་ལ་
 ཕན་འདོགས་མཛད། གཏུམ་པོ་རྣམས་ལ་འདར་བྱགས་བརྟེ་བས། རྟོན་ནི་ལ་རབ་
 རྒྱད་ཅིག་ལགས། ཕན་འདོགས་བགྱིད་སྤྱད་པ་མ་དག། གལ་ཏེ་སྒྲ་མར་འཛལ་
 མ་གོ། རྟོན་ནི་ལྷག་པར་ཕན་འདོགས་པས། སྒྲ་མ་ནིང་གྱུར་སྟོས་ཅི་འཛལ། །
 ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་རྟོན་ནི་དག་པོ་སྟེ་རང་ལ་སྤང་
 བར་མེམས་པ་རྣམས་ལ་འདར་བུམས་པར་མཛད་དེ། ལྷ་ལ་བ་རང་ནིང་ལ་རྣམ་པ་
 ཀྱན་དུ་བྱག་དོག་གིས་འགྲན་མེམས་དང་གཞིད་པ་བྱ་བར་མེམས་པ་ལྷས་བྱིན་
 ལ་འདར་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་བྱགས་བུམས་བརྟེ་དང་ལྷན་པ་ལྷས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དང་ཉེ་
 རིང་མེད་པར་མཛད་པ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྷ་བུའོ། །ཡང་སྟོན་པ་
 བྱགས་རྗེ་ཅན་རྟོན་ནི་དུགས་དང་རུས་དང་ཡོངས་སྟོན་ཐོགས་གྱིས་ཉམས་པར་
 གྱུར་པ་རྣམས་ལ་འདར་བརྣམས་པ་མི་མཛད་པར་ཕན་འདོགས་པར་མཛད་དེ་གིན་དུ་
 དཔུལ་བ་ལེགས་འདར་ལྷ་བུ་དང་། གིན་དུ་བུལ་བ་ལམ་རུང་བ་ལྷ་བུ་དང་། དུགས་

དགའ་པོ་ལྷ་མ་གྱི་ཅིང་། མང་ཚོ་གྱི་མ་མོང་ལྷ་མཐའ་མེད་པའི་གཡང་མའི་ལྷ་
ཁོང་གཙམ་པ་ཆུམ་མ་ལ་ཕྱོད་པ་བྱུགས་རྗེ་ཅན་ཚོར་བྱིས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་
ལྷ་ལ་པས་མོང་དུ་ཕྱི་ལྷ་པའི་ཐབས་པས་ཀྱང་ཉེ་སྤྱོད་པར་མཆོད་པས་ཀྱང་མོང་
མོང་གི་གཡང་མ་ལས་པས་ལྷ་པའི་ར་ལ་ལྷ་མ་གྱི་མཐའ་ཕྱོད་པ་བྱུགས་རྗེ་ཅན་
ཚོར་ཉིད་རྒྱ་ཆད་དོ།

ལྷ་པ་ལྷོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་རིགས་མང་པའི་གདུལ་བྱ་གཞོན་རྩལ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་བཞུད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་
གདགས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་མི་བརྒྱ་སྟུང་དུ། ལྷན་པར་བྱུང་པའི་འཛིག་
རྟེན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྷན་པར་མཛད། ཁེས་གསུངས། དོན་ནི། ལྷོན་པ་
ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཁོར་པའི་ལྷན་པར་གནས་པར་བྱུང་པའི་སེམས་
ཅན་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་གསུངས་པ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བཞེན་ནས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་གང་ནས་
གསེགས་པའི་ལམ་རྟེན་འཁྱོད་པར་མཛད་དེ་ཆོས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན་རྩལ་གདུལ་
བྱ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྣམས་ལ། ལྷུངས་འགྲོ་
ལས་འབྲས་ཀྱི་རྒྱལ་རྣམས་བརྒྱན་ཏེ་ཆོ་འདི་ལ་ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་
གདུང་བ་དང་འབྲུག་ཅུང་ཐོགས་ཞི་བར་བྱས་ནས་མཐོང་པའི་ཆོས་ལ་ལྷས་
སེམས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ལྷི་མ་རུ་སོང་གི་གཡང་ལས་ཐར་ཏེ་བདེ་
འགྲོའི་རྟེན་ཐོབ་པར་མཛད་པས་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་ལྷི་མ་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་
གདགས་ཏེ་བདེ་བར་མཛད། དེ་ནས་འཁོར་པའི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལས་
བརྒྱ་བའི་སྟུང་དུ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་བརྒྱན་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་དེས་པར་ཐར་
པའི་ལམ་ལ་འཁྱོད་པར་མཛད། དེ་ནས་སྟིང་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལས་ཐར་པའི་

ཆེད་དུ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་པ་པའི་ས་དང་ལམ་བསྐྱོན་ནས་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་དེར་མཐར་གྱིས་འབྲིང་པར་མཛད་དོ། །

དུག་པ་སྒྲོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་ལ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་པར་བསྐྱགས་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱོད་པ་ནི། ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པ་ན། །ལྷ་མའི་ལོངས་སྐྱོད་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱོད་ཐུན་མོང་བས། །ཁྱེད་ལ་དབྱེ་བ་མི་མངའ་ལོ། །བཅོམ་ལུན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་དང་། །ཀ་ཆོད་རིགས་དང་ཡུལ་དང་ནི། །དུས་ཀྱི་སྒྲོན་མེད་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས། །འདི་དག་ཀུན་ལ་སྒྲོན་ཡོན་བཏགས། །ཁྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱིད་བྲལ་ཞིང་། །ལ་མཚན་འཛིན་པ་མེད་རྣམས་ལའང་། །ལྷ་རྣམས་ཐལ་ལྷར་སྒྲོན་བགྱིད་ཅིང་། །ལ་མཚན་ཆེ་བ་ལྷ་བུར་མཛོད། །ཞེ་མའི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་ཡི། །ཉིང་ཁུར་ལྷར་པ་བྱུང་བ་བཛིད། །དེས་ན་མི་ཡང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། །སྒྲོན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། སྒྲོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ལ་གཡེལ་བ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་པར་མཛད་དེ། ལྷ་དང་མི་གཉིས་གནས་མི་གཅིག་ཅིང་ལས་ཀྱིས་འཕངས་འབྲས་མི་འདྲ་བས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྐྱོད་པ་ན་ལྷ་དང་མིའི་ལོངས་སྐྱོད་དང་། དེ་ལ་རི་ལྷར་ལོངས་སྐྱོད་པའི་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པར་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོན་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱོད་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་སྒྲོན་པ་བྱུགས་ཤིང་ཅན་ཁྱོད་ལ་ལྷ་དང་མི་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་དང་དབྱེ་བ་མི་མངའོ། །བཅོམ་ལུན་འདས་བྱུགས་ཤིང་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སུ་ལའང་ཉེ་རིང་མེད་པར་བྱུགས་ཤིང་སྐྱོད་སྒྲེ་སྒྲེ་བ་མཐོ་དམན་དང་། ཀ་ཆོད་ཀྱན་གཞིན་དང་། རིགས་མཐོ་དམའ་དང་། ཡུལ་སྐྱོ་ཆོགས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་ཁྱེད་པར་གྱིས་ཉེ་རིང་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་གང་ཡང་མེད་

པར་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དུ་པར་པའི་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ལྷུང་སྒྲོལ་པའི་
 འགྲོ་བ་འདི་དག་གུན་ལ་སྒྲུབ་ཡོན་དེ་པར་བཅགས་སོ། །སྒྲོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་
 རྒྱུད་གྱི་ཉན་ཐོས་མྱིད་པའི་འཆིང་བ་དང་བལ་ཁིང་སྒྲངས་དྲིགས་ལྷུང་པར་ཅན་
 ཐོབ་པ་མངོན་ཤིང་མེད་པའི་སྤྲུལ་སྒྲུབ་ལ་མཚན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པ་རྒྱལ་སྤེལ་
 མངོན་ཤིང་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་རྒྱལ་སྤེལ་སོ་སྒྲུབ་ནས་ཐུག་འཆའ་ཁིང་སྒྲོན་ལས་
 འདེབས་པར་བཅུད་ཅིང་། སྒྲོན་པའི་ཉན་ཐོས་མྱིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་ཀྲོལ་བ་
 ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་དམ་པ་འདི་ལྷ་ལྷ་ཞིག་བཞུགས་སོ་
 ཞེས་ལ་མཚན་ཆེ་བ་ལྷ་ལྷུང་ཅ་ཅོ་དང་ག་ཤིང་སྒྲུ་སྒྲོག་ཅིང་མཚོད་པ་བྱེད་དོ། །
 སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱལ་ལ་ཡང་གུས་པས་མཚོད་ཅིང་ཨོ་མོའི་ཞེས་ངོ་མཚར་པའི་ཆོག་
 སྒྲོན་དུ་བཅུང་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་པའི་གནས་འདིའི་སྒྲིང་པོ་ནིང་ཁུ་ལྷ་
 ལྷུང་ལྷུང་པ་སངས་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བ་འདི་རེ་བཞིན། འདི་རེ་ངོ་མཚར་
 ཞེས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ལྷ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱལ་གྲས་དང་
 བཅས་པའི་ཆེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་སྒྲོན་པ་ཐུབ་
 པའི་དབང་པོ་སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆེ་ལྷའི་ལྷ་ཞིག་ཆེ་འཕྲོས་ནས་
 དན་མོང་དུ་ལྷུང་བ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོན་པ་ལ་ལྷའི་ལུང་དེ་བརྒྱབ་པར་
 གསོལ་བ་ན་སྒྲོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་དན་མོང་སྒྲིང་པའི་ཆོག་མཚན་པས་ལྷའི་
 ལུང་མ་ཐག་དན་མོང་ནས་ཐར་དེ་ལྷ་གནས་གོང་མར་སྒྲུས་ནས་སྒྲོན་པ་ལ་མཚོད་
 ཅིང་། ཨོ་མ་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་གྱི་མི། ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་མཚན་ཆེ། གང་
 བྱིར་མཚམས་མེད་ལྷུང་བ་ཡི། །སེམས་ཅན་ལྷ་གནས་སྒྲུབ་དུ་སྒྲེས། ཞེས་
 བཞུགས་པ་ལྷུང་རོ། །དེ་ལྷུང་སྒྲོན་པས་ལྷ་དང་མའི་དོན་མཛད་ནས་ཆོས་ཀྱི་

[illegible]

ལྷག་པ་ཚུམ་པ་མ་གཏུལ་བྱའི་དོན་དུ་དགའ་བ་མཛད་ཚུལ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་
 ལྷག་ཚུམ་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་རྒྱ་གར་གིས་དགའ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་
 བསྟོད་པ། ཚུམ་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་དགའ་སྦྱད་ནི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལ་
 བསྟོད་པ། ཚུམ་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་གཙོད་ཁྱེད་རྣམས་ལ་ཕན་པ་མཛད་པའི་
 ཚུལ་ལ་བསྟོད་པ། ཚུམ་པ་བྱབ་པའི་དབང་པོ་ལ་གཙོད་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གཙོད་པ་

བྱ་མི་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོན་པ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་སྟོན་ཅན་མང་
 པོའི་སྟུབ་པ་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོན་པ། ལེ་དུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 མཉེལ་དང་ནི་བདེ་ཉམས་གྱུར་དང་། སྟེ་པོ་རན་དང་འགྲོགས་པ་དང་། མི་
 མཐུན་པ་དང་མང་པོ་ཡི། སྟོན་ཡང་ཡོན་ཏན་བཞིན་དགོངས་གིང་། འགྲོ་བའི་
 དོན་སྟོན་པ་ཆགས་པའི། ཐུགས་གྱིས་བརྩོན་པ་མཛད་པ་གང་། ལངས་རྒྱས་
 རྣམས་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི། ཆོས་ཉིད་བཅོམ་ལུན་དེ་སྟོན་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་
 ཅི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སྟོན་པ་མཛད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་གཞན་ལས་
 ཐུགས་རྩེ་ཆེ་བས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་བདེ་བའི་དུས་འདིར་སྟོན་དེ། སྟོན་པ་མཛད་པའི་འགྲོ་བ་
 རྣམས་གྱི་སྟུང་དོ་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་སྟོ་ཆོགས་མཛད་དེ་མཉེལ་བ་མེད་ཀྱང་
 མཉེལ་བའི་རྒྱལ་དང་། དག་པ་གཉིས་ལུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྟུར་མི་ལུང་བར་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཟག་མེད་ནི་བའི་བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཉམས་པ་མེད་ཀྱང་ནི་
 བདེ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་པ་དང་། སྟེ་པོ་རན་པ་དག་དང་འགྲོགས་པ་
 དང་། འཐུང་བ་མི་མཐུན་པའི་གནས་སུ་གནས་པ་དང་། སྟོན་པ་མཛད་པའི་སྟེ་པོ་དམུ་
 རྟོན་ཅན་མང་པོའི་ཁྱོད་དུ་བཞུགས་པ་ཐོགས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་སྟོན་པ་མཛད་པའི་གནས་
 སུ་བཞུགས་ཀྱང་སྟོན་དེ་དག་གིས་མི་གཞོད་པར་དང་དུ་བཞེས་དེ་ཡོན་ཏན་
 བཞིན་དུ་དགོངས་གིང་འགྲོ་བ་རྣམས་སྟོལ་བའི་དོན་གྱི་སྟུང་དུ་འདོད་པའི་ཡོན་
 ཏན་གང་ལའང་མ་ཆགས་པའི་ཐུགས་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ནས་སྟོལ་
 བ་ལ་བརྩོན་པ་སྟོན་པ་མཛད་པར་མཛད་པ་གང་ཡོན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་མཛད་པ་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གྱི་རང་བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་ཁུབ་པ་ཞིག་སྟེ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁུབ་པའི་

ཞིང་ནང་མང་བའི་ཆོས་ཕྱིད་རྒྱལ་སྐད་ལ་འཕྲོར་གྱི་རྟེན་ལ་གཤམ་མང་བས་སྐྱར་
 ཏུ་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བ་དང་། སྤྱི་པོ་མ་རུང་བ་མང་པོ་དང་
 འགྲོགས་པ་མི་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་དང་སྤྱིར་རྗེ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་དང་། བྱང་རྒྱ་གྱི་
 མེས་མ་གྲགས་དྲག་སྤྱི་བའི་རྟེན་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱིར་བཏུང་རྟེན་པན་མང་པོས་
 གང་བའི་འཁོར་བའི་གནས་ལ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བའི་དམིགས་ཡུལ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཞིང་སྤྱིར་བའི་བསྐྱལ་མ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་སོགས་སྤྱིར་བཏུང་གྱི་སྤྱོད་རྒྱལ་སྤྱིར་
 རྒྱལ་མེས་མ་དཔལ་སྤྱིར་སྤྱོད་པས་ཅན་རྒྱལ་མ་ལ་དགེ་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་རྟེན་ཏུ་འགྱུར་
 བར་ཕལ་པོ་ཆེའི་མདོ་དང་སྤྱིར་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མན་རག་མང་པོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 གཞུང་འདིའི་ཆོག་རྒྱུ་ཐ་མར། ཆོས་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་དེ་མང་རོ། ཞེས་སོ། །
 བཅོམ་ལྷན་ཞེས་པ་འདི་འདྲིར་དོན་འགྲེལ་དཀའ་བ་ཞིག་སྤྱར་སྟེ། སྤྱི་བ་དཔོན་
 དགའ་བྱེད་སྤྱན་དབས་འདིའི་བཅོམ་ལྷན་ཞེས་པ་མཚོད་ལོས་གྱི་དོན་ལ་བཤད།
 འདིའི་རྒྱ་སྤྱད་པོད་སྤྱད་ཏུ་བསྐྱར་བའི་ཆེ་འགྱུར་དཀའ་བ་ཞིག་སྤྱད་སྤྱར་སྟེ་བཅོམ་
 ལྷན་གྱི་སྤྱད་དོད་ལ་རྩ་ག་ཅན་ཞེས་པ་འབྱུང་ལ་དེ་ལྟར་ཏུ་འདིའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཡོད་
 མེད་ཀྱང་མ་ཤེས་གིང་། ཡོད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱང་རྩ་ག་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་ཆེན་
 པོ་དང་སྐལ་བ་མཆོག་དང་ལྷན་པ་དང་ལེགས་པའི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་སོགས་ལ་
 འདུག་པ་ཡོད་པས་སྟོན་གྱི་ལོ་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱིས་སྤྱད་དོད་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་དོན་ཏུ་
 བསྐྱར་བའི་ཆེ་དོན་གཞན་དང་མི་ཞོར་བའི་ཕྱིར་འདས་ཞེས་སྤྱི་བ་བས་སུ་བསྐྱར་
 བར་བཤད་རོ། །དེས་ན་འདིའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་
 རྒྱལ་བའི་ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དེ་རོ་མཚར་སྤྱད་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྤྱུམ་སྟེ་

གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱིང་ཆ་ལུགས་སྒྱུར་བ་རྒྱལ་པོའི་ཆ་ལུགས་སྒྲིག་སྒྱུར་
 བ་སྒྱུར་བ་ཟེ་སྒྲིག་སྒྱུར་པ་དང་འགྲུབ་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཀུན་གྱིས་
 ཡིད་དགའ་མགུར་བྱ་བྱིང་པ་དོན་གྱི་ལྟེན་པ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་བསྐྱོར་ནི་
 གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་དོ། །གཞུང་འདིར་གསུངས་པ་འདི་དག་གྱང་མདོ་སྤེལ་
 གྱིང་གཞི་ནས་བཏུས་པ་སྟེ་བཞེས་པ་ལ་པགསོལ་བ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས། རྒྱལ་
 པོ་མེས་བྱིན་གྱིས་སྟོན་པ་ལ་ལོར་བཅས་ལ་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་བཞེས་པགསོལ་བར་
 བྱས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་མེས་བྱིན་གྲོགས་རམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནི་རྒྱ་བ་གསུམ་གསུམ་
 གྱང་མི་མཐོང་བར་གནས་ནི་སྟོན་པ་ལ་ལོར་བཅས་ལ་བཞེས་པགསོལ་བར་བྱེད་པ་
 མ་ལྟར་བཤ། དེའི་ཚེ་བྱང་སྤྱགས་ནས་དེད་དཔོན་ཞིག་རྩ་ལ་བརྒྱལ་ཁལ་བཀལ་
 ནི་དགུ་མཐར་བྱིན་ནས་བསམ་པ། མིང་ལ་ཆས་ན་རྩ་མས་ཀྱི་རྟིག་པ་དུབ་པས་
 འཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྒྲུར་ལོག་ཐུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་འདི་ཉིད་དུ་གནས་པར་
 བྱའོ་སྒྲུལ་ནས་དེར་འདུག་ཅིང་རྩ་ཅང་ཤེས་ལ་ནི་ནས་བྱེད་ཅུང་དོ། རྩ་ལྷག་མ་
 རྩ་མས་ལ་ནི་བྱེད་ཅུང་རེ་རེར་ཐང་བཅད་དོ། །དེད་དཔོན་དེས། རྒྱལ་པོས་འདི་
 ལྟར་བཅས་ལ་ཀུན་དགའ་བོས་དེ་སྒྲིང་སྒྲུས་པ་འདར་བོས་ནས། བདག་རྒྱལ་པོ་
 འདིའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་མིན་པས་ཅི་བྱར་ཡོད་སྒྲུལ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སྒྲུས་པ།
 བདག་གིས་རྩ་ཅང་ཤེས་ལ་ནས་བྱེད་ཅུང་དོ། །རྩ་གཞན་རྩ་མས་ལ་བྱེད་ཅུང་རེ་
 རེར་ཐང་བཅད་ལགས་ན། སྟོན་པ་ནས་པགསོལ་བར་སྟོན་པ་སྟོན་པ་ལ་བདག་གིས་
 རས་བྱེད་དོ་དོ། དགེ་སྟོང་གཞན་རྩ་མས་ལ་ནས་བྱེད་པེ་རེ་དབུལ་ལོ། །དེ་གསོལ་
 པས། ཀུན་དགའ་བོ་མོང་ལ། དགེ་སྟོང་རྩ་མས་ལ། སྟོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བ་
 གསུམ་དུ་གནས་པར་སྟོན་པ་དེ་རྒྱལ་ཤིང་ལོངས་ཤིག །ཅིས་བསྟོ་ཞིག །རྒྱལ་ཤིང་

བྱིས་པ་པས་དག་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཆང་པའི་ཚུལ་གིང་སྤངས། ལྷ་
 རིའི་བྱ་རྒྱུད་ནང་ཆེ་བས་ནས་ཀྱིས་མི་འཆོ་ལ། མེད་ལག་ལ་གྱི་བྱ་དེའི་ནང་གཡོག་
 ལ་དགོས་པས་ཚུལ་གིང་མ་སྤང་བར་དེ་གཉིས་རི་བོ་ཅེ་གསུམ་གྱི་ཁར་སོང་སྟེ་
 དབྱར་ཁས་སྤངས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷའི་བདུད་ཅི་བསྟུངས་སོ། དེ་ནས་དེང་
 དཔོན་གྱིས་སྟོན་པ་ལ་ནས་བྱེད་དོ་སྟུལ། དག་སྤྱོད་གཞན་རྣམས་ལ་ནས་བྱེད་
 རེ་རེ་སྟུལ་ལོ། སྟོན་པས། ཀུན་དགའ་བོ། སོང་ལ་ནས་ལ་ཅི་ལེགས་སུ་བྱས་
 བྱིག། ཀུན་དགའ་བོས་བྱད་མེད་ཀུན་མོ་ཞིག་གི་གན་དུ་སོང་ནས། སྟོན་པའི་
 ཆེད་དུ་ནས་འདི་ལ་ཅི་ལེགས་སུ་བྱེད་རྒྱས་སམ། དེ་ན་རེ། བདག་ཀྱས་པས་མི་
 རུས་ཀྱི། བུ་མོ་འདི་ལ་ཆོལ་ཞིག། བུ་མོ་དེ་ལ་བཅོལ་པས། བདག་ལ་ཆོག་ལགའ་
 གསུངས་ན་ཅི་ལེགས་སུ་བགྱེདོ། བྱི་དོར་གྱིས་དང་སྦྱོརོ། བས་འདུ་ཞིང་དུས་པ།
 སངས་རྒྱས་ཞེས་བགྱི་བ་ཅི་ལགས། ཀུན་དགའ་བོས་བསམ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་ཟབ་པས་མི་གས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་བསྟུགས་པ་བརྟེན་དོ་སྟུམ་ནས་
 རྒྱ་ཆེར་བརྟེན་པས་བུ་མོ་དེས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་བྱ་བ་ཟེན་ནས་དག་བ་འདིས་བདག་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེར་གྱུར་ཅིག། སྟོན་པས་ཀུན་དགའ་བོ་
 ལ། བས། འདི་སུས་བྱི་དོར་བྱས། བུ་མོ་ཞིག་གིས་བགྱིས་ལགས་སོ། རྟོན་བུ་མོ་
 དེ་དང་ལྷན་ཅིག་གདམ་བུས་སམ། བགྱིས་སོ། རི་ལྷར་བྱས། རྒྱས་པར་གསོལ་
 བ་དང་། རྟོན་གྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟུགས་པ་མ་བརྟེན། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་ཟབ་པས་འདིས་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་སྟུམ་ནས་དེ་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
 བའི་བསྟུགས་པ་བརྟེན་ལགས་སོ། ཀུན་དགའ་བོ་རྟོན་གྱིས་ཉེས་ཏེ། དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟུགས་པ་བརྟེན་ན་དེས་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་

བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག། །འོན་ཀྱང་བྱ་མོ་དེ་ལོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་
 བཅུན་མོར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་བྱ་མོ་ལྟ་བུར་གཉིས་གྱིས་མ་ཚང་བས་
 ཐོས་ནས། དགེ་སྤྱོད་ལྟ་བུར་གཉིས་གྱི་མ་ཚང་བ་རྣམས་གྱི་ནས་བྱི་དོར་བྱས་ཏེ།
 བདག་ཅག་བཅུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་དེའི་ལོར་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སྟོན་ལས་བདེ་བ་
 བོ། །སྟོན་པས་ནས་གྱི་བཞེས་གསོལ་བ་ན་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིད་ལྷག་ནས་སྟོན་པ་
 རྒྱ་ཆེ་བརྒྱུད་བ་རྣམས་སྟུ་བྱག་ཞབས་དང་དབུ་ལ་ཐོགས་པ་སྟོན་པར་བདར་ནས།
 བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་པཱེན་པ་བརྟེན་པ་དེ་ནས་རུལ་
 པའི་བཞེས་གསོལ་བ་ལྟ་ཞེས་མཆི་མ་བྱུང་བ་དང་། སྟོན་པས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་མཆེ་པའི་བར་ནས་བྱུང་བའི་ནས་གྱི་ཟན་ཟེ་བར་འདོད་དམ།
 འཆོལ་ལོ། །དེ་ལ་བྱིན་ནས་ཐོས་པས། ཀུན་དགའ་བོ། ཞུང་གིས་སྟོན་འདི་ལྟ་
 བུའི་རོ་སྤྱང་བ་དྲན་ནས། མི་དྲན་ལགས་སོ། །དེ་བས་ན་དེ་གཞིན་གསེགས་པ་ནི་
 རོ་བྱོ་པའི་མཆོག་མཆུན་པས་ཁ་ཟས་པལ་པ་ལ་ཡོངས་སྤྱད་ནའང་རོ་བརྒྱ་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་བསྟན་པ་ནི་འདུལ་བ་
 ལུང་ལས། སྟོན་པ་ལོར་བཅས་རེ་གངས་ཅན་དུ་གསེགས་པའི་ཆོ། རེ་གངས་
 ཅན་ཁ་བས་གསོགས་ཤིང་ལྷགས་པ་ཆེ་བས་སྟོན་པ་གང་ནང་གི་སྟུན་གྱིས་ཐེབས་
 པ་དང་། འཆོ་བྱེད་གིས་ལྟན་ལ་སོ་གཉིས་དང་། རྒྱ་སྟུན་གྱི་རྩལ་སྤྱར་ནས། སྟོན་
 པ་ལ་ཐུལ་ཏེ། འདི་གངས་གྱིས་མཚམ་དུ་གསོལ། སྟོན་པས་མཚམ་པ་ལས་ཐང་
 སོ་གཉིས་འབྲུས་སོ། །འཆོ་བྱེད་གིས། སྟོན་པ། ལེགས་པར་འབྲུངས་ལགས་
 སམ། སྟོན་པས། གསོས་པ་དང་འབྲུས་པ་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་དོ། །འཆོ་བྱེད་གིས།
 འོ་ན་བུར་མ་དང་ཨ་རུར་གསོལ་ལ་ཁུ་པའི་རིམ་པའང་མཐོང་ཅིག། དེ་ལྟར་

མཛད་པས་སྒྲིན་དྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉམ་ང་བའི་བསུལ་དུ་
གཤེགས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྒྲིན་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོས་
ཡོངས་སུ་བསྒྲོར་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྤྱོདས་སྐྱེ་ཞིང་གཤེགས་པའི་ཆོ་གུན་
དགའ་བོ་དོན་མཐུན་གྱི་མདུན་དུ་སོང་བ་དང་ལམ་ལ་ཕྱག་ཅིག་མཐོང་ནས་བསྐྱོད་
དོ། །སྒྲིན་པ་གཤེགས་ནས། གུན་དགའ་བོ་ཅི་སྤྱོད། འདི་ནི་བསུལ་ཁ་ཕྱག་
ལགས་ཏེ། ལམ་འདི་ནི་དྲང་ལ་སངས་གའི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་ལ། འདི་ནི་
འཁྲིག་ལ་བདེ་བ་ལགས་ན་གང་ནས་བཞུད། དྲང་བོ་ནས་སོངས་གིག། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སངས་གའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལམ་དྲང་བོ་ནས་
གཤེགས་ཏེ་རི་བྲག་ཅིག་ཏུ་བྱོན་པ་དང་། དེ་ནས་བྱིས་པ་ཁྲེལ་གཉིས་ལམ་དུ་
འོངས་ཏེ་རྩེ་ཞིང་། གཅིག་གི་ལག་ན་རྩ་པ་འ་ཆ་ཐོགས། གཅིག་གིས་ཀྱི་ལག་ན་
གཞུ་ཐོགས་པ་དེ་གཉིས་བྱིས་སྒྲིན་པ་མཐོང་ནས། བཙོམ་ལུན་འདས། རྩར་
གཤེགས། བྱོན་པ་ལེགས་སོ། །འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་དུ་གར་
གཤེགས། འོན་ཀྱང་མི་བསྐྱོངས་སུ་གསོལ། བདག་ཅིག་གཉིས་བྱིས་བཙོམ་ལུན་
འདས་ཀྱི་བསེལ་བ་གྱི་འོ་ཞེས་ཟེར་ནས་གཅིག་གིས་རྩ་བ་དྲུངས། གཅིག་གིས་གཞུ་
བདུངས་ཏེ་སྒྲིན་པའི་མདུན་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ཁྲེལ་འདི་གཉིས་བྱིས་དགེ་བའི་རྩ་
བ་བསྐྱོད་དོ་སྒྲིན་དུ་དགོངས་ནས། ཁྲེལ་གཉིས་བྱིས་ལོག་ཅིག། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སངས་གའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
རད་རོད་ཅན་དུ་གཟིམ་མལ་མཛད་པ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྒྲིན་པ་འཁོར་
བཅས་སྤྱོདས་སྐྱེ་བར་བྱོན་པའི་ཆོ་འབྲོག་གནས་ཀྱི་ཆོལ་ན་བཞུགས་སོ། །དེ་
འབབ་རྒྱ་དང་ཉི་བས་གང་ཞིང་རྒྱུད་ལྱུང་བས་སྒྲིན་པས་ཐུན་དང་བོ་ལ་མཐང་གོས་

གསོལ། བར་པ་ལ་སྒྲ་གོས་གསོལ། ཐུན་ཐམ་ལ་ཀུན་དགའ་པོ། ང་ལ་སྐུ་མ་སྐུ་
 གསོགས་ཤིག། །དེས་ལག་པ་གཉིས་བརྒྱས་ནས། སྟོན་པའི་སྟེང་དུ་སྐུ་མ་སྐུ་
 གསོགས་སོ། །སང་ནམ་ལངས་པ་ན། སྟེང་པའི་མཆོག་ནི་ང་ཡིན་དེ། །ང་ཡང་
 ཆོས་གོས་གསུམ་གྱིས་འཛོམ། །དགེ་སྟོང་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟ་བུས་ན། དགེ་
 སྟོང་རྣམས་གྱིས་དུས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་ཡུལ་གཙོ་བོར་གྱུར་གྱང་ཐ་
 མལ་པ་ལྟར་མཛད་པ་དང་། སྟེང་དང་ཆ་ལུགས་བསྐྱར་བ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཀ་པི་ན་
 འདུལ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་ཆ་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་སྐར་བཤད་པ་
 ལྟར་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འདུལ་པའི་ཕྱིར་དུ་སོ་སོའི་སྟེང་དང་མཐུན་པར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྟོན་པ་བྱགས་རྩེ་ཅན་འདི་ལ་བདག་ཉིད་མཐོ་བར་
 རྒྱུ་པའི་ཁེངས་པའི་དྲི་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ནད་པ་ཉམ་ཐག་པའི་ནད་གཤོག་གི་
 རྒྱལ་ཡང་མཛད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྟོན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་རྒྱ་བར་བྱོན་
 དེ། གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་གཟིགས་པས་དེ་ན་དགེ་སྟོང་ནད་ཆད་ཆེ་བ་ཤིས་པ་
 རུང་བ་གཅིན་དང་དེ་སྐྱགས་གྱི་ནད་དུ་རྩལ་པ་ཞིག་གིས་སྟོན་པ་མཐོང་ནས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ལ་མགོན་མ་མཆིས་ཞེས་སྟེང་དར་བཏོན་པ་དང་། ང་
 །ཁམས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོའི་རྩེས་སུ་ཁྱོད་རབ་དུ་བྱུང་ན། ཅིའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་
 འདས། བདག་ལ་མགོན་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་དུ་སྟེང་འདོན། བདག་ལ་ཆངས་པ་
 མཚུངས་པར་སྟོད་པ་འགའ་ཡང་རིམ་གྱོ་བགྱིད་བའམ་ལྟ་བུ་མ་མཆིས་སོ། ཁྱོད་
 གྱིས་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོད་པ་འགའ་ལ་རིམ་གྱོ་དང་བལྟས་པ་ཡོད་དམ།
 མ་མཆིས་སོ། །དེ་ན་ཁྱོད་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་དོ། །སྟོན་པས། གྱི་མ་ལྟའི་དབང་པོ་

བཟུགས་པ་གྱིས་མཆོ་ཆེན་པོ་མ་དྲིས་པ་ནས་ཀུ་ཁྱེར་ཏེ་འོང་ཞིང་། རི་སྒྲོམ་དང་ལྗང་
 ལས་ས་ཁྱེར་ཏེ་འོང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་
 གྱིས་བཟུགས་པ་གྱིས་མ་དྲིས་པ་ནས་ཡན་ལག་བཟུང་དང་ལྗང་པའི་རྒྱུ་གསེར་གྱི་
 རིལ་བ་བཀའ་། རི་སྒྲོམ་དང་ལྗང་ལས་ས་བྱངས་ནས་སྒྱུར་བར་སྟོན་པའི་སྒྱུར་
 སྒྲུར་འོངས་ཏེ་འདི་སྒྲུང་ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཙུམ་ལྗང་འདས་བཞུགས་ཤིག་།
 དེའི་རིམ་གྱི་བདག་གིས་བཅིལ། ཀེ་འུ་གི་ཀ་འདི་ཁྱོད་གྱི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་
 ཡིན་གྱི། དེའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་སྟོན་མ་མཐོང་ལ། ལྗ་
 རྒྱུ་ས་ནི་གཙང་སྒྲུ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་པ་འདུག་ཅིག་། རས་འདིའི་རིམ་གྱི་བྱུལ།
 དེ་ནས་སྟོན་པས་ན་བཟའ་ཆོས་གོས་བསྐྱེས་ནས། བྱག་བསྐྱེད་ནམས་བཟུ་བྱག་
 ཏུ་མས་བསྐྱེད་པས་པ་སྒྲུག་པ་རྒྱུས་དབྱགས་འབྱིར་པར་མཛད་པས་དགེ་སྟོང་དེ་
 བསྐྱེད་སྟེ། གཅིན་དང་རན་སྒྲུགས་ལས་སྒྱུར་ནས་མཐའ་ཞིག་ཏུ་བཞག་། སྒྲུག་
 གྱི་ཆལ་པས་བཞར། ས་དཀར་པོས་དྲིལ་བྱིས་བྱས་ཏེ་བཀྱས་སོ། །དེ་ནས་སྒྱུ་ལ་
 མོ་གྱུང་འཆར་བཟུགས་སྟེ། དེའི་ཆོས་གོས་རྒྱུས་དབྱགས་སྒྱུགས་དེ་ལའང་བའི་ཕྱི་
 བ་འཇམ་པོའི་བྱག་པ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་བྱག་དང་ཞབས་བསིལ་ཏེ་བཟུགས་པ་
 བྱང་པ་ལ་རིམ་གྱི་བྱུ་བའི་ཆོས་བསྐྱེད་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་ཞུགས་སོ། །ཀུན་
 དགའ་པོས་བསྐྱེད་སྟོམས་ཀྱི་སྒྲུ་སྒྲུལ་ཁྱེར་ཏེ་སྒྱུར་སྒྲུར་སོང་བ་དང་། ཅི་དགེ་སྟོང་
 གི་དགེ་འདུན་ཁ་ཟས་བསྐྱེད་པས་ལེགས་པར་ཆོས་པར་བྱས་སམ། བཙུན་པ། དེ་
 བཞིན་ཏུ་དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་ཞལ་ཟས་བསྐྱེད་པས་ལེགས་པར་ཆོས་པར་
 བཅིས་ལགས་སོ། །དེ་ནས་སྟོན་པས་བསྐྱེད་སྟོམས་ཀྱི་བྱུང་བཞེས་ཏེ། ཀུན་
 དགའ་པོ་སོང་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེ་གོ་མོ་ན་དགེ་སྟོང་ནད་ཆབ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་

པ་དེ་ལ་བསོད་སྟོམས་ཕྱེད་པོ་འདི་ཁྱེད་ལ་འདི་སྒྲུབ་ཅིས། ཁྱེད་ཀྱི་རིམ་གྱི་སྟོན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དེ། བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱི་བགོ་བཤའ་ཡང་མཛད་དོ་ཞེས་
 ཀྱིས་ཤིག །བརྩམ་པ། བཀའ་བཞིན་དུ་འཆལ་ཞེས་དེ་ལ་བསོད་སྟོམས་ཕྱིན་ནས་
 དེ་སྒྲུབ་སྟུགས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་སྟོང་དེ་འདི་སྟུམ་དུ་བདག་ཅི་ལམས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་
 མ་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་གྱི་མཛད་དེ་བསོད་སྟོམས་ཕྱེད་ཀྱང་གནང་གིས། བདག་དང་
 བས་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སྒྲུབ་ནས་ལེ་ལོས་དུས་འདུལ་བ་མི་རིགས་སོ་སྟུམ་ནས་ནམ་
 ཀྱི་ཆ་སྟོང་དང་ཆ་སྒྲུབ་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་པས་དག་
 བཅོམ་པ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མེས་ཅན་ར་རྒྱལ་ཅན་འགའ་
 ཞིག་འདུལ་བའི་ཕྱིར་བུན་བཞིན་དུ་བསྟོར་བར་བསྐྱེམས་པའང་མཛད་དེ། འདུལ་
 བ་ལུང་ལས། སྟོན་པ་འབྲོག་གནས་སུ་བྱོན་ནས་གནོད་སྦྱིན་འབྲོག་གནས་གང་
 དུ་གནས་པའི་ས་དེར་མཆོག་མོ་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེའི་ཆེ་འབྲོག་
 གནས་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་འདུ་སར་སོང་བ་དང་གནོད་སྦྱིན་བོང་བུ་བས་སྟོན་པ་
 འབྲོག་གནས་སུ་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས་འབྲོག་གནས་ལ་སྟུགས་པ། ཁྱེད་ཀྱི་
 གནས་སུ་སྟོན་པ་མཆོག་མོ་གནས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་
 ལེགས་པར་རྟེན་དོ། །མིར་གྱུར་པའང་བདག་གི་གནས་སུ་མཆོག་མོ་གནས་སམ།
 དེ་བཞིན་དེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་
 མིན་ད་བལྟའོ་ཞེས་རང་གི་གནས་སུ་སོང་ནས་སྟོན་པ་ལ། དགེ་སྟོང་། ཕྱིར་བྱུང་
 ཞིག །སྟོན་པས་འདི་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་ནས་ཕྱིར་
 བྱུང་ངོ། །དགེ་སྟོང་བཞུགས་ཤིག །སྟོན་པ་རྒྱགས་པ་དང་ར་རྒྱལ་བཅོམ་པས་
 བཞུགས་སོ། །ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་བྱས་སོ། །འབྲོག་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་།

དག་སྟོང་། ཕྱིར་བྱུང་ཞིག །སྟོན་པས། ཁྱོད་གྱིས་ང་ལ་མ་གསུམ་གྱི་པར་དུ་གནས་
 ལུ་སྟེན་དང་ས་པས་ད་ནི་མི་འབྱུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་དྲི་བ་འདྲི་ཡི། ལན་གྱིས་
 །ཁོ་བོའི་སེམས་རངས་ན་ལེགས། སེམས་མ་རངས་ན་ཁྱོད་གྱི་སེམས་གཡེངས་
 པའམ། སྟོང་དགས་པའམ། །ལ་ནས་ཁྱེད་ཚེ་བ་སྐྱུག་པའམ། ལག་པ་ནས་བཟུང་
 སྟེ་ཁྱུ་ཀྱུང་སྐལ་ལཱ་ལྟ་བུར་ཉིང་ལྟའི་པར་འགྲུམ་དུ་འཕང་ངོ། །སྟོན་པས། ངས་འཛིག་
 རྟེན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ནང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་གཡེངས་པ་ལ་
 སྟོགས་པ་བྱེད་ཀྱས་པ་མ་མཐོང་གི་ཚི་འདྲོད་པ་ལྟས་ཤིག །དེས། འདི་ན་སྟེས་
 བུའི་ནོར་མཆོག་གང་། ཚི་ཞིག་ལེགས་སྟུང་བདེ་སྟུང་འཇུག། །རོ་རྒྱམས་ནང་ན་
 མངར་མཆོག་གང་། ཇི་ལྟར་འཛོ་ན་འཛོ་མཆོག་བསྟན། །སྟོན་པས། དང་པ་
 སྟེས་བུའི་ནོར་མཆོག་ཡིན། ཆོས་ལ་ལེགས་སྟུང་བདེ་སྟུང་འཇུག། །བདེན་པའི་
 རོ་རྒྱམས་མངར་མཆོག་ཡིན། ཤེས་པས་འཛོ་ན་འཛོ་མཆོག་བསྟན། དེས། ཇི་
 ལྟར་གྲགས་དང་ལཱ་པར་འཇུག། །ཡོངས་སྟུང་ལཱ་པར་ཇི་ལྟར་འཇུག། ཇི་
 ལྟར་སྟོན་པ་ཐོབ་འཇུག་ཞིང་། །མཛའ་བཤེས་ཇི་ལྟར་རྟོང་པར་འཇུག། །སྟོན་
 པས། ཁྱུ་ལ་ཁྱིམ་ས་གྱིས་ནི་གྲགས་ལཱ་འཇུག། །སྟོན་པས་ཡོངས་སྟུང་ལཱ་པར་
 འཇུག། །བདེན་པས་སྟོན་པ་ཐོབ་འཇུག་ཏེ། །སྟོང་རྗེས་མཛའ་བཤེས་རྟོང་པར་
 འཇུག། །ཞེས་སྟོགས་གསུངས་ནས་གཞོད་སྟོན་འབྲོག་གནས་བརྟལ་ཏེ་བསྐྱལ་
 པའི་གཞི་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་གདུལ་བུའི་དོན་དུ་མཛད་
 པ་སྟོ་ཆོགས་མཛད་ཀྱང་མགོན་པོ་བྱགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་དུས་དྲག་ཏུ་བདག་ཉིད་ལ་
 དབང་བཅུ་དང་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་གྱི། གདུལ་བུའི་དོན་
 དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྟུལ་པ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་སྟོན་པ་

པ་རྟེན་གྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས། །དཔེ་མེད་མ་ཕྱིན་ནོ། །ལུ་ལ་སྤྱིན། །དགོ་སྤྱོད་གོ་ཏུ་
 མ་ལའོ། །རི་ལྟར་འདྲོང་རོ་ཞེས་དེ་མ་དུ་དང་ལྷན་ཅིག་འཕགས་པ་དང་ལམ་དུ་དེ་
 ལ་དུན་པ་སྤྲེལ་ནས། །བམ་ཟེ་བདག་གིས་དྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དེ། །སྤྲོ་ཆོག་སེམས་འདུལ་
 དུ་བསྐྱོད་སྤྲོ་མས་ཞུགས་མཐོང་ནས། །དེས་མཐོན་ས་སྤྱོགས་མཐོན་པོ་དམའ་
 འགྲུར་ཞིང་། །བདེག་ན་དམའ་བའང་མཐོན་པོ་ཉིད་དུ་འགྲུར། །བྱིས་ཐབ་དེ་ནི་
 གཞོན་ཅུ་མི་བསྟེན་གྱིས། །བྱིར་ཕྱོག་རང་གི་སྤྲུལ་པ་ཉིད་དུ་འདྲོང་། །དེས་ཀྱང་།
 གྱུ་མ་བུར་མ་བཀྲ་མི་གེས་པ་ཁྱོད། །བཀྲ་གིས་དུས་སུ་བཀྲ་གིས་མ་ཡིན་སྟེ། །
 གལ་ཏེ་བརྟུལ་ཞུགས་ཐབས་གྱིས་བྱངས་གྱུར་ན། །དེ་ནི་བྱིར་ཡང་འདྲོང་ཡོན་
 བསྟེན་པར་འགྲུར། །དེས་དཔེ་མེད་མ་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱུན་ནས་འཕགས་པ་དང་།
 སྟོན་པ་ནགས་སྤོང་གཞན་ཞིག་དུ་གཤེགས་སོ། །མ་དུས་སྟོན་པའི་སྟོན་རྩ་བའི་དང་
 བ་མཐོང་ནས་རྒྱང་མ་ལ། །འདི་ནི་མག་པའི་སྟོན་རྩ་བའི་དང་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱང་མས།
 ཆགས་པར་གྱུར་པའི་མལ་ནི་འབྲུགས་པར་འགྲུར། །སྤང་བའི་མལ་ནི་གྲ་ཆོམ་
 བུར་མར་འགྲུར། །སྤྱོངས་པའི་མལ་ནི་རྒྱང་བའི་མཐར་འགྱོ་འགྲུར། །འདི་ནི་གིན་
 དུ་ཆགས་བྲལ་གནས་ཡིན་ཏེ། །བྱིས་ཐབ་དེ་ནི་གཞོན་ཅུ་མི་བསྟེན་གྱིས། །བྱིར་
 ཕྱོག་རང་གི་སྤྲུལ་པ་ཉིད་དུ་འདྲོང་། །མ་དུས་སྟོན་པའི་ཞབས་རྗེས་མཐོང་ནས།
 །འདི་ནི་མག་པའི་རྗེས་ཡིན་ནོ། །རྒྱང་མས། སྤྱོས་བུ་ཆགས་པའི་རྗེས་ནི་གསལ་མི་
 འགྲུར། །ཞེ་སྤང་ལུན་པའི་རྗེས་ནི་ཐབ་པ་ཡིན། །སྤྱོངས་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་ནི་
 རོགས་པར་འགྲུར། །ཤིན་དུ་ཆགས་བྲལ་རྗེས་ནི་འདི་འདྲ་སྟེ། །བྱིས་ཐབ་དེ་ནི་
 རོགས། མ་དུས་སྟོན་པའི་གསུང་སྤུལ་པའི་སྤྲོ་ཐོས་ནས། །འདི་ནི་མག་པའི་སྤྱད་
 ཡིན་ནོ། །རྒྱང་མས། ཆགས་པའི་མི་ཡི་སྤྱད་ནི་རང་རང་པོ། །སྤང་བའི་མི་ཡི་སྤྱད་

ནི་རྒྱལ་པ་ཡིན། མྱོངས་པའི་མི་ཡི་སྐད་ནི་འབྲུག་པ་པར་འགྲུབ། མྱོངས་པའི་རྒྱ་འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་དེ། ཁྱིམ་ཐབ་དེ་ནི་སྐོག་ལ། མ་དུས་ཐག་རིང་པོ་ནས་སྟོན་པ་མཐོང་ནས། འདི་ནི་མག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། རྒྱུང་མས། ཆགས་པའི་མི་ནི་རིག་རིག་ལྟ་བུར་བྱེད། རྒྱུང་པའི་མི་ནི་དུག་དུག་སྐྱུ་ལ་བཞིན་ལ། མྱོངས་པའི་མི་ནི་སྟན་ཁྱོད་རྟོག་བཞིན་ལ། ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ་ལ་གཏམ་གྱིང་ཅམ་དུ་ལ། ཁྱིམ་ཐབ་དེ་ནི་སྐོག་ལ། སྟོན་པ་འཇག་པ་མ་དུས་མཐོང་ནས། འདི་ནི་མག་པ་འཇག་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱུང་མས། རི་ལྗང་འདི་སྐྱུ་རི་ལྗང་གཟིགས་པ་དང་། རི་ལྗང་འདི་སྐྱུ་བཙུན་པར་གཤེགས་པ་དང་། རི་ལྗང་འདི་ཡི་སྐྱོས་དང་ཞལ་དག་ནི། རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་ལས། ཁྱིམ་ཐབ་དེ་ནི་སྐོག་ལ། དེ་ནས་མ་དུས་སྟོན་པ་ལ་དཔེ་མེད་མ་སྐུ་མས། འདི་དང་ལྷན་ཅིག་དཔེས་པར་མཛད་དུ་གསོ་ལ། སྟོན་པས། དཔེ་མེད་མ་ལ་ཆགས་པའི་ཆོག་བཟོད་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གདུངས་ནས་དུས་བྱེད་པར་དགོངས་དེ། བྲམ་ཟེང་ཡིས་བདུད་ཀྱི་བུ་སོ་ནི། ཁྱོད་མ་དགའ་བྱེད་དེ་བཞིན་དགའ་མ་དག བམས་བྱས་འདོད་པ་དག་ལ་ལན་འགའ་ཡང་། རང་ཡིས་འདུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་གྲུར་པས། ཁབས་དང་གཅི་བས་གང་བ་འདི་ལ་ནི། རྒྱུང་པས་རིག་པར་སྟོོ་བའང་མི་སྟོད་དོ། ཁབས་བ་དང་གཅི་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཀུན་དུ་སྐྱེད་པས་དཔེ་མེད་མ་ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་དཀྱིས་མེད་པར་ཞེ་སྒྲུང་གི་ཀུན་དཀྱིས་སྐྱེས་པས་རུས་པ་སྟོམ་ཞིང་མིག་གཉིས་མཛིང་བུ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཡང་གཞུང་འདིའི་བུན་བཞིན་བསྐོར་བར་བསྐྱིམས་ཞེས་པ་འདི་གཞུང་ལྟ་བུ་འབྲེལ་ནས་ཆད་པ་ལ་འབྲེལ་དགའ་བར་སྐྱེད་སྟེ་སྐུ་མས་མཆོག་དཔལ་བོའི་གཞུང་རྣམས་གྱིད་ཞིང་ཆོག་

དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མེད་པས་གནོད་བྱེད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་
 ཏེ། གང་ན་དུག་བཅས་ཀྱི་ཟས་བཤམས་གིང་ལུགས་ཏེ་མེ་འབར་བའི་འོབས་དང་
 བཅས་པར་སྤྱན་དྲངས་པ་དེར་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དགོས་པ་གཟིགས་ནས་བརྩེ་
 བར་བཅས་པས་གཤེགས་པ་དང་། ཐུབ་པ་ཁྱོད་ལ་དུག་ཅན་གྱི་ཟས་བདུད་ཅི་
 ཅན་དུ་གྱུར་པར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་སྣར་རོ། །དེ་ལ་དུག་ཅན་གྱི་ཟས་
 བདུད་ཅི་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། མེའི་འོབས་ཀྱི་སྤྲེང་ལ་གཤེགས་ཀྱང་གནོད་པར་
 མ་རུས་པ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་ཁྱིམ་བདག་མེ་སྤྲེས་ཀྱི་སྤྲིང་
 མེའི་ཁྱོ། གཅེར་ལུ་པའི་དགོ་བསྐྱེན་དཔལ་སྤྲེད་ཅེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཁྱིམ་
 བདག་མེ་སྤྲེས་དང་པ་ཅན་དེས་དཔལ་སྤྲེད་འདི་དགོ་འདུན་ལ་ཡོན་དབུལ་དུ་
 གཞུག་གོ་སྤྲེས་ནས། དེས་དེ་ལ། དཔལ་སྤྲེད་དགོ་འདུན་ལ་མཚོན་པ་དང་། ཡོན་
 ལུལ་ཅིག་དང་། བསོད་ནམས་སུ་འབྱུར་རོ་ཞེས་སྤྲེས་སོ། །དེས་སྤྲེས་པ། དས་
 ཀྱང་དགོ་འདུན་ལ་མཚོན་ཅིང་ཡོན་དབུལ་བར་བྱ་ཡི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་གང་པོ་
 སོགས་ལ་བཤོས་གསོལ་ཅིག །མེ་སྤྲེས་ཀྱིས་བསམ་པ། ཁས་མ་སྤྲངས་ན་དཔལ་
 སྤྲེད་ཀྱིས་དགོ་འདུན་ལ་མཚོན་པའི་བར་ཅན་དུ་འབྱུར་ན། མེས་ཅན་བསམས་
 ཅད་ལ་སྤྱིན་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཀྱི་སྤྲེས་ནས་ཟས་སྤྱིན་པར་ཁས་སྤྲངས་པས།
 དཔལ་སྤྲེད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་དས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་གསོལ་ན།
 མེ་སྤྲེས་ཀྱིས་ཁྱིམ་ཟས་མི་སྤྱིན་གྱིས། མེ་སྤྲེས་ཀྱིས་གང་པོ་སོགས་ལ་སྣར་བཤོས་
 གསལ་ན་དས་ཀྱིས་ཟས་སྤྱིན་མོ་སྤྲེས་ནས། མེ་སྤྲེས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དང་པོར་གང་པོ་
 སོགས་ལ་ཟས་ཀྱིན་ཅིག །དས་ཀྱིས་དགོ་སྤྲིང་གོ་འདུན་པ་དགོ་འདུན་དང་བཅས་
 པ་ལ་ཟས་སྤྱིན་ནོ། །དེས་ཁས་སྤྲངས་ནས་གང་པོའི་གནས་སུ་སོང་སྟེ་ཁྱོད་སང་

གཅེར་བུ་བ་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་བཞོས་གསོལ་གྱིས། ཁས་
 ཡོངས་ཤིག་ཁང་པོས་བསམ་པ། འདི་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་དགོ་སྤྱོད་གོ་ལུ་ཏ་མ་
 ལ་སྤྱུ་ནས། བདག་ལ་དང་དོ་བསམས་ཏེ་ཁས་སྤངས་སོ། ཁང་མེ་སྒྲེས་ཀྱི་ཁང་
 བར་ཆས་པ་དང་། དཔལ་སྤྱོད་གྱིས་གང་པོ་ཅན་སོང་སྟེ། གང་པོ་ལ། དགོ་སྤྱོད་
 གོ་ལུ་ཏ་མ་ནི་ཁྱིམ་བདག་གི་ཁྱིམ་དུ་བཅུད་དེ། བར་དུ་བཅུད་ཀར་སྒྲིའི་ཐེམ་པ་ལ་
 ཞབས་བཞག་ནས་འཇུམ་པ་མཛད་དེ། དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་འཇུམ་པ་མཛད་
 པའི་རྒྱ་འདྲི། ཇི་ལྟར་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་ལུང་སྟོན་པས། དེ་ལ་སྒྲེ་བོ་མང་པོ་
 དང་བར་འགྱུར་གྱིས། ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་མ་སྒྲེས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་བུ་
 ཇིགས་སོ། དེས་ཁས་སྤངས་ཏེ་གང་པོ་གཅེར་བུ་བ་མང་པོས་བསྐོར་ནས་མེ་སྒྲེས་
 ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེའི་ཐེམ་པ་ལ་གང་པོ་བཞག་སྟེ་ཏ་བགད་དུ་བགད་པ་
 དང་། གཅེར་བུ་བ་ཞིག་གིས་དེའི་རྒྱ་དྲིས་པས། ཀྱེ། རུ་བོ་དྲིགས་བལ་གྱི་འབྲམ་
 བ་སྤྱེད་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱེད་པོ་ཞིག་མཐོང་ནས། དེ་ལ་རབ་དུ་ཆགས་ནས་སྤྱེད་པོ་དེ་
 ལ་བཀྲལ་ལོ་སྟམ་ནས་རྒྱགས་པ་དང་། འདྲེད་དེ་གིང་ཅ་ནས་བདེག་འཛོས་ནས་
 འདས་སོ། དེའི་ཆོང་འདི་སྟམ་དུ། ལེམས་ཅན་འདི་ནི་འདྲོད་པའི་རྒྱས་ལྷག་
 བསྐལ་ཆེར་གྱུར་ཏེ་སྟམ་སོ། དེ་སྤྱད་ཐེར་བ་མེ་སྒྲེས་གྱིས་ཐོས་ནས་བསམ་པ།
 གང་པོ་ནི་ཁབ་འཛོང་བ་སྤྱར་ཁབ་དུང་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཁབ་འཛོང་བར་སེམས་པ་
 བཞིན་ཏེ། ཅི་ནས་འདི་ལ་བཀྲལ་ག་ཞིག་བྱའོ་སྟམ་ནས། དེ་དག་བདེ་བར་འདུག་
 པ་དང་། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་བསོད་པས་ཐོར་བ་བཀང་ནས་སྤྱོད་དུ་ཆོད་མ་
 རྒྱགས་ཏེ་བྱིན་འོ། ཁང་པོ་གཅིག་ལུ་ལ་ཐོར་པའི་ཞབས་སུ་ཆོད་མ་རྒྱགས་ནས་
 སྤྱོད་དུ་འབྲས་ཆེན་གྱིས་གཡོགས་ཏེ་བྱིན་འོ། གཅེར་བུ་བ་ལལ་པ་དག་ཟ་ཞིང་

འདུག་པ་དང་། བདག་སྒྲིན་པར་བསམ་སྟེ་དེས་ཚོད་མ་ཞིམ་པོ་དང་ཁ་ཟས་བཟང་
 པོ་སྒྲིན་པར་བསམས་ཞོ་སྒྲིན་ནས། རི་ཙམ་ན་ཚོད་མ་བྱིས་མཐོང་པ་དང་། དེས་
 བསམ་པ། དེ་བྲེལ་བས་བརྟེན་གྱི་བདག་གིས་བསྐྱེལ་ལོ་སྒྲིན་ནས། བྱིས་
 བདག་ཁང་ལ་ནི་འབྲས་ཆར་འབའ་ཞིག་འོངས་གྱི། ཚོད་མ་ནི་མེད་དོ། དེས་
 སྒྲར་ཚིགས་བཅད་སྒྲིན་པ། མི་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བར་བྱེད། མཐོང་བར་བྱ་བ་
 མི་མཐོང་སྟེ། དྲིགས་བྲལ་འགམ་གྱི་སྤྱུའུ་མཐོང་ལ། ཁོར་བའི་ནང་གི་ཚོད་མ་
 མིན། ཁོར་བའི་ཞབས་ན་ཚོད་མ་འདུག་པ་བསྐྱར་བས། དེ་སྤྱེདས་པ་དང་།
 སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཆེ་དེའི་མདུན་དུ་མ་འདུག་གོ། དེས་ཟས་ཟོས་ནས་
 སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱགས་པ། སྒྲིན་བདག་གིས་ནི་སྒྲིན་པའི་དུས། དགོ་སྒྲོང་
 གཞན་ནི་ཟ་བའི་དུས། ལྷག་མ་གཞན་ལ་འོར་བའི་དུས། བསོད་ནམས་མི་དགོ་
 ཡོད་མ་ཡིན། དེ་སྒྲོ་བས་ཐོས་ནས། འདི་འདྲ་བའི་སྒྲིན་པའི་ཡོན་ཏན་ག་ལ་སྤྱིད།
 འདི་ལ་བཀྲལ་ཀ་ཞིག་བྱའོ་སྒྲིན་ནས། དེས་འབྲས་ཁུ་བུམ་པ་གང་སྒྲོ་དུང་དུ་སྟེ།
 སྒྲོ་གཏན་གྱི་སྤྱང་ཙམ་དངས་དེ་བཞག་པ་དང་། གཅེར་བུ་བ་དེ་སྤྱིར་སྤྱང་བ་ན་
 འབྲས་ཁུ་ལ་འདྲེད་དེ་མགོ་བོ་སྒྲོ་གཏན་ལ་ཐོག་ནས་ཁྲག་བྱུང་དོ། དེ་སྒྲོ་བས་
 མཐོང་སྟེ། སྒྲོ་གཏན་བྱུང་བའི་དུས་ལ་བབ། འབྲས་ཁུ་ཐོ་བའི་དུས་ཡིན་པས། །
 མགོ་བོ་སྤྱད་པའི་དུས་ཡིན་གྱི། དགོ་དང་མི་དགོའི་དུས་མེད་དོ། ཞེས་སྒྲིན་
 པས། དེ་མགོ་བོ་ལས་ཁྲག་ཟག་བཞིན་དུ་བྱིས་བདག་དཔལ་སྤྱིད་ཅན་མོར་སྟེ།
 མེ་སྒྲིས་གྱི་འདི་འདྲ་བར་གཞོན་པ་བྱས་སོ། དཔལ་སྤྱིད་གྱིས་སྒྲིན་པ། ཁྱོད་
 གསོན་པོར་ཐར་གྱིས་སྤྱོད་ཅིག་དང་། ཅི་ནས་གོ་དུ་ཏམ་ནན་ཐོས་དང་བཅས་པ་
 བསད་དོ། དཔལ་སྤྱིད་གྱིས་བསམ་པ། འདིའི་དགྲ་ལ་ལམ་གྲུན་གྱིས་སྒྲིན་

འདྲིན་དུ་འགོའི། །གལ་དེ་གོ་འུ་ཏ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན་མགོན་དུ་བོས་
 གྲང་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན་ན་ཁས་ལེན་ནོ་སྟུང་ནས་
 སྟོན་པའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ་ཁྱེས་པས་གནང་རོ། །དཔལ་སྟེང་གྱིས་བསམ་པ། འདི་
 ཅི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན་གྱིས། དགའི་ལན་གྲུན་ནོ་སྟུང་ནས་བྱིས་དུ་སོང་སྟེ།
 དེའི་བྱིས་གྱི་སྒྲོ་ཁར་དོང་ཆེན་པོ་བརྟེན་དེ་ནང་དུ་གིང་ག་དི་དེའི་མེ་མདག་དུང་
 བས་བཀང་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཅ་གཡོགས་དེ་སེས་བཀའ་ནས་བཞག་གོ། །དུག་ཚོན་
 བོས་བཟའ་བདུང་སྦྱར་དེ་བཞག་གོ། །དེ་ནས་མེ་སྟེས་གྱི་སྒྲིང་མོས་དཔལ་སྟེང་ལ།
 རོ་བོ་ཅི་མཛད་དེ་ན་རེ། དག་གསོད་པར་བྱའོ། །དག་སྐུ་མཆིས། དག་སྦྱོང་གོ་འུ་
 ཏ་མའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་ཡིན་ན་མཛའ་བོ་སྐུ་མཆིས། དཔལ་སྟེང་གྱིས་
 བསམ་པ། འདི་འང་མ་སྟེས་གྱི་གཞེན་དུ་འོང་སྟེ། དག་སྦྱོང་གོ་འུ་ཏ་མ་ལ་དད་པས་
 གསང་ཤོར་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ནས་དེས་མོ་མཛད་དུ་བཅུག་གོ། །གང་བོ་ལ་
 མོགས་པ་གཅེར་བུ་པ་ཐམས་ཅད་བོས་ནས། རས་དག་གསོད་པ་ལྷར་ཤོག་ཅིག་
 དེ་དག་དགའ་ནས་ཡང་ཐོག་དུ་འཁོད་དོ། །དཔལ་སྟེང་གྱིས་སྟོན་བཞིང་ནས་སྟོན་
 པ་སྟུན་དངས་པ་དང་། སྟོན་པས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ། །དག་སྦྱོང་རྣམས་ལ་དཔལ་
 སྟེང་གྱི་བྱིས་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མ་གསེགས་པར་སྦྱར་དག་སྦྱོང་སྐུའང་མ་
 འདོང་ཞིག་ཅས་བསྟོ་ཞིག། །དེས་བསྟོ་ནས། སྟོན་པ་དག་འདུན་དང་བཅས་པ་
 དཔལ་སྟེང་གྱིས་དུ་གསེགས་པ་དང་། འོད་མའི་ཆལ་ན་གནས་པའི་སྟུང་སྟུན་
 རྣམས་ཡིད་མི་དགའ་ནས་སྦྱར་དུ་འོངས་པར་སྟོན་པའི་དུང་དུ་སོང་སྟེ། དཔལ་
 སྟེང་གྱི་བྱིས་དུ་མ་གསེགས་ཤིག། །དེ་ན་གསོད་པ་ཅི་ཡོང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
 མ་རུང་པར་བགྱི་བའི་སྦྱང་དུ་བཞགས་སོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་གསོད་པ་

ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བས་དེས་ར་ལ་གནོད་པ་བྱར་ཅི་ཡོད། དེས་བཅོམ་ལྷན་
འདས་དགོངས་པའི་སྤྱད་དུ་དོང་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་མེད་མྱེད་གི་མེ་མདག་གིས་
བཀའ་དོ། །དུག་གསུམ་གྱི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་ན། མེ་ཐ་མ་དེས་ཅི་
བྱར་ཡོད། ལྷ་ཐུན་གྱིས་གསོལ་བ། དེ་གཅིག་པུ་མ་ལགས་ཀྱི། དུག་རྣམ་པོ་
བཟའ་བཏུང་གི་ནང་དུ་སྤྱར་དོ། །གཞེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དུག་གསུམ་ཡང་སྤྱངས་
ན། དུག་ཐ་མས་ཅི་བྱར་ཡོད། དེ་ནས་བྱོན་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལྷས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་དུ་གསོལ་དོ། །དེ་ནས་བྱོན་པ་དང་། དཔལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་གྱི་ལྷས་ཀྱང་
གསོལ་དེ། རྣམ་པས་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱར་བཀྱེད། དཔལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མས་
བསམ་བ། ད་ཙམ་རྣམ་པས་དོང་གི་སྤྱོད་དུ་ཁབས་བཞག་གོ། ད་ཙམ་ལུང་དོ། །
ད་ཙམ་ཆོག་གོ་སྤྱུལ་ནས་དུ་ཁྱིང་འདུག་གོ། དེ་ནས་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་མཚ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྒོ་བར་མར་བྱོན་ནས་མེའི་དོང་གི་སྤྱོད་དུ་ཁབས་
བཞག་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པར་ཅན་དུ་སྤྱར་དེ། ལྷ་ལ་དང་། བསྐྱ་
དང་། ཀུ་མུ་ད་དང་། དུན་ར་རི་ཀ་དག་གིས་ཁེངས། དང་པ་དང་། དུར་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་བརྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱུན་ཅིང་སྤྱད་འབྱོར། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་
ལས་མེ་དོག་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ཆར་འབབས་སོ། །དེ་ནས་རྣམ་པས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པོའི་
སྤྱོད་དུ་ཁབས་བཞག་ནས་དཔལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱིམ་དུ་བྱོན་པ་དང་། ཁྱིམ་བདག་
དཔལ་སྤྱོད་དོ་མཆར་ཆེ་པའི་མིག་གིས་བཀྱང་དེ་བལྟས་ནས། ཀའ་བོ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྱལ་ལ་སྤྲོས་ཤིག། ཀའ་བོ་མི་དགའ་བའི་བཞིན་བསྐྱར་ནས།
ཁྱིམ་བདག་ །དགེ་སྤྱོད་གོ་ཉ་མའི་སྒྱུ་མ་ལ་དད་དམ། དཔལ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྲོས་པ།
ཁྱོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཡིན་ན་སྒྱུ་མ་དེ་ལྷ་བུ་བྱོས་ལ་སྤྲོན་ཅིག། ཀའ་བོས་

[illegible]

བསྐྱེམས་པ་དང་། འབྲུལ་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་དེའི་གྱིས་དུ་འབྱོར་ཆོག་མ་ཞེས་
 གློད་བྱུང་བ་དང་། ཟས་ཐམས་ཅད་དུག་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུའོ། ། ཡང་སྟོན་པ་བྱགས་རྩེ་ཅན་ཁྱོད་གྱིས་སེམས་ཅན་མ་རུང་བ་རྣམས་གྱིས་མི་
 སྟོན་པ་བརྗོད་པ་ལོགས་གཞིང་པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཁྱོད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་བཟོད་པས་
 དང་དུ་བཞེས་ནས་གཞིང་བྱེད་དེ་དག་ཐབས་གྱིས་འདུལ་བར་མཛད་དེ་མི་སྟོན་པ་
 བརྗོད་པ་དག་ནི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་དང་མཐུར་བྱག་དེས་
 པར་ལེགས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཀྱི་བདེན་པར་སྒྲུབས་བདུལ། གདུལ་བྱ་འབྱུ་
 ཞིང་འཆེ་བ་དག་ནི་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བ་དང་མཐུར་བྱག་དེས་པར་ལེགས་
 པའི་ཐབས་བསྟན་པས་སྟོན་པ་བྱགས་རྩེ་ཅན་ཁྱོད་གྱིས་རང་ལ་སྤར་བ་རྣམས་
 ཀྱང་བྱམས་པས་བདུལ་བ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

ལྟ་བུ་སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོས་སྟོན་ཅན་མང་པོའི་སྒྲུབས་མཛད་པའི་ཚུལ་
 ལ་བསྟོད་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་དུས་གོམས་པ་ཡི། ། མི་ཡི་རང་བཞིན་མང་པོ་ཡང་།
 ཁྱོད་གྱིས་རང་སོང་རྣམས་བརློག་ནས། ། གློད་ཅིག་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་བརྒྱུར། །
 ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོ་བྱགས་རྩེ་ཅན་ཁྱོད་གྱིས་ཞིང་
 འདིར་བྱོར་ནས་སྒྲལ་པ་དང་ལྟན་པའི་ལྟ་མི་བགང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་
 བདུད་ཅིས་ཆོས་པར་མཛད་ནས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལ་འབྱིད་པར་
 མ་ཟད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གོམས་པའི་བྱགས་ལྟག་པར་ཆེ་
 བའི་མིའི་རང་བཞིན་སྟོན་ཅན་མང་པོ་ཡང་རང་སོང་གི་གཡང་ཁ་ནས་རྣམ་པར་
 བརློག་ནས་གློད་ཅིག་ཉིད་ལ་སེམས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུར་དེ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པར་
 འབྱིད་པར་མཛད་དོ། ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཅན་དག་ལ་པོ་དང་། ཞེ་སྤང་ཆེ་བ་

སོར་ཐེང་ཅན་དང་། གཏི་མུག་གིས་དབང་པོ་ལུལ་བ་ལས་རྒྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་
 ཐར་པར་འདྲན་པར་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་འདྲོང་ཆགས་ལྷག་པར་ཆེ་བ་
 གཞུང་དགའ་བོ་བརྒྱལ་དེ་ཐར་པ་ལ་བཞོང་བ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། རྩོན་པའི་
 གཞུང་པོ་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་ཞིང་སྒྲེས་ལུ་ཆེན་པོའི་
 མཚན་ལུས་རྒྱུང་བ་ལྟ་བུ། རྩོན་པ་ལས་སོར་བཞིས་བྱང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། དེའི་
 རྒྱུང་མ་མཛེས་མ་ཞེས་བྱ་བ། གཟུགས་བཟང་བ། མཛེས་པ། ལྷན་ལྷག་པ། རྩོས་
 པའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་སོ། །རྩོན་པས་དེ་འདུལ་
 པའི་དུས་ལ་བབ་པ་མཁུམ་ནས། བྱི་བཞིན་འབྱང་པའི་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་བོ་
 དང་སེར་སྒྲུའི་གནས་ལུ་བཞོང་སྒྲེམས་ལ་གཤེགས་སོ། །རྩོན་པ་དགའ་བོའི་སློང་
 བཞུགས་དེ། འོང་ཟེར་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་བཏང་ནས་དེས་བྱིས་དེ་གསེར་
 བཞུམ་ལྟ་བུར་ལྷུང་བར་གྱུར་དོ། །དེས་བསམ་པ། དེས་པར་རྩོན་པ་གཤེགས་སོ་
 རྩོམ་ནས། མི་ཞིག་ལ་ཁྱེད་སོང་ལ་སྒྲོ་ན་ལུ་ཡོད་ལྟོས་ཤིག །དེ་བྱིར་བྱུང་བ་དང་།
 རྩོན་པ་མཐོང་ནས་རིང་པར་ནང་དུ་སོང་སྟེ། དེས་རྩོས་པ། རོ་བོ། རྩོན་པ་
 གཤེགས་དེ་སྒྲོ་ནང་ཞུགས་སོ། །དེ་གུས་པ་དང་བཅས་པས་འགྲོ་བར་བརྒྱམས་པ་
 དང་། མཛེས་མས་བསམ་པ། འདི་རྩོན་པའི་རྒྱུན་ལྷུང་སོང་ན་དེས་པར་རྩོན་པས་
 རབ་དུ་བྱུང་ངོ་སྒྲུལ་སྟེ། བོས་བྱི་སྟེ་ནས་བརྒྱུང་སྟེ། རྩེའི་ཤུམ། བཞུགས་ཤིག །
 ཐོངས་ཤིག །རྩོན་པའི་ཞབས་ལ་ལྷག་འཆལ་ནས་སྒྲུང་འོང་ངོ་། །དེས་དེ་ལ་
 མཚན་མ་བཏབ་ནས། ཁྱེད་འདི་བསྐྱམས་དེ་གཤེགས་ན་བདག་ཀ་ག་པ་ན་ལྟ་
 བརྒྱད་བང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ཡིས་ཐོངས་ཤིག །དེ་སོང་ནས་རྩོན་པའི་ཞབས་
 ལ་ལྷག་འཆལ་དེ། རྩོན་པ་ལས་ལྷུང་བཟེད་སྒྲུངས་ནས་བཟང་བ་དང་བཅའ་བ་

གཙུང་དགའ་པོ་སྐུ་ཚུ་གསུམ་དུ་ལྗོངས་དེ་ལྷའི་སྐུ་མོ་དང་འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་བསྐྱེད་པས་རྒྱང་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་བུལ་ནས་ལྷའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་འདྲོད་
 པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་དཔུལ་བ་བསྐྱེད་ཏེ་དགའ་པོ་སྤང་ལ་དཔུལ་བ་རྣམས་ལ་
 ལྷོས་གིག། དེས་རྒྱ་པོ་རབ་མེད་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པའི་གནས་གཅིག་པས་གཅིག་
 ལྷག་བསུལ་མི་བཟོད་པ་མཐོང་ནས། དཔུལ་བའི་གནས་སུ་སྤང་བ་ན། སོག་
 ལེས་གཤེག་པ་དང་། ལྷ་རེས་གཙོད་པ་དང་། མདུང་ཐུང་གིས་འབུགས་པ་དང་།
 ཐོ་བས་བརྟུང་བ་དང་། ཟངས་པོ་ཆེ་སྒྲིལ་བའི་ནང་དུ་བརྟུག་པ་མཐོང་ངོ་། །
 ལྷོགས་གིག་ན་ཟངས་པོ་ཆེ་ལེལ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས། ཟངས་པོ་ཆེ་གཞན་དག་
 དུ་སེམས་ཅན་བརྟུག་ལ། འདིར་མ་བརྟུག་པ་ཅི་ཡིན། དེ་དག་གིས་སྐྱུ་པ།
 གཙུང་དགའ་པོ་ལྷའི་འཛིག་རྟེན་ལ་དགའ་བས། མངས་པར་སྤྱོད་པ་དེ་གི་ནས་
 འདིར་འོང་བས་འདི་བསྐྱོགས་གིང་ཁོ་པོ་ཅག་གྱུར་དེ་ལ་སྤོང་ངོ་། དེ་ཐོས་པས་
 འཛིགས་སྐྱག་ཅིང་སྐྱ་ཟིང་བྱེད་ནས་ད་ལྟ་བརྟུག་པར་འཁྱུར་གྱིས་འཕྲོས་སོ་སྐྱུ་
 བས། རིངས་པར་བྱས་ཏེ་རོད་ཉམས་གིང་ངོ་སྐྱུ་ནག་པོར་སྤོན་པའི་སྐྱོན་སྒར་
 མོང་བ་དང་། དགའ་པོ་བྱོད་གྱིས་དཔུལ་བ་རྣམས་མཐོང་ངས། དེ་ཕྱོ་གི་བྱེ་
 ལྷོ། ལྷོང་རྩེ་རྩེ་སྤྱད་དུ་དལ་ལུས་བཅོམ་རྒྱུ་དུས་གསལ་པ། མཐོང་ལགས་
 མོ། ཁྱི་ལྟར་མཐོང་། དེས་ཁྱི་ལྟར་མཐོང་བ་གསལ་བ་དང་། ལྷའི་འཛིག་རྟེན་ལ་
 སྤོན་པས་མངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་འདི་དང་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་བྱོད་
 གྱིས་ཐུང་འདས་ལ་དགའ་བར་བྱ་ཡི་ལྷའི་འཛིག་རྟེན་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། དེ་
 བས་སྤོན་པ་བྱང་ཁྱེར་ཅམ་པར་བྱང་སྤྱོད་གར་གའི་རྩིང་དུང་དུ་གཤེགས་སོ། །དེ་
 ཞིག་ན་དགའ་པོ་ལེམ་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཕྱི་དྲོ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་ལས་ལངས་

སྤྱིར་ཞིག་ལ་བསྐྱོར་སྟེ། མོར་མོ་སྤྱིར་དུ་ལ་བསྐྱོར་ན་ཆོངས་པའི་ལྷར་སྟེ་བས།
 མོར་མོ་གྲངས་མ་ཆོང་ལྟེ་མི་བྱར་མི་རུང་བས། ད་བས་ད་དགོས་མོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་
 དང་། དེ་ལ་ཁྱེའུའི་མས་ད་འདི་ལྷར་སྐྱུར་ན་ཁོ་མོ་མ་བས་ད་པར་མོར་མོ་བཅད་དུ་
 མི་རུང་ངམ་ཞེས་བསྐྱོར་བའི་ཚོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱུང་མ་ནས་འདུལ་བའི་
 དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ཤིང་མཁུན་ནས་དགོ་སྤྱིར་ཞིག་དུ་སྒྲུལ་ཏེ་དེའི་ཐོག་ས་
 རུག་ཤེགས་སོ། །མོར་ཕྱིར་ཅན་ཀྱིས་དགོ་སྤྱིར་མཐོང་བ་དང་མ་བས་ད་པར་བྱ་བ་
 བཏང་ནས། དགོ་སྤྱིར་གི་ཐོག་དུ་མཚོངས་ཏེ་བས་ད་པར་གཟས་སོ། །སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་དེ་ལྷར་འོངས་པ་གཟིགས་ནས་ཞབས་ཀྱིས་དལ་ཀྱིས་གཤེགས་ཀྱང་མོར་
 ཕྱིར་ཅན་མཐུ་སྤྱོད་ས་གཏུགས་ཏེ། རྒྱགས་ཀྱང་མ་སྤེལ་ནས། རྒྱང་མ་ནས་དགོ་
 སྤྱིར་ཁྱོད་རྒྱུང་ཟང་ཅིག་སྤྱིར་ཅིག་ཅེས་བོས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་
 རྒྱང་མ་ནས་ང་ནི་རྒྱུང་ན་ཁྱོད་འིང་མི་སྤྱིར་དོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་དང་།
 མོར་ཕྱིར་ཅན་ཀྱིས་ཇི་ལྷར་ན་ཁྱོད་ནི་སྤྱིར་ལ་ཁོ་བོ་ནི་མི་སྤྱིར་ཅེས་སྒྲུབ་པ་དང་།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདི་སྤྱིར་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ངའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་
 རྒྱུང་དུ་ཞི་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་ཐོབ་པས་སྤྱིར་དོ། །ཁྱོད་ནི་སྤྱིར་དཔོན་ཀྱིས་
 སྤྱིག་པས་ལོག་པར་སྤོན་ཏེ། སྤྱིག་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱུས་
 ཏེ་མི་སྤྱིར་པས་འིན་མཚན་དུ་གསོད་པའི་ལས་བྱེད་དེ། སྤྱིག་པ་མཐའ་མེད་པའི་
 ལས་བྱེད་དོ། །མོར་ཕྱིར་ཅན་ཀྱིས་ཐོས་པ་ཅམ་ཀྱིས་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་རྒྱང་
 དེ་རལ་གྱི་ས་ལ་བོར་ནས་རྒྱང་མ་ནས་སྐྱབས་སུ་གསོལ་ལོ་ཞེས་བྱག་འཆོལ་ཏོ། །
 དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དེར་བཞེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱར་སྒྲུལ་ནས་
 འོད་ཟེར་ལྷང་ངེ་ལྷམ་མེར་མཚན་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་བརྒྱན་པར་

བསྐྱེད་ཏོ། །མོར་ཐེང་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ཐེང་དང་མཚན་དུ་ལྟན་པ་
 མཐོང་ནས་ལུས་ས་ལ་བརྟུགས་ཏེ་ཉེས་ལ་མཐོལ་ཞིང་འགྲོད་ནས། བཅོམ་ལྟན་
 འདས་གྱིས་ཆོས་བསྐྱེད་པས་ཆོས་ལ་ཆོས་གྱི་མིག་ནུས་པར་དག་པ་གྲུང་རོ། །དང་
 བས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་ལེགས་པར་
 འོངས་སམ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་པས། སྤྱོད་དང་ལ་སྤྱོད་རར་བྱིས་ཏེ་གསོལ་དུ་གྲུང་ཏོ། །
 དེ་ལ་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་བསྐྱེད་པས་སེམས་གྱི་བྱི་མ་ཀུན་
 ཟད་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབང་པོ་གིན་ཏུ་བུལ་བ་
 ལམ་རྒྱུད་པ་བརྟུལ་བ་ནི། འདུལ་བ་ལུང་ལས། བུམ་ཟེ་ཞིག་ལ་བྱུང་བར་པོ་གིན་
 ཏུ་རྟུལ་བ་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གྱུང་གཟུང་མི་རུས་པ་ལམ་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་
 ཡོད་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ན། མཁན་པོས། ལུས་དག་ཡིད་གྱི་སྤྲིག་པ་མི་བྱ་ཞིང་།
 འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཡོངས་འཛིན་འདོད་བུལ་བ། །དམ་དང་ལྟན་ཞིང་གེས་བཞིན་
 ཅན་གྱིས་ནི། གཞོད་ལྟན་སྤྱག་བསྐུལ་གང་ཡིན་བསྐྱེད་མི་བྱ། ཞེས་པ་བསྐྱབ་
 པས་རྒྱ་བ་མང་པོར་བསྐྱབ་གྱུང་མ་ཡོངས་པ་ན་མཁན་པོས། རྒྱོད་མཆོག་ཏུ་བུལ་
 བ་ཡིན་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཅི་བྱ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱད་པ་
 ན། དེས། ད་ནི་བདག་དགོ་སྤྱོད་ཡང་མ་ཡིན་བུམ་ཟེ་འང་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱུ་ནས་དུས་
 པ་དང་། དེ་ནས་སྒྲོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐུལ་ཏེ་དེར་བྱོན་ནས། ལམ་པ།
 རྒྱོད་ཅིའི་བྱིར་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་ད། ཞེས་གསུངས་པ་ན། ལམ་རྒྱུད་
 པས། བདག་མཁན་པོས་རྒྱ་ཆེར་སྤྱད་དོ། ཞེས་ཞུས། དེ་ལ་སྒྲོན་པས། བྱིས་
 པས་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་དང་། །མཁས་པས་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ། །འདིར་ནི་མཁས་
 སྤྱོད་མཆོག་ཡིན་གྱི། བྱིས་པས་བསྐྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཁྱེད་ཀྱི་མཁན་པོ་ནི་

བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་དགའ་བ་དུ་མས་པར་ཕྱིན་དུག་རྫོགས་ཏེ་གསུང་
 རབ་འདི་བསྐྱབས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྩོད་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 ལས་སློག་ལུས་སམ། བདག་མཆོག་དུ་བུལ་བ་ལགས་སོ། རྩོན་པས་གསུངས་པ།
 གང་གིས་བྱིས་པ་བྱིས་ནིང་རིག་ །དེ་ལ་དེས་ན་དེ་མཁས་ཡིན། །བྱིས་པ་མཁས་
 པར་རྫོམ་བྱེད་པ། །དེ་འདིར་གིན་དུ་བྱིས་པ་ཡིན། རྩོན་པས་ཆོས་རེ་རེ་ནས་སློག་དུ་
 འཇུག་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པས། ཀུན་དགའ་པོ། རྩོད་བྱིས་ལམ་པ་སློག་དུ་ཆུག་
 ཅིག །དེས་བཅུག་པས་མ་ལུས་ནས། །བརྩམ་པ། བདག་གིས་རྩོན་པ་ལ་བསྐྱེན་
 བཀུར་དང། ཐོས་པ་གཟུང་བ་དང། ཆོགས་ཀྱང་སློག་དུ་འཇུག་པ་དང། བྱིས་པ་
 ལུས་ལ་ཆོས་བསྐྱེན་པར་བགྱི་འཆལ་བས་ལམ་པ་སློག་དུ་འཇུག་པའི་རྩོམ་ཐོག་
 གོ། །ཞེས་ལུས་པ་ན། རྩོན་པས་དེ་ལ། རུལ་སྤང་ངོ། །དྲི་མ་སྤང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ཆོག་གཉིས་སྟུང་བས་མ་ཐེན་ནས། འདྲི་ལས་སྤང་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་དགོངས་
 ཏེ། དགོ་འདུན་གྱི་མཆིལ་ལྟར་དབྱི་བར་ལུས་སམ། རྩོམ་གོ། །མོང་ལ་དགོ་སྤང་
 ལུས་ཀྱི་མཆིལ་ལྟར་དང། ལྟུང་སྟོ་གྱ་ཅན་ཡང་བྱིས་ཤིག །དེས་བྱི་བར་
 བརྩམས་པ་དང། དགོ་སྤང་ལུས་ཀྱིས་དེ་ལ་མི་སྤང་ནས། འདྲི་ལས་སྤང་
 བའི་བྱིར་དུ་བྱིར་ཆུག་ཅིག །ཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཁ་རྟོན་ཡང་སྟོབས་ཤིག །དེས་ཁ་
 རྟོན་གཉིས་པོ་ལོབས་སོ། །ལམ་པས་བསམ་པ། རྩོན་པས་རུལ་སྤང་ངོ། །དྲི་མ་
 སྤང་ངོ་ཞེས་པ་དེ་ནང་གི་རུལ་ལ་དགོངས་སམ་བྱའི་རུལ་ལ་དགོངས་སྟུང་པ་ན།
 རྩོན་མ་ཐོས་པའི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པོ་འདི་སྟོ་ལ་སྤང་སྟེ། རུལ་འདིར་འདྲོད་
 ཆགས་དེ་ནི་ས་རུལ་མིན། །རུལ་ནི་འདྲོད་ཆགས་མིང་སྟེ་རུལ་གྱི་མིན། །མཁས་པ་
 དག་གིས་རུལ་དེ་རྣམ་སྤངས་པ། །དེ་དག་བདེ་གསེགས་བསྐྱེན་ལ་བག་ཡོད་

དུ་རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱང་གདམས་ངག་གིས་བརྟུལ་ཏེ་ངང་འཇམ་ཅན་དུ་བགྱིས་པ་
 དང་། གདུལ་བྱ་སེར་སྤུང་པ་དམ་པོས་བཅིངས་ཏེ་ཡོ་བྱང་རན་ངོན་རེ་ཡང་
 གཏོང་མི་རྒྱས་པའི་འདྲའས་པ་ཅན་རྣམས་གདམས་ངག་གིས་བརྟུལ་ཏེ་གཏོང་
 བོད་ཆེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ཞེ་སྤང་ཅན་གིན་དུ་གདུལ་པ་དག་གྱང་
 གདམས་ངག་གིས་བརྟུལ་ཏེ་རྒྱད་འཇམ་ཞིང་དེས་པར་བགྱིས་པ་གང་ལགས་པ་
 དེ་ནི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱིམ་གྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མཛད་པ་ལགས་སོ། །ཡང་
 སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་འདོད་ཆགས་ལྷག་པར་ཆེ་བས་དབང་པོ་གིན་དུ་མ་
 དུལ་བ་གཙུང་དགའ་པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་གདམས་ངག་གི་བརྟུལ་ཏེ་དབང་པོ་
 ཉེ་བར་ཞི་བའི་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེགས་དང་རུས་དང་ཐོས་པ་
 དང་སྟོབས་འཕྲོར་གྱིས་སྟེམས་ནས་ང་རྒྱལ་གྱི་ཁེངས་པ་གིན་དུ་ཆེ་བ་མང་པོའང་
 ཐབས་མཁས་ཀྱི་གདམས་ངག་གི་བརྟུལ་ནས་དབང་པོ་གིན་དུ་དུལ་བ་འདྲད་པར་
 གྱུར་པ་དང་། སྟེག་གྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་མི་གསོད་པ་ལ་རུས་པ་སོར་སོའི་ཕྱིང་
 བ་ཅན་ལྷ་བྱུང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བརྟུལ་ཏེ་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་བགྱིས་པ་འདི་ལྷ་
 བྱའི་མཛད་པ་བཟང་པོ་ལ་སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་གྱས་པ་དང་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པར་
 མི་བགྱིད། ཡང་འཕྲོར་པས་མགོ་བ་རྒྱ་གོ་རྒྱ་དགེས་དང་། མེ་སྟེས་དང་། པི་ཡིང་
 དའི་བུ་དང་། གོ་བཞིན་སྟེས་ལ་སོགས་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
 བདུད་རྩིའི་རོམ་ཆོམ་པས་སྟོབས་འཕྲོར་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་
 སྤངས་གིང་གསེར་ལས་བགྱིས་པའི་མལ་སྟན་ཡང་སྤངས་ནས་རན་ཏེ་རྩ་མང་པོ་
 བཏོང་བའི་གནས་མལ་དུ་སྟན་རྣམས་བསོད་ཉམས་ཏེ་རྩའི་གདན་ལ་ཞི་ཞིང་
 ཉམས་བདེ་བར་བགྱིད་པ་འདི་ལྷ་བྱུང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱིམ་གྱི་བསྟན་པ་

འདི་ལ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཅིང་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པ་དང་དེ་མཆོར་མྱོད་དུ་གྱུར་བའོ། །གཙུང་དགའ་བོ་དང་མོར་སྤང་ཅན་གྱི་གྱུར་བ་
 གི་སྒར་བཤད་ཟིན་ལ། ཅུ་གོ་རྩ་དཔེས་ནི་མོན་དོར་དགུ་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་ཅ་
 དགུ་གསེར་བྱེ་བ་མང་བོའི་བར་མཛོད། རིན་པོ་ཆེ་གཞན་སྟེ་ཚོགས་པའི་བར་
 མཛོད་ཐ་ན་ལུས་ལ་བགོས་པའི་གོས་རེ་ལའང་སྒང་སྤྱང་རི་བ་ཡོད་པ་སྟོབས་
 འཕྲོར་ཟད་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་སྒྲངས་ནས་སྟོན་པའི་
 བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་གྱུར་སྟེ་སྒྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྩ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་བསྟོད་
 སྟོམས་པ་ཉིན་རིའི་འཛོལ་ཉིན་རེ་བསྒྲངས་ནས་འཛོལ། རིའི་སྤྱག་རྩ་རྩའི་གདན་
 ལ་བཞུགས་པ་འོད་སྒྲུང་ཆེན་པོ་ཞེས་བསྟགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་གྱུར། གོ་བཞིན་སྟེས་
 བློ། རིན་པོ་ཆེའི་བར་མཛོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ལ་གསེར་སྒྲང་བྱེ་
 བ་སྟོང་རི་བས་རྣམ་བཤེས་པ་དེ་ལ་རི་ཞེས་གྲགས་པར་འཕྲོར་བ་ཅན་དེ་ཡང་། ཡོངས་སྟོང་
 མཐའ་དག་རན་སྟུགས་བཞིན་སྒྲངས་ནས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་གྱུར་སྟེ་
 བྱག་དར་ཁྲོད་གྱི་གོས་གྲོན་ཞིང་འཛོལ་རན་མོན་དཀུས་ཏེ་བོར་བས་འཛོལ་དེ་ལྟ་
 བུ་གྱུར་བ་དང་། མེ་སྟེས་ནི་སྟོན་གྱི་བསྟོད་ནམས་གིས་སྒྲའི་དཔལ་འཕྲོར་གྱུ་བ་སྟེ་
 རིན་པོ་ཆེའི་གཞན་མེད་ཁང་དུ་གསེར་གྱི་ཁྲི་ལ་འདུག་ཅིང་སྒྲའི་བདུད་ཅིས་འཛོལ་
 བ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་འོད་གིས་ཉིན་མཆོན་ཀུན་རྩ་སྟུང་
 བར་བྱེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་བར་མཛོད་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ནོར་
 ཡོངས་སྟོང་ཐམས་ཅད་སྒྲངས་ནས་སྟུལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་དུ་གྱུར་སྟེ་བྱག་
 དར་ཁྲོད་གྱི་གོས་གྲོན་ཞིང་རྩའི་སྟུལ་བུ་དང་རིའི་སྤྱག་ལ་སྟགས་པར་རྩ་གདན་ལ་
 གནས་པ་ཉིན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྒྲངས་ཏེ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་

དག་དང་དེ་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་བགྲང་བ་ལས་འདས་པ་བྱུང་བར་འདུལ་བ་ལུང་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གནིས་པ་སྟོན་པ་གདུལ་བྱ་ལ་གདམས་ངག་འདོམས་པའི་དུས་ལ་མཁས་
པའི་རྩལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་དང་བསམ་མཁེན་པས། །རེས་འགའ་
ཞུས་ནའང་མི་གསུངས་ལ། །སྟོས་གྲུར་གཞན་ལ་བསྟན་པ་དང་། །དྲུང་དུ་
གཤེགས་ནས་བཤད་པའང་མཛད། །ཅེས་གསུངས། རྟོན་ནི། སྟོན་པ་བྱུང་བའི་
དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་དང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་
བསམ་པ་རིམ་ཞིན་མཁེན་པས་རེས་འགའ་ཆོས་སྟོན་པར་ཞུས་ནའང་མི་གསུངས་
ལ་རེས་འགའ་མ་ཞུས་པར་ཡང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་གཤེགས་
ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དང་གཞན་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོས་པར་གྲུར་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་།
རེས་འགའ་གདུལ་བྱ་གང་ཅི་ཡོད་པ་དེའི་དྲུང་དུ་གཤེགས་ནས་ཆོས་བཤད་པའང་
མཛད་དོ། །ཞུས་ཀྱང་མི་གསུངས་པ་ནི། ལྟ་བུ་རན་པའི་གཞན་དབང་དུ་སྟོང་སྟེ་
རེ་ཞིག་འདུལ་བའི་སྟོད་ལུལ་དུ་མ་གྲུར་པ་སྟེ་རྩལ་པའི་དྲང་སྟོང་འགའ་ཞིག་གིས།
སྟོན་པ་ལ་བདག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་ཞུས་པ་ན་ལན་མ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྟ་
བུ་རན་པའི་དབང་དུ་སྟོང་བ་དེ་དག་ལ་ཡོད་མེད་གང་གསུངས་ཀྱང་ལྟ་རན་
འཕེལ་བ་ལས་ཆོས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་པས་དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་
ལན་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྟ་སྟེགས་དེ་དག་གིས་དུས་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
བརྩ་བཞི་ཡོད་དེ་ལྟ་སྟེགས་དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་ཞེས་
བརྟེན་ཅིང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་བརྩ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་དུ་
བཤད་ན་ཡི་གེ་མང་པོ་དགོས་པས་འདིར་བྱི་མ་རྩས་ཤིང་ཤེས་པར་འདོད་ན་དཔུ་

མ་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་
 འབྱུང་བས་གཞུང་དེ་དག་བལྟས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་དག་གི་བྱུང་བ་ཞིབ་
 པར་མདོ་སྟེ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པ་དེའི་བྱུང་དུ་གཤེགས་པ་ནི།
 རྒྱ་སྤྱིན་ཉིད་རིགས་ཅན་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཀུན་དགའ་བོ།
 སོང་ལ་དགོ་སྤྱོད་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱུར་གཤེགས་ཀྱིས་
 ཆོས་གོས་ལོངས་ཤིག་ཅེས་བསྟོཅིག། ཅེས་བསྟོཅ་ནས་སྤོན་པ་དུལ་བ་ལའོར་དུལ་
 བ་དང་ལྷན་པ། ཞི་བ་ལའོར་ཞི་བ་དང་ལྷན་པ། སྟོལ་བ་ལའོར་སྟོལ་བ་དང་ལྷན་
 པ། དབུགས་ཕྱིན་པ་ལའོར་དབུགས་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པ། སྤུལ་བ་ལའོར་སྤུལ་བ་
 དང་ལྷན་པ། དག་བཅོམ་པ་ལའོར་དག་བཅོམ་པ་དང་ལྷན་པ། འདོད་ཆགས་དང་
 སྤུལ་བ་ལའོར་འདོད་ཆགས་དང་སྤུལ་བ་དང་ལྷན་པ། མཛེས་པ་ལའོར་མཛེས་པ་
 དང་ལྷན་པ། དབར་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ། སྤྱོད་ལས་དང་སྤྱོད་པ་མ་འབྲུགས་
 པ། རྒྱ་གཉེར་ལྟར་ཉིང་དེ་བ། སྤྱིན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ། སྤྱང་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་
 ལྟར་དེགས་པ་དང་བྲལ་བ། སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་རྒྱ་ཅ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་
 ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་བརྒྱུད་རྩམ་རྣམ་པར་མཛེས་པ། འོད་
 འདོམ་གང་གིས་བརྒྱན་པ། ཉི་མ་སྤོང་བས་ལྷག་པའི་འོད་དང་ལྷན་པ། རིན་པོ་
 ཆེའི་རི་པོ་འགྲོ་བ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བཟང་བ། སྟོབས་བརྒྱ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་
 དང་། མ་འདྲེས་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་
 ལྷན་པ། ཀུན་ཤེས་ཀོ་འུ་དི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་ཡང་
 དགོ་སྤྱོད་གི་དགོ་འདུན་མང་པོས་བསྟོར་ཏེ་རྒྱ་སྤྱོད་ཡིད་འོར་ལྷན་ལ་གཤེགས་པ་
 ར། མ་དད་པ་དག་ནི། དགོ་སྤྱོད་ཀོ་འུ་ཏ་མ་ལྟར་མོ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་

ཡང་ལྟ་མོ་སྤྲིན་ཏེ་ཚུ་སྤྲིན་ཉའི་རིགས་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་འོངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དང་
 བ་དག་ནི་མ་དང་བ་དེ་དག་ལ། སྤོན་བ་ལྟར་མོ་དང་བྱལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཚུ་
 སྤྲིན་ཉའི་རིགས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སྤྱོད་པོའི་ཚོགས་ལ་དོ་མཚར་རྒྱུ་དུ་བྱུང་བའི་
 ཚོས་སྤོན་བར་བཞེད་བ་གོར་མ་ཆག་སྟེ། ཐུབ་བ་ལྟར་མོ་བྱལ་བའི་དགོངས་ལྟར་
 བ། །ལྟར་མོ་མེད་ལ་སྤྱོད་རན་དོན་མེད་སྟེ། །གཞན་ལན་དེ་ལ་གཞོལ་བའི་ཀྱལ་བ་
 འདི། །ལུས་ཅན་ལན་ཕྱིར་ངེས་པར་འདིར་གསེགས་སོ། །དེ་ནས་འཁོར་དེས་
 སྤོན་བ་མཐོང་ནས་འབྲལ་ལ་ལངས་ཏེ། སྤོན་བས་སྤོན་ཡབ་ཡུམ་དང་། མཁན་
 སྤྱོད་དང་། སླུ་མ་དང་། སླུ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་ལ་མའོན་པར་བཞེངས་བ་མཛད་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་སྤོན་བ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གདན་བཤམས་བ་ལ་བཞུགས་
 བས་ན་བ་ལྟ་བུ་བརྒྱལ་བ་གཤམ་སྟལ་བ། རྟེན་ཅག་ཉེས་པར་བྱས་པའི་ལས་བྱེད་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ད་ལྟ་ན་པའི་སྤྱོད་གནས་དམན་པར་སྤྱོས་ཤིང་དག་ཤུལ་ཅན།
 ལག་པ་བྲག་གིས་གོས་བ། ཉམས་པར་བ་དུ་ཉམས་པ་ལ་ཞེན་བ། གཞན་གྱི་སྟོག་
 འཕྲོག་བ། གཞན་གྱི་སྟོག་གཅོད་པས་འཚོ་བར་བྱེད་དེ། འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་ན་
 རྟེན་ཅག་གི་འགོ་བ་ནི་ཅིར་འགྱུར། སྤྱོད་པ་ནི་ཅིར་འགྱུར། ཚོ་ཕྱི་མ་ནི་ཅིར་འགྱུར།
 དེ་དག་གིས་གསོལ་བ། བདག་ཅག་གིས་ཅི་བགྱི་བ་བཀའ་སྟལ་དུ་གསོལ། ཉ་
 དང་རུས་སྒྲལ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ནས་རྩོན་པ་འདི་དག་ཐོངས་ཤིག །དེ་དག་གིས་དེ་
 དག་བདར་རོ། །དེ་ནས་སྤོན་བས་ཚུ་སྤྲིན་ཉའི་རིགས་མ་གཏོགས་པའི་སྟོག་
 ཆགས་དེ་དག་ཚུ་གླུང་ཡིད་འོང་ལྟར་དུ་འཕྲུག་པ་དང་། ཚུ་སྤྲིན་ཉའི་རིགས་ཀྱང་
 སྤོན་གྱི་སྤྱོད་དུ་ནུ་ཅིང་མའི་སྤྱོད་དུ། སྤོན་བ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེ། ཤེས་པར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ནས་ཚུ་སྤྲིན་དེ་ལ། རྟེན་མེར་སྟེ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བཀའ་སྟལ་པས། ཚུ་

[illegible]

སྒྲུལ་པོའི། །དེས་དུང་འགྲོ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པར་སྒྲོན་པ་ལ་སེམས་དང་
 བས་སྒྲུལ་པར་མཐོང་ངོ། །དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ། བདག་ཡོངས་ལུ་གནས་པ་མ་བསྐྱེན་
 པར་སྐྱེན་པ་ལ་ལྷ་བ་དང་བསྐྱེན་བཞུང་པའི་སྤྱིར་འགྲོའི་སྒྲུལ་ནས། ལྷའི་བྱ་རྒྱ་ཆ་
 གདུབ་ཤོར་གཡོ་ཁྲིར་དོ་གཤམ་དང་སེ་མོ་དོས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཀྱིས་ལྷུང་ལ་དང་
 བསྐྱེད་དང་ཀྱུ་མུ་དང་དང་བསྐྱེད་དཀར་བོས་བྱ་བ་བཀའ་སྒྲེ་མཚན་མོ་སྒྲོན་པའི་དུང་དུ་
 མོང་སྒྲེ་མོ་དོག་གཏོར་ནས་ཞབས་གཉིས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་དེ་མཐའ་གཅིག་དུ་
 འདུག་པ་དང་། དེའི་ཁ་དོག་གིས་ཁང་པ་བརྟེགས་པའི་ཁང་བཟང་ཐམས་ཅད་
 སྤྱང་བ་རྒྱ་ཆེན་བོས་བྱུང་པར་གྱུར་དོ། །སྒྲོན་པས་དེའི་བསམ་པ་ཕྱགས་ལུ་རྒྱུད་
 རས་ཆོས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུན་ལྷགས་ཐོབ་ནས་རང་གི་གནས་ལུ་མོང་ངོ། །དགེ་སྤྱོད་
 རས་གྱི་ཆ་སྒྲོད་དང་ཆ་སྤྱད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ་དག་གིས་སྒྲོན་
 པའི་སྒྲུན་སྤྱར་སྤྱང་བ་རྒྱ་ཆེན་བོས་བྱུང་པ་མཐོང་ནས་ཐེ་ཆོས་ཟ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་
 རས་ལངས་པ་དང་ལུས་པས། རྒྱ་སྒྲིན་ཉིད་རིགས་དེ་གི་ནས་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་
 པའི་ལྷར་སྒྲུལ་གིང་མདང་པའི་གན་དུ་འོངས་ནས་ཆོས་བསྐྱེན་པས་བདེན་པ་
 མཐོང་སྒྲེ་རང་གི་གནས་ལུ་མོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོན་པ་གདུལ་བའི་ཤེས་རྒྱུད་རིས་ཀྱིས་འདུལ་པ་ལ་མཐས་
 པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱོད་པ་ནི། གྲི་མེད་གོས་ལ་ཆོན་བཞིན་དུ། ཁྲིག་མར་སྒྲིན་སྐྱོགས་
 གཏམ་དག་གིས། །སེམས་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་ནི། ཁྲི་ནས་ཆོས་ནི་བསྐྱེན་པ་
 མཛོད། །འཁོར་བ་མི་བཟང་གཏོང་ནས་ནི། །འགྲོ་བ་ཉེན་མོངས་དྲངས་སྤྱང་དུ།
 ཁྲོད་ཀྱིས་གང་ཞིག་མ་སྐུལ་པའི། གཙངས་དང་སྒྲོད་པ་དེ་མ་མཚིས། །སྐྱ་ཡི་ཆ་
 ལྷགས་རྒྱམ་མང་དང་། །གསུང་གིས་སོ་སོའི་སྤྱང་བཞིན་དུ། །གདུལ་བའི་བསམ་

པ་ཐ་དང་པ། །དེ་དང་དེར་ནི་ཁྱོད་གྱིས་མཛད། །ཞེས་གསུངས། །དོན་ནི། སྟོན་
 པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཞིང་འདྲིར་བྱོན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ནི། གདུལ་
 བྱ་རྒྱལ་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་ཤེས་རྒྱུད་འདུལ་བར་མཛད་པ་མ་གཏོགས་གདུལ་
 བྱའི་ཞོན་མོངས་རྒྱལ་བྱ་མི་རྣམས་ཤིང་གདུལ་བྱའི་ལྷག་བསྐལ་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་གིས་
 བེལ་མི་རྣམས་ལ། གདུལ་བྱ་སོ་སོར་དགོངས་ནས་ལམ་མ་གློམ་པར་བྱབ་པས་
 གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ལ་འདུག་མི་རྣམས་པས་ཆོས་བསྟན་
 རས་ཞོན་མོངས་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་གློམ་དུ་བརྒྱག་ནས་ཞོན་
 མོངས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ཡང་གང་ཟིན་ཟིན་ནས་སྟོན་པ་
 དང་གདུལ་བྱ་ཤེས་རྒྱུད་དམའ་མོ་ཞིག་ལ་ཆོས་མཐོན་པོ་ཞིག་བསྟན་ན་གྱིས་པ་
 སྟེས་མ་ཐག་པ་ལ་གསྒྲུལ་པོ་བྱིན་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་ཐན་མི་ཐོགས་པའི་ཁར་
 གཞོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་
 འདུལ་བར་མཛད་པ་ནི་རས་སྟོན་པོ་དང་དམར་པོ་དང་མེར་པོ་ཐོགས་བཞོལ་བའི་
 ཆོ་ཐོག་མར་རས་དེ་ལེགས་པར་བརྒྱས་ནས་ནག་འོག་གི་དྲི་མ་མེད་པ་ཞིག་བྱས།
 དེ་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་རས་གོས་དེ་ལ་ཆོན་དམར་མེར་ཐོགས་བྱས་ན་ཆོན་ལེགས་
 པར་གནས་པ་བཞིན་དུ་ཐོག་མར་གདུལ་བྱའི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཆོ་འདི་ལ་མ་ཆགས་
 པར་འཛིག་རྟེན་བྱི་མ་དུན་པ་དང་ལམོར་བ་ལྷག་བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་
 པར་བྱས་ནས་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱི་མར་ཐན་པའི་ཐབས་དཀོན་མཆོག་མཆོད་
 པ་དང་། དབུལ་པོ་ལ་སྟོན་པ་གཏོང་བ་དང་། གློ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྟོང་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཏེ་
 རྒྱལ་བྱིས་པས་བསྐྱེད་པ་ཐོགས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བའི་གདམ་དག་གིས་སེམས་ལ་སྟོ་
 བ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་བརྟན་པོར་སྦང་བ་

ན་དེའི་ཕྱི་ནས་བདག་འཛིན་སྤྱོད་པའི་གཞི་པོའི་ཆོས་བདག་མེད་པ་སྟོན་པར་
 མཛད་དོ། །འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱིས་དབུ་མ་རིན་ཆེན་
 གྲུང་བར། དང་པོར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། བྱིས་ནས་ངེས་པར་ལེགས་
 འབྱུང་བ། གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་ནས། ཁིམ་གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པ་
 འོང་། ཞེས་གསུང་པ་དགོངས་འབྱེལ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ཐམས་
 ཅད་གདུལ་བྱ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་བའི་ཆེ་གདུལ་བྱའི་འདོད་དོན་ཐམས་
 ཅད་བསྟན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། མངོན་མཐོ་རྒྱུབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཐམས་ཅད་དང་པར་འདུ་བ་དང་། ངེས་ལེགས་རྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དུ་འདུ་བ་དང་། དེ་ཡང་མངོན་མཐོ་རྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྟོན་
 དུ་བཏང་ནས་དེའི་ཕྱི་ནས་ངེས་ལེགས་རྒྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་
 གསུངས་ཏེ། ལྷལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་དག་གིས་གསུང་པ་དགོངས་
 འབྱེལ་དང་བཅས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྟན་ནས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཏེ། ལམ་གྱི་གངས་ངེས་པ། རོ་བོ་མ་ནོར་བ།
 གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་སྟོབ་
 དཔོན་འདིའི་གཞུང་འདི་དང་གཞུང་གཞན་མང་པོར་ཡང་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་འདི་
 བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་པར་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ནི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
 གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་མཐུན་ཏེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་ས་དང་། གཏན་
 ལ་དབབ་པ་བསྟན་པར། ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་དགོས་པར་གསུངས་ལ།
 ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀའི་མན་ངག་གི་གནད་བསྟན་པ་དཔལ་ལ་ཏེ་གའི་བྱང་
 རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྟོན་མར་གསུང་པ་དགོངས་འབྱེལ་དང་བཅས་པའི་གནད་ཐམས་

ཅད་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱེས་ནས་གསུངས་པའང་གིང་རྟ་ཆེན་
 བོ་གཉིས་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་སྤར་བཤད་པའི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་དམ་
 པའོ། །དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་
 པ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་གཞུང་འདི་དངས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་
 ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱེད་གྱིས་འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་བྱ་རྟ་སྤར་སྟེ་ཐུག་བསྐྱེད་
 བརྒྱད་མར་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་ཐུག་བསྐྱེད་མི་བཟང་པ་
 འདིའི་གཏིང་ནས་དངས་ཏེ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ལ་
 འགོད་པའི་སྤྱད་དུ་བཅི་བར་འོས་པ་ཐམས་ཅད་མཛད་དོ། །དེའི་སྤྱད་དུ་བཅི་
 བར་འོས་པ་གང་ཞིག་གདུལ་བྱ་ལ་མ་མཛད་པའི་ཐབས་དང་སྤྱོད་པ་དེ་གང་ཡང་
 མ་མཆིས་སོ། །སྤྱོད་དཔོན་འདིས་བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྤྱོད་དུ་ཡང་། ཁྱེད་
 གྱིས་གང་ལས་འགྲོ་བ་དག །མ་དངས་རྒྱད་པ་དེ་གང་མཆིས། །གང་དང་འཇིག་
 རྟེན་མ་སྤྱད་པའི། །ཡུན་ཚོགས་དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་
 འདི་སྟུམ་དུ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཉི་རིང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་མཛད་ན་འགྲོ་བ་ཆ་ལུགས་མི་འདྲ་བ།
 སྤྱད་རིགས་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུས་གཅིག་ཏུ་རི་ལྟར་
 མཛད། མོ་སོ་ལ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་སྟོན་དགོས་ན་ནི་མི་མཛད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 འདིའི་འགྲོ་བའང་ནམ་ཡང་བགང་བར་མི་རྣམ་ཅན་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་འགྲོ་བ་རི་ལྟར་
 བགང་རུས། དེས་ན་ཐུབ་པས་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་མ་མཛད་པའི་དོན་
 གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་
 གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མ་གཤམ་པ་སྟེ། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་

ཆོས་སྒྲོན་པ་སོགས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པའི་ཆོག་དུལ་བྱ་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་
 མཛད་དགོས་པ་མིན་གྱི། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་
 ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་འཆོས་པར་སྐྱེའི་ཆ་ལུགས་རྣམས་པ་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་
 སྒྲོན་པ་དང་། གསུང་གཅིག་གིས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་རང་རང་གི་
 སྐད་བཞིན་དུ་ཆོས་སྒྲོན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་བསམ་པ་དང་སེམས་པ་ཐ་དད་པ་རི་
 སྟེང་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དང་དེར་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྒྲོན་པར་
 མཛད་ཏོ། །འདི་ནི་འབར་པོ་སྟོང་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་ཡི་སྐད་དང་སྐྱེད་དང་གནོད་
 སྒྱིན་སྐད། བྱུ་ལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་སྐྱ་
 རྣམས་རི་ཅམ་པ། ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་བདག་གིས་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་།
 རི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དུས་
 གཅིག་ཉིད་དུ་ཐེ་ཆོས་དོན་ལུས་ཀྱང་། །དེ་དག་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འདེ་སྟེང་གི། །
 སྐྱེད་དང་གསུང་གི་བཀོད་པ་དུས་གཅིག་ཏུ། །མཛད་པ་མཛད་ཀྱང་རྟོག་པ་ཉེར་ཞི་
 པ། རྟོང་གི་སྐྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་གསང་བ་ཡི། །རྒྱལ་འདི་རྒྱལ་སྐྱེས་རང་རྒྱལ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱིས། །རི་ཅམ་བརྟགས་ཀྱང་སྟོ་ཡི་ཡུལ་མིན་ན། །ཆོངས་དང་དབང་པོ་
 སོགས་ཀྱིས་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་སྒྲོན་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་གང་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་
 ལེགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཁྱུར་བའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། དེ་དག་ཀུན་གྱི་དག་
 པ་དང་། མི་འགལ་བ་དང་མཆོད་འོས་དང་། །བརྟེན་དང་ལྷ་མི་རྣམས་ལ་ནི། །
 སྐྱན་འདོགས་བཀུར་བ་ཤ་སྟག་ལགས། །སྐྱེད་བགྱིད་པ་པལ་ཆེར་ནི། །ལེགས་
 པར་རྩོམ་མ་ལགས་ཀྱི། །བདེན་པར་གསུངས་པ་རྟོང་ལ་ནི། །དེ་གཉིས་

གཞན་དུ་གདའ་བ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་
 བོས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ལ་གཟིགས་ནས་སྒྲུལ་པའི་བཀོད་པ་རྣམས་
 བ་མང་པོ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་སྐད་དུ་ཆོས་རྣམས་པ་མང་པོ་
 བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ཀྱང་གྱུར་ཆེད་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཀྱང་སྒྲོར་ལ་སྒྱུར་དང་
 གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུགས་རིས་སུ་བཅད་ནས་ཉེ་རིང་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱའི་དོན་
 མོར་བ་སོགས་བསམ་སྒྲུར་གང་ཡང་སྒྱུར་པ་སོང་མེད་པར་རྣམས་པར་དག་པ་
 དང་། གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་འབྲུལ་དང་ཐུགས་སུ་གཞོད་པ་མན་བདེ་དང་འགལ་བ་
 གང་ཡང་མེད་པས་མི་འགལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཆོད་འོས་སུ་གྱུར་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་གང་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་གཟིགས་ནས་རེས་པར་ཕན་པ་ཞིག་མཛད་པ་ལ་རྣམས་པ་དང་ལྷན་པས་
 བརྒྱུད་པ་དང་། སྒྱིར་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་
 དང་མི་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་ཕན་འདོགས་པར་མཛད་པས་ལྷ་
 དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྱི་བོས་མཆོད་ཅིང་བཀུར་བ་གསུག་
 ལགས་སོ། །དེ་ལྷར་དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་གདམས་སྒྲུ་བ་
 དང་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྒྱུད་པ་བཅིང་བ་པལ་ཆེར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བས་
 ལེགས་པར་རྫོ་སོགས་པ་མ་ལགས་ཀྱི། བདེན་པར་གསུངས་པ་ཐུབ་པའི་དབང་
 བོ་ཁྱེད་ལ་ནི་སྒྲུ་བ་དང་བཅིང་བ་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲུ་བོ་པལ་པ་རྣམས་
 ཀྱི་སྒྲུ་བ་དང་བཅིང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་
 གང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་ཡང་བསྒྲུ་བ་མེད་པའི་བདེན་པ་དང་བྱ་བ་གང་
 མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་པ་ཀུན་ནས་ལེགས་པར་གདའ་བ་ལགས་སོ། །

ལྷ་པ་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ལ་སྟོན་པ་ལས་ལྷ་ག་
པ་སུ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྩལ་ལ་བསྟོན་པ་ནི། བདག་ཉིད་
དག་པ་འབའ་ཞིག་གིས། རྟོན་གྱིས་འགྲོ་བའི་དཔལ་ཞིང་མཛད། །འདི་ལྷར་རྣམ་
པ་འདི་འདྲའི་ཞིང་། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མཆིས་མ་ལགས། །ཐོག་མེད་སྤྱིད་པ་
ཉམ་ང་བར། །ལྷ་ནས་གཅིག་དུ་ཉམས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྟོན་སྤྱད་དུ།
རྟོན་ནི་དེ་ལྷར་བརྟེན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དེ་ལྷར་བདག་ཉིད་
རྣམ་པར་དག་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བྱུང་པའི་དབང་པོ་རྟོན་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་
བཅས་པའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་དཔལ་ཞིང་མཛད་དེ། །འདི་ལྷར་སྟོན་
ཐམས་ཅད་ཟད་ཡོན་དྲ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་བའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ལས་གཞན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་
ན་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་རྟོན་ནི་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
སྤྱིད་པ་ཉམ་ང་བར་འབྱམས་དེ་གཅིག་དུ་སྟུག་བསྟུག་བརྒྱས་ཉམས་པའི་སེམས་
ཅན་ཀུན་ལ་སྟོན་པའི་སྤྱད་དུ་སྟར་བཤད་པ་དེ་ལྷར་དུ་བརྟེན་པ་ལགས་སོ། །

དུག་པ་ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། མཁས་པ་ལ་བསྟོན་པ་སྟེ་ལེའུ་བརྩ་
གཉིས་པའོ། །ཞེས་པའོ། །བསྟོན་པ་བརྒྱ་ལྷ་བརྩ་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་བཟང་
གསལ་བྱུང་མོན་ཆེན་སྟོན་མ་ལས། ལེའུ་བརྩ་གཉིས་པ་མཁས་པ་ལ་བསྟོན་པའི་
ལེའུ་བཤད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་སྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་གང་མཛད་དགོས་པ་མཐའ་དག་
མཛད་པའི་རྩལ་ལ་བསྟོན་པ་ལ་ལྷ། སྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་གང་མཛད་དགོས་
པ་མཐའ་དག་མཛད་པས་བྱ་ཡོན་མེད་པའི་རྩལ་ལ་བསྟོན་པ། སྟར་བཤད་པའི་

བསྐྱེད་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་དོ་མཆར་བའི་ཆོག་གིས་བསྐྱེད་པ།
 རྫོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བརྫོད་པར་མི་རྣམས་ཀྱང་ཅུང་
 ཟད་བརྫོད་པ་འདི་ཡང་སྒྲུལ་པ་བཟང་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པ།
 བསྐྱེད་པའི་གཞུང་འདི་བརྒྱམས་པའི་དགོང་བསྐྱོབ། ལེའུའི་མཆོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་བཞི། རྫོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཉམས་སྤྱད་སྒྲངས་
 པས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རྫོན་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་ལཱ་
 མ་ལོན་ཞེས་བསྐྱེད་པ། རྫོན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཉམས་སྤྱེལ་པ་མཐའ་དག་
 གིས་རྫོན་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་ལཱ་མ་ལོན་ཞེས་བསྐྱེད་པ། རྫོན་པས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པ། རྫོན་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་མ་མཛད་པ་
 གང་ཡང་མེད་པས་བྱ་ལོན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་གིས་ཁྱོད་དྲིན་ལན་ལོན་པའི། ལྷུ་བ་དེ་མཆོས་སྙམ་མི་
 བཞིན་དེ། སྒྲུབ་པོ་གང་དག་ཐུང་ན་འདས། །དེ་དག་གིས་ཀྱང་ལན་མ་ལོན། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། རྫོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བསྐྱེད་པ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་
 དུ་ལུས་སྒོག་ཡོངས་སྒྱུད་གང་ལའང་མ་གཟིགས་པར་ཆོགས་གཉིས་སྤྱད་པ་ཆེན་
 པོ་བར་མ་ཆད་དུ་བསགས་ནས་འབྲས་བྱ་ལྷུན་གྲིས་གྲུབ་པ་ན་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་
 བཅས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར་དེ། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རེ་བ་སྐྱོང་བར་མཛད་
 པ་འདི་ལ་ཐབས་གང་གིས་སྒྲོ་ནས་རྫོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིན་ལན་ལོན་
 པའི་ལྷུ་བ་པ་དེ་མཆོས་སྙམ་མི་བཞིན་དེ། དེ་ལྟར་ལན་ལོན་པའི་ཐབས་མ་མཆོས་
 ཏེ་རིགས་སད་པའི་སྒྲུབ་པོ་གང་དག་རྫོན་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ལམ་བསྐྱུ་
 པ་གསུམ་ཉམས་སྤྱད་སྒྲངས་ཏེ་ཐུང་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་

དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་ལན་མ་ལོན་ནོ། །དེའི་
རྒྱ་མཚན་ཡང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ལ་འབྲིང་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཉན་
མོངས་སྟོང་ཐུབ་ཀྱང་། ཤེས་སྤྱོད་སྟོང་མ་ཐུབ་པས་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་
ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་ད་དུང་དགའ་བ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་
འབྲིང་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མཐའ་དག་གིས་
སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་ལན་མ་ལོན་ཞེས་བསྟོད་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་གནས་དེ་
དག །རང་དོན་ཁོ་ན་བརྟེན་པར་བས། །དེ་ཡི་སྤྱད་དུ་འོ་བརྒྱལ་གང་། །དེ་ལ་
ལན་གོ་ཅི་ཞིག་ཡོན། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་
ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ལ་ཁོར་བ་དང་རན་
སོང་གི་སྟུག་བསྐལ་ལ་འཛིགས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་དང་། མཐོ་རིས་དང་
ཐར་པའི་བདེ་བ་འདོད་ནས་ཆོས་སྟོད་པ་ཡིན་པས་དོན་དུ་ན་རང་དོན་ཁོ་ན་
བཟོད་པར་བས་ཏེ་ཟད་པས་སྟོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་
སྤྱད་དུ་བརྒྱལ་ཆེན་གངས་མེད་གསུམ་དུ་འོ་བརྒྱལ་གང་དག་མཛད་པ་དེ་ལ་ལན་
ཅི་ཞིག་ཡོན་ཞེས་ཆོག་རྒྱུན་ངོ་མཚར་བས་བསྟགས་པའོ། །གསུམ་པ་སྟོན་པས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོབ་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། ཁྱོད་ནི་སེམས་ཅན་གཉིད་
ལོག་པའི། རྒྱུད་ལ་གཞིགས་པའི་ལྷགས་ཆེ་བ། །བག་མེད་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་
ནི། །གྲོགས་བཟང་བག་དང་བཅས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་
ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ནི་དང་པོ་ཐུགས་བསྟེད་པ་ནས་བཟུང་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་

མེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཁོ་ན་ལྟར་མཛད་ཅིང་ལྷག་པར་སངས་
 རྒྱལ་ནས་མེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་བསམ་པ་ལ་གཟིགས་ནི་མེམས་ཅན་མ་རིག་
 པའི་གཉིད་ལོག་པའི་མྱོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཉིན་ལམ་གསུམ་མཚན་ལན་
 གསུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་སེལ་བ་ལ་ཞུགས་ཤིང་
 མེལ་ཚེ་མཛད་ནས་མེམས་ཅན་དེ་དང་དེའི་རྒྱད་ལ་གང་དང་གང་ལམ་པའི་ཐབས་
 དེ་དང་དེ་མཛད་པ་ལ་སྒྲང་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་ལྟན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་བཞུགས་པས་མེམས་ཅན་བག་མེད་དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་
 གོགས་བཟང་བག་དང་བཅས་པ་ལགས་ཤིང་། མེམས་ཅན་ནད་གྱིས་གདུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། མེམས་ཅན་ལམ་འབྱུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་དང་།
 མེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་། མེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་། མེམས་ཅན་གནས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་། མེམས་
 ཅན་དཔུང་གཉེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔུང་གཉེན་ནི་མདོར་ན་མེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་མཐའ་དག་སེལ་བ་དང་ལམ་བཤེས་པའི་ཐམས་ཅད་སྟེར་བའི་ཐུགས་རྗེ་
 ཅན་ཁྱོད་ཉིད་ལགས་སོ། །སྟོན་པས་མེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་གཟིགས་པ་ནི།
 འདུལ་བ་ལུང་ལས། སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལཱ་འདས་ལ་མི་མཆེན་པ་དང་མི་
 གཟིགས་པ་རྩྱང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བས། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལཱ་བ།
 འཛིག་རྟེན་ལ་མན་པ། བསྐྱང་བ་གཅིག་ལུ་བ། ཉག་གཅིག་དཔའ་བ། གཉིས་པ་
 མེད་པ། གཉིས་སུ་མི་གསུངས་པ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་བཞུགས་པ།
 རིག་པ་གསུམ་གསལ་པར་མཛད་པ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པ།
 དུལ་པའི་གནས་གསུམ་གྱི་གཞི་ལ་མཁས་པ། རྒྱ་བོ་བཞི་ལས་བརྒྱལ་བ། རྒྱ་

འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་པ་བཞིས་སྒྲིབ་པའི་གཞི་ལ་གནས་པ། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡུན་
རིང་པོ་ནས་སྒྲུབ་པ་མཛད་པ། མི་འཛིགས་པ་བཞིས་བསྐྱེད་ས་པ་མི་མཛའ་བ།
ཡན་ལག་ལྡན་སྒྲུབ་པ། འགྲོ་བ་ལྡན་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཡན་ལག་དུག་
དང་ལྡན་པ། ལ་རོལ་དུ་སྒྲིབ་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། དུག་དུ་གནས་པ་དུག་
གི་གནས་པ། བྱར་རྒྱུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་མེ་འོག་གིས་བྱུག་པ། ལམ་གྱི་ཡན་
ལག་བརྒྱད་སྟོན་པ། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་
མཁས་པ། སྟོབས་བཅུ་འི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ། སྟོགས་བཅུར་སྟོན་པ་ཡང་དག་
པར་རྒྱས་པ། བརྒྱ་ལྷག་བཅུར་དབང་རྒྱར་བ་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་
ཆོས་ཉིད་ནི། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རླིས་
འཛིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཞིགས་ནས་གང་ནི་ཉམས། གང་ནི་འཕེལ། རས་གང་
རན་སྟོང་ནས་བསྐྱར་སྟེ་མཐོ་རིས་དང་། ཐར་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་བཞག་པར་
བྱ། འདོད་པའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་གང་གི་ལག་ནས་དྲངས། འཕགས་པའི་ཚོར་དང་
བྲལ་བ་གང་འཕགས་པའི་ཚོར་ལ་བཞག། གང་སངས་རྒྱས་འཁྱུར་བ་འབྲས་བུ་
དང་བཅས་པར་བྱས། གང་གི་དགེ་བའི་ཅུ་བམ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད། བསྐྱེད་པ་ནི་
སྒྲིམ། སྒྲིམ་པ་ནི་གྲོལ་བར་བྱ་ཞེས་མཁྱེན་པ་འཇུག་པ་སྟེ། རྒྱ་སྟོན་གནས་གྱི་དུག་
ཅན་ལ། །དུས་ལས་འདའ་བར་འཁྱུར་གྱིད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་གདུལ་ལ་བུམས་པ་
ནི། །དུས་ལས་འདའ་བར་མི་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བཞི་པ་སྟོན་པས་གདུལ་བྱའི་དོན་མ་མཛད་པ་གང་ཡང་མེད་པས་བྱ་ལོན་
མེད་པའི་རྒྱལ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ། སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་རྒྱུ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་བདུད་རྣམས་མཁ་

པར་མཛད་པས་ཐུ་ལོན་མེད་པའི་རྩལ་ལ་བཞུད་པ། སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ལ་མཐོ་རིམ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་གང་དགོས་པ་
ཐམས་ཅད་བསྟན་པས་ཐུ་ལོན་མེད་པའི་རྩལ་ལ་བཞུད་པ། སྟོན་པའི་གཞུགས་
ཀྱི་སྐྱུལ་འགྲོ་བའི་དོན་གང་མཛད་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་མཛད་པས་ཐུ་ལོན་མེད་
པའི་རྩལ་ལ་བཞུད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་
འཛོམས་པའི་ཐབས་བསྟན་པས་ཐུ་ལོན་མེད་པའི་རྩལ་ལ་བཞུད་པ། སྟོན་པས་
ལྷའི་བྱའི་བདུད་པས་པར་མཛད་པས་ཐུ་ལོན་མེད་པའི་རྩལ་ལ་བཞུད་པ། སྟོན་
པས་ཐུང་པོའི་བདུད་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་འཛོམས་པར་མཛད་པའི་ཐབས་
བསྟན་པས་ཐུ་ལོན་མེད་པའི་རྩལ་ལ་བཞུད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་གཞིས་པ་བཤད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
ཁྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་སྦྱོལ་བར་བཞེད་ནས་སེམས་ཅན་
རྣམས་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཞིས་པའི་ཐབས་མ་ཆང་བ་
མེད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྟག་པ། ཞེ་སྟང་གི་
གཉེན་པོར་བྱམས་པ། ང་རྩལ་གྱི་གཉེན་པོར་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། གདི་སྟག་གི་
གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་བསྟན། འདྲོད་ཆགས་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱིས་ནང་
སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་ལུས་མི་གཅང་བ་བཤད་བ་དང་
གཅི་བ་དང་སྐབས་དང་བད་ཀན་དང་བྲག་དང་རྩ་སེར་སོགས་མི་གཅང་བའི་ཇུས་
སོ་དྲུག་གིས་གང་བ། མི་སྟག་པ། དྲི་མི་ཞིས་པ། སྟག་བྱོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
སྦྱོམ་པ་དང་། བྱའི་སྟོད་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུས་
ཀྱིས་གང་བ་དང་རོ་བས་པ་འབྱས་ཞིག་པ་སོགས་ཀྱིས་གང་བར་སྦྱོམ་པ་དང་།

ཟས་ལ་ཆགས་པའི་གཞིན་པོར་བཟའ་བདུང་རྒྱུ་མི་གཙང་བ་ལས་ཕྱད་བ་
 དང་། འབྲུག་དཀར་བ་དང་། ལྷུ་པའི་ཚེ་སྟག་བསྐལ་དང་སྟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་
 དང་། བཟས་མ་ཐག་མི་གཙང་པའི་རར་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བྱེ་ལ་རུས་བྱེ་
 དང་། འབྲས་ཆར་ལ་འབྱུང་འདྲ་གས་འཛོག་པ་སྟགས་ལྷལ་གང་དང་གང་ལ་
 ཆགས་པ་དེ་དང་དེའི་གཞིན་པོར་མི་སྟག་པ་སྟོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་
 བཞིན་དུ་ཞིན་མོངས་གཞན་རྒྱུ་ལའང་སོ་སོའི་གཞིན་པོ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་
 མཛད། དེས་ན་གདུལ་བྱ་རང་ལོས་ཀྱིས་ཐོག་མེད་ནས་གོས་པའི་ཞིན་མོངས་
 ལུགས་ཆེ་བ་དང་། ལས་རན་ཆའས་ཆེ་བས་སྟོན་པས་རི་ལྷོར་བཀའ་སྟུལ་བ་ལྷོར་
 སྟོམ་མི་རྒྱས་པ་མ་གཏོགས་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཞིན་མོངས་ཤྱོད་པའི་ཐབས་མ་
 བསྟན་པ་གང་ཡང་མེད་དོ།

གཞིས་པ་སྟོན་པས་སྟེའི་བུའི་བདུང་ལས་པར་མཛད་པས་བུ་ལོན་མེད་
 པའི་ཚུལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། བདུང་གི་གཡོ་དག་བསྟན་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས།
 རོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་བདུང་སྟག་ཏི་ཅན་
 དཔུང་དང་བཅས་པ་བྱམས་པའི་སྟོབས་དང་མཆོན་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བདུལ་
 ཞིང་། གདུལ་བྱ་རྒྱུ་ལའང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་གོ་འཕར་ལྷུ་པ་
 པ་ལ་གོགས་ཕྱེད་པའི་བདུང་གི་གཡོ་འདྲི་དང་འདྲི་ལྷ་བྱ་དག་འབྱུང་རོ་ཞེས་ཞིབ་
 ཏུ་བསྟན་པར་མཛད། བདུང་གི་ལས་བསྟོག་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཆེས་ཞིབ་པར་སྟོན་
 པར་མཛད། དེ་ཡང་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ཐར་ལས་བཟོད་པར་
 འདོད་པ་རྒྱུ་ལ་ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་དུ་གོགས་ཕྱེད་བདུང་གི་གཡོ་རི་ལྷ་
 འབྱུང་དང་། ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་ལས་ལས་སྟོག་ཕྱིར་གོགས་ཕྱེད་བདུང་གི་གཡོ་

ལས་ནི་ཐ་དད་དེ། འདི་ལྟར། འཐབ་པར་བྱེད་པའི་བདུད་དེས་ནི། ལས་སྒྲིམ་པ་
 དག་འཐབ་པ་དང་། ཚུད་པ་དང་། བག་མེད་པ་ལ་འཛུད་ཅིང་དེའི་སྒྲིམ་འབད་
 བས་བསྐྱབ་པོ། གཞུང་བར་བྱེད་པའི་བདུད་དེས་ནི། ལས་སྒྲིམ་པ་དག་གཉིད་
 དང་སྒྲིགས་པ་རབ་རྩ་འཁེལ་བའོ། ཚས་ཉན་པ་དག་གྲང་གཉིད་ལ་རབ་རྩ་སྒྲིམ་
 བའོ། ཁཅིག་རབ་རྩ་གཞུང་བར་ཡང་གནས་པོ། ལྟར་པར་རབ་རྩ་ཆགས་པར་
 བྱེད་པའི་བདུད་དེས་ནི་ཐལ་ཆེར་བྱིས་ན་གནས་པ་ལ་བར་རྩ་གཅོད་དེ། སྒྲིམ་
 པའི་དུས་སྒྲིམ་ཁྱེ་བར་གནས་ན། བྱ་དང་བྱ་མོ་དང་རྩུང་མ་དང་བདག་ཉིད་ཡོངས་
 སྒྲིད་ཅི་སྒྲུབ་ཅེས་དེ་རང་གི་གལ་གཅོད་པ་སྒྲིམ་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཁྱེ་བར་བསྐྱབ་
 པོ། འདུ་ཤེས་ཡོག་པར་བསྐྱར་བར་བྱེད་པའི་བདུད་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཐལ་
 ཆེར་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་སྒྲིགས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རབ་རྩ་བྱུང་
 བའི་སེམས་ཁྱེ་བར་གནས་པ་ན། འབྲིག་པའི་བདེ་བ་དང་། བཟའ་བ་དང་བདུང་
 བའི་བདེ་བ་དང་། རང་གི་སྒྲེ་པོའི་ཚོགས་དང་། སྒྱ་དང་གར་ལ་སོགས་པ་དུན་
 བས་ཆགས་པ་དང་། དེ་རང་གི་སྒྲེ་པོས་དུབ་དང་། འདྲིད་པ་དང་། སྒྲིགས་པ་
 དང་། བཟུང་བས་དེའི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་ཆད་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ། རབ་རྩ་
 བྱུང་བ་དག་ལ་ཡང་བྱུང་མེད་གྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིམ་ཚོད་པ་དང་།
 ཅི་བ་དང་དྲན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོང་དང་ཁིང་ལས་དང་རང་གི་འབྲེལ་བ་དང་།
 ཡིད་གཙུགས་པར་བྱ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲིམ་ན་བྱུང་མེད་དུ་སྒྲུལ་ཅིང་
 དེས་ཆགས་པ་དང་ས་པོན་འབྱུང་བར་བྱེད་ལ། ཐབས་སྒྲིམ་ཆོགས་གྲིས་གྲང་རབ་རྩ་
 བྱུང་བ་ལས་འབེབས་གིང་། དེ་དག་གི་ཆངས་པར་སྒྲིབ་པ་དྲི་མ་ཅན་དུ་ཡང་བྱེད་
 དོ། ཁྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། དེས་ན་སྒྲིམ་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོས་གདུལ་བྱ་

རྒྱལ་པོ་ལ་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་ཅི་ལྟར་འབྱུང་རྒྱལ་དང་། དེ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་
རྒྱལ་མ་བསྐྱེད་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པས་སྤང་བའི་བདུད་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་འཛུམས་
པའི་ཐབས་བསྐྱེད་པ་བྱ་ཡོན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། འཁོར་བའི་རང་
བཞིན་མི་བཟང་བརྗེད། །འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་བསྐྱེད། །ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་བོས་གདུལ་བྱ་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་མ་ཆད་བ་མེད་པར་བསྐྱེད་ཏེ་འཁོར་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱལ་འགྲེལ་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་འཁོར་བ་ཅན་སྤང་བོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཉེར་ཡོན་གྱི་སྤང་བོ་ལ་རྒྱལ་གཤམ་ལས་ཉོན་གྱིས་
བཅིངས་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ནི་སྤྱག་
བསྐྱེད་མི་བཟང་པའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་བརྗེད་པར་མཛད་ཅིང་འཁོར་བ་དེ་ལས་
ཐར་པ་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་སྟེ་བ་དང་འཆི་བ་བསྟོག་
དགོས་པས་སྟེ་ག་ན་འཆིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཐར་པའི་
མཆོག་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་རྒྱལ་པོ་མཐོ་རིམ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་
ཅད་མཆིན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་གང་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་བྱ་ཡོན་མེད་པའི་
རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། བན་དགོངས་ཕྱགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ནི། །ཐམས་ཅན་རྒྱལ་
ལ་བགྱི་འཆལ་བ། །གང་ཞིག་ཁྱོད་གྱིས་མ་མཛད་པ། །གཞན་གོ་ཅི་ཞིག་མཆིས་
ལགས་གྱུ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ནི་འདི་དག་དང་། །སྟོབ་ཞིག་ཏུ་བདུབ་ན་ནི། །གདོན་
མི་འཆལ་བར་ཁྱོད་གྱིས་ནི། །ལུས་བྱིན་ལ་བརྟེན་ཀུན་ལ་འད་སྟོལ། །དེ་སྤྱོད་འགྲོ་

ལ་བད་མྱོད་པ། །འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཁྱེད་གྱིས་ནི། །འདི་ན་ཡན་ཚུན་བྱེད་པ་
 གོ། །མེད་པ་སྒྲུང་དུ་རེས་པར་གསུངས། །འཛིག་རྟེན་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་
 བས། །ཡུན་རིང་ས་སྡེ་དམ་ཚེས་བཤད། །ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། །འགྲོ་བ་ཀུན་
 ལ་ཡན་པར་དགོངས་པ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་བགྱི་བར་
 འཚལ་བ་གང་ཞིག་སྟོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་ཁྱེད་གྱིས་མ་འཚལ་བ་སྟེ་མ་མཛད་པ་
 གཞན་གོ་ཅི་ཞིག་མཚིས་ལགས། གྱེ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་པོས་ཏེ་བདག་ཅག་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཤོན་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བཅིངས་ནས་
 སྟོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་ཁྱེད་གྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་མ་རུས་བས་ནོངས་གྱི། སྟོན་
 པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་ཁྱེད་གྱིས་བདག་ཅག་ལ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་
 པའི་ཐབས་མ་བསྟན་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐབས་དེ་དག་བཀའ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱབས་ན་ནི་རེས་པར་ཐོབ་རུས་ཏེ་བཀའ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པའི་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་
 གས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །སྟོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་ཁྱེད་གྱིས་རང་
 ཉིད་གྱི་ཐུགས་ལ་མངའ་བའི་ཆོས་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ཆོས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དེ་དག་གདུལ་བུ་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོ་བ་ཞིག་དུ་
 བདུབ་ན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྟོ་བར་མཛད་དེ་གདུལ་བུ་གཞན་ལ་ཞོག་རྒྱལ་བ་
 རང་ཉིད་ལ་སྤང་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལའང་སྟོ་བུ་མེན་
 ཏན་མཐའ་དག་རེས་པར་སྟོ་བར་མཛད་བཞིན་པས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་རང་གིས་
 བརྟེས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་དེ་སྟོལ་བར་བཞིན་མོད་ཀྱང་ལས་བདག་
 གིར་བུ་བ་ཡིན་པས་བུ་ཐབས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་གདུལ་བུ་

ཡ་ཤྲོ་ཐའམ་མེད་པ་དེའི་སྒྲུང་དུ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བད་སྒྲོན་པར་མཛད་པ་
འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་ཆེན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཐན་རྩུན་གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་བདེ་བ་དང་ཐུག་བསྐྱེད་སྦྲེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་པ་སྤྱ་ཡང་མེད་
པ་སྒྲུང་དེ་བདེ་ཐུག་ཐམས་ཅད་རང་རང་ལས་ཀྱི་མཐུས་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས་ཐན་
རྩུན་གྱིང་པ་པོ་སྤྱ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་སྒྲོན་པ་
ཐུགས་རྩེ་ཅན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་
བརྩེ་བས་དགྲུང་པོ་སྤྱ་རྣམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་ཡུན་རིང་པོར་དམ་ཆོས་བགད་
པས་གདུལ་བྱ་རང་གི་ངོས་ནས་སྤྱོད་པ་པོ་རྣམས་པ་མ་གཏོགས་སྒྲོན་པས་གདུལ་བྱ་
ལ་ཆོས་བསྐྱེད་དགོས་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་གད་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ཚུལ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱལ་འགྲོ་བའི་དོན་གང་མཛད་དཔོན་པ་
 བམས་ཅད་མཛད་པས་བྱ་ལོན་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གསུམ་
 ལན་འདོགས་རྣམས་པའི། ཁྲོ་བ་མ་དམ་བཤེད་མང་དུ་བསྐྱམ། མངོན་དུ་གདུལ་
 བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་ནི། མཛེས་བཟང་ཡན་ཆད་བདུལ་ལགས་པས། ད་གོ་ཁྱོད་ལ་
 མེས་པ་ཅན་གྱི། བྱ་ལོན་ལྷག་མ་ཅི་མཆིས་ན། འདི་ལྷ་རྩྱུ་རྩེད་ཏིང་འཛིན་
 གྱིས། རྒྱ་གདུང་ཏིལ་འབྲུ་བཞིན་བྲགས་ནས། མཛུགས་དུའང་ཁྱོད་གྱིས་གིན་དུ་
 བྱི། དཀའ་སྤྱད་ཡལ་བར་མ་དོར་དོ། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཚོས་འདི་དག།
 གཞན་དོན་ཁོ་ནར་མཛད་དོ་ཞེས། འཇིག་རྟེན་ཡིད་ཆེས་དཀའ་འདི་ལ། ཁྱོད་
 གྱིས་ཕྱ་དང་འདས་པ་བསྟོན། དེ་སྤྱད་ཚོས་རྒྱ་མ་ལུས་པ། བྲས་ཀྱི་མཆོག་ལ་
 གདང་མཛད་དེ། གཟུགས་རྒྱ་ཏིལ་འབྲུ་ལྷ་བཤེག་ནས། ཁྱོད་ནི་ཡོངས་སུ་ཕྱ་
 དན་འདས། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྩོན་པ་ལྷུང་པའི་དབང་པོས་ཞིང་འདིར་

བྱོན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱར་དེ་ས་འག་ས་སྤར་ས་སྤྱི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་ལུས་པའི་སྤྱོད་མ་དམ་པའང་མང་དུ་བསྐྱར་པར་མཛད་དོ། །ཆོས་གསུང་ཐེབས་རེ་རེ་ལའང་སྤྱིར་པ་ལས་གྲོལ་བའི་སྤྱོད་མ་མང་པོ་དང་བྱར་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་མང་པོ་བསྐྱར་པ་མདོ་སྤྱི་ལས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །སྤྱོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་འདུལ་བར་མཛད་པའི་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་ཀུན་གྱིས་ཀོའུ་དེ་རྒྱ་ནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་མན་ཆད་སྤྱོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདུལ་བར་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་བདུལ་ལགས་པས་ད་ཀོ་སྤྱོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་བུ་ལོན་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་སྤྱོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བར་འོས་པ་མ་བདུལ་བར་ལྷག་མ་ལུས་པ་ཅི་ཞིག་མཆིས་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བར་འོས་པ་མཐའ་དག་བདུལ་ཟིན་ནས་མཛད་པ་འདི་ལྟར་མཛད་དེ་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པའི་དོ་རྗེའི་དྲིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སྤྱོད་གདུང་དེལ་འབྱུ་བཞིན་སྐྱགས་པ་སྤྱི་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་མུ་རེ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱར་ཀྱང་སྤྱོད་གདུང་ལས་ཡུངས་འབྱུ་ལྟ་བུའི་རིང་བསྐྱེལ་འཕེལ་ནས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་འཛིག་པར་མཛད་དེ་ཞིང་འདིར་བྱོན་པའི་སྤྱི་ལྟར་བ་དེའི་མཛུགས་ཏུ་འད་སྤྱོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་གིན་ཏུ་དཀའ་སྤྱང་ཡལ་བར་མ་དོར་བར་རིང་བསྐྱེལ་གྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བ་རྣམས་མགོན་དང་བཅས་པ་མཛད་དོ། །སྤྱོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིས་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ནམ་མཐའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་མཛད་པར་གསུངས་ན་ཞིང་འདིར་མུ་རེ་ལས་འདའ་བའི་རྒྱལ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱར་སྤྱོད་ན་མུ་རེ་ལས་འདའ་བའི་

མཛད་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་མཛད་དེ་ཞིང་འདིར་གཞུགས་ཀྱི་སྐུ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཇི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་འདི་དག་གཞན་དོན་ཁོ་ནར་མཛད་
 དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་དཀའ་བ་སྟེ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་མི་མཛད་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་གདུལ་བྱ་སྐོངས་པ་རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་
 འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་མོ་ཞེས་འདོམས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་
 ཐོས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་འདོ་ཞེས་འདོམས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟར་
 མི་རྟག་གོ་ཞེས་འདོམས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དང་འཕྲད་པའི་ཆོ་གས་པ་ཆེན་
 བོས་ཆོས་མ་མཉམ་ན་སྐུར་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་འདོམས་པ་སོགས་ཀྱི་
 དགོས་པ་མང་བོ་ཞིག་གཞིགས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མདོ་སྟེ་རིན་
 བོ་ཆེ་སོགས་ཆོས་སྐྱེ་སྟེ་གསུང་རབ་མ་ལུས་པ་སྤྲས་ཀྱི་མཆོག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་བོ་བྱམས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་ཡུག་ན་དོ་རྗེ་སོགས་རྒྱལ་སྤྲས་མཐུ་ཆེན་རྣམས་དང་།
 འོད་སྤང་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་དང་། གནས་བརྟན་བཙུ་བྱག་སོགས་རྒྱལ་
 པ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འཛིན་རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གཏད་པར་
 མཛད་དེ་གཞུགས་སྐྱེ་ཉིལ་འབྲུ་ལྟར་བཤིག་ནས། སྟོན་པ་བྱགས་རྗེ་ཅན་ཁྱེད་བྱན་
 མོང་བ་ལྟར་ན་ཐུང་བོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སྐྱ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་།
 ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མིན་པ་ལྟར་ན་ཉི་མ་རྒྱལ་རིའི་ཕག་དུ་ཡོལ་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་
 རྟག་འཛིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་ངོར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བསྐྱེད་ཏོ། །

གཉིས་པ་སྤྱར་བཤད་པའི་བསྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་
 མཚར་བའི་ཆོག་གིས་བསྟོན་པ་ནི། ཨེ་མའོ་གནས་པ་ཨེ་མའོ་རྒྱལ། ཨེ་མའོ་

ཡོན་ཏན་ཨེ་མའོ་སྟེ། ལངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཚོས་རྒྱལ་ལ། ལ་མཚན་མི་ཆེ་འགའ་
 མ་མཆིས། ལན་འདྲེགས་མཛད་ཅིང་ལྷ་ན་སྟག་ ལྟུགས་འཕྲིན་ལས་ཞི་གྲུ་
 པ། རྒྱུད་ལའང་སྤང་བར་རབ་བཞིན་པའི། རྫོངས་པ་མི་བཟང་པ་ལ་གཟིགས། །
 བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན་གཏོང། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཚོས་ཀྱི་ཚོགས།
 རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་གང་འདུད་པ། རྟེན་གཤམ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ལགས། ཞེས་
 གསུངས། རྟོན་ནི། བདག་ནིང་ཆེན་པོ་སྤྲེལ་མཆོག་དཔའ་བོས་སྟོན་པ་བྱལ་
 བའི་དབང་པོ་ལ་དང་བོར་ཕྱགས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཐར་ཞིང་འདིར་བྱོན་ནས་མུ་
 རན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་བར་རྒྱ་སྐྱོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་
 འབྲས་བུ་ལངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལས་བརྒྱམས་
 ཏི་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ཏེ། ཨེ་མའོ་གནས་པ་ཨེ་མའོ་རྒྱལ། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་བསྟགས་ནས་རྒྱལ་བ་སྤྲེལ་བཅས་ལ་ཕྱག་འཚལ་
 བར་མཛད་པ་སྟེ་དེ་ཡང་ཨེ་མའོ་ཞེས་པ་ནི་དད་པ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་ཏེ་རང་དབང་
 སེད་པར་ངོ་མཚར་བའི་ཚོག་བརྗོད་པའོ། །གནས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མར་
 ཕྱགས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ཡོན་ཏན་ནས་ཡང་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་གནས་པ་
 མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ཞིང་འདིར་ལངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་ནས་མཛད་པ་བརྒྱ་
 གཞིས་ཀྱི་ཐ་མ་མུ་རན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་འོག་དྲུང་སྟུགས་
 རིང་བཞེལ་གྱིས་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུ་མི་འཆད་དུ་མཛད་པ་དང་། དམ་པའི་
 ཚོས་ཀྱང་ལྷའི་ཡུལ་དང་སྤྲའི་ཡུལ་དང་མི་ཡུལ་དྲུང་བྱང་ནས་བྱང་དུ་དམ་པའི་
 ཚོས་ཆེས་ཆེར་དར་ཏེ་བསྟན་པ་གནས་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་གཞན་ལས་ངོ་མཚར་
 ཆེའོ་ཞེས་པའོ། རྒྱལ་ཞེས་པ་ནི། ལམ་ལ་བསྟགས་པ་སྟེ་ལམ་གྱི་སྐད་དོད་ལ་ས་

ཐ་ཞེས་པ་ཡོད་ལ། རྒྱ་དོད་དེ་ལམ་དང་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་བས་
 འདིར་རྒྱལ་དུ་བརྒྱུར་བ་ལྟེ་ལྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཆེ་དུས་
 གསུམ་གྱི་རྒྱལ་ལྷན་གཞན་ལས་སྤྱིར་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་བཙོན་པ་
 ཐུགས་དྲག་པ་ལྟེ་ལྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིས་སྤྱིགས་མའི་འགོ་བ་མགོན་མེད་
 རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མཛད་པས་
 སྤྱིགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ལྷན་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་
 དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ནི་བྱང་མེམས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱིར་རྗེ་ཆེ་ཞིང་
 སྤྱིར་སྟོབས་ཐུལ་དུ་བྱུང་བས་འགུན་རྒྱ་མེད་པའི་བདུ་དཀར་པོ་ལྟ་བུའི་ཞེས་
 བཞུགས་པའི་རྒྱལ་ལྷན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་རོ། །སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བརྒྱ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་
 བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་། ལྷ་མཚན་
 དཔེས་རྒྱས་པ་དང་། ལྷ་དང་གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལྟར་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་
 བྲལ་བ་དེ་རྣམས་ལ་དོ་མཚར་དང་ཡ་མཚན་མི་ཆེ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་སློ་གྲོས་དང་ལྟན་པ་ལུ་ཡང་དོ་མཚར་མི་སྟེ་བ་མེད་
 དོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་
 མཛད་པའི་རྒྱལ་དང་། ལྷ་ལྟ་ན་ལྟ་གྱི་པའི་རྒྱལ་དང་། གསུང་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་
 དབྱངས་དང་ལྟན་པའི་རྒྱལ་དང་། འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་རྒྱལ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་འབྱིད་པར་མཛད་ཅིང་
 མཛད་པ་གང་མཛད་ཐམས་ཅད་རྣམས་མོ་མེན་པར་ཞི་བར་གྱུར་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་

ཁྱེད་ལ་འདྲ་ལོག་པར་ལུ་ཁྱེད་ལྟར་བར་རབ་ཏུ་བགྱིད་པའི་སྒྲིབ་པ་མི་བཟང་པ་
 རྒྱུ་མཉམ་ལ་ཐུགས་རྟེན་གཟིགས་གིས། ཁྱོད་པ་ཐུགས་རྟེན་ཁྱེད་ལས་ཐུག་པའི་
 མགོན་ཐུབ་པ་གང་དུ་འདྲ་རེ་ས་མེད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐུག་འཆལ་ཁྱེད་། དེར་མ་
 ཟེད་མཐོང་ཐོས་དུན་རེག་ཐམས་ཅད་རྟེན་སྒྲུབ་འཛིན་པར་མཛད་པ་བསྟོད་རྒྱུ་མཉམ་
 མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་དག་གང་དུ་
 གནས་པའི་གཏེར་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པའི་འབྲུང་གནས་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་ཐུབ་པ་ཆེན་
 པོ་ཁྱེད་ལ་འདུད་ཅིང་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་
 བདག་དཔའ་བོས་སྤྱིང་ནས་གུས་པས་ཐུག་འཆལ་ལགས་སོ། །འདི་ནི་དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་མཐའ་མཆོག་དཔའ་བོས་ཐུག་མཛད་པའོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བརྟེན་པར་
 མི་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱང་ཟེད་བརྟེན་པ་འདི་ཡང་སྐལ་བ་བཟང་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་སྟོ་
 བ་བསྟེན་པ་ནི། མགོན་ཁྱེད་ཡོན་ཏན་མི་བས་ཀྱང་། །བདག་གི་ཞོམ་བས་འཆལ་
 བས། །དེས་ན་འཛིགས་པ་མཆིས་སྤྱད་དུ། སྟོ་བ་ལ་ནི་གཅགས་བཞིན་མཆིས།
 ཁྱེད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །ཆད་མ་མཆིས་ལ་བསམ་མི་བྱེད། །བསྐྱེད་མིན་
 གངས་ཀྱང་མ་མཆིས་པ། ཁྱེད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཁུན་ལགས་གང་། །མཚོ་ཆེན་
 ཆབ་ཅི་བས་པར་མ་གྲུར་གྱང་། །སྟེ་པོའི་གདུང་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བགྱིད་ལྟར། ཁྱེད་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་ཆ་ཅུ་མ་བསྐྱུགས་ཀྱང་། །བདག་ནི་མཆོག་ཏུ་སྟོ་བ་དགའ་ཁྱེད་
 མཆིས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། མགོན་པོ་ཐུགས་རྟེན་ཅན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
 ཁྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བརྟེན་པར་མི་བས་ཏེ་མི་རྒྱས་ཀྱང་དཔའ་བོ་བདག་
 རང་གི་སྟོ་གོས་ཞོམ་བས་ཏེ་སྟོ་རྒྱས་གང་ཡོད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟར་

བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་བཟོད་ཅམས་དམན་ཞིང་རྒྱལ་པའི་
 བཟོད་པ་ཅམས་པ་ལ་ཕྱོགས་པས་སྒྲིགས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་འཛིགས་པ་
 མཆིས་པའི་སྒྲ་དུ་སྟོན་པའི་བཟོད་པ་ལ་གུས་པ་དང་འགྲོ་བ་འབྲུལ་པ་སྟོངས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་མ་བཟོད་པའི་སྟོང་རྒྱུ་སྟོང་པ་ལ་གཅགས་བཞེན་མཆིས་ལ།
 རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྒྱལ་པའི་བཟོད་པ་ལ་ཤེས་ནས་དང་པོ་བཟོ་བྱེད་པའི་དབང་
 བོ་ལ་བཟོད་པ་འདི་ལྟར་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་ལྷག་མའོ། །སྟོན་པའི་ཡོན་
 ཏན་མཐའ་དག་བཟོད་མི་རྣམས་པའི་རྒྱལ་མི་སྟོན་པ་བྱེད་པའི་དབང་བོ་ཁྱེད་ཀྱི་རང་
 གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཅམ་མཁའ་ལྟ་བུར་དག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་རྒྱ་ཆད་མ་
 མཆིས་པ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་བརྒྱ་དང་མི་འཛིགས་པ་
 དང་མ་འདྲས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རེ་རེའང་རྣམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་
 བཟོད་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་གཙུང་བྱགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་བྱིས་མི་
 བྱེད་པ་རྣམས་བཟོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པས་སྤུས་ཀྱང་མཐའ་དག་བཟོད་པར་
 རུས་པ་མིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་སྟོམ་
 ལའང་གྲངས་མ་མཆིས་པ་བྱེད་པའི་དབང་བོ་ཁྱེད་པདག་ཉིད་ཀྱིས་མཁུན་ལགས་
 ཀྱང་སྟེ་རྒྱལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཁུན་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་
 དག་ཡོངས་རྫོགས་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་སུ་ཡང་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་མཐའ་དག་བཟོད་པར་མ་རུས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་སྟེ་རེ་རེ་ཅམ་བཟོད་པས་ཀྱང་
 པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་སྟོས་བྱའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་
 སྟོམ་པས་གདུངས་པ་དག་གིས་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པའི་མཆོ་ཆེན་པོའི་ཆལ་
 བས་པ་སྟེ་མ་ལུས་འབྱུང་བར་རུས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་སྟོམ་པས་གདུངས་པ་དེ་ཉིད་

གྱིས་གང་འབྲུང་བར་རྩལ་པ་ཅམ་ཞིག་བདུངས་པས་སྒྲོམ་པས་གདུངས་པའི་སྒྲུབ་པོ་
 དེའི་གདུང་བ་རབ་དུ་ཞི་བར་བཅུད་པ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁྱེད་གྱི་
 ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ལས་ཆ་ཅམ་ཞིག་ལས་མ་བསྐྱགས་ཀྱང་སྒྲེ་ཡོན་ཏན་ཆ་
 གཅིག་ཅམ་བཟོད་པས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐོབ་ཅིང་སྤྱི་མའི་སྒྲུབ་
 པོ་དག་ལ་འདར་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲུང་རེ་འབྲས་ལུ་དར་
 འཕྲིན་ལས་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་འདི་ལ་དཔའ་བོ་བདག་ནི་
 མཆོག་དུ་སྒྲོ་བ་དགའ་ཞིང་མཆིས་སོ། །

བཞི་པ་བཟོད་པའི་གཞུང་འདི་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ནི། བདག་
 གིས་ཐུབ་ལ་དད་པས་སྒྲོབས་སྒྲུམ་པའི། དགེ་བའི་ལས་འདིའི་འབྲས་ལུ་
 འབྲུངས་པ་ཡིས། །རན་རྟོག་རྒྱག་དམར་འཕྱབས་པས་དཀྱགས་པ་ཡི། །འགྲོ་བའི་
 མེས་པོ་ནི་རྩལ་དུ་གནས་པར་སྟོག། ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། དཔའ་བོ་བདག་
 གིས་སྒྲོམ་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་བདག་
 ཉིད་བསོད་ནམས་གསོག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་བསྒྲུམ་པ་
 འདི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱི་མའི་སྒྲུབ་པོ་རྩམས་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཡོན་
 ཏན་བསྐྱག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ལ་སྒྲོ་བྱོས་སྒྲོབས་པའི་
 སྒྲོབས་སྒྲུམ་པས་ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་དགེ་བའི་ལས་འདིའི་འབྲས་ལུ་འབྲུངས་པ་
 སྒྲེ་དགེ་བའི་ལས་འདིའི་མཐུས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཐོབ་བར་འབྱམས་པའི་མེས་པོ་
 ཅན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བཅིངས་གིང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་
 པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱག་བསྐྱལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་ལ་
 བདག་དུ་འཛིན་པ་སྟོགས་རན་རྟོག་རྒྱང་དམར་འཕྱབས་པས་དཀྱགས་པའི་འགྲོ་

པ་མ་ལུས་པའི་སེམས་འཕྲུལ་སྤང་མཐའ་དག་ཞི་ཞིང་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་
 གྲོལ་ཏེ་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་རྗེའི་སྤྱོད་པོ་ཅན་གྱི་ངང་དུ་རྒྱལ་དུ་གནས་པར་ཤོག་ཅེས་
 བསྐྱོད་པ་བརྒྱུ་ལུ་བརྒྱུ་པ་འདི་བརྒྱུ་མས་པའི་དགོ་བས་མཆོན་དུས་གསུམ་དུ་
 བསགས་པ་དང་གསོག་པར་འགྱུར་བའི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་
 དོན་དུ་བསྐྱོད་པར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་གྲས་དཔའ་བོའི་མཛད་པ་རྣམས་ཐར་ངོ་
 མཚར་བ་ཞིག་ལྟེ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཁྲི་བ་ལྟ་མོངས་མེད་པར་དབུགས་ཀྱི་
 བར་དུ་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་ཆད་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་
 མཛད་པའོ། །སྤྱོད་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་དུའང་དགོ་བ་ཅི་མཛད་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་བསྐྱོད་པར་མཛད་པ་ནི་སྤྱོན་ལམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། དེ་
 ལྟར་རྒྱལ་བའི་གྲས་ཀྱི་རྣམ་འཕྲུལ་ལ། །མཛོན་དགས་བདག་གིས་དགོ་བ་
 བརྒྱུ་པས་པ་གང་། །དེ་ནི་འགོ་པ་མ་ལུས་འདི་དག་གི་ །མ་ལུས་པར་ནི་ཐུན་མོང་
 འགྱུར་བར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོས་རབས་སོ་བཞི་པ་སོགས་གཞུང་
 གཞན་མང་པོར་ཡང་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་བསྐྱོད་པའི་
 རྒྱལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །ལྟ་བུ་ལེའུའི་མཆོན་བསྐྱར་པ་ནི། ལུ་ལོན་མེད་པས་
 བསྐྱོད་པ་ལྟེ་ལེའུ་བརྒྱུ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་པའོ། །བསྐྱོད་པ་བརྒྱུ་ལུ་བརྒྱུ་པའི་རྣམ་
 བཤད་ལམ་བཟང་གསལ་བྱེད་རིན་ཆེན་རྒྱུན་མ་ལས། ལེའུ་བརྒྱུ་གསུམ་པ་ལུ་
 ལོན་མེད་པར་བསྐྱོད་པའི་ལེའུ་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱོད་པ་ལ་གཉིས། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་པ་དང་།
 ལོ་པར་གང་གིས་བརྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྒྱུ་ལུ་བརྒྱུ་པའི་བསྐྱོད་པ་སྤྱོད་
 དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་དྲ་དབུངས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་ཏེ་སྟོན་པ་སྐབ་པའི་དབང་པོའི་བསྟོད་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཡོད་
 པ་འདི་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་མ་འོངས་ཏེ་སྟོན་ཞིང་རྩེ་
 བཅུན་མ་སྟོལ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་གསུངས་
 དང་སྟོབས་པ་དང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དང་
 ལྷག་པར་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ཟབ་མོ་དཔུ་
 མའི་ལྷ་བ་རྒྱང་དུ་འབྲེལ་པའི་ཉམས་ལེན་མཐར་ཐྱིན་ཏེ་སའི་དབང་རྒྱལ་ཏེ་གྲུ་
 པ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱད་ལས། དགེ་སྟོང་མར་དུ་ཐོས་པ་ནི། 17
 ཡི་ཆེན་འབྱུང་འབྱུང་པ། མ་ཞོལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་སྟེ། 18 ཉིད་ཀྱི་ནི་བསྟོད་བྱེད་
 པ། 19 རི་བཞིན་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ་ནི། 20 རི་ལྷ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་འབྱུང་། ཞེས་
 ལུང་བསྟན་པའི་སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རིགས་བཅུ་ཟེར་འབྱུངས་ཤིང་
 མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མ་ཞོལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྟོབ་དཔོན་དགོན་པ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
 གཞན་ལ་མན་པའི་དབྱངས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྟོབ་དཔོན་རྩ་བུ་ལྷ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
 སྟོབ་དཔོན་མ་ཏི་ཅེར་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྒྱ་བོད་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལ་
 མཁས་མཚོག་དཔའ་པོ་ཞེས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ན་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་པས་
 མཛད་པའོ། གཉིས་པ་ཡོ་བཙ་གང་གིས་བསྐྱུར་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤི་
 འུ་ཀ་ར་མསྐ་དང་། ཡོ་ཙུ་བ་སྤྱུ་ལྷོ་ལྷོས་ཀྱིས་བསྐྱུར་ཅིང་ལྷན་ཏེ་གཏན་ལ་
 སལ་པའོ། ཞེས་པ་སྟེ་དོན་ནི་དངོས་ཟིན་ལྟར་རོ། གང་གི་མཚན་སྟོན་མེ་རྟོག་
 གསར་པ་ཐོས་འཛིན་རྒྱན་དུ་ཐོབ་པ་ཡང་། །ལུན་རིང་བསྐྱགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་
 བསྟོད་ནམས་ཟོར་གིས་འབད་པས་བསྐྱུབ་དགོས་པ། མི་མཛད་ཞིང་གི་མགོན་
 པོ་རྒྱ་མེད་སྟོན་པ་སྤྱུ་ཉི་རྒྱལ་པོ་ལ། ཏྲག་ཏུ་གྲུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་མགོ་སྟེས་

འཛིན་མར་གཏུགས་པའི་ཐུག་བགྱིད་དོ། །ཀྱལ་དང་ཀྱལ་སྐྱུ་གཞན་གྱིས་ལལ་
 བོར་བ། བདག་དང་བདག་འདྲའི་སྒྲིགས་དུས་འགོ་རྣམས་ལ། །ལྷག་པར་བརྟེ་
 བའི་མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །སྟོན་པ་མཆོག་དེའི་བཀའ་དྲིན་སྦྱིང་ནས་དན། །
 ཀྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རོ་མཆར་མད་བྱང་རྩལ། །བརྟོད་ལ་ཀྱལ་བས་ལུང་བསྟན་
 བརྟེས་སྦྱར་བ། །མཁས་མཆོག་དཔའ་བོའི་བསྟོད་གཞུང་འདི་དག་ནི། ཀྱལ་བ་
 ཉིད་གྱི་གསུང་དང་མཚུངས་པར་གྲགས། །བརྟོད་དོན་རྒྱ་ཆེ་བརྟོད་ཆོག་གིན་ཏུ་
 བརྟོད། །བད་དང་སྟན་དག་ཆོག་སྦྱར་གྱིས་བཅེངས་པའི། །མཁས་མཆོག་དཔའ་
 བོའི་བསྟོད་གཞུང་འདི་དག་གི། །དགོངས་དོན་བདག་ལྟ་བུས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན། །
 འོན་ཀྱང་དམ་པའི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་བས་ན། །བསྟོད་ཆོག་བརྒྱ་དང་ལྟ་བུར་
 གྲགས་པ་ཡི། །གཞུང་མཆོག་འདི་ཡི་དགོངས་དོན་འབྱེད་པ་ལ། །བདག་གིས་
 དལ་བ་ཅུང་ཟད་བགྱིད་ལགས་སོ། །ཉམ་ཆུང་ར་ཡིག་གཉིས་པའི་གཤེག་རྒྱབས་
 གྱིས། །ཀྱན་གསལ་པ་མཐའ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། །ཐོས་ཏུང་སྟོ་གྲོས་དམན་
 པ་བདག་ལྟ་ཡིས། །འདི་ལྟའི་གཞུང་མཆོག་འགྲེལ་བ་གང་མོའི་གནས། །དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་འཇམ་མགོན་སྟེ་མ་ཡི། །མན་དག་ལ་བརྟེན་ལུང་དང་རིགས་པ་ཡིས། །
 ལེགས་པར་བརྟགས་ཞིང་རྩལ་བཞིན་དབྱེད་བྱས་ནས། །རང་སྟོས་གང་དཔོགས་
 འགྲེལ་བ་འདི་བྱས་སོ། །རྩལ་འདིར་འབད་ལ་རྒྱང་དང་ཀྱན་ད་ལྟར། །རབ་
 དཀར་དགོ་བ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཉེར་འཛོའི་གཞི་གཅིག་
 ལ། །ཀྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལུན་རིང་གནས་སྦྱར་ཅིག །ཅེས་མཁས་མཆོག་དཔའ་
 བོས་མཛད་པའི་ཐུབ་པའི་བསྟོད་པ་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་པ་གདང་ལམ་བཟང་
 གསལ་བྱེད་རིན་ཆེན་རྒྱུན་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་

མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་པ་རྩལ་དུ་བྱོན་ཞིང་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་བདག་པོ་ཆེན་
 བོ་ས་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་བཀུར་ཡང་རྣམ་པའི་དྲི་ཅམ་ཡང་མེད་པར་རྒྱལ་པའི་
 བརྟན་པ་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ལ་བརྟན་ཏེ་ཅི་མཛད་རྒྱལ་པའི་བརྟན་པ་རྒྱས་
 པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་དུ་སྦྱོད་པ་སོགས་ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་
 མངོན་པར་མཐོ་བ་རྩེ་ལྷུང་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོ་གེ་སེས་བརྟན་པའི་སྦྱོན་མེས་མེ་རྟ་པོའི་
 མཁའ་ནང་གི་མདུན་གསུང་འཕྲིན་ལེབས་པར། མཁའ་མཚོག་དཔའ་བོས་མཛད་
 པའི་བརྟན་པ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པ་འདི་འགྲན་ཆུ་མེད་པའི་གཞུང་མཚོག་དུ་གྱུར་ཅིང་།
 གཞུང་མཚོག་འདི་ལ་སྦྱོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་རྒྱ་ཡང་མ་
 བྱུང་འདུག་ཅིང་རྒྱ་འགྲེལ་ཁུང་དུ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་དོན་གཏིང་ཕྱིན་པ་གོ་དགའ་བ་
 བཅས་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བཅི་དགོས་སོ་ཞེས་བསྒྲུལ་མ་བྱུང་ཞིང་།
 ཉེ་ཆར་གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁུན་གཟིགས་
 ཆེན་པོའི་སྒྲུའི་ཕུ་བོ་ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མངོན་པར་མཐོ་བ་མང་
 ར་མཁའ་པོ་རྩེ་དྲུང་སྒོ་བཟང་རྩོ་རྩེ་རྩེ་ལྷུང་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེས་རྩེ་ལྷུང་བསྒྲུལ་མ་
 མཛད་པ་དེ་ལྷུང་བརྟན་པ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཅིས་
 ཀྱང་བཅི་དགོས་ཤིང་། འཇམ་མགོན་བརྟན་པའི་སྦྱོག་གིང་རྩེ་ལྷུང་སྒྲུ་རིན་པོ་
 ཆེའི་དགོངས་རྟོགས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ན་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཡོང་བར་འདུག་པས། ཅིས་
 ཀྱང་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནན་ཆེན་བོས་བསྒྲུལ་བ་ལ་བརྟན་
 བས། འཇམ་མགོན་སྟན་པ་རྒྱུད་ཀྱི་མན་རག་འཛིན་པ་དགོ་སྒྲོང་ཡོ་གེས་རྒྱལ་
 མཚན་གྱིས་བྱང་རུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལ་གཞི་བྱས། རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་གིང་
 རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བརྟན་ཞིང་ཡུང་དང་རིགས་པས་

དབྱེད་ནས་སྒྲེལ་ཞེས་པ་མེ་མོ་ལྷག་གི་ལོའི་ས་ག་ལྷ་བའི་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་
དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་འཕགས་མཆོག་འཛིག་ཉེན་དབང་ལྷག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་ལོ་
བྱང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་གཟིམ་རྒྱུང་བདེ་བ་ཅན་དུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའོ། །

འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་
པར་གྱུར་ཅིག །